شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z

(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

新疆日报

（维文）

1996 - يىل

ئۆكتەبر

26

شەنبە

يۇقىرى پەللىگە ئۆرلەش

— ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ چارۋىچىلىقتا «يەنە بىر ئالتاي بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشى» توغرىسىدا (1)

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ جىيا يىن، ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز خۇ جىنشىڭ

بىز ئالتۇن كۈز پەسلىدە ئالتاي ياياقلىرىدا مۇخبىرلىق قىلىۋېتىپ، كىشىلەرنىڭ چارۋىچىلىقتا «يەنە بىر ئالتاي بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشى» توغرىسىدا قىزغىن مۇھاكىمە قىلىۋاتقانلىقىنى ئاڭلىدۇق.

ھەر مىللەت خەلقى «بەش يىل ئىچىدە يەنە بىر ئالتاي بەرپا قىلىش»تىن ئىبارەت چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش نىشانىغا يېتىشكە يۈرۈش قىلىۋېتىپتۇ.

«بەش يىلدا يەنە بىر ئالتاي بەرپا قىلىمىز» دېگەن بۇ سۆزگە قانچىلىك ئۇلۇغۋار روھ، جاسارەت سىڭگەن ھە! بەش يىلدا بىر قاتلاشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ چارۋىچىلىق تەرەققىياتى تارىخىدىكى بىر قېتىملىق ئادەتتىن تاشقىرى ئۆرلەش ھېسابلىنىدۇ.

پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، ئالتاي ۋىلايىتىدىكى ھەر مىللەت كادىرلار پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىدە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ، ئوتلاق قۇرۇلۇشىنى ئاساس، پەن-تېخنىكىنى يېتەكچى قىلىپ، چارۋىچىلىقتا ئېغىر ئاپەت بولغان يىلدا چارۋىلار كۆپلەپ ئازىيىپ كېتىدىغان، يېنىك ئاپەت بولغان يىلدا كېمىيىپ كېتىدىغان، ئاپەت بولمىغان يىلدا چارۋىلار ئازراق ئاشىدىغان ئەھۋالنى ئۆزگەرتىپ، چارۋىچىلىقنىڭ مۇقىم تەرەققىياتىنى ۋە خېلى يۇقىرى ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ساقلاپ قالدى. بولۇپمۇ 7-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئاپتونوم رايوننى كۆپلەپ كالا، قوي گۆشى بىلەن تەمىنلەپ، دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا زور تۆھپە قوشتى.

لېكىن، يېقىنقى يىللاردا بۇ ۋىلايەتنىڭ چارۋىچىلىق تەرەققىيات سۈرئىتى ئاستىلاپ قالدى، 8-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئېشىش نىسبىتى ئاران 2.8% بولدى، بۇ ھال بازار ئېھتىياجى ۋە چارۋىچىلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش ئېھتىياجىغا زادى ماس كەلمەي قالدى، بۇ چارۋىچىلىق مۇتەخەسسىسلىرى ۋە ئۇقۇمۇشلۇق ئەربابلارنىڭ دىققەت - ئېتىبارىنى قوزغىدى.

ئاپتونوم رايون بۇ يىل 5-ئايدا ئاچقان چارۋىچىلىق خىزمىتى يىغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى يولداش ۋاڭ لېچۈەن «ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ چارۋىچىلىقنى زور تەرەققىي قىلدۇرۇش، بەش يىلدا يەنە بىر ئالتاي بەرپا قىلىش» تەلىپىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، روھنى ئۇرغۇتۇپ پۇختا ئىلگىرىلەش ئۈچۈن، ۋىلايەت بويىچە «قانداق قىلغاندا چارۋىچىلىقتا يەنە يۇقىرى ئۆرلىگىلى بولىدۇ؟» دېگەن تېمىدا چوڭ مۇھاكىمىنى قانات يايدۇرۇپ، كادىرلار ۋە ئاممىنى كونا قاراشنى ئۆزگەرتىپ، ئىلغارلارغا سېلىشتۇرۇپ پەرقلەرنى تېپىش، قارىغۇلارچە قانائەتلىنىش ئىدىيىسى، كونىلىقنا يېپىشىۋېلىش ئىدىيىسىنى چۆرۈپ تاشلاپ، ئويلاشقا، ئىشلەشكە جۈرئەت قىلىپ، ئىسلاھاتنىڭ ئۆرۈتكىسىدە چوڭ تۇتۇش قىلىپ، چوڭ ئىشلارنى ۋۇجۇدقا چىقىرىش، تەرەققىياتنى تېزلىتىش ئېڭىنى تىكلەشكە يېتەكلىدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايون چاقىرغان سوت مەھكىمىلىرىنىڭ سوتلاش ئۇسۇلى ئىسلاھاتى خىزمىتى يىغىنىدا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى:

سوتلاش ئۇسۇلى ئىسلاھاتىنى پائال، سالماق ئىلگىرى سۈرۈش لازىم

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز لۇ چۈنپىڭ، جىن چۈەن خەۋەر قىلىدۇ: تۆت كۈن داۋام قىلغان سوت مەھكىمىلىرىنىڭ سوتلاش ئۇسۇلى ئىسلاھاتى خىزمىتى يىغىنى 10 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ئاياغلاشتى. يىغىندا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك سوت مەھكىمىلىرىدىن

بۇ ھەم ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشكە ماسلىشىشنىڭ، ھەم خەلقئارا ئىدلىيە تۈزۈمى بىلەن ماسلىشىشنىڭ مۇھىم قەدىمى. ئۇ مۇنداق دېدى: سوتچى - دۆلەتكە ۋەكالىتەن قانۇننى ئىجرا قىلىدۇ. شۇڭا، چوقۇم سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە

مۇقىملىقنى قوغداشقا پايدىلىق بولۇشنى نەزەردە تۇتۇشى، ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىشى لازىم.

ھامىدىن نىياز مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك سوت مەھكىمىلىرى

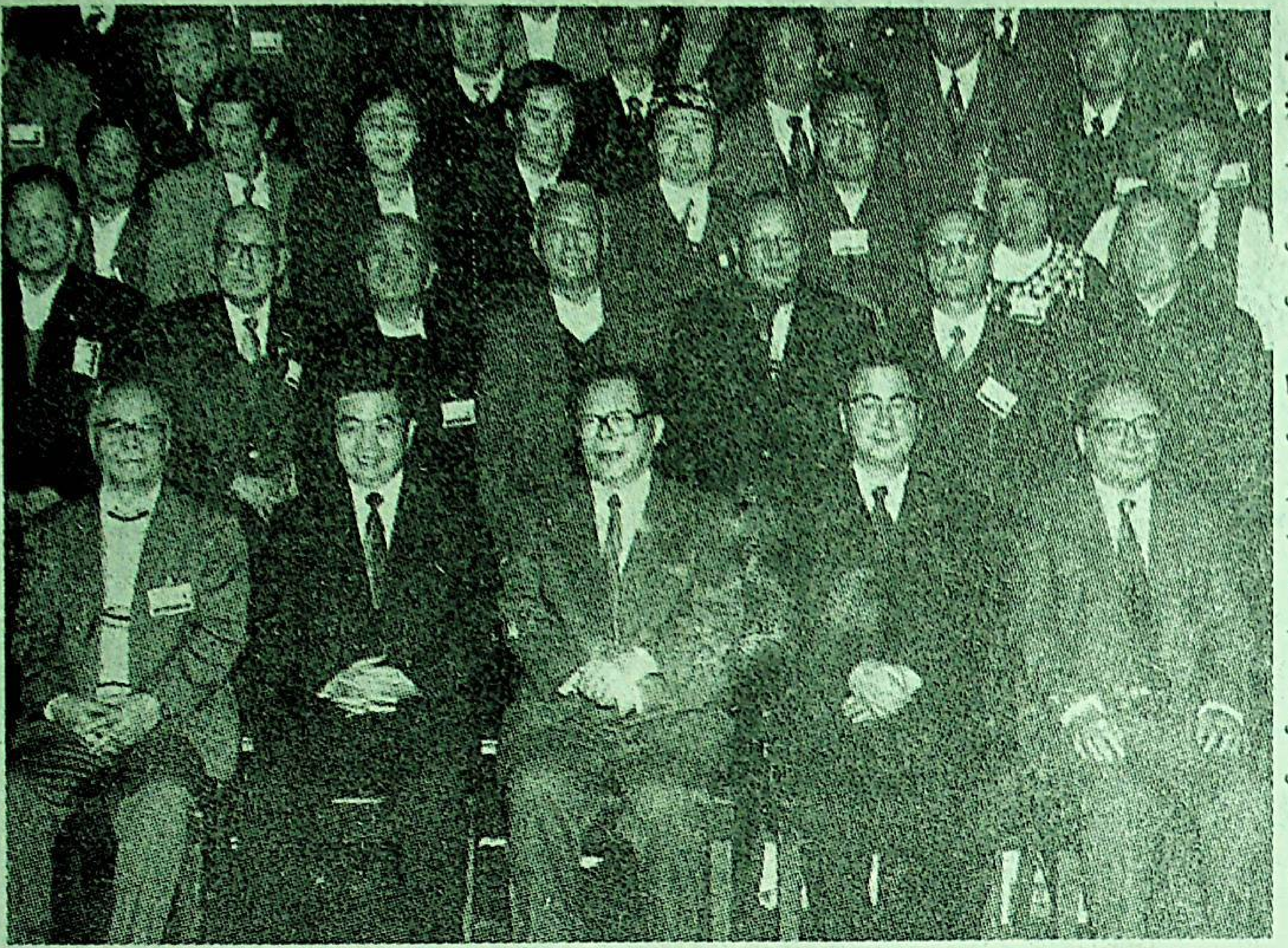

جياڭ زېمىن، لى پېڭ، خۇ جىنتاۋ قاتارلىق مەركەز رەھبەرلىرى 10 - ئاينىڭ 24 - كۈنى «خەلق» سارىيىدا جۇڭخۇا مەملىكەتلىك ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى 5 - نۆۋەتلىك مۇدىرىيىتىنىڭ 1 - يىغىنىغا قاتناشقان بارلىق كىشىلەر بىلەن كۆرۈشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مەملىكەتلىك ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى 5 - نۆۋەتلىك مۇدىرىيىتىنىڭ 1 - يىغىنى ئېچىلدى

دىڭ گۇەنگېن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىغا ۋەكالىتەن سۆز قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 24 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا مەملىكەتلىك ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى 5 - نۆۋەتلىك مۇدىرىيىتىنىڭ 1 - يىغىنى بۈگۈن بېيجىڭدا ئېچىلدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى دىڭ گۇەنگېن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىغا ۋەكالىتەن يىغىننى تەبرىكلىدى ۋە سۆز قىلدى. (سۆزىنىڭ تولۇق تېكىستى گېزىتىمىزنىڭ بۈگۈنكى 4 - بېتىگە بېرىلدى).

بەش كۈن ئېچىلىدىغان بۇ قېتىمقى يىغىندا جۇڭگو ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى 4 - نۆۋەتلىك مۇدىرىيىتىنىڭ خىزمەت دوكلاتى قاراپ چىقىلىدۇ، جۇڭگو ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ نىزامنامىسىگە تۈزىتىش كىرگۈزۈلىدۇ، جۇڭگو ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى 5 - نۆۋەتلىك دائىمىي ئىشلار مۇدىرىيىتى قاتارلىق رەھبەرلىك ئورگانلىرى سايلاپ چىقىلىدۇ. بۇ مۇھىم يىغىنغا مەملىكىتىمىزدىكى 550 مىڭ ئاخبارات خادىمىنىڭ ۋەكىللىرى، جۈملىدىن مەركەزدىكى ئاخبارات ئورۇنلىرى، 30 ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلىك ئاخباراتچىلار جەمئىيەتلىرى، شۇنىڭدەك 43 كەسپىي ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى قاتارلىق 217 ئامموۋى تەشكىلاتنىڭ ئەزالىرى ۋە ئالاقىدار تارماقلار سايلاپ چىققان 300 دىن ئارتۇق مۇدىرىيەت ئەزاسى ھەم ئالاھىدە مۇدىرىيەت ئەزاسى قاتناشتى.

يىغىندا جۇڭگو ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى ۋۇ لۈڭشى ئېچىش نۇتقى سۆزلىدى. جۇڭگو ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى شاۋخۇازى 4 - نۆۋەتلىك مۇدىرىيەتنىڭ تاپشۇرۇقىغا بىنائەن خىزمەت دوكلاتى بەردى. دوكلات سەككىز قىسىمغا بۆلۈنىدۇ. 1) بەش يىللىق خىزمەتلەرگە نەزەر؛ 2) ئەسىر ھالقىشتىكى شەرەپلىك ۋەزىپىلەر؛ 3) كۆۋرۈكلۈك ۋە رىشتىلىك رولىمىزنى پائال جارى قىلدۇرۇش؛ 4) ئاخبارات قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش؛ 5) ئاخبارات كەسپىي ئەخلاقىي تەربىيىسىنى بوشاشماي ئېلىپ بېرىپ، پاك، ئىنتىزامچان بولۇش؛ 6) تەيۋەن، شياڭگاڭ، ئاۋمېن ئاخباراتچىلىرى بىلەن بولغان ئۆزئارا چۈشىنىش ۋە ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش؛ 7) خەلقئارا ئالماشتۇرۇشنى قانات يايدۇرۇش؛ 8) ئاخباراتچىلار جەمئىيەتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، تىرىشىپ خىزمەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش.

جۇڭگو ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن رەئىسى لى يەن «جۇڭخۇا مەملىكەتلىك ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ نىزامنامىسى»گە تۈزىتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدا ئىزاھات بەردى.

ئاپتونوم رايون «كۆمۈر قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش خىزمىتى يىغىنى ئاچتى

ئاپىنىڭ 24 - كۈنى ئاياغلاشتى. يىغىندا ئاپتونوم

رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك سوت مەھكىمىلىرىدىن يېڭى «جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى»نى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، جىنايى ئىشلارنى سوتلاش ئۇسۇلىنى ئىسلاھ قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، ھەق تەلەپ، ئىقتىسادىي دېلو ۋە مەمۇرىي دېلولارنى سوتلاش ئۇسۇلىنى ئومۇميۈزلۈك ئىسلاھ قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش تەلەپ قىلىندى.

ۋاڭ لېچۈەن، ھامىدىن نىياز، لى فېڭزى يىغىنغا قاتناشتى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: سوت مەھكىمىلىرىنىڭ سوتلاش ئۇسۇلىنى ئىسلاھ قىلىشى ئىنتايىن مۇھىم،

ۋەكالىتىدىن قانۇننى ئىجرا قىلىدۇ. شۇڭا چوقۇم سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە بايرىقى روشەن ھالدا قارشى تۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشى لازىم. ئۇ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك سوت مەھكىمىلىرى ئىچكى قىسمىدىكى پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇپ، قانۇننى پاك - دىيانەتلىك، ئادىل ئىجرا قىلىش مەسىلىسىنى چوقۇم ياخشى ھەل قىلىشى، ئىقتىسادىي ماجىرا دېلولىرى ۋە دېلو بېجىرىشتە ئومۇملۇق قارىشى بولۇشى، قانۇن بويىچە دۆلەتنىڭ چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلىرىنىڭ قانۇن ھوقۇق - مەنپەئەتىنى قوغدىشى، جەمئىيەتنىڭ

ھامىدىن نىياز مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك سوت مەھكىمىلىرى سوتچىلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى 1 - ئورۇندىكى چوڭ ئىش سۈپىتىدە تۇتۇشى لازىم. سىياسىي، كەسپىي جەھەتتىكى ساپاسى يۇقىرى بولغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى سوت مەھكىمىلىرىنىڭ سوتلاش ئۇسۇلى ئىسلاھاتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئىلگىرى سۈرۈلۈشىگە كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى بۇ خىزمەتكە بولغان نازارەتچىلىك ۋە يېتەكچىلىكنى كۈچەيتىشى، بۇ خىزمەتنى قوللىشى ۋە ئۇنىڭغا ياردەم بېرىشى لازىم.

خىزمەتنى يىغىنى ئاچتى

غوپۇر ئابدۇللا جايلاردىن «قانۇن»نى تەشۋىق قىلىشقا بىرلەشتۈرۈپ، كۆمۈر كانلارنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، كۆمۈر ئىشلەپچىقىرىش، سېتىشنى قېلىپلاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى مۇشۇ ئاينىڭ 23 - كۈنىدىن 24 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە «كۆمۈر قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش خىزمىتى يىغىنى ئېچىپ، «كۆمۈر قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش خىزمىتىنى ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇردى.

يىغىندا ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى غوپۇر ئابدۇللا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ كۆمۈر قانۇنى»نىڭ ئېلان قىلىنىپ يولغا قويۇلۇشى ئېلىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ھاياتىدىكى چوڭ ئىش، ئۇ كۆمۈر سانائىتىنىڭ ساغلام، ئىزچىل تەرەققىي قىلىشىدا زور تۈرتكىلىك رول ئوينايدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كۆمۈر زاپىسى مىقدارى ئىنتايىن مول بولۇپ، مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدۇ. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كۆمۈر سانائىتى ئىزچىل تېز تەرەققىي قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىز خەلق ئىگىلىكى ۋە ھەر مىللەت خەلقىنىڭ كۆمۈرگە بولغان ئېھتىياجىنى كاپالەتلەندۈردى. لېكىن، بىر تۈتاش پىلانلاشنىڭ يېتەرسىز بولۇشى، كان ئېچىشنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش، باشقۇرۇشنىڭ قاتتىق بولماسلىقى سەۋەبىدىن، ئىجازەتسىز كۆمۈر قېزىش، رايون ئاتلاپ كۆمۈر قېزىش، قالايمىقان كۆمۈر قېزىشتەك مەسىلىلەر كۆپ قېتىم يۈز بېرىپ، كۆمۈر بايلىقىنى زور دەرىجىدە زىيانغا ئۇچراتتى. «كۆمۈر قانۇنى»نىڭ ئېلان قىلىنىشى ۋە يولغا قويۇلۇشى مۇشۇنىڭغا ئوخشاش بىر قاتار مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش، كۆمۈر بايلىقىنى ئېچىش، پايدىلىنىش ۋە ئاسراشنى قانۇن ئىزىغا سېلىپ، كۆمۈر سانائىتىنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىشىنى قانۇن كاپالىتىگە ئىگە قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: «كۆمۈر قانۇنى»نى ئىزچىللاشتۇرۇش كۆمۈر سانائىتى سىستېمىسىدىكى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭلا مۇھىم ۋەزىپىسى بولۇپ قالماستىن، پۈتكۈل جەمئىيەتتىكى ھەرساھە، ھۆكۈمەت تارماقلىرى ۋە ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭمۇ مۇھىم ۋەزىپىسى. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك كۆمۈر سانائىتى تارماقلىرى تۈرلۈك ئاممىۋى تارقىتىش ۋاستىلىرىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، ئامما ياخشى كۆرىدىغان ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرگەن ئاساستا، بۇ «قانۇن»نى تەشۋىق قىلىشنى، ئىزچىللاشتۇرۇشنى كۈچەيتىشى كېرەك.

ئۇ ئاخىرىدا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: بۇلتۇر باشلانغان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كۆمۈر كانلارنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنىڭ سۈرئىتى ئانچە تېز بولمىدى. بىز «كۆمۈر قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى كۆمۈر كانلارنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ، كان ئېچىش تەرتىپىنى، ئىشلەپچىقىرىش تەرتىپىنى ياخشىلاش ۋە بىخەتەر باشقۇرۇشنى مەركەز قىلىپ، قانۇنغا خىلاپ قىلمىشلارنى تۈزەشنى كۈچەيتىپ، كۆمۈر ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى تارقىتىش خىزمىتىنى يەنىمۇ ياخشىلاپ، ھەر خىل كۆمۈر كانلارنىڭ قانۇن بويىچە ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت قىلىشىغا ھەيدەكچىلىك قىلىشىمىز، قانۇنسىز كۆمۈر قازىدىغان، دۆلەت بايلىقىنى ئىسراپ قىلىدىغان، ئېغىر دەرىجىدە بىخەتەرلىككە تەسىر يەتكۈزۈش ئېھتىماللىقى ساقلانغان كانلارنى قەتئىي تاقىشىمىز كېرەك. كۆمۈر بازارلىرى، كۆمۈر ترانسپورتى، كۆمۈر تىجارىتى شىركەتلىرىنى تەرتىپكە سېلىشنى كۈچەيتىپ، كۆمۈر تىجارىتىدىكى بارلىق قانۇنسىز قىلمىشلارنى چەكلىشىمىز كېرەك.

فۇبىڭياۋ قازاقىستاننىڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى بىلەن كۆرۈشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ليۇ گېيىڭ خەۋەر قىلىدۇ: مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى چى خاۋتيەن شياڭجياڭنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن قازاقىستاننىڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى قاسىموۋ شياڭجياڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى 10 - ئاينىڭ 21 - كۈنىدىن ئېتىبارەن ئېلىمىزدە رەسمىي، دوستانە زىيارەتتە بولدى ھەم شۇ كۈنى ئۈرۈمچىدە ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەتتە بولدى. لەنجۇ ھەربىي رايوننىڭ مۇئاۋىن سىلىڭيۈەنى، قوشۇمچە شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلىڭيۈەنى فۇبىڭياۋ جۇڭجياڭ مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى ھەم ئۇلار شەرىپىگە زىياپەت بەردى.

مىنىستىر قاسىموۋ ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ھەم ئۇلارنىڭ ھەمراھلىرى فۇبىڭياۋ سىلىڭيۈەن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسىنىڭ ھەمراھلىقىدا 10 - ئاينىڭ 21 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ھەربىي رايون مەلۇم قىسىم سايپورلار تۈەنىنى، ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار كۆرگەزمىخانىسى، «دوستلۇق» سودا سارىيىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ھەم ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ شەھەر مەنزىرىسىنى سەيلە قىلدى. قازاقىستان ھەربىيلەر ۋەكىللەر ئۆمىكى 10 - ئاينىڭ 22 - كۈنى چۈشتىن كېيىن بېيجىڭغا يۈرۈپ كەتتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ 5 - قۇرۇلتىيىدا سۆزلەنگەن سۆز

ئابلەت ئابدۇرېشىت

(1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 24 - كۈنى)

ۋەكىللەر، يولداشلار:

ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ 5 - قۇرۇلتىيى ئاپتونوم رايونىمىز پەن - تېخنىكا ساھەسىدىكىلەرنىڭ تولۇپ تاشقان ئىشەنچ بىلەن يېڭى ئەسىرنى كۈتۈۋالىدىغان بىر قېتىملىق تارىخىي كاتتا يىغىنى. يىغىندا ۋاڭ لېچۈەن شۇجى مۇھىم سۆز قىلدى، يولداش شۈي پېڭ ياخشى خىزمەت دوكلاتى بەردى. ھەر مىللەت ۋەكىللىرى پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھى ۋە يولداش جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ 5 - قۇرۇلتىيىدىكى مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى ۋە پەن - تېخنىكا خىزمىتىگە دائىر تەدبىرلەر ئۈستىدە ئورتاقلاشتى. يىغىن ناھايىتى ياخشى ۋە مۇۋەپپەقىيەتلىك ئېچىلدى. بۇ قېتىمقى يىغىن ئاپتونوم رايونىمىز پەن - تېخنىكا ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە يېتەكلەپ، شىنجاڭنى پەن، مائارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشقا يەنىمۇ ئاتلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش يولىدا ئىرىشىپ كۆرمەش قىلىشتا ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيەتلىرى پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرى ئاممىۋى تەشكىلاتىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇپ، پارتىيىنىڭ پەن - تېخنىكا خىزمىتى فاڭجېنىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، ھەر مىللەت پەن - تېخنىكا خادىملىرىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پەن - تېخنىكا ئىشلىرىنى گۈللەندۈرۈش، پەن - تېخنىكا جەھەتتىكى ھەمكارلىقى ۋە ئالاقىسىنى كۈچەيتىش، پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە كېڭەيتىش جەھەتلەردە نۇرغۇن خىزمەتلەرنى ئىشلەپ، پەن - تېخنىكا بىلەن ئىقتىسادنىڭ زىچ بىرلىشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ھەر مىللەت ئەمگەكچىلىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشىنىڭ، سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشىمىزنىڭ بىر مۇھىم كۈچى بولۇپ قالدى. ھەر مىللەت پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرى ۋەتەنپەرۋەرلىك تۇغىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، يول ئېچىپ ئالغا ئىلگىرىلەپ، خالىس تۆھپە قوشۇپ، پارتىيە رەھبەرلىكىدە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ گۈللىنىپ بېيىشى ئۈچۈن ئەقىل - پاراستى ۋە كۈچ - قۇدرىتىنى تەقدىم قىلىپ، شىنجاڭنى پەن - مائارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئۇلۇغۋار ئىشىدا ئۆز غايىسى ۋە ئىجتىمائىي قىممىتىنى نامايان قىلدى. بۇ يەردە مەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن ۋەكىللەردىن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پەن - تېخنىكا جەمئىيەتلىرىدىكى يولداشلاردىن ھەمدە پەن - تېخنىكا خادىملىرىدىن سەممىي ھال سورايمەن ۋە ئۇلارغا ئالىي ئېھتىرام بىلدۈرىمەن! بۇ قېتىمقى قۇرۇلتايدا سايلاپ چىقىلغان يېڭى نۆۋەتلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى رەھبەرلىرىنى قىزغىن تەبرىكلەيمەن!

تۆۋەندە مەن بىر قانچە پىكرىمنى ئوتتۇرىغا قويىمەن:

1. ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنىڭ شەرەپلىك بۇرچى

ھازىردىن باشلاپ 2010 - يىلغىچە بولغان 15 يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا ئالدىنقىلارغا ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىلەرگە يول ئاچىدىغان مۇھىم مەزگىل. ئاپتونوم رايون تۈزگەن «9 - بەش يىللىق پىلان ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان پروگراممىسى»دا كەلگۈسى 15 يىللىق ئاساسىي كۆرەش نىشانى مۇنداق بېكىتىلدى: 2000 - يىلغا بارغاندا ممللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنى 1980 - يىلدىكىدىن ئۈچ قاتلاپ، 2010 - يىلغا بارغاندا يەنە بىر قاتلاشقا تىرىشىپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى ۋە ئىجتىمائىي مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش. ئەسىر ئالمىشىۋاتقان مەزگىلدىكى ئىچكى - تاشقى ۋەزىيەتنى كۆزەتكەندە، بىز ئاز ئۇچرايدىغان تارىخىي تەرەققىيات پۇرسىتىگە يۈزلەنمەكتىمىز. 40 نەچچە يىلدىن بۇيانقى قۇرۇلۇش، بولۇپمۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتىن بۇيانقى تېز تەرەققىيات بىزنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىياتىمىز ئۈچۈن ياخشى ماددىي ئاساس ۋە تېخنىكا ئاساسى يارىتىپ بەردى. مۇقىملىقنى ئويلاش، ئىتتىپاقلىقنى كۆزلەش، تەرەققىياتقا ئىنتىلىش، قۇدرەت تېپىش ئۈچۈن تىرىشىش شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق ئارزۇسىغا ئايلاندى. 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە، دۆلەت ئوتتۇرا ۋە غەربىي رايونلارنىڭ تەرەققىياتىغا تېخىمۇ ئەھمىيەت بېرىپ ۋە ئۇنى قوللاپ، بايلىق چارلاش ۋە ئېچىش، ئۇل ئەسلىھە قۇرۇلۇشى، مالىيە، كرېدىت، كەسىپلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش جەھەتلىرىدە بىر قاتار ئېتىبار بېرىش سىياسەت - تەدبىرلىرىنى قوللىنىدۇ، بۇ جەزمەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بايلىق ئۈستۈنلۈكى ۋە جۇغراپىيىلىك ئۈستۈنلۈكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق. شۇڭا بىز دۆلەتنىڭ كەسىپ سىياسىتى ۋە ئىچكى - تاشقى بازار ئېھتىياجىغا ئاساسەن، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشنى مەركەز قىلىپ، بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈككە ئايلاندۇرۇش ۋە شىنجاڭنى پەن - مائارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ شىنجاڭنى تىرىشىپ دۆلەتنىڭ مۇھىم ئاشلىق بازىسى، مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ تاۋار پاختا بازىسى، دۆلەتنىڭ مۇھىم چارۋىچىلىق بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىپ، نېفىت، تەبىئىي گاز، خىمىيە سانائىتىنى ئاساس قىلىدىغان دۆلەت دەرىجىلىك ئىشلەپچىقىرىش ستراتېگىيىسىنىڭ ئونئۇبىر سال زامانىۋى خىمىيە سانائىتى بازىسى ۋە غەربىي شىمالدىكى رىقابەت كۈچىگە ئىگە ئەڭ چوڭ توقۇمىچىلىق سانائىتى بازىسىنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنى ئۇچقاندەك يۈكسەلدۈرۈشىمىز لازىم.

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

ئاچچىق باشقۇرۇش رايونى ئېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى تاغلىق رايوننىڭ شارائىتىغا ماسلاشتۇرۇپ تەڭشەپ، يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن تاشتۆمۈر** خەۋەر قىلىدۇ: لوپ ناھىيىسىگە قاراشلىق ئاچچىق باشقۇرۇش رايونى پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش، ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلمىسىنى ئۆز ئورنىنىڭ تەبىئىي شارائىتىغا ئاساسەن مۇۋاپىق تەڭشەش ئارقىلىق يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى.

ئاچچىق ئاچچىق دەرياسىنىڭ نامى بىلەن ئاتالغان تاغلىق رايون بولۇپ، ناھىيە بازىرىدىن 40 كىلومېتىر يىراقلىقتا جايلاشقان. بۇ تاغلىق رايوندا ئۈچ كەنت، ئون مەھەللە، گۇرۇپپا، 322 ئائىلە، 1560 نوپۇس ۋە 2674 مو تېرىلغۇ يەر بولۇپ، بۇ يەردىكى دېھقان، چارۋىچىلار ئەزەلدىن ئەنئەنىۋى تېرىقچىلىق ئۇسۇلى بويىچە دەريا جىلغىلىرى، تاغ قاپتاللىرىدىكى پەلەمپەي شەكىلدىكى ئېتىزلارغا قوناق، ئارپا قاتارلىق زىرائەتلەرنى تېرىپ كەلگەنىدى. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، باشقۇرۇش رايون رەھبەرلىرى ئۆز ئورنىنىڭ تەبىئىي شارائىتىغا ئاساسەن قىسقا مۇددەتلىك ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك تەرەققىيات پىلانى تۈزدى.

دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيەت ساپاسى، تۇرمۇش ئادىتى ۋە تېرىقچىلىق ئۇسۇلى قاتارلىقلارنى كۆزدە تۇتۇپ، ئىشنى ئالدى بىلەن ئۇلارنىڭ پەن-مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتىن باشلاپ، 1992-يىلى ساۋات چىقىرىش كۇرسلىرىنى ئاچتى. 1993-يىلى ئەتىياز ۋە قىشتا ناھىيىلىك پەن-تېخنىكا كومىتېتىنىڭ ياردىمى ۋە قوللىشى ئارقىسىدا، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، ئورمانچىلىق قاتارلىق يەتتە تۈر بويىچە بەش قارار كۇرس ئېچىپ 270 ئادەم (قېتىم)نى ئەسقاتىدىغان پەن-تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. ناھىيىلىك پەن-تېخنىكا كومىتېتىنىڭ تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىشى بىلەن دەسلەپكى قەدەمدە بۇ رايوندا 200 مو يەرگە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ قوناق تېرىلىپ، باشقۇرۇش، پەرۋىش ئىشلىرى ئىلمىي ئۇسۇلدا ئىشلەنگەنلىكتىن، بىرلىك ھوسۇل ئىلگىرىكىدىن ئىككى ھەسسە ئاشتى.

ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى يەنە بۇ رايونغا تېخنىكلارنى ئەۋەتىپ، يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش ۋە دېھقانلارنىڭ ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشىغا يېتەكچىلىك قىلدى. باشقۇرۇش رايون رەھبەرلىرى ئەمگەك كۈچلىرىنى تەشكىللەپ، پەلەمپەي ئېتىزلارنى تۈزلەپ، ئۈچ يىل ئىچىدە 600 مو سالا ئېتىز بىنا قىلىپ، تۇنجى قېتىم ماشىنا بىلەن تېرىقچىلىق قىلدى. دەريا ساھىلى، تاغ باغرى ۋە ئېتىز-ئېرىق بويلىرىغا 80 مىڭ تۈپتىن ئارتۇق كۆچەت تىكىپ، تۇپراق شارائىتىنى ياخشىلىغاندىن سىرت، سالا ئېتىز، ئېرىق بويلىرىغا 100 مىڭ تۈپ ئۈجمە كۆچىتى تىكىپ ۋە ئۇلاپ سورتىنى ياخشىلاپ، پىلە قۇرتى بېقىشقا ئاساس ياراتتى. چارۋىچىلىقنى ئوقتىلىق تۇتۇپ، ئورگانىك ئوغۇت زاپىسىنى كۆپەيتىپ، دېھقانچىلىقنى ئىلگىرى سۈردى. بولتۇر كۈزگى بۇغداي تېرىلغۇ كۆلىمىنى 130 موغا، بۇ يىل سۇلياۋ يېپىپ تېرىلغان قوناق كۆلىمىنى 500 موغا يەتكۈزۈپ، ئىككى كەنتتە ئاشلىق زىرائەتتىن يىلدا ئىككى قېتىم ھوسۇل ئېلىشنى ئىشقا ئاشۇردى. بۇ يىل 130 مو يەردىكى كۈزگى بۇغداينىڭ بىرلىك ھوسۇلى 206 كىلوگىرامغا، ئومۇمىي ھوسۇلى 267 مىڭ 100 كىلوگىرامغا يېتىپ، 1992-يىلدىكىدىن ئومۇمىي ھوسۇل % 40، بىرلىك ھوسۇل بىر ھەسسە ئاشتى، 500 مو يەرگە تېرىلغان چىلگە قوناقنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 400 كىلوگىرامغا يېتىدىغانلىقى مۆلچەرلەندى. بۇ يىل 9-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئومۇمىي چارۋامال 9000 تۇياققا يېتىپ، 1992-يىلدىكىدىن 2600 تۇياق كۆپەيدى. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىمى 517 يۈەنگە يېتىپ، 1992-يىلدىكىدىن 200 يۈەن ئاشتى.

جۇڭگو چەت ئەل سودىگەرلىرىنى ئون چوڭ ساھەگە مەبلەغ سېلىشقا ئىلھاملاندۇرىدۇ

سىياسەت ئۇچۇرلىرى

1. يېزا ئىگىلىكنى ئۇنىۋېرسال ئېچىش ۋە يېڭى تېخنىكا تۈرى. مەسىلەن، ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىش، ئۇستۈنلۈككە ئىگە سورتلارنى راۋاجلاندۇرۇش قاتارلىقلارغا؛

2. ئۇل مۇئەسسەسە ۋە ئۇل كەسىپ تۈرلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئېنېرگىيە، قاتناش مۇئەسسەسلىرى قاتارلىق مۇھىم خام ماتېرىيال قاتارلىقلارغا؛

3. ئېلېكترونلۇق قۇرۇلما، نېفىت خىمىيە سانائىتى، ئاپتوموبىل ياساش قاتارلىق تۈۋرۈك كەسىپلەرگە؛

4. ئىلغار تېخنىكا كىرگۈزۈپ، كارخانا ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ياكى مەھسۇلات تېخنىكىسىنى ئۆستۈرۈپ، دۆلىتىمىزنىڭ بۇ جەھەتتىكى بوشلۇقىنى تولدۇرىدىغان ھەم بازار ئېھتىياجىغا ئۇيغۇن كېلىدىغان تۈرلەرگە؛

5. ئېكسپورت ئارقىلىق تاشقى پېرېۋوتنى ئاشۇرۇش تۈرلىرىگە؛

6. ئۇنىۋېرسال پايدىلىنىشقا بولىدىغان بايلىق مەنبەسى ۋە قايتا ئىشلەپچىقىرىشقا بولىدىغان يېڭى تېخنىكا، ئۇسكۈنە تۈرلىرىگە؛

7. مۇھىت بۇلغىنىشنى تىزگىنلەيدىغان يېڭى تېخنىكا ۋە يېڭى ئۇسكۈنە تۈرلىرىگە؛

8. يېڭىدىن راۋاج تاپقان كەسىپ - تېخنىكا ۋە ئۇسكۈنە تۈرلىرى. مەسىلەن، جانلىقلار قۇرۇلۇش تېخنىكىسى، خەۋەرلىشىش سىستېمىسى، تور تېخنىكىسى، ئىزوتوپ رادىئاتسىيىسى ۋە لازېرنۇر تېخنىكىسى، دېڭىز - ئوكيانلارنى ئېچىش ھەم دېڭىز- ئوكيان ئېنېرگىيە مەنبەلىرىنى ئېچىش تېخنىكىسىغا؛

9. مۇلازىملىق كەسپىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان خەلقئارا ئىقتىساد، تېخنىكا ئۇچۇر مەسلىھەتچىلىكى، زىل ئەسۋاب-ئۈسكۈنىلەرنى رېمونت قىلىش، سېتىشتىن كېيىنكى مۇلازىملىق قاتارلىقلارغا؛

10. ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىنىڭ ئادەم كۈچى بايلىقىنى ئېچىش ۋە بايلىق مەنبەسى ئۈستۈنلۈكىگە ئىگە ھەم دۆلەتنىڭ كەسىپ سىياسىتىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان تۈرلەرگە مەبلەغ سېلىشقا ئىلھاملاندۇرىدۇ.

دۆلەت «دۆلەت سېتىۋېلىش قانۇنى»نى تۈزۈپ چىقىدۇ

دۆلىتىمىز «دۆلەت سېتىۋېلىش قانۇنى»نى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئىچكى بىر قاتار قانۇن-قائىدىلەرنى تۈزۈپ چىقىپ، دۆلەت ئىچىدىكى گۆدەك يۇقىرى يېڭى تېخنىكا كەسپىنىڭ تەرەققىياتىنى قوغداش ۋە ئىلگىرى سۈرۈشنى مۇھاكىمە قىلماقتا.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، دۆلىتىمىزنىڭ گۆدەك يۇقىرى يېڭى تېخنىكا كەسپى خەلقئارا رىقابەتنىڭ زەربىسىگە ئۇچرىدى. مەلۇم چەت ئەل كارخانىلىرى تاۋارلىرىنى تۆكمە قىلىپ سېتىش ھەرىكىتى ۋە ئادىل بولمىغان رىقابەت ۋاستىسى ئارقىلىق جۇڭگو خېرىدارلىرىنى قولغا كەلتۈرۈۋالدى، دۆلەت ئىچىدىكى بەزى يۇقىرى يېڭى تېخنىكىلىق مەھسۇلاتلارنىڭ ئىقتىدارى يۇقىرى، ئەلا بولۇشىدىن قەتئىينەزەر چەت ئەل مەھسۇلاتلىرى، باھاسى ناھايىتى تۆۋەن چەت ئەل مەھسۇلاتلىرى ۋەجىدىن سېتىلمىدى ھەم شۇنىڭدەك دۆلەت ئىچىدىكى يۇقىرى يېڭى تېخنىكا سانائىتىنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا تەسىر يەتكۈزدى.

شۇنىڭ ئۈچۈن، دۆلەت يۇقىرى يېڭى تېخنىكا كەسىپ تەرەققىياتى قانۇن - قائىدىلىرى، مەسىلەن، «دۆلەت سېتىۋېلىش قانۇنى»، «سېتىۋالغۇچى تەرەپ كرېدىتى»، «ساتقۇچى تەرەپ كرېدىتى»نى تەتقىق قىلىپ تۈزۈپ چىقىپ يار - يۆلەك بولىدۇ، كارخانىلارنى تەتقىق قىلىشنى كۈچەيتىشكە، تەرەققىيات مەبلىغى سېلىشقا ئىلھاملاندۇرۇش ئارقىلىق، مەملىكەت ئىچىدىكى گۆدەك يۇقىرى يېڭى تېخنىكا كەسپىنىڭ تەرەققىي تېپىشىنى قوغدايدۇ.

تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسى يېڭى بۇغداي سورتى كىرگۈزۈپ تېرىپ، مۇۋەپپەقىيەت قازاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **روزى گۈلباي، غالىپ مۇسا** خەۋەر قىلىدۇ: تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسىدە ھەر يىلى 40 مىڭ مو يەرگە بۇغداي تېرىلىپ، بىرلىك ھوسۇلى 90 كىلوگىرامدىن ئاشماي كەلگەنىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئەتراپلىق ئىزدىنىش ئارقىلىق 1995-يىلدىن باشلاپ ھاۋا كىلىماتى بىر قەدەر سوغۇق بولغان تاشقورغان، تىزناپ، بەلدىر قاتارلىق يېزىلاردا يېڭى بۇغداي سورتىنى سىناق قىلدى. بۇ يىل «شىنجاڭ يازغى - 2» ۋە «شىنجاڭ يازغى - 6» سورتلارنى كىرگۈزۈپ، تاشقورغان قاتارلىق ئۈچ يېزىدا 140 مو يەرگە تېرىپ، بىرلىك ھوسۇلنى 350 كىلوگىرامغا يەتكۈزۈپ، ئېگىزلىكتە بۇغدايدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش جەھەتتە مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 9-ئاينىڭ 10-كۈنى بەلدىر يېزىسىدا نەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، بۇ سورتلارنى ناھىيە بويىچە كېڭەيتىشنى بېكىتتى.

باي ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى مەبلەغنى بالدۇر ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بۇ يىللىق پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتىگە مەدەت بەردى

كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، دەسلەپكى قەدەمدە سېتىۋېلىنىدىغان پاختا ئۈچۈن 3 مىليون 500 مىڭ يۈەن تۆۋەن ئۆسۈملۈك قەرز پۇل مەبلىغى ئاجرىتىپ بەردى. پاختا سېتىۋېلىشقا مۇناسىۋەتلىك

قىسقا خەۋەرلەر

△ قۇمۇل شەھىرى بۇ يىل 277.1 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئېرىق-ئۆستەڭ ياسىدى.

△ مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ چوكقۇرچاق يېزىسىدىكى دېھقانلار 9-ئاينىڭ 16-كۈنىدىن 10-ئاينىڭ 4-كۈنىگىچە دۆلەتكە 7800 دىن پاختا سېتىپ بەردى.

قادىر ئۆمەر

پەيزاۋات ناھىيىسى 1994-يىلى ناھىيە بازىرىنىڭ شەرقىي تەرىپىدە «ئورمان باغچىسى» بىنا قىلىپ، باغچىدا «باللار باغچىسى»، «سۇ ئۈستى باغچىسى»،

ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە

ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى ھەمكارلاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋەلى** خەۋەر قىلىدۇ: باي ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى پاختا سېتىۋېلىش مەبلىغىنى بالدۇر ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ناھىيىنىڭ پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتىگە مەدەت بەردى.

بۇ بانكا ئالدى بىلەن پاختا سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىنىڭ ئېھتىياجىغا ئۆزگەرتىش، ئەسلىھەلىرى قۇرۇلۇشىغا 1 مىليون يۈەن، دېھقانلارنىڭ پاختا سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقىنى ئاشۇرۇش، «ئاق ھۆججەت» بەرمەسلىككە ئۇسۇملۇك قەرز پۇل مەبلىغى ئاجرىتىپ بەردى. پاختا سېتىۋېلىشقا مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بىلەن زىچ ھەمكارلىشىپ، پاختا سېتىۋېلىش مەيدانى ياساش، ئۆلچەم ئۈسكۈنىلىرىنى تەكشۈرۈپ رېمونت قىلىش، تالون باشقۇرۇش ۋە دېھقانلار بىلەن پاختا سېتىۋېلىش توختامى تۈزۈش قاتارلىق ئىشلارنىڭ ئالدىن ياخشى ئىشلىنىشىگە تۈرتكە بولدى. ھازىر بۇ ناھىيىدە پاختىكارلار پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئۆز ۋاقتىدا ئېچىلغان پاختىلارنى ئۆز ۋاقتىدا يىغىۋېلىشقا كىرىشىپ كەتتى.

باغچىدا «بالىلار باغچىسى»، «سۇ ئۈستى باغچىسى»، «ھايۋاناتلار باغچىسى» قۇردى ھەمدە 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، باغچىنىڭ تۈرلۈك ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلاپ ئاممىنىڭ ئىشتىن سىرتقى تۇرمۇشىنى مەنىلىك ئۆتكۈزۈشىگە ياخشى شارائىت ياراتتى.

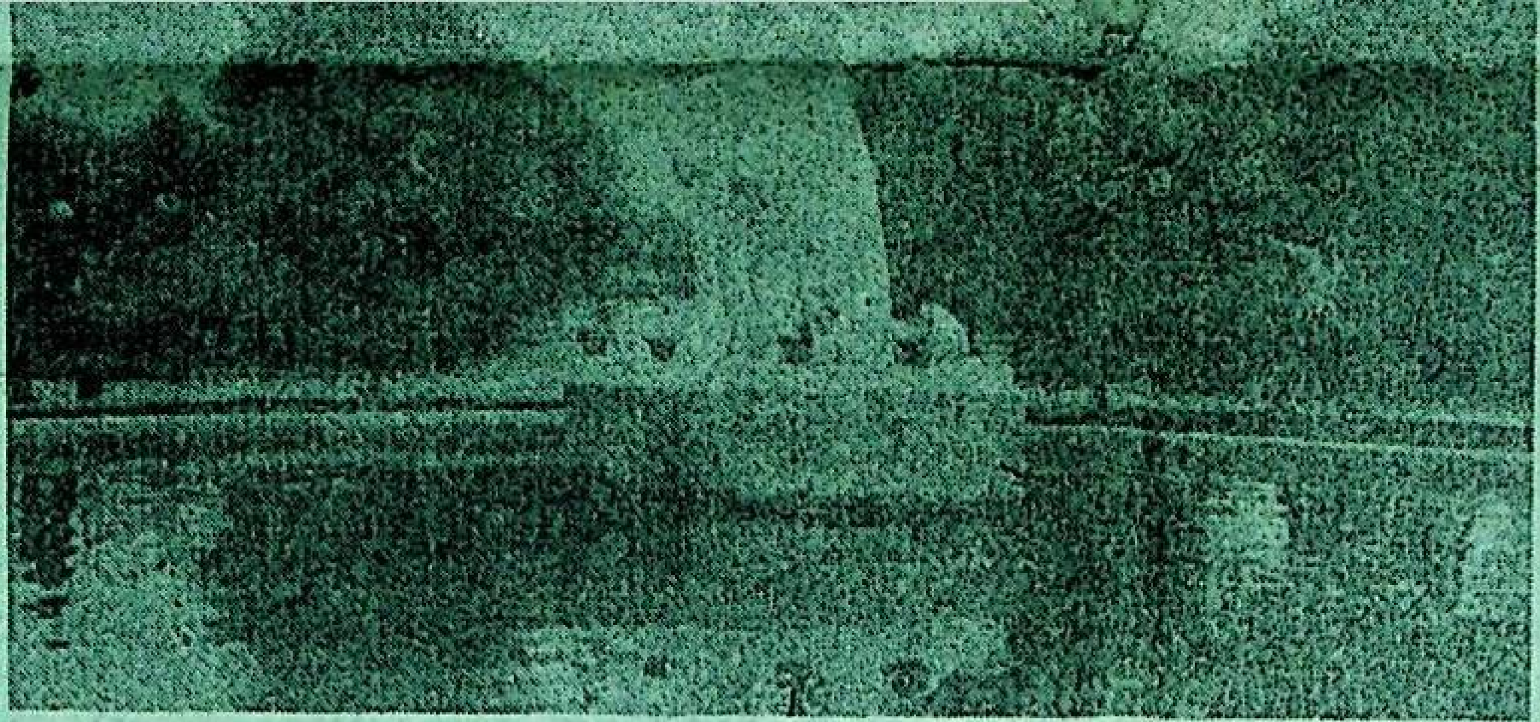

سۈرەتتە: باغچىدىكى «ساھىبجامال قىز» ھەيكىلى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت** فوتوسى

كۇچا ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى بازار تەۋەسىدىكى كارخانىلارغا 39 مىليون يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىمىت ئەبەيدۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: كۇچا ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى مەدەت تۈۋرۈكلۈك رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇپ، بازار تەۋەسىدىكى زاۋۇت، كارخانا ۋە شىركەتلەرگە 39 مىليون يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، بانكا مەسئۇللىرى ئۇنىۋېرسال كەسپىي بۆلۈمدىكى خادىملارنىڭ خىزمەت ئاكتىپلىقىنى ۋە مەسئۇلىيەت تۇيغۇسىنى ئۆستۈرۈپ، بازار تەۋەسىدىكى زاۋۇت، كارخانا، شىركەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالى، مەھسۇلات قىممىتى قاتارلىقلارغا قاراپ قەرز پۇل تارقىتىپ، ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشكە كۈچلۈك مەدەت بەردى. بۇنىڭ بىلەن 1-ئايدىن 10-ئاينىڭ بېشىغىچە زاۋۇت، كارخانا، شىركەتلەرگە 39 مىليون 63 مىڭ 900 يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى. بۇ، ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 26 مىليون 140 مىڭ يۈەن كۆپ.

شايار ناھىيىسىدە سۇ قۇرۇلۇشى مەركەز قىلىنغان «بەشتە ياخشى» يېزا قۇرۇلۇشى چىڭ تۇتۇپ ئېلىپ بېرىلماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نۇردۇن تۇردى** خەۋەر قىلىدۇ: شايار ناھىيىسىدە سۇ قۇرۇلۇشى مەركەز قىلىنغان «بەشتە ياخشى» يېزا قۇرۇلۇشى چىڭ تۇتۇپ ئېلىپ بېرىلىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ يۈكسىلىشىگە پۇختا ئاساس سېلىندى.

بۇ يىل بۇ ناھىيىنىڭ باشئۆل ئۆستىڭى راۋان بولمىغا،چقا دېھقانچىلىقنىڭ ھالقىلىق پەيتىدە سۇ يېتىشمىدى. بۇ خىل ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى تەدبىر قوللىنىپ، دېھقانچىلىقنىڭ ئارىسال ۋاقتىنى چىڭ تۇتۇپ، دېھقانلارنى سۇ قۇرۇلۇشى مەركەز قىلىنغان «بەشتە ياخشى» يېزا قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشقا سەپەرۋەر قىلدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يىل ناھىيە بويىچە 12.2 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياسىلىپ، 492.2 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ۋە زەيكەش رېمونت قىلىندى، 39 مىڭ 800 مو يەر تۈزلىنىپ، 166 كىلومېتىر يول ياخشىلاندى، 29 مىڭ 500 مو بوز يەر ئېچىلىپ، 71 مىڭ 250 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىزغا ئۆزگەرتىلدى.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسىنىڭ يوللانمىلارنى ئۇلاپ تۇشۇش بۆلۈمىدىكى خادىملار بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، يوللانما ئايرىش، تارقىتىش مەشغۇلاتىنىڭ لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتىنى % 95 كە يەتكۈزگەنلىكتىن، ئۇدا ئىككى يىل مەملىكەت بويىچە مەدەنىيەتلىك ئۇلاپ تۇشۇش بۆلۈمى بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى.

سۈرەتتە: خادىملار يوللانمىلارنى ئاپتوموبىلغا باسماقتا.

زىبىبۇللا ئابلىز فوتوسى

ئىرىق-ئۆستەڭ ياسىدى.

قىيۇم باياخۇن

△ كەلپىن ناھىيىسى 1988-يىلىدىن بۇيانقى توققۇز يىلدا 1 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ چىقىرىپ، باقمىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا مەدەت بەردى. بۇنىڭ بىلەن چارۋامال باقىدىغان ئائىلىلەر تېز كۆپىيىپ 115 كە، ئۇلارنىڭ چارۋامېلى 47 مىڭ تۇياققا يەتتى.

ئابدۇجاپپار ھامدىن

ئابدۇسالام ئابلىز

△ يېزا ئىگىلىك 4-شى 62-تۇەن بۇ يىل 500 مو يەردىكى قۇلماقنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى 285 كىلوگرامغا يەتكۈزدى.

تۇرسۇنجان تۇردى

△ گۇما ناھىيىسىنىڭ چودا يېزىسى بۇ يىل دېھقانچىلىقنىڭ ئارىسال ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ، 5850 مېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياسىدى.

مىرەخمەت سەيدەخمەت

△ يەكەن ناھىيە ئېگەرچى بازار قۇمباغ 4-كەنت 3-مەھەللىدىكى ماموت قادىر بۇ يىل 9-ئاينىڭ بېشىغىچە 215 بېتون نو، 195 بېتون ئوقۇر سېتىپ، 15 مىڭ 700 يۈەن كىرىم قىلدى.

تۇرغۇن تۇرسۇن

△ يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ توپلۇق يېزىسى بۇ يىل 7-ئايدىن 10-ئايغىچە تۆت كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياسىدى.

ئابدۇراخمان ساۋۇت

پاختا سېتىپ بەردى.

قادىر ئۆمەر

ئابلىمىت سادىر

△ يېڭىسار ناھىيىسى ئۇچار يېزىسىنىڭ چارۋا مېلى 65 مىڭ 450 تۇياققا يېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن 4000 تۇياق ئاشتى.

ئابلاجان ماموت

△ لوپ ناھىيىسىنىڭ سامپۇل يېزىسىدىكى 2100 ئائىلە 9-ئاينىڭ 25-كۈنىگىچە يېزا بويىچە 14 مىڭ 500 تونا سىلوس ياساپ، پىلاندىكىدىن 1500 تونا ئاشۇردى.

ئوبۇل ھەسەن ئابلا

△ گۇما ناھىيىسىنىڭ نەۋئابات تاجىك مىللىي يېزىسى 9-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 500 مو بوز يەر ئاچتى.

مۇھەممەت ھېيت

△ مارالبېشى ناھىيە ئاۋات بازار 2-كەنتتىكى ئابدۇۋەلى نۇرەك بۇ يىل 4-ئايدىن 9-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 20 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سەرپ قىلىپ، 400 مو بوز يەر ئاچتى.

مۇھەممەت ھۈسەيىن

△ يەكەن ناھىيىسى قاراسۇ يېزا تۆۋەن ئۆستەڭ كەنت 3-مەھەللىدىكى ئوسمان ئەخمەت 9-ئاينىڭ 28-كۈنىگىچە دۆلەتكە 2259 كىلوگرام پاختا سېتىپ بېرىپ، 10 مىڭ 766 يۈەن كىرىم قىلدى. بۇ، كىشى بېشىغا 1476 يۈەندىن توغرا كەلدى.

ئابلىمىت مەمەت

تەك بازىرىدا پاختا زاۋۇتى قۇرۇلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **يۈسۈپ مەمتىلى** خەۋەر قىلىدۇ: مارالبېشى ناھىيە ئاقساقمارال يېزىسىنىڭ تەك بازىرىدا پاختا زاۋۇتى قۇرۇلۇپ، ئاقساقمارال يېزىسىنىڭ تەگمىگىدىكى كۆل، ئالاغىر يېزىسى، سېرىقبۇيا بازىرىنىڭ كۆتەكلىك ئۇچاستكىسىدىكى دېھقانلارنىڭ پاختا سېتىپ بېرىش ئۈچۈن 15-20 كىلومېتىردىن ئارتۇق يول يۈرىدىغان تارىخىغا خاتىمە بېرىلدى.

دېھقانلارنىڭ پاختا سېتىپ بېرىشى قىيىن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، بۇ يىل 6-ئايدا 150 مو يەر، 10 مىليون يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىلىپ، ئاقساقمارال يېزىسىنىڭ تەك بازىرىدا پاختا زاۋۇتى قۇرۇشقا تۇتۇش قىلىنغانىدى. مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ ئورتاق كۈچ چىقىرىشى بىلەن 9-ئاينىڭ ئاخىرىدا 8000 كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى ئۇن پاختا تۆكۈش سۇپىسى، 2000 كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى پاختا پرېيوم قىلىش، نۇسخا ئېلىش ئورنى، 860 كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى ئىشخانا بىناسى پۈتتۈرۈلدى، ئۈچ پاختا جىگلاش ئورنى، بەش نۇسخا ئېلىپ تەكشۈرۈش ئورنى، بەش پۇل تارقىتىش نۇقتىسى تەسىس قىلىندى، ناھىيىلىك پاختا - چىگە شىركىتى خادىملارنى تولۇقلاپ، تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىدى. 10-ئاينىڭ 5-كۈنىدىن باشلاپ پاختا سېتىۋېلىش باشلىنىپ، ئۈچ يېزا-بازار، تۆت ئۇچاستكىدىكى دېھقانلارنىڭ پاختا سېتىپ بېرىشىگە ئاسانلىق يارىتىلدى.

قادىرجان مەمتىمىن بېيىغاندا دۆلەتنى ئۇنتۇپ قالمىدى

پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ شاپتۇل يېزا 1-كەنت 5-مەھەللىسىدىكى قادىرجان مەمتىمىن 1988-يىلى ئاشپەزلىك كەسپىگە قىزغىن ئىشتىياق باغلاپ، ناھىيە بازىرىغا بېرىپ ئاشپەزلىكنى ئۆگىنىپ، 1990-يىلى 8-ئايدا يېزا بازىرىدا بىر ئاشخانا ئاچقانىدى. ئۇ شۇنىڭدىن باشلاپ خېرىدارلارغا ئىللىق مۇئامىلىدە بولۇپ، تاماق سۈپىتىنى ياخشىلىدى. شۇڭا، ئۇنىڭ خېرىدارلىرى كۈندىن كۈنگە كۆپەيدى، پايدىسى ئايمۇ ئاي ئاشتى. ئۇ بۇ يىل 4-ئايدا يەنە 10 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئاشخانىنى كېڭەيتىپ، تاماق تۈرلىرىنى تېخىمۇ كۆپەيتتى. ئاشخانا ۋە قاچا-قۇچىلارنىڭ تازىلىقىنى ياخشىلاپ خېرىدارلارنى كۆپلەپ جەلپ قىلدى. نەتىجىدە، ئۇ 1990-يىلدىن بۇ يىل 8-ئاينىڭ 27-كۈنىگە قەدەر ساپ كىرىمىنى 45 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى ھەمدە دۆلەتكە 13 مىڭ يۈەن باج تاپشۇردى.

مەخەت ھامۇللا

توپلۇقتا بەش كەنتنىڭ ئىشخانا بىناسى يېڭىلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئابدۇراخمان، ئابدۇۋايىت، لەمەتجان** خەۋەر قىلىدۇ: يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ توپلۇق يېزىسىدا بەش كەنتنىڭ ئىشخانا بىنالىرى يېڭىلاندى.

بۇ يېزىدا جەمئىي ئالتە كەنت بولۇپ، كەنت ئىشخانا بىنالىرى كونىراپ كەتكەنىدى. ئاساسىي قاتلام خىزمەتلىرىنىڭ نورمال ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دېھقانلارنىڭ مەنپەئەتىگە دەخلى يەتكۈزمەسلىك شەرتى ئاستىدا، ئاز-ئازدىن بەش يىل مەبلەغ توپلاپ، بۇ يىل 10-ئايغىچە بەش كەنتنىڭ 2300 كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى ئىشخانىسى، مەدەنىيەت ئۆيى، يىغىن، ئاممىۋى پائالىيەت زالى، ئېلېكترونلۇق ئوقۇتۇش مەركىزى ئۆيى قاتارلىق قۇرۇلۇشلىرىنى ئۆلچەملىك خىش بىلەن چىرايلىق سېلىپ پۈتكۈزدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ 5 - قۇرۇلتىيىدا سۆزلەنگەن سۆز

(بېشى 1 - بەتتە)

بۇ يىل 9 - بەش يىللىق پىلاننىڭ تۇنجى يىلى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى مۇقىم ئېشىش ھالىتىنى ساقلاپ، ماكرولۇق ئىقتىسادىي مۇھىتى ياخشىلىنىپ، تىنچ - ئىتتىپاق سىياسىي ۋەزىيىتى يەنىمۇ مۇستەھكەملەندى ۋە راۋاجلاندى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نۆۋەتتىكى ۋەزىيىتىنى ئومۇمەن ياخشى دېيىشكە بولىدۇ. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن 19 - مول ھوسۇل ئېلىنغان يىلى بولدى. مۆلچەرىمىزچە بۇ يىللىق ئاشلىق ئومۇمىي مەھسۇلاتىنى 7 مىليون 800 مىڭ توننىغا، پاختا ئومۇمىي مەھسۇلاتىنى 21 مىليون دەنگە يەتكۈزگىلى بولىدۇ. سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىمىز داۋاملىق يۈكسىلىپ، دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىدا يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى. شەھەر - يېزا بازارلىرى ئاۋاتلىشىپ ۋە جانلىنىپ، باھانىڭ ئۆرلەش ھەجمى يەنىمۇ تۆۋەنلىدى، مالىيە، پۇل مۇئامىلىسى ۋەزىيىتى مۇقىم بولدى. ئېچىۋېتىش ئىشلىرىمىز يەنىمۇ كېڭەيدى. نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىپ، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولى، ئېرتىش دەرياسى سۈيىنى قارامايغا باشلاش، پاختا بازىسى ۋە تارىم چوڭ خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتى قاتارلىق شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئومۇملۇقىغا مۇناسىۋەتلىك ئۇل ئەسلىھەلەر ۋە ئۈستۈنلۈككە ئىگە كەسىپ تۈرلىرى ئارقا - ئارقىدىن ئېلىپ بېرىلماقتا. بىز ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ياخشى تۇتۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىمۇ كۈچەيتتۇق. پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە قاتارلىق ئىجتىمائىي ئىشلىرىمىزدا يېڭى نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. مانا بۇلار 9 - بەش يىللىق پىلاننى يولغا قويۇشىمىز ئۈچۈن بىر ياخشى باشلىنىش بولدى.

ھازىر بىز ۋەزىيەتنى يەنىمۇ ئېنىق تونۇپ، پۇرسەتنى قولدىن بەرمەي، «ئىككى بۇرۇلۇش»نى ئىشقا ئاشۇرۇش تەلىپى بويىچە شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ۋە مائارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسىنى ھەقىقىي يوسۇندا يولغا قويۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى پەن - تېخنىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋە ئەمگەكچىلەر ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە تايىنىش ئىزىغا سېلىشىمىز كېرەك. بۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتىكى ئاچقۇچلۇق تەدبىرىمىز، شۇنداقلا دەۋرنىڭ پەن-تېخنىكا خادىملىرىغا يۈكلىگەن شەرەپلىك بۇرچى. پەن - تېخنىكا خادىملىرى يۈكسەك تارىخىي مەسئۇلىيەتچانلىقى ۋە دەۋر تەخىرسىزلىك تۇيغۇسى بىلەن پەن- تېخنىكىنىڭ 1 - ئىشلەپچىقىرىش كۈچى بولۇشتەك زور تۈرتكىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ئۆزلىرىنىڭ ئەقىل-

ئىسلاھاتنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت. يېقىندا گوۋۇيۈەن «9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە پەن - تېخنىكا تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش توغرىسىدا قارار» چىقىرىپ، پەن - تېخنىكا تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنىڭ نىشانى، ۋەزىپىسى ۋە تەدبىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. «قارار»نىڭ روھىغا ئاساسەن، بىز «بىر باشنى مۇقىملاشتۇرۇش، بىر تالاينى قويۇۋېتىش» فاڭجېنىنى داۋاملىق ئىزچىللاشتۇرۇپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىگە ۋە پەن - تېخنىكىنىڭ تەرەققىيات قانۇنىيىتىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان يېڭىچە پەن - تېخنىكا تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشىمىز لازىم. شىنجاڭنىڭ ئۈستۈنلۈككە ئىگە بايلىقىنى ئېچىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئېھتىياجىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدىكى چوڭ - چوڭ بەزى پەن - تېخنىكا مەسىلىلىرىنى كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ ھەل قىلىش، نېفىت، تەبىئىي گاز ئۈنۈمپرسال خىمىيە سانائىتى، يېنىك سانائەت، توقۇمىچىلىق سانائىتى، بىناكارلىق ماتېرىياللىرى قاتارلىق تۈۋرۈك كەسىپلەر ۋە سۇ ئىنشائات، ئېنېرگىيە، قاتناش، خەۋەرلىشىش قاتارلىق ئۇل كەسىپلەرنى دەۋر قىلىپ، شۇنىڭدەك ھوسۇللۇق، سۈپەتلىك، ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش بويىچە پەن تەتقىقات تۈرى تۇرغۇزۇپ، بۆسۈش ھاسىل قىلىش ھەمدە ئۇنىڭ قىسمەن ساھەلىرىدە مەملىكەت بويىچە ۋە خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە يېتىش كېرەك. يېزا ئىگىلىك پەن تەتقىقاتى ۋە تېخنىكا كېڭەيتىش بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان خادىملار يېڭى تېخنىكا ۋە يۇقىرى تېخنىكا تەتقىق قىلىش، يارىتىش، قوللىنىش بىلەن بىرگە، ئىلغار، ئەمەلىي يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا مۇۋەپپەقىيەتلىرى ۋە تېخنىكىسىنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىپ، نامرات جايلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشىغا پەن - تېخنىكا ئارقىلىق ياردەم بېرىپ، ئاپتونوم رايونىمىز يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىنىڭ سىجىل يۈكسىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز لازىم. كەسىپ پەن - تېخنىكىسىنى تەتقىق قىلىش، يارىتىش بىلەن شۇغۇللانغۇچى پەن - تېخنىكا خادىملىرى ئىشلەپچىقىرىش، ئۆگىنىش، تەتقىق قىلىشنى بىرلەشتۈرۈش، «زاۋۇت، ئىلمىي جەمئىيەتلەر ھەمكارلىشىش»، پەن تەتقىقات ئورۇنلىرى ياكى پەن - تېخنىكا خادىملىرى چوڭ كارخانىلارغا كىرىش قاتارلىق كۆپ خىل ئۇسۇل ئارقىلىق تېخنىكا ئۆزگەرتىش، يېڭى مەھسۇلات يارىتىشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، كارخانىلارنى تېخنىكىنى ئۆزلەشتۈرۈشنىڭ سۇبيېكتىغا ھەقىقىي يوسۇندا ئايلاندۇرۇشى لازىم.

3. پەننىي ساۋاتلارنى ئومۇملاشتۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

دائىر پەن - تېخنىكىنى ئۆگىنىشكە بەكمۇ تەشنا بولماقتا، جامائەتنى پەننى چۈشىنىش، قوللىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش پۇقرالار ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىي ئۈنۈمپرسال كۈچىنى ئاشۇرۇشتىكى مۇھىم ۋەزىپە بولۇپ قالماقتا. شۇنىڭ ئۈچۈن بىز ستراتېگىيىلىك نەزەرىمىز بىلەن، ئەمگەكچىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى گەۋدىلىك ستراتېگىيىلىك ئورۇنغا قويۇپ، غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان، سوتسىيالىستىك پۇقرالارنى يېتىشتۈرۈش ئۈچۈن تىرىشىشىمىز لازىم.

ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ۋە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش بىزنىڭ ئىلىم - پەن تۇغىنى جەزمەن ئېگىز كۆتۈرۈپ، ئىلمىي روھنى جارى قىلدۇرۇپ، پەننىي ساۋاتلارنى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە تەشۋىق قىلىش خىزمىتىنى يەنىمۇ ياخشى ئىشلەپ، ئىلمىي ئىدىيە تەربىيىسى ۋە ئىلمىي ئۇسۇل تارقىتىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئىلىم - پەن ئارقىلىق خۇراپاتلىق، نادانلىق ۋە ساختا پەن ئۈستىدىن غەلىبە قىلىپ، دەۋر خۇسۇسىيىتىگە ئىگە مىللىي روھ ۋە ئىجتىمائىي كەيپىياتنى ئىلمىي روھ، ئىلمىي ئىستىل ئارقىلىق يارىتىشىمىزنى تەلەپ قىلىدۇ. «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى ۋە گوۋۇيۈەننىڭ پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە پىكرى»نى داۋاملىق ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش لازىم. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ۋە ئالاقىدار تارماقلار پەننىي ساۋاتلارنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىك ۋە مەدەتنى كۈچەيتىشى كېرەك.

ھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيەتلىرى ئومۇمىي خەلقنىڭ پەن - مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈش داۋامىدا، دېھقان، چارۋىچىلار، ياش - ئۆسمۈرلەر ۋە كادىر، ئىشچى-خىزمەتچىلەر قاتارلىق ئوخشاش بولمىغان ئىجتىمائىي گەۋدىنىڭ پەن - تېخنىكا ساپاسىنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، كۆپ خىل شەكىل قوللىنىپ، پىلانلىق، باسقۇچلۇق ھالدا قانات يايدۇرۇشى كېرەك. يېزىلاردا پەن - تېخنىكا ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇشتا، ئەسقاتىدىغان يېزا ئىگىلىك تېخنىكىلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە شۇ تېخنىكا بويىچە كېڭەيتىش خىزمىتىنى نۇقتىلىق ياخشى تۇتۇپ، يېزا - قىشلاقلاردىكى ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە ئامما ئارىسىدىكى پەن - تېخنىكا ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتى پىدائىيلىرىنى يېتىشتۈرۈپ، پەن-تېخنىكا ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش قوشۇنىنى كۈنسايىن زورايتىپ، يېزا - قىشلاقلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى زامانىۋىلاشقان تەرەققىيات يولىغا يېتەكلەش لازىم. ياش- ئۆسمۈرلەر ئارىسىدا پەن - تېخنىكا ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىدە 21-ئەسىرنىڭ ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرۈشنى نەزەرگە

0.20 يۈەندىن توغرا كەلتۈرۈپ ئورۇنلاشتۇرۇشنى ھەمدە ئۇنى 4:3:3 لىك نىسبەت بويىچە ھەر دەرىجىلىك مالىيە خام چوتىغا كىرگۈزۈشنى قارار قىلدى. جايلار بۇ مەبلەغنى جەزمەن ئەمەلىيلەشتۈرۈشى كېرەك. ئالاقىدار تارماقلار پەن- تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىنى قوللاپ، ئۇلارنىڭ بەزى ئەمەلىي مەسىلىلىرىنى ھەل قىلىشقا ياردەم بېرىشى كېرەك. پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق تەشكىلاتلارنىڭ پائالىيەت سورۇنلىرىغا كاپالەتلىك قىلىش لازىم. بۇ يىغىندىن كېيىن، جايلاردىكى پارتكوم، ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلاپ، ئاپتونوم رايوننىڭ پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى خىزمىتىنى كۈچەيتىشكە دائىر تۈرلۈك سىياسەت - تەدبىرلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئەمەلىيلەشتۈرۈشى كېرەك.

ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر پارتىيىنىڭ زىيالىيلار سىياسىتىنى يەنىمۇ ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، پۈتكۈل جەمئىيەتتە ئىلىم - پەنگە، بىلىمگە، ئىختىساس ئىگىلىرىگە ھۆرمەت قىلىدىغان ياخشى كەيپىياتنى شەكىللەندۈرۈشكە تىرىشىشى كېرەك. تارماقلار ۋە ئورۇنلار پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ خىزمەت ۋە تۇرمۇش شارائىتىنى تىرىشىپ ياخشىلاپ، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون بېكىتكەن تۈرلۈك سىياسەتلەرنى ئوبدان ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، زور تۆھپە قوشقان پەن - تېخنىكا خادىملىرىنى تەقدىرلىشى ۋە مۇكاپاتلىشى لازىم.

ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرۈشنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نۆۋەتتىكى جىددىي ستراتېگىيىلىك ۋەزىپىسى سۈپىتىدە چىڭ ۋە ياخشى تۇتۇپ، ھاياتىي كۈچكە تولغان ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەش، ئىشلىتىش، رىغبەتلەندۈرۈش ۋە ئاسراش مېخانىزمىنى ئورنىتىپ، ھەر كىم ئۆز قابىلىيىتىنى كۆرسىتىشتەك ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىشى لازىم. ئاز سانلىق مىللەت پەن - تېخنىكا ئىختىساس ئىگىلىرىنى زور كۈچ بىلەن يېتىشتۈرۈش، بولۇپمۇ ئاز سانلىق مىللەت ۋە ياش پەن - تېخنىكا باشلامچىلىرىنى يېتىشتۈرۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئۇلارغا كۆڭۈل بۆلۈپ ۋە ئۇلارنى ئاسراپ، ئۇلارنىڭ تېزدىن يېتىلىپ چىقىشىغا ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىش كېرەك. «بارچە گۈللەر تەكشى ئېچىلىش، ھەممە ئېقىملار بەس - بەستە سايراش» فاڭجېنىدا داۋاملىق چىڭ تۇرۇپ، پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ ئىلىم-پەن ئىدىيىسىنى جانلاندۇرۇپ، يېڭى ساھەلەرنى ئېچىش ئۈستىدە ئىزدىنىشكە ئىلھام ۋە مەدەت بېرىش كېرەك.

پەن- تېخنىكا جەمئىيىتى ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق تەشكىلاتلار ئۆزىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش داۋامىدا، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ

ئۇلۇغۋار نىشاننى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ئۆزلىرىنىڭ ئەقىل-پاراستى ۋە كۈچ- قۇدرىتىنى تەقدىم قىلىشى لازىم.

2. پەن - تېخنىكا بىلەن ئىقتىسادنىڭ زىچ بىرىكىشىنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ تۈرتكىلىك كۈچىنى ئاشۇرۇش لازىم

ھازىرقى شارائىتتا پەن - تېخنىكىنىڭ 1 - ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىك رولى بارغانسېرى گەۋدىلىك بولۇپ، ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈپ، دۆلەتنىڭ قۇدرەت تاپقۇزۇشتىكى ھەل قىلغۇچ ئامىلغا ئايلاندى. 80 - يىللارنىڭ باشلىرىدا، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى «ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتا چوقۇم پەن - تېخنىكىغا تايىنىش، پەن - تېخنىكا چوقۇم ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا يۈزلىنىش» فاڭجېنىنى ئوتتۇرىغا قويغانىدى. ئون نەچچە يىللىق تىرىشىش ئارقىسىدا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پەن-تېخنىكا قوشۇنى تېز زورىيىپ، پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرى كۆپلەپ مەيدانغا كەلدى. پەن - تېخنىكا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشتە زور رول ئوينىدى. لېكىن ئاپتونوم رايونىمىزدا پەن - تېخنىكا بىلەن ئىقتىسادنىڭ بىرلىشىش زىچلىقى يېتەرلىك ئەمەس، پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندۇرۇش نىسبىتى يۇقىرى ئەمەس، پەن - تېخنىكىنىڭ ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈشتە قوشقان تۆھپىسىنى مەملىكەتنىڭكىگە، بولۇپمۇ تەرەققىي تاپقان رايونلارنىڭكىگە سېلىشتۇرغاندا خېلى چوڭ پەرق بار. گەرچە ئاپتونوم رايونىمىز 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئىقتىسادنى خېلى تېز يۈكسەلدۈرگەن بولسىمۇ، بۇ تېز يۈكسىلىش كۆپىنچە تاشقى ئامىللىق ئىشلەپچىقىرىشنى كېڭەيتىش ئارقىلىق قولغا كەلگەن. شۇڭا، بۇنىڭدا سېلىنما كۆپ، ئۈنۈمى ئاز بولۇش مەسىلىسى مەۋجۇت. يېزا ئىگىلىكى ھېلىھەم يېرىكرەك پېتى باشقۇرۇلىدىغان ئەنئەنىۋى ئۇسۇلدا كېتىپ بارىدۇ. خېلى كۆپ مۇكەممەل يېزا ئىگىلىك ئىلغار تېخنىكىلىرى تېخى ئومۇملاشتۇرۇلمىدى. تېرىقچىلىق تۈزۈمى، باشقۇرۇش ۋاستىسى ۋە ئۇسۇلى ھېلىھەم خېلى ئارقىدا. يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنىڭ ئۇلى خېلىلا ئاجىز بولۇپ، يېزا كەسىپلىرى قۇرۇلمىسىدا خېلى كۆپ نۇقسان مەۋجۇت. ئەنئەنىۋى چارۋىچىلىقنى ئۆزگەرتىش، چارۋىچىلىق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش، باقمىچىلىق تېخنىكىسىنى ياخشىلاش، ئوتلاقتىكى چارۋا سىغىمچانلىقىنى ئۆستۈرۈش جەھەتتىكى مەسىلىلەرنى پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىپ ھەل قىلىشىمىز كېرەك. سانائەت جەھەتتە، گەرچە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سانائەت خام ماتېرىياللىرىنىڭ سۈپىتى ياخشى بولسىمۇ، ئىشلەپچىقىرىش ئەسلىھەلىرى ۋە تېخنىكىسى ئارقىدا بولۇپ، مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتى يۇقىرى بولماي، خام ماتېرىيالى 1-، تېخنىكىسى 2-، سۈپىتى 3 - بولۇشتەك ئەھۋال كۆپ كۆرۈلمەكتە. شۇڭا، ئاپتونوم رايونىمىزدا قالاقلىق قىياپىتىنى تېزدىن ئۆزگەرتىپ، شەرقىي رايون بىلەن بولغان تەرەققىيات جەھەتتىكى پەرقنى كىچىكلىتىپ، مەملىكەت بىلەن تەڭ قەدەمدە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش ئۈچۈن، پەن- تېخنىكىنىڭ كۈچىگە تېخىمۇ تايىنىپ، پەن- تېخنىكا بىلەن ئىقتىسادنىڭ زىچ بىرلىشىشىنى تېخىمۇ كۈچەيتىشىمىز لازىم.

پەن - تېخنىكا بىلەن ئىقتىسادنىڭ بىرلىشىشىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، ھازىرقى ئەڭ مۇھىم ئىش پەن - تېخنىكا تۈزۈلمە

سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىدا «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى» ماقۇللاندى، ئۇنىڭدا پۈتۈن پارتىيە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي تۈردە تېخىمۇ گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېڭى ۋەزىيىتىنى بەرپا قىلىشقا چاقىرىلدى. «قارار» دىكى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىللىق ئاساسلىق نىشانىدا «ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، مائارىپ، پەن، مەدەنىيەتنى تەرەققىي قىلدۇرۇش»، «ئىدىيە، ئەخلاق جەھەتتىن تەربىيىلىنىش ۋە پەن - مائارىپ سەۋىيىسى، دېموكراتىك قانۇنچىلىق قارىشى ئاساسلىق مەزمۇن قىلىنغان پۇقرالار ساپاسىنى كۆرۈنەرلىك ئاشۇرۇش» لازىملىقى كۆرسىتىلدى. پۈتكۈل مىللەتنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسى ۋە پەن، مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈش زور ئىجتىمائىي سىستېما قۇرۇلۇشىدۇر. پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرى «قارار» روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئەمگەكچىلەرنىڭ ساپاسىنى ئەتراپلىق ئۆستۈرۈش، پەننىي ساۋاتلارنى ئومۇملاشتۇرۇش، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتتە يېڭى جەڭگىۋار قوشۇنلۇق مۇھىم رولىنى جارى قىلدۇرۇشى لازىم.

40 نەچچە يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مائارىپ، پەن، مەدەنىيەت ئىشلىرى زور تەرەققىياتقا ئېرىشتى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ پەن، مەدەنىيەت ساپاسى كۆرۈنەرلىك ئاشتى، لېكىن ئۇ يەنىلا سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ تەلىپىگە ئۇيغۇنلىشالمايۋاتىدۇ. شۇنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، ئاپتونوم رايونىمىزدا ئەمگەكچىلەرنىڭ ئومۇمىي ساپاسى تېخى خېلىلا تۆۋەن، ساۋاتسىزلار ۋە چالا ساۋاتلىقلار يېزا- قىشلاق ئاھالىسى ئارىسىدا يەنىلا مەلۇم نىسبەتنى ئىگىلەيدۇ، ئاپتونوم رايون بويىچە كارخانىلاردىكى ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ تېخنىكا ساپاسى بىر قەدەر تۆۋەن بولماقتا، يۇقىرى دەرىجىلىك ئىختىساسلىق كەسپىي خادىملار ۋە ئىقتىساد باشقۇرغۇچىلار تېخىمۇ كەمچىل بولماقتا. ئىجتىمائىي تۇرمۇشتىكى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەتكە زىت خىلمۇ خىل ناچار ئەھۋاللار ئاھالە ساپاسىنىڭ ئۆسۈشىگە بىۋاستە ياكى ۋاستىلىك تەسىر كۆرسەتمەكتە. بەزى جايلاردا خۇراپاتلىق، نادانلىق ئەۋج ئالماقتا. پەنگە قارشى تۇرۇش، ساختا پەننى بازارغا سېلىش قىلمىشلىرى ئارقا - ئارقىدىن يۈز بەرمەكتە، زامانىۋى مەدەنىيەتكە خىلاپ بۇنداق ئەھۋاللار كىشىلەرنىڭ ئىدىيىسىنى چىرىتىپ، سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئېغىر دەرىجىدە دەخلى يەتكۈزمەكتە. شۇنىڭ بىلەن بىرگە، شۇنى تېخىمۇ ئېنىق كۆرۈشىمىز كېرەككى، خەلق ئارىسىدا زامانىۋى پەن - تېخنىكا ئۆگىنىش قىزغىنلىقى ئىنتايىن كۈچلۈك بولماقتا، بولۇپمۇ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دېھقان، چارۋىچىلار بېيىشقا

پەن - تېخنىكا ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىدە 21- ئەسىرنىڭ ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرۈشنى نەزەرگە ئېلىپ، ھەر مىللەت ياش - ئۆسمۈرلەرگە بولغان ئىلىم - پەن تەربىيىسىنى ياخشى تۇتۇپ، مەكتەپ تەربىيىسىنىڭ غوللۇق رولىنى كۈچەيتىپ، مەكتەپ ئىچىدىكى پەن- تېخنىكا تەربىيىسىگە ئائىت ھەر خىل پائالىيەتنى ياخشى ئېلىپ بېرىپ، ياش - ئۆسمۈرلەرگە توغرا كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى ۋە دۇنيا قاراش تۇرغۇزۇش ھەققىدە تەربىيە ۋە ياردەم بېرىش كېرەك. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى بەرپا قىلىش ھەققىدىكى تەلىپىگە ئاساسەن، ھەر دەرىجىلىك كادىرلارغا ئىلمىي ئىدىيە، ئىلمىي مېتود تەربىيىسىنى داۋاملىق ياخشى ئېلىپ بېرىپ، پەن - تېخنىكا ساۋاتلىرى جەھەتتىكى تەشۋىقات، تەلىم - تەربىيىسىنى تۈزۈملەشتۈرۈش، قېلىپلاشتۇرۇش يۆنىلىشىگە قاراپ سىلجىتىش لازىم.

4. پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ھەر مىللەت پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە ئۇلارنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تۆھپە يارىتىدىغان قىلىش كېرەك

پەن - تېخنىكا جەمئىيەتلىرىنىڭ خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش كېرەك. جايلار ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ [1991] 52 - نومۇرلۇق ھۆججىتى - «پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش ھەققىدە قارار»نى داۋاملىق ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىنى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە قويۇپ، پەن- تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ ۋە كۆڭۈل بۆلۈپ، پەن - تېخنىكا جەمئىيەتلىرى ۋە ئۇلارغا قاراشلىق ئىلمىي تەشكىلاتلارنىڭ قانۇن ۋە نىزام بويىچە پائالىيەت ئېلىپ بېرىشىنى قوللىشى ھەمدە پەن- تېخنىكا جەمئىيەتلىرىنىڭ خىزمىتىگە ھەر جەھەتتىن قولايلىق شارائىت يارىتىپ بېرىپ، رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشى لازىم. پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ ئاپپاراتى ۋە خىزمەت قوشۇنىنى مۇقىملاشتۇرۇش لازىم. ئاپپارات ئىسلاھاتى داۋامىدا، پەن- تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ فۇنكسىيىسىنى كۈچەيتىشكىلا بولىدۇكى، ئاجىزلاشتۇرۇشقا بولمايدۇ. ناھىيە (شەھەر) دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پەن- تېخنىكا جەمئىيەتلىرىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشقا بولمايدۇ، ئۇلاردا بۇرۇنقى مەمۇرىي شتات يولىغا قويۇلىدۇ، نوپۇسى ئازراق، خىزمەت ۋەزىپىسى يېنىكرەك ناھىيىلەردە، پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى بىلەن پەن - تېخنىكا كومىتېتى بىرلىشىپ ئىش بېجىرسە بولىدۇ. پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ كەسپىي خىراجەت سېلىنمىسىنى كۆپەيتىش كېرەك. ئاپتونوم رايون 1997 - يىلىدىن باشلاپ پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىراجىتىنى ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە ناھىيە (شەھەر) دىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىدىكى ئەمەلىي ئاھالە سانىغا قاراپ ھەربىر ئادەمگە يىلىغا

شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش داۋامىدا، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرى بىلەن ئالاقە باغلىشىدىكى كۆۋرۈكلۈك، ۋاستىلىك رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇشى، ئۆگىنىشنى كۈچەيتىپ، ئىتتىپاقلىقنى چىڭىتىپ، ئىستىلنى ياخشىلاپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى شارائىتىدىكى پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى خىزمىتىنىڭ يېڭى يولى ۋە يېڭى ئۇسۇلى ئۈستىدە پائال ئىزدىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىز پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى خىزمىتىدە ئۈزلۈكسىز يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيەتلىرى ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ پەن تەتقىقات كۈچلىرىنى ماسلاشتۇرۇپ، پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش پائالىيەتلىرىگە ئاتلىنىشقا سەپەرۋەر قىلىشى كېرەك. پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى سىياسىي كېڭەشنىڭ تەركىبىدىكى ئورۇن بولۇش سۈپىتى بىلەن ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەر ۋە ئالىملارنى تەدبىر بەلگىلەش ئىشلىرىغا قاتنىشىشقا، چوڭ - چوڭ سىياسەت تەڭشەش، قۇرۇلۇش تۈرلىرى، پىلان لايىھىلىرىنى ئىلمىي جەھەتتىن دەلىللەپ، تەكلىپلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇشقا پائال تەشكىللىشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەرمۇ چوڭ - چوڭ تەدبىر بەلگىلەش جەريانىدا ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەر ۋە ئالىملارنىڭ پىكرىنى ئېلىشى كېرەك. پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنىڭ ئائىلىسى. شۇڭا ئۇ پەن- تېخنىكا خىزمەتچىلىرى ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىش ئېڭىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، جەمئىيەت ئەزالىرى بىلەن زىچ ئالاقە باغلاپ، ئۇلارنىڭ ئوي - پىكىر ۋە ئارزۇلىرىنى دائىم ئىگىلەپ، ئۇلارنىڭ تەلەپ ۋە پىكىرلىرىنى ئالاقىدار تارماقلارغا يەتكۈزۈپ، پەن- تېخنىكا خادىملىرىنىڭ قانۇنلۇق ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداپ، ئەزالار ئۈچۈن كۆپرەك ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىپ، ئۆز تىرىشچانلىقى ئارقىلىق پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنىڭ ئىشەنچىسى ۋە قوللىشىنى ئۈزلۈكسىز قولغا كەلتۈرۈشى، پەن- تېخنىكا جەمئىيىتى ۋە ئىلمىي جەمئىيەتلەرنىڭ جەلپ قىلىش ۋە ئۇيۇشتۇرۇش كۈچىنى ئۆزىنىڭ ئەمەلىي خىزمەت نەتىجىسى ئارقىلىق كۈچەيتىشى لازىم.

ۋەكىللەر، يولداشلار، ھازىر شىنجاڭ ئېچىش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ھالقىلىق باسقۇچىدا تۇرماقتا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات توغرىسىدىكى 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010- يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانى پروگراممىسى بىزگە پارلاق مەنزىل كۆرسىتىپ بەردى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ھەر مىللەت پەن - تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنى ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇپ، ئىتتىپاقلىشىپ ئالغا ئىلگىرىلەپ، قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىپ، ئۆزلىرىنىڭ شەخسىي غايە ۋە ئىستىكىنى شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشلارغا سىڭدۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن يېڭى، تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشقا چاقىرىدۇ!

جۇڭخۇا مەملىكەتلىك ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى 5-نۆۋەتلىك مۇدىرىيىتى 1- يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا قىلىنغان سۆز

دېڭ گۇەنگېن

(1996-يىل 10-ئاينىڭ 24-كۈنى)

يولداشلار!

جۇڭخۇا مەملىكەتلىك ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى 5-نۆۋەتلىك مۇدىرىيىتىنىڭ 1-يىغىنى ئېلىمىز ئاخباراتچىلىرى ئۆتكەنكىنى يەكۈنلەيدىغان، كەلگۈسىگە نەزەر سېلىپ، يېڭى ئەسىرنى كۈتۈۋالىدىغان مۇھىم يىغىن. مەن مەركىزىي كومىتېتنىڭ ھاۋالىسى بويىچە، يىغىننى قىزغىن تەبرىكلەيمەن؛ ھەرقايسى مۇدىرلار ۋە سىلەر ئارقىلىق ئاخبارات سېپىدە تىرىشىپ ئىشلەۋاتقان بارلىق يولداشلاردىن سەمىمىي ھال سورايمەن؛ پارتىيىنىڭ ئاخبارات ئىشلىرىغا تۆھپە قوشقان پېشقەدەم ئاخبارات خادىملىرىغا ئالىي ئېھتىرام بىلدۈرىمەن.

بۇ قېتىمقى يىغىنىمىز پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6-ئومۇمىي يىغىنى يېڭى ۋەزىيەتتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش، مۇھىمى، ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى توغرىسىدا ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇش قىلغان ۋەزىيەتتە چاقىرىلدى. يولداش جياڭ زېمىن «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىنى كۆزدىن كەچۈرۈپ، ئاخبارات خىزمىتى توغرىسىدا مۇھىم سۆز قىلغان ئەھۋالدا چاقىرىلدى. پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6-ئومۇمىي يىغىنى «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى»نى چىقاردى. يىغىندا يولداش جياڭ زېمىن مۇھىم سۆز قىلدى. بۇ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشنى ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈشتە زور رېئال ئەھمىيەتكە ۋە چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە. يولداش جياڭ زېمىننىڭ «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىدە، ئاخبارات خىزمىتىنىڭ پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئومۇمىيلىقىدىكى ئىنتايىن مۇھىملىقى چوڭقۇر شەرھلەندى، ئاخبارات خىزمىتىنىڭ يۆنىلىشى ۋە ۋەزىپىلىرى يەنىمۇ ئېنىق كۆرسىتىپ بېرىلدى. بۇلار يېڭى دەۋردە ئاخبارات خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

بۇ قېتىمقى مەملىكەتلىك ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى مۇدىرىيىتى يىغىنىنىڭ ئاساسىي تېمىسى: دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى، ئاساسىي فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى، يولداش جياڭ زېمىننىڭ «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ئۆگىنىپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، جۇڭگو ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ ئۆتكەنكى بەش يىللىق خىزمىتىنى خۇلاسىلەش، بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىللىق ۋەزىپىسىنى بەلگىلەش، ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ نىزامنامىسىگە تۈزىتىش كىرگۈزۈش، يېڭى بىر نۆۋەتلىك رەھبەرلىك ئاپپاراتىنى سايلاپ ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت. بۇ قېتىمقى يىغىننى ياخشى ئېچىش ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ئاخبارات ساھەسىدىكىلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، ئاخبارات ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە جەزمەن ئىجابىي، تۈرتكىلىك رول ئوينايدۇ. ئىشىنىمەنكى، يىغىن ھەيئەت رىياسىتى ۋە يىغىنغا قاتناشقان بارلىق يولداشلارنىڭ بىرلىكتە تىرىشچانلىقى ئارقىسىدا يىغىننى چوقۇم ئىتتىپاقلىق، دېموكراتىيە يىغىنى، غەيرەتكە كېلىش يىغىنى، سوتسىيالىستىك ئاخبارات ئىشلىرىنىڭ گۈللىنىشى ساغلام، تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان يىغىن قىلىپ ئاچالايمىز.

جۇڭگو ئاخباراتچىلىرى جەمئىيىتى - پارتىيىمىز رەھبەرلىكىدىكى ئاخبارات خادىملىرىنىڭ مەملىكەت خاراكتېرلىك ئاممىۋى تەشكىلاتى، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ

تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش، خەلق ئىگىلىكىنىڭ سىجىل، تېز، ساغلام تەرەققىياتىنى ۋە جەمئىيەتنىڭ ئومۇميۈزلۈك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە، جامائەت پىكرى جەھەتتە كۈچلۈك ياردەم بېرىلدى. پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن جەمئىيەتتىكىلەرنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشى ئۈچۈن ياخشى جامائەت پىكرى كەيپىياتى يارىتىپ بېرىلدى.

ھازىر ئېلىمىز جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئومۇميۈزلۈك گۈللىنىشىنى ئىشقا ئاشۇرىدىغان مۇھىم تارىخىي مەزگىلدە تۇرۇۋاتىدۇ، مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلق 9-بەش يىللىق پىلان ۋە 2010-يىلغىچە بولغان كەلگۈسى كۆرەش نىشانىغا يېتىش ئۈچۈن ئىتتىپاقلىشىپ كۆرەش قىلىۋاتىدۇ. يېڭى ۋەزىيەت، يېڭى ۋەزىپە ئاخبارات ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن پايدىلىق شارائىت يارىتىپ بەردى ھەم ئاخبارات خىزمىتىگە تېخىمۇ يۇقىرى تەلەپ قويدى. ئاخبارات سېپىمىز پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ۋە يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى چوقۇم ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئىزچىللاشتۇرۇشى، زىممىسىدىكى مەسئۇلىيەتنى ئېنىق تونۇپ خىزمەتلەرنى يۈكسەك كەسپچانلىق ۋە بۇرچ تۇيغۇسى بىلەن قېتىرقىنىپ ئەستايىدىل پۇختا ئىشلىشى، ئاخباراتچىلىق خىزمىتىنى تىرىشىپ يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈپ ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش، مۇقىملىقنى قوغداش ئۈچۈن، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا ئومۇميۈزلۈك يېتىش ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى كېرەك.

ئاخباراتچىلىق خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈش ئۈچۈن سىياسىي ئاڭ، ئومۇملۇق ئېڭىنى كۈچەيتىشكە، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن قەتئىي بىردەك بولۇشقا توغرا كېلىدۇ. توغرا سىياسىي يۆنىلىشتە چىڭ تۇرۇشنى خىزمەتتە 1-ئورۇنغا قويۇشنى ئەستە چىڭ تۇتۇش، توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىنى مەھكەم ئىگىلەش، قىلچە بىخەستەلىك قىلماسلىق كېرەك. «سىياسەتچىلەر گېزىت چىقىرىش»تا چىڭ تۇرۇش كېرەك. خىزمەتتە پارتىيىمىزنىڭ ئاخبارات خىزمىتى توغرىسىدىكى ئاساسىي فاڭجېن، پرىنسىپلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش، ئىجرا قىلىش، يەنى: دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى توپ قىبلىنەما قىلىشتا پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى، ئاساسىي فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇش؛ پارتىيىۋىلىك پرىنسىپىدا، پارتىيە ۋە خەلق ئالدىدا جاۋابكار بولۇشنىڭ بىردەكلىكىدە چىڭ تۇرۇش، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتا چىڭ تۇرۇش؛ ئىتتىپاقلاشتۇرۇش، مۇقىملاشتۇرۇش، غەيرەتكە كەلتۈرۈشنى ئىجابىي تەشۋىق قىلىشنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇش؛ ماتېرىيالىستىك دىئالېكتىكىدا، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە، بىر تەرەپلىملىكتىن ساقلىنىشتا چىڭ تۇرۇش؛ دۆلەت مەنپەئەتىنى مۇھىم بىلىشتە، تەشۋىقات- ئىنتىزامغا ئاڭلىق رىئايە قىلىشتا چىڭ تۇرۇش كېرەك.

ئاخباراتچىلىق خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشتە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشنى زىچ چۆرىدەپ، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئومۇمىيلىقى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. بۇ يولداش جياڭ زېمىن قايتا-قايتا تەكىتلىگەن بىر

قوشۇش روھىغا ئىگە قوشۇن، جەڭگىۋار قوشۇن ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى. مەركىزىي كومىتېت بۇ قوشۇنغا ئىشىنىدۇ. پارتىيە ۋە خەلق بۇ قوشۇندىن زور ئۈمىد كۈتىدۇ. لېكىن شۇنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەككى، يېڭى ۋەزىيەتتە، ئاخباراتچىلار قوشۇنىمىزدا سەل قاراشقا بولمايدىغان بەزى مەسىلىلەر مەۋجۇت. بەزىلەرنىڭ ماركسىزملىق سىياسىي، نەزەرىيە جەھەتتە تەربىيىلىنىشى كەمچىل. ئاخباراتچىلىق خىزمىتىنىڭ پارتىيىۋىلىك پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇش ئاڭلىقلىقى يېتەرسىز؛ بەزىلەرنىڭ خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش قارىشى سۇسلىشىپ كەتكەن، كەسپىي ھۆرمەتلەش روھى كەمچىل، ئىستىلدا پۇختا ئەمەس، خىزمەتكە چوڭقۇر چۆكۈپ ئىشلىشى يېتەرسىز؛ يەنە بەزىلەر پۇلنىڭ ئازدۇرۇشىغا بەرداشلىق بېرەلمەي كەسىپ ئەخلاقىغا خىلاپلىق قىلدى. ئاخباراتچىلار قوشۇنىنىڭ ئىدىيىۋى-سىياسىي ۋە كەسپىي ساپاسىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈش، بولۇپمۇ رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش - ئالدىمىزدا تۇرغان كېچىكتۈرۈشكە بولمايدىغان مۇھىم ۋەزىپە. چوقۇم ئەستايىدىل، ياخشى ئىشلەش لازىم.

يولداش جياڭ زېمىن «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىدە، ئاخباراتچىلار قوشۇنىنىڭ قۇرۇلۇشىغا ئېنىق تەلەپ قويدى. ئاخبارات خادىملىرىنىڭ نەزەرىيە ۋە لۇشيەن جەھەتتە ياخشى ئاساس سېلىشىنى، سىياسەت، قانۇن، ئىنتىزام جەھەتتە ياخشى ئاساس سېلىشىنى، ئاممىۋى نۇقتىئىنەزەر ئاساسىنى ياخشى سېلىشىنى، بىلىم ۋە ئاخبارات كەسپىي جەھەتتە ياخشى ئاساس سېلىشىنى، پارتىيىنىڭ ئاخباراتچىلىق خىزمىتىدىكى ئېسىل ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇشنى، يەنى كەسپىنى قەدىرلەش، تۆھپە قوشۇش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، پاك- دىيانەتلىك بولۇش، ئەستايىدىل، ئىنچىكە بولۇش، بىرلىك يارىتىشقا جۈرئەت قىلىش ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇشنى تەكىتلىدى. بۇ تەلەپلەر ئىنتايىن كۈچلۈك يېتەكچىلىك خاراكتېرىگە ۋە قارىتىملىققا ئىگە. بىز چوقۇم مۇشۇ ئۆلچەم بويىچە ئاخباراتچىلار قوشۇنىنى ياخشى قۇرۇپ چىقىشىمىز لازىم. ئاخباراتچىلارنى ماركسىزم، لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى بولۇپمۇ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە، پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئۆگىنىشكە، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى بىلىملىرى، زامانىۋى پەن-تېخنىكا بىلىملىرى ۋە قانۇن بىلىملىرىنى ئۆگىنىشكە، ئاخباراتچىلىق كەسپىنى قېتىرقىنىپ تەتقىق قىلىشقا تەشكىللەش ۋە يېتەكلەش لازىم. ئاخباراتچىلارغا توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشىنى تىكلەش، جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىدە چىڭ تۇرۇش، خەلقنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن بارلىقىنى تەقدىم قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش ۋە ئۇلارنى يېتەكلەش لازىم. ئاخباراتچىلارنى ئاممىنىڭ ئارىسىغا بېرىشقا، ئەمەلىيەتكە چۆكۈشكە، ئاممىنى، ئەمەلىيەتنى ھۆرمەتلەپ، ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشنىڭ 1-سېپىگە بېرىشقا، جاپالىق جايلارغا بېرىپ مۇخبىرلىق قىلىشقا، خىزمەت ئىشلەشكە ئىلھاملاندۇرۇش كېرەك. ئاخباراتچىلار قوشۇنىنىڭ كەسپىي ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ناتوغرا ئىستىللارغا قارشى تۇرۇش، ھەقلىق ئاخباراتنى چەكلەش كېرەك. توغرا يۆنىلىشتە چىڭ تۇرىدىغان، تۇرمۇشنى چوڭقۇر ئەكس ئەتتۈرىدىغان، ئامما ياقتۇرىدىغان

يېڭى ۋەزىيەتتە ئاخباراتچىلىق خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئاخباراتچىلىق ئىشلىرىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە جۇڭگو ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى شەرەپلىك ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئالغان. خىزمەتتە نى-نى ئىشلارنى قىلالايدۇ. پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىدە ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاممىۋى لۇشيەندە چىڭ تۇرۇپ، دېموكراتىيىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، كەڭ دائىرىدە دوست تۇتۇپ، تىرىشىپ ئاخباراتچىلار ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى لازىم. كەسپىي جەھەتتە تەجرىبە ئالماشتۇرۇشنى قانات يايدۇرۇش، نەزەرىيە تەتقىقاتىنى جانلاندۇرۇش، ئاخباراتتا مۇكاپاتلاشنى ياخشى ئېلىپ بېرىش، ئاخبارات ساھەسىنىڭ ئىنتىزامىنى كۈچەيتىش، قوشۇن ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، تاشقى ئالاقىنى راۋاجلاندۇرۇش، ئۆز قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش قاتارلىق جەھەتلەردە يېڭى نەتىجە يارىتىش لازىم. ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنى پارتىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ ئاخباراتچىلار بىلەن زىچ ئالاقە باغلىشىدىكى كۆۋرۈك ۋە رىشتە قىلىپ، ئۇنى ئاخباراتچىلارنىڭ ئەڭ ياخشى ئائىلىسىگە ئايلاندۇرۇش لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىگە كۆڭۈل بۆلۈشى، ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىشى، ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ پارتىيىنىڭ فاڭجېن، سىياسەتلىرى بويىچە خىزمەتلەرنى پائال ئاكتىپ، تەشەببۇسكارلىق بىلەن قانات يايدۇرۇشنى قوللىشى، ئۇلارغا ئەھۋالنى ۋاقتىدا ئۇقتۇرۇپ تۇرۇشى، تەكلىپلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشىغا ياردەم بېرىشى كېرەك. پارتكومنىڭ تەشۋىقات تارماقلىرى ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى بىلەن زىچ ئالاقە باغلاپ ئۇلارنىڭ رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇشى كېرەك.

يولداشلار! ئېلىمىزنىڭ ئاخباراتچىلىق ئىشلىرى پارتىيىنىڭ ۋە خەلقنىڭ ئىنتايىن مۇھىم ئىشى. ئاخباراتچىلىق كەسپى شەرەپلىك ۋە ئالىيجاناب كەسىپ. جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇۋاتقان ئۇلۇغ دەۋر ئاخباراتچىلىرىمىزغا پەم- پاراسىتىنى تولۇق ئىشقا سالالايدىغان كەڭ زېمىن ھازىرلاپ بەردى. ئىشىنىمىزكى، ئاخباراتچىلىرىمىز بۇ مۇھىم تاپشۇرۇقنى چوقۇم ئورۇندايدۇ. پارتىيىنىڭ، خەلقنىڭ ئۈمىدىنى يەردە قويمايدۇ. ئېلىمىز جەمئىيىتىدىكى چوڭقۇر ئۆزگىرىشلەرنى سەمىمىيلىك بىلەن خاتىرىلەپ، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئومۇميۈزلۈك گۈللىنىۋاتقانلىقىنى ئەينەن ئەكس ئەتتۈرۈپ مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئۇلۇغ ئەمەلىيىتىگە پائال قاتنىشىشقا ئىلھاملاندۇرىدۇ. پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6-ئومۇمىي يىغىنى كېلەر يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمىدا پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 15- قۇرۇلتىيىنى ئېچىشنى قارار قىلدى. بۇ قېتىمقى قۇرۇلتاي پارتىيىمىز پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنى يېتەكلەپ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ ئىشلىرىنى يېڭى ئەسىرگە ئومۇميۈزلۈك ئېلىپ كىرىدىغان تارىخىي خاراكتېرلىك قۇرۇلتاي بولىدۇ. بىز چوقۇم يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە، ئاساسىي فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىنى ئىگىلەپ، بىر نىيەتتە ئىتتىپاقلىشىپ، جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەپ، پارتىيىنىڭ 15- قۇرۇلتىيىنىڭ غەلىبىلىك ئېچىلىشىنى تېخىمۇ ئەلا نەتىجىلىرىمىز بىلەن كۈتۈۋالايلى.

ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى 5-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك مۇدىرىيىتى يىغىنىنىڭ تولۇق

جۇڭگو ئاخباراتچىلىرى جەمئىيىتى - پارتىيىمىز رەھبەرلىكىدىكى ئاخبارات خادىملىرىنىڭ مەملىكەت خاراكتېرلىك ئاممىۋى تەشكىلاتى، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ ئاخبارات ساھەسىدىكىلەر بىلەن زىچ ئالاقە باغلاشتىكى كۆۋرۈك ۋە رىشتە. ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى شانلىق تارىخقا ئىگە. ئۇنىڭ ئالدىنقى گەۋدىسى بولغان جۇڭگو ياش ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى قۇرۇلغان كۈندىن باشلاپلا پارتىيە رەھبەرلىكىدە ئىنتىپاقلىشىپ ئىنقىلاب قىلىدىغان ئىلغار ئاخباراتچىلار تەشكىلاتى بولۇپ، جۇڭگو خەلقىنىڭ ئازادلىق ئىشلىرى ئۈچۈن بوشاشماي كۈرەش قىلدى. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن جۇڭخۇا مەملىكەتلىك ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى قوشۇنى ئۈزلۈكسىز زورىيىپ، خىزمەتلەرنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىپ، ئېلىمىزنىڭ ئاخبارات ئىشلىرىنى گۈللەندۈرۈش، سوتسىيالىستىك ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈشكە ئىجابىي تۆھپە قوشتى. بەش يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان جۇڭگو ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ 4-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك مۇدىرىيىتى پارتىيىنىڭ فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ئاخبارات خادىملىرىنىڭ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ۋە پارتىيىنىڭ ئاخبارات خىزمىتىگە دائىر فاڭجېنلىرىنى ئۆگىنىشكە تۈرتكە بولۇپ، ئاخبارات خادىملىرى بىلەن بولغان ئالاقىنى كۈچەيتىپ، مەملىكەت بويىچە ئاخبارات ئەسەرلىرىنى مۇكاپاتلاش، باھالاش، كەسپ، ساھەدە ئىنتىزامچان بولۇش ۋە قانۇنلۇق ھوقۇق-مەنپەئەتنى قوغداش، كەسپىي تەجرىبىلەرنى ئالماشتۇرۇش، قوشۇن قۇرۇلۇشى، شياڭگاڭلىق، ئاۋمېنلىق، تەيۋەنلىك ۋە چەت ئەللىك ئاخبارات ساھەسىدىكىلەر بىلەن بولغان ئالاقىنى راۋاجلاندۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە نۇرغۇن خىزمەتلەرنى ئىشلەپ، ناھايىتى ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. مەركەز ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىدىن مەمنۇن.

ئاخبارات خىزمىتى پارتىيىنىڭ تەشۋىقات، ئىدىيە خىزمىتىنىڭ ئىنتايىن مۇھىم تەركىبىي قىسمى. گېزىت، شىنخۇا ئاگېنتلىقى، رادىئو- تېلېۋىزور ھەر كۈنى جەمئىيەتنى نۇرغۇن خەۋەر، رېداكسىيون ماقالىلەر ۋە باشقا ئۇچۇرلار بىلەن تەمىنلەپ، خەلق ئاممىسى بىلەن ئىدىيە، خىزمەت، تۇرمۇش جەھەتتە زىچ ئالاقە باغلاپ، سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا مۇھىم مەسئۇلىيەتنى ئادا قىلىدۇ. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاخبارات سېپىدىكىلەر پارتىيىنىڭ 14- قۇرۇلتىيى روھىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا»دىن ئىبارەت ئاساسىي لۇشيەننى ئومۇمىيۈزلۈك، توغرا، ئاكتىپ تەشۋىق قىلدى، پارتىيىنىڭ ئۇرلۇك فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ۋە چوڭ-چوڭ تەدبىرلىرىنى تەشۋىق قىلدى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىنىڭ جوش ئۇرۇپ راۋاجلىنىشتەك رېئاللىقىنى،خەلق ئاممىسىنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئەمەلىيىتىدە ياراتقان ئۇلۇغ نەتىجىلىرىنى ۋە روھىي قىياپىتىنى تىرىشىپ ئەكس ئەتتۈردى؛ پارتىيە قۇرۇلۇشىنى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ۋە دېموكراتىيە- قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى ئاكتىپ تەشۋىق قىلىپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق، سوتسىيالىزم ئىدىيىسىنى ۋە يېڭى دەۋردىكى ئىگىلىك تىكلەش روھىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىپ، ھەرقايسى سەپلەردە بارلىققا كەلگەن ئىلغار تىپلارنى قىزغىن مەدھىيىلەپ، توغرا ئىجتىمائىي كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇردى؛ توغرا جامائەت پىكرى نازارەتچىلىكىنى قانات يايدۇرۇپ ئاممىنىڭ يۈرەك ساداسىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ خىزمەتنى ياخشىلىشىغا ياردەم بەردى؛ ھازىرقى زامان پەن-مەدەنىيەت بىلىملىرىنى كەڭ دائىرىدە تارقىتىپ، بىر تۈركۈم تەسىرگە ئىگە داڭلىق ستون ۋە پروگراممىلارنى تەسىس قىلىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ كۈندىن-كۈنگە ئېشىۋاتقان مەنىۋى مەدەنىيەت تەلىپىنى قاندۇردى، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەش ئاساسىدا ئاخبارات ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئاخبارات جامائەت پىكرى خىزمىتىنى ماكرولۇق باشقۇرۇش سىستېمىسى ۋە بىر قاتار ئۈنۈملۈك خىزمەت تۈزۈملىرىنى دەسلەپكى قەدەمدە بارلىققا كەلتۈردى. قوشۇننى تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈش خىزمىتىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، كەسپ ئەخلاقىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئاخباراتچىلارنىڭ سىياسىي، كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈردى. ئومۇمەن ئالغاندا، مۇشۇ يىللاردا ئاخبارات جامائەت پىكرى خىزمىتىنىڭ يۆنىلىشى توغرا بولدى، ئاساسىي مېلودىيە روشەن بولدى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى

ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. بۇ يولداش جياڭ زېمىن قايتا-قايتا تەكىتلىگەن بىر ئاساسىي روھ ھەم بىزنىڭ مۇشۇ يىللاردا ئاخبارات خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشىمىزدىكى مۇھىم تەجرىبە. تەبىئىي مۇقىملىق خىزمەت قىلىش ئارقىلىق تونۇل جەمئىيەتتە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىنىشى، ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق بولغان جامائەت پىكرىنى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە دېموكراتىيە-قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە پايدىلىق بولغان جامائەت پىكرىنى، كىشىلەرنىڭ دۆلەتنى قۇدرەت تاپقۇزۇش، خەلقنى بەختلىك قىلىش، جەمئىيەتنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن ئىتتىپاقلىشىپ تىرىشىشقا، يول ئېچىپ يېڭىلىق يارىتىشقا ئىلھاملاندۇرۇشقا پايدىلىق بولغان جامائەت پىكرىنى، كىشىلەرنىڭ ھەق-ناھەقنى ئېنىق ئايرىشقا، ھەققىي گۈزەللىكتە چىڭ تۇرۇشقا، يالغانچىلىق، رەزىللىك، سەتچىلىكنى چەكلەشكە پايدىلىق بولغان جامائەت پىكرىنى، مەملىكەتنىڭ بىرلىككە، خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقىغا، خەلقنىڭ كۆڭلى ئازادىلىككە، ئىجتىمائىي سىياسىي مۇقىملىققا پايدىلىق بولغان جامائەت پىكرىنى شەكىللەندۈرۈش لازىم.

ئاخباراتچىلىق خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشتە ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، خىزمەت ئۇسلۇبىنى ياخشىلاپ، سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، ئاخبارات تەشۋىقاتىنىڭ جەلپ قىلىش كۈچى، تەسىرلەندۈرۈش، جاقىرىق قىلىش كۈچى ۋە قايىل قىلىش كۈچىنى ئاشۇرۇش كېرەك. بىزنىڭ ئاخبارات تەرغىباتىمىز دەۋر بىلەن بىللە قەدەم بېسىپ مېڭىشى، ئاممىنىڭ ساداسىنى ئاڭلىشى، ئاممىنىڭ ئارزۇسىنى ئەكس ئەتتۈرۈشى، ئىجتىمائىي تۇرمۇشنى چىنلىق بىلەن ئەكس ئەتتۈرۈشى، خەلقنىڭ خۇشال بولۇش-بولماسلىقى، رازى بولۇش-بولماسلىقى، ماقۇل بولۇش-بولماسلىقىنى خىزمىتىمىزنى تەكشۈرۈشنىڭ ئۆلچىمى قىلىش كېرەك. ئاخبارات خىزمەتلىرىنىڭ تونۇرلۇقى، روشەنلىكى، جانلىقلىقىنى كۈچەيتىش، يېڭى مەسىلىلەرنى تىرىشىپ ئىگىلەش، يېڭى مەسىلىلەرنى تەتقىق قىلىش كېرەك. ئۇچۇر سالمىقىنى زورايتىش، قىسقا خەۋەر قىلىشنى، ئەمەلىي مەزمۇنى بار ئەسەرلەرنى، ئاخبارات قىممىتى بار ئەسەرلەرنى كۆپرەك خەۋەر قىلىشنى، ئاساسىي قاتلامدىن كەلگەن خەۋەرلەرنى كۆپرەك خەۋەر قىلىشنى تەشەببۇس قىلىش كېرەك. يېڭى خەۋەر قىلىش ساھەلىرىنى ئۈزلۈكسىز ئېچىپ، يېڭى خەۋەر قىلىش شەكلى ئۈستىدە ئىزدىنىپ، يېڭى خەۋەر قىلىش ئۇسۇللىرىنى قوللىنىش لازىم. قىزىق نۇقتا مەسىلىلەر جەھەتتە يېتەكچىلىك ۋە جامائەت پىكرى نازارەتچىلىكىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش، نوقسان، ئىللەتلەرنى تۈگىتىش، توغرا كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇش كېرەك. گېزىت، ئاگېنتلىق، رادىئو، تېلېۋىزىيىنىڭ ھەرقايسىسىنىڭ ئۆزىگە تۇشلۇق ئالاھىدىلىكى بار. ئۇلار ئۆزئارا بىر پۈتۈن گەۋدە، شۇڭا ئەۋزەللىكتە زىچ ھەمكارلىشىپ، بىرلىكتە كۈچ شەكىللەندۈرۈشى لازىم. پارتىيە گېزىتى، پارتىيە ژۇرنىلى، دۆلەت ئاخبارات ئاگېنتلىقى ۋە رادىئو ئىستانسىسى، تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى جامائەت پىكرىنى يېتەكلەشتە ئاساسىي يېتەكچىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشى لازىم.

ئاخباراتچىلىق خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈش ئۈچۈن سىياسىي جەھەتتە كۈچلۈك، كەسپتە پىشقان، ئىنتىزامچان، ئىستىلى توغرا، سىياسىي ساپالىق ئاخبارات قوشۇنىنى تىرىشىپ قۇرۇپ چىقىش كېرەك. ئاخبارات قوشۇنىمىزنىڭ ئاساسىي ئېقىمى ياخشى. ئاخباراتچىلار پارتىيە ۋە خەلقنىڭ ئاخباراتچىلىق ئىشلىرىغا سادىق بولۇپ، پارتىيىنىڭ ئاخباراتچىلىق خىزمىتىدىكى ئېسىل ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىش ھەم ئۇنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك. بىر تۈركۈم تەجرىبىسى مول، سالاھىيىتى يۇقىرى، ھۆرمەتكە ئىگە، تۆھپىسى بار ... بىر تۈركۈم ياش ... قىلىشقا ... پىشقان، ئىنتىزامچان، ياش ئاخباراتچىلارنى يېتىشتۈرۈپ چىقىش لازىم. ... ئىستىلى توغرا، ياش ئاخباراتچىلار قوشۇنى، ئۆنۈملۈك ... قوشۇن ... توھپە

ئۈستىگە تىك تۇرۇش، ئەمەلىيەتتىن چىقىش كېرەك. ئۇلار ئۇرۇش... چىنىق تۇرىدىغان، تۇرمۇشنى چوڭقۇر ئەكس ئەتتۈرىدىغان، ئامما ياقتۇرىدىغان بىر تۈركۈم داڭلىق مۇخبىر، داڭلىق تەھرىر، داڭلىق ئوبزورچى، داڭلىق دىكتور ۋە داڭلىق رىياسەتچىلەرنى تىرىشىپ يېتىشتۈرۈپ چىقىش لازىم.

ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى 5-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك مۇدىرىيىتى يىغىنىنىڭ تولۇق مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇشىغا تىلەكداشمەن.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 24- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى)

يۇقىرى پەللىگە ئۆرلەش

(بېشى 1 - بەتتە)

ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە چوڭ مۇھاكىمىنىڭ تۈرتكىسىدە 9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش نىشانىنى بېكىتىشتىن بەلگىلەپ، 2000-يىلىغا بارغاندا ۋىلايەت بويىچە چارۋىچىلىق ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنى 737 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈش، يىلىغا % 14.9 تىن ئاشۇرۇش؛ گۆش ئومۇمىي مىقدارىنى 89 مىڭ 900 توننىغا يەتكۈزۈش، يىلىغا % 15.2 تىن ئاشۇرۇش؛ چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمىنى 2600 يۈەنگە يەتكۈزۈش، يىلىغا % 18.6 تىن ئاشۇرۇش؛ بەش يىلدا «ئۈچ قاتلاش»نى ئەمەلگە ئاشۇرۇش نىشانىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

مۇخبىرلىق قىلىش داۋامىدا بىز «بۇ ئۇلۇغۋار نىشانغا يەتكىلى بولامدۇ-يوق؟» دەپ سورىغىنىمىزدا نۇرغۇن كادىرلار ھەم چارۋىچىلىق مۇتەخەسسىسى : بۇ ئىدىيىنى ئازاد قىلىش دەرىجىسىگە، ئىشلەپچىقىرىش ئۇسۇلى ۋە ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىشكە باغلىق، دەپ جاۋاب بەردى. چارۋىچىلىقتىكى ئەنئەنىۋى قاراشلار، ئەنئەنىۋى ئىشلەپچىقىرىش ئۇسۇللىرى ئۆزگەرتىلمىسە، تەبىئەتكە تايىنىپ چارۋا بېقىش، تۆت پەسىلدە كۆچۈپ يۈرۈپ مال بېقىش، قوپال ئىگىلىك باشقۇرۇش داۋاملىشۋېرىدىغان بولسا، چارۋىچىلىقتا تېز تەرەققىياتنى ئىشقا ئاشۇرۇش مۇمكىن ئەمەس.

قاتتىق سوغۇق بولىدىغان چارۋىچىلىق رايونلىرىدا چارۋىچىلىقنى سىجىل، مۇقىم تەرەققىياتقا ئىگە قىلىش ئاسان ئىش ئەمەس، لېكىن «سۈرئەتنى تېزلىتىش»، «زەربىدارلىق بىلەن ئۆزگەرتىش قىلىش»، «ھالقىش»نى ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولىدۇ. ۋىلايەتلىك چارۋىچىلىق باشقارمىسى پارتگورۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، چارۋىچىلىق مۇتەخەسسىسى يولداش تاڭ ۋېيدا بىزگە پەن-تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىپ «ئادەتتىن تاشقىرى تېز تەرەققىيات»نى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا دائىر جانلىق مىساللارنى سۆزلەپ بەردى.

ئۇ مۇنداق دېدى: 80-يىللارنىڭ باشلىرىدا ئالتاي ۋىلايىتى چارۋىچىلىقتا كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان سەكرەشنى، يەنى پەللە-ھالقىش شەكلىدىكى تەرەققىياتنى ئەمەلگە ئاشۇرغان، ئۇ چاغدا چارۋا ماللارنى شۇ يىلى بورداپ شۇ يىلى سويۇش تېخنىكىسى ئومۇمىيۈزلۈك كېڭەيتىلىپ، 1982-يىلى چارۋا مال 1977-يىلىدىكى 2 مىليون 480 مىڭ تۇياقتىن 3 مىليون 470 مىڭ تۇياققا كۆپەيگەن.

چارۋا ماللارنىڭ قوتاندىن چىقىش نىسبىتى ۋە تاۋارلىق نىسبىتى ئۆسكەن. نەتىجىدە ۋىلايەت بويىچە قوتاندىن چىقىرىلغان چارۋا 428 مىڭ 500 تۇياقتىن بىراقلا 1 مىليون 75 مىڭ 600 تۇياققا، تاۋار چارۋا 217 مىڭ 900 تۇياقتىن بىراقلا 602 مىڭ 500 تۇياققا، گۆش ئومۇمىي مىقدارى 10 مىڭ 200 توننىدىن بىراقلا 23 مىڭ 800 توننىغا كۆپىيىپ، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمى بىر ھەسسە

ئاشقان، بۇنىڭ بىلەن «تۆت قاتلاش» ئەمەلگە ئاشۇرۇلغان. بۇ يەردە پەن-تېخنىكىنىڭ ۋە تۈجۈپىلەش -مەركەزلەشتۈرۈش تېپىدىكى ئىگىلىكنى يۈكسەلدۈرۈش ئۇسۇلىنىڭ كۈچ - قۇدرىتى نامايان قىلىنىپلا قالماستىن، ئالتاي ۋىلايىتىدە چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشتا غايەت زور يوشۇرۇن كۈچنىڭ بارلىقى تولۇق نامايان قىلىنغان.

سۇلىياۋ قوتاندا مال بېقىشنى ئومۇملاشتۇرۇش - «ئاق ئىنقىلاب»نىڭ مۇھىم مەزمۇنى. ۋىلايەت بويىچە بەش يىلدا 20 مىڭ سۇلىياۋ قوتان سېلىنسا، بىر قوتاندا 100 دىن مال بېقىلىدىغان بولسا، 20 مىڭ قوتاندا 200 مىڭ تۇياق مال باقىلى بولىدۇ. سۇلىياۋ قوتاندا مال باقاندا ئوت- چۆپنى تېجەپ، ماللارنى سېمىز، تېمەن، بىخەتەر بېقىشقا، بىر يىلدا ئىككى قېتىم تۆل ئېلىشقا بولىدۇ، ئۇنداق بولغاندا ۋىلايەت بويىچە 22 مىڭ ئائىلىلىك چارۋىچى ئاساسىي جەھەتتىن مۇقىم ئولتۇراقلىشىدۇ ياكى يېرىم ئولتۇراقلىشىپ بولىدۇ. چارۋىچىلار ئوتلاقتا، ئۆي - ماكانغا، ئىسسىق ئېغىل - قوتانغا ئىگە بولسا، چارۋىچىلىقتا تېز ئېشىش بولىدۇ، تەرەققىيات تېزلىشىدۇ، شۈبھىسىزكى، بۇ ئەنئەنىۋى ئىشلەپچىقىرىش ئۇسۇلى ۋە ئىگىلىكنى يۈكسەلدۈرۈش ئۇسۇلىغا نىسبەتەن ئېيتقاندا، بىر قېتىملىق بۆسۈش ۋە ئىسلاھات بولىدۇ!

بىز 8-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن ئاخىرلىرىغىچە چىڭگىل ئوتلىقىدىن ئېرتىش دەرياسى ۋادىسىغىچە بېرىپ «يەنە بىر ئالتاي بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشى»نىڭ باشلانغانلىقىنى ۋە بۇ قۇرۇلۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپلا قالماستىن، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ پەلەككە يەتكەن غەيرەت - شىجائىتى ۋە غايەت زور قىزغىنلىقىنى ھەققىي ھېس قىلدۇق. بىز ئىگىلىگەن ئەھۋاللاردىن شۇنى كۆرۈپ يەتتۇقكى، ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ چارۋىچىلىقتا «يەنە بىر ئالتاي بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشى»نىڭ باشلىنىشى ياخشى بوپتۇ، يېڭى بۆسۈش بوپتۇ!

- سۇلىياۋ قوتان 3000 دىن ئېشىپتۇ، بورۇلتوقاي ناھىيىسىلا 400 سۇلىياۋ قوتان سېلىشنى پىلانلىغان ئىكەن. 8-ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 600 سۇلىياۋ قوتاننى پۈتتۈرۈپتۇ، يىل ئاخىرىغىچە 800 قوتاننى پۈتتۈرىدىكەن.

- 10 مىڭ ئائىلىلىكتىن كۆپرەك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلىدىكەن. بۇ يىل 1500 ئائىلە مۇقىم ئولتۇراقلاشسا، مۇقىم ئولتۇراقلاشقان ئائىلە 10 مىڭ 300 گە يېتىدىكەن.

- 70 مىڭ مودىن كۆپرەك يەرگە كۆممىقوناق تېرىلىپتۇ، كېلەر يىلى 100 مىڭ موغا يەتكۈزۈلىدىكەن، ئۇنىڭ ئۈستىگە ھەممىسى سۇلىياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلىدىكەن.

- دېھقانچىلىق رايونلىرىدا بېقىلىۋاتقان چارۋىلارمۇ 1 مىليون تۇياقتىن ئېشىپتۇ، 2000-يىلىغا بارغاندا 2 مىليون تۇياققا يەتكۈزۈلىدىكەن...

بۇلار كىشىلەرگە «يەنە بىر ئالتاي بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشى»نىڭ چوڭ ئەمەسلىكىنى ئۇقتۇردى.

تاڭ ناۋاسى

غەيرەت مەتتىمىن فوتوسى

ئىككى شېئىر

ئوسمانجان ساۋۇت

كۆيۈك تاغلار

ھەيرانە سەزگۈمنى ئاتتىم قوينۇڭغا،
چوغلانغان، گىياھسىز كۆيۈك تاغلىرىم.
شۇندىمۇ تىلتۇمار ئاستىم بوينۇڭغا،
ئالىسەن سۆيگۈنى ئالغان باغلىرىم.

«قۇتادغۇبىلىك»نى ۋاراقلىغاندەك
مەن سېنى ئاۋايلاپ ۋاراقلاپ كۆرسەم.
ۋە بەلكىم يولۇقار غۇچچىدە ھېكمەت،
ئارمىنىم: ئۇلارنى باغرىمغا ئۆرسەم.

سۆزلەرسەن ئېھتىمال ئۇزاق ھېكايەت،
ئۆزەككە ئايلىنار ئادەم ۋە ھاۋا.
مىليون يىل كەچمىشى گۈزەل رىۋايەت،
ئاسمانلار تىلىدا تۈگمەس ناۋا.

ئارچىلار ھەققىدە سۇرمەيمەن خىيال
تەشنالىق دەردىگە چىدايمەن مىڭ يىل.
تەگقىس بوپ ئالدىمدا بولما ھەرگىز دال،
ئۇلغىماس ھەسەلدىن قىلىنى سۆيگەن دىل.

ئەزەلىي ئىشقىمدەك قالدىڭ كەينىمدە
ئۇيۇق بوپ كېلىمەن، ئۇيۇققا ئۇدۇل.
ھاياجان ۋە غۇرۇر ئاقار قەلبىمدە،
جۇش ئۇرغان سۆزۈمنى قىلغايسەن قوبۇل.

لۈكچۈن

بۇلۇتلارنى توشۇپ چۈشسەم كۆكتىن ناۋادا،
ياپراقلارغا سىڭىپ تۆگەر، قالمايدۇ ئىششىپ.
ياپراقلارنى يۇلتۇزلارغا بۆلسەم سامادا،
تۆگەر يۇلتۇز، ياپراقلىرىڭ قالىدۇ ئىششىپ.

ياپراقلارنىڭ كۆيلىرىگە تولغان بۇ زېمىن،
شۆگلارغا شۇڭ گىرە سېلىپ ياتىدۇ تۇتاش.
ھەر غېرىچ يەر شەربەت بۇلاق، دىل تاپار ئىمىن،
بىر مۆجىزە تۆكەر ساڭا ھەر كۈنى قۇياش.

دانىسىدەك ئانارلارنىڭ سۈزۈك ۋە سەردان
پەرىلىرىڭ ئېلىۋاپتۇ يېشىل بىر جەننەت.
يۇردۇم سەندە نەچچە سائەت، چىچەكلىدى جان،
يۇرەكلەرگە غۇلغۇي سالدى يەنە مۇھەببەت.

نەچچە قەۋەت تېرە تاشلاپ جۇلغۇندى روھىم،
ياگراپ كەتتى قۇلىقىمدا تىنغان سادالار.
شاشلىقىنى ئالدى تېپىپ قايتىدىن زوقۇم،
ئېرىپ كەتتى ئېڭىمدىكى يۇمران خاتالار.

ياپراق يارقىن، دىللار يارقىن، يارقىندۇر دۇنيا،
يارقىنلىقتا بار گۈناھقا ياغار كەچۈرۈم.
بىر مەرۋايىت ئارال بولۇپ تۇيۇلدۇڭ گويا،
ئاتام ئىدى، گۈزەللىك بار، گۈزەل لۈكچۈنۈم.

ئىككى شېئىر

تۇرغۇنجان تۇرسۇن

بىر مىنۇت

قاراپ تۇرۇپ قالساڭ بىر مىنۇت،
قىسقىرايدۇ ئۆمرۈڭ يۈز مىنۇت.
بولالىساڭ پەرھات بىر مىنۇت،
يۈز شېرىنغا ياقالايسەن ئوت.

غەم چۆلىدە كەزسەڭ بىر مىنۇت،
يۈز گۈلزاردىن قالىسەن قۇرۇق.
كۆلەلىسەڭ قېنىپ بىر مىنۇت،
يار بولىدۇ ساڭا يۈز ئۇتۇق.

سۇۋادان

يول بويىدا قەد كۆتۈرۈپ تۇرسەن،
ھۆسن قوشۇپ يۇرتىمىزنىڭ ھۆسنىگە.
دەۋرەپ كەلگەن جۇت- بورانىنى توسسەن،
قوم يولاتماي مۇنبەت ئېكىن ئۈستىگە.

يولۇچىغا قۇچىقىڭنى كەڭ ئېچىپ،
راھەتبەخش سايە تارتۇق قىلىسەن.
پىژغىرىمدا سالقىنىدىغان جانلارغا،
پىشىللىقتىن ئىزگۈ تۇيغۇ بېرىسەن.

ياپرىقىڭدا داستانى بار سۆيگۈنىڭ،
قىز-يىگىتلەر ئاڭلاپ -ئاڭلاپ ھارمايدۇ.
يىلتىزىڭدا بولغاچ ئانا مېھرىدەك،
زور ھارارەت شۇڭا جىسمىڭ تالمايدۇ.

ئېھ، سۇۋادان، سەن يېشىللىق دىلبىرى،
سەن ئەبەدىي كۆكلەمنىڭ گۈل تاجىسى.
سەن قۇرۇساڭ سولار ھايات گۈللىرى،
ساڭلا خاس شۇڭا قەلبىم ناخشىسى.

ئىلىم ئىزدە ئوغلۇم ئەبەد

ماخمۇتجان ئىسلام

نەسىھەت شۇ: ئوغلۇم، ئېسىل خىسلەت يارات،
ئۆگەن، ئۆگەت، ئەلگە ئىلىم - ئىرپان تارات،
مەغرۇرلانما، ھامان ئىزدەن، سىناقتىن ئۆت،
ئىلىم بىرلە قۇچقىن نۇسرەت، قىلغىن پارات.

بىلىم - دەريا، بارچە ئىنسان تەشنا ئاڭا،
ئىنسان تۈگۈل چۆلۇ بوستان تەشنا ئاڭا،
بىلىم - گۆھەر، گاداي، سۇلتان تەشنا ئاڭا،
بىلىم بولماي ۋىسال قۇچۇپ كۈلمەس ھايات.

دەسمايە ئۇ پانىي، باقىي ئالەم ئارا،
شۇ دەسمايە بولمىسا گەر بەختىڭ قارا،
بىلىمسىزسەن، مەھكۇملۇقتا قەلبىڭ يارا،
ھاياتىڭغا يولىمايدۇ ئامەت، قۇۋات.

ئىلىم - ئىرپان شەربىتىدىن ئارمان قانار،
ئىرپان بىلەن دىل يورۇتقان نۇسرەت تاپار،
بىلىمسىزلەر نادانلىقتا دەردتە قالار،

ئىككى غەزەل

يۈسۈپجان بارات

1

ئۇلۇغلاپ ئۆتمىكىم بەختىم ۋەتەننى تۇتىيا ئەيلەپ،
چۆمەر قەلبىم خۇشاللىقتا ۋەتەننى نۇر - زىيا ئەيلەپ.

ۋەتەن گۈلگۈن قۇچاقىڭدا قىلىپ خەندە يىگىت بولدۇم،
ئۆزگە تاراتتى چىن مېھرىڭ، دىلىمنى مەھلىيا ئەيلەپ.

يېتىلدۇرگەچكە ئەللەيلەپ بۆلەپ نۇرغا قۇچاقىڭدا،
ئەقىدەمدىن كۆيەرمەن ھەم ساڭا مېھرى ۋاپا ئەيلەپ.

ۋەتەن دەپ سايرىدىم بۇلبۇل كەبى گۈلباغلىرىڭ ئىچرە،
گۇپۇلدەپ چاڭقىغان ھىدىڭ ۋۇجۇدۇمغا شىپا ئەيلەپ.

بولۇپ ۋارىسى ئەجدادىنىڭ قۇچۇپ نۇسرەت سەپەرلەردە،
قىلارمەن ئەلنى شاد ھەردەم مۇقام بىرلە ناۋا ئەيلەپ.

ئۇرارمەن تىغ ساداقەتتىن ئېلىپ چەكسىز مادار - غەيرەت ،
ئەگەر دەۋرەپ رەقىپ كەلسە ۋەتەن - يۇرتقا جاپا ئەيلەپ.

2

ئېھ، ئانا يۇرتۇم سېنىڭ قوينۇڭ گۈزەل جەننەت ماڭا،
مېھنىتىم ئەجرىمدە گۈللەش بىر ئۇمۇر خىسلەت ماڭا.

شۇ گۈزەل باغرىڭدا خۇشچاغ يېتىلىپ بولدۇم قىران،
ئاقلىماق بۇرچۇمنى ھەردەم قۇت - بەخت ئامەت ماڭا.

سەن ئۈچۈن بارىم تەئەللۇق ئانجان يۇرتۇم مېنىڭ،
ئۆتمىسەم ئەھدىمنى ئاقلاپ ئەل دېسۇن لەنەت ماڭا.

ئەمگىكىمدىن گۈلجامالىڭ بەرگىگە چەكسەم نەقىش،
كۈلسە دىلدىن ئارمىنىم شۇچىن ھوزۇر راھەت ماڭا.

ئەتمىكىم بار جۇرئىتىم بىرلە قوينۇڭنى باھار،
يايرىسا ئەل كۆڭلى ھەردەم شۇدەقىق قىممەت ماڭا.

ئارمىنىم شۇ باغرى كەڭ ئالتۇن دىيارغا گۈل تېرىش،
مېنى تۇغقان جان ئانامنىڭ ھۆسنى گۈل زىننەت ماڭا.

دەۋرەپ كەلگەن جۇت- بورانني توسسەن،
قۇم يولاتماي مۇنبەت ئېكىن ئۇستىگە.

سەن قورۇساڭ سۇلار ھايات كۆللىرى،
ساڭىلا خاس شۇڭا قەلبىم ناخشىسى.

ئىرپان بىلەن دىل يورۇتقان نۇسرەت تاپار،
بىلىمسىزلەر نادانلىقتا دەردتە قالار،
ئۇچالمايدۇ شان كۆكىدە يىپىپ قانات.

ئۆلمەس ئىلمۇ ئىرپاندا دىل يورۇتقانلار،
نادانلىقنى، قاششاقلىقنى قورۇتقانلار،
ئىجادىنى كەڭ ئالەمگە تونۇتقانلار،
بولالايدۇ ئۆچمەس مەشئەل، سۇنماس پولات.

ئىلىم - ئىرپان دېڭىزىغا چۆمگىن ئوغلۇم،
ئۇندىن ئېسىل گۆھەر، دۇرلار سۈزگىن ئوغلۇم،
ئەل - يۇرتۇڭنى شان - زىپەرگە كۆمگىن ئوغلۇم،
كىملەر توسقۇن بولسا تەھقىق يەرگە قارات.

پارچىلار

جىلىلى

بۇرادەر، كۆڭلۈڭ ھامان بولسۇن ئۇچۇق،
قالدۇرما ئۆز ئىشىڭدىن قىلچە يۇچۇق.
مۇشلەر چىچەكلىرىڭ شۇچاغدىلا،
ئېنىگمۇ، تاۋۇقىڭمۇ بولماس پۇچۇق.

× ×

خار بولماس ياخشىنى دوست تۇتقان كىشى،
دوست بىلەن بەيگىلەردە ئۇتقان كىشى.
ئۆتەلمەس چىن دوستلۇقنىڭ سىنىقىدىن،
پەيلىنى بۇزۇپ زەھەر يۇتقان كىشى.

× ×

بۇرادەر، يۇرمىگىن ئويناپ، يەپ - ئىچىپ،
ۋەياكى قىيىن ئىش، جاپادىن قېچىپ.
ھاياتىڭ بىغىنى ياشناتماي دېسەڭ،
ئىجاد قىل زېھنىڭدىن ئەلگە نۇر چېچىپ.

× ×

كۆيلەيمەن سەپتە ئۇزۇپ كەتكەنلەرنى،
تەر تۆكۈپ چولنى بوستان ئەتكەنلەرنى.
يارىتىپ جەڭ - چېلىشتا بۈيۈك تۆھپە،
توسقۇنسىز مەقسىتىگە يەتكەنلەرنى.

× ×

مەقسەتكە يېتەر چوقۇم چاققان كىشى،
غايىنىڭ مەشئىلىنى ياققان كىشى.

غېمىنى يەيدۇ ئەلنىڭ ئۆمۈرۋايەت،
ئۇلۇغۋار كەلگۈسىگە باققان كىشى.

× ×

ئەي بالام، ئۆسكىن مەرد - مەردانە بولۇپ،
ۋەتەننىڭ ئىشقىدا پەرۋانە بولۇپ.
ئۆگىنىپ ئىلىم - پەن، تېپىپ پاراسەت،
چاقنا ئەل قەلبىدە دۇردانە بولۇپ.

× ×

نەراۋاج تاپسۇن ئۇڭدا ياتقان كىشى،
بىغەملىك پاتقىقىغا پاتقان كىشى.
ئۇچرايدۇ ئەلنىڭ غەزەپ - نەپرىتىگە،
پۇل ئۇچۇن ۋىجدانىنى ساتقان كىشى.

× ×

مېھنەتنىڭ ئۇستى جاپا، تېگى راھەت،
ئۇ ساڭا بېغىشلايدۇ سۆيگۈ، ئامەت.
ئەي دوستۇم، يۇزۇم يورۇق بولسۇن دېسەڭ،
مېھنەتنى سەن ئۆزۈڭگە قىلغىن ئۇلپەت.

× ×

قەلبىڭنى چۇشكۇنلۇك قىلسا گەرقامال،
تۇرمۇشنىڭ دەشتىدە تاپسەن زاۋال.
مەرد، جەسۇر، جۇشقۇن ۋە جۇرئەتلىك بولساڭ،
كەڭ قۇچاق ئاچىدۇ ساڭا ئىستىقبال.

شادلىق نۇردۇن ئابدۇسەمەت فوتوسى

ئارمىنىم شۇ باغرى كەڭ ئالتۇن دىيارغا گۈل تېرىش،
مېنى تۇغقان جان ئانامنىڭ ھۆسنى گۈل زىننەت ماڭا.

ئۇرارمەن تىغ ساداقەتتىن ئىلىپ چەكسىز مادار - غەيرەت ،
ئەگەر دەۋرەپ رەقىپ كەلسە ۋەتەن - يۇرتقاچايا ئەيلەپ.

چوغ بولۇپ ئىشقىڭدا باغرىم كۆيىدۇ گۈلخان كەبى،
ئۆتمىكىم ئەجرىڭنى ئاقلاپ ئەڭ بۈيۈك مەقسەت ماڭا.

شاھانە قەسرى - ئايۋاندىن تاماسىزمەن ئانا ئەلدە،
ۋەتەن دەپ ئاقىدۇ سۆيگۈم ئوتى گۈلخان - لاۋا ئەيلەپ.

ئوخشاپتۇ

قادىر تۇردى

يېزامنىڭ ھۆسنىگە باقسام ھوسۇل ھەرياقتا ئوخشاپتۇ.
خاماندا تاغ كەبى ئاشلىق، ئېتىزدا پاختا ئوخشاپتۇ.

كۆرۈپ ئەنجۇرنى باغلاپ مەي پىشىپ قىيامغا يەتكەن،
يېسەڭ دەيسەن ئۇنى، مانتا مانا ھەر شاختا ئوخشاپتۇ.

چۈنەكلەردە قوغۇن، تاۋۇز ياتار سايىنىڭ تېشىدەك كۆپ،
تېپىپ پەرۋىش ھالال تەردىن بۇيا، ياڭاقتا ئوخشاپتۇ.

يېزامنىڭ نەرگە بارسام تارار شاد كۈلكە ئۆي - ئۆيدىن،
باياشادلىقتا گۆش ماي يەپ، چېيى قايماقتا ئوخشاپتۇ.

يېزام شەنىگە كۆي قاتتىم ھاياجاندا دىلىم يايراپ،
يېزام قوينى بولۇپ بوستان گويا گۈلباغدا ئوخشاپتۇ.

ئىلھام قەسرى

مامۇت زايىت

تاغلارنىڭ تەڭرىسى، شۆھرەتلىكى سەن،
تارىخىي مۇقەددەم، ھۆرمەتلىكى سەن.
قۇچىقىڭ خەزىنە، خەلقىڭ مەرد، جەسۇر،
يۈكسىلىش بابىدا قۇدرەتلىكى سەن.

تەڭرىتاغ، ئانىلار ئانىسى ئۆزۈڭ،
ئاقىللار، باتۇرلار ئاتىسى ئۆزۈڭ.
سەن تارىخ ، سەن ئەجداد بەختى - ئارمىنى،
سەن ئەۋلاد كەلگۈسى، غايىسى ئۆزۈڭ.

گۈل - ئېپارىدى بار ھاۋالىرىڭدا،
قۇربانلار قېنى بار دەريالىرىڭدا.
غەزەلخان - شائىرسەن، ئەجداد - ئەۋلادنىڭ،
تۆھپىسى كۈيلىنەر ناۋالىرىڭدا.

تەڭرىتاغ، قامىتىڭ گىگانت، گۈزەل،
جىسمىڭدا ئاقىدۇ نۇر، مۇقام، غەزەل.
ئەرش، قەسىر ئېھراملار پەستۇر ئالدىڭدا،
سەن - سەنئەت، مەردلىكتىن تىكلەنگەن ھەيكەل!

چىقتىممەن ئۇستۇڭگە، چىقتىم ئەرشكە،
مەرھابا، دېدى ئاي، يۇلتۇز، پەرىشتە.
ئۆمرۈمگە، ئىجادقا ئالدىم سېنىڭدىن
بۈيۈكلۈك، يۈكسەكلىك ئۇچۇن ئەۋرىشكە.

گۈل بالدۇر توزۇيدۇ بالدۇر ئېچىلسا،
ئادەم تېز قېرىيدۇ ئاسان چېچىلسا.
ئوغلۇڭمەن تەڭرىتاغ، ئارزۇ - ئارمىنىم:
ئەجرىمدىن، قېنىمدىن بەختىڭ ئېچىلسا.

تەڭرىتاغ، بەك ئۇزۇن كەچمىش - ھېكايەڭ،
بۇرۇنقى تۆھپىلەر - نۇرانە سايەڭ.
مۇھىمى ئەتەڭدۇر، ئۆتمۇشۇڭ ئەمەس،
بىز باركى، ئاشىدۇ ئەمەلگە غايەڭ.

قولۇمدا ئەجدادنىڭ قامۇس - ئەسرى،
ئالدىمدا ئىقبالنىڭ نۇرلۇق ئەسرى.
ياشاندىم، ئىجادىم قىران... سەۋەبى:
تەڭرىتاغ - تەپەككۇر، ئىلھام قەسرى...

ئىككى شېئىر

ئابدۇللا ياقۇپ

ئانىلارغا

ئاھ! ئانىلار، مېھرى گۈلخان ئانىلار،
مېھرى تولۇن ئاي ھەم چولپان ئانىلار.
سۆيۈنمىسۇن قايسى يۈرەك سىلەردىن،
پاراسەتلىك ، چىۋەر، ئىشچان ئانىلار

قامىتىڭلار گۈزەللىكنىڭ رەناسى،
ۋۇجۇدۇڭلار شىجائەتنىڭ دەرياسى،
گۈل - چېچەككە چۆمۈپ ھايات سەيناسى
سىلەر بىلەن بولدى بوستان ئانىلار.

پەرزەنت ئۇچۇن تۆكۈپ قان -تەر، ۋاپانى
بەخش ئېتىپ گۈزەل ئەخلاق - ھايانى .
يىگىپ ھايات سەپىردە جاپانى ،
ئىزىڭلاردىن ئۇندى رەيھان ئانىلار.

تۆھپەڭلار بار تالاي سەبىي بەختىدە،
سۆيگۈڭلار بار ئاتەش يۈرەك تەپتىدە،
ھۆرمەتلىنىپ سانىسىز كۆڭۈل تەختىدە،
شەرپىڭلار بولدى داستان ئانىلار.

قۇت تىلەيمەن ياشلىقىڭغا

قۇت تىلەيمەن ياشلىقىڭغا دوستلۇرۇم ،
قۇت تىلەيمەن قەلبىڭدىكى باھارغا.
قۇت تىلەيمەن ساڭا ھەر كۈن دوستلۇرۇم،
قۇت تىلەيمەن ھۆسنىڭدىكى ناھارغا.

قۇت تىلەيمەن ياشلىقىڭغا دوستلۇرۇم،
ياشلىقىڭدا كۈلگەچ ھايات رەناسى.
قۇت تىلەيمەن بولۇپ ساڭا تىلەكداش،
يۈرۈكىمدە ئاققاچ سۆيگۈ دەرياسى،

قۇت تىلەيمەن ياشلىقىڭغا دوستلۇرۇم،
ياشلىقىڭدەك جۇشقۇن ئىكەن ھېسلىرىڭ.
قۇت تىلەيمەن ھاياتىڭنىڭ قەسرىگە،
گۈزەل نەقىش سىزغاچ ئالتۇن ئىزلىرىڭ.

قۇت تىلەيمەن ياشلىقىڭغا دوستلۇرۇم،
ياشلىقىڭغا ئىقبال قۇچاق ئاچسۇن دەپ.
قۇت تىلەيمەن ياشلىقىڭغا زوقلۇنۇپ،
ياشلىق ئوتى مەڭگۈ دىلدا يانسۇن دەپ.

ئەسلىمە

ئابدۇرېھىم مۇھەممەت

ھەر سەھەر مۇنبەرگە، كېلەتتى خۇشال،
ئاپتاپتەك مېھرىبان ئۇستازلىرىمىز.
ھېكمەتلەر بابىدىن سۆزلەيتتى قىزغىن،
مۇلايىم، تەلەپچان ئۇستازلىرىمىز.

قۇياشتىن نۇر ئەمگەن يۇلتۇزدەك كۆزلەر،
شولارنىڭ مېھرىدىن ئىمەتتۇق ھېكمەت.
قوناتتى ئارمانلار يۈرەكلەرگە، ئاھ،
كېلەچەك بىزلەرگە كۆرسەتكەندە بەت.

بەك قىزىپ كېتەتتى ھەر بىر تەنەپپۇس،
مەنىلىك ئويۇن ۋە كۈلكە- چاقچاقتا.
ئۆم ئىدۇق بارچىمىز ئۇستاز مېھرىدە،
ئۆسكەچكە يېتىلىپ گۈزەل ئەخلاقتا.

بىز شۇنداق ئوقۇغان، ئوقۇغان سەندە،
مەكتىپىم، ئۇستازىم مەڭگۈ قەدىردان.
ئاھ! سېنىڭ شاگىرتىڭ بولماقتىن گۈزەل
بىر قىسمەت كۆرمىدىم، كۆرمەسمەن ھامان.

جۇڭگو ۋەكىلى دۆلەت ھالقىپ جىنايەت ئۆتكۈزۈشنى چەكلەشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 22-ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. جۇڭگو ۋەكىلى مۇشۇ ئاينىڭ 22-كۈنى ب د ت يىغىنىدا خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ تېخىمۇ ئۈنۈملۈك تەدبىر ۋە ماس ھەرىكەت قوللىنىپ، تەشكىللىك ھالدا دۆلەت ھالقىپ جىنايەت ئۆتكۈزۈش ھەرىكەتلىرىگە كۈچلۈك زەربە بېرىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

51-نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنىنى ئىجتىمائىي، تەرەققىيات مەسىلىسى كومىتېتىنىڭ جىنايەت ئۆتكۈزۈشنىڭ ئالدىنى ئېلىش مۇھاكىمە تېمىسى توغرىسىدىكى يىغىنىدا جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ ئەزاسى لى سەنگۇ خەلقئارا ئەدلىيە ھەمكارلىقى، تېخنىكا ھەمكارلىقى ۋە ئالاقىسىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ھەر خىل جىنايى ھەرىكەتلەرگە بىرلىكتە زەربە بېرىش توغرىسىدا جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ پىكرىنى بايان قىلدى.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھازىر دۇنيادا تەشكىللىك جىنايەت ئۆتكۈزۈش، ھارام پۇل تېپىش، چىرىكلىشىش ۋە زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى سېتىش ئىنتايىن ئەۋج ئېلىپ، جەمئىيەتنىڭ خاتىرجەملىكىگە ئىنتايىن ئېغىر دەرىجىدە زىيان يەتكۈزدى، ئىقتىسادنىڭ تەرەققىياتىغا توسقۇنلۇق قىلدى ھەتتا رايون ۋە يەر شارىنىڭ مۇقىملىقى، تەرەققىياتىغا تەھدىت سالدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ جىنايەت ئۆتكۈزۈشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى كونترول قىلىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش بۇ دۆلەتلەرنىڭ ھەم يەر شارىنىڭ مۇقىملىقى، تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ب د ت نىڭ جىنايەت ئۆتكۈزۈشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، جىنايى ئىشلار ئەدلىيە ساھەسىدىكى ھەمكارلىق نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتا ئىنتايىن مۇھىم. تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەردە مەبلەغ ۋە تېخنىكا كەمچىل بولغاچقا ئۇلارنىڭ جىنايەتچىلەرگە زەربە بېرىش ئىقتىدارى ناھايىتى زور چەكلىمىگە ئۇچرىماقتا. ئۇ ب د ت ۋە ئۇنىڭ خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرگە بۇ جەھەتتە كۆپرەك مەبلەغ ۋە تېخنىكا ياردىمى بېرىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

روسىيە ئەمەلدارى يېلتسىننىڭ يۈرەك ئوپېراتسىيىسىنىڭ كېچىكتۈرۈلۈشى توغرىسىدىكى خەۋەرگە رەددىيە بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا خەۋىرى. روسىيە زۇڭتۇڭىنىڭ ئاخبارات كاتىپى ياسترېنبۇسكى مۇشۇ ئاينىڭ 15 ـ كۈنى ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىدا سۆز قىلىپ، زۇڭتۇڭ يېلتسىننىڭ يۈرەك ئوپېراتسىيىسىنىڭ كېچىكتۈرۈلۈشى ياكى ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى خەۋەرگە رەددىيە بەردى.

ياسترېنبۇسكى شۇ كۈنى چۈشتىن كېيىنكى خەۋەرلەندۈرۈش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: زۇڭتۇڭ يېلتسىننى ئوپېراتسىيە قىلىش تەييارلىقى «پىلان بويىچە ئېلىپ بېرىلىۋاتىدۇ»، ئالدىن بەلگىلەنگەن ئوپېراتسىيە ۋاقتىدا «ھېچقانداق ئۆزگىرىش بولمىدى». ئۇ مۇنداق دېدى: يېقىندىن بۇيان، يېلتسىننىڭ «قان تەركىبىنىڭ سۈپەت كۆرسەتكۈچىدە زور ياخشىلىنىش بولدى».

ياسترېنبۇسكىنىڭ ئاشكارىلىشىچە، يېلتسىننىڭ يۈرەك ئوپېراتسىيىسىگە مەسئۇل دوختۇر ئاكېچيۇلىن ھازىر ئامېرىكىنىڭ خيۇستون شەھىرىدە ئوپېراتسىيىگە كېرەكلىك داۋالاش ئۈسكۈنىلىرىنى تەييارلاۋېتىپتۇ.

زۇڭتۇڭ يېلتسىننىڭ ئوپېراتسىيىسى 11 ـ ئاينىڭ ئوتتۇرىدىن 12 ـ ئاينىڭ ئوتتۇرىغىچە بولغان ئارىلىقتا ئېلىپ بېرىلىدۇ. ھازىر ئۇ موسكۋا شەھىرىنىڭ سىرتىدىكى بارۋىيخا ساناتورىيىسىدە تۇرۇپ بىر تەرەپتىن، ئوپېراتسىيىگە تەييارلىق قىلىۋاتىدۇ؛ يەنە بىر تەرەپتىن، زۇڭتۇڭلۇق ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈۋاتىدۇ.

ئەرافات بىلەن پېرېس ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم خەۋىرى. پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئاپپاراتىنىڭ رەئىسى ئەرافات بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ سابىق زۇڭلىسى پېرېس بۈگۈن پەلەستىن ـ ئىسرائىلىيە خەلقىنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، قاتماللىشىپ قالغان ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئەرافات بىلەن پېرېس بۈگۈن چۈشتىن كېيىن … بۇيان 2- قېتىم كۆرۈشۈشى.

ئەرافات مۇنداق دېدى: يېقىندا ئاياغلاشقان يېڭى بىر نۆۋەتلىك پەلەستىن ـ ئىسرائىلىيە سۆھبىتىدە ھېچقانداق ئىلگىرىلەش بولمىدى. ئۇ ئىسرائىلىيە تەرەپنىڭ پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە تەرەپ ھاسىل قىلغان ۋە ئىمزالىغان كېلىشىمگە ئەمەل قىلىشىنى تەكىتلىدى.

پېرېس مۇنداق دېدى: تىنچلىق مۇساپىسى گەرچە غايەت زور قىيىنچىلىققا دۇچ كەلگەن …

ئامېرىكا گوۋۇيۈەننىڭ باياناتچىسى ئامېرىكا ـ جۇڭگو مۇناسىۋىتى ئۈستىدە توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 21 ـ ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا گوۋۇيۈەننىڭ باياناتچىسى بوئېنس مۇشۇ ئاينىڭ 21 ـ كۈنى بۇ يەردە ئۆتكۈزۈلگەن ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىدا مۇنۇلارنى بىلدۈردى: ئامېرىكا بىلەن جۇڭگو ئوتتۇرىسىدا بەزى مەسىلىلەردە زور ئىختىلاپ بولسىمۇ، لېكىن ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتى ئۆتكەن ئىككى يىلدىكىدىن سەل ياخشىلاندى، ئىككىلا تەرەپ خېلى ياخشى ئورۇندا تۇرۇۋاتىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا بىلەن جۇڭگو ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتى بەك مۇھىم بولغانلىقتىن سۆزلىشىپ تۇرۇش مەسىلىسىدە بىرلىككە كېلىشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى تونۇپ يەتتى. ئامېرىكا ـ جۇڭگو مۇناسىۋىتى مۇھىم بولغانلىقتىن ئىككى تەرەپ يۇقىرى قاتلامدىكىلەرنىڭ ئۇچرىشىشنى ساقلاپ قالدۇ، ئامېرىكا دۆلەت كاتىپى كرىستوف 11 ـ ئايدا جۇڭگودا زىيارەتتە بولىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: كرىستوف ئامېرىكا جۇڭگو بىلەن بىرلىكتە تىرىشىشى كېرەك، بەزى مەسىلىلەردە ئىككى تەرەپ «ئاكتىپ ۋە نەتىجىلىك» ھەمكارلاشسا بولىدۇ، دەپ قارايدۇ.

51- نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنى خەۋپسىزلىك كېڭەشكە بەش يېڭى ئەزا سايلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 21-ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. 51-نۆۋەتلىك ب دت يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 21-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن كوستارىكا، ياپونىيە، كېنىيە، پورتۇگالىيە ۋە شۋېتسىيىنى خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئەزالىقىغا سايلىدى.

بۇ بەش دۆلەت كېلەر يىلى 1-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن باشلاپ ئىككى يىل خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئادەتتىكى ئەزاسى بولىدۇ.

خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ جەمئىي 15 ئەزاسى بار، ئۇلار ئىچىدە جۇڭگو، فرانسىيە، روسىيە، ئەنگلىيە ۋە ئامېرىكا دائىمىي ئەزا، قالغان ئونى ئادەتتىكى ئەزا. ب د ت يىغىنى ھەر يىلى ئادەتتىكى ئەزادىن بەشنى سايلايدۇ، ئۇلارنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتى ئىككى يىل بولىدۇ.

يېلتسىن لىبېدنى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 17 ـ ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. روسىيە زۇڭتۇڭى يېلتسىن مۇشۇ ئاينىڭ 17 ـ كۈنى تېلېۋىزىيە نۇتقى سۆزلەپ، روسىيە خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ كاتىپى، قوشۇمچە زۇڭتۇڭنىڭ دۆلەت خەۋپسىزلىك ئىشلىرى بويىچە ياردەمچىسى لىبېدنى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلىغانلىقىنى جاكارلىدى، ئاندىن بۇ ھەقتىكى زۇڭتۇڭ پەرمانىغا ئىمزا قويدى.

يېلتسىن سۆزىدە مۇنداق دېدى: لىبېد «كەچۈرگىلى بولمايدىغان بىر مۇنچە خاتالىق ئۆتكۈزدى»، «زۇڭتۇڭ بىلەن مەسلىھەتلەشمەي بىر مۇنچە ھەرىكەتلەرنى قىلدى».

روسىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقى ـ ت ئا س س نىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، روسىيە ئىچكى ئىشلار مىنىستىرى كولىكوۋ مۇشۇ ئاينىڭ 16- كۈنى لىبېدنى ئالاھىدە قىسىم قۇرۇپ «ئاساسىي قانۇنغا زىت يول» ئارقىلىق ھاكىمىيەتنى تارتىۋېلىشقا ئۇرۇنغانلىقنى ئەيىبلىگەن ھەم لىبېد چېچېنىيە ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق قىسىملىرىنىڭ 1500 ئادىمىنىڭ قوللىشىغا ئېرىشكەن، دېگەن.

لىبېد بۇ ئەيىبلەشكە دەرھال رەددىيە بەرگەن. ئۇ خەلقئارا يېزىقلىق تېلېگراف ئاگېنتلىقى مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا، 3500 كىشىلىك قىسىم قۇرۇشنى تەكلىپ قىلغانلىقىنى تەن ئالدى، بىراق ئۇ بۇ ھەرىكەتنىڭ «دۆلەتنى مەلۇم بىر خىل كۈچكە ئىگە قىلىش»نى مەقسەت قىلىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

روسىيە زۇڭلىسى چېرنومېردىن مۇشۇ ئاينىڭ 17 ـ كۈنى كۈچلۈك ئارماقلارنىڭ رەھبەرلىرىنى چاقىرىپ يىغىن ئاچقاندا مۇنداق دېدى: روسىيە ئىچكى ئىشلار مىنىستىرى كولىكوۋ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ كاتىپى لىبېدنى ھەربىي سىياسىي ئۆزگىرىش قىلىشقا ئۇرۇندى، دەپ ئەيىبلىگەن سۆزىدە كۆرسەتكەن بەزى ماتېرىياللار راست. لېكىن بۇ روسىيىدە سىياسىي ئۆزگىرىش بولىدۇ، دەپ قارىمىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 17 …

موسكۋا خەلقئارا مۇناسىۋەت شۆبىۋىنى ئىقتىساد فاكۇلتېتىنىڭ ئوقۇغۇچىسى ئارتور ۋىنچا ئوسكاس (ئوتتۇرىدا) كۆپ يىللاردىن بۇيان جۇڭگونىڭ مەدەنىيىتىگە دائىر بىر مۇنچە بۇيۇملارنى يىغىپ ساقلىدى. ھازىر ئۇ ساۋاقداشلىرى بىلەن بىرلىكتە كىچىك تىپتىكى مۇزېي قۇرۇپ بۇ بۇيۇملارنى كۆرگەزمە قىلماقچى بولۇۋاتىدۇ.

تىنچلىق مۇساپىسىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئەراپات بىلەن پېرېس بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىدىكى نابرۇستا كۆرۈشۈپ، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى ئىلگىرى سۈرۈش قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە پىكىر ئالماشتۇردى. بۇ ئۇلارنىڭ ئىسرائىلىيە يېڭى ھۆكۈمىتى بۇ يىل 6 - ئايدا تەختكە چىققاندىن

كېلىشىمگە ئەمەل قىلىشنى تەكىتلىدى.

پېرېس مۇنداق دېدى: تىنچلىق مۇساپىسى گەرچە غايەت زور قىيىنچىلىققا دۇچ كەلگەن بولسىمۇ، لېكىن مەن ئىشەنچىمنى يوقاتمىدىم. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىسرائىلىيە خەلقى بىلەن پەلەستىن خەلقى ئىناق ئۆتۈشى، ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىشى، نورمال تۇرمۇش كەچۈرۈشى كېرەك.

پەلەستىن - ئىسرائىلىيە سۆھبىتى يەنە كېچىكتۈرۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە خەۋىرى. مىسىرنىڭ تابا شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلۈش بەلگىلەنگەن پەلەستىن- ئىسرائىلىيە سۆھبىتى مۇشۇ ئاينىڭ 16-كۈنى ئۆتكۈزۈلۈشكە كېچىكتۈرۈلدى. بۇ پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ مۇشۇ ھەپتە ئىچىدە سۆھبەت ۋاقتىنى 2-قېتىم كېچىكتۈرۈشى.

مىسىر ئوتتۇرا شەرق ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ ئىسرائىلىيىلىك ئەربابنىڭ سۆزىدىن نەقىل كەلتۈرۈپ خەۋەر قىلىشىچە، ئىسرائىلىيە- پەلەستىن سۆھبىتىنىڭ كېچىكتۈرۈلۈشىگە ئىككى تەرەپنىڭ ئىسرائىلىيىنىڭ ھېبروندىن قوشۇن چېكىندۈرۈش مەسىلىسىدە بەزى ئىلگىرىلەشكە ئېرىشكەنلىكى، يېرۇسالېمدا ئۆتكۈزۈلىدىغان پەلەستىن- ئىسرائىلىيە مەخپىي سۆھبىتىدە داۋاملىق مۇزاكىرىلىشىشكە توغرا كەلگەنلىكى سەۋەب بولغان.

بىراق پەلەستىن تەرەپ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ ئۆتكەن ھەپتىدىكى سۆھبىتىدە ھېبروندىن قوشۇن چېكىندۈرۈش مەسىلىسىدە ئىلگىرىلەش بولمىدى. پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپات مۇشۇ ئاينىڭ 14-كۈنى مىسىر رادىئو ئىستانسىسىغا سۆھبەت بايان قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىسرائىلىيە ئىمزالانغان كېلىشىمدىن ھالقىپ كېتىشكە ئۇرۇنۇۋاتىدۇ، پەلەستىن- ئىسرائىلىيە سۆھبىتى ھازىرغىچە ھېچقانداق نەتىجىگە ئېرىشەلمىدى. ئۇ ئىسرائىلىيىنىڭ تەرسا مەيداندا داۋاملىق چىڭ تۇرۇۋاتقانلىقىدىن ئەيىبلىدى.

ئوتتۇرا شەرق ۋەزىيىتى

بىلەن بىرلىكتە كىچىك تىپتىكى مۇزېي قۇرۇپ بۇ بۇيۇملارنى كۆرگەزمە قىلماقچى بولۇۋاتىدۇ.

سۈرەتتە: ئارتۇر ۋە ئۇنىڭ دوستلىرى يىگلا تاپقان ماۋ زېدۇڭنىڭ سۈرىتىنى كۆرمەكتە. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

يېلتسىن كېڭەش كومىتېتى قۇرۇش توغرىسىدا تەكلىپ بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 21-ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. روسىيە زۇڭتۇڭى يېلتسىن مۇشۇ ئاينىڭ 21-كۈنى دۆلەت دۇماسىنىڭ رەئىسى شېلىزنېۋ بىلەن سۆھبەتلەشتى. چوڭ - چوڭ دۆلەت ئىشلىرى مەسىلىسى ئۈستىدە ۋاقتىدا كېڭىشىپ قارار چىقىرىش ئۈچۈن، يېلتسىن زۇڭتۇڭغا قاراشلىق كېڭىشىش كومىتېتى قۇرۇشنى تەكلىپ قىلدى.

خەلقئارا يېزىقلىق تېلېگراف ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، كېڭىشىش كومىتېتى قەرەللىك يىغىن ئېچىپ تۇرىدىكەن، ئۇنىڭ ئەزالىرى زۇڭتۇڭ يېلتسىن، فېدېراتسىيە كومىتېتىنىڭ رەئىسى ستروييېۋ، دۆلەت دۇماسىنىڭ رەئىسى شېلىزنېۋ ۋە ھۆكۈمەت زۇڭلىسى چېرنومىردىننى ئۆز ئىچىگە ئالىدىكەن.

يېلتسىن كېسەل بولۇپ قالغان مەزگىلدە زۇڭتۇڭ ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى چۇبايس مۇۋەققەت زۇڭتۇڭ سۈپىتىدە يىغىنغا قاتنىشىدىكەن.

روسىيە بىلەن ۋېنېسۇئېلا ئامېرىكىنىڭ كۇبانى جازالىشىغا قارشى تۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا خەۋىرى. روسىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى پرىماكوۋ بىلەن زىيارەتكە كەلگەن ۋېنېسۇئېلا دىپلوماتىيە مىنىستىرى مىگېر بۇرېل مۇشۇ ئاينىڭ 14 - كۈنى مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش بىرلەشمە يىغىنىدا مۇنۇلارنى بىلدۈردى: روسىيە بىلەن ۋېنېسۇئېلا ئامېرىكا بىلەن كۇبانىڭ مۇناسىۋىتىنى نورماللاشتۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئامېرىكىنىڭ كۇبانى جازالايدىغان خېلمس- بېرتون قانۇنىغا قارشى تۇرىدۇ.

پرىماكوۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: روسىيە بىلەن ۋېنېسۇئېلانىڭ كۇبا مەسىلىسىدىكى مەيدانى ئوخشاش. ئۇ مۇنداق دېدى: روسىيە كۇبانى ئىقتىسادىي جەھەتتىن يەنىمۇ جازالاشقا قارشى تۇرىدۇ ھەم ئامېرىكا بىلەن كۇبا مۇناسىۋىتىدىكى «ئەسىر كۆرسەتكۈچى ئامىللار»نىڭ پەيدىنپەي تۈگىتىلىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ. ئۇ يەنە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: روسىيىنىڭ ئامېرىكا - كۇبا مۇناسىۋىتىدە ياراشتۇرغۇچى بولۇش ئويى يوق. روسىيە بۇ ئىككى دۆلەتكە ئىجابىي دىپلوماتىيە سىياسىتى قوللىنىش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشىلىشىغا تۈرتكە بولىدۇ.

لېكىن ئۇ روسىيەدە سىياسىي ئۆزگىرىش بولىدۇ، دەپ قارىمىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 17 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. يېلتسىن زۇڭتۇڭ تەرىپىدىن ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلانغان روسىيە خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ سابىق كاتىپى لېبېد مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى سىياسىي پائالىيەتلەر بىلەن داۋاملىق شۇغۇللىنىدىغانلىقىنى ھەم كېلەر نۆۋەتلىك زۇڭتۇڭ سايلىمىغا قاتنىشىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. لېبېد ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلانغانلىقىدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن ئۆتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا يۇقىرىدىكى سۆزنى قىلدى.

بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا سېرب پارلامېنتى پارلامېنت ۋە ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنى سايلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېلگراد، 19-ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. مۇشۇ ئاينىڭ 14 - كۈنى ئۆتكۈزۈلگەن بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا ئومۇمىي سايلىمىدا سايلانغان بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا سېرب خەلق پارلامېنتىنىڭ ئەزالىرى مۇشۇ ئاينىڭ 19 - كۈنى بانىيالۇكادا خەلق پارلامېنتىنىڭ رەئىسى، مۇئاۋىن رەئىسلىرىنى سېرب جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتىنىڭ زۇڭلىسىنى ھەم بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا پارلامېنتى مىللەتلەر پالاتاسىغا قاتنىشىدىغان سېرب ۋەكىللىرىنى سايلىدى.

سېربىيە دېموكراتلار پارتىيىسىدىن بولغان پارلامېنت ئەزاسى دراگەن كالىنىچ خەلق پارلامېنتىنىڭ رەئىسلىكىگە، سېربىيە دېموكراتلار پارتىيىسىدىن بولغان پارلامېنت ئەزاسى مىروسلاۋ ۋىشىچا بىلەن سېربىيە رادىكال پارتىيىسىدىن بولغان پارلامېنت ئەزاسى نىكولاي پوپوراشىن پارلامېنتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىكىگە سايلاندى. سابىق سېرب جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتىنىڭ زۇڭلىسى، گويكو كلىچكوۋىچ يەنە ھۆكۈمەت زۇڭلىلىقىغا سايلاندى ھەم ئۇنىڭغا ھۆكۈمەت تەشكىللەش ھوقۇقى بېرىلدى.

يىغىندا يەنە سېرب جۇمھۇرىيىتىگە ۋەكالىتەن بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنا پارلامېنتىنىڭ مىللەتلەر پالاتاسىغا قاتنىشىدىغان بەش نەپەر سېرب پارلامېنت ئەزاسى سايلاندى.

ئىراقنىڭ شىمالىي قىسمىدا كەسكىن جەڭ بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد خەۋىرى. ئىراق كۇرد دېموكراتىك پارتىيىسى پارتىزانلىرى بىلەن كۇردىستان ۋەتەنپەرۋەرلەر ئىتتىپاقى خەلق ئەسكەرلىرى ئوتتۇرىسىدا مۇشۇ ئاينىڭ 20 - كۈنى ئىراقنىڭ شىمالىدىكى دوكەن تۇغىنىنى تالىشىپ كەسكىن جەڭ بولدى.

ئۇرۇش رايونىدىن كەلگەن خەۋەردە ئېيتىلىشىچە، كۇرد دېموكراتلار پارتىيىسى پارتىزانلىرى كۇردىستان ۋەتەنپەرۋەرلەر ئىتتىپاقى خەلق ئەسكەرلىرى كونترول قىلىۋاتقان ستراتېگىيىلىك مۇھىم جاي دوكەن تۇغىنى ھەم ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى رايونلارغا ھۇجۇم قىلىپ، شىمالدىكى مۇھىم شەھەر سۇلايمانىيىگە بارىدىغان يولنى ئېچىشقا ھەم بۇ شەھەرنى ئىشغال قىلىشقا ئۇرۇنغان. ئۆز كۆزى بىلەن كۆرگۈچىلەرنىڭ ئېيتىشىچە، ئۇرۇش قىلىۋاتقان ئىككى تەرەپ زەمبىرەك ئىشلەتكەن.

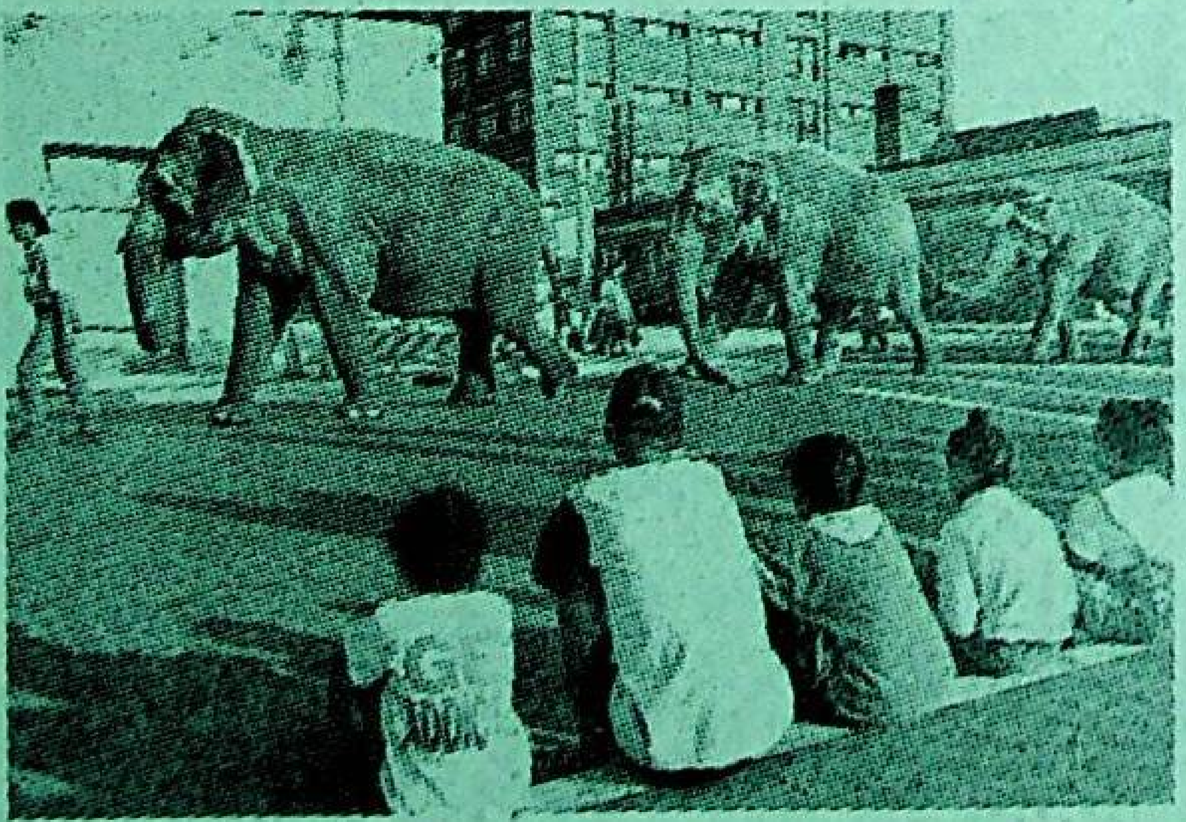

مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى ئامېرىكىنىڭ سېرك ئۆمىكى گراند راپىد شەھىرىدىكى پويىز ئىستانسىسىغا كەلگەندىن كېيىن، 15 پىل ۋە بىر توپ ئاتتىن تەشكىللەنگەن بۇ ئالاھىدە قوشۇن ساقچى ئاپتوموبىلىنىڭ يول باشلىشى بىلەن شەھەر مەركىزىگە كىردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى ، قوشۇمچە دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇدىرى سۇن جيەن باشلىقلىقىدىكى جۇڭگو ھۆكۈمىتى پەن - تېخنىكا ۋەكىللەر ئۆمىكى مۇشۇ ئاينىڭ 25 - كۈنى ۋاشىنگتوندا ئېچىلىدىغان جۇڭگو - ئامېرىكا پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقى بىرلەشمە كومىتېتىنىڭ 7 - قېتىملىق يىغىنىغا قاتنىشىش ئۈچۈن 22 - ئۆكتەبر ئامېرىكىغا يولغا چىقتى.

△ فرانسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى دېسارېد مۇشۇ ئاينىڭ 21- كۈنى : فرانسىيە ئوتتۇرا شەرق رايونىدا ئومۇمىيۈزلۈك، ئادىل تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى پۈتۈن كۈچى بىلەن ئىلگىرى سۈرىدۇ، دېدى. ئۇ فرانسىيە بىلەن ياۋروپادىكى باشقا دۆلەتلەر ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىدا مۇھىم رول ئوينىيالايدۇ، دەپ ھېسابلىدى.

△ ئامېرىكا ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق سۆھبىتىنىڭ ئالاھىدە ياراشتۇرغۇچىسى روس مۇشۇ ئاينىڭ 21 - كۈنى مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە ھېبروننىڭ بىخەتەرلىكىنى ئورۇنلاشتۇرۇش مەسىلىسىدە مەلۇم دەرىجىدە ئىلگىرىلىدى، لېكىن ئىككى تەرەپ ئوتتۇرىسىدا يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا مۇزاكىرە قىلىشقا ۋە كېڭىشىشكە تېگىشلىك نۇرغۇن نازۇك مەسىلىلەر بار.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

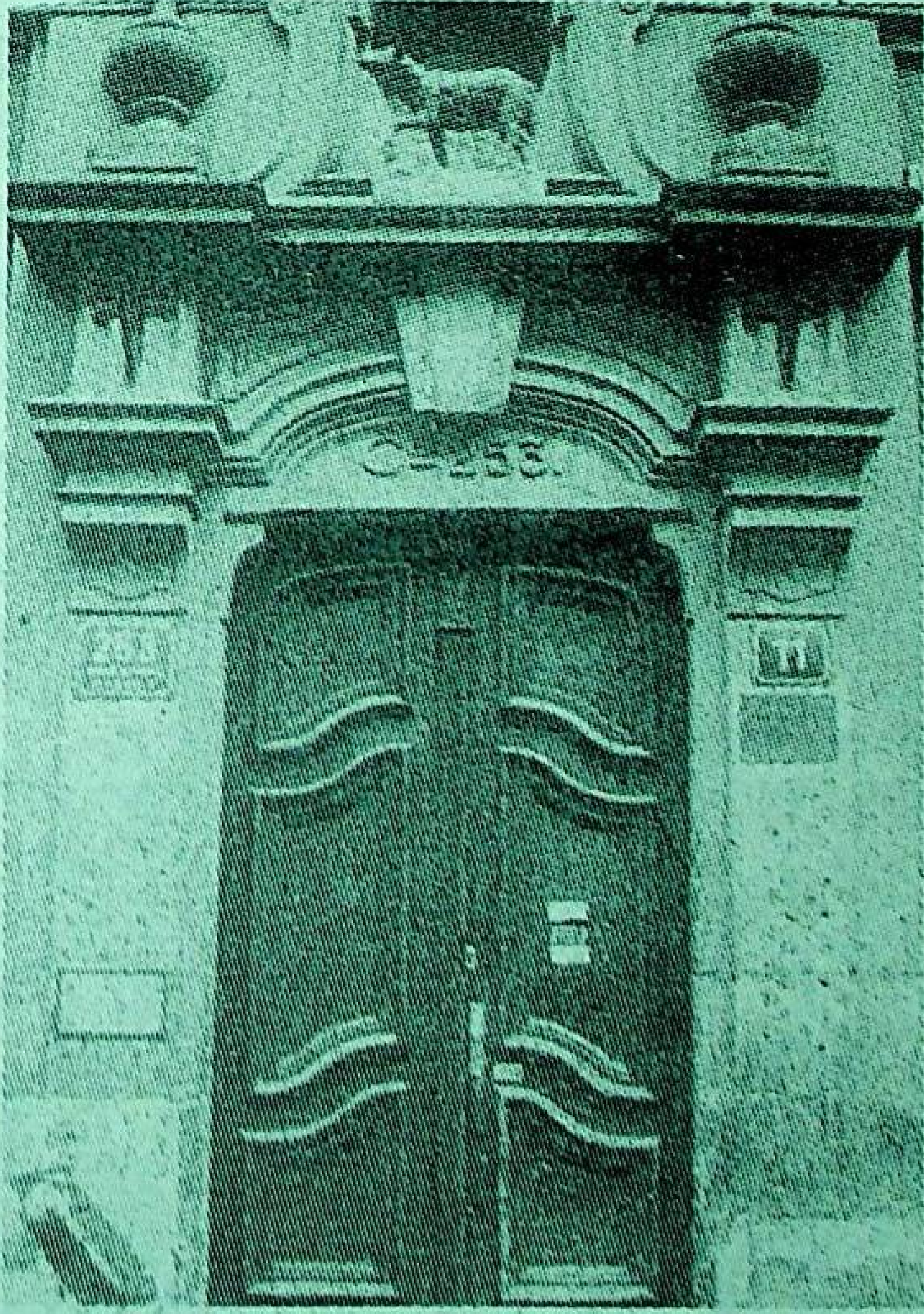

چېخ پايتەختى پراگا قەدىمكى شەھەر بولۇپ، كوتىك ئۇسلۇبىدىكى ئۇردا شەكىللىك قۇرۇلۇشلار كىشىلەرگە يىراق ئۆتمۈشنى ئەسلىتىدۇ. بەزى خالتا كوچىلاردىمۇ 15-ئەسىرنىڭ ئىزلىرىنى كۆرگىلى بولىدۇ. بۇ يەردىكى ئاھالىلەر ھايۋاناتلار سۈرىتىنى ئىشىك نومۇرى بەلگىسى قىلىپ، قەدىمكى كوچىلارغا ئۆزگىچە تۈس قوشىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

1996 - يىل
ئۆكتەبىر
27
يەكشەنبە

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان تۆت بەت)

新疆日报
（维文）

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 9 - بەش يىللىق پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى بېكىتىلدى:

يېزا ئىگىلىكىگە ئەھمىيەت بېرىش، سانائەتنى گۈللەندۈرۈش، كان قېزىلما بايلىقلىرىنى چارلاش - تەكشۈرۈشنى تېزلىتىش

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ شىڭ سانجىدىن خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى: پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش؛ پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ سانائەتنى گۈللەندۈرۈش ۋە پەن-تېخنىكىنى يېتەكچى قىلىپ كان قېزىلما بايلىقلارنى چارلاش ۋە ئېچىش؛ بۇ سۆزنى ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ خۇەيىۋ 10-ئاينىڭ 19-كۈنى ئاپتونوم رايون ئاچقان تۇنجى قېتىملىق پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش خىزمىتى يىغىنىنىڭ يېپىلىش مۇراسىمىدا قىلدى.

ۋاڭ خۇەيىۋ مۇنداق دېدى: پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ ناھىيە (شەھەر)لەرنى گۈللەندۈرۈشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى. يېزا ئىگىلىكى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تۈۋرۈك كەسپى، يېزا ئىگىلىكىنى يېزا ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش - ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتىدىكى مۇھىم ۋەزىپە، ئاپتونوم رايونىمىز يېزا ئىگىلىكى ئىشلەپچىقىرىشىدا ئۇدا 18 يىل مول ھوسۇل ئالدى، پەن-تېخنىكا تەرەققىياتى يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىدا مۇھىم رول ئوينىدى. ئەمەلىيەت پەن-تېخنىكىغا تايانمىغاندا يېزا ئىگىلىكىدە سىجىل تەرەققىيات

تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشنى چىڭ تۇتۇش كېرەك، پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش تۈرلىرىدىمۇ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىنى مۇھىم نۇقتا قىلغان ئاساستا تۈر تۇرغۇزۇش كېرەك.

ۋاڭ خۇەيىۋ مۇنداق دېدى: پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ سانائەتنى گۈللەندۈرۈشنى تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا بىرلەشتۈرۈپ ئېلىپ بېرىش كېرەك. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كارخانىلارنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى يەنىلا يىرىك-قوپال ئىگىلىك باشقۇرۇش باسقۇچىدا تۇرۇۋاتىدۇ، كارخانىلارنىڭ ئۆز ئالدىغا يېڭى مەھسۇلات، يېڭى تېخنىكىلارنى يارىتىش ئىقتىدارى ئاجىز. شۇڭا مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتى، دەرىجىسى تۆۋەن بولۇۋاتىدۇ، بۇ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنىڭ ناچار بولۇۋاتقانلىقى، كۆپ زىيان تارتىۋاتقانلىقىنىڭ ئاساسىي سەۋەبى. كارخانىلارنى قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشتا پەن-تېخنىكا ئاچقۇچ، كارخانىلارنىڭ مەھسۇلات سۈپىتى ۋە بازار رىقابەت كۈچىنى پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ ئۆستۈرۈش كېرەك. 9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە بىز كارخانىلارنى تېخنىكا ئىسلاھاتى سالمىقىنى ئاشۇرۇشقا، يېڭى مەھسۇلاتلارنى يارىتىش ۋە تېخنىكا نەتىجىلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشكە پائال يېتەكلەپ،

بايلىقلارنى چارلاش ۋە ئېچىش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 21-ئەسىرگە يۈزلەنگەن تەرەققىيات قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسى. دۆلەتنىڭ «305» تۈرى، نېفىت، تەبىئىي گاز بايلىقىنى گېئولوگىيىلىك چارلاشتا 8-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە زور بۆسۈش بولدى. بۇنىڭدىن كېيىن، كان قېزىلما بايلىقلارنى ئېچىشتا پەن - تەتقىقات بىلەن چارلاش ئېچىشنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈشنى داۋاملىق يولغا قويۇپ، كۆپ ئىقتىدارلىق بىرلىشىش، ساھەلەر ھەمكارلىشىپ ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىشنى تېخىمۇ يۇقىرى سەۋىيىدە ئويۇشتۇرۇش كېرەك.

* *

چىڭگىل ناھىيىسى ئېرتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتتى. ھىلىغىچە 60 كىلومېتىردىن ئارتۇق سۇ سىڭمەيدىغان ئۆستەڭ ياساپ، كېلەر يىللىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن ئاساس سالدى.

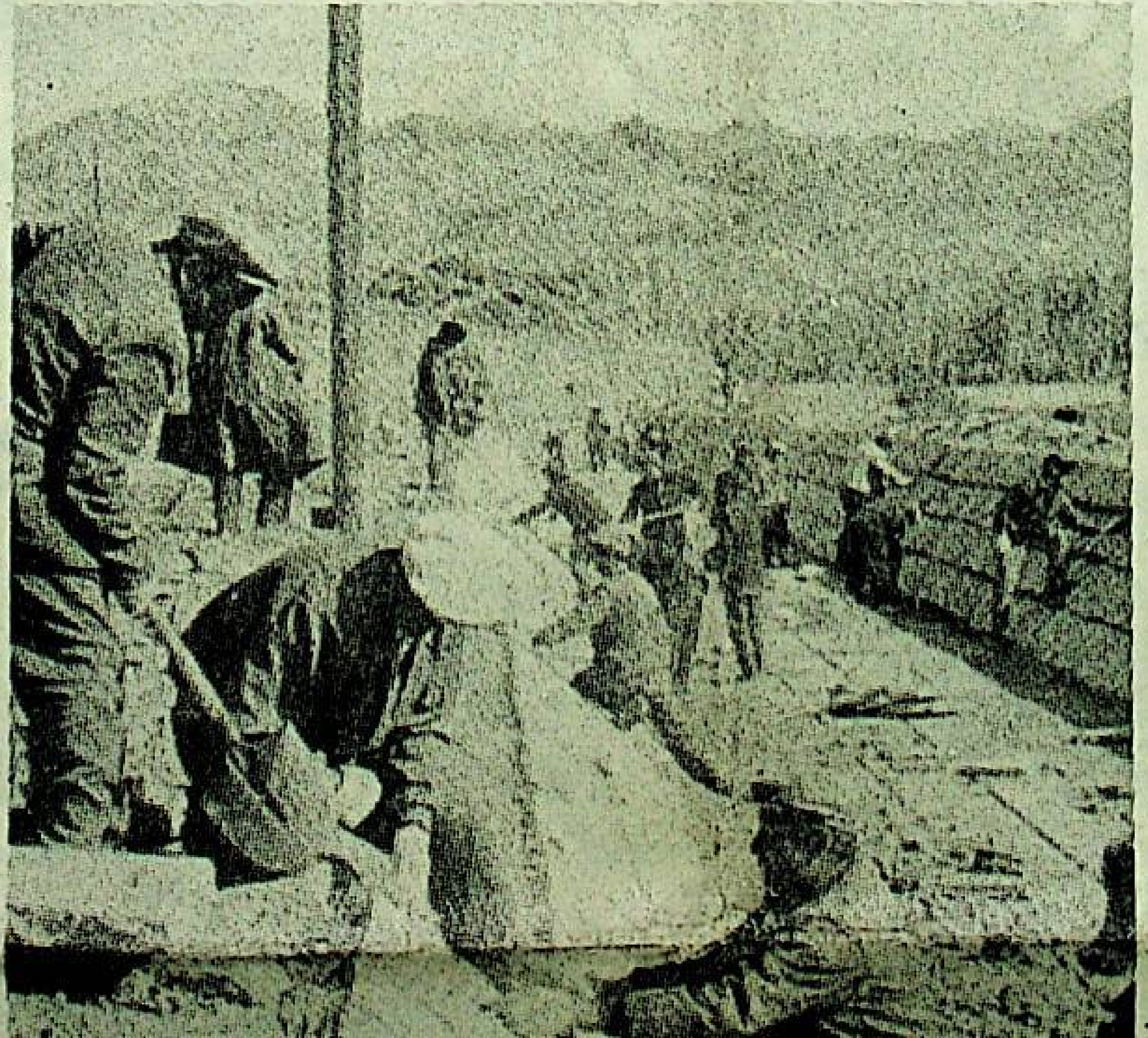

سۈرەتتە: دېھ...

تېرىقچىلىق بىلەن باقمىچىلىقنى بىرلەشتۈرۈشنىڭ ئىستىقبالى پارلاق

- ۋاڭ لېچۈەننىڭ قابا ناھىيىسىدىكى باقمىچىلىق ماھىرى ئاسقاننى يوقلىغانلىقى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز شى جيەن، شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى ليۇ تۇڭچى

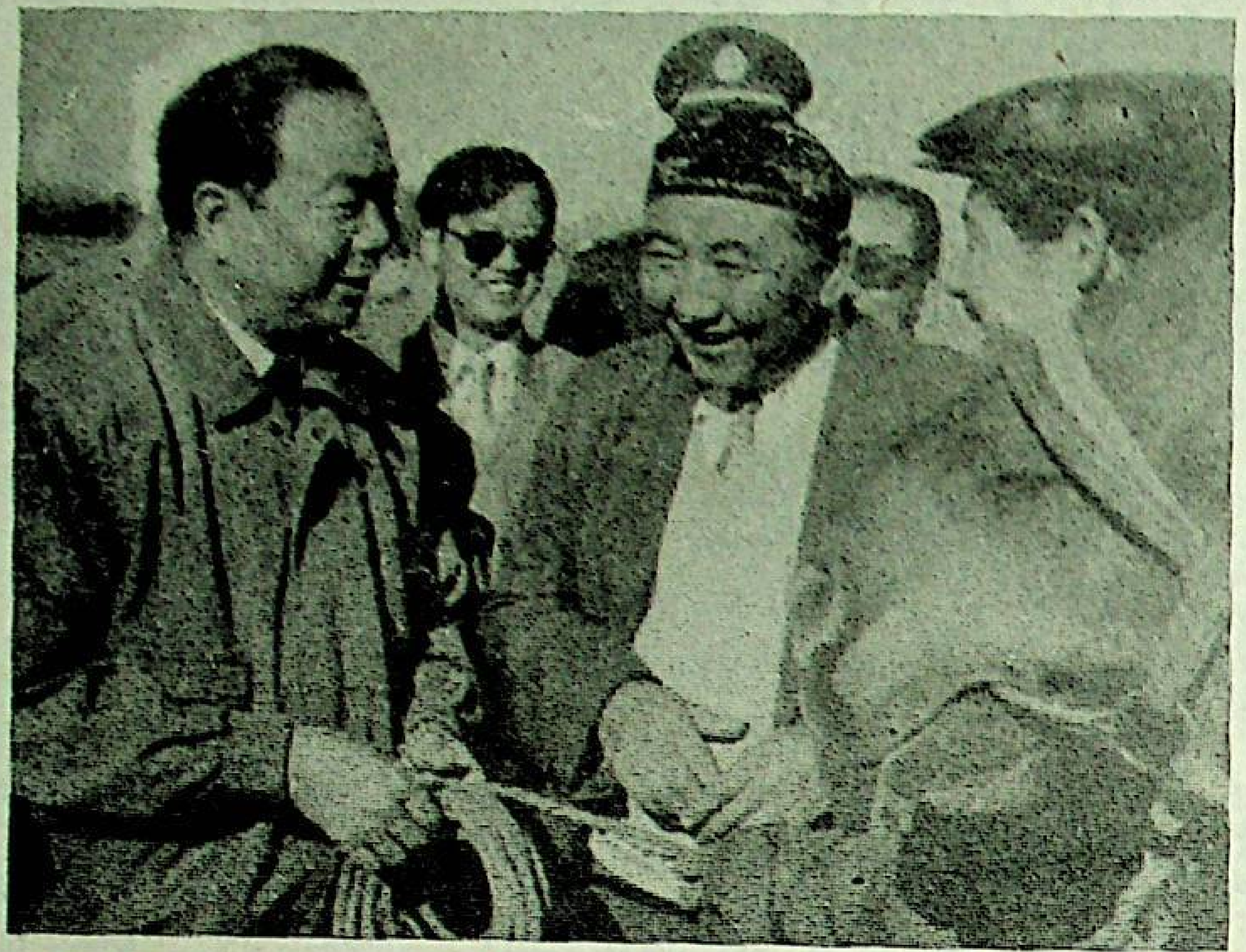

ۋاڭ لېچۈەن ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ چارۋىچىلىق رايونىدا خىزمەتلەرنى تەكشۈرگەندە قازاق چارۋىچىلار بىلەن سەممىي سۆھبەتلەشمەكتە. شياڭ كاڭ فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن 10-ئاينىڭ 18-كۈنى قابا ناھىيىسىنىڭ سارتام يېزىسى ئاقتۆپە كەنتىدىكى قازاق باقمىچىلىق ماھىرى ئاسقاننىڭ ئۆيىگە كەلدى.

- ھال - ئەھۋالىڭلار خېلى ياخشى ئىكەنغۇ، - سورىدى ۋاڭ لېچۈەن سەممىيلىك بىلەن.

- ئىسلاھات ئېچىۋېتىشتىن بۇرۇن ئائىلەمدىكى 12 جاننى باقالمىغانىدىم، ھازىر پارتىيىنىڭ توغرا سىياسىتىنىڭ تۈرتكىسىدە، تېرىقچىلىق بىلەن باقمىچىلىقنى بىرلەشتۈرۈپ، تېرىقچىلىقتىنمۇ، باقمىچىلىقتىنمۇ پايدا ئېلىپ، باياشاد تۇرمۇشقا ئېرىشتىم، ھالال تەر تۆكۈپ بەگدەك ياشاۋاتىمىز، - دېدى ئاسقان بوۋاي كۈلۈمسىرەپ تۇرۇپ.

بوۋاي ۋاڭ لېچۈەننىڭ قولىنى تۇتۇپ تۇرۇپ ئەھۋالنى تونۇشتۇردى. ئاسقاننىڭ ئائىلىسىدە 12 جان بار ئىكەن، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان باقمىچىلىق بىلەن تېرىقچىلىقنى بىرلەشتۈرۈش، تېرىقچىلىق ئارقىلىق باقمىچىلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش يولىغا مېڭىپ، ئۇنىڭ تۇرمۇشى بارغانسېرى ياخشىلىنىپتۇ. ئۇنىڭ 200 قويى، 50 كالىسى، 10 ئېتى بار ئىكەن، ئۇ يەنە 60 مو يەرگە كۆممىقوناق، بۇغداي، بېدە تېرىپتۇ، بۇ يەرلەردىن ئالغان ئاشلىق ئائىلىسىنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرغاندىن باشقا، يەنە چارۋىلار ئۈچۈن يەم-خەشەك بولىدىكەن، ئۇنىڭ يىللىق ساپ كىرىمى 40 مىڭ يۈەنگە يېتىپتۇ.

ۋاڭ لېچۈەن ئۇنىڭ گېپىنى ئاڭلاپ بېشىنى لىڭشىتتى ۋە ئارىلاپ-ئارىلاپ خاتىرىلىۋالدى. ئۇ ئاسقان بوۋايغا: «ماڭغان يولىڭىز توغرا بوپتۇ، دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنى بىرلەشتۈرۈش، دېھقانچىلىق ئارقىلىق چارۋىچىلىقنى تولۇقلاش يولىغا مېڭىپ توغرا قىپسىز، شۇڭا تۇرمۇشىڭىز بارغانسېرى ياخشىلىنىپتۇ» دېدى.

ۋاڭ لېچۈەن ئاسقان بوۋايدىن: «سىزدەك بېيىغان ئائىلىدىن بۇ كەنتتە يەنە نەچچىسى بار؟» دەپ سورىدى، ئاسقان بوۋاي بىر ئاز تۇرۇۋالغاندىن كېيىن: «كەنتىمىزدە مەندەك ھەم تېرىقچىلىق، ھەم باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىپ بېيىغان ئائىلىدىن سەككىزى بار» دەپ جاۋاب بەردى. ئارقىدىنلا ئۇ يەنە ۋاڭ لېچۈەنگە: «تېرىقچىلىق بىلەنلا ياكى باقمىچىلىق بىلەنلا شۇغۇللانغان ئائىلىلەر ئانچە بېيىيالمىدى» دېدى. ۋاڭ لېچۈەن: «بىر ئامال قىلىپ كۆپچىلىكنى تېرىقچىلىق بىلەن باقمىچىلىقنى بىرلەشتۈرۈش يولىغا مېڭىشقا يېتەكلەڭلار» دېدى.

خۇشلاشقاندا ئاسقان بوۋاي ئوغلىغا بىر ئاتنى ئەپچىقتۇرۇپ: «ۋاڭ شۇجى، پارتىيە بىز چارۋىچىلارنى بەختكە ئېرىشتۈردى، قازاقلارنىڭ ئۆرپ-ئادىتى بويىچە بىز سىزگە بىر ئات تۇتتۇق» دېدى، ۋاڭ لېچۈەن رەھمەت دېدى ھەم ئۆزرە ئېيتىپ ئاتنى قوبۇل قىلمىدى، ئاسقان بوۋاي ئۇنىماي چىڭ تۇرۇۋالدى. ئاخىرىدا ۋاڭ لېچۈەن: «كۆڭلىڭىزنى قوبۇل قىلدىم، بۇ ئاتنى مۇشۇ يەردە بېقىپ قويۇڭ، يىلدا ئاتنىڭ سۈرىتىدىن بىرنى ئەۋەتىپ تۇرۇڭ» دېدى. ئاسقان بوۋاي: «بۇمۇ ئوبدان گەپ بولدى، كېلەر يىلى مەن مۇشۇ ئاتقا مىنىپ سىزنى كۆرگىلى بارىمەن» دېدى.

پارتىيە گېزىتىگە مۇشتەرى بولۇش مەدەنىيەتلىك تۇرمۇشنىڭ ئېھتىياجى

ئاقسۇ ۋىلايىتى كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ، پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى توپلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىمەكتە

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ھىدايەت خەۋەر قىلدۇ: ئاقسۇ ۋىلايىتى تەدبىر قوللىنىپ، تۈرلۈك يوللار بىلەن 1997-يىللىق پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى توپلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى.

ۋاسىتىلىرىدىن پايدىلىنىپ، پارتىيە گېزىت- ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى توپلاش بويىچە تەشۋىقات ستونى، تەشۋىقات خەت ساندۇقى، مەخسۇس پروگرامما تەسىس قىلىپ، پارتىيە گېزىت-ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى بولۇشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ

ئىنوينىدى. ئەمەلىيەت پەن-تېخنىكىغا تايانمىغاندا يېزا ئىگىلىكىدە سجىل تەرەققىيات بولمايدىغانلىقنى، يېزىلاردا گۈللىنىش ۋە مۇقىملىق بولمايدىغانلىقنى ئىسپاتلىدى. شۇڭا پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ شىنجاڭنى گۈللەندۇرۇشتە، ئالدى بىلەن پەن-تېخنىكىغا

ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشكە پائال يېتەكلەپ، سانائەتنىڭ ئېشىش سۈپىتى ۋە ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشىمىز كېرەك.

ۋاڭ خۇەيبىۋ تەكتلەپ مۇنداق دېدى: پەن-تېخنىكىنى يېتەكچى قىلىپ كان قېزىلما

ئېلىش ئۇچۇن ئاساس سالدى.

سۈرەتتە: دېھقان، چارۋىچىلار سۇ سىڭمەيدىغان ئۆستەڭنى رېمونت قىلماقتا.

لى جىتلىڭ فوتوسى.

بىلەن 1997-يىللىق پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتىرى توپلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى.

بۇ يىل ئاقسۇ ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيە گېزىت- ژۇرناللىرىغا مۇشتىرى توپلاش خىزمىتىنى پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى مۇھىم خىزمەت قاتارىدا تۇتتى. ۋىلايەتلىك، ناھىيىلىك (شەھەرلىك) تەشۋىقات، پوچتا - تېلېگراف تارماقلىرى پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتىرى توپلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى، ئۇلارنىڭ ئۇسۇلى: بىرىنچى، مۇشتىرى توپلاشتىكى مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۇردى. ۋىلايەت بويىچە «خەلق گېزىتى»، «ئىزدىنىش»، «شىنجاڭ ئاۋانگارتلىرى» ژۇرنىلى، «شىنجاڭ گېزىتى» ۋە «ئاقسۇ گېزىتى»نى مۇشتىرى توپلاشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىشنى بېكىتىپ، بۇرۇن مۇشتىرى قوبۇل قىلدى ۋە نۇقتىلىق مۇشتىرى قوبۇل قىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە «خەلق گېزىتى» ۋە «شىنجاڭ گېزىتى»گە ئۆتكەن يىلدىكى ئاساستا بەش پىرسەنت مۇشتىرى كۆپەيتىلدى ، ئىككىنچى، تەشۋىقات سالمىقى كۈچەيتىلدى. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈملىرى، پوچتا - تېلېگراف ئىدارىلىرى گېزىتخانا، رادىئو، تېلېۋىزىيە قاتارلىق تەشۋىقات جامائەت پىكرى

سانداۇقى، مەخسۇس پروگرامما تەسىس قىلىپ، پارتىيە گېزىت-ژۇرناللىرىغا مۇشتىرى بولۇشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى تەشۋىق قىلدى. ئۈچىنچى، تارقىتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، ئومۇمنىڭ پۇلىغا مۇشتىرى بولۇش بىلەن شەخسىي مۇشتىرى بولۇش بىرلەشتۈرۈلگەن مۇشتىرى قوبۇل قىلىش نۇقتىلىرىنى قۇردى. زىيالىيلارنىڭ گېزىت - ژۇرنال پۇلى ئالدى بىلەن پارتىيە گېزىت -ژۇرناللىرىغا مۇشتىرى بولۇشقا ئىشلىتىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق، ۋىلايەتلىك، ناھىيە (شەھەر)لىك مەدەنىيەتلىك ئورۇنلار ئۆتكەن يىلدىكى ئاساستا «خەلق گېزىتى»، «شىنجاڭ گېزىتى»، «شىنجاڭ ئاۋانگارتلىرى» ۋە «ئاقسۇ گېزىتى»گە مۇشتىرى بولۇشنى كۆپەيتتى، بۇنىڭدىن «شىنجاڭ گېزىتى»گە مۇشتىرى بولۇشنى ۋىلايەتنىڭ كەنت - گۇرۇپپىلىرىغىچە كېڭەيتىش تەلەپ قىلىندى، ناھىيە (شەھەرلىك) مېھمانخانىلار «خەلق گېزىتى» ۋە «شىنجاڭ گېزىتى»گە مۇشتىرى بولدى. تۆتىنچى، پوچتا-تېلېگراف تارماقلىرى مۇلازىملىق سۈپىتىنى يۇقىرى كۆتۈردى، قەرەلسىز مۇشتىرى قوبۇل قىلىش، داۋاملىق مۇشتىرى قوبۇل قىلىش كەسپىنى ياخشى تۇتۇپ، مۇشتىرىلارنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇردى.

خوتەن ۋىلايەتلىك ئىتتىپاق كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىخلاس بىلەن ئۆگەندى ۋە مۇزاكىرە قىلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم مەتنىياز خەۋەر قىلىدۇ: كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى خوتەن ۋىلايەتلىك كومىتېتى 10-ئاينىڭ 15-كۈنى ۋىلايەتكە بىۋاسىتە قاراشلىق ئورۇنلاردىكى ئىتتىپاق كومىتېتلىرى ۋە ئىتتىپاق ياچېيكىلىرى شۇجىلىرى يىغىنى ئېچىپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىخلاس بىلەن ئۆگەندى ۋە ئۇنى مۇزاكىرە قىلدى.

يىغىندا ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ ھەيئەت ئەزاسى، ۋىلايەتلىك ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى زەينەپ ئابدۇللا قاتارلىقلار قىزغىن پىكىر قىلىپ «قانداق قىلغاندا پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ياخشى ئۆگىنىپ، ئۇنى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرگىلى بولىدۇ؟» دېگەن مەسىلە بويىچە مۇزاكىرە ئېلىپ باردى. يىغىن ۋىلايەتتىكى ھەر دەرىجىلىك ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرىنى جىددىي ھەرىكەتكە كېلىپ، ھەر مىللەت ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە ھەر مىللەت ياشلىرىنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش ۋە ئۇنى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە تەشكىللەپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ ياخشى ئېلىپ بېرىش بىلەن بىرلىكتە، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ، ۋىلايەتنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشقا، ئەلا نەتىجىلەر بىلەن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەملىكەتلىك 15-قۇرۇلتىيىنىڭ غەلىبىلىك ئېچىلىشىنى كۈتۈۋېلىشقا چاقىردى.

كورلا شەھرىنىڭ چارباغ يېزىسى قارادۆڭ كەنتىدىكى 62 ياشلىق دېھقان مەممەت شېرىپ ئون يىل جاپالىق ئەمگەك قىلىپ، 200 مو نەشپۈتزارلىق بەرپا قىلدى. ھازىر% 60 نەشپۈت دەرىخى مېۋىگە كىردى. بۇلتۇر ئۇ نەشپۈتتىن 60 توننا ھوسۇل ئالغانىدى، بۇ يىل 100 توننا ھوسۇل ئېلىشى مۇمكىن.

تالڭ سەيچى فوتوسى

قىزىلسۇ ئوبلاستى گۈزەل مۇھىت يارىتىش مەركەز قىلىنغان مەدەنىيەتلىك شەھەر (ناھىيە)، مەدەنىيەتلىك بازار قۇرۇش پائالىيىتىنىڭ ئۈنۈمىنى كۆردى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇشۇكۇر قاۋۇل خەۋەر قىلىدۇ: قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى ئىككى يىلدىن بۇيان گۈزەل مۇھىت يارىتىش مەركەز قىلىنغان مەدەنىيەتلىك شەھەر (ناھىيە) مەدەنىيەتلىك بازار قۇرۇش پائالىيىتىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ ئوبلاستتىكى ناھىيە (شەھەر)لەر ئالدى بىلەن شەھەر، بازارلاردىكى يول-ئەسلىھە قۇرۇلۇشلىرىنى يېڭىلاش ۋە ياخشىلاشنى چىڭ تۇتتى. تۈرلۈك ئۇسۇللار بىلەن مەبلەغ توپلاپ، ئۇنى سېستىق سۇ بىر تەرەپ قىلىش تۇرۇبا يوللىرىنى يۈرۈشلەشتۈرۈش، ئاساسلىق كوچىلارنى كېڭەيتىش، ماشىنا يولى، ۋېلسىپىت يولى ۋە پىيادىلەر يوللىرىنى ئايرىش قاتارلىق قۇرۇلۇشلارغا ئىشلەتتى. ئاقچى ناھىيىسى 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ ناھىيە بازىرىنىڭ جەنۇبىدىكى چوڭ كوچىنى كېڭەيتىپ ياسىدى. ئاقتۇ ناھىيىسى ناھىيە ئىچىدىكى يوللارنى ئومۇميۈزلۈك كېڭەيتتى. ئاتۇش شەھىرى ھەر يىلى ئاساس قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىلىدىغان مەبلەغدىن 3 مىليون يۈەننى شەھەر قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاشقا ئىشلەتتى. ناھىيە، شەھەرلەر مۇھىت تازىلىق قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ئىدارە - ئورگانلارنىڭ تازىلىق رايونىنى بېكىتىش، ئىشىك ئالدىنى ھۆددىگە بېرىش تۈزۈمىنى ئىجرا قىلىش، تەكشۈرۈپ باھالاش، مۇكاپات - جازانى ئايرىش چارىلىرىنى قوللىنىپ پاكىز مۇھىت ياراتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئاممىۋى سورۇنلارنى كۆكەرتىش، ئىدارە، ئائىلە قورۇلىرىنى باغچىلاشتۇرۇشنىمۇ چىڭ تۇتتى، بۇ جەرياندا بىر تۈركۈم ئىلغارلار بارلىققا كەلدى. ئوبلاستلىق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش كومىتېتى ئىككى يىلدىن بۇيان ئوبلاستلىق «خەلق» دوختۇرخانىسى، تەنتەربىيە كومىتېتى، پەن-تېخنىكا كومىتېتى، شەھەرلىك 1-ئوتتۇرا مەكتەپ قاتارلىق ئون ئورۇنغا «باغچىلاشقان ئورۇن» دەپ نام بەردى.

گۈللۈك يېزىسىدىكى ئاپەتكە ئۇچرىغان دېھقانلار يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىرىشكە باشلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرېشىت خەۋەر قىلىدۇ: پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ گۈللۈك يېزىسىدىكى يەر تەۋرەش ئاپىتىدە ئۆيى ئۆرۈلۈپ چۈشكەن 700 ئائىلىلىك دېھقان يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىرىشكە باشلىدى.

بۇ يىل 3-ئاينىڭ 19-كۈنى كەچتە پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ گۈللۈك يېزىسىدا 6.9 بال يەر تەۋرەپ، 3000 دىن ئارتۇق دېھقاننىڭ ئۆيى ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە زىيانغا ئۇچرىغانىدى. ئۆي سېلىش ئىقتىدارى بولمىغان «بەشتە كاپالەتلىك» ئائىلىلەر ۋە ئېغىر قىيىنچىلىقى بار ئائىلىلەرگە ھۆكۈمەت خىش، سېمونت، قوم قاتارلىق قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنى ياردەم قىلىش، ئاپەتكە ئۇچرىمىغان ۋە يېنىكرەك ئاپەتكە ئۇچرىغان يېزىلاردىكى دېھقانلار ياردەملىشىپ ئۆي سېلىپ بېرىش ئۇسۇلى قوللىنىلىپ، 10-ئاينىڭ 15-كۈنى 700 ئائىلىلىك دېھقاننىڭ ئۆيى پۈتتۈرۈلدى. ئۆي پۈتكەن دېھقانلار كومپارتىيىنىڭ غەمخورلۇقىغا، سوتسىيالىزم تۈزۈمىنىڭ ئەۋزەللىكىگە چىن كۆڭلىدىن رەھمەت ئېيتىشىپ، يېڭى ئۆيلەرگە بەس- بەستە كۆچۈپ كىرىشكە باشلىدى.

چاقىلىق ناھىيىسى كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، «شىنجاڭ گېزىتى»گە مۇشتىرى توپلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز شياڭ دېلياڭ چاقىلىقتىن خەۋەر قىلىدۇ: چاقىلىق ناھىيىسى 1997 - يىللىق «شىنجاڭ گېزىتى»، «بايىنغولىن گېزىتى»گە مۇشتىرى توپلاش خىزمىتىنى بۇ يىللىق گېزىت - ژۇرنال تارقىتىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ، كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، تارقىتىش، مۇشتىرى توپلاش خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئورۇندىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۇچۇن پۈتۈن كۈچى بىلەن ئاتلاندى.

چاقىلىق ناھىيىسى ئورگان، كارخانا ۋە كەسپىي ئورۇنلار، يېزا ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىنىڭ ھۆكۈمەت پۇلى بىلەن گېزىت- ژۇرناللارغا مۇشتىرى بولغاندا ئالدى بىلەن «شىنجاڭ گېزىتى»، «بايىنغولىن گېزىتى» قاتارلىق پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتىرى بولۇشنى، پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتىرى بولۇش ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈۋاتقان مەزگىلدە ھۆكۈمەت پۇلىنى ئىشلىتىپ باشقا گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتىرى بولۇشقا بىردەك رۇخسەت قىلىنمايدىغانلىقنى ئېنىق بەلگىلىدى. چاقىلىق ناھىيىسى يەنە مۇشتىرى بولۇش ئەمەلىي ئېھتىياجىغا ئاساسەن، يېزا ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىنىڭ گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتىرى بولۇش راسخوتىنى قايتا تەڭشىدى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىملىق سىستېما قۇرۇلۇشى زور تەرەققىياتقا ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىملىق سىستېما قۇرۇلۇشى زور تەرەققىياتقا ئېرىشتى. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە كارامىتىنى كۆرسەتمەكتە.

1954 - يىل 5 - ئاينىڭ 16 - كۈنى ئۈرۈمچى ناھىيىسىنىڭ ئەنەنچۇ رايونىدا شىنجاڭ بويىچە تۇنجى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى تراكتور پونكىتى قۇرۇلغانىدى. شۇنىڭدىن باشلاپ، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى ئۈچۈن ئاكتىپ مۇلازىملىق قىلىدىغان ئىگىلىك شەكلى بارلىققا كەلدى. لېكىن ئۇ چاغدىكىسى ئۇچقۇندىنلا ئىبارەت ئىدى. 40 يىلدىن بۇيان، بولۇپمۇ پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، جايلار ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنىڭ ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلىشىشى بىلەن يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىملىق سىستېما قۇرۇلۇشىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتتى، جۈملىدىن جايلار ناھىيىلىك ۋە يېزىلىق يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ باشقۇرۇشنى چۆرىدىگەن ھالدا مۇلازىملىق بىلەن شۇغۇللىنىش، مۇلازىملىقنى چۆرىدىگەن ھالدا ئەمەلىي گەۋدە قۇرۇشقا ياردەم ۋە ئىلھام بەردى. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە كەنتتىن يۇقىرى ھەر دەرىجىلىك تۈرلۈك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىملىق تەشكىلاتلىرى 4417 گە، خادىملار 24 مىڭغا يېتىپ، ناھىيە مەركەز قىلىنغان يېزا، كەنت، كەسپىي ئائىلىلەردىن ئىبارەت تۆت قاتلاملىق يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىملىق تورى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى.

مۇلازىملىق تورىنىڭ شەكىللىنىشى بىلەن جايلاردا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ مۇلازىملىق دائىرىسىمۇ تەدرىجىي كېڭەيدى. ھەر دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىملىق تەشكىلاتلىرى «يېزا ئىگىلىكنى ئاساس قىلىش، ئۇنىۋېرسال تىجارەت قىلىش، ھەقلىق مۇلازىملىق قىلىش، ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇش» فاڭجېنىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، يېزىلار ئۈچۈن كۆپ ئىقتىدارلىق، كۆپ تەرەپلىمىلىك مۇلازىملىق قىلدى. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش سىستېمىسى باشقۇرىغان ئىقتىسادىي گەۋدىلەر 2260 قا يەتتى. بۇ ئىقتىسادىي گەۋدىلەرنىڭ تەرەققىياتى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى تېزلىتىپ، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى تارماقلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئەمەلىي كۈچىنى ئاشۇردى، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىملىق خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈردى. 1995 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى تىجارىتىدىن جەمئىي 2 مىليارد 550 مىليون يۈەن كىرىم قىلىنىپ، دۆلەتكە 1 مىليارد يۈەن باج - پايدا تاپشۇرۇلدى. ئاپتونوم رايونىمىز يېزا ئىگىلىكنى ماشىنىلاشتۇرۇشتا مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى.

يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىملىقى سىستېما قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈش زۆرۈر

ئوبزور

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 5 - ئومۇمىي يىغىنىدا ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ۋە ئىقتىسادنى ئاشۇرۇش ئۇسۇلى جەھەتتە ئىككى تۈپ ئۆزگىرىشنى تېزلىتىش ئەمەلگە ئاشۇرۇش لازىم، دەپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى. بۇنىڭ بىرى، پىلانلىق ئىگىلىكتىن بازار ئىگىلىكىگە ئۆتۈش بولۇپ، بۇ ئىشلەپچىقىرىش مۇناسىۋىتى مەسىلىسىگە ياتىدۇ. يەنە بىرى، يىرىك تىپتىكى ئىگىلىك باشقۇرۇشتىن تۇجۇپىلەپ ئىگىلىك باشقۇرۇشقا ئۆتۈش بولۇپ، بۇ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى مەسىلىسىگە ياتىدۇ. ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى مەسىلىسى، ئاساسلىقى، پەن-تېخنىكا مەسىلىسى ھېسابلىنىدۇ، پەن-تېخنىكا بىرىنچى ئىشلەپچىقىرىش كۈچى، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا پەن-تېخنىكىغا تايىنىمىز. پەن-تېخنىكا ئۆز نۆۋىتىدە يەنە ناھايىتى زور دەرىجىدە ماشىنىلاشتۇرۇشقا تايىنىدۇ، بۇ نۇقتا بارغانسېرى روشەن بولماقتا. يېزىلاردا مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش ئاساس قىلىنغان قوش قاتلاملىق ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنىڭ شەكىللىنىشى ۋە «بەشتە بىر تۇتاش بولۇش» تىن ئىبارەت ئىگىلىك باشقۇرۇش ئەندىزىسىنىڭ يولغا قويۇلۇشىغا ئەگىشىپ يېزا ئىگىلىكىنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىغا بولغان ئېھتىياجى، كۈنسايىن ئاشماقتا. بولۇپمۇ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان ئون نەچچە يىلدىن بۇيان، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، قوشۇمچە كەسىپ، بېلىقچىلىق ساھەلىرى ئومۇمىي دائىرىلىك، ئۇنىۋېرسال ماشىنىلاشقان مۇلازىملىق بىلەن تەمىن ئېتىلىپ، بوستانلىقلاردىكى سۇغىرىش يولى بىلەن ئېلىپ بېرىلىدىغان يېزا ئىگىلىكنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ماس كېلىدىغان شىنجاڭچە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىملىق سىستېمىسى شەكىللەنمەكتە. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىز يېزا ئىگىلىكى ماشىنىلىشىش باسقۇچىغا كىردى. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ماشىنىلاشقان مۇلازىملىق سىستېمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مۇلازىملىق ئىقتىدارىنى ياخشىلاپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشىمىز، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىملىقىنى بازارلاشتۇرۇش، مۇلازىملىق تەشكىلاتلىرىنى گەۋدىلەشتۈرۈش، مۇلازىملىق گەۋدىلىرىنى كارخانىلاشتۇرۇش، كارخانا توپلىرىنى كەسپلەشتۈرۈش تەلپى بويىچە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى تىجارىتى ۋە مۇلازىملىقىدىن ئىبارەت ئۈچ ئىشنى تەڭ تۇتۇشىمىز زۆرۈر.

قانداق قىلغاندا پۇلنىڭ قىممىتىنى ساقلىغىلى ۋە ئاشۇرغىلى بولىدۇ

ساۋات

ئىقتىسادنىڭ راۋاجلىنىشى، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ كۈندىن كۈنگە ئۆسۈشىگە ئەگىشىپ كىشىلەرنىڭ قولىدا ئانچە - مۇنچە ئېشىنچا پولى بار بولدى. كىشىلەرمۇ بۇ پۇللارنىڭ قانداق قىلغاندا

بىلەن مەبلەغ توپلاش ئۇچ ئالدى. بۇمۇ پۇلنىڭ قىممىتىنى ساقلاش ۋە ئاشۇرۇشنىڭ بىر يولى بولۇپ قالدى.

2. پۇلنىڭ قىممىتىنى ئاشۇرىدىغان تۈرلەر

ئۆي-زېمىن سېتىۋېلىش. ھازىرقى تاۋار ئۆيلەرنىڭ باھاسى شەھەرلەردىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىگە نىسبەتەن خېلى قىممەت ھېسابلىنىدۇ، تاۋار

جۇڭگو بانكىسى ئىناۋەتلىك قەرز پۇل باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلدى

سىياسەت ئۇچۇرلىرى

بۇ يىلنىڭ كېيىنكى يېرىم يىلىدا جۇڭگو بانكىسى ئىناۋەتلىك قەرز پۇل باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىش ۋە ئىناۋەتلىك قەرز پۇل كەسپىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش جەھەتتە يېڭى ئىلگىرىلەش ھاسىل قىلدى.

جۇڭگو بانكىسى پات ئارىدا ئومۇملاشتۇرىدىغان ئىناۋەتلىك قەرز پۇل باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى لايىھىسى، ئاساسلىقى باش بانكىدا ھازىر بار ئىناۋەتلىك قەرز پۇل 1 - بۆلۈمى، ئىناۋەتلىك قەرز پۇل 2 - بۆلۈمى ئاساسىدا ئىناۋەتلىك قەرز پۇل باشقۇرۇش بۆلۈمى ۋە ئىناۋەتلىك قەرز پۇل كەسپى بۆلۈمى قۇرۇپ، تەكشۈرۈپ قەرز پۇل ئاجرىتىپ بېرىشنى يولغا قويىدۇ ھەم مۇشۇ يىل ئىچىدە تىرىشىپ پۈتۈن مەملىكەت دائىرىسىدە كونا تۈزۈلمە بىلەن يېڭى تۈزۈلمىنىڭ ئالمىشىشىنى تاماملاشنى قولغا كەلتۈرىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە، كېيىنكى يېرىم يىلدا جۇڭگو بانكىسى ئىناۋەتلىك قەرز پۇل كەسپىنى دۆلەتنىڭ ئىقتىسادنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ستراتېگىيىسى بىلەن ماسلاشتۇرىدۇ، دۆلەت بەلگىلىگەن جۇڭگو بانكىسى ئۈستىگە ئېلىپ باشقۇرىدىغان دۆلەت ئىلكىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى كارخانىلارنىڭ ئۇنىۋېرسال پۇل مۇئامىلە مۇلازىملىقىنى ياخشى ئىشلەيدۇ، ئۇنى كۆچمە مەبلەغ قەرز پۇل بىلەن تەمىنلەيدۇ ھەمدە ئىشلەپچىقىرىشى بىر قەدەر زىچ نۇقتىلىق كارخانىلاردا سودا چەك - تالونى، سودا چەك - تالونىغا ئېتىراپلىق پۇل بېجىرىش، دىسكونت كەسپى، كارخانىلارنى پائال بانكا گۇرۇھى قەرز پۇلى بىلەن تەمىنلەش، ئېكسپورت كېپىللىك پۇلى بېرىش، پىرېۋوت قىلىش، راسچوت قىلىش، ئىناۋەتلىك قەرز پۇل كىنىشكىسى ۋە كېپىل بولۇش قاتارلىق كۆپ خىل پۇل مۇئامىلە مۇلازىملىقىنى ئومۇملاشتۇرۇپ كارخانىلار ئۈچۈن پۇل مۇئامىلە يوللىرىنى كەڭ ئاچىدۇ. مەبلەغ توپلاشنى داۋاملىق كېڭەيتىپ نۇقتىلىق كۆچلەرنى قوغداپ، قەرز پۇل قۇرۇلمىسىنىڭ تەڭشىلىشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. تاشقى سودا كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىي قىلىشىنى داۋاملىق قوللاپ ماشىنا-ئېلېكتر مەھسۇلاتلىرى ۋە چوڭ تىپتىكى يۈرۈشلەشتۈرۈلگەن ئۈسكۈنىلەرنى ئېكسپورت قىلىشنى نۇقتىلىق قوللايدۇ.

تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتى كىچىك تىپتىكى كارخانىلارنى ئىسلاھ قىلىش پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويدى

دۆلەت تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتى يېقىندا «دۆلەت ئىلكىدىكى كىچىك تىپتىكى كارخانىلار ئىسلاھاتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈش توغرىسىدىكى پىكرى» نى ئوتتۇرىغا قويدى، ئاساسىي مەزمۇنى تۆۋەندىكىچە: 1. زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنىڭ ئاساسىي ئالاھىدىلىكىگە بىرلەشتۈرۈپ، كارخانا ئىسلاھات لايىھىسىنى تۈزۈپ چىقىش. كارخانىنىڭ مال-مۈلۈك ھوقۇقى مۇناسىۋىتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، كارخانا بىلەن مەمۇرىيەتنى ئايرىۋېتىشنى يولغا قويۇش؛ قانۇنىي ئىگىنىڭ ھوقۇق-مەنپەئەتى ۋە مەسئۇلىيىتىنى ئېنىق بېكىتىپ، مەبلەغ سالغۇچىنىڭ ھوقۇق-مەنپەئەتىنى قوغداش، ئىلھاملاندۇرۇش ۋە چەكلەش ئۆز ئارا بىرلەشتۈرۈلگەن كارخانا باشقۇرۇش مېخانىزمىنى بەرپا قىلىش لازىم.

2. ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى تەكتىلەشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇش. كارخانا ئىسلاھات شەكلىنى تاللاپ، كونكرېت ئىسلاھات مەزمۇنىنى ئېنىق بەلگىلەپ، كارخانىنىڭ ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش، كارخانىنىڭ پايدا يارىتىش ئىقتىدارى ۋە بازار رىقابەت ئىقتىدارىنى كۈچەيتىش لازىم.

3. ئىقتىسادىي قۇرۇلمىلارنى تەڭشەش بىلەن بىرلەشتۈرۈش. دۆلەتنىڭ كەسپ سىياسىتىگە ئاساسەن، شۇ جاينىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا نىسبەتەن، مال-مۈلۈك ھوقۇقى ۋە ئوبوروت ھەم كارخانىلارنى قايتىدىن تەشكىللەش ئارقىلىق، دۆلەت ئىلكىدىكى كىچىك تىپتىكى كارخانىلارنىڭ قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇرۇش كېرەك.

4. ئىسلاھات بىلەن باشقۇرۇشنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى بىر تەرەپ قىلىش. كارخانىنىڭ يۈرۈشۈش ۋە تىجارىتىگە بولغان نورمال نازارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، كارخانىنىڭ باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش لازىم.

5. تۈرلەرنى يۈرۈشلەشتۈرۈش ئىسلاھاتىنى ماس قەدەمدە ئىلگىرى سۈرۈش. ئىسلاھاتنى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى ياشانغاندا بېقىش سۇغۇرتىسىنى ھەل قىلىش، ھۆكۈمەت فونكسىيىسىنى يەڭگۈشلەش، دۆلەت ئىلكىدىكى مۈلۈكنى باشقۇرۇش، توشۇش، تىجارەت سىستېمىسى قۇرۇش قاتارلىقلار بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئېلىپ بېرىش لازىم.

قوشۇمچە كەسىپ، ئىشنى تەك تۇتۇشىمىز زۆرۈر.

كىشىلەرنىڭ قولىدا ئانچە - مۇنچە ئىشىنچا پۇلى بار بولدى. كىشىلەرمۇ بۇ پۇللارنىڭ قانداق قىلغاندا قىممىتىنى ساقلىغىلى ۋە ئاشۇرغىلى بولىدىغانلىقى ھەققىدە باش قاتۇرىدىغان بولدى. بەزى كىشىلەر ئالتۇن زىبۇ زىننەت بۇيۇملىرى قاتارلىق قىممەت باھالىق بۇيۇملارنى سېتىۋالساق پۇلنىڭ قىممىتىنى ساقلىغىلى بولىدۇ، دەپ قاراپ، ئالتۇن زىبۇ زىننەت بۇيۇملىرىنى سېتىۋېلىپ، پۇلنىڭ قىممىتىنى ساقلىماقچى بولدى. يەنە بەزى كىشىلەر زۆرۈر بولمىغان ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى قاتارلىقلارنى سېتىۋالدى.

زادى قايسى تۈرلەرگە مەبلەغ سالغاندا پۇلنىڭ قىممىتىنى ساقلىغىلى ۋە ئاشۇرغىلى بولىدۇ؟ ئىلگىرىكى ۋە ھازىرقى ئەمەلىيەتكە ئاساسلانغاندا، يەنىلا تۆۋەندىكى تۈرلەرگە مەبلەغ سالغاندا، بىخەتەر ھەم ئۈنۈمى ياخشى بولىدۇ.

1. پۇلنىڭ قىممىتىنى ساقلايدىغان تۈرلەر

پۇلنى يەنىلا بانكىدا قويغان ياخشى. ئامانەت قويغان پۇلنىڭ ئۆسۈم نىسبىتىنى بانكا بىر تۇتاش بەلگىلەيدۇ. پۇلنى بانكىغا ئامانەت قويغاندا ھەم ئىقتىسادنى تېجىگىلى ھەم خېيىم - خەتەردىن ساقلانغىلى بولىدۇ.

زايوم سېتىۋېلىش. نۆۋەتتە بازاردا سېتىلغان زايوملارنىڭ تۈرلىرى كۆپ بولۇپ، دۆلەت خەزىنە چېكى، مالىيە زايوم چېكى، كارخانا زايومى قاتارلىق بىر قانچە تۈرگە بۆلىنىدۇ. دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ خېيىم - خەتىرى ئاز، ئۆسۈم نىسبىتى بانكا ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتىدىن يۇقىرى بولىدۇ. بۇ ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ تاللىشىغا ئەڭ مۇۋاپىق كېلىدىغان تۈر ھېسابلىنىدۇ.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، جەمئىيەتتە تۈرلۈك يوللار

ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىگە نىسبەتەن خېلى قىممەت ھېسابلىنىدىغان، تاۋار ئۆيلەرنى يەنىلا بالدۇرراق سېتىۋالغان ياخشى. نۆۋەتتە مەملىكەت بويىچە ئۆي-زېمىن باھاسىنىڭ ئۆسۈش ھەجمى ئادەتتىكى تاۋارلارنىڭ باھاسىنىڭ ئۆسۈش سۈرئىتىدىن تېز بولۇپ يىللىق ئوتتۇرىچە ئۆسۈش نىسبىتى 22.8% كە يەتتى.

ھەر خىل بۇيۇملارنى يىغىپ ساقلاش. بۇمۇ پۇلنىڭ قىممىتىنى ئاشۇرۇشنىڭ ئۈنۈملۈك يولى بولۇپ، يىغىپ ساقلاش بىلەن بۇرۇنراق شۇغۇللانغانلارنىڭ تېز بېيىشى كىشىلەرنى خېلىلا قىزىقتۇرماقتا. شۇڭا، ھازىر بىر قىسىم كىشىلەر بۇ خىل ئوقەتكە مەبلەغ سېلىشقا قىزىقماقتا. مەسىلەن: قەدىمكى دەۋرلەردە ئىشلەنگەن نەپىس گۈزەل سەنئەت بۇيۇملىرى؛ قەدىمكى كىتابلار، ماي بوياق رەسىم، ئادەتتىكى رەسىم، پوچتا ماركىسى، خاتىرە پۇل، قەدىمكى پۇل قاتارلىقلارنى يىغىپ ساقلىغۇچىلار بارغانسېرى كۆپىيىپ، بۇمۇ مەبلەغ سېلىشنىڭ يېڭى يولىغا ئايلاندى.

پاي چېكى سېتىۋېلىش. پاي چېكىنىڭ بازار باھاسى پاي چېكى بازارغا سېلىنغان شىركەتنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالىغا باغلىق بولىدۇ. شىركەتنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ياخشى بولسا، پاي چېكىنىڭ باھاسى ئۆسىدۇ، ئەكسىچە بولغاندا، چۈشىدۇ. ھازىر پاي چېكى سېتىۋېلىشمۇ پۇلنىڭ قىممىتىنى ئاشۇرۇشنىڭ ئۈنۈملۈك يولى دەپ قارالماقتا.

گۆھەر مۇھەممەتئېلى

غۇلجا شەھىرى تاشكۆۋرۈك ئامانەت-قەرز كوپېراتىپى ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىش ئارقىلىق بۇ يىل 1-ئايدىن 10-ئايغا قەدەر 34 مىليون يۈەن ئامانەت پۇل توپلاپ، يىللىق ۋەزىپىنى 8 مىليون يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

سۈرەتتە: كوپېراتىپتىكىلەر قەرز تارقىتىلىدىغانلارنى تىزىملىماقتا.

كامال جامال فوتوسى

كۈنەس ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ مەبلەغكە بولغان ئېھتىياجىنى قاندۇردى

«مەدەت تۈۋرۈكى» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە

ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى ھەمكارلاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇختەر نۇرھاشىم** خەۋەر قىلىدۇ: كۈنەس ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، زور كۈچ بىلەن مەبلەغ توپلاپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ مەبلەغكە بولغان ئېھتىياجىنى قاندۇردى.

بۇ يىل كۈنەس ناھىيىسىدە كارخانىلارنىڭ مەھسۇلاتلىرى بېسىلىپ قېلىش تۈپەيلىدىن مەبلەغ ئوبوروتى ئاستىلاپ قالدى. يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ مەبلەغدە تەمىنلەش بىلەن تەلەپ ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت كۆچەيدى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، بۇ بانكا كېيىنكى يىلدىن باشلاپ، ناھىيىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلما ئەھۋالى، ئامانەت پۇل مەنبەسىنىڭ تارقىلىش ئەھۋالى ۋە كارخانىلارنىڭ مەبلەغ ئەھۋالىغا ئاساسەن، «بانكا مەسئۇللىرى كۆلەمنى بۆلۈمچە دەرىجىلىك كادىرلار نۇقتىلارنى كۆتۈرە ئېلىپ، خىزمەتلەرنى ھەر بىر باسقۇچتا بىر تەكشۈرۈش، مۇكاپاتلاش، جازالاشنى يولغا قويۇش» تەدبىرىنى قوللىنىپ، ئامانەت پۇل توپلاش ۋە قەرەللى توشقان، قەرەللى ئۆتۈپ كەتكەن قەرز پۇللارنى يىغىۋېلىش ۋەزىپىسىنى قاتلاممۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈرۈش بىلەن بىللە، يەنە سۈپەتلىك مۇلازىمەت قىلىشنى يولغا قويۇپ، مۇئامىلىدارلار ئۈچۈن قىزغىن ھەم ئەتراپلىق مۇلازىمەت قىلدى. ۋەزىپىنىڭ ئورۇندىلىشىنى ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئىش ھەققى ۋە مۇكاپاتى بىلەن باغلاپ، ئۇلارنىڭ خىزمەت ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. بانكا مەسئۇللىرى كارخانىلارغا بېرىپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، ئەقىل كۆرسىتىپ، ئۇلارنىڭ مەبلەغنى جانلاندۇرۇشىغا يېقىندىن ياردەملەشتى.

ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقى ھەققىي قوزغىتىلغانلىقتىن، 9 - ئايغىچە بانكا بويىچە 3 مىليون 800 مىڭ يۈەن ئامانەت پۇل جەلپ قىلىندى، قەرەللى توشقان ۋە قەرەلىدىن ئۆتۈپ كەتكەن قەرز پۇلدىن 6 مىليون يۈەن يىغىۋېلىنىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ مەبلەغكە بولغان ئېھتىياجى قاندۇرۇلدى.

ئىلى تاشيول باش ئۆچاستكىسى داۋبەن قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىشلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان قۇتلۇق** خەۋەر قىلىدۇ: ئىلى تاشيول باش ئۆچاستكىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان داۋبەن قۇرۇلۇشىنى يول ئاسراش، باشقۇرۇش خىزمىتى بىلەن بىر قاتاردا تۇتۇپ، ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

ئىلى تاشيول باش ئۆچاستكىسى تەۋەسىدىكى داۋبەنلەرنىڭ ئۆيلىرى مەبلەغ قىيىنچىلىقى سەۋەبىدىن رېمونت قىلىنمىغاچقا ۋە يېڭىلاپ سېلىنمىغاچقا، كونىراپ كەتكەنىدى. شىنجاڭ تاشيول ئىدارىسى ۋە ئىلى تاشيول باش ئۆچاستكىسى بۇ خىل ئەھۋالنى كۆزدە تۇتۇپ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، جەمئىي 2 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ داۋبەن قۇرۇلۇشى ئېلىپ باردى. بۇنىڭ بىلەن باش ئۆچاستكا تەۋەسىدىكى سەككىز داۋبەننىڭ شارائىتى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى. بۇ داۋبەندىكى ئىشچىلار يېڭى، ئازادە ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىردى. داۋبەن قورۇلىرىغا قاراماي ياتقۇزۇلدى. داۋبەنلەردە ئىشچىلار ئائىلىسى، قىرائەتخانا، مەدەنىيەت ئۆيلىرى قۇرۇلدى، ئىشچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىدىمۇ زور ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كەلدى. ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ خىزمەت، تۇرمۇش شارائىتىنىڭ ياخشىلىنىشىغا ئەگىشىپ، ئۇلارنىڭ خىزمەت ئاكتىپلىقىمۇ ئۆستى، يوللارنىڭ بېجىرىملىك نىسبىتى يىلدىن يىلغا ئاشتى.

لوپنۇر ناھىيىسىدە ئۈچ غول يول ئۆزگەرتىپ ياسالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **يۇسۇپجان ئېلى** خەۋەر قىلىدۇ: لوپنۇر ناھىيىسى شەھەر، يېزا ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، شەھەر مەمۇرىيىتى قۇرۇلۇش قەدىمىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، ناھىيە بازىرىدىكى «ئىتتىپاق» يولى، ناھىيە بازىرىدىن كۆنچى دېھقانچىلىق مەيدانى پاختا زاۋۇتىغىچە بولغان يول، ناھىيە بازىرىدىن ئاقسۇپا يېزىسىغىچە بولغان يولنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىنى تاماملاپ، 9-ئاينىڭ 30-كۈنى ئىشلىتىشكە تاپشۇرۇپ بەردى.

«ئىتتىپاق» يولىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 1.4 كىلومېتىر بولۇپ، بۇ قۇرۇلۇشقا 6 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بەش ئايدىن كۆپرەك ۋاقىتتا پۈتتى. ناھىيە بازىرىدىن كۆنچى دېھقانچىلىق مەيدانى پاختا زاۋۇتىغىچە بولغان يولنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى ئون كىلومېتىر، كەڭلىكى ئالتە مېتىر بولۇپ، ئاسفالتلاشتۇرۇشقا 1 مىليون 930 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى؛ ناھىيە بازىرىدىن ئاقسۇپا يېزىسىغىچە بولغان يولنىڭ 2-قارارلىق قۇرۇلۇشى 5-ئايدا باشلىنىپ، 8-ئايدا پۈتتى. بۇ تۆتىنچى دەرىجىلىك ئاسفالت يولنىڭ ئۇزۇنلۇقى 13 كىلومېتىر بولۇپ، بۇ يولغا جەمئىي 2 مىليون 350 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇ ئۈچ غول يولنى كېڭەيتىپ ياساش قۇرۇلۇشىنى ئاپتونوم رايون، ئاپتونوم ئوبلاست رەھبەرلىرى ۋە ئىلگىرى لوپنۇر ناھىيىسىدە خىزمەت قىلغان پېشقەدەم يولداشلار قىزغىن قوللاپ، جەمئىي 12 مىڭ 500 يۈەن ئىئانە قىلدى،ناھىيىدىكى ھەر مىللەت ئاممىسى، مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلار ۋە كارخانىلار 1 مىليون 843 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلدى. بۇ ئۈچ غول يولنىڭ ئۆزگەرتىپ ياسىلىشى بۇ ناھىيىنىڭ مەبلەغ سېلىش مۇھىتىنى ياخشىلاش، ئاھالىلەرنىڭ تۇرمۇشىغا قولايلىق يارىتىپ بېرىش، شەھەر، يېزا ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا مۇھىم رول ئوينىغۇسى.

ئورمانچىلىق نازارىتى يېقىندا تېكەس ناھىيىسىنى «يېشىل-ئېرىق بويلىرىنى ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇشتا ئاپتونوم رايوننىڭ ئۈلگىسىگە يەتكەن ناھىيە» دەپ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋالدى.

سۈرەتتە: تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش گۇرۇپپىسىدىكىلەر ئورمان بەلباغلىرىنىڭ خەرىتىدىكى ئورنىنى سېلىشتۇرماقتا.

پولات ئامانيار فوتوسى

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئارخىپ قانۇنى»غا ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى قارارى

(1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 20 - يىغىنىدا ماقۇللانغان)

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى رەئىسىنىڭ پەرمانى

71 - نومۇرلۇق

«مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ‹جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئارخىپ قانۇنى›غا ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى قارارى» 1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 20 - يىغىنىدا ماقۇللىنىپ ئېلان قىلىندى، ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلسۇن.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى **جياڭ زېمىن**

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى

مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 20 - يىغىنىدا «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئارخىپ قانۇنى» غا تۆۋەندىكىدەك ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈش قارار قىلىندى:

1. 16 - ماددىنىڭ 2 - تارمىقى: «ئالدىنقى تارماقتا كۆرسىتىلگەن ئارخىپلارنى ئارخىپ ئىگىلىرى دۆلەت ئارخىپخانىلىرىنىڭ ساقلاپ بېرىشىگە بەرسە ياكى سېتىپ بەرسە بولىدۇ؛ ئۇنى دۆلەت ئارخىپخانىلىرىدىن باشقا ھەرقانداق ئورۇن ياكى شەخسكە سېتىشتا، ئالاقىدار بەلگىلىمە بويىچە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقىغا تەستىقلىتىش كېرەك. ھايىنىغا ئېلىپ سېتىش قاتتىق مەنئى قىلىنىدۇ، چەت ئەللىكلەرگە سېتىپ بېرىش ياكى ھەدىيە قىلىش قاتتىق مەنئى قىلىنىدۇ» دەپ ئۆزگەرتىلدى.

2. 17 - ماددىغا: «دۆلەت كارخانىلىرى، كەسپىي ئورۇنلار مۈلۈكنى ئۆتۈنۈپ بېرىشتە، ئالاقىدار ئارخىپلارنى ئۆتۈنۈپ بېرىشنىڭ كونكرېت چارىسىنى دۆلەتنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى تۈزۈپ چىقىدۇ» دېگەن بىر تارماق قوشۇلۇپ 2 - تارماق قىلىندى.

3. 19 - ماددىنىڭ 2 - تارمىقى: «ئارخىپخانىلار ئاشكارىلايدىغان ئارخىپلارنىڭ كاتالوگىنى قەرەللىك ئېلان قىلىپ تۇرۇشى ھەمدە ئارخىپتىن پايدىلىنىشقا شارائىت ھازىرلاپ، رەسمىيەتلەرنى ئاددىيلاشتۇرۇشى، قولايلىق يارىتىپ بېرىشى كېرەك» دەپ ئۆزگەرتىلدى.

4. 24 - ماددا: «تۆۋەندىكى قىلمىشلاردىن بىرى كۆرۈلسە، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى ۋە ئالاقىدار مەسئۇل تارماقلار بىۋاسىتە جاۋابكارلىقى بار مەسئۇل خادىمغا ياكى باشقا بىۋاسىتە جاۋابكارلارغا قانۇن بويىچە مەمۇرىي چارە كۆرىدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلەرنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ:

(1) دۆلەت ئىلكىدىكى ئارخىپنى زىيانغا ئۇچراتقان ۋە يوقىتىۋەتكەن بولسا؛

(2) دۆلەت ئىلكىدىكى ئارخىپنى باشقىلارغا ئۆز مەيلىچە بەرگەن، كۆچۈرگەن، ئېلان قىلغان، كۆيدۈرۈۋەتكەن بولسا؛

(3) ئارخىپنى ئۆزگەرتىۋەتكەن، ياسىۋالغان بولسا؛

(4) بۇ قانۇننىڭ 16 -، 17 - ماددىلىرىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، ئارخىپنى ئۆز مەيلىچە ساتقان ياكى ئۆتۈنۈپ بەرگەن بولسا؛

(5) ئارخىپنى ھايىنىغا ئېلىپ ساتقان ياكى چەت ئەللىكلەرگە ساتقان ۋە ھەدىيە قىلغان بولسا؛

(6) بۇ قانۇننىڭ 10 -، 11 - ماددىلىرىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، ئارخىپنى بەلگىلىمە بويىچە ئارخىپلاشتۇرمىغان ياكى ئۆز قەرەلىدە ئۆتكۈزۈپ بەرمىگەن بولسا؛

(7) ساقلىنىۋاتقان ئارخىپنىڭ خەتەردە قالغانلىقىنى بىلىپ تۇرۇپ تەدبىر قوللانماي، ئارخىپنى زىيانغا ئۇچراتقان بولسا؛

(8) ئارخىپ خادىملىرى خىزمەتتە بىپەرۋالىق قىلىپ، ئارخىپنى زىيانغا ئۇچراتقان بولسا.

ئارخىپخانىدىكى ئارخىپنى پايدىلىنىشتا، ئالدىنقى تارماقنىڭ (1)، (2)، (3) تارماقچىسىدىكى قانۇنغا خىلاپ قىلمىشنى سادىر قىلغانلارغا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى ئاگاھلاندۇرۇش بېرىدۇ، قوشۇمچە مەمۇرىي جەرىمانە قويسا بولىدۇ؛ زىيان سالغانلارنى زىياننى تۆلەپ بېرىشكە بۇيرۇيدۇ.

كارخانا، كەسپىي تەشكىلاتلار ياكى شەخسلەردىن 1 - تارماقنىڭ (4)، (5) تارماقچىسىدىكى قانۇنغا خىلاپ قىلمىشنى سادىر قىلغانلىرىغا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى ئاگاھلاندۇرۇش بېرىدۇ، قوشۇمچە مەمۇرىي جەرىمانە قويسا بولىدۇ؛ ئۇلارنىڭ قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتى بولسا، قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتىنى مۇسادىرە قىلىدۇ ھەمدە ساتقان ياكى ھەدىيە قىلغان ئارخىپنى مۇشۇ قانۇننىڭ 16 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ھەقلىق يىغىۋالسا بولىدۇ» دەپ ئۆزگەرتىلدى.

5. «چېگرىدىن ئېلىپ چىقىش مەنئى قىلىنغان ئارخىپ ياكى ئۇنىڭ كۆپەيتىلمىسى چېگرىدىن ئېلىپ چىقىلغان بولسا، ئۇنى تاموژنا مۇسادىرە قىلىدۇ، قوشۇمچە مەمۇرىي جەرىمانە قويسا بولىدۇ؛ مۇسادىرە قىلىنغان ئارخىپ ۋە ئۇنىڭ كۆپەيتىلمىسىنى ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلەرنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ» دېگەن بىر ماددا قوشۇلۇپ، 25 - ماددا قىلىندى.

بۇ قارار ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

«جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئارخىپ قانۇنى» بۇ قارارغا ئاساسەن مۇناسىپ تۈزىتىلىپ قايتىدىن ئېلان قىلىنىدۇ.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئارخىپ قانۇنى

(1987 - يىل 9 - ئاينىڭ 5 - كۈنى 6 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 22 - يىغىنىدا ماقۇللانغان، 1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 20 - يىغىنىدا ماقۇللانغان «‹جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئارخىپ قانۇنى›غا ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى قارارى»غا ئاساسەن تۈزىتىلدى)

مۇندەرىجە

بىرىنچى باب ئومۇمىي پرىنسىپ
ئىككىنچى باب ئارخىپ ئاپپاراتى ۋە ئۇنىڭ مەسئۇلىيىتى
ئۈچىنچى باب ئارخىپ باشقۇرۇش
تۆتىنچى باب ئارخىپتىن پايدىلىنىش ۋە ئۇنى ئېلان قىلىش
بەشىنچى باب قانۇن جاۋابكارلىقى
ئالتىنچى باب قوشۇمچە پرىنسىپ

بىرىنچى باب ئومۇمىي پرىنسىپ

1 - ماددا بۇ قانۇن ئارخىپ باشقۇرۇش، توپلاش، رەتلەش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ئارخىپنى ياخشى قوغداپ ۋە ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا خىزمەت قىلىش مەقسىتىدە تۈزۈپ چىقىلدى.

2 - ماددا بۇ قانۇندا ئېيتىلغان ئارخىپ بۇرۇنقى ۋە ھازىرقى دۆلەت ئاپپاراتلىرى، ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار ۋە شەخسلەرنىڭ سىياسىي، ھەربىي، ئىقتىسادىي، ئىلىم - پەن، تېخنىكا، مەدەنىيەت، دىن قاتارلىق پائالىيەتلىرى

بەلگىلىمە بويىچە شۇ ئورۇننىڭ ئارخىپ ئاپپاراتى ياكى ئارخىپ خادىملىرىغا قەرەللىك ھالدا ئۆتكۈزۈپ بېرىلىشى، يىغىپ باشقۇرۇلۇشى شەرت. ئۇنى ھەرقانداق شەخسنىڭ ئۆزىنىڭ قىلىۋېلىشىغا يول قويۇلمايدۇ.

دۆلەت ئارخىپلاشتۇرۇشقا بولمايدۇ، دەپ بەلگىلىگەن ماتېرىياللارنى خالىغانچە ئارخىپلاشتۇرۇش مەنئى قىلىنىدۇ.

11 - ماددا ئورگان، ئاممىۋى تەشكىلات، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار ۋە باشقا تەشكىلاتلار ئارخىپنى دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە ئارخىپخانىغا قەرەللىك ھالدا ئۆتكۈزۈپ بېرىشى شەرت.

12 - ماددا مۇزېي، كۇتۇپخانا، خاتىرە سارىيى قاتارلىق ئورۇنلار ساقلاۋاتقان مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ۋە كىتاب - ماتېرىياللاردىن ئارخىپ بولىدىغانلىرىنى قانۇن ۋە مەمۇرىي نىزاملاردىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە ئۆزى باشقۇرسا بولىدۇ.

ئارخىپخانىلار بىلەن يۇقىرىدىكى ئېيتىلغان ئورۇنلار ئارخىپتىن پايدىلىنىشتا ئۆزئارا ھەمكارلىشىشى كېرەك.

ئومۇمەن شەكىللەنگەن كۈندىن باشلاپ 30 يىل توشقاندا جەمئىيەتكە ئاشكارىلىنىدۇ. ئىقتىساد، ئىلىم - پەن، تېخنىكا، مەدەنىيەت قاتارلىق ھەر خىل تۈردىكى ئارخىپلارنى جەمئىيەتكە ئاشكارىلاش مۇددىتى 30 يىلدىن كەم بولسىمۇ بولىدۇ، دۆلەتنىڭ بىخەتەرلىكىگە ياكى زور مەنپەئەتىگە چېتىلىدىغان ھەم مۇددىتى توشسىمۇ جەمئىيەتكە ئاشكارىلاشقا بولمايدىغان باشقا ئارخىپلارنى جەمئىيەتكە ئاشكارىلاش مۇددىتى 30 يىلدىن ئارتۇق بولسىمۇ بولىدۇ، ئۇنىڭ كونكرېت مۇددىتىنى دۆلەتنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى بېكىتىپ، گوۋۇيۈەنگە تەستىقلىتىپ يولغا قويىدۇ.

ئارخىپخانىلار ئاشكارىلايدىغان ئارخىپلارنىڭ كاتالوگىنى قەرەللىك ئېلان قىلىپ تۇرۇشى ھەمدە ئارخىپتىن پايدىلىنىشقا شارائىت ھازىرلاپ، رەسمىيەتلەرنى ئاددىيلاشتۇرۇشى، قولايلىق يارىتىپ بېرىشى كېرەك.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ پۇقرالىرى ۋە تەشكىلاتلىرى ئاشكارىلايدىغان ئارخىپلاردىن قانۇنلۇق ئىسپات بىلەن پايدىلانسا بولىدۇ.

(6) بۇ قانۇننىڭ 10 -، 11 - ماددىلىرىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، ئارخىپنى بەلگىلىمە بويىچە ئارخىپلاشتۇرمىغان ياكى ئۆز قەرەلىدە ئۆتكۈزۈپ بەرمىگەن بولسا؛

(7) ساقلىنىۋاتقان ئارخىپنىڭ خەتەردە قالغانلىقىنى بىلىپ تۇرۇپ تەدبىر قوللانماي، ئارخىپنى زىيانغا ئۇچراتقان بولسا؛

(8) ئارخىپ خادىملىرى خىزمەتتە بىپەرۋالىق قىلىپ، ئارخىپنى زىيانغا ئۇچراتقان بولسا.

ئارخىپخانىدىكى ئارخىپتىن پايدىلىنىشتا، ئالدىنقى تارماقنىڭ (1)، (2)، (3) تارماقچىسىدىكى قانۇنغا خىلاپ قىلمىشنى سادىر قىلغانلارغا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى ئاگاھلاندۇرۇش بېرىدۇ، قوشۇمچە مەمۇرىي جەرىمانە قويسا بولىدۇ؛ زىيان سالغانلارنى زىياننى تۆلەپ بېرىشكە بۇيرۇيدۇ.

كارخانا، كەسپىي تەشكىلاتلار ياكى شەخسلەردىن 1 - تارماقنىڭ (4)، (5) تارماقچىسىدىكى قانۇنغا خىلاپ قىلمىشنى سادىر قىلغانلىرىغا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش

2- ماددا بۇ قانۇندا ئېيتىلغان ئارخىپ بولۇنغى ۋە ھازىرقى دۆلەت ئاپپاراتلىرى، ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار ۋە شەخسلەرنىڭ سىياسىي، ھەربىي، ئىقتىسادىي، ئىلىم - پەن، تېخنىكا، مەدەنىيەت، دىن قاتارلىق پائالىيەتلىرى داۋامىدا بىۋاسىتە شەكىللەنگەن، دۆلەت ۋە جەمئىيەتكە نىسبەتەن ساقلاش قىممىتىگە ئىگە بولغان ھەر خىل يېزىق، جەدۋەل - سىزما، ئۈن - سىن قاتارلىق ئوخشاش بولمىغان شەكىلدىكى تارىخىي خاتىرىلەرنى كۆرسىتىدۇ.

3- ماددا بارلىق دۆلەت ئورگانلىرى، قوراللىق كۈچلەر، سىياسىي پارتىيىلەر، ئىجتىمائىي گۇرۇھلار، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار ۋە پۇقرالارنىڭ ئارخىپنى قوغداش مەجبۇرىيىتى بار.

4- ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئارخىپ خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئارخىپ ئىشلىرى قۇرۇلۇشىنى خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىغا كىرگۈزۈشى لازىم.

5- ماددا ئارخىپ خىزمىتىدە بىر تۇتاش رەھبەرلىك قىلىش، دەرىجە بويىچە باشقۇرۇش پرىنسىپى يولغا قويۇلىدۇ، ئارخىپنىڭ مۇكەممەللىكى ۋە بىخەتەرلىكى قوغدىلىدۇ، جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئارخىپتىن پايدىلىنىشىغا ئوڭايلىق يارىتىپ بېرىلىدۇ.

ئىككىنچى باب ئارخىپ ئاپپاراتى ۋە ئۇنىڭ مەسئۇلىيىتى

6- ماددا دۆلەتنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئارخىپ ئىشلىرىنى باشقۇرىدۇ، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئارخىپ ئىشلىرىنى بىر تۇتاش پىلانلايدۇ، تەشكىللەپ ماسلاشتۇرىدۇ، تۈزۈمنى بىرلىككە كەلتۈرىدۇ، نازارەتچىلىك ۋە يېتەكچىلىك قىلىدۇ.

ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى ئۆز مەمۇرىي رايونىنىڭ ئارخىپ ئىشلىرىنى باشقۇرىدۇ ھەمدە ئۆز مەمۇرىي رايونىدىكى ئورگان، ئاممىۋى تەشكىلات، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار ۋە باشقا تەشكىلاتلارنىڭ ئارخىپ خىزمىتىگە نازارەتچىلىك ۋە يېتەكچىلىك قىلىدۇ.

يېزىلىق، مىللىي يېزىلىق، بازارلىق خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئۆز ئورگىنىنىڭ ئارخىپنى ساقلاشقا خادىم بەلگىلەيدۇ ھەمدە ئۆزىگە قاراشلىق ئورۇنلارنىڭ ئارخىپ خىزمىتىگە نازارەتچىلىك ۋە يېتەكچىلىك قىلىدۇ.

7- ماددا ئورگان، ئاممىۋى تەشكىلات، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار ۋە باشقا تەشكىلاتلارنىڭ ئارخىپ ئاپپاراتى ياكى ئارخىپ خادىملىرى ئۆز ئورنىنىڭ ئارخىپلىرىنى ساقلاشقا مەسئۇل بولىدۇ ھەمدە ئۆزىگە قاراشلىق ئاپپاراتلارنىڭ ئارخىپ خىزمىتىگە نازارەتچىلىك ۋە يېتەكچىلىك قىلىدۇ.

8- ماددا مەركەز ۋە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك ھەر دەرىجىلىك ھەر خىل ئارخىپخانىلار - ئارخىپنى يىغىپ باشقۇرىدىغان مەدەنىيەت كەسپىي ئاپپاراتى، ئۇ باشقۇرۇش دائىرىسىدىكى ئارخىپلارنى قوبۇل قىلىش، توپلاش، رەتلەش، ساقلاش ۋە تەمىنلەشكە مەسئۇل بولىدۇ.

9- ماددا ئارخىپ خادىملىرى ئۆز خىزمىتىگە سادىق بولۇشى، ئىنتىزامغا رىئايە قىلىشى، كەسپىي بىلىمگە ئىگە بولۇشى كېرەك.

ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئارخىپ توپلاش، رەتلەش، ئاسراش ۋە تەمىنلەش قاتارلىق جەھەتلەردە نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغان ئورۇن ياكى شەخسلەرنى مۇكاپاتلايدۇ.

ئۈچىنچى باب ئارخىپ باشقۇرۇش

10- ماددا دۆلەت ئارخىپلاشتۇرۇلىدۇ، دەپ بەلگىلىگەن ماتېرىياللار

بويىچە ئۆزى باشقۇرسا بولىدۇ.

ئارخىپخانىلار بىلەن يۇقىرىدىكى ئېيتىلغان ئورۇنلار ئارخىپتىن پايدىلىنىشتا ئۆزئارا ھەمكارلىشىشى كېرەك.

13- ماددا ھەر دەرىجىلىك، ھەر خىل ئارخىپخانىلار، ئورگانلار، ئاممىۋى تەشكىلاتلار، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار ۋە باشقا تەشكىلاتلارنىڭ ئارخىپ ئاپپاراتلىرى ئىلمىي باشقۇرۇش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ ئارخىپتىن پايدىلىنىشقا قولايلىق يارىتىپ بېرىشى؛ زۆرۈر ئەسلىھەلەرنى ھازىرلاپ، ئارخىپنىڭ بىخەتەرلىكىگە ھەققىي تۈردە كاپالەتلىك قىلىشى؛ ئىلغار تېخنىكىنى قوللىنىپ، ئارخىپ باشقۇرۇشنى زامانىۋىلاشتۇرۇشى كېرەك.

14- ماددا مەخپىي ئارخىپلارنى باشقۇرۇش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش، مەخپىيەتلىك دەرىجىسىنى ئۆزگەرتىش ۋە مەخپىيەتلىكنى بىكار قىلىش دۆلەتنىڭ مەخپىيەتلىكنى ساقلاش ئالاقىدار قانۇن ۋە مەمۇرىي نىزاملىرىدىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە بولۇشى شەرت.

15- ماددا ئارخىپنىڭ ساقلىنىش قىممىتىنى باھالاش پرىنسىپى، ساقلاش مۇددىتى ئۆلچىمى، ئارخىپنى كۆيدۈرۈش تەرتىپى ۋە چارىسىنى دۆلەتنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى تۈزۈپ چىقىدۇ. ئارخىپنى ئۆز مەيلىچە كۆيدۈرۈۋېتىش مەنئى قىلىنىدۇ.

16- ماددا كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر ئىلكىدىكى، دۆلەت ۋە جەمئىيەتكە نىسبەتەن ساقلاش قىممىتى بولغان ياكى مەخپىي ساقلىنىدىغان ئارخىپلارنى ئىگىسى ئوبدان ساقلىشى كېرەك. ساقلاش شارائىتى ناچار بولغانلىق ياكى باشقا سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ئارخىپ ئېغىر دەرىجىدە زىيانغا ئۇچراش ۋە بىخەتەر بولماسلىق ئېھتىمالى بار، دەپ قارالغان ئارخىپلارنى دۆلەتنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى ئارخىپنىڭ مۇكەممەللىكى ۋە بىخەتەرلىكىگە ھەققىي كاپالەتلىك قىلىش ئاساسىدا ۋەكالىتەن ساقلاپ بېرىش قاتارلىق تەدبىرلەرنى قوللىنىشقا ھوقۇقلۇق؛ زۆرۈر تېپىلغاندا، ئارخىپلارنى سېتىۋالسا ياكى ھەقلىق يىغىۋالسا بولىدۇ.

ئالدىنقى تارماقتا كۆرسىتىلگەن ئارخىپلارنى ئارخىپ ئىگىلىرى دۆلەت ئارخىپخانىلىرىنىڭ ساقلاپ بېرىشىگە بەرسە ياكى سېتىپ بەرسە بولىدۇ؛ ئۇنى دۆلەت ئارخىپخانىلىرىدىن باشقا ھەرقانداق ئورۇن ياكى شەخسكە سېتىشتا، ئالاقىدار بەلگىلىمە بويىچە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقىغا تەستىقلىتىش كېرەك. ھايىنىغا ئېلىپ سېتىش قاتتىق مەنئى قىلىنىدۇ، چەت ئەللىكلەرگە سېتىپ بېرىش ياكى ھەدىيە قىلىش قاتتىق مەنئى قىلىنىدۇ.

دۆلەتكە ئارخىپ ھەدىيە قىلغانلارنى ئارخىپخانىلار مۇكاپاتلايدۇ.

17- ماددا دۆلەت ئىلكىدىكى ئارخىپلارنى سېتىش قاتتىق مەنئى قىلىنىدۇ.

دۆلەت كارخانىلىرى، كەسپىي ئورۇنلار مۈلكىنى ئۆتكۈزۈپ بېرىشتە، ئالاقىدار ئارخىپلارنى ئۆتكۈزۈپ بېرىشنىڭ كونكرېت چارىسىنى دۆلەتنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى تۈزۈپ چىقىدۇ.

ئارخىپنىڭ كۆپەيتىلمىسىنى ئالماشتۇرۇش، ئۆتكۈزۈپ بېرىش، سېتىش ئىشلىرى دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە بولىدۇ.

18- ماددا دۆلەت ئىلكىدىكى ئارخىپلارنى ۋە بۇ قانۇننىڭ 16- ماددىسىدا بەلگىلەنگەن ئارخىپلارنى ۋە ئۇنىڭ كۆپەيتىلمىسىنى ئۆزئالدىغا چېگرىدىن ئېلىپ چىقىش مەنئى قىلىنىدۇ.

تۆتىنچى باب ئارخىپتىن پايدىلىنىش ۋە ئۇنى ئېلان قىلىش

19- ماددا دۆلەت ئارخىپخانىلىرىدا ساقلىنىۋاتقان ئارخىپلار،

جوڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ پۇقرالىرى ۋە تەشكىلاتلىرى ئاشكارىلانغان ئارخىپلاردىن قانۇنلۇق ئىسپات بىلەن پايدىلانسا بولىدۇ.

20- ماددا ئورگان، ئاممىۋى تەشكىلات، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار، باشقا تەشكىلاتلار ۋە پۇقرالار ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش، دۆلەت مۇداپىئە قۇرۇلۇشى، ئوقۇتۇش، پەن تەتقىقاتى ۋە باشقا خىزمەتلەرنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن، ئارخىپخانىلاردىكى ئاشكارىلانمىغان ئارخىپلاردىن ۋە مۇناسىۋەتلىك ئورگان، ئاممىۋى تەشكىلات، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار ۋە باشقا تەشكىلاتلاردا ساقلىنىۋاتقان ئارخىپلاردىن ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر بويىچە پايدىلانسا بولىدۇ.

ئاشكارىلانمىغان ئارخىپلاردىن پايدىلىنىش چارىسىنى دۆلەتنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى ۋە مۇناسىۋەتلىك مەسئۇل تارماقلار بەلگىلەيدۇ.

21- ماددا ئارخىپخانىغا ئارخىپ ئۆتكۈزۈپ بەرگەن، ھەدىيە قىلغان، ساقلاشقا ئەۋەتكەن ئورۇن ۋە شەخسلەر شۇ ئارخىپتىن ئالدىن پايدىلىنىشقا ھوقۇقلۇق ھەمدە شۇ ئارخىپنىڭ جەمئىيەتكە ئاشكارىلاشقا بولمايدىغان قىسمىدىن پايدىلىنىشنى چەكلەش ھەققىدە پىكىر بەرسە بولىدۇ، ئارخىپخانا ئۇلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىشى كېرەك.

22- ماددا دۆلەت ئىلكىدىكى ئارخىپلارنى دۆلەت ھوقۇق بەرگەن ئارخىپخانا ياكى ئالاقىدار ئورگان ئېلان قىلىدۇ؛ ئارخىپخانا ياكى ئالاقىدار ئورگاننىڭ ماقۇللۇقىنى ئالماي تۇرۇپ، ھەرقانداق تەشكىلات ۋە شەخسنىڭ ئېلان قىلىش ھوقۇقى يوق.

كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر ئىلكىدىكى ئارخىپلارنى ئىگىسى ئېلان قىلىشقا ھوقۇقلۇق، لېكىن دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرىگە ئەمەل قىلىشى شەرت، دۆلەتنىڭ خەۋپسىزلىكى ۋە مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزۈشكە يول قويۇلمايدۇ، باشقىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۇز قىلىشقا يول قويۇلمايدۇ.

23- ماددا ھەر دەرىجىلىك، ھەر خىل ئارخىپخانىلار تەتقىقات خادىملىرىنى قويۇپ، ئارخىپ تەتقىق قىلىش ۋە رەتلەشنى كۈچەيتىشى، ئارخىپ ماتېرىياللىرىنى تۈزۈش ۋە نەشر قىلىشنى پىلانلىق تەشكىللەپ، ئوخشاش بولمىغان دائىرىدە تارقىتىشى كېرەك.

بەشىنچى باب قانۇن جاۋابكارلىقى

24- ماددا تۆۋەندىكى قىلمىشلاردىن بىرى كۆرۈلسە، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى ۋە ئالاقىدار مەسئۇل تارماقلار بىۋاسىتە جاۋابكارلىقى بار مەسئۇل خادىمغا ياكى باشقا بىۋاسىتە جاۋابكارلارغا قانۇن بويىچە مەمۇرىي چارە كۆرىدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلەرنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ:

(1) دۆلەت ئىلكىدىكى ئارخىپنى زىيانغا ئۇچراتقان ۋە يوقىتىۋەتكەن بولسا؛

(2) دۆلەت ئىلكىدىكى ئارخىپنى باشقىلارغا ئۆز مەيلىچە بەرگەن، كۆچۈرگەن، ئېلان قىلغان، كۆيدۈرۈۋەتكەن بولسا؛

(3) ئارخىپنى ئۆزگەرتىۋەتكەن، ياسىۋالغان بولسا؛

(4) بۇ قانۇننىڭ 16-، 17- ماددىلىرىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، ئارخىپنى ئۆز مەيلىچە ساتقان ياكى ئۆتكۈزۈپ بەرگەن بولسا؛

(5) ئارخىپنى ھايىنىغا ئېلىپ ساتقان ياكى چەت ئەللىكلەرگە ساتقان، ھەدىيە قىلغان بولسا؛

كارخانا، كەسپىي تەشكىلاتلار ياكى شەخسلەردىن 1- تارماقنىڭ (4)، (5) تارماقچىسىدىكى قانۇنغا خىلاپ قىلمىشنى سادىر قىلغانلىرىغا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى ئاگاھلاندۇرۇش بېرىدۇ، قوشۇمچە مەمۇرىي جەرىمانە قويسا بولىدۇ؛ ئۇلارنىڭ قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتى بولسا، قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتىنى مۇسادىرە قىلىدۇ ھەمدە ساتقان ياكى ھەدىيە قىلغان ئارخىپنى مۇشۇ قانۇننىڭ 16- ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ھەقلىق يىغىۋالسا بولىدۇ.

25- ماددا چېگرىدىن ئېلىپ چىقىش مەنئى قىلىنغان ئارخىپ ياكى ئۇنىڭ كۆپەيتىلمىسى چېگرىدىن ئېلىپ چىقىلغان بولسا، ئۇنى تامۇژنا مۇسادىرە قىلىدۇ، قوشۇمچە مەمۇرىي جەرىمانە قويسا بولىدۇ؛ مۇسادىرە قىلىنغان ئارخىپ ياكى ئۇنىڭ كۆپەيتىلمىسىنى ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلەرنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

ئالتىنچى باب قوشۇمچە پرىنسىپ

26- ماددا بۇ قانۇننى يولغا قويۇش چارىسىنى دۆلەتنىڭ ئارخىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى تۈزۈپ چىقىپ، گوۋۇيۈەنگە تەستىقلاتقاندىن كېيىن يولغا قويىدۇ.

27- ماددا بۇ قانۇن 1988 - يىل 1- ئاينىڭ 1- كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

«ئارخىپ قانۇنى» نى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرايلى

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قانۇنچىلىق كومىتېتى

«جوڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئارخىپ قانۇنى» 1987 - يىل 9 - ئاينىڭ 5- كۈنى ئېلان قىلىنىپ، 1988 - يىل 1- ئاينىڭ 1- كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلغانىدى. ئارخىپ ئىشلىرىنى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تەرەققىياتىغا تېخىمۇ ئۈنۈملۈك خىزمەت قىلدۇرۇش ئۈچۈن، 1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 5- كۈنى مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 20 - يىغىنىدا «جوڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ‹جوڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئارخىپ قانۇنى› غا ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى قارارى» قاراپ چىقىلىپ ماقۇللاندى.

بۇ قارار ۋە يېڭى «ئارخىپ قانۇنى» نىڭ ئۇيغۇرچە تەرجىمىسى 1996- يىل 9 - ئاينىڭ 19 - كۈنى قانۇنچىلىق كومىتېتىمىز تەشكىللىگەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى، ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئارخىپ ئىدارىسى، ئاپتونوم رايونلۇق تىل - يېزىق خىزمىتى كومىتېتى، «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلاردىكى قانۇنشۇناسلىق، تىلشۇناسلىق ساھەسى ۋە ئارخىپ ساھەسىنىڭ مۇتەخەسسىسلىرى قاتناشقان يىغىننىڭ كوللېكتىپ بېكىتىشىدىن ئۆتتى. بۇ قارار ۋە «ئارخىپ قانۇنى» نىڭ ئېلان قىلىنىپ يولغا قويۇلۇشى دۆلىتىمىزنىڭ ئارخىپ ئىشلىرى تەرەققىياتىدىكى بىر زور ئىش بولۇپ، ئۇ ئاپتونوم رايونىمىزدا ئارخىپ ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ئىشلىرىنى كۈچەيتىش، ئارخىپنى توپلاش، ساقلاش، پايدىلىنىشقا بېرىش ئارقىلىق ئارخىپ ئۇچۇر مەنبەلىرىنى چوڭقۇر ئېچىپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا خىزمەت قىلىش جەھەتلەردە مۇھىم رول ئوينايدۇ.

ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يول ئېچىپ ئىلگىرىلەۋاتقان پوچتا - تېلېگراف ساھەسى

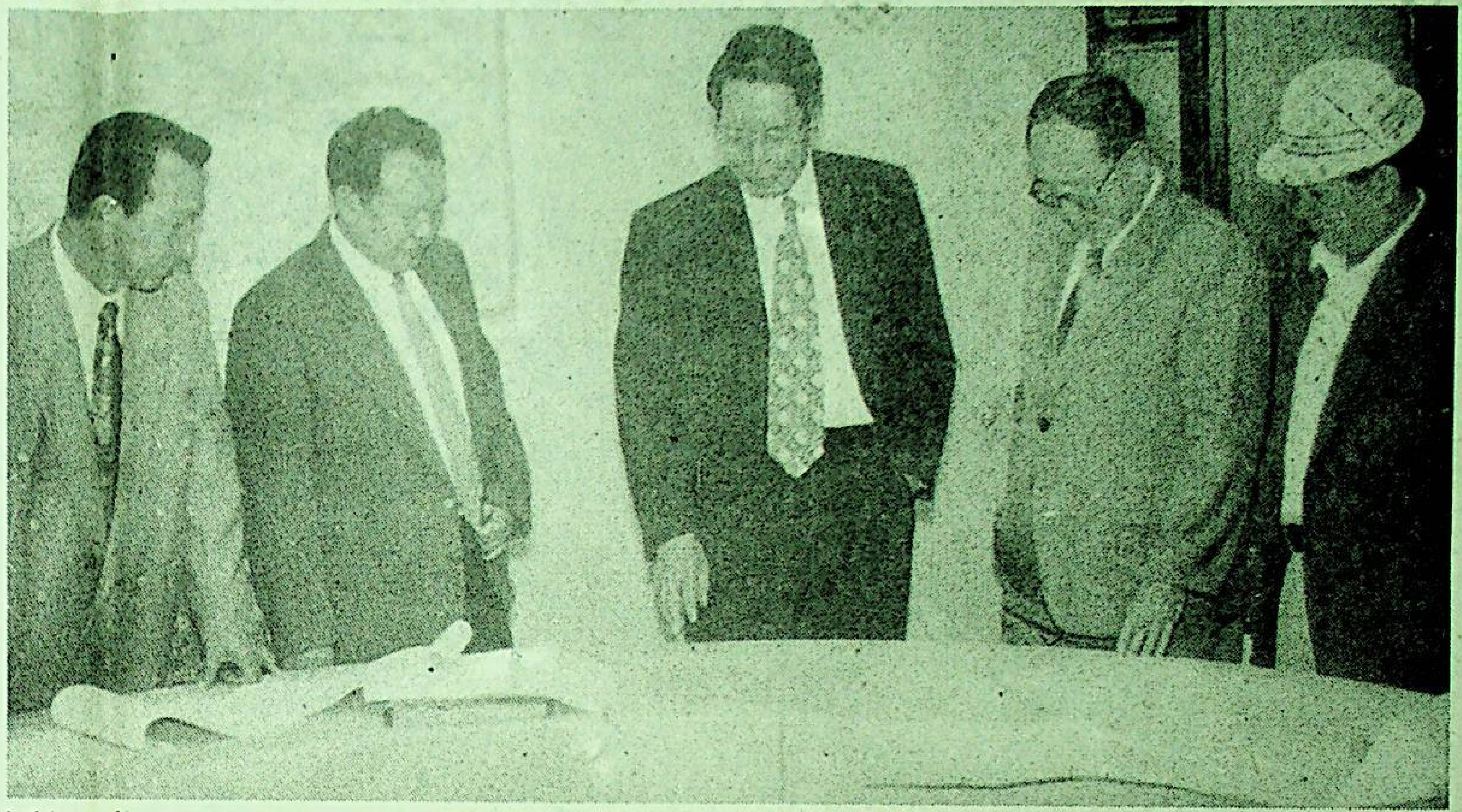

↑ پوچتا - تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ رەھبەرلىرى ئۆز ساھەسىدىكى ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىي پىلانىنى مۇزاكىرە قىلماقتا.

↑ «خەلق پوچتا - تېلېگرافى خەلقنى كۆزلەيدۇ»، پوچتالىيونلار يوللانمىلارنى تارقىتىشقا ئاتلاندى.

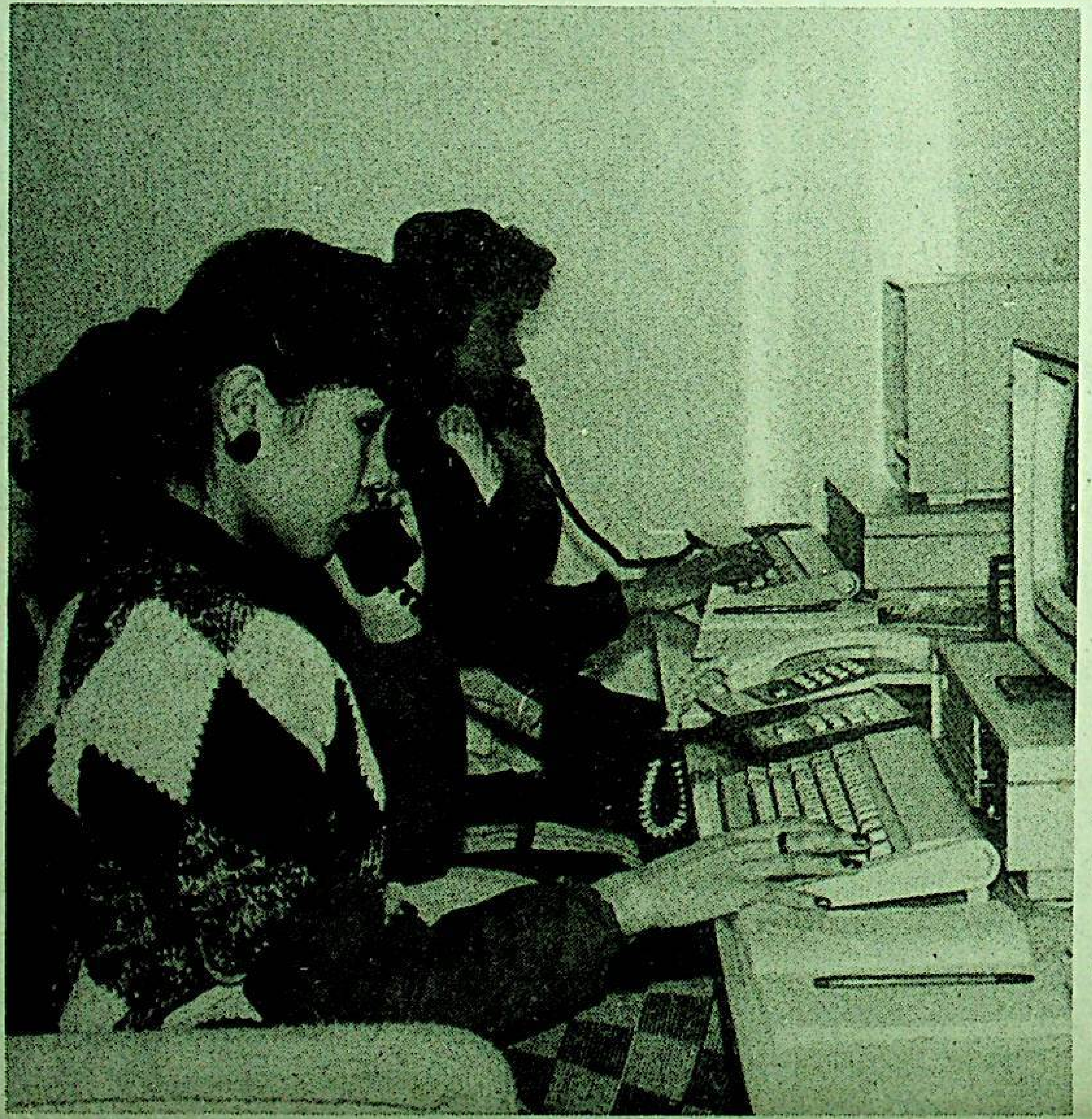

↑ «114» تېلېفون نومۇرىنى دەپ بېرىش ئىستانسىسىدىكى مۇلازىم قىزلار خىزمەت

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پوچتا - تېلېگراف ساھەسى ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى كىشىنى ئىلھاملاندۇرىدىغان نەتىجىلىرى بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر ساھە - ھەر كەسىپ ئىچىدە ئالدىنقى قاتاردا تۇرۇپ يول ئېچىپ ئىلگىرىلىمەكتە. ئۇلار 1979 - يىلدىن 1995 - يىلغىچە بولغان ئارىلىقتا خەۋەرلىشىش قۇرۇلۇشىغا 4 مىليارد 350 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئاپتونوم رايونىمىز خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئۇچۇر يەتكۈزۈش قەدىمىنى ناھايىتى چاپسان تېزلەتتى، جۇملىدىن ناھىيىدىن يۇقىرى ھەممە شەھەردە تېلېفوننىڭ پروگراممىلاشتۇرۇلۇشىنى ئىشقا ئاشۇردى، غول لىنىيىلىك پوچتا يوللىرىنى 100 مىڭ كىلومېتىردىن ئاشۇردى، پوچتا خەۋەرلىشىش تورلىرىنىڭ تېخنىكىلىق قوراللىنىش سەۋىيىسىنى تېز سۈرئەتتە ئۆستۈردى، يەر ئاستىدا ئوپتىكىلىق كابېل ئارقىلىق يوللاش، يەر يۈزىدە رەقەملىك مىكرو دولقۇن ئارقىلىق يوللاش ۋە ھاۋا بوشلۇقىدا سۈنئىي ھەمراھ ئارقىلىق يوللاش ئۆز ئارا بىرلەشتۈرۈلگەن زور سىغىملىق، ستېرېئولۇق زامانىۋى غول لىنىيىلىك يوللاش تورىنى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندۈردى. تېلېگراف تورىنى تەقلىدىي توردىن رەقەملىك تورغا، ئاپتوماتسىز توردىن ئاپتوماتىك تورغا ئۆزگەرتىشنى ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇردى، ئاساسىي غول لىنىيىلىك پوچتا يوللىرىنى كېچە - كۈندۈز پوچتا ئاپتوبۇسى قاتنايدىغان تېز پوچتا يوللىرىغا ئۆزگەرتتى، پوچتا كەسپىي كىرىمىنى يىلمۇ يىل ئاشۇرۇپ باردى، مۇقىم مۈلۈكنى يىلدا

↑ نەزەرىيە ئۆگىنىپ سىياسىي ساپانى ئۆستۈرۈش - كەسپىي خىزمەتنى ياخشى ئىشلەشنىڭ كاپالىتى. ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا - تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى بەش يىلدىن بۇيان تۈرلۈك شەكىلدىكى 13 قارار نەزەرىيە ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، تايانچلارنى تەربىيىلىدى.

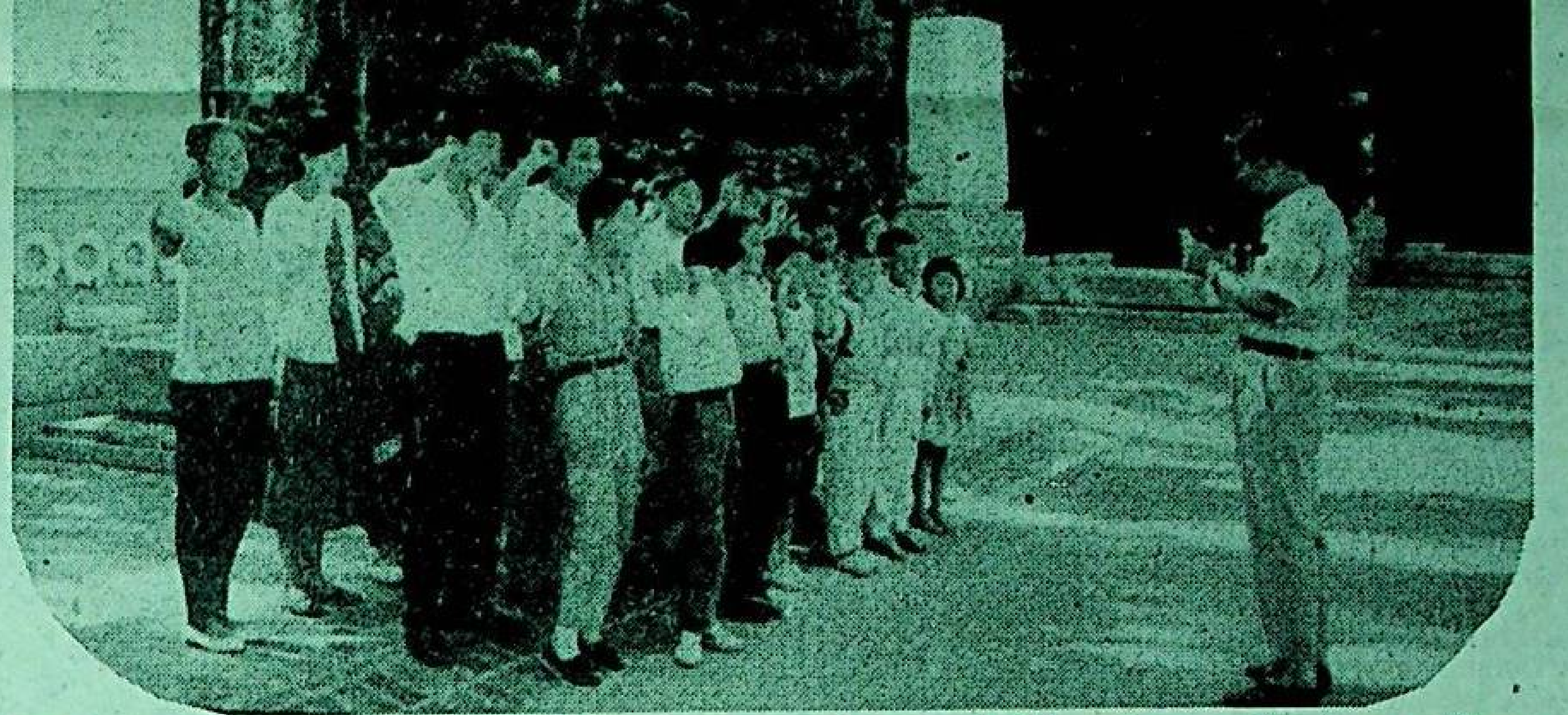

↑ ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا - تېلېگراف خەۋەرلىشىش قۇرۇلۇشى ئىدارىسى ياشلار - ئۆسمۈرلەرنى ئىنقىلابىي غايە تەربىيىسىگە ئىگە قىلدى.

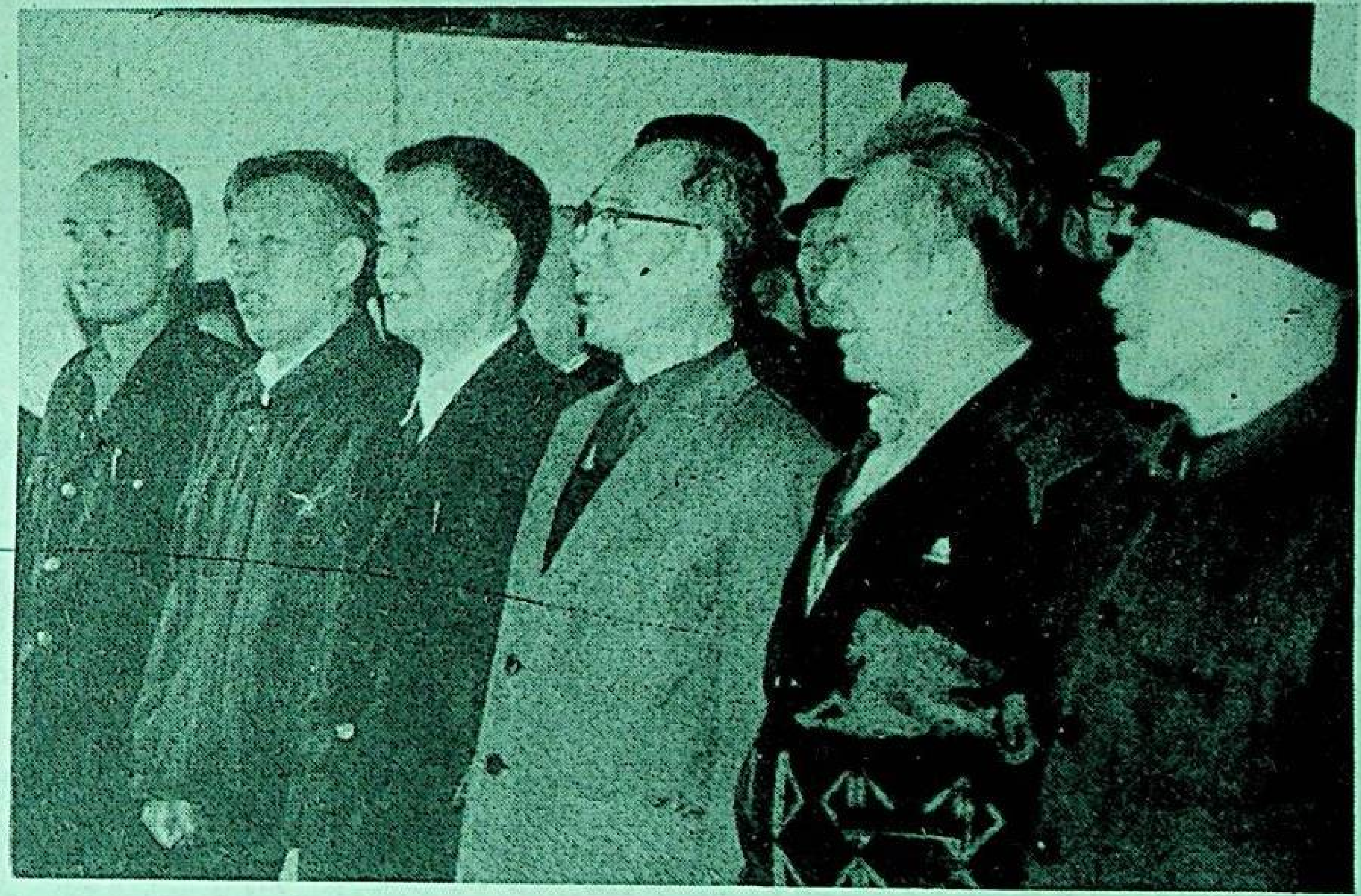

↑ ئېنقىلابىي ناخشىلارنى ئېيتىش ياشانغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى تېخىمۇ ياشارتىۋەتتى.

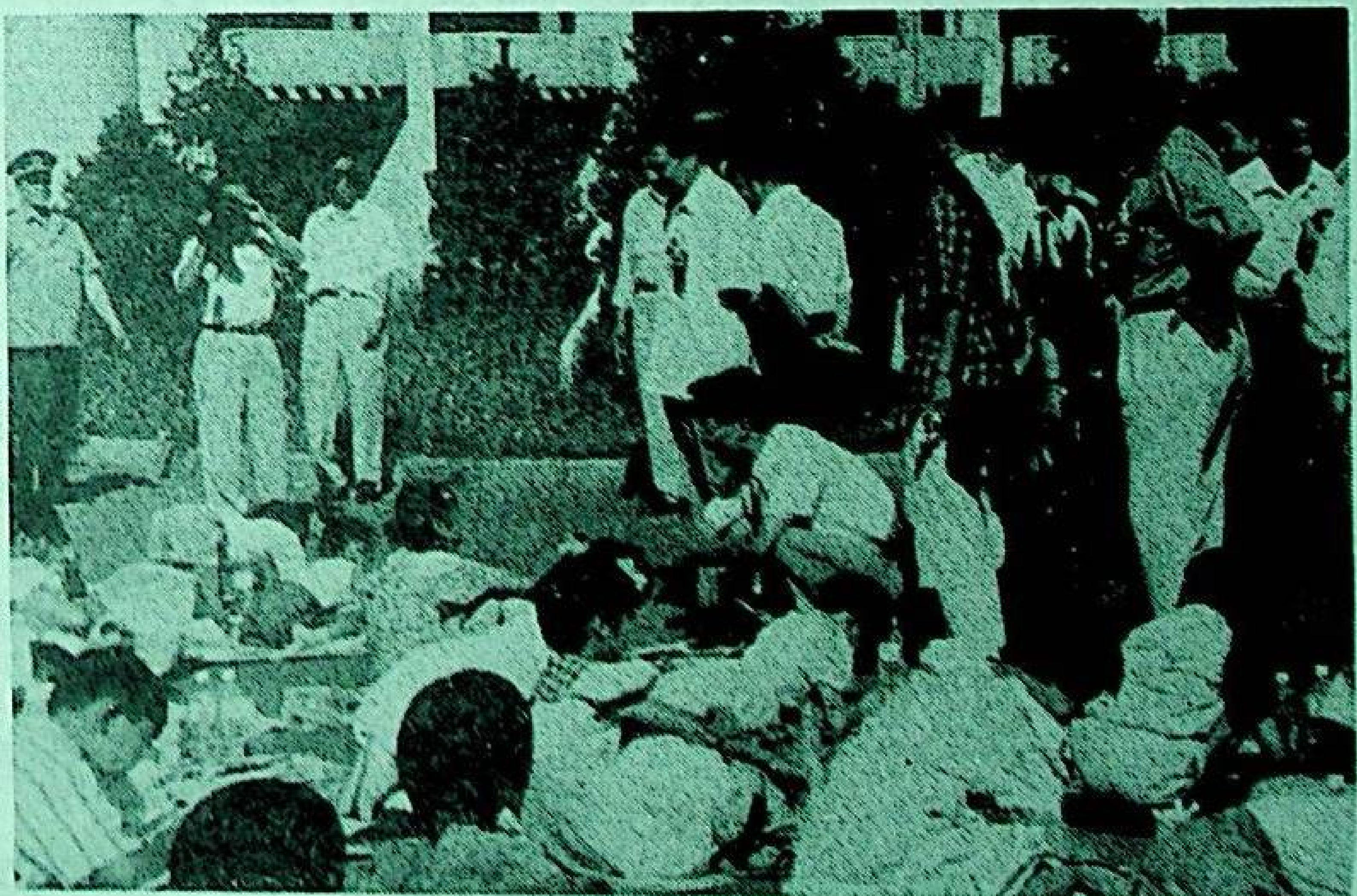

↑ بالىلارنىڭ ھۆسن خەت مۇسابىقىسى ئاتا - ئانىلارنى جەلپ قىلدى.

كېچە - كۈندۈز پوچتا ئاپتوبۇسى قاتنايدىغان تېز پوچتا يوللىرىغا ئۆزگەرتتى، پوچتا كەسپى كىرىمىنى يىلمۇ يىل ئاشۇرۇپ باردى، مۇقىم مۈلۈكنى يىلدا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 51% تىن ئاشۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا تەرەققىياتى ئەڭ تېز، ئۈنۈمى ئەڭ يۇقىرى كەسىپلەرنىڭ بىرى بولۇپ قالدى، شۇنىڭغا مۇناسىپ ھالدا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى، ئىشچى - خىزمەتچىلەر قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ كۈچەيتىپ، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچلۈك مەنىۋى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ بىلەن تەمىن ئەتتى. «ئىككى قولدا چىڭ تۇتۇش، ھەر ئىككى قول قاتتىق بولۇش» فاڭجېنىدا ئىزچىل چىڭ تۇرۇپ، ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيىنى بوشاشتۇرمىدى، ئىنقىلابىي ئەنئەنە تەربىيىسى، ۋەزىيەت تەربىيىسى، كەسىپ - تېخنىكا تەربىيىسىنى ئىزچىل، مۇقىم ئېلىپ باردى، «خەلق پوچتا - تېلېگرافى خەلقنى كۆزلەيدۇ» دېگەن تېمىدىكى ئەخلاق تەربىيىسىنى، مەدەنىيەتلىك كارخانا قۇرۇش تەربىيىسىنى، مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى، «پوچتا - تېلېگراف يېڭى ئىستىلىنى تىكلەپ، ئەلا مۇلازىملىق قىلىش» پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاش، پاك - دىيانەتلىك بولۇش قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى، ھازىر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك، ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىلىرىنىڭ ھەممىسىگە يەرلىك ھۆكۈمەتلەر تەرىپىدىن «مەدەنىيەتلىك ئورۇن»دەپ نام بېرىلدى. 26 ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەر - ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىلىرىغا ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «مەدەنىيەتلىك ئورۇن»دەپ نام بېرىلدى. 1994 - يىلى ئاپتونوم رايون ئۇيۇشتۇرغان ساھە ئىستىلى قۇرۇلۇشىنى سېلىشتۇرۇپ باھالاشتا ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا - تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى ئاپتونوم رايوندىكى ھەرقايسى كەسىپ - ساھەلەر ئارىسىدا ئالدىنقى ئورۇندا تۇردى.

ھازىر ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا - تېلېگراف ساھەسىدىكىلەر پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارارى»نى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، پەرقلەرنى تېپىپ، يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا «ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامنى ساقلاش ۋە يەنە يېڭى پەللىگە ئۆرلەپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا تېخىمۇ زور نەتىجىلەرنى يارىتىش ئۈچۈن تىرىشماقتا.

ھەسەن ئېلى

↑ ھەر خىل كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرى پوچتا - تېلېگراف ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى تېخىمۇ بېيىتتى.

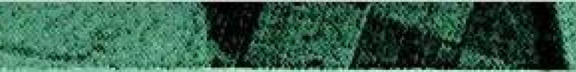

↑ «114» تېلېفون نومۇرىنى دەپ بېرىش ئىستانسىسىدىكى مۇلازىم قىزلار خىزمەت ئۈستىدە.

↑ «پوچتا - تېلېگراف يېڭى ئىستىلىنى تىكلەپ، ئەلا مۇلازىملىق قىلىش» پائالىيىتى پوچتا - تېلېگراف خادىملىرىنىڭ ئاممىا ئارىسىدىكى ئوبرازىنى تېخىمۇ ياخشىلىدى، سۈرەتتە: ئاپتوماتىك پوچتا تىجارەت پونكىتىدىكىلەر خىزمەت ئۈستىدە.

↑ پوچتا - تېلېگراف ساھەسىدە ھەر خىل تەنھەرىكەت مۇسابىقىلىرى ئۆتكۈزۈلۈپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ساغلاملىقى ئاشۇرۇلدى.

سۈرەتتە: ئۈرۈمچى شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسىدا يەنە بىر تۈركۈم چېمپىيونلار بارلىققا كەلدى.

بۇ بەتتىكى سۈرەتلەرنى ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا - تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى تەشۋىقات باشقارمىسى تەمىنلىگەن.

بەتنى مۇختەر ئەپىرى لاھىيىلىگەن

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

新疆日报
（维文）

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

1996 - يىل
ئۆكتەبىر
28
دۈشەنبە

ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە ياردەم بېرىش سالمىقىنى ئاشۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ۋۇشى خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە ساھەلەر بويىچە ياردەم بېرىش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلىدى.

1. نامراتلارغا پەن-تېخنىكا ئارقىلىق ياردەم بېرىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا، پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ بېيىشىغا ياردەم بەردى. ئۈرۈمچى شەھىرى قەشقەر، ئاقسۇ ۋىلايەتلىرى، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى 20 دىن ئارتۇق ناھىيىگە 18 تۈردىكى 100 خىلدىن ئارتۇق 2 مىليون 113 مىڭ كىلوگرام ئىقتىسادىي زىرائەت سورتلۇق ئۇرۇقلۇقى يەتكۈزۈپ بەردى. بۇ ئۇرۇقلۇق 25 مىڭ مو يەرگە تېرىلىپ ھوسۇلى تەخمىنەن % 30 ئېشىپ، پايدىسى 3 مىليون 750 مىڭ يۈەن ئاشتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، سۈپەت تەكشۈرۈش مۇلازىملىقىنى ياخشى يولغا قويۇپ، جەنۇبىي شىنجاڭ رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى كۆرۈنەرلىك ياخشىلىدى. ئۈرۈمچى شەھەرلىك پارتكوم، شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى يەنە ئاتۇشقا تېخنىك خادىملارنى ئەۋەتىپ، 50 مو يەردە كۆكتات يېتىشتۈرۈش تېخنىكىسى بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىش پارنىكى ۋە يېتەكچىلىك قىلىش خاراكتېرلىك پارنىك قۇردى. شەھەر ئەتراپى رايونىدا كۆكتات ئىشلەپچىقىرىشى بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىش بازىسى قۇردى. 200 نەچچە تېخنىكىنى بىلىدىغان كۆكتاتچى يېتىشتۈرۈپ بەردى. ئۈرۈمچى شەھەرلىك ۋە ئۈرۈمچى ناھىيىلىك كۆكتات ئۇرۇقى شىركىتى ئۇرۇقلۇق قىس بولغان ئەھۋالدىمۇ جەنۇبىي شىنجاڭ رايونىنى سۈپەتلىك كۆكتات ئۇرۇقلۇقى بىلەن تەمىنلىدى.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك پەن-تېخنىكا كومىتېتى، يېزا ئىگىلىك كومىتېتى جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ چارۋىچىلىق رايونلىرىدا قوي نەسلىنىڭ ناچارلىشىپ كېتىۋاتقانلىقىنى نەزەردە تۇتۇپ، تەشەببۇسكارلىق بىلەن سۈپەتلىك نەسىللىك تىۋىتلىك ئۆچكە يۆتكەپ، 16 مىڭ تۇياقتىن ئارتۇق يەرلىك نەسىللىك ئۆچكىنىڭ نەسلىنى ياخشىلىدى. ئۈرۈمچى شەھەرلىك پەن-تېخنىكا كومىتېتى خوتەن قاتارلىق ۋىلايەتلەرنى 200 دىن ئارتۇق كۆپ ئىقتىدارلىق يېڭى كەپشەرلەش ماشىنىسى مەھسۇلاتى بىلەن تەمىنلىدى. بۇلاردىن باشقا يەنە چىرا قاتارلىق نامرات ناھىيىلەرگە تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئالىمدىن ئاچچىقسۇ ئىشلەش ۋە سۇ، كۆمۈر تېجەيدىغان يېڭى تېخنىكىسىنى كىرگۈزۈپ بەردى. ئۈرۈمچى شەھىرىگە قاراشلىق ئالاقىدار تارماقلار يەنە جەنۇبىي شىنجاڭ رايونىغا 1800 دىن ئارتۇق كومپيۇتېر خادىمى يېتىشتۈرۈپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، مۇتەخەسسىسلەرنى ئەۋەتىپ «چەرچەن چاۋالدۇن رايونىنى ئېچىش ئۈستىدە تەتقىقات»نى ئۈستىگە ئالدى ۋە ئىككى تۈردىكى تەتقىقاتنى ئورۇنداپ، بۇ رايوننىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشنى ئىلمىي ئاساس بىلەن تەمىن ئەتتى.

2. مائارىپ ئارقىلىق نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش سالمىقىنى زورايتتى. نامرات رايونلاردا ئوقۇش يېشىغا توشقان بالىلارنىڭ ئوقۇشسىز قېلىشى ئېغىر بولۇش، ئوقۇتقۇچى كەمچىل بولۇش، ئوقۇتۇش مۇئەسسەسلىرى ئىنتايىن قالاق بولۇشتەك ئەھۋالنى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ۋەتەن ئۈچۈن ئىلىشىش

— ئېلىمىزدە تۇنجى يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئالىيۇمىن ياپراقنىڭ دۇنياغا كەلگەنلىكى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز جاۋيۈي، ۋاڭ دىڭگۈي

1996 - يىلى 8 - ئاينىڭ 24 - كۈنى سەھەر سائەت ئىككىدە بىر تونىنا تۇنجى يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئالىيۇمىن ياپراق مۇۋەپپەقىيەتلىك ئىشلەپ چىقىرىلدى، بۇنىڭ بىلەن ئېلىمىز بويىچە تۇنجى يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئالىيۇمىن ياپراقنىڭ شىنجاڭ جۇڭخې ھەسسىدارلىق چەكلىك شىركىتىدە دۇنياغا كەلگەنلىكى جاكارلاندى.

يۇقىرى بېسىملىق ئالىيۇمىن ياپراقنىڭ دۇنياغا كېلىشى ئۇزاقتىن بۇيان ئاز ساندىكى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر مونوپول قىلىۋالغان يۇقىرى بېسىملىق ئالىيۇمىن ياپراق بازىرىنى بۇزۇپ تاشلىدى، شۇنىڭ بىلەن جۇڭگو دۇنيادا فرانسىيە، گېرمانىيە، ياپونىيىدىن قالسىلا يۇقىرى سۈپەتلىك، يۇقىرى بېسىملىق ئالىيۇمىن ياپراق ئىشلىيەلەيدىغان 4 - دۆلەتكە ئايلاندى. جۇڭگو شۇنىڭدىن ئېتىبارەن يۇقىرى بېسىملىق ئالىيۇمىن ياپراقنى پۈتۈنلەي ئىمپورت قىلىدىغان تارىخقا خاتىمە بەردى.

شىنجاڭ جۇڭخې ھەسسىدارلىق چەكلىك شىركىتى شادلىققا چۆمدى. كىشىلەر ھاياجان ئىچىدە كۆزلىرىگە ئىسسىق ياش ئېلىشتى. بۇ ئۇلارنىڭ ئۆز ئەجرىنىڭ شېرىن مېۋىسىدىن پەخىرلىنىۋاتقانلىقىنى چۈشەندۈرەتتى...

ئېلىمىز 70 - يىللاردىن باشلاپ ئالىيۇمىن ئېلېكترولىز كوندېنساتور سانائىتىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ فرانسىيە ۋە ياپونىيىدىن سىغىمچانلىقى زور ئېلېكترونلۇق ياپراق (يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئالىيۇمىن ياپراقتىن پىششىقلاپ ئىشلەنگەن مەھسۇلات) ئىشلەپچىقىرىش ئۈسكۈنىسىدىن 50 نەچچە يۈرۈشنى

ئالىيۇمىن ياپراق ئىشلەپچىقىرىشنىڭ تۇنجى شەرتىنى ھازىرلىغان جۇڭخېلىقلار: «سۈپەتلىك ئالىيۇمىن ئۈستۈنلۈكىمىزنى جارى قىلدۇرۇپ، ئوتتۇرا، يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئالىيۇمىن ياپراق ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسىنى ئۆزىمىز ياسايمىز، ئۆزىمىز قۇرىمىز»، دەپ تەنتەنىلىك قەسەم بەردى.

لېكىن ئەينى ۋاقىتتا كۆلىمى جەھەتتە ئوتتۇرا، كىچىك تىپتىكى كارخانىلارنىڭ گۇرۇپپىسىدا تۇرىدىغان، چېگرا رايونغا جايلاشقان ئېلېكترولىز ئالىيۇمىن زاۋۇتىنىڭ دۆلەتنىڭ بوشلۇقىنى تولدۇرىدىغان مەھسۇلاتنى ئىشلەپچىقىرىشى ئاسان ئىشمۇ! تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ تېخنىكا قامال قىلىشى ئۇلار ئۈچۈن تۇنجى توقماق بولدى، ئۇلار چەت ئەلدىكى يۇقىرى بېسىملىق ياپراق ئىشلەپچىقىرىش زاۋۇتلىرىغا ئىككى قېتىم تېخنىكا كىرگۈزۈشكە باھا قويۇش تەلەپنامىسى ئەۋەتتى، بۇنىڭغا ئۇلار جاۋاب قايتۇرمىدى، جاۋاب قايتۇرغاندىمۇ باھانى ناھايىتى يۇقىرى قويۇپ، 100 مىليون يۈەن قىممىتىدىكى كاسات ماشىنا - ئۈسكۈنىلىرىنى قوشۇپ ساتىمىز، دەپ تۇرىۋالدى.

كۈچلۈك مىللىي غۇرۇر جۇڭخېلىقلارنىڭ ئۆز كۈچىگە تايىنىپ يۇقىرى بېسىملىق ئالىيۇمىن ياپراقنى ئىشلەپچىقىرىش ئىشەنچىسىنى چىڭىتتى، ئەينى ۋاقىتتا ئۈرۈمچى ئالىيۇمىن زاۋۇتىنىڭ باشلىقلىقىنى ئۆتەۋاتقان جاڭ يىڭچەن ئۆزى ئەترەت باشلاپ، دۆلىتىمىزدىكى ئون نەچچە ئالىي مەكتەپ، كوندېنساتور گۇرۇھى ۋە لايىھە - تەتقىقات ئورۇنلىرىنى زىيارەت قىلدى، قىلىنىشىغا ئەگىشىپ، بۇ شىركەت مەۋقەنى مەملىكەت ئىچىگە قويۇپ، تېخنىكا ئۆتكەلگەن ھۇجۇم قىلىش دادىل تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ كۆپ تەرەپلىمە دەللەش ئارقىلىق ئاخىرى گوۋۋېيۈەن ئىشلەپچىقىرىشنى باشقۇرۇش ئىشخانىسى، دۆلەت ئېلېكترون سانائىتى مىنىستىرلىكى، جۇڭگو رەڭلىك مېتال سانائىتى باش شىركىتى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىساد - سودا كومىتېتى، پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ قوللىشى بىلەن ئىش باشلىدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

قىزىلسۇ ئوبلاستى بۇ يىللىق ئېكسپورت ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل خەۋەر قىلىدۇ: قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى سەككىز ئايدا يىللىق ئېكسپورت ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

بۇ يىل بۇ ئوبلاستىكى چېگرا سودا سىستېمىسى ئاپتونوم رايونلۇق چېگرا سودا خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، چېگرا سودا كارخانىلىرىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش سۈپىتى ۋە سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، چېگرا سودا تەرتىپىنى ياخشىلاپ، چېگرا سودا كارخانىلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئىمپورت - ئېكسپورت تاۋارلىرىنىڭ قۇرۇلمىسىنى مۇۋاپىق تەڭشىدى. سەككىز ئايدا بۇ ئوبلاستىنىڭ ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى 19 مىليون 177 مىڭ دوللارغا يەتكۈزۈپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن % 52.2 ، ئاپتونوم رايون چۈشۈرۈپ بەرگەن يىللىق 12 مىليون دوللار ۋەزىپە سوممىسىنى 7 مىليون 177 مىڭ دوللار ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق يولۇچىلار ترانسپورت شىركىتىنىڭ ئاپتوبۇس شوپۇرى ۋېن خۇافېڭ 27 يىللىق شوپۇرلۇق ھاياتىدا 2 مىليون 500 مىڭ كىلومېتىر مۇساپىنى بىخەتەر بېسىپ، جۇڭگو تاشيول ترانسپورت باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، قاتناش مىنىستىرلىكى، ج خ مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن

خوتەن ۋىلايەتلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىنى تارقىتىشتىكى ئىلغارلارنى تەقدىرلىدى

بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق يولۇچىلار ترانسپورت شىركىتىنىڭ ئاپتوبۇس شوپۇرى ۋېن خۇافېڭ 27 يىللىق شوپۇرلۇق ھاياتىدا 2 مىليون 500 مىڭ كىلومېتىر مۇساپىنى بىخەتەر بېسىپ، جۇڭگو تاشيول ترانسپورت باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، قاتناش مىنىستىرلىكى، ج خ مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «مەملىكەت بويىچە قىزىل بايراقدار يولۇچىلار ئاپتوبۇس شوپۇرى» دېگەن شەرەپكە ئېرىشتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ياڭ شىنسەي فوتوسى

ياشلاپ، دۆلىتىمىزدىكى ئون نەچچە ئالىي مەكتەپ، كوندېنساتور گۇرۇھى ۋە لايىھە-تەتقىقات ئورۇنلىرىنى زىيارەت قىلدى. 1993- يىلى 2 - ئايدا جۇڭخې ھەسسەدارلىق چەكلىك شىركىتىنىڭ تەشكىل

ئېلېكترونلۇق ئالىيۇمىن ياپراقتىن پىششىقلاپ ئىشلەنگەن مەھسۇلات) ئىشلەپچىقىرىش ئۇسكۇنىسىدىن 50 نەچچە يۈرۈشنى كىرگۈزگەندى. لېكىن يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئالىيۇمىن ياپراق ئىشلەپچىقىرىشتا ئىلغار تېخنىكىغا ئىگە بولغان تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر تېخنىكىنى قاتتىق قامال قىلغانلىقتىن، ئىلىنمىز كىرگۈزگەن 50 نەچچە يۈرۈش ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسى ئۈگۈتسىز توگمەنگە ئايلىنىپ قالدى. تېخنىكا جەھەتتىكى قالاقلىق رەھىمسىز رېئاللىق جۇڭخېلىقلارنى تولىمۇ ئازابلىدى. 1991 - يىلى ئىشلەپچىقىرىش مەھسۇلات مىقدارىدا مەملىكەت بويىچە 1 - ئورۇننى، سۈپەت جەھەتتە دۇنيادا 4 - ئورۇننى ئىگىلىگەن، سابىقى يۇقىرى ئالىيۇمىن ئىشلەپ چىقىرىپ، يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ شېكەرچىلىك سانائىتى بىلەن يېزا ئىگىلىكىنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈش يولىغا ماڭدى

جاڭ ۋېنيۈ شېكەرچىلىك كارخانىلىرىنىڭ كۈتۈپ تۇرماي، تايىنىۋالماي، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈشنى تەلەپ قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز جاۋ يۈ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون يېقىندا ئاچقان شېكەرچىلىك خىزمىتى يىغىنىدا مۇنۇلار قارار قىلىندى: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى شېكەرچىلىك كارخانىلىرىنى قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى شېكەرچىلىك كارخانىلىرى سانائەت بىلەن يېزا ئىگىلىكىنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈش تەرەققىيات يېڭى يولىغا ماڭىدۇ، كېلەر يىلدىن باشلاپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 16 شېكەر زاۋۇتى ئومۇمىيۈزلۈك قىزىلچا تېرىيدۇ. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋېنيۈ شېكەرچىلىك كارخانىلىرىنىڭ قاراشنى ئۆزگەرتىپ، ئىشەنچىنى مۇستەھكەملەپ، كۈتۈپ تۇرماي، تايىنىۋالماي، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ بۇ ئىشنى پۇختا ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى.

شېكەرچىلىك سانائىتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇھىم ئۈزۈك كەسىپلىرىنىڭ بىرى، بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 16 شېكەر زاۋۇتىنىڭ مۇتلەق كۆپى ئىچكى - تاشقى بازارلارنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىغانلىقتىن، زىيان تارتىپ قىيىن ئەھۋالدا قالدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ خىل ۋەزىيەتنى ئىمكان قەدەر تېزرەك ئۆزگەرتىش ئۈچۈن،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ژۇرناللىرىنى تارقىتىشتىكى ئىلغارلارنى تەقدىرلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ۋىلايەتلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسى 23-ئۆكتەبىر داغدۇغىلىق يىغىن ئۆتكۈزۈپ، پارتىيە گېزىت-ژۇرناللىرىنى تارقىتىشتىكى ئون ئىلغار كوللېكتىپ، 69 ئىلغار شەخسنى مۇكاپاتلىدى.

خوتەن ۋىلايىتى، خوتەن شەھىرى، خوتەن ناھىيىسىگە بىۋاسىتە قاراشلىق ئورۇنلار، بىكتۈەن، خوتەن شۆبە ھەربىي رايونى، خوتەندە تۇرۇشلۇق قىسىملاردىكى 400 دىن ئارتۇق تارقىتىش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى خادىم بىر يىلدىن بۇيان جاپالىق ئىشلەپ «خەلق گېزىتى»، «ئىزدىنىش»، «شىنجاڭ گېزىتى»، «غەربىي رايون ئاۋانگارتلىرى»، «خوتەن گېزىتى» قاتارلىق پارتىيە گېزىت-ژۇرناللىرىدىن 24 مىڭ پارچىدىن كۆپرەكىنى مۇشتەرىلارنىڭ قولىغا ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ بەردى. خوتەن ۋىلايەتلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسى ئۇلارنىڭ خىزمەت ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بېرىپ، كېلەر يىللىق مۇشتىرى قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن 30 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، 80 گە يېقىن ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسنى ئۈچ دەرىجە بويىچە تەقدىرنامە ۋە ماددىي بۇيۇملار بىلەن مۇكاپاتلىدى.

يېڭىسار ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ياخشى ئىش قىلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابلىمىت يۈسۈپ خەۋەر قىلىدۇ: يېڭىسار ناھىيىلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ماددىي ۋە مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتىپ، ئۇلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاش، خىزمەت ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش مەقسىتىدە ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئۈچۈن بىر نەچچە ياخشى ئىش قىلىپ بەردى:

1. 20 نەچچە مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئاشخانىسى قۇرۇپ، تاماق باھاسىنى بازار باھاسىدىن % 20 ئەرزان قىلدى، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئوزۇقلىنىشى ئۈچۈن ياخشى شارائىت ياراتتى.

2. 100 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئۈسكۈنىلىرى زامانىۋى «ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئائىلىسى»قۇردى، ھەر ھەپتىنىڭ 4-كۈنى كەچتە كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىنى ئۇيۇشتۇرۇپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشتىن سىرتقى مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى بېيىتتى.

3. 5000 يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ قىرائەتخانا قۇرۇپ، 1000 نۇسخىدىن ئارتۇق كىتاب، 50 نەچچە خىل گېزىت-ژۇرنال سېتىۋېلىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ سىياسىي، كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئىمكانىيەت يارىتىپ بەردى.

4. 15 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، بەدەن چېنىقتۇرۇش سايمانلىرى سېتىۋېلىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ بەدەن چېنىقتۇرۇشىغا ئىمكانىيەت يارىتىپ بەردى.

5. ئىشچى - خىزمەتچىلەر مۇنچىسى ياساپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ پاكىز يۇيۇنۇشىغا شارائىت يارىتىپ بەردى.

6. 8000 يۈەن سەرپ قىلىپ، كىچىك تىپتىكى پارقازىنى سېتىۋېلىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئائىلە-تاۋابىئاتلىرىنى ئىككى ۋاق قايناقسۇ بىلەن تەمىنلەپ، ئۇلارنى تۇرمۇش ئاۋارىچىلىقىدىن قۇتۇلدۇردى.

7. 2600 يۈەن سەرپ قىلىپ، بىر يۈرۈش تەنتەربىيە سايمانلىرىنى سېتىۋېلىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى تېخىمۇ جانلاندۇردى.

تۇرپان شەھىرىدە مەملىكەت بويىچە ئەڭ ئۇزۇن، كۆلىمى چوڭ مەدەنىيەت كارىدورى بارلىققا كەلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ساتتار رېقىپ خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان شەھىرىنىڭ مەركىزىدىكى ئۈزۈم بېدىشى بىلەن پۈركەنگەن «ياشلار يولى»دا گېزىت ئوقۇش مۇنبىرى بارلىققا كەلدى. ئۇزۇنلۇقى 1000 مېتىر كېلىدىغان بۇ مەدەنىيەت سورۇنى ئۇزۇنلۇق كۆلەم ۋە سېلىنغان مەبلەغ جەھەتتە مەملىكەت بويىچە تۇنجى مەدەنىيەت كارىدورى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

مەدەنىيەت كارىدورى- مەنىۋى - مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى بولۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتىشتىكى مۇھىم تەشۋىقات بازىسى. تۇرپان ۋىلايەتلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ تەشكىللىشى، ۋىلايەت، شەھەردىكى بىر قىسىم ئورۇنلارنىڭ ھەمكارلىشىشى ئارقىسىدا مەيدانغا كەلگەن بۇ مەدەنىيەت كارىدورىدا ئەينەك ئورنىتىلغان سۈپەتلىك جازىدىن 250 نەچچىسى ياسالغان بولۇپ ئۇنىڭغا دەسلەپكى قەدەمدە ۋىلايەت ۋە شەھەردىكى 70 نەچچە ئىدارە، ئورۇن، ھەربىي قىسىملار 100 نەچچە خىل گېزىت، نۇرغۇن سۈرەت، شۇنداقلا مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللارنى قويدى. مەدەنىيەت كارىدورى 10-ئاينىڭ 17-كۈنى رەسمىي پۈتكەندىن كېيىن ھەر ساھە، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تەكشۈرۈش ئۆمىكىدىكى ۋەكىللەرنىڭمۇ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

400 مىڭ يۈەندەك مەبلەغ سېلىنغان بۇ مەدەنىيەت كارىدورى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بىلىم ئالىدىغان باغچىسى، تۇرپاننىڭ مەنىۋى-مەدەنىيەت قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى گەۋدىلەندۈرىدىغان كۆزنەك، شۇنىڭدەك بۇنىڭغا قاتناشقان ئىدارە-ئورگانلارنىڭ ئوبرازىنى تىكلەش، ئۆزىنى تەشۋىق قىلىش ۋە ئېلان بېرىشتىكى ياخشى سورۇن ھېسابلىنىدۇ.

قەشقەر ۋىلايىتى مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈپ، دېھقان،چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتتى

مەنىۋى مەدەنىيەت گۈللىرى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرېشىت خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر ۋىلايىتى مەدەنىيەتنى يېزا-بازار، ئاساسىي قاتلاملارغا يۈزلەندۈرۈپ، كۆپ خىل شەكىلدىكى مەدەنىيەت مۇلازىمىتىنى قانات يايدۇرۇش ئارقىلىق دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتىپ، يېزىلارنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈردى.

قەشقەر ۋىلايىتى مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈشنى مۇھىم خىزمەتلەرنىڭ بىرى سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. ۋىلايەتتىكى 12 كەسپىي سەنئەت ئۆمىكى ئۆزلىرى تەييارلىغان مول مەزمۇنلۇق سەنئەت نومۇرلىرىنى يېزا-قىشلاق، زاۋۇت، كان-كارخانا، ھەربىي قىسىملاردا قويۇپ ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى. بۇ جەرياندا ئۇلار 40 مەيدان ئويۇن قويدى. ئويۇننى كۆرگۈچىلەر 60 مىڭ ئادەم (قېتىم)غا يەتتى. كىنو-قويۇش-تارقىتىش شىركەتلىرى «كۆك فەنىيېن ناملىق كىنو فىلىمىنى يېزىلاردا 80 مەيدان قويۇپ، 50 مىڭ ئادەم (قېتىم)نى تەربىيىگە ئىگە قىلدى. ۋىلايەت، ناھىيە، (شەھەر)لەردىكى كۇتۇپخانىلار 400 مىڭ پارچە پەن-تېخنىكا كىتابىنى دېھقان، چارۋىچىلارغا تەقدىم قىلدى. بۇ ۋىلايەتتىكى رەسسام، خەتتاتلارمۇ دېھقان، چارۋىچىلار ئۈچۈن 210 پارچە رەسىم سىزدى، 1000 پارچە ھۆسن خەت يېزىپ بەردى.

ۋىلايەت، ناھىيىدىن ئىبارەت ئىككى دەرىجىلىك پەن-تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش جەمئىيەتلىرىمۇ پەن-تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇشتا زور كۈچ سەرپ قىلىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ياخشى باشلامچىسى بولدى. ئۇلار ئىككى يىلدىن بېرى 30 نەچچە خىل پەن-تېخنىكا بىلىملىرى ۋە ژۇرناللىرىنى تۈزۈپ باستۇرۇپ دېھقانلارغا تارقىتىپ بەردى. 58 خىل، 78 مىڭ 923 پارچە پەن-تېخنىكا بىلىملىرىگە ئائىت كىتاب-ژۇرنال يېزا، كەنت مەدەنىيەت ئۆيلىرىگە قويۇلۇپ، يېزىلارنىڭ دېھقانلارنى پەن-تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەشتىكى مۇھىم قورالىغا ئايلاندى. ئىككى يىل ئىچىدە پەن-تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش بويىچە 68 قېتىم تەشۋىقات پائالىيىتى، 24 قېتىم پەن-تېخنىكا كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزۈلدى. لېكسىيە ئاڭلىغان، كۆرگەزمە كۆرگەنلەر 136 مىڭ 753 ئادەم (قېتىم)غا يەتتى. بۇنىڭ بىلەن دېھقان، چارۋىچىلار ئارىسىدا پەن-تېخنىكىنى سۆزلەشكە، ئىشلىتىشكە، ئۆگىنىشكە قىزىقىدىغان ياخشى كەيپىيات بارلىققا كېلىپ، يېزا ئىگىلىكىدىكى ئارىسالدى ۋاقىتنى بىكار ئۆتكۈزۈۋەتمەيدىغان خۇشاللىنارلىق ۋەزىيەت شەكىللەندى.

ئاتۇش باغۋەنچىلىكىنىڭ يېڭى باھارى

ئوسمانجان نىيازى

بوستانلىق ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە

كۆكەرتىش كومىتېتى ھەمكارلاشتى

ئاتۇش باغۋەنچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا، تۇپراق، سۇ مەنبەسى ياخشى، كۈن نۇرىنىڭ چۈشۈش ۋاقتى ئۇزۇن بولۇشتەك ئەۋزەل شارائىتقا ئىگە. ئاتۇشنىڭ ئەنجۈرى ۋىتامىنلار پادىشاھى دەپ ئاتىلىدۇ. ئاتۇشنىڭ مۇناقى ئۈزۈمى تەمىنىڭ تاتلىقلىقى، ياقۇتتەك كۆركەم ۋە ئۇزاق ساقلىغىلى بولۇشتەك ئالاھىدىلىكى بىلەن مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدا داڭلىق بولۇپ، دۆلەت دەرىجىلىك ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكەن، خۇۋەينى ئۆرۈكى، قاراكۆسەي قوغۇنى ئۆرۈك ۋە قوغۇنلارنىڭ سەرخىلى بولۇپ، شىنجاڭدىلا ئەمەس، مەملىكەت ئىچىدە داڭقى بار.

ئاتۇش ناھىيىسى 1986 - يىلى شەھەرگە ئۆزگەرتىلگەندىن بۇيانقى ئون يىل ئىچىدە ئۆز ئورنىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، باغۋەنچىلىكنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇپ، خۇشاللىنارلىق نەتىجىنى قولغا كەلتۈردى. 1996 - يىلى باغ ئومۇمىي كۆلىمى26 مىڭ 460 موغا يېتىپ، 1986 - يىلىدىكى 1563 مودىن 24 مىڭ 897 مو كۆپەيدى. 1995 - يىلى بۇ باغلاردىن ئېلىنغان مېۋە - چېۋە 133 مىڭ 390 توننىغا يېتىپ، 1986 - يىلىدىكىدىن 7.7 ھەسسە ئاشتى. كۆپ ساندىكى دېھقانلار باغۋەنچىلىككە تايىنىپ بېيىش يولىغا ماڭدى. بەزى دېھقانلار مېۋە - چېۋە پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتلىرىنى قۇرۇپ، مىليونېرغا ئايلاندى. ھازىر باغۋەنچىلىك ئاتۇش شەھىرىنىڭ ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى تۈۋرۈك كەسىپكە ئايلىنىپ، دېھقانلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىشتە مۇھىم رول ئوينىدى.

ئاتۇش شەھىرى مېۋە - چېۋە ماكانى دەپ ئاتالسىمۇ، ئون يىلنىڭ ئالدىدا باغۋەنچىلىك تەرەققىياتى ئاستا بولۇپ، شەھەر بويىچە ھەر بىر كىشىگە توغرا كېلىدىغان باغ 0.1 پۇڭ ئەتراپىدا ئىدى. دېھقانلار باغۋەنچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈستىدە ئىزدىنىۋاتقان پەيتتە، مەملىكەتلىك يېزا خىزمىتى يىغىنى چاقىرىلدى ھەمدە 1986 - يىلى بۇ جەھەتتە مۇناسىۋەتلىك ھۆججەت چىقىرىلدى. شەھەرلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى كادىرلار ۋە ئاممىنى بۇ ھۆججەتنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، ھەر قايسى ساھەدىكىلەر ۋە ئاممىنىڭ دېھقانچىلىقنى بوشاشتۇرۇپ قويماسلىق شەرتى ئاستىدا، باغۋەنچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا بولغان تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈردى.

ئاتۇش دېھقانلىرى بۇرۇندىنلا ئۈزۈملەرنىڭ ئالدى - كەينىگە، ئېرىق - ئۆستەڭ بويلىرىغا ئۈجمە، ئۆرۈك كۆچىتى تىكىپ، كۆكتات، قوغۇن تېرىشقا ئادەتلەنگەنىدى. شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى باغۋەنچىلىكنى يۈكسەلدۈرۈش توغرىسىدىكى چاقىرىقنى ئوتتۇرىغا قويۇشى بىلەنلا، دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقى يەنىمۇ قوزغىلىپ، ئاشلىق، پاختىنى ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلغان ھالدا باغۋەنچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى چىڭ تۇتۇپ، بېيىش يولىغا ماڭدى. شەھەر بويىچە باغ بىنا قىلىش دولقۇنى قوزغىلىپ، مۇئىلىك كۆچەت بازىلىرى ئارقا - ئارقىدىن قەد كۆتۈردى. ئون يىل تىرىشىش ئارقىلىق 1995 - يىلغا كەلگەندە سۇنتاغ، ئازاق، ئۇستۇن ئاتۇش يېزىلىرىدا 4000 مو كۆلەمدە مۇناقى ئۈزۈم بازىسى، ئازاق، سۇنتاغ يېزىلىرىدا مەھسۇلاتى 1600 توننىلىق 4000 مو كۆلەملىك ئەنجۈرزارلىق بارلىققا كەلدى. كاتتايلاق يېزىسىدا مەھسۇلاتى 2143 توننىلىق 3800 مو قاراكۆسەي قوغۇن بازىسى بارلىققا كەلدى. باغۋەنچىلىك كەسپى تېز تەرەققىي قىلىپ، ئىپتىدائىي ئىگىلىكتىن تۈجۈپىلەنگەن ئىگىلىك يولىغا سىلجىدى، ھەممە كەنت، ھەممە ئائىلىلەردە باغ بولۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ھويلا- ئارام ئىگىلىكىنىلا راۋاجلاندۇرغاندا، دېھقانلار ئۆزى ئىشلەپ چىقارغان مەھسۇلاتنى ئۆزى ئىستېمال قىلىش بىلەنلا چەكلىنىپ قالىدىغانلىقىنى، دېھقانلارنى ھەقىقىي بېيىتىشتا بۇنىڭ كۇپايە قىلمايدىغانلىقىنى ھېس قىلدى ھەمدە دېھقانلاردىن كونا ئۇسۇلنى ئۆزگەرتىپ، باغۋەنچىلىكنى ئۈلگىلىك تەرەققىي قىلدۇرۇش، بورۇقىدەك ئاز مىقداردا ئىستېمال تېپىش، ئاز كىرىم قىلىدىغان ئىشلەپچىقىرىش شەكلىنى ئۆزگەرتىپ، پىششىقلاپ ئىشلەش، تويىۋروت قىلىشتەك، يۈرۈشلەشكەن تەرەققىيات يولىغا مېڭىشنى تەشەببۇس قىلدى. شۇنىڭ بىلەن دېھقانلارنى ئۇيۇشتۇرۇپ باغ بىنا قىلدى. ھازىر شەھەر بويىچە ئەلا سورتلۇق مېۋە - چېۋە، قوغۇن - تاۋۇز كۆلىمى 30 مىڭ موغا يەتتى. ئون نەچچە ئورۇندا 100 دىن ئارتۇق تۇتاش باغ بىنا قىلىنىپ، مەھسۇلاتى 12 مىڭ توننىدىن ئاشتى.

باغۋەنچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا پەن- تېخنىكا، سورت مۇھىم ئورۇنغا قويۇلۇپ، يېڭى پەن - تېخنىكا، يېڭى سورتلار ۋە تۇشۇش، ساقلاش ئۇسكۇنىلىرى كىرگۈزۈلدى. دېھقانلار باغۋەنچىلىك تېخنىكىسى بويىچە تەربىيىلەندى. «گۆھەر مېۋە - چېۋە پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى» قۇرۇلۇپ، دېھقانلارنىڭ مېۋە - چېۋىلىرىنى بىر تەرەپ قىلىشقا ئوڭايلىق يارىتىلدى. بۇنىڭ بىلەن ئاتۇش شەھىرىنىڭ باغۋەنچىلىك ئىشلىرىدا زاپاس كۈچ ئېشىپ، گۈللەپ ياشناش مەنزىرىسى بارلىققا كەلدى. ئۇستۇن ئاتۇش، ئارغۇ يېزىلىرىدا خۇۋەينى ئۆرۈك ئىقتىسادىي رايونى، ئازاق، سۇنتاغ يېزىلىرىدا ئەنجۈرلۈك، مۇناقى ئۈزۈم ئىقتىسادىي رايونى قۇرۇلۇپ، ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى. بەزى داڭدار مەھسۇلاتلارنىڭ بازىرى ئىتتىك بولۇپ، كىرىمى كۆپ بولدى. مۇناقى ئۈزۈم، خۇۋەينى ئۆرۈك گۈلسى، خۇۋەينى ئۆرۈك خورمىسى مەملىكەت ئىچى ۋە چەت ئەللەردە بازىرى ئىتتىك مەھسۇلاتقا ئايلاندى. بۇ ئارقىلىق نۇرغۇن دېھقانلار بېيىدى. سۇنتاغ يېزىسىنىڭ ئازغان، ئازاق يېزىسىنىڭ تېجەن كەنتىدىكى 14 ئائىلىلىك دېھقاننىڭ يىللىق باغۋەنچىلىك كىرىمى 10 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

باغۋەنچىلىك تەرەققىياتى ئارقىلىق ئاتۇشنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا زور بۇرۇلۇش بولدى. يىللىق باغۋەنچىلىك كىرىمى 16 مىليون 520 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي كىرىمىنىڭ 13.12 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. باغۋەنچىلىك دېھقانلارنى بېيىتتى ھەم شەھەر خەلقىنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلىدى. بۈگۈنكى ئاتۇشنىڭ كوچىلىرىدا مېۋىلەرنىڭ خۇش پۇرىقى ئادەمنىڭ دىمىقىغا ئۇرۇلۇپ تۇرىدۇ. بۇنىڭدىن كېيىن ئاتۇشنىڭ باغۋەنچىلىكى يەنىمۇ تەرەققىي قىلىپ، ئۆزىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى نامايان قىلغۇسى.

گۇما ناھىيىسىنىڭ سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېيىت** خەۋەر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىسىدىكى سانائەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ياخشىلاپ، ئىلغار ئۈسكۈنىلەرنى كىرگۈزۈپ ۋە تېخنىكا يېڭىلاپ، مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپەت ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتۇپ، تىجارەت يوللىرىنى كېڭەيتىش ئارقىلىق بازارغا يۈزلىنىپ، كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، بۇ ناھىيىدىكى سانائەت كارخانىلىرى ئىچكى قىسمىدىكى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، بىر يۈرۈش ئىلمىي باشقۇرۇش تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ يولغا قويدى ھەمدە بازار ئۇچۇرىغا ئەھمىيەت بېرىپ، مەھسۇلاتلارنىڭ قۇرۇلمىسىنى بازار ئۇچۇرىغا ئاساسەن تەڭشەپ، رىقابەت ئىقتىدارىنى ئاشۇردى. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى «ئەمگەك قانۇنى»نى ئۆگىنىشكە تەشكىللەش بىلەن بىرگە ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئۇنى ئىقتىسادىي ئۈنۈم ۋە ئىش ھەققى بىلەن چېتىپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. ئىلغار ئۈسكۈنىلەرنى كىرگۈزۈش، تېخنىكا يېڭىلاش ئارقىلىق سۈپەت باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىدە كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى ئۆز ۋاقتىدا تۈزەتتى. تىجارەت يوللىرىنى كېڭەيتىش ئارقىلىق خېرىدارلارنى كۆپلەپ جەلپ قىلدى. نەتىجىدە، بۇ يىل 9 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە بۇ ناھىيىدىكى سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ياراتقان ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 11 مىليون 362 مىڭ يۈەنگە، ساپ پايدىسى 549 مىڭ يۈەنگە، يۇقىرىغا تاپشۇرغان بېجى 117 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن كۆرۈنەرلىك ئاشتى.

گۈلئاۋاتتا يوللار راۋانلاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەركىن پالتى** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ ئەڭ چەت - يىراق بۆلۈڭىدىكى گۈلئاۋات يېزىسىدىكى دېھقانلار بۇ يىل دېھقانچىلىقنىڭ ئارىسال پەيتىدە يول ياسىدى.

ئىلگىرى كىشىلەر گۈلئاۋاتقا ئىش بېجىرگىلى، تۇغقان يوقلىغىلى بېرىشقا توغرا كەلگەندە، «ئاران بىر ھارۋا پاتىدىغان ئەسكى يولنى قاچان تۈگىتەرمەن» دەپ بېشىنى قاتۇراتتى. بۇ يىل گۈلئاۋاتلىقلار مۇشۇ باش ئاغرىقىنى قەتئىي تۈگىتىش نىيىتىگە كەلدى ھەمدە يىل بېشىدىن باشلاپلا ئىشلەپچىقىرىش ئارىسال بولغان ھامان ھەرىكەتكە كېلىپ يېزىدا 13 كىلومېتىر يول ياسىدى، 20 كىلومېتىر كونا يولنى رېمونت قىلدى، 900 مىڭ يۈەن خەجلەپ يېزىنىڭ ئاساسلىق يوللىرىغا شېغىل ياتقۇزدى. يوللار ياخشىلانغاندىن كېيىن، موتسىكلىت، كىرا ماشىنىسى، يۈك ئاپتوموبىلى سېتىۋالغانلار كۆپەيدى.

قارىتالدىمۇ يول ياساش قىزغىنلىقى...

ئاقسۇ شەھىرىگە قاراشلىق قاراتال يېزىسى 1 مىليون 120 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، كوكول، دولان كەنتلىرىنى كېسىپ ئۆتىدىغان يولنى ياساشقا تۇتۇش قىلغانىدى. 10 - ئايغىچە 16 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى يولنى ئالتە مېتىر كەڭلىكتە رېمونت قىلىپ، قاراماي ياتقۇزدى.

ھاشىم ئىسمائىل

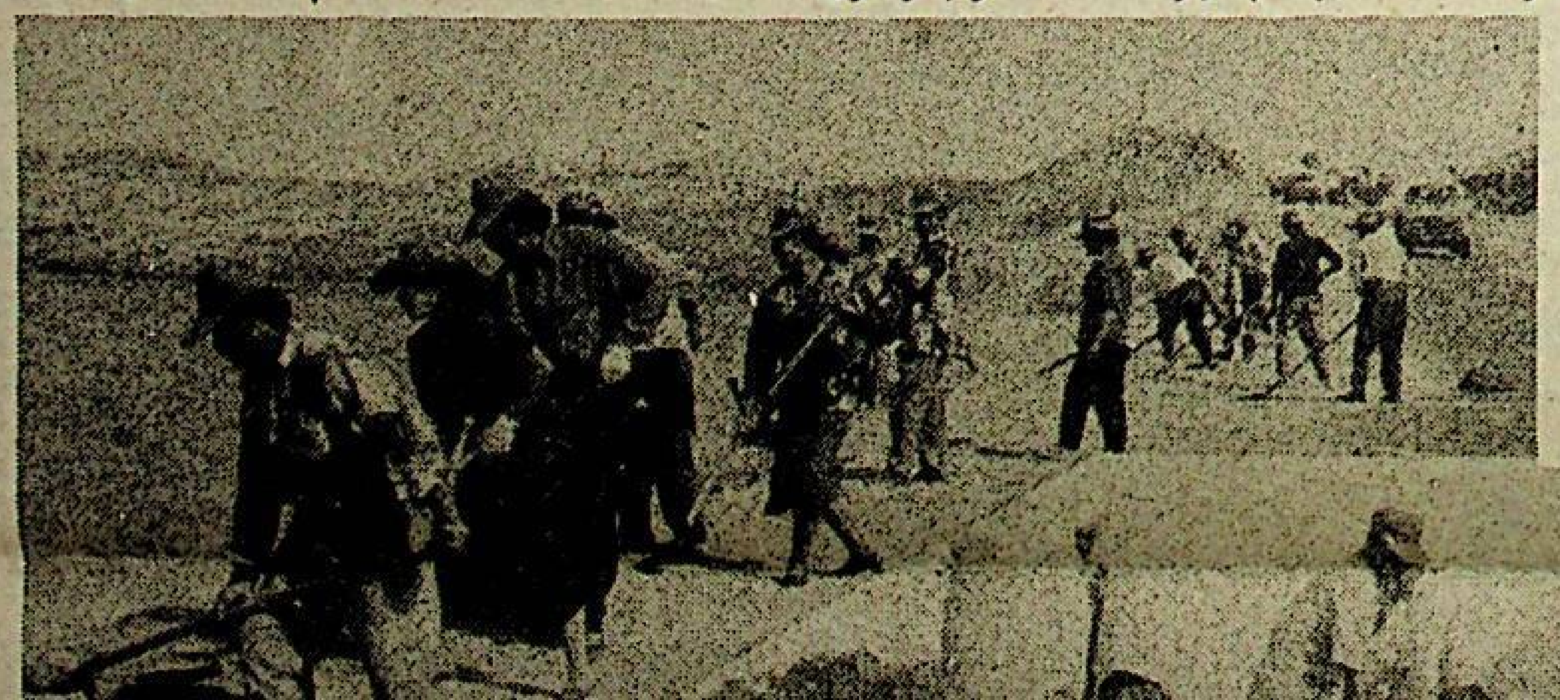

كىبرىيە تاشپولات ئۇچاستكىسى بۇ يىلقى كەلكۈن

باي ناھىيىسى كۈزگى بۇغداي تېرىش ۋەزىپىسىنى پىلاندىكىدىن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى نۇقتىلىق ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىش بازىلىرىنىڭ بىرى بولغان باي ناھىيىسى 30 - سېنتەبىرگە قەدەر 1997 - يىللىق 270 مىڭ مو كۈزگى بۇغداي تېرىش ۋەزىپىسىنى پىلاندىكىدىن 26 مىڭ مو ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

باي ناھىيىسى بۇ يىل تۈرلۈك تەبىئىي ئاپەت ئۈستىدىن غەلىبە قىلىپ، بۇغدايىنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلىنى 80 مىليون كىلوگرامغا يەتكۈزۈپ، بۇلتۇرقىدىن% 4.48 ئاشۇرغانىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مول ھوسۇل ئېلىش ئېغىزى، سۈپەت ئۆتكىلىنى مۇھىم نۇقتا قىلدى، بۇغداي ئۇرۇقلۇقىغا ئۆز ئورنىنىڭ شارائىتىغا ماس كېلىدىغان «جىمەي - 5418»، «51 - 75»، «كۈيخۇا - 1» قاتارلىق يۇقىرى ھوسۇللۇق ئەلا سورتلارنى تاللاش، مەھەللىۋى ئوغۇت بىلەن خىمىيىۋى ئوغۇت مىقدارىنى كۆپەيتىش، ئېگىزگە ئاغدۇرۇلىدىغان قاشقى بېدە كۆلىمىنى كېڭەيتىش قاتارلىق تەدبىرلەرنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىللە، ناھىيە بويىچە كۈزگى بۇغداي تېرىلغۇسىغا جەمئىي 3379 چوڭ- كىچىك تراكتور، 1777 سېيالكا ئاجرىتىپ،

ھوسۇلنى 80 ملىيون كىلوگىرامغا يەتكۈزۈپ، بۇلتۇرقىدىن % 4.48 ئاشۇرغانىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مول ھوسۇل ئېلىش تەجرىبىلىرىنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، بۇ يىلقى كۈزگى بۇغداي تېرىلغۇسىدا سۈرئەتنى بوشاشتۇرۇش ئۆتتۈش بىلەن بىللە، ناھىيە بويىچە كۈزگى بۇغداي تېرىلغۇسىغا جەمئىي 3379 چوڭ-كىچىك تراكتور، 1777 سېيالكا ئاجرىتىپ، تېرىلغۇ سۈرئىتىنى تېزلەتتى، سۈپىتىنى ئۆستۈردى.

ئۆزگەرتىپ، پىششىقلاپ ئىشلەش، ئۇبوروت قىلىشتەك، يۈرۈشلەشكەن تەرەققىيات يولىغا مېڭىشنى تەشەببۇس قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئېچىشقا باب كېلىدىغان، ھاۋا كىلىماتى، سۇ، تۇپراق شارائىتى ياخشى جايلارغا ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى يولغا قويۇپ، دېھقانلارنى بوز يەر ئېچىپ باغ بىنا قىلىشقا، يېزا، كەنتلەرنى كوللېكتىپ باشقۇرۇشىدىكى باغلارنى كۆپلەپ بىنا قىلىشقا ئىلھاملاندۇردى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلارنىڭ كۆز قارىشىدا تۈپ ئۆزگىرىش بولۇپ، يەككە ۋە بىرلىشىپ باغ بىنا قىلىدىغانلار يىلدىن يىلغا كۆپەيدى. يېزا، كەنتلەر

كېرىيە تاشيول ئۇچاستىكىسى بۇ يىلقى كەلكۈن ئاپىتىدە بۇزۇلغان 12 كىلومېتىر يولنى قايتىدىن ياساپ، 26 كىلومېتىر يول ياقىسى ۋە 1300 كۋادرات مېتىر كىلا تاگىنى ئوڭشاپ، قاتناشنى راۋانلاشتۇردى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار يول ياقىسنى تۈزلىمەكتە.

سۈرەتتە: ئىشچىلار ئاسفالت تەييارلىماقتا.

خەيرىنسا مەتتوختى فوتوسى

قەشقەر خەۋەرلىرى

△ يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق ۋە ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئەمگەك تارماقلىرى ئىقتىسادىي جەھەتتە قىيىنچىلىققا ئۇچرىغان شىنجاڭ شىنتۇڭ گۇرۇھى شىركىتىگە 420 مىڭ يۈەن يار - يۆلەك بولۇش مەبلىغى يەتكۈزۈپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئۆز ئۆزىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشىغا مەدەت بەردى.

ئايشەمگۈل ئابدىلىم

△ قەشقەر كونىشەھەر ناھىيە يېڭى ئۆستەڭ يېزىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئۈچ قارار كۇرس ئېچىپ 600 ئادەم (قېتىم) نى چارۋا مال بورداش، چارۋا ماللاردىكى كېسەللىكلەرنى داۋالاش ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىش بىلىملىرى بويىچە تەربىيىلىدى.

تەۋەككۇل ئەمەت

△ يەكەن ناھىيىسىنىڭ ئېگەرچى بازار ئاقيار 7 - كەنت 4 - مەھەللىسىدىكى ھەسەن سادىق بۇ يىل يەكەن دەريا ۋادىسىدىن 13 مو بوز يەر ئېچىپ، ئۇنىڭ 12 موسىغا كېۋەز، بىر موسىغا تاۋۇز تېرىغانىدى. ئۇ كېۋەز ۋە تاۋۇزلارنى تېرىشتىن يىغىۋېلىشقىچە بولغان پەرۋىشنى ئېخنىكا تەلەپ بويىچە تۈجۈپىلەپ ياخشى ئىشلىگەنلىكتىن، 9 - ئاينىڭ 9 - كۈنىگىچە بىر مو تاۋۇزدىنلا 1260 يۈەن ساپ كىرىم قىلدى.

تۇرغۇن تۇرسۇن

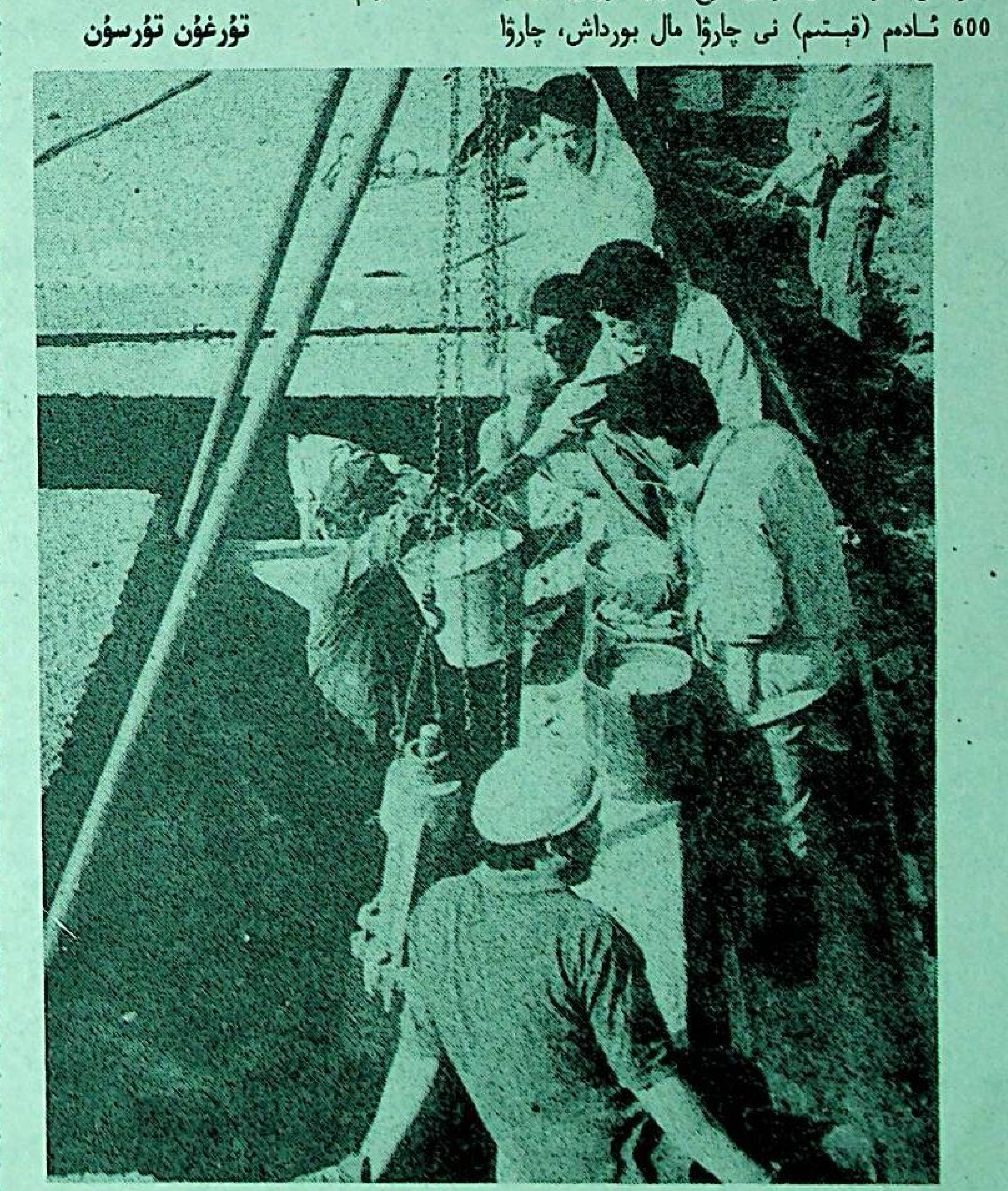

شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسىنىڭ نېفىت - گاز ساقلاش - توشۇش شىركىتىنىڭ ئۈرۈمچى ۋاگچياگۇ تارماق شىركىتى 1 - ئايدىن ھازىرغا قەدەر تارماق شىركەت تەۋەسىدىكى يەر ئاستى نېفىت ئاققۇزۇش تۇرۇبىسى، ناسوس ۋە ماي باكلىرىدىكى كاشىلىلارنى ئوڭشاپ، ماي ئېقىپ كېتىشتىن بولىدىغان 100 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق زىياننىڭ ئالدىنى ئالدى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار يەر ئاستى نېفىت تۇرۇبىسىدىكى كاشىلىلارنى ئوڭشىماقتا.

ئىگەم ئۇلۇغ فوتوسى

ئىشەنچلىك ھۈنەرۋەن

— خۇرۇم كىيىم - كېچەك ئۇستىسى مۇھەممەت ئېلى مۇسا توغرىسىدا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كۈرەش ھاشىم**

قەشقەر شەھىرى ھېيتگاھ يەر ئاستى سودا سارىيىدىكى تەخمىنەن ئون كۋادرات مېتىر يەرنى ئىگىلىگەن خۇرۇم كىيىم - كېچەك سېتىش پوكىيىنىڭ ئەتراپىغا بىر مۇنچە خېرىدار ئولىشىۋالغانىدى. ئۇلار ھەر خىل پاسوندىكى خۇرۇم چاپانلارنى ئالغۇزۇپ كىيىپ سىناپ باقاتتى، ئۆرۈپ - چۆرۈپ كۆرەتتى ۋە پاسونى يېڭىچە، تىكىلىشمۇ ئاجايىب نەپىس ئىكەن، دېيىشەتتى. شۇ ئەسنادا بىرەيلەن تۇيۇقسىز: ئۇستام، بۇ چاپانلارنىڭ خۇرۇمىدا مەسىلە يوقتۇ، دەپ قالدى. دۇكان خوجايىنىنىڭ بۇ گەپنى ئاڭلاپ سەل - پەل ئاچچىقى كەلگەندەك بولدىيۇ، لېكىن يەنىلا كۈلۈمسىرەپ تۇرۇپ: ئەندىشە قىلارمۇ ئۇرۇنلۇق، ھازىر ساختا تاۋارلار كۆپىيىپ قالدى، ئەمما بۇ خۇرۇم كىيىم - كېچەكلەردىن خاتىرجەم بولساڭلار بولىدۇ. بۇلارنىڭ رەڭگى، پاسونى سىلەرگە يارىغان بولسىلا ئېلىۋېرىڭلار، ئەگەر خۇرۇمىدا مەسىلە بولسا، چاپان ئالغان پۇلۇڭلارغا يەنە شۇنچىلىك پۇل قوشۇپ قايتۇرۇپ بېرىمەن، دېدى.

مەن بەش ياشلىق قىزىمغا كىيىم سېتىۋېلىش ئۈچۈن ئايلىنىپ يۈرگەنتىم، ئويلىمىغان يەردىن ئۇلارنىڭ يۇقىرىقى سۆزلىرى قۇلىقىمغا كىرىپ قالدى. مەن ئۇزاق يىللاردىن بۇيان خەۋەر، ماقالە يېزىپ كېلىۋاتقان ئىختىيارىي مۇخبىر، ئۇنىڭ ئۈستىگە سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىمى بولغانلىقىم ئۈچۈن ھەممە نەرسىگە، بولۇپمۇ سودا - سېتىق، تاۋار توغرىسىدىكى ئىشلارغا بەكرەك قىزىقاتتىم. كۆپ يىللاردىن بۇيان، تاۋار تەكشۈرۈش خىزمىتىنى ئىشلىگەنلىكىم ئۈچۈن، تاۋار سۈپىتى توغرىسىدا گەپ بولسىلا تەبىئىي ھالدا ئۇنىڭغا ئارىلىشىپ قالاتتىم. دۇكانغا ئېسىپ قويۇلغان خۇرۇم كىيىم-كېچەكلەرنىڭ تۈرى كۆپ، پاسونى يېڭى بولۇپلا قالماي خۇرۇملىرىمۇ ئىنتايىن ياخشى ئىدى. مەن بۇ دۇكان خوجايىنىنىڭ خۇرۇم كىيىم تىكىش تېخنىكىسىغا قايىل بولدۇم ھەم يۇقىرىقى گەپلىرىگە تولۇق ئىشەندىم ۋە ئۇنىڭ ئەھۋالىنى تەپسىلىي ئىگىلەپ كۆردۈم.

مۇھەممەت ئېلى مۇسا بۇنىڭدىن سەككىز يىل بۇرۇن قەشقەر تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپىنىڭ تىككۈچىلىك كەسپىنى ئەلا نەتىجە بىلەن پۈتتۈرگەن. ئۇ ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ قەشقەر مىللىيلار كىيىم - كېچەك زاۋۇتى، ۋىلايەتلىك كۆن-خۇرۇم سانائىتى شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلاردا ئىشلىگەن. بۇ جەرياندا ئۇ ئۆزىنىڭ خۇرۇم كىيىم - كېچەك پىچىش، تىكىش، لايىھىلەش جەھەتتىكى قابىلىيىتىنى تېزلا نامايان قىلغان. كېيىن ئۇ تۇغقان يوقلاش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆزبېكىستان، قازاقىستان، قىرغىزىستانلارغا بارغان. ئۇ شۇ دۆلەتلەردە تىكىلگەن ۋە چەت ئەللەردىن شۇ دۆلەتلەرگە كىرگۈزۈلگەن خۇرۇم چاپان نۇسخىلىرىنى توپلىغان. قايتىپ كەلگەندىن كېيىن ئۇ يەرلەردە كۆرگىنى بىلەن ئۆز يېرىدە تىكىلىۋاتقان خۇرۇم چاپانلارنىڭ ئالاھىدىلىكىنى بىرلەشتۈرۈپ، نۇرغۇن يېڭى نۇسخا لايىھىلەپ، تۈركۈملەپ ئىشلەپ چىقىرىپ بازارغا سېلىپ، خېرىدارلارنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشكەن. ئۇ لايىھىلىگەن كۆرپە ياقىلىق بوغما خۇرۇم چاپان خېرىدارلارنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرالماي قالغان.

كېيىن ئۇ ئۆز ئالدىغا ئىگىلىك تىكلەش، خۇرۇم كىيىم - كېچەك تىكىش كەسپىگە قىزىقىدىغان ياشلارنى تەربىيىلەپ، ئۇلارنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىشىغا پۇرسەت يارىتىپ بېرىش، جەمئىيەت ئۈچۈن ئازىراق بولسىمۇ ياخشى ئىش قىلىپ بېرىش مەقسىتىدە خۇرۇم كىيىم - كېچەك كارخانىسى قۇرغان. تىككۈچىلىك كەسپىگە قىزىقىدىغان ئىش كۈتۈپ تۇرۇۋاتقان ياشلارنى كارخانىسىغا قوبۇل قىلىپ، ئۇلارغا تېخنىكا ئۆگەتكەن. ئۈچ يىل ئىچىدە ئۇ 20 نەچچە شاگىرت يېتىشتۈرگەن. ئۇلارنىڭ بىر قىسمى ئۆز ئالدىغا دۇكان ئېچىپ ماھىر تىككۈچىلەردىن بولۇپ قالغان، بىر قىسمى داۋاملىق ئۇنىڭ كارخانىسىدا ئىشلەپ ئىشلىگەن. مۇھەممەتئېلى مۇسا ئالدىنقى يىلى يەكەن ناھىيىلىك كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ تەكلىپى بويىچە ئۇ مەكتەپكە بېرىپ، تىككۈچىلىك كەسپىي سىنىپى ئوقۇغۇچىلىرىغا ئىككى ئايغا يېقىن دەرس ئۆتكەن ھەم ئۇلارنىڭ پراكتىكا قىلىشىغا يېتەكچىلىك قىلغان، بۇ يىل قەشقەر شەھىرىدە خۇرۇم كىيىم - كېچەك پىچىش، تىكىش كەسپى بويىچە ئۈچ ئايلىق كۇرس ئېچىپ بىر تۈركۈم ياشلارنى تەربىيىلىگەن. ئۇ بۇ كۇرسنىڭ دەرسلىك ماتېرىياللىرىنى ئۆزى تەييارلاپ، دەرسنى ئۆزى ئۆتكەن، پراكتىكىغا ئۆزى يېتەكچىلىك قىلغان. بۇ كۇرسنىڭ چىقىملىرىنىڭ كۆپ قىسمىنى ئۆز يېنىدىن چىقارغان. ئۇ شاگىرت يېتىشتۈرۈش، كۇرس ئېچىش قاتارلىق ئىشلاردا پايدا ئېلىشنى كۆزلىمەي، بەلكى ياشلارغا ھۈنەر ئۆگىتىپ، ئۇلارغا ئىشقا ئورۇنلىشىش پۇرسىتى يارىتىپ بېرىشنى جەمئىيەتكە ئاز - تولا پايدىلىق ئىش قىلىشنى ئويلىغان. ئۇ شاگىرتلىرى ئىچىدىكى يېتىم - يېسىرلار ھۈنەر ئۆگىنىپ ئۆز ئالدىغا ئىش قىلغۇدەك بولغىچە ئۇلارنىڭ تاماق، كىيىم - كېچەك، تۇرمۇش خىراجىتىنى ئۆز يېنىدىن چىقارغان. يېقىنقى تۆت يىلدىن بۇيان ئۇ دۆلەتكە 30 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق باج، باشقۇرۇش ھەققى تاپشۇرغان.

مۇھەممەتئېلى مۇسا مىللىيلار كىيىم - كېچەكلىرى ۋە كىيىم - كېچەك سانائىتى تەرەققىي قىلغان دۆلەتلەرنىڭ كىيىم - كېچەكلىرىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى خۇرۇم كىيىم-كېچەكلەرگە سىڭدۈرۈپ، يېڭى پاسونلارنى تېخىمۇ كۆپ لايىھىلەپ، ئۆزىنىڭ خۇرۇم كىيىم - كېچەكلىرىنى ئاپتونوم رايونىمىز دائىرىسىدە سېتىپلا قالماي، بەلكى ئېچكى ئۆلكە، ھەتتا خەلقئارا بازارلارغا چىقىرىش يولىدا داۋىل ئىزدەنمەكتە.

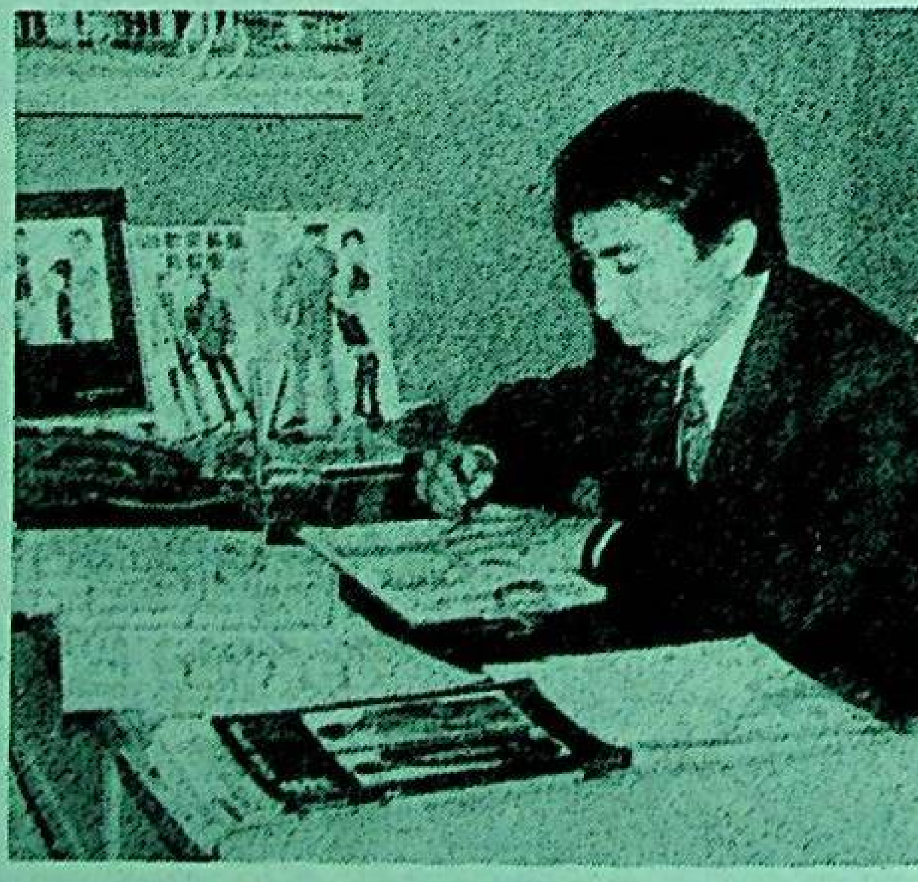

سۈرەتتە: مۇھەممەتئېلى يېڭى پاسون ئۈستىدە ئىزدەنمەكتە.

ئادىلجان ئابدۇقادىر فوتوسى

تۇرپان شەھىرىنىڭ بىر قىسىم يول - كوچىلىرى قايتا ياسىلىپ، شەھەر قىياپىتى يېڭى تۈسكە كىردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ساتتار رېقىپ** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان شەھىرىنىڭ «5113» قۇرۇلۇشىنىڭ 1 - باسقۇچلۇق قۇرۇلۇشى تاماملىنىپ، شەھەر قىياپىتى يېڭىلاندى. مەبلەغ سېلىش شارائىتى ياخشىلىنىپ ساياھەت ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا پۇختا ئاساس سېلىندى.

تۇرپان شەھىرى بۇ يىل ۋىلايەت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ قوللاپ مەدەت بېرىشى ئارقىسىدا «5113» قۇرۇلۇشى پىلانىنى، يەنى بەش يىلدا 100 مىليون يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ شەھەر ئىچىدىكى 13 يولنى ئۆزگەرتىش ۋە يېڭىدىن ياساشنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، بۇنى 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى مۇھىم تۈر قىلىپ بېكىتتى. شۇ ئاساستا بۇ يىل ئەتيازدا «ئىدىقۇت»، «مەدەنىيەت» ۋە «بوستان» يوللىرىنى ئۆزگەرتىپ ياساش قۇرۇلۇشىنى باشلىدى. قۇرۇلۇش داۋامىدا ھەر بىر يول- كوچىدا بىردىن ئالاھىدىلىك بولۇش مۇھىم شەرت قىلىندى. ئۆكتەبىر بايرىمىغىچە بۇ يوللار پۈتۈپ، رەسمىي قاتناش باشلاندى.

1 - باسقۇچلۇق يول قۇرۇلۇشىغا 10 مىليون يۈەندەك مەبلەغ سېلىندى. ھەر مىللەت ئاممىسى «سېلىنغان مەبلەغكە لايىق، يوللارنىڭ سۈپىتى ياخشى بولدى» دەپ رازى بولۇشتى.

نۆۋەتتە بۇ شەھەر ئۈچ ئۆلۈش يول ياساش، يەتتە ئۆلۈش ئاسراش، باشقۇرۇش تەلىپى بويىچە يول قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىشلىمەكتە.

مارالبېشى ناھىيىسى مەينەتچىلىكنى، قالايمىقانچىلىقنى تۈزەش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، مۇھىتنى ياخشىلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەنۋەر خىزمەت** خەۋەر قىلىدۇ: مارالبېشى ناھىيىلىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى كومىتېتى جاڭجياگاڭ روھىدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، گۈزەل مۇھىت، ئەلا تەرتىپ بەرپا قىلىش ۋە مۇلازىملىق سۈپىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن بۇ يىل 3 - قېتىملىق «ئۈچتە ئەلا، بىردىن ئۆگىنىش، مەينەتچىلىكنى، قالايمىقانچىلىقنى تۈزەش بويىچە ئاۋغۇست ئېيى ھەرىكىتى» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئوبدان ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ قېتىملىق پائالىيەتنىڭ ئوڭۇشلۇق قانات يېيىپ، غەلىبىلىك تاماملىنىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ناھىيىلىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى كومىتېتى ئالدىنقى ئىككى نۆۋەتلىك «ئاۋغۇست ھەرىكىتى» پائالىيىتىدىكى تەجرىبە - ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەش ئاساسىدا پۇختا تەييارلىق قىلىپ، بالدۇر ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلىپ باردى.

ناھىيە بۇ ھەرىكەتكە رەھبەرلىك قىلىش ھەيئىتى تەسىس قىلىپ، ھەيئەت قارمىقىدا تەشۋىقات، سەپەرۋەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قاتارلىق تەشكىلىي ئاپپاراتلارنى قۇرۇپ، پائالىيەتنى تەشكىلىي كاپالەتكە ئىگە قىلدى. ھەرقايسى يېزا - بازار (مەيدان)لار ناھىيىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشلىرىنى يېتەكچى، ئۆز ئورۇنلىرىنىڭ ئەمەلىيىتىنى چىقىش قىلغان ھالدا ھەقىقىي يولغا قويۇشقا بولىدىغان ھەرىكەت پىلانلىرىنى تۈزۈپ، يولغا قويدى.

بۇ پائالىيەت قانات يايدۇرۇلغان بىر ئاي ئىچىدە ناھىيە بويىچە ئۈچ قېتىم كەڭ كۆلەملىك ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ھەرىكىتى پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، ئون توننىدىن ئارتۇق ئەخلەت يۆتكەپ بىر تەرەپ قىلىندى، 1200 مېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى يوندا ئورىكى تىندۇرۇلۇپ تۈزلەندى. 30 مىڭ مېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى ئورمان بەلبېغى پاكىز تازىلاندى. 400دىن ئارتۇق ئاشخانا، يېمەكلىك كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان

ئوتتۇرا- باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ۋىۋىسكىسى ئىككى خىل يېزىقتا ئۆلچەملىك ياسىتىلدى. مەكتەپلەرنىڭ دەرسخانا، ئاشخانا، قورۇق تاملىرى بىر نۆۋەت ئومۇميۈزلۈك ئاقارتىلدى. 89 ھاجەتخانىسى رېمونت قىلىندى ۋە قايتىدىن سېلىندى. 842 يۈرۈش پارتا - ئورۇندۇقى رېمونت قىلىندى.

بۇنىڭ بىلەن شەھەر - يېزىلارنىڭ مۇھىت تازىلىقىدا كۆرۈنەرلىك ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كېلىپ، شەھەر ۋە يېزىلار يېپيېڭى تۈسكە كىردى، ناھىيىلىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى كومىتېتى 3 - قېتىملىق «ئاۋغۇست ھەرىكىتى»دە قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەرنى مۇستەھكەملەش ئۈچۈن، 9 - ئاينىڭ 30- كۈنى خۇلاسىلەش، تەقدىرلەش يىغىنى چاقىرىپ، بۇ پائالىيەتتە مەيدانغا كەلگەن بىر تۈركۈم ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلىدى.

شىنجاڭ سىفەن داشۆسىدە ئۇزۇن سەپەر غەلىبىسىنىڭ 60 يىللىقى داغدۇغىلىق خاتىرىلەندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **جۇرئەت مجىت** خەۋەر قىلىدۇ: 10 - ئاينىڭ 17 - كۈنى شىنجاڭ سىفەن داشۆسى ئۇزۇن سەپەر غەلىبىسىنىڭ 60 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزدى.

مەكتەپ ئىتتىپاق كومىتېتى، ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى ئۇيۇشتۇرغان شەكلى ئۆزگىچە، مەزمۇنى مول بۇ سەنئەت كېچىلىكىگە ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ بىر قىسىم رەھبەرلىرى قاتناشتى. سەنئەت كېچىلىكىدە ئورۇندالغان ئارمىيە بىلەن خەلق ئىتتىپاقلىقىنى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن تارىخىي تېمىدىكى سەنئەت نومۇرلىرىدىن تارىخ ئەسلەپ ئۆتۈلدى. بۇ ئوقۇغۇچىلار چوڭقۇر تەربىيە ئالدى.

كۇچا ناھىيىلىك مېيىپلەر جەمئىيىتى مېيىپلەرگە ئىللىقلىق يەتكۈزدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىمىت ئەبەيدۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: كۇچا ناھىيىلىك مېيىپلەر جەمئىيىتى «مېيىپلەرنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنى»نى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، ھەر خىل ئېتىبار بېرىش بەلگىلىمىلىرىنى تۈزۈپ، مېيىپلەر خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈردى.

ناھىيىلىك مېيىپلەر جەمئىيىتى ناھىيىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتنىڭ قوللىشى، خەلق ئىشلىرى ئىدارىسىنىڭ كۆڭۈل بۆلۈشى ئارقىسىدا، ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، مېيىپلەرنىڭ ھوقۇق- مەنپەئەتىنى كاپالەتكە ئىگە قىلدى. ناھىيىدە مېيىپلەر خىزمىتىنى ماسلاشتۇرۇش كومىتېتى قۇرۇش بىلەن بىللە، 14 ئورۇندا

يايدۇردى. 16 ماددىلىق مېيىپلەرگە ئېتىبار بېرىش بەلگىلىمىسى تۈزۈپ، مېيىپلەر خىزمىتىنىڭ تۈزۈملىشىش، مۇنتىزىملىشىشىنى ئىلگىرى سۈردى. ھەر يىلى 5 - ئايدا مېيىپلەرگە ياردەم بېرىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، تۇرمۇشىدا قىيىنچىلىقى بار مېيىپلەردىن ھال سورىدى ۋە ئۇلارغا ئىللىقلىق يەتكۈزدى. مەكتەپلەردە ئوقۇۋاتقان 471 مېيىپ ئوقۇغۇچىنى تەكشۈرۈپ، تىزىملاپ ئارخىپىنى تۇرغۇزدى. 78 مېيىپ ياشنى يېزا - بازار تەۋەسىدىكى پاراۋانلىق كارخانىلىرىغا تونۇشتۇردى. ئىككى ئورۇندا يېڭىدىن مېيىپلەر كارخانىسى قۇردى، 1700 دىن ئارتۇق مېيىپكە مېيىپلىك كىنىشكىسى ھەل قىلىپ بەردى. 224 مېيىپكە تىجارەت قىلىش شارائىتى

كورلا شەھىرىنىڭ «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **يۈسۈپجان ئېلى** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ خۇەيبۇ باشلىقىدىكى ئاپتونوم رايونلۇق «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتىنى مۇپەتتىش قىلىش - تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش ئۆمىكى بۇ يىل 9 - ئايدا كورلا شەھىرىنىڭ «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى ۋە يېزا مائارىپى ئۇنىۋېرسال ئىسلاھات سىناق رايونىغا قارىتا مۇپەتتىش قىلىش - تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش خىزمىتىنى ئىشلىدى.

تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش ئۆمىكىدىكىلەر كورلا شەھىرىنىڭ توققۇز يىللىق مەجبۇرىي مائارىپنى ئومۇملاشتۇرۇش دەرىجىسى، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ سەۋىيىسى، مەكتەپ باشقۇرۇش شارائىتى، مائارىپ خىراجىتى، مەكتەپ باشقۇرۇش ۋە ئوقۇتۇش سۈپىتى، ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىشتىن ئىبارەت ئالتە تۈرلۈك A دەرىجىلىك ئۆلچەم ۋە 60 تۈرلۈك C دەرىجىلىك ئۆلچەم بويىچە تۈرلەرنى بىر - بىرلەپ مۇھاكىمە قىلدى، ئۇنىۋېرسال تەھلىل يۈرگۈزدى، دەرىجىسىنى بېكىتىپ نومۇر قويدى. نەتىجىدە كورلا شەھىرى 282.49 نومۇر بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتىنى مۇپەتتىش قىلىش - باھالاپ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتۈپ، جەنۇبىي شىنجاڭ بويىچە تۇنجى بولۇپ «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى ۋەزىپىسىنى يۇقىرى ئۆلچەمدە ئورۇندىغان ناھىيە (شەھەر) بولۇپ قالدى.

كورلا شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مائارىپنى ئالدىن تەرەققىي قىلدۇرۇلىدىغان ستراتېگىيىلىك ئورۇنغا قويۇپ، «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتىنى يولغا قويۇشنى مۇھىم ئىشلار سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، ئىقتىسادىي خىزمەتتە بەك قىيىنچىلىق كەتكەن ئەھۋالدىمۇ مائارىپنى ئۇنتۇپ قالماسلىق، خىزمەت ھەر قانچە ئالدىراش بولسىمۇ مائارىپنى تاشلاپ قويماسلىقنى ئىشقا ئاشۇردى. «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتىنى يولغا قويۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى يېزا (مەيدان)، كوچا ئىش بېجىرىش باشقارمىلىرى بىلەن مائارىپنى نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيىتى ئىمزالاپ، مۇكاپاتلاش - جازالاش تۈزۈملىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتىنى ھەممە تەڭ تۇتىدىغان، ھەممە تەڭ باشقۇرىدىغان ياخشى ۋەزىيەتنى شەكىللەندۈردى. ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئىجتىمائىي، سىياسىي ئورنى ۋە تۇرمۇش تەمىناتىنى يۇقىرى كۆتۈردى، بۇنىڭ بىلەن كىشىلەر ئوقۇتقۇچىلارنى ھۆرمەتلەيدىغان، مائارىپقا ئېتىبار بېرىدىغان ياخشى كەيپىيات بارلىققا كەلدى. يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان كورلا شەھىرى 30 مىليون 214 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، 40 مىڭ كۋادرات مېترلىق 15 يۈرۈشلەشكەن ئوقۇتقۇچىلار ئولتۇراق بىناسى سالدۇردى، ھازىر شەھەر - بازارلاردا ئوقۇتقۇچىلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئولتۇراق ئۆي كۆلىمى 11.9 كۋادرات مېترغا يېتىپ، ئاھالىلەرنىڭ ئولتۇراق ئۆي سەۋىيىسىدىن ئېشىپ كەتتى. شەھەر بويىچە 1989 -يىلدىن 1991 - يىلغىچە 13 مىليون 775 مىڭ 300 يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىلىپ، ئوتتۇرا- باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئۆيلىرى يېڭىلاندى، 1993 -، 1994 - يىللىرى ئوقۇتۇش بىناسى سېلىشقا 8 مىليون 158 مىڭ يۈەن، ئوقۇتۇش ئۈسكۈنىسى سېتىۋېلىشقا 1 مىليون 62 مىڭ يۈەن، 1996 - يىلى تەنتەربىيە سايمانلىرى سېتىۋېلىشقا 2 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىلدى.

شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يەنە ياش - ئوتتۇرا ياشلىقلار بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىشتە ھەقىقىي تۇتۇپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇردى. يىللىق پىلان، ئۇزاق مۇددەتلىك پىلان تۈزۈپ، بۇ خىزمەتنى قاتلامۇ قاتلام

ناھىيىدە مېيىپلەر خىزمىتى ماسلاشتۇرۇش كومىتېتى قۇرۇش بىلەن بىللە، 14 ئورۇندا مېيىپلەر جەمئىيىتى تەسىس قىلىپ، خادىملارنى تولۇقلاپ، كەسپىي خىزمەتلەرنى قانات

ئارتۇق مېيىپكە مېيىپلىك كىنىشكىسى ھەل قىلىپ بەردى. 224 مېيىپكە تىجارەت قىلىش شارائىتى يارىتىپ بېرىپ، باج، باشقۇرۇش ھەققى جەھەتتە ئېتىبار بەردى.

مېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى ئورمان بەلبېغى ياكى تارتىلدى. 400دىن ئارتۇق ئاشخانا، يېمەكلىك كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇنلارنىڭ تازىلىقى ياخشىلاندى. 164 ئورۇندىكى لاپاس، 109 ئۈچاق، 85 تونۇر، 30 ئورۇندىكى بوتكا، ئۈچ ئورۇندىكى يايما دۇكان ئېلىۋېتىلدى. 11 ئورۇندىكى 180 مېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى قورۇق تام، ئۈچ ئورۇندىكى ھاجەتخانا، 160 كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى يەتتە ئېغىز ئۆي چېقىۋېتىلىپ، قاتناش يوللىرى راۋانلاشتۇرۇلدى، 120

ئۈرۈمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسىگە قاراشلىق ۋېيخۇلياڭ كۆمۈر كېنى ياشلارنىڭ تېخنىكا ئۆگىنىش ئاكتىپچانلىقىنى قوزغاش ۋە ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، ئۆتكەن ئاينىڭ ئاخىرلىرىدا تېخنىكىدا ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. مۇسابىقە مانىتورلۇق، سۇۋاقچىلىق، رېمونتچىلىق قاتارلىق 15 تۈر بويىچە ئېلىپ بېرىلدى. مۇسابىقىگە 220 نەچچە ئىشچى - خىزمەتچى قاتناشتى. مۇسابىقە ئاخىرىدا 48 ماھىر مۇكاپاتلاندى.

سۈرەتتە: قۇتقۇزۇش تۈرىگە قاتناشقان خادىملار ئوكسىگېن قۇتىسىنى ئالماشتۇرماقتا.

ئابلىز جاپپار فوتوسى

ئاشۇردى. يىللىق پىلان، ئۇزاق مۇددەتلىك پىلان تۈزۈپ، بۇ خىزمەتنى قاتلاممۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈردى. پۈتۈن شەھەردىكى ئالاقىدار تارماقلار ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىنى پۈتتۈرگەن ياش پىدائىيلارغا زىچ ماسلىشىپ، ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالدى. 1993 - يىلدىن 1995 - يىلغىچە شەھەر بويىچە 243 قارار ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش كۇرسى ئېچىلىپ، 1000دىن ئارتۇق كىشىنىڭ ساۋاتى چىقىرىلدى.

ئازغان ياشلار توغرا يولغا ماڭدى

مارالبېشى ناھىيىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى ۋە ج خ ئەدلىيە تارماقلىرى ئازغان ياشلارنى تەربىيىلەش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىگەنلىكتىن، %95 تىن كۆپرەك ئازغان ياش ئۆز ئەمگىكىگە تايىنىپ تۇرمۇش كەچۈرۈش يولىغا ماڭدى.

مارالبېشى ناھىيىسى بۇ يىلنىڭ بېشىدا پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرى، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە ئائىلە باشلىقلىرىدىن تەركىب تاپقان ئازغان ياشلارنى تەربىيىلەش گۇرۇپپىسىدىن 175 نى قۇرۇپ تەربىيىلەش، نازارەت قىلىشنى كۈچەيتتى. 221 نەپەر ئازغان ياشنى پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرى، كەنت، مەھەللە كادىرلىرى ۋە ئائىلە باشلىقلىرىغا ھۆددىگە بېرىپ، تەربىيىلەش، ئۆزگەرتىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى. ھەرقايسى تەربىيىلەش گۇرۇپپىلىرى ئايدا ئىككى قېتىم ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، ئازغان ياشلارغا ۋەزىيەت تەربىيىسى، قانۇن- تۈزۈم تەربىيىسى بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئۆزىنى تونۇش، ئۆزىنى قەدىرلەش تۇيغۇسىنى ئۆستۈردى ھەمدە ئۇلارنىڭ ئائىلىدىكىلەر بىلەن ئاساسىي رېمونتچىلىق، ياغاچچىلىق، ئاشپەزلىك، ساتىراشلىق، شوپۇرلۇق قاتارلىق كەسپلەرگە شاگىرتلىققا تونۇشتۇرۇپ، ئۆز ئەمگىكىگە تايىنىپ تۇرمۇش كەچۈرۈشكە ھەيدەكچىلىك قىلدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ ياشلار يامان يولدىن قايتىپ، ھالال ئەمگىكىگە تايىنىپ تۇرمۇش كۆچۈرۈش يولىغا ماڭدى.

يۈسۈپ مەمتىلى

كاپسۇل ئوغرىسى قولغا چۈشتى

بۇ يىل 9 - ئاينىڭ 1 - كۈنى چۈشتىن كېيىن سائەت ئىككىدە باي ناھىيە تىرەك بازارلىق پەيچۇسو ياقا ئېرىق كۆمۈر كېنىغا يېقىندىن يۆتكەپ كېلىنگەن 3840 تال كاپسۇلنىڭ ئوغرىلانغانلىقى توغرىسىدىكى دېلونى تاپشۇرۇۋالدى.

ئەنزە يۈز بەرگەندىن كېيىن، باي ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسى ئون نەپەر قابىل كادىر - ساقچىدىن تەركىب تاپقان پاش قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى. 3840 تال كاپسۇلنىڭ سىرتقى ناھىيىلەرگە چىقىپ كېتىشى ۋە يامان نىيەتلىك كىشىلەرنىڭ قولىغا چۈشۈپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن ساقچىلارنى مۇھىم قاتناش تۈگۈنلىرىگە ئورۇنلاشتۇردى. كادىر - ساقچىلارنىڭ ئون كۈن جاپالىق تەكشۈرۈپ، تەتقىق قىلىشى ئارقىسىدا دېلو سادىر قىلغان ليۇ جاۋخۇا قولغا چۈشۈپ 3840 تال كاپسۇلنىڭ ھەممىسى قايتۇرۇپ كېلىندى.

تۇرسۇن ھەمەر، شياۋ تيەنجۈن

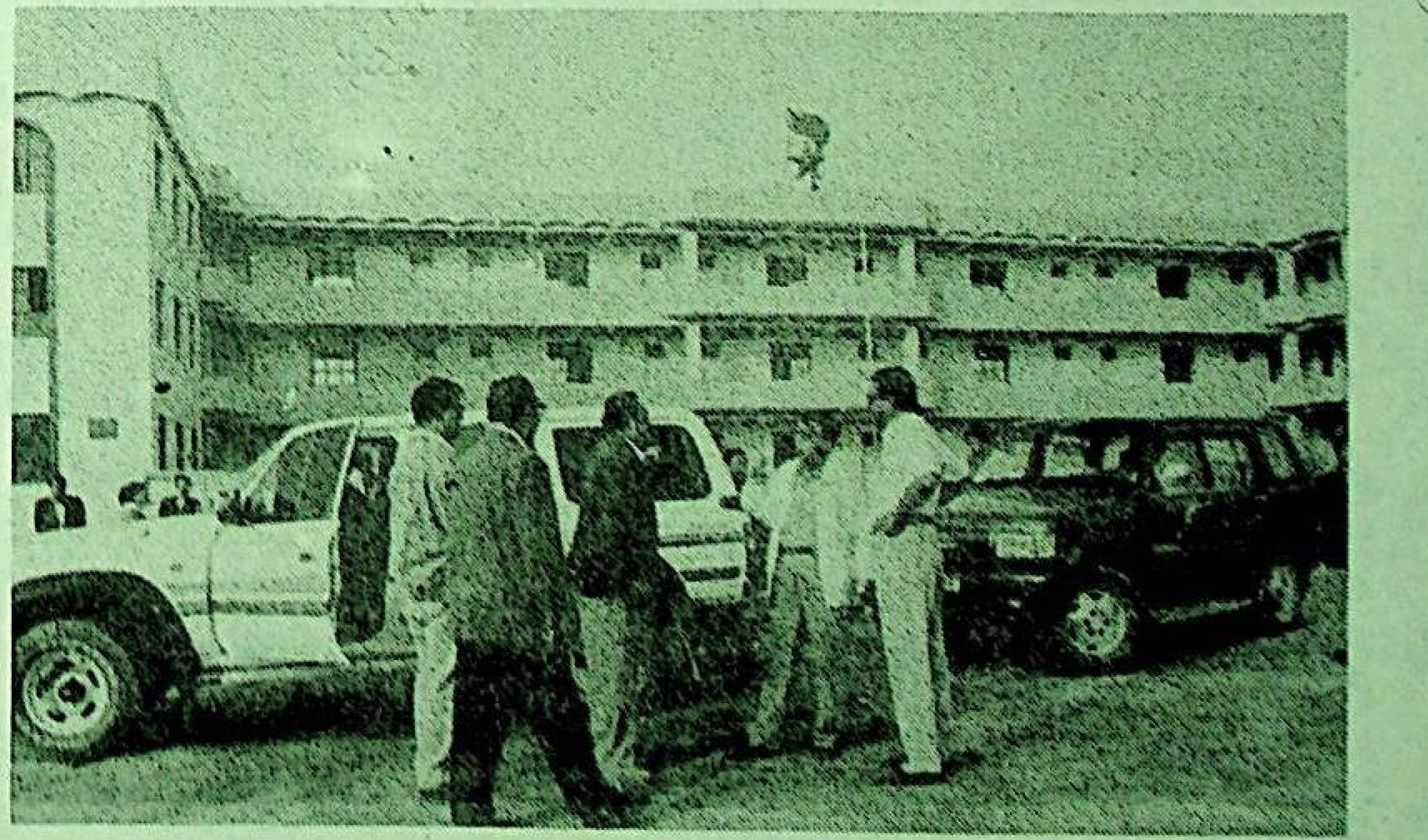

ئامىنەنىڭ ئالىي مەكتەپكە كىرىشى

بۇلتۇر ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانى ئاخىرلىشىپ بىر ئايدىن كېيىن، مورى قازاق ئاپتونوم ناھىيىلىك ئۇيغۇر ئوتتۇرا مەكتەپىدىن ئىمتىھان بەرگەن ئامىنە خالىق غەربىي شىمال مىللەتلەر ئىنستىتۇتىنىڭ خەنزۇ تىلى فاكۇلتېتىغا قوبۇل قىلىنغانلىق ئۇقتۇرۇشىنى تاپشۇرۇۋالدى. ئامىنە خۇشاللىقىدىن ئىچى - ئىچىگە پاتماي ئۇقتۇرۇش قەغىزىنى ئېلىپ، يۈگۈرگەن پېتى ئۆيگە كەلدى. بىر نەچچە ئەۋلاد ئارىسىدىن بىرەرمۇ ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى چىقىپ باقمىغان بۇ ئائىلە ئۈچۈن ئېيتقاندا، ئامىنەنىڭ ئالىي مەكتەپكە قوبۇل قىلىنغانلىقى خۇشاللىق ئىدى. ئۇقتۇرۇش قەغىزى قولدىن قولغا ئۆتۈپ، ئۇنى ئۆيدىكى چوڭ - كىچىك ھەممىسى ھەتتا قولۇم - قوشنىلىرىمۇ كۆرۈپ چىقىپ، ئامىنەنى قىزغىن تەبرىكلەشتى، شۇ ئارىلىقتا خەنزۇچە بىلىدىغان بىرەيلەن ئۇقتۇرۇش قەغىزى بىلەن بىللە كەلگەن بىر پارچە قەغەزگە يېزىلغان خەتلەرنى ئوقۇپ: بۇ كۆرسەتكۈچى بار (زىبىياۋلىق)ئوقۇش ئىكەن. لېكىن ئۆز خىراجىتى بىلەن ئوقۇيدىكەن، يىلىغا 2000 يۈەن ئوقۇش پۇلى تۆلەيدىكەن، دېگەندە ئامىنەنىڭ ئاپىسى تۇللاخان لەسسىدە ئولتۇرۇپ قالدى. ئۇ يولدىشىنى ئەسلىدى.

- ئاتاڭ رەھمەتلىك ھايات بولغان بولسا، قانچىلىك خوش بولۇپ كېتەتتى - ھە؟ ئۇ ئامال قىلىپ سېنى ئوقۇتار ئىدى، - دېدى. بۇ سۆز بىلەن ئامىنەنىڭ بېشىغا بىر چېلەك سوغۇق سۇ قويۇلغاندەك بولۇپ قالدى - دە، تۇرغان يېرىدە يىقىلىپ چۈشۈپ ھوشىدىن كەتتى...

ئامىنەنىڭ ئاتىسى خالىق راھمان شىنخۇا يېزا شىنگو كەنت ئۇيغۇر باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى بولۇپ، 1993 - يىلى ئالەمدىن ئۆتكەندى. ئۇنىڭ ئالتە بالىسى كىچىك قالدى. ئايالىنىڭ ئىش ئورنى يوق بولۇپ ئائىلىدە بالىلىرىنى باقاتتى. خالىق راھماننىڭ ۋاپاتىدىن كېيىن بۇ ئائىلىنىڭ تۇرمۇشى تېخىمۇ ناچارلىشىپ كەتتى. يېزىلىق ھۆكۈمەت ئۇنىڭ بالا - چاقىلىرىنىڭ تۇرمۇشىنى لايىقىدا ئورۇنلاشتۇرۇپ، يېشى 18 گە توشقان چوڭ قىزىدىن باشقىلىرىنىڭ ھەممىسىگە، جۈملىدىن ئانىسىغىمۇ تۇرمۇش راسخوتى بېرىپ تۇردى. شۇنىڭدىن كېيىن تۇللاخان ھەر ئايدىكى 215 يۈەن تۇرمۇش پۇلى بىلەن تۆت بالىسىنى ئوقۇتۇپ كەلدى. ئوقۇش پۇلى يىلدىن يىلغا ئۆسۈپ بېرىۋاتقان بولسىمۇ، ئۇ بالىلىرىنى ئوقۇشتىن توختىتىۋالماي ئوقۇتتى. ئۆز ئۆيىدە باشقىلارنىڭ بالىلىرىنى بېقىپ قوشۇمچە كىرىم قىلىپ، تۇرمۇش قىيىنچىلىقىنى يەڭگىللەتتى. ئۈچ يىلدىن بۇيان بىر قىزىنى ياتلىق قىلدى. 2 - قىزى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرۈپ ئىش كۈتۈۋاتقان بولسىمۇ، ئۆيىدە سىرتنىڭ كەشتىلىرىنى تىكىپ، ئاپىسىغا قول قانات بولدى. ئاتىسى ۋاپات بولغاندا ئوقۇش يېشىغا توشمىغان ئىككى ئوغلىمۇ مەكتەپكە كىرىپ مەكتەپتە ئوقۇيدىغان بالىلار تۆتتىن كېمەيمەي كەلدى. شۇڭا تۇللاخان ئائىلىدىكى قىيىنچىلىقنى كۆزدە تۇتۇپ، بايىقى گەپنى قىلغانىدى.

ئامىنە ھوشىغا كەلگەندىن كېيىن، گېلىدىن تاماق ئۆتمەي، بىر ھەپتە ئورۇن تۇتۇپ يېتىپ قالدى. ئۇ ئاپىسىنىڭ سۆزىدىن ھار ئېلىپ كەتمىدى. ئائىلىسىنىڭ تۇرمۇش ئەھۋالى ئۇنىڭغا بەش قولدەك ئايان ئىدى. ئۇ مەرھۇم ئاتىسىنى كۆز ئالدىغا كەلتۈرۈپ يىغىسىنى توختىتالمىدى. بىر قانچە كۈن ئىچىدىلا ياداپ، كۆزلىرى ئولتۇرۇشۇپ كەتتى. قىزىنىڭ بۇ ئەھۋالىنى كۆرگەن تۇللاخان قىزىغا ئىچى ئاغرىۋاتقان بولسىمۇ، دەردىنى ئىچىگە يۇتۇپ، بەرداشلىق بېرىپ، قىزىغا تەسەللىي بېرىشتىن باشقا ئامال تاپالمىدى:

- قىزىم، سەن تېخى كىچىك، كېلەر يىلى قايتىدىن ئىمتىھان بەرسەڭ، ھۆكۈمەت خىراجىتى بىلەن ئوقۇيدىغان نۇقتىلىق ئالىي مەكتەپلەرگە ئۆتۈپ قالساڭ ئەجەپ ئەمەس. مەن ھازىردىن باشلاپ ئىقتىساد توپلاپ كېلەر يىلى سېنى چوقۇم ئوقۇتۇشقا ئەۋەتىمەن، - دېدى

ئارىدىن ئىككى كۈن ئۆتۈپ، تۇللاخان قىزىنىڭ ئۇقتۇرۇش قەغىزىنى ئېلىپ، شىنگو كەنتىگە بېرىپ، كەنت كادىرلىرىغا بولغان ئەھۋاللارنى بىر - بىرلەپ سۆزلەپ بېرىپ ئۆزىنى توختىتالماي يىغلىۋەتتى. كەنت كادىرلىرى تۇللاخاننىڭ تۇرمۇش ئەھۋالىنى ياخشى بىلەتتى. ئۇلارنىڭ بەزىلىرى بۇرۇن مەرھۇم خالىق مۇئەللىمنىڭ قولىدا ئوقۇغانىدى. شۇڭا ئۇلار تۇللاخانغا ھېسداشلىق قىلىپ:

- سىزگە پۇل كېرەك بولۇۋاتقاندۇ؟ - دېدى.

- ياق، دېدى تۇللاخان، - ماڭا ئازراق ئېرىلغۇ يەر ھەل قىلىپ بەرسەڭلار بولدى.

ئۇنىڭ يەر ئېرىماقچى بولغان ئىرادىسىگە قايىل بولغان كادىرلار ئۇنىڭ تەلىپىنى يەردە قويمىدى. ئەسلىدە نوپۇسىنى شەھەر نوپۇسىغا، ئۆيىنى بازارغا يۆتكەپ كەتكەن ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئائىلىلىرىگە ئېرىلغۇ يەر بېرىلمەيتتى. لېكىن كەنت كادىرلىرى ئۆز كەنتىدىكى مەكتەپتە ئۇزۇن يىل ئىشلەپ ۋاپات بولغان بىر پېشقەدەم ئوقۇتقۇچىنىڭ ئائىلە قىيىنچىلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ يېزىلىق ھۆكۈمەتتىن يوليورۇق سوراپ ۋە ئىشلەپچىقىرىش ئەترەتلىرى بىلەن مەسلىھەتلىشىپ، بىر نەچچە كۈن ئىچىدىلا تۇللاخانغا 17 مو يەر ئاجرىتىپ بەردى. تۇللاخان شۇ يىلىلا دېھقانلاردىن ئۇرۇقلۇق بۇغداي ۋە بىر ئاز قەرز پۇل ئېلىپ، ئون مو يەرگە كۈزگى بۇغداي تېرىدى. بۇ يىل ئەتىيازدا يەنە يەتتە مو يەرگە پۇرچاق تېرىدى. نەتىجىدە بۇ يىل يەتتە مو يەردىن تۆت تاغار پۇرچاق، ئون مو يەردىن 19 تاغار بۇغداي يىغىپ، ئۆزلىرىنى بىر ئاز ئوڭشىۋالدى.

ئامىنە بولسا ئۆتكەن يىلى ئوقۇشتىن قالغاندىن كېيىن بوش ياتمىدى. ناھىيە بازىرىدىكى ئاشخانىلاردا شاگىرت بولۇپ يېرىم يىل ئىشلەپ ئۆزىگە ئاز - تولا پۇل توپلىدى. 2 - مەۋسۇمدىن باشلاپ تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ 3 - يىللىق سىنىپىدا قايتىلاپ ئوقۇپ ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانىغا تەييارلىق قىلدى. قىزىق ئىش: بۇ يىل ئۇ ئىمتىھانغا قاتنىشىپ، بىر ئايدىن كېيىن يەنە بۇلتۇرقى شۇ مەكتەپ، شۇ فاكۇلتېت، شۇ سىنىپقا قوبۇل قىلىنغانلىق ئۇقتۇرۇش قەغىزىنى تاپشۇرۇۋالدى. بۇنىڭدىن خەۋەر تاپقان كىشىلەر، تۇغقانلار ۋە قولۇم- قوشنىلار بۇ ئىشقا ھەيران قېلىشىپ، ئامىنەنى تەبرىكلەشتى ۋە ئۇنىڭغا «ئەسلىدە سېنىڭ پىشانەڭگە شۇ مەكتەپتە ئوقۇش پۈتۈلگەن ئىكەن»دېيىشتى. شۇنداق قىلىپ تۇللاخان قىزىنىڭ مەكتەپكە تاپشۇرىدىغان 2400 يۈەن پۇلىنى تەقلەپ قويغاننىڭ سىرتىدا ئايمۇ ئاي ئەۋەتىپ بېرىدىغان تاماق ۋە باشقا تۇرمۇش خىراجەتلىرىنىڭ بىر قىسمىنىمۇ ھەل قىلىۋالدى. بۇ يىل بۇ مەكتەپكە ۋە شۇ فاكۇلتېت، شۇ سىنىپقا ئامىنەنىڭ 11 يىل بىر سىنىپتا بىللە ئوقۇغان يېقىن دوستى زۇمرەت ئابلىزمۇ قوبۇل قىلىنىپ، بىللە ماڭىدىغان بولدى. زۇمرەتنىڭ ئاتىسى ئۇيغۇر ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ ئىلمىي مۇدىرى بولۇپ، ئۇ بۇ ئىككى قىزنى لەنجۇغا ئاپىرىپ، مەكتەپكە ئورۇنلاشتۇرۇپ قويماقچى بولۇپ، تۇللاخاننى تېخىمۇ خاتىرجەم قىلدى. ئامىنەلەر ماڭىدىغان چاغدا ئامىنەنىڭ تۇغقانلىرى ئۇنىڭغا 600 يۈەن تەييارلاپ بەردى. ھازىر ئامىنە ئۆزىنىڭ گۈزەل ئارزۇ - ئارمانلىرىغا يېتىش ئۈچۈن ئالىي بىلىم يۇرتىدا تىرىشىپ ئوقۇماقتا.

ئابلىمىت قۇربان

مارالبېشى ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تۈرلۈك يوللار ئارقىلىق مەبلەغ توپلاپ، مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلىدى. 1994- يىلى 3 مىليون 460 مىڭ يۈەن، 1995 - يىلى 1 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، بىر قىسىم مەكتەپلەرنىڭ دەرسخانىلىرىنى يېڭىلىدى. بۇ يىل يەنە 4 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ ئاجرىتىپ، يېڭىشەھەرگە قۇرۇلىدىغان مىللىي بالىلار باغچىسى بىلەن ناھىيىلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپ، 3 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش بىنالىرىنى يېڭىلاش قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلىدى.

سۈرەتتە: ناھىيىلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ يېڭىدىن سېلىنغان ئوقۇتۇش بىناسى. **لەئۆەر خىزمەت، قادىرجان ئاۋۇت** فوتوسى

ھەرقايسى ئۆلكىلىك، شەھەرلىك، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوملار 6-ئومۇمىي يىغىننىڭ روھىنى ئۆگىنىپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ كونكرېت تەدبىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. يېقىنقى كۈنلەردىن بۇيان، شاڭخەي، گۇاڭدۇڭ، شىنجاڭ، شىزاڭ، چىڭخەي قاتارلىق ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايونلار ئارقا-ئارقىدىن پارتكوم يىغىنى ئېچىپ، پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ئاخباراتى ۋە «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى»نى ئۆگەندى ۋە ئىزچىللاشتۇردى. بۇ ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايون پارتكوملىرىنىڭ مەسئۇللىرى ئۆگىنىشتە پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى قارارى، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنى تېخىمۇ پارلاق ئەتىگە باشلاۋاتقانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ، دېيىشتى. ئۇلار مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئۈنۈملۈك كۈچەيتىش ئۈچۈن، ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، كونكرېت تەدبىرلەرنى تۈزۈپ چىقتى.

شاڭخەي شەھەرلىك پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى ئۆگىنىش داۋامىدا ھەممىدىن ئاۋۋال سەككىز جەھەتتىكى خىزمەتنى ياخشى تۇتۇشنى ئوتتۇرىغا قويدى: 6-ئومۇمىي يىغىننىڭ روھىغا بىرلەشتۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى توغرىسىدا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش، ئالاھىدە چوڭ شەھەرنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان شاڭخەيچە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ يېڭى چارىسىنى ئوتتۇرىغا قويۇش؛ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش، تەتقىق قىلىش، تەشۋىق قىلىش خىزمىتىنى داۋاملىق ياخشى ئىشلەش؛ «21-ئەسىرگە يۈزلىنىپ، ئەخلاقلىق شاڭخەي شەھەر ئاھالىسى بولۇش» تەشۋىق-تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك پارتكوم، يۈننەن ئۆلكىلىك پارتكوم، خېنەن ئۆلكىلىك پارتكوم، چىڭخەي ئۆلكىلىك پارتكوم، شىزاڭ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوملار مۇ دائىمىي كومىتېت ئەزالىرى يىغىنى ئېچىپ، «قارار»نى ئۆگىنىش توغرىسىدا مۇناسىپ تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېت كېڭەيتىلگەن يىغىنى ئېچىپ، پۈتۈن ئاپتونوم رايوننىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مەسئۇلى جايلار، تارماقلاردىن «قارار»نىڭ روھىنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈپ، قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېزدىن يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ئىشخانىسى يەنە «پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل يەتكۈزۈش، ئۆگىنىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىپ، ئومۇمىي يىغىننىڭ روھىنى يەتكۈزۈش، ئۆگىنىش ئىشىنى ئورۇنلاشتۇردى.

غەربىي شىمالدىكى بەش ئۆلكە، ئاپتونوم رايوندا ئەسىر ھالقىيدىغان زور بىر تۈركۈم ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ئۆسۈپ يېتىلمەكتە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 21-ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. غەربىي شىمالدىكى بەش ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ئەسىر ھالقىيدىغان ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى تەربىيىلەشنى كۈچەيتتى؛ بۇنىڭ بىلەن ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى قوشۇنى سان جەھەتتىن كۆپەيدى، قۇرۇلمىسىدىمۇ كۆرۈنەرلىك ئۆزگىرىش بولۇپ، بىر پۈتۈن ساپاسى ئۆستى، ھازىر بەش ئۆلكە، ئاپتونوم رايوندىكى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ ئومۇمىي سانى 380 مىڭدىن ئاشتى، ئۇلارنىڭ ئىچىدە ھەر خىل كەسپىي تېخنىكا كادىرلىرى 234 مىڭدىن ئارتۇق بولۇپ، ئۇلار غەربىي شىمالنى گۈللەندۈرۈش، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە تايانچ كۈچ بولۇپ قالدى.

شىنجاڭ، نىڭشىيا، چىڭخەي، گەنسۇ، شەنشى ئۆلكە-ئاپتونوم رايونلىرىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ئەسىر ھالقىيدىغان ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى باشتىن - ئاخىر ستراتېگىيىلىك ۋەزىپە قىلىپ، ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاش، كۆپلەپ تەربىيىلەش، دادىل ئىشقا قويۇش پاڭجېنىغا ئاساسەن، ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىغا يارىشا ئىش كۆرۈپ، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى تەربىيىلەش، ئۆستۈرۈشنىڭ يىراق كەلگۈسى پىلانىنى تۈزۈپ چىقىپ، تەربىيىلەش سالمىقىنى ئاشۇردى، بۇنىڭ بىلەن ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى قوشۇنى تېز تەرەققىي قىلىپ زورايدى. شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى، چىڭخەي ئۆلكىسى ۋە نىڭشىيا خۇيزۇ ئاپتونوم رايوندىكى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى شۇ جايدىكى كادىرلار ئومۇمىي سانىنىڭ 47.5 پىرسەنتىنى، 25.8 پىرسەنتىنى ۋە 16.9 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، سىياسىي ساپاسى يۇقىرى، ياش قۇرۇلمىسى مۇۋاپىق، كەسپتە يۇرۇشلەشكەن ئاز سانلىق مىللەت زاپاس كادىرلار قوشۇنىمۇ ئۆسۈپ يېتىلدى. چىڭخەي ئۆلكىسىنىڭ ئالتە مىللىي ئوبلاستىدىكى ئوبلاست دەرىجىلىك زاپاس كادىرلار ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى 52.1 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى؛ شىنجاڭنىڭ قەشقەر ۋىلايىتىدىكى ناھىيە باشقارما دەرىجىلىك ۋە ۋىلايەت، نازارەت دەرىجىلىك زاپاس كادىرلار ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى 64 % ۋە 50 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى؛ نىڭشىيا خۇيزۇ ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان كادىرلار قوشۇنىدا، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى 57.8 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. ھازىر ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك زور بىر تۈركۈم ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئورۇنلىرىغا قويۇلدى. شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايوندىكى ۋىلايەت، نازارەت دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئاز سانلىق مىللەت رەھبىرىي كادىرلىرى 500 دىن ئاشتى، 83.2 % ناھىيە، شەھەر، رايوننىڭ باشلىقى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىدىن قويۇلدى، ئاپتونوم رايون بويىچە ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ئىچىدە 45 ياشتىن تۆۋەن كادىرلار 80.8 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى؛ نىڭشىيا خۇيزۇ ئاپتونوم رايونىنىڭ ئۆلكە دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىسى ئىچىدىكى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى تەڭ دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئومۇمىي سانىنىڭ 38.1 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى؛ شەنشى ئۆلكىسىدىكى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ نىسبىتى ئاز سانلىق مىللەتلەر ئاھالىسىنىڭ ئۆلكە بويىچە ئىگىلىگەن ئاھالە نىسبىتىدىن يۇقىرى تۇرىدۇ؛ چىڭخەي ئۆلكىسىنىڭ ناھىيە دەرىجىلىك كادىرلىرى ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى بۇنىڭدىن ئۈچ يىل ئىلگىرىكىسىگە قارىغاندا، 4.8 پونېت كۆپەيدى، ئۆلكە بويىچە ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ئىچىدە 40 ياشتىن تۆۋەن كادىرلار 76.5 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى.

خۇبېي ئۆلكىسىنىڭ يىچاڭ شەھىرى سەنشيا قۇرۇلۇشى باشلانغان تارىخىي پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، مۇشۇ ئەسىر ئىچىدە يىچاڭنى زامانىۋى شەھەر قىلىپ قۇرۇپ چىقىشنى ئوتتۇرىغا قويدى.

سۈرەتتە: تېز قەد كۆتۈرۈۋاتقان دەريا بويىدىكى يېڭى شەھەر رايونى.

باشەن، چېڭ ئەيگو فوتوسى

مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ مەسئۇللىرى مەملىكەتتىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى لى سۇپىڭنىڭ روھىدىن ئۆگىنىشكە چاقىردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. جۇڭخۇا مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى ياڭ شىڭفۇ بىلەن نى خاۋمې 10 - ئاينىڭ 15 - كۈنى مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىدىكى 40 نەچچە كادىرنى باشلاپ، بېيجىڭ 21 - يول ئاپتوبۇس باش بېكىتىگە بېرىپ، لى سۇپىڭنى يوقلىدى ۋە سۆھبەت يىغىنىدا مەملىكەتتىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى لى سۇپىڭنىڭ جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش روھىدىن ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە چاقىردى.

ياڭ شىڭفۇ بېيجىڭ ئاپتوبۇس شىركىتىنىڭ ئالاقىدار مەسئۇلىنىڭ تونۇشتۇرۇشىنى ئاڭلىغان، لى سۇپىڭنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرى كۆرگەزمىسىنى كۆرگەندىن كېيىن، لى سۇپىڭنى كەسىپ ئەخلاقىي قۇرۇلۇشىنىڭ ئۈلگىسى، ئىشچىلار سىنىپىنىڭ مۇنەۋۋەر ئەزاسى، 100 مىليونلىغان ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ ئۆگىنىش ئۈلگىسى بولۇشقا مۇناسىپ، دەپ مەدھىيىلىدى.

لى گۈيشەن «ياشانغانلارنىڭ ھوقۇق-مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنى»نى

ئەخلاقىي ياشانغانلارنىڭ ئۈلگىسى، ئىشچىلار سىنىپىنىڭ مۇنەۋۋەر ئەزاسى، 100 مىليونلىغان ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ ئۈلگىسى بولۇشقا مۇناسىپ، دەپ مەدھىيىلىدى.

يالى شىڭفۇ مۇنداق دېدى: ئىشچى - خىزمەتچىلەر لى سۇلىيىغا ئوخشاش توغرا كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشىنى تۇرغۇزۇپ، پۇلپەرەسلىك قاتارلىق چىرىك ئىدىيىلەرنىڭ چىرمىشىنى ئاكتىپ چەكلىشى؛ لى سۇلىيىغا ئوخشاش تېخنىكا ئۆگىنىشكە تىرىشىپ ئۆگىنىشى، ئىسىل ھۈنەر - تېخنىكا ئارقىلىق يۇقىرى خىزمەت سەۋىيىسى يارىتىشى، ياخشى كەسىپ ئەخلاقى يېتىلدۈرۈپ، قايسى كەسىپنى ئىشلىسە شۇ كەسىپنى سۆيۈپ، ئۆز كەسپىدە مۇتەخەسسىسلىشىپ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئۈلگىسى بولۇشى كېرەك.

لى گۆيشېن «ياشانغانلارنىڭ ھوقۇق-مەنپەئەتىنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنى»نى چوڭقۇر تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش كېرەك، دەپ كۆرسەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 15-ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى لى گۆيشېن بۈگۈن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: پۈتۈن جەمئىيەتتە ياشانغانلارنى ھۆرمەتلەيدىغان، ئۇلارغا كۆڭۈل بۆلۈدىغان، ياردەم بېرىدىغان ياخشى كەيپىيات شەكىللەندۈرۈش ئۈچۈن، بارلىق ئىجتىمائىي كۈچلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ، «ياشانغانلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئەتىنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىش سالمىقىنى زورايتىش كېرەك.

«ياشانغانلارنىڭ ھوقۇق-مەنپەئەتىنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنى» 8-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 21-سانلىق يىغىنىدا قاراپ چىقىلىپ ماقۇللانغان. ئۇ بۇ يىل 10-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلدى.

ھازىر دۆلىتىمىزدە 60 ياشتىن ئاشقان ياشانغانلار 110 مىليوندىن ئاشىدىكەن، 2000-يىلىغا بارغاندا 180 مىليونغا يېتىدىكەن. لى گۆيشېن جۇڭگو ياشانغانلار جەمئىيىتى بۈگۈن «خەلق» سارىيىدا ئۆتكۈزگەن «ياشانغانلارنىڭ ھوقۇق-مەنپەئەتىنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنى»نى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش سۆھبەت يىغىنىدا مۇنۇلارنى بىلدۈردى: بۇ قانۇننىڭ ئېلان قىلىنىپ يولغا قويۇلۇشى پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ياشانغانلار خىزمىتىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىدىغانلىقىنى گەۋدىلەندۈردى. ياشىنىپ قالغان 100 مىليون كىشىنىڭ ئاخىرقى ئۆمرىنى خاتىرجەم ئۆتكۈزۈشنى قانۇنىي جەھەتتىن كاپالەتلەندۈردى. بۇ دۆلىتىمىزنىڭ ياشانغانلار ئىشلىرىنىڭ قانۇنلىشىش يولىغا ماڭغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ.

لى گۆيشېن مۇنداق دېدى: يېقىندا يىغىلغان ج ك پ 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6-ئومۇمىي يىغىنى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش توغرىسىدا قارار چىقاردى. ياشانغانلار خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ياشانغانلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق-مەنپەئەتىنى قوغداش، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ياشانغانلارنى ھۆرمەتلەش، ياشانغانلارنى بېقىشتەك ئەنئەنىۋى گۈزەل ئەخلاقىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇش مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى. لى گۆيشېن ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىدىن ياشانغانلار خىزمىتىگە ھەقىقىي ئەھمىيەت بېرىپ ۋە ئۇنى كۈچەيتىپ، ئاھالىنىڭ قېرىپ كېتىش ۋە ئۇنىڭغا تەدبىر قوللىنىش تەتقىقاتىنى كۈچەيتىپ، ياشانغانلار ئىشلىرىنى خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىغا كىرگۈزۈشنى ۋە تەشكىللىي جەھەتتىن تەدبىر قوللىنىپ، ئالاقىدار تارماقلارنىڭ ياشانغانلارنىڭ ھوقۇق-مەنپەئەتىنى كاپالەتلەندۈرۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى ماسلاشتۇرۇپ، بۇ قانۇننىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇشى ۋە ئىجرا قىلىنىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

مىللەت كادىرلىرى ئىچىدە 40 ياشتىن تۆۋەن كادىرلار 76.5 پىرسەنتنى ئىگىلىدى.

شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئاز سانلىق مىللەتتىن بولغان ھەر خىل كەسپىي-تېخنىكا كادىرلىرى ۋە زامانىۋى باشقۇرۇش خادىملىرى تېز ئۆسۈپ يېتىلىپ، كۆندىن-كۈنگە زورىيىپ، ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىدا تايانچلىق رول ئويناماقتا.

ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە ياردەم بېرىش سالمىقىنى ئاشۇردى

(بېشى 1 - بەتتە)

كۆزدە تۇتۇپ، 1994-يىلى ئوقۇشسىز قالغان 172 بالىغا ياردەم بەردى. بۇ يىل يەنە يوپۇرغا ناھىيىسىنىڭ «ئۈمىد قۇرۇلۇشى»غا پۇل ئىئانە قىلدى. قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسىگە «ئۈمىد باشلانغۇچ مەكتىپى» ۋە «تىيانشان باشلانغۇچ مەكتىپى» سېلىپ بەردى. ھەر يىلى مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلارنى دەرس ئوقۇتۇش ئۈچۈن «تىيانشان باشلانغۇچ مەكتىپى»گە ئەۋەتتى. ئۈرۈمچى شەھەرلىك مائارىپ كومىتېتى ئالتە يىللىق مائارىپقا ياردەم بېرىش پىلانىنى تۈزۈپ، 806 مىڭ 400 يۈەن مەبلەغ سېلىپ، خوتەن ۋىلايىتىنىڭ ئوقۇ-ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە ياردەم بەردى. بۇ يىل 8-ئايدا يەنە سەككىز مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىنى خوتەن 2-ئوتتۇرا مەكتىپكە دەرس ئۆتۈشكە ئەۋەتتى. ئۈرۈمچى كەسپىي داشۆسى جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ نامرات رايونلىرىدىكى ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلار بىلەن پائال ۋە تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئالاقىلىشىپ، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى، ئاقسۇ، قەشقەر ۋىلايەتلىرىدە ئوقۇتۇش نۇقتىسى ۋە سىرتتىن ئوقۇش پونكىتى قۇرۇپ، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ نامرات رايونلىرىغا ھەر مىللەتتىن بولغان 444 ئالىي تېخنىكوم ئوقۇغۇچىسى، 1151 كەسپىي ئىختىساس ئىگىسى تەربىيىلەپ بەردى.

3. نامراتلارغا داۋالاش، سەھىيە جەھەتتىن يار-يۆلەك بولۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، نامرات رايونلارنىڭ دوختۇر كەمچىل، دورا ئاز بولۇش ئەھۋالىنى ھەقىقىي ئۆزگەرتتى. 1990-يىلىدىن باشلاپ ئۈرۈمچى شەھىرى ساپاسى يۇقىرى، تېخنىكىسى مۇكەممەل 127 مۇتەخەسسىس ۋە تىببىي خادىمنى ئاقسۇ، خوتەن ۋە قەشقەر ۋىلايەتلىرىنىڭ يېزىلىرىغا ئەۋەتىپ، سەييارە داۋالاش ئېلىپ باردى، داۋالاش تايانچلىرىنى يېتىشتۈردى، 98 مىڭ يۈەن قىممىتىدە دورا ۋە داۋالاش ماشىنا ئۈسكۈنىلىرىنى ئىئانە قىلدى.

4. ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى زورايتتى. 1993-يىل 12-ئاينىڭ 1-كۈنى قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسى، ئاقتۇ ناھىيىسى قاتارلىق جايلاردا ئالتە بال يەر تەۋرىگەندىن كېيىن، ئۈرۈمچى شەھەرلىك پارتكوم ۋە شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى ئاپەت بولغان رايونلارغا 116 ئاپتوموبىلدا ماددىي ئەشيا ۋە 270 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق نەق پۇل يەتكۈزۈپ بەردى. بۇ يىل 3-ئاينىڭ 19-كۈنى ئاتۇشنىڭ شەرقىي شىمالىي رايونىدا قاتتىق يەر تەۋرىگەندىن كېيىن، ئۈرۈمچى شەھەرلىك پارتكوم ۋە شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى جەمئىيەتتىكى ھەر ساھە كۈچلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئۇيۇشتۇرۇپ، ئاپەت بولغان رايونغا 270 چېدىر، 25 تونىنا كۆمۈر، ئون تونىنا ئۇن، تۆت تونىنا پىچىنە، ئون دانە كىچىك تۆت چاقلىق تراكتور، شۇنىڭدەك كۈندىلىك تۇرمۇش بۇيۇملىرى، كىيىم-كېچەك، دورا قاتارلىق 700 نەچچە مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش بۇيۇمىنى جىددىي يەتكۈزۈپ بەردى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ شېكەرچىلىك سانائىتى سانائەت بىلەن يېزا ئىگىلىكىنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈش يولىغا ماڭدى

(بېشى 1 - بەتتە)

چوڭقۇر تەكشۈرۈش، تەتقىق قىلىش ئاساسىدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ شېكەرچىلىك سانائىتىگە يېڭى تەرەققىيات يولىنى كۆرسىتىپ بەردى، شېكەرچىلىك كارخانىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشنىڭ بوش ۋاقىتلىرىدىن پايدىلىنىپ، ئارتۇق خادىملار ۋە ئۈسكۈنىلەردىن تولۇق پايدىلىنىپ، يەر ئېچىپ، قىزىلچا ئىشلەپچىقىرىشى بىلەن شۇغۇللىنىشنى قارار قىلدى. بۇ قارارنى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 16 شېكەرچىلىك كارخانىسى، 12 ناھىيە، شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئالاقىدار تارماقلارنىڭ رەھبەرلىرى 10-ئاينىڭ 13-كۈنىدىن 14-كۈنىگىچە ئۈرۈمچىگە جەم بولۇپ، شېكەرچىلىك كارخانىلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىش توغرىسىدىكى بىر قانچە ئاساسلىق مەسىلىنى مۇزاكىرە قىلدى ۋە ئەمەلىيلەشتۈردى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋېنيۆ يىغىنغا قاتناشتى ھەم سۆز قىلدى. ئۇ ئالدى بىلەن يىغىنغا قاتناشقانلار ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەرقايسى تارماق، شېكەرچىلىك كارخانىلىرىدىكى بارلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ شېكەر زاۋۇتلىرىنىڭ قىزىلچا تېرىشىنىڭ مۇھىم ئەھمىيەتكە بولغان تونۇشىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈشنى ئۈمىد قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ شېكەرچىلىك كارخانىلىرىنى قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش، زىياننى پايدىغا ئايلاندۇرۇشنىڭ ئۈنۈملۈك ئۇسۇلى، كارخانىنىڭ ئىچكى تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئۈنۈملۈك يولى، شۇنداقلا شىنجاڭنىڭ ئۆزگىچە تەبىئىي بايلىق شارائىتىدىن تولۇق پايدىلىنىشنىڭمۇ ئۈنۈملۈك تەدبىرى. جايلار، تارماقلار ۋە ھەرقايسى شېكەر زاۋۇتلىرى زور كۈچ سەرپ قىلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ قارارىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشى لازىم. ھۆكۈمەتنىڭ ھەرقايسى تارماقلىرى، ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە ۋە شەھەر رەھبەرلىرى شېكەرچىلىك كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن كۈچ چىقىرىپ، ئۇلارنىڭ دەردىگە دەرمان بولۇپ، شېكەر زاۋۇتلىرىنىڭ بۇ ئىشنى ياخشى ئىشلىشىگە ھەقىقىي ياردەم بېرىشى، ئۇلارنى قوللىشى كېرەك.

ۋەتەن ئۈچۈن ئېلىشىش

(بېشى 1 - بەتتە)

1993 - يىلى 12 - ئايدا بېيجىڭ پەن-تېخنىكا داشۆسىنىڭ تەتقىقاتچىلىرى يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئالىيۇمىن ياپراقنى سانائەت خاراكتېرلىك ئىشلەپچىقىرىش ھۈنەر-سەنئىتىدە پايدىلىنىدىغان سانلىق مەلۇماتلارنى تۈنجى قېتىم ئوتتۇرىغا قويدى، 1995 -يىلى 3 - ئايدا جۇڭخې شىركىتى تۈنجى تۈركۈمدە ئىشلەپچىقىرىشقا كىرەلەيدىغان سەرخىل ئالىيۇمىن تاختىنى سىناق تەرىقىسىدە ئىشلەپ چىقاردى، 1995 - يىلى 10 - ئايدا خېلى مۇكەممەللەشكەن ھۈنەر - سەنئەت تېخنىكىسى نۇرغۇن كونديېنساتور زاۋۇتلىرىدا سىناق تەرىقىسىدە ئىشلىتىلىپ ماختاشقا ئېرىشتى؛ 1996 -يىلى 3 - ئايدا جۇڭخې شىركىتىنىڭ ئالىيۇمىن ياپراق شۆبە زاۋۇتى سىغىمچانلىقى زور، تۆۋەن بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئالىيۇمىن ياپراقنى تۈنجى تۈركۈمدە ئىشلەپ چىقاردى؛ 1996-يىلى 8- ئايدا جۇڭخېلىقلار سىغىمچانلىقى زور، يۇقىرى بېسىملىق ئالىيۇمىن ياپراق ئىشلەپچىقىرىشقا يۈرۈش قىلدى... ئۇلار مۇۋەپپەقىيەت قازاندى! جۇڭگولۇقلار پۈتۈنلەي ئۆزىگە تايىنىپ يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئالىيۇمىن ياپراق ئىشلەپ چىقىرىپ، بۇ جەھەتتىكى بوشلۇقنى ئىنتايىن توغرا تېخنىكىلىق سان - سىفىرلار بىلەن مۇۋەپپەقىيەتلىك تولدۇردى.

يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئالىيۇمىن ياپراق ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسى سىستېمىسى مۇرەككەپ، ئۇنىڭ ھۈنەر-سەنئىتىدە پايدىلىنىدىغان سانلىق مەلۇماتلارنى ئىگىلەش ناھايىتى قىيىن، شۇڭا ھازىر دۇنيادا ئاران ئۈچ دۆلەتنىڭ تۆت كارخانىسى بۇنى ئىشلەپ چىقىرالايدۇ.

لېكىن جۇڭخېلىقلار بۇ دۇنيادىكى قىيىن ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتۈشتە ئوتتۇرىچە يېشى ئاران 26 ياش بولغان، ھېچقانداق تەجرىبىسى يوق ياشلارنى ۋە كونترول قىلىش سىستېمىسىنى ھېسابقا ئالمىغاندا پۈتۈنلەي دۆلىتىمىزدە ئىشلەنگەن ئۈسكۈنىلەرنى «قورال» قىلدى.

جۇڭخېلىقلار بۇ مەھسۇلاتنى ئىشلەپچىقىرىشتا جان تىكىپ كۆرەش قىلدى، جان تىكىپ ئېلىشتى؛ 50 ياشتىن ئاشقان مۇئاۋىن باش جىڭلى، ئالىيۇمىن ياپراق شۆبە زاۋۇتىنىڭ باشلىقى ماۋپىڭلىياڭ بىر يىلدىن كۆپرەك داۋاملاشقان ئۈسكۈنە قۇراشتۇرۇش، تەڭشەش-سىناش باسقۇچىدا ئەتىگەندىن كەچكىچە ئالدىراش ئىشلەپ، ئاخىرى كېسەل بولۇپ يېتىپ قالدى، ئالىيۇمىن ياپراق زاۋۇتىنىڭ 30 ياشلىق مۇئاۋىن باشلىقى شۇجىكاڭمۇ ئالدىراشلىق ئىچىدە گاراڭ بولۇپ قالدى. ئۇدا ئىككى ھەپتە ئۇرۇلغان ئاسما ئوكۇلمۇ ئۇنىڭ كېسەلگە كار قىلمىدى. چۈنكى بىردەم ئارام ئالغۇدەك ۋاقىت يوق ئىدى. تېخنىكا يېتەكچىسى ياڭخۇڭمۇ بۇ ئىشقا تۇتۇش قىلغاندىن بۇيان قېنىپ ئۇخلىغىنىنى بىلمەيدۇ، ئۇنىڭدىن باشقا يەنە پەن - تەتقىقات ئەمەلىيىتىگە قاتناشقان تاڭ شىمىن، مالى قاتارلىق ئاياللارمۇ بىر قانچە يىل جەريانىدا ۋەتىنىمىزنىڭ بولۇڭ-پۇچقاقلىرىغا قاتراپ يۈرۈپ، نۇرغۇن جاپا چەكتى. ئۇلار ھەقىقەتەن بەك چارچىدى! ئېمە دىگەن بىلەن جۇڭخېلىقلار ھەقىقەتەن كارامەت ئىش قىلدى! ئۆزىنى ئۆزى راۋاجلاندۇرۇش يولىدا مېڭىشتا ئۈلگە كۆرسەتتى!

كەلگۈسىدىكى «ئۈسۈملۈك ئاسراش» تىكى ئەڭ ياخشى ئۇسۇل — بىئولوگىيىلىك ھاشارات يوقىتىش

خىمىيىلىك ھاشارات يوقاتقۇچى دورىلار ئارقىلىق ئۈسۈملۈكلەردىكى زىيانداش ھاشاراتلارنى يوقىتىشنىڭ پايدىسى بولغاندىن سىرت، زىيانلىق تەرىپىمۇ بار. زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ دورىغا قارشى تۇرۇش ئىقتىدارى كۈچەيگەنلىكتىن، دورا مىقدارىنى ئاشۇرۇشقا ياكى دورىنىڭ زەھەر تەركىبىنى كۈچەيتىشكە توغرا كېلىدۇ. بۇ ئەھۋال مۇھىتقا ۋە ئىنسانلارغا بارغانسېرى زىيان سالماقتا. شۇنىڭ ئۈچۈن بىئولوگىيىلىك ھاشارات يوقىتىش تېخنىكىسى كەلگۈسىدە ئۈسۈملۈك ئاسراشتىكى بىردىنبىر ئەڭ ياخشى ئۇسۇل ھېسابلىنىدۇ. ھازىر بەش خىل بىئولوگىيىلىك ھاشارات يوقىتىش ئۇسۇلى قوللىنىلىۋاتىدۇ.

بىرىنچى، تەبىئەتتىكى ماددىلارنىڭ بىر - بىرىنى تىزگىنلەش قانۇنىيىتىدىن پايدىلىنىپ، جانلىقلارنىڭ تېنى ئارقىلىق ھاشارات يوقىتىش، يەنى زىيانداش ھاشاراتنىڭ كۈشەندىسىنى يېتىشتۈرۈپ، زىيانداش ھاشاراتنى يوقىتىش. مەسىلەن: خانقىزنى كۆپەيتىش ئارقىلىق كۆك پىت يوقىتىش، قىزىل كۆز ھەرىنى كۆپەيتىش ئارقىلىق كۆممىقوناق ئۆرەك قۇرتىنى يوقىتىش قاتارلىقلار. بۇ ئۇسۇلنى قوللانغاندا ئالدىنى ئېلىش، يوقىتىش ئۈنۈمى % 100 كە يېتىدۇ.

ئىككىنچى، ھاشاراتنىڭ پۇرىقىدىن پايدىلىنىپ، ھاشارات يوقىتىش. نۇرغۇنلىغان ھاشاراتلار ئالاھىدە پۇراقلىق بىرىكمە ئاجرىتىپ چىقىرىدۇ. مۇشۇ بىرىكمىلەردىن پايدىلىنىپ، زىيانداش ھاشاراتلارنى ئېزىقتۇرغىلى ۋە يوقاتقىلى بولىدۇ. جىنسىي پۇراقتىن پايدىلىنىپ ھاشارات يوقىتىش ھازىر كەڭ كۆلەمدە قوللىنىلىدىغان ئۈنۈملۈك ئۇسۇل ھېسابلىنىدۇ. جىنسىي پۇراقتىن پايدىلىنىپ، زىيانداش ھاشاراتلارنى ئېزىقتۇرۇش ۋە ئۇلارنى يوقىتىشتىن سىرت، ھاشاراتلارنىڭ پۇرىقىدىن پايدىلىنىپ، زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ چاغلىشىشىنى قالايمىقانلاشتۇرۇش ئارقىلىقمۇ زىيانداش ھاشاراتلارنى يوقىتىش مەقسىتىگە يەتكىلى بولىدۇ. بۇ ئۇسۇلدا ھاشاراتنىڭ جىنسىي پۇرىقىنى پىلىك، قوش قەۋەتلىك پىلاستىنكىغا سىڭدۈرۈپ، ئۇنى ئاستا - ئاستا ھاۋاغا قويۇپ بەرگەندە، ئەركەك زىيانلىق ھاشاراتلار جىنسىي پۇراقنىڭ قالايمىقانلاشتۇرۇشىغا ئۇچراپ، غەيرىي جىنسىي پۇراقنى پەرقلەندۈرەلمەي، چاغلىشالمايدۇ ۋە كۆپىيەلمەيدۇ.

ئۈچىنچى، ئۈسۈملۈك پۇرىقىدىن پايدىلىنىپ ھاشارات يوقىتىش. ئۈسۈملۈكلەرمۇ ئالاھىدە پۇراقلىق ئىككە خىمىيىۋى ماددىلارنى ئاجرىتىپ چىقىرىدۇ. بۇ ماددىلارنىڭ تارقىلىشىدىن پايدىلىنىپ، زىيانداش ھاشاراتلارنى ھەيدىۋەتكىلى، ئۇلارغا قارشى تۇرغىلى ياكى ئۇلارنى ئېزىقتۇرغىلى، يوقاتقىلى بولىدۇ. مەسىلەن: نىكوتىن بار ئۈسۈملۈكلەرنىڭ مۇتلەق كۆپ ساندىكىلىرى زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ھۇجۇمىغا قارشى تۇرۇش ئىقتىدارىغا ئىگە بولىدۇ. بۇ ئۈسۈملۈكلەردىن ئېلىنغان ماددىلاردىن پايدىلىنىپ، نۇرغۇن ئۈسۈملۈكلەردە زىيانداش ھاشاراتلارغا قارشى تۇرۇش ئىقتىدارىنى پەيدا قىلغىلى بولىدۇ. ئۈسۈملۈك پۇرىقىدىن پايدىلىنىپ، زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ نورمال ئۆسۈشى ۋە يېتىلىشىگە بۇزغۇنچىلىق قىلغىلى بولىدۇ. مەسىلەن: سېترول بىئو ئىشقارى ياگيۇنىڭ يوپۇرماق قوڭغۇزىنىڭ ئوزۇقلىنىشى ۋە ئۆسۈشىگە قارشى تۇرۇش رولىنى ئوينايدۇ. ئاتروپا ئۈسۈملۈكىدىكى ئاتروپىنىڭ ياگيۇ يوپۇرماق قوڭغۇزىنىڭ ئۆسۈشىگە قارشى تۇرۇش رولى كۈچلۈك بولۇپ، زىيانداش ھاشاراتلار بۇ ئۈسۈملۈكنىڭ يوپۇرماق غولىدىن ئوزۇقلانسا، ئۆلۈش نىسبىتى يۇقىرى بولىدۇ.

تۆتىنچى، رەڭدىن پايدىلىنىپ ھاشارات يوقىتىش. مۇتەخەسسىسلەرنىڭ بايقىشىچە، رەڭگى ئوخشاش بولمىغان ئۈسۈملۈكلەرنىڭ ئوخشاش بولمىغان زىيانداش ھاشاراتلارنى جەلپ قىلىش رولى بولىدىكەن. مەسىلەن: توزان پىتى ئالدىنى ئېلىش، يوقىتىش قىيىن بولغان زىيانداش ھاشارات بولۇپ، ئۇنىڭ لىچىنكىسى يوپۇرماقنىڭ دۈمبە تەرىپىدىن سۈيۈقلۇق سۈمۈرۈپ ئوزۇقلىنىدۇ. سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى ئۈسۈملۈكلەر باغچىسىنىڭ تەتقىقاتچى خادىملىرى ئۇزاق مۇددەت كۆزىتىش، تەتقىق قىلىش ئارقىلىق توزان پىتىنىڭ سېرىق رەڭنى ئەڭ ياخشى كۆرىدىغانلىقىنى بايقىغان. ئۇلار ئىككى يۈزىگە سېرىق رەڭلىك ماددا ۋە يېلىم سۈركەپ ئالاھىدە ياسالغان «رەڭلىك تۇتقۇچى قۇرۇلما» ئارقىلىق توزان پىتىنى تۇتۇپ، ناھايىتى ياخشى يوقىتىش ئۈنۈمىگە ئېرىشكەن.

بەشىنچى، ئۈسۈملۈككە ھاشارات گېنىنى كىرگۈزۈپ، زىيانداش ھاشاراتلارنى يوقىتىش. بۇ خىل ئۇسۇلدا ئۈسۈملۈك تېنىگە ھۈجەيرە ئۆلتۈرەلەيدىغان گېن كىرگۈزۈلىدۇ. مەسىلەن: ئامېرىكىدا يىپ قۇرت دەپ ئاتىلىدىغان زىيانداش ھاشارات بولۇپ، ئۇ زىرائەتنىڭ يىلتىز قىسمىغا كىرىپ ئورۇقلىنىپ، يىلتىز ھۈجەيرىلىرىنىڭ يوغىنىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىكەن. بۇنداق زىيانداش ھاشاراتقا تاقابىل تۇرۇش ئۈچۈن، ئامېرىكىلىق ئالىملار ئۈسۈملۈككە ھۈجەيرە ئۆلتۈرەلەيدىغان گېن كىرگۈزگەن. بۇ خىل يىپ قۇرت ھۈجەيرىگە كىرگەندىن كېيىن بۇ خىل گېن ھەرىكەتلىنىپ ھۈجەيرىنى يوقىتىدىكەن. بۇنىڭ بىلەن يىپ قۇرتمۇ ئۆلىدىكەن. بۇنىڭغا ئاساسەن ئامېرىكىلىق ئالىملار زىيانداش ھاشاراتنى چەكلەپ ئۆلتۈرىدىغان بىرىكمە گورمونىنىڭ كۆپ خىل گېنىنى ئۈسۈملۈك تېنىگە كىرگۈزۈپ، ئۈسۈملۈكتە كۆپ خىل زىيانداش ھاشاراتنى يوقىتىدىغان ئىقتىدارنى بارلىققا كەلتۈرگەن.

بىئولوگىيىلىك ھاشارات يوقىتىش ئىنسانلار ئۇزاق ۋاقىت كۈتۈپ كەلگەن «رىگرتسىيىلىك» ھاشارات يوقىتىش ئۇسۇلى بولۇپ، ھازىرقى زامان يۇقىرى پەن - تېخنىكىسىنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ ئۈسۈملۈك ئاسراش ساھەسى ۋە ئىنسانلار تۇرمۇشىغا تېخىمۇ گۈزەل ئىستىقبال يارىتىدۇ.

تاماكىنىڭ زىيىنىغا سەل قاراشقا بولمايدۇ

ئابدۇللا ئەھەد

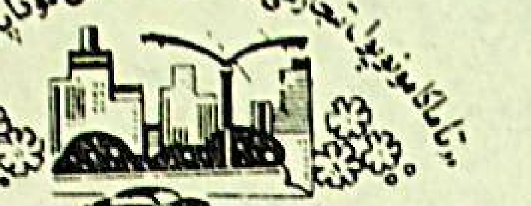

تاماكا بىر خىل مەھسۇلات، شۇنداقلا تاۋار. ئۇ شەخسنىڭ ئۆز ئىستېمالى ئۈچۈن ئىشلەپچىقىرىلسا مەھسۇلات بولىدۇ، باشقىلارغا سېتىش ئۈچۈن ئىشلەپچىقىرىلسا تاۋار بولىدۇ. تاماكىچىلىق بىر كەسىپ ھېسابلىنىدۇ. تاماكىچىلىقنىڭ بېجى ئىنتايىن يۇقىرى بولىدۇ، بۇنى ئۇنىڭ پايدىسى دېگىلى بولسىمۇ، لېكىن چوڭقۇرراق قاتلامدىن قارىغاندا، ئۇ تاماكىچىلىق كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈم مەنبەسى بولىدۇ. بۇنىڭدا تاماكا بېجى بىلەن ئىقتىسادىي زىيان (بۇ داۋالاش راسخوتى، كېسەل سەۋەبىدىن ئىشقا چىقماسلىق ۋە خىزمەت قىلىش ئىقتىدارىدىن ئايرىلىپ قېلىشتىن بولغان زىيان پۇلى، ئوت ئاپىتى، ئەخلەت تازىلاش ۋە مۇھىتنى تۈزەش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) سېلىشتۇرۇلسا، بۇ نۇقتا چۈشىنىشلىك بولىدۇ. مەلۇماتلارغا ئاساسلانغاندا، 1984 - يىلى ئامېرىكىنىڭ تاماكا بېجى 28 مىليارد 700 مىليون ئامېرىكا دوللىرى بولغان، ئىقتىسادىي زىيان 95 مىليارد 500 مىليون ئامېرىكا دوللىرى بولغان؛ 1997 - يىلى ياپونىيىنىڭ تاماكا بېجى 1 تىرىليون 200 مىليارد يۈەن ياپونىيە يېنى بولغان، ئىقتىسادىي زىيان 1 تىرىليون 631 مىليارد 700 مىليون يۈەن ياپونىيە يېنى بولغان؛ 1987 - يىلى كانادانىڭ تاماكا بېجى 4 مىليارد 400 مىليون ئامېرىكا دوللىرى بولغان، ئىقتىسادىي زىيان 7 مىليارد 100 مىليون ئامېرىكا دوللىرى بولغان؛ 1994 - يىلى جۇڭگونىڭ تاماكا بېجى 55 مىليارد يۈەن بولغان، ئىقتىسادىي زىيان 70 مىليارد يۈەن بولغان.

تاماكا چېكىش كىشىلەرگە ئىقتىسادىي زىيان سېلىپلا قالماستىن، كىشىلەرنىڭ تېنىگىمۇ ناھايىتى زور زىيانلارنى ئېلىپ كېلىدۇ. تەتقىقات نەتىجىلىرىگە قارىغاندا، تاماكىدا راك كېسەللىكىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان 40 نەچچە خىل ماددا ۋە راك كېسەللىكىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىدىغان ئون نەچچە خىل ماددا بار ئىكەن. ئامېرىكىلىق بىر دوختۇرنىڭ ھېسابلىشىچە، بىر تال تاماكا چېكىلسە، كىشىنىڭ يەتتە مىنۇتلۇق ھاياتى قىسقىرايدىكەن. مەملىكىتىمىزدە ئۆلۈم نىسبىتى ئەڭ يۇقىرى بولغان راك، يۈرەك قان تومۇرى كېسەللىكى ۋە نەپەس سىستېمىسى كېسەللىكلىرىنىڭ ھەممىسى تاماكا چېكىش بىلەن مۇناسىۋەتلىك. ھازىر ئېلىمىزنىڭ ياشلىرى، ئۆسمۈرلىرى ئارىسىدا تاماكا چېكىش نىسبىتى تۆۋەنلىتەلمەيدىغان بولسا، 50 مىليون كىشى پاپىروس بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغان كېسەللىكلەر بىلەن ئۆلۈپ كېتىدۇ.

تاماكىنىڭ زىيىنىنى ئازايتىش ئۈچۈن مېنىڭچە ھازىر مۇنداق ئىككى تەدبىرنى قوللىنىش زۆرۈر:

1. باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش لازىم. ھازىر تاماكا ئىشلەپچىقىرىش ۋە سېتىشتا بەزى قالايمىقانچىلىقلار مەۋجۇت، ھەتتا قانۇنسىز ھەرىكەتلەرمۇ بار. بۇ جەھەتتە ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئالاقىدار تارماقلار بەزى خىزمەتلەرنى ئىشلىگەن ۋە مەلۇم ئۈنۈم ھاسىل قىلغان بولسىمۇ، ئىشلەنگەن خىزمەتلەر ئىنچىك ئەمەس، ئۈنۈمى دېگەندەك چىڭ ئەمەس. تاماكا چەككۈچىلەر ئارىسىدا ئاممىۋى جامائەت سورۇنلىرىدا «تاماكا چەكمەيدىغان رايون» يارىتىش ئېڭى تېخى شەكىللەنمىدى، بۇ جەھەتتىكى تەدبىرلەرمۇ كۈچلۈك ئەمەس. بۇ ئەھۋاللار بىزنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرىمىزدىن باشقۇرۇشنى ھەقىقىي تۈردە كۈچەيتىشنى جىددىي تەلەپ قىلىدۇ.

2. ئەقلىي كۈچ مەبلىغى سېلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، تەتقىقات نەتىجىلىرىنىڭ رېئال ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش لازىم. ئالاقىدار پەن تەتقىقات تارماقلىرى ۋە خادىملىرى تەتقىق قىلىپ ياراتقان تەتقىقات نەتىجىلىرى نەتىجە پېتى تۇرۇپ قالسا، ئۇنىڭ ھېچقانداق رېئال ئەھمىيىتى بولمايدۇ، ئۇنى رېئال ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئىگە قىلىش لازىم. بۇنىڭ ئۈچۈن ھۆكۈمەت تارماقلىرى سالىدىغان ئەقلىي كۈچ مەبلىغىنى كۆپەيتىپ، ئالاقىدار پەن تەتقىقات تارماقلىرى ۋە خادىملىرى ياراتقان تەتقىقات نەتىجىلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇشنى قولغا ئېلىپ، نەشر قىلىپ، ياش ئەۋلادلارنى تەمىنلىسە، ياش ئەۋلادلار بۇنداق ئوقۇشلۇقلاردىن ئالاقىدار پەن - تەتقىقات تارماقلىرى ۋە خادىملىرى تەتقىق قىلىپ ياراتقان ۋە دەللىللىگەن پەن - تەتقىقات نەتىجىلىرىنى كۆرۈپ، تاماكا چېكىشنىڭ ئادەمنىڭ ئورگانىزمىغا قانداق زىيانلىق تەسىرلەرنى ۋە قانداق زىيانلارنى كەلتۈرىدىغانلىقىنى ھەقىقىي ھالدا چۈشىنىۋالىدۇ - دە، ئۆزلۈكىدىن تاماكا چەكمەيدىغان بولىدۇ. بۇ ئىنتايىن زور ۋە چوڭقۇر ئەھمىيەتكە ئىگە بىر قۇرۇلۇشتۇر.

ئوت-چۆپلەرنى قانداق قۇرۇتۇش كېرەك؟

مۇختار موللامەت

ياشانغان كىشىلەرنىڭ زېھنىنىڭ ئاجىزلىشىش سەۋەبلىرى

شارابەت باۋۇدۇن

ياشانغان كىشىلەرنىڭ زېھنىنىڭ ئاجىزلىشىش سەۋەبلىرى

شارابەت باۋۇدۇن

بىلەمسىز

ياشانغان كىشىلەرنىڭ زېھنىنىڭ ئاجىزلىشىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان سەۋەبلەر ناھايىتى كۆپ.

مېڭىنىڭ قېرىشى. تۆۋەندىكى بىر قانچە جەھەتتە ئىپادىلىنىدۇ:

1. مېڭىنىڭ ئېغىرلىقى ئازىيىدۇ. بەزى ئالىملارنىڭ پەرەز قىلىشىچە، 20 ياشتىن كېيىن كۈنىگە 100 مىڭ تال مېڭە نېرۋا ھۈجەيرىسى ئۆلۈپ تۇرىدىكەن. 70 ياشلىق كىشىنىڭ مېڭىسىنىڭ ئېغىرلىقى ياشلىق مەزگىلدىكىنىڭ 95 پىرسەنتىگە توغرا كېلىدىكەن؛ 80 ياشقا كەلگەندە ئازىيىپ % 90 كە چۈشۈپ قالىدىكەن.

2. مېڭە قېرىنچىسى كېڭىيىدۇ. مېڭە مەلۇم سىغىمچانلىققا ئىگە. مېڭە قېرىنچىسىنىڭ كېڭىيىشى مېڭىنىڭ تارايغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ. مېڭىنىڭ قېرىشىغا ئەگىشىپ، مېڭىنىڭ سىغىمچانلىقى زورىيىدۇ، 50 — 60 ياشتىن بۇرۇن ئۆزگىرىش چوڭ بولمايدۇ. 60 ياشتىن كېيىن ئوتتۇرا دەرىجىلىك كېڭىيىش ۋە يۇقىرى دەرىجىلىك كېڭىيىشنى كۆرگىلى بولىدۇ.

3. چوڭ مېڭە پوستىنىڭ نېرۋا ھۈجەيرىلىرى ئازىيىدۇ. بۇ، ياشانغان كىشىلەرنىڭ مېڭە ئېغىرلىقىنىڭ كېمىيىشىدىكى ئاساسىي سەۋەب. ياشانغان كىشىلەرنىڭ نېرۋا ھۈجەيرىلىرىنىڭ ئازىيىشى چېكە قىسمىدا ئەڭ گەۋدىلىك بولىدۇ. 90 ياشلىق كىشىنىڭ چېكە نېرۋا ھۈجەيرىلىرىنىڭ سانى ياش ۋاقتىدىكىسىنىڭ 30 پىرسەنتىگە توغرا كېلىدۇ. چېكە كىشىلەرنىڭ روھىي ھالىتى، يەنى تەپەككۇر قىلىش، ئەستە تۇتۇش پائالىيىتى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. ئەگەر بۇ قىسىمنىڭ تۈزۈلۈشىدە ئۆزگىرىش بولسا، پۈتكۈل مېڭىنىڭ ئىقتىدارىدىمۇ مۇناسىپ ئۆزگىرىش بولىدۇ، ئەقلىي ئىقتىدارمۇ تۆۋەنلەپ كېتىدۇ.

4. نېرۋا ھۈجەيرىلىرىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى نوكلېئولىلارنىڭ تۈزۈلۈشىدە ئۆزگىرىش بولىدۇ. نېرۋا تۈزۈلۈشىنىڭ ماددا ئالمىشىش، قەنت، نوكلېئىن كىسلاتاسى، ئاقسىل، ماي سۈپىتىنىڭ تەركىبى ۋە يىگىدىن ئالمىشىش نىسبىتى قاتارلىقلار ياشنىڭ چوڭىيىشىغا ئەگىشىپ تەدرىجىي تۆۋەنلەپ بارىدۇ. يېقىنقى يىللاردا ئېلىپ بېرىلغان تەتقىقاتلار نېرۋا ھۈجەيرىلىرىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى «كراخمال» تەركىبىنىڭ ئېشىشى بىلەن مېڭىنىڭ ئاجىزلىشىشى زىچ مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىماقتا.

5. نېرۋا تالالىرىدا ئۆزگىرىش بولىدۇ. كىشىلەرنىڭ قېرىشىغا ئەگىشىپ، نېرۋا تالالىرىنىڭ زىچلىق دەرىجىسى تەدرىجىي ئازىيىدۇ، قوماندانلىق رولىمۇ تەدرىجىي جارى بولمايدۇ. بەدەن ئامىلى ۋە ئەقلىي ئامىل، بەدەن ئىقتىدارىنىڭ تۆۋەنلىشى ۋە سېرىا ئەقلىي كۈچىنىڭ قېرىشىنى ناھايىتى تېزلىشتۇرىدۇ. مەسىلەن: مېڭە قان تومۇرلىرى قېتىشىش كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغانلاردا ھاقۇقتلىق ۋە گەپ-سۆزلىرى مۇجمەل بولۇش قاتارلىق ئەھۋاللار كۆرۈلىدۇ؛ ئاستا خاراكتېرلىك ئىسپىرتتىن زەھەرلەنگەنلەردە زېھنى تۆۋەنلەش، يۇقىرى پالەچلىك، غەلتە ھەرىكەت ۋە ئاقىلانە كۆپىيىشى قاتارلىق ئەھۋاللار كۆرۈلىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا، ياشانغانلار بىر مەزگىللىككە ئۇچرىسا، دائىم غەم - قايغۇ قىلىپ، روھىي كەيپىياتى چۈشكۈن بولسا، ئەقلىي كۈچىنىڭ ئاجىزلىشىشى تېخىمۇ تېزلىشىدۇ.

ئوقۇش تارىخى ۋە كەسپى

تەتقىقاتلارغا قارىغاندا، بىر ئادەمنىڭ ئوقۇش تارىخى ۋە شۇغۇللىنىۋاتقان كەسپىنىڭ ئەقلىي كۈچ بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى ناھايىتى زور ئىكەن. ئەگەر تەتقىقات ياشاۋاتقان ياشانغانلارنى ئەقلىي كۈچ نەتىجىسىگە ئاساسەن ئەقلىي كۈچى مۇنەۋۋەر گۇرۇپپا، ئوتتۇرا گۇرۇپپا، ناچار گۇرۇپپا دەپ ئايرىشقا توغرا كەلسە، ئەقلىي كۈچى مۇنەۋۋەر بولغان گۇرۇپپىدىكىلەر ئاساسەن ئەقلىي ئەمگەك بىلەن شۇغۇللىنىدىغان، ياخشى تەربىيە كۆرگەن كىشىلەردىن تەركىب تاپىدىكەن، ناچار گۇرۇپپىدىكىلەر بولسا ئاساسەن ئەكسىچە بولىدىكەن. ئەقلىي كۈچ ئۆلچەشنىڭ باشقا نەتىجىلىرىمۇ ئوقۇش تارىخى ۋە كەسپى سەۋىيىسى يۇقىرى بولغان ياشانغانلار باشقا ياشانغانلارغا قارىغاندا ئاستا قېرىيدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى.

جىنسىي ئامىللار بۇ جەھەتتىكى تەتقىقاتتا ئوخشىمىغان نەتىجىلەرمۇ ئوخشاش ئەمەس. ئامېرىكىدا بۇ جەھەتتە ئېلىپ بېرىلغان تەتقىقاتقا قارىغاندا، ياشانغانلارنىڭ ئەقلىي كۈچىنىڭ ئاجىزلىشىشى جەھەتتە، ئەر- ئايال ئوتتۇرىسىدا ئانچە چوڭ پەرق بولمايدىكەن، ئەمما ئاياللار ئەرلەرگە قارىغاندا بىر ئاز كۈچلۈك بولىدىكەن. ياپونىيىلىك بىر پسىخولوگىيە ئالىمى كىلىنىكىلىق تەتقىقات ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق ياشانغانلار ئولتۇراقلاشقان رايونلاردا ئەقلىي كۈچنى سېلىشتۇرۇپ، ياش چوڭايغانسېرى ئاياللارنىڭ ئەقلىي كۈچىنىڭ ئاجىزلىشىش نىسبىتىنىڭ ئەرلەردىن زور بولىدىغانلىقىنى بايقىغان. بۇ خىل جىنسىي پەرق ئېھتىمال ياپونىيىنىڭ ئىجتىمائىي مەدەنىيەت ئامىللىرى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولۇشى مۇمكىن.

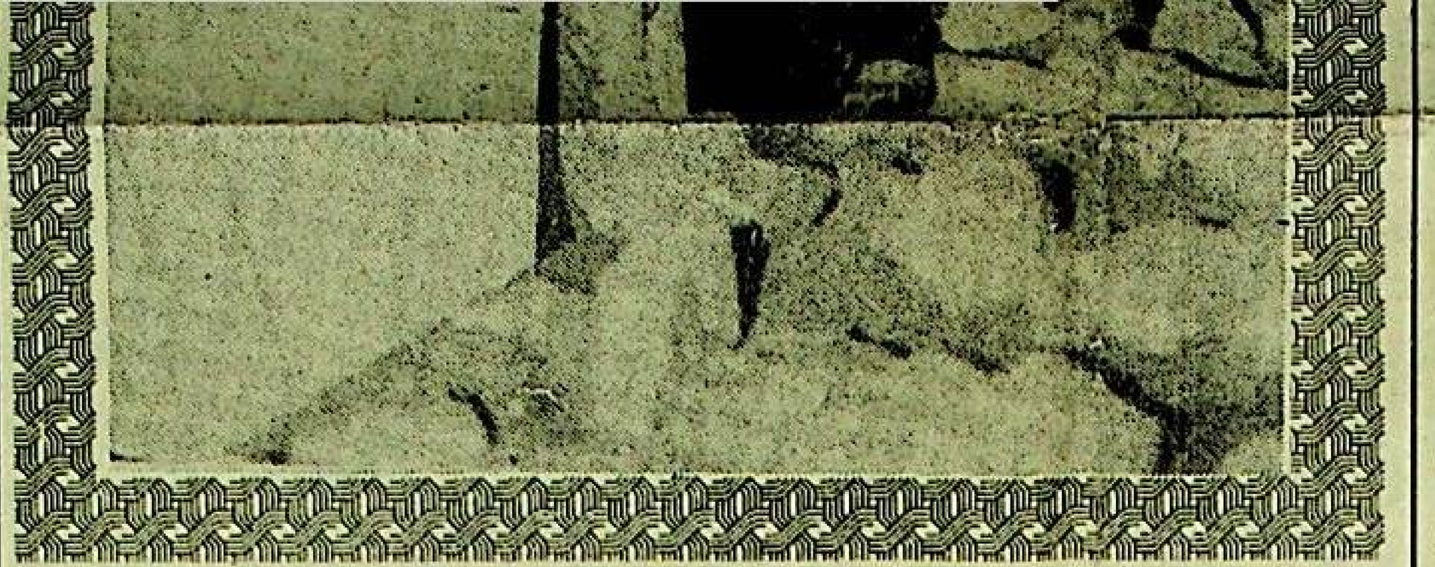

مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزاسى، جۇڭگو گېئولوگىيە داشۆسى ئاسپىرانتلار شۆبىۋەنىنىڭ پروفېسسورى، دوكتورلۇقتا ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلارنىڭ يېتەكچى ئوقۇتقۇچىسى لى باۋفاڭ (سولدا) ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش، ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلىشقا پائال قاتنىشىپ، ئالىي، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە ئوقۇتۇش خىراجىتىنى كۆپەيتىش ئۈچۈن كۆپلىگەن لايىھەلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئالاقىدار تارماقلارنىڭ ئېتىبار بېرىشىگە ئېرىشتى.

سۈرەتتە: ئۇ خىزمەتدىشى بىلەن گېئولوگىيىلىك تاشنىڭ ئۈسخىسىنى تەھلىل قىلماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى

كرىستاللىسىز قەنتلەر تەمسىز بولىدۇ

مامۇت قۇربان

يېمەك-ئىچمەك ئىلمى

قەنتلەردىكى تاتلىق تەم ئۇلارنىڭ كرىستاللىنىش چوڭ - كىچىكلىك دەرىجىسى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. نۇرغۇن ئاددىي قەنتلەر (مونوساخارىدلار)نىڭ پولىمېرلىنىشىدىن ھاسىل بولغان كۆپ سانلىق قەنتلەر كرىستالسىز بولۇپ، تەمسىز ياكى ئاچچىق بولىدۇ. قەنتلەرنىڭ پولىمېرلىنىش دەرىجىسىنىڭ ئارتىشىغا ئەگىشىپ، ئۇلارنىڭ تاتلىق تەمى تۆۋەنلەپ بارىدۇ، ھەتتا يوقىلىپمۇ كېتىدۇ. مەسىلەن، مالتوزا ئىككى مولېكۇلا گلۇكوزىدىن تەركىب تاپقان، ئۇنىڭ تاتلىقلىق دەرىجىسىنىڭ گلۇكوزىدىن جىق تۆۋەن بولۇشى ئاساسەن كرىستالسىز بولغانلىقىدا. دېكستىرىننىڭ تاتلىق تەمىنىڭ بولماسلىقى ئۇنىڭ كۆپلىگەن گلۇكوزا مولېكۇلىلىرىنىڭ پولىمېرلىنىشىدىن ھاسىل بولۇپ، كرىستالسىز بولغانلىقىدا. كراخمال بىلەن سېللۇلوزىنىڭ تاتلىق تەمىنىڭ روشەن بولماسلىقىمۇ ئۇلارنىڭ ئىنتايىن كۆپ ساندىكى گلۇكوزا ئاددىي ماددىلىرىدىن تەشكىل تاپقانلىقى، شۇنىڭدەك كرىستالسىز بولغانلىقىدا. قەنتلەر (ساخاروزا) نىڭ تاتلىق تەمى ئۇلارنىڭ كرىستال دانىچىسىنىڭ چوڭ - كىچىكلىكى ۋە ئۇلارنىڭ سۇدىكى ئېرىگەن مىقدارى (قويۇقلۇقى) بىلەنمۇ مۇناسىۋەتلىك بولۇپ، تاتلىق تەم قەنت ئېرىتمىسىنىڭ قويۇقلۇقىنىڭ ئېشىپ بېرىشىغا ئەگىشىپ كۈچىيىدۇ. بازارلاردا سېتىلىۋاتقان شېكەرلەرنىڭ كرىستال دانىچىسىنىڭ چوڭ - كىچىكلىكى ھەرخىل بولىدۇ. بەزى كىشىلەر كىچىك كرىستاللىق قۇم شېكەرنى تەمسىز، چوڭ كرىستاللىق قۇم شېكەرنى تەملىك، دەپ قارايدۇ. بۇنداق قاراشنىڭ ئىلمىي ئاساسى يوق . ئۇ پەقەت كرىستال تەركىبىدە ئارىلاشما بار - يوقلۇقى بىلەنلا مۇناسىۋەتلىك. مۇنداقچە ئېيتقاندا، تاتلىق تەم شېكەرنىڭ ئېرىگەن مىقدارى (قويۇقلۇقى) غىلا باغلىق بولىدۇ. كرىستال دانىچىسى كىچىكرەك بولغان قۇم شېكەر كرىستال دانىچىسى چوڭراق بولغان قۇم شېكەردىن تېزرەك ئېرىيدۇ، شېكەر شۆلگەي بىلەن ئۇچراشقاندا، كرىستال دانىچىسى كىچىكرەك بولسا، ئۇچرىشىش يۈزى شۇنچە چوڭ، ئېرىش دەرىجىسىمۇ شۇنچە چوڭ بولۇپ، ناھايىتى تېزلا يۇقىرى قويۇقلۇققا يېتىپ بارىدۇ - دە، دەرھال تاتلىق تەم سېزىمىنى بېرىدۇ. كرىستال دانىچىسى ئوخشاش بولمىغان قۇم شېكەرلەردىن ئوخشاش تاتلىق تەم سېزىمىگە ئېرىشكىلى بولىدۇ.

بەزى قەنتلەرنىڭ تاتلىقلىق دەرىجىسى تۆۋەن تېمپېراتۇرىدىلا ئېشىپ بارىدۇ. ياز كۈنلىرى ئۇسسىغاندا مۇزلىتىلغان كولىنىڭ تەمى مۇزلىتىلمىغان كولىنىڭ تەمىدىن تاتلىق بولۇشىنىڭ سەۋەبىمۇ ئەنە شۇ يەردە. يېمەكلىكلەرنىڭ تەمىنى تەڭشىگەن ۋاقىتتا شېكەر، تۇز، سىركە قاتارلىق ماددىلارنىڭ قوشۇلۇشىنىڭمۇ، شېكەرنىڭ تەمگە نىسبەتەن بەلگىلىك دەرىجىدە تەسىرى بولىسىمۇ، بۇنىڭ مۇئەييەن قانۇنىيىتى يوق. ساخارد ئېرىتمىسىگە ئاز مىقداردا تۇز قوشۇلسا، تاتلىق تەمى ئاشىسىمۇ، لېكىن كۆپ قوشۇۋېتىلسە، تاتلىق تەمى تۆۋەنلەپ كېتىدۇ.

ئۈت-چۆپلەرنى قانداق قۇرۇتۇش كېرەك؟

مۇختار مولاللامەت

يېزا ئىگىلىك ساۋاتى

قۇرۇتۇلغان ئۈت-چۆپ سۈپىتىنىڭ ياخشى-يامان بولۇشى ئۇنىڭ ئوزۇقلۇق تەركىبىگە تەسىر كۆرسىتىپلا قالماستىن، چارۋىچىلىققا ۋە چارۋىلارنىڭ ساغلاملىقىغا بىۋاستە تەسىر كۆرسىتىدۇ. شۇڭا ئورۇۋېلىنغان ئۈت-چۆپلەرنى قۇرۇتۇشتا تۆۋەندىكى بىر نەچچە نۇقتىلارغا دىققەت قىلىش كېرەك.

بىرىنچى، سۇ تەركىبىگە دىققەت قىلىش كېرەك. قۇرۇتۇلغاندىن كېيىنكى ئۈت-چۆپلەرنىڭ ئۆلچەملىك سۇ تەركىبىنىڭ ئۈت-چۆپ ئوزۇقلۇق تەركىبىدىكى ئىگىلىگەن نىسبىتى % 15 تىن ئېشىپ كەتمەسلىكى، كېرەك، يەنى قۇرۇتۇلغان ئۈت-چۆپنى قول بىلەن مىجىغاندا نەملىك ياكى ئىسسىقلىق سېزىلمىسە، سىلكىگەندە «شاراقلىغان» ئاۋاز چىقمىسا، سۇندۇرغاندا ئۇشتۇلمىسا، مۇۋاپىق قۇرۇتۇلغان بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ئەگەر قۇرۇتۇلغان ئۈت-چۆپنىڭ سۇ تەركىبى % 15 تىن ئېشىپ كەتسە، ئاسان سېسىپ قالىدۇ ياكى كۆكىرىپ قالىدۇ.

ئىككىنچى، رەڭگىگە دىققەت قىلىش كېرەك. يېشىللىق ئۈت-چۆپلەرگە خاس تەبىئىي رەڭ بولۇپ، ئۇ ئاقسىل، خلوروفىل، ۋىتامىن قاتارلىقلارنىڭ ئۆز تېنىدە ساقلانغانلىقىنىڭ ئىپادىسى. شۇڭا ئۈت-چۆپلەرنى قۇرۇتقاندا ئىمكان قەدەر يېشىللىقىنى ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن يامغۇردىن ساقلىنىش كېرەك، ئەگەر ئورۇۋېلىنغان ئۈت-چۆپلەر يامغۇردا قالسا، ئاسانلا سارغىيىۋېلىپ، ئوزۇقلۇق قىممىتى تۆۋەنلەپ كېتىدۇ.

ئۈچىنچى، پۇرىقىغا ۋە يوپۇرمىقىنىڭ ئاز-كۆپلۈكىگە دىققەت قىلىش كېرەك. يېڭى ئورۇۋېلىنغان ئۈت-چۆپلەر خۇش پۇراقلىق بولۇپ، بۇلاردىن قۇرۇتۇلغان ئۈت-چۆپلەرمۇ پۇراقلىق بولىدۇ. ئەگەر قۇرۇتۇلغان ئۈت-چۆپ دۆۋىسىدە سېسىق پۇراق ياكى غەيرىي پۇراق سېزىلسە، دەرھال تەدبىر قوللىنىپ، ئۈت-چۆپلەرنىڭ سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. مەسىلەن، قۇرۇق ئامىياكنى ئۈت-چۆپ دۆۋىسىگە كىرگۈزۈش ۋە ئۈت-چۆپ دۆۋىسىنىڭ ھەر قايسى قەۋەتلىرىگە شامال ئۆتكۈزۈش قاتارلىقلار.

قايتا ئۆسكەن ئۈت- چۆپلەردىن قۇرۇتۇلغان ئۈت-چۆپلەرنىڭ پۇرىقى كۈچلۈك بولمايدۇ.

ئۈت-چۆپلەرنىڭ يوپۇرمىقىدا كۆپ مىقداردا ئاقسىل، ۋىتامىن، مىنېرال ماددىلار بولغاچقا، ئوزۇقلۇق تەركىبى مول، يېيىشلىك بولىدۇ، ئاسان ھەزىم بولىدۇ. شۇڭا ئۈت-چۆپلەرنى قۇرۇتقاندا ئىمكان قەدەر يوپۇرمىقىنىڭ زايا بولۇپ كېتىشىدىن ساقلىنىش كېرەك. بولۇپمۇ سۈپەتلىك پۇرچاق ئائىلىسىدىكى بېدە، قىزىل بۇيا، نىراز قاتارلىق ئۈت-چۆپلەرنىڭ يوپۇرماقلىرىنى % 50 ئەتراپىدا ساقلاپ قېلىش لازىم.

تۆتىنچى، ئۈت- چۆپلەرنى ئورۇش ۋاقتىغا دىققەت قىلىش كېرەك. ئۈت- چۆپلەر مۇۋاپىق ۋاقىتتا ئورۇۋېلىنسا، قۇرۇتۇلغان ئۈت-چۆپنىڭ ھوسۇلى كۆپ ۋە سۈپىتى ياخشى بولىدۇ. ئورۇۋېلىش ۋاقتى بەك بالدۇر بولۇپ كەتسە، ئۆسۈملۈكلەر يۇمران بولۇپ، يېيىشلىك بولغان بىلەن ئوزۇقلۇق قىممىتى تۆۋەن، ھوسۇلى ئاز بولىدۇ. ئورۇۋېلىش ۋاقتى بەك كېچىكىپ كەتسە، ئۈت- چۆپ تەركىبىنىڭ سېللىلوزا مىقدارى ئېشىپ كېتىپ، قۇرۇتۇلغان ئۈت - چۆپلەرنىڭ سۈپىتى تۆۋەنلەپ كېتىدۇ. ئىشلەپچىقىرىش ئەمەلىيىتى ۋە تەتقىقات نەتىجىسىگە قارىغاندا، باشاقلىقلار ئائىلىسىدىكى ئۈت-چۆپلەر باشاق چىقىرىش ئالدىدا، پۇرچاق ئائىلىسىدىكى ئۈت - چۆپلەر پوتلا چىقارغاندا ئورۇۋېلىنسا مۇۋاپىق بولىدىكەن.

بەشىنچى، ئارىلاشما ماددا ۋە كېسەللىك، زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ زىيىنىدىن ساقلىنىش كېرەك. ئۈت - چۆپلەرنى قۇرۇتقاندا سارغىيىپ قالغان ئۈت - چۆپلەرنىڭ يوپۇرماق غوللىرىنى، چاڭ - توزان، لاي - لاتقا، قۇم - شېغىل، كېرەكسىز سۇلياۋ ۋە سۇلياۋ يوپۇق قالدۇقلىرىنىڭ ئارىلىشىپ قېلىشىدىن ساقلىنىش، ئەگەر ئارىلىشىپ قالسا ۋاقتىدا تازىلىۋېتىش كېرەك. بولمىسا ئۈت - چۆپ سۈپىتىگە تەسىر يەتكۈزۈپلا قالماي، چارۋىلارنىڭ سالامەتلىكىگە تەسىر يەتكۈزىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا، كېسەللىك، زىيانداش ھاشارات، زىيانلىق ئۈت - چۆپلەرمۇ چارۋىلارغا ئوخشاش بولمىغان كېسەللىكلەرنى ئېلىپ كېلىدۇ.

نيۇ - يوركتا جۇڭگونىڭ ب د ت دىكى قانۇنلۇق ئورنى ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەنلىكىنىڭ 25 يىللىقنى خاتىرىلەش مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 23 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ب د ت نىڭ باش كاتىپى غالى مۇشۇ ئاينىڭ 23 - كۈنى نيۇ - يوركتا ئۆتكۈزۈلگەن جۇڭگونىڭ ب د ت دىكى قانۇنىي ئورنى ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەنلىكىنىڭ 25 يىللىقنى خاتىرىلەش مۇھاكىمە يىغىنىدا مۇنداق دېدى: 1971 - يىلى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ب د ت دىكى قانۇنىي ئورنى ئەسلىگە كەلتۈرۈلۈپ، ب د ت نىڭ «ئوماۋىتى ۋە ۋەكىللىك خاراكتېرى» زور دەرىجىدە كۈچەيتىلدى.

غالى جۇڭگونىڭ ب د ت نىڭ ئىشلىرىغا ئاكتىپ قاتناشقانلىقىنى يۇكسەك مەدھىيىلىدى ۋە مۇنداق دېدى: جۇڭگو ب د ت نى قۇرغۇچى ئاساسلىق دۆلەتلەرنىڭ بىرى بولسىمۇ، لېكىن يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن، ب د ت نىڭ سىرتىدا قالدۇرۇلۇپ كەلگەن. 1971 - يىلى 10 - ئاينىڭ 25 - كۈنى، ب د ت يىغىنى 2758 - نومۇرلۇق قارارنى ماقۇللاپ، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ب د ت دىكى قانۇنىي ئورنىنى ئەسلىگە كەلتۈردى. جۇڭگو 25 يىلدىن بۇيان، تىنچلىقنى قوغداش، تەرەققىيات ۋە مۇستەملىكىسىزلەشتۈرۈش جەريانىدا «ئۆزگىچە» رول ئوينىدى: «دۇنيانىڭ تىنچلىقى، خەۋپسىزلىكى، گۈللىنىشى ئۈستىدە ئىزدىنىش ۋە ب د ت نى 21 - ئەسىردە ئەزا دۆلەتلەرگە ۋە ئۇلارنىڭ خەلقلىرىگە خىزمەت قىلىپ بېرەلەيدىغان قىلىش قاتارلىق جەھەتلەردە يىراقنى كۆرەرلىكنى ۋە رەھبەرلىك تالانتىنى نامايان قىلدى».

ئۇ: «جۇڭگونىڭ دۇنيادىكى چوڭ دۆلەت سۈپىتىدە ب د ت نىڭ ئىشلىرىغا پائال قاتنىشىپ، ئىجابىي تەسىر كۆرسىتىپ، تېخىمۇ گۈزەل دۇنيا قۇرۇشتا مۇھىم رول ئوينايدىغانلىقىغا» ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى چىن خۇاسۇن يىغىندا جۇڭگونىڭ ب د ت غا قايتا كىرىش جەريانىنى ئەسلەپ ئۆتتى، جۇڭگونىڭ 25 يىلدىن بۇيانقى ب د ت دىكى رولى ۋە تۆھپىسىنى تونۇشتۇردى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو خېلى ئۇزاق مەزگىل ئىچىدە يەنىلا تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەت بولىدۇ. جۇڭگونىڭ تەرەققىي قىلىشى تىنچلىق ئامىلىنى كۆپەيتىدۇ، دۇنيانىڭ تىنچلىقى، مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىغا پايدىلىق بولىدۇكى، ھەرقانداق دۆلەت ۋە رايونغا نىسبەتەن تەھدىت شەكىللەندۈرمەيدۇ. خەلقئارا تىنچ مۇھىت ۋە دوستانە ھەمكارلىق جۇڭگونىڭ تەرەققىياتى ۋە قۇرۇلۇشىدا ئىنتايىن مۇھىم رول ئوينايدۇ.

نيۇ - يوركتا 10 - ئاينىڭ 23 - كۈنى جۇڭگونىڭ ب دت دىكى قانۇنلۇق ئورنى ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەنلىكىنىڭ 25 يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى. ب د ت نىڭ باش كاتىپى غالى (ئوتتۇرىدا) بىلەن جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى چىن خۇاسۇن (سولدىكى 2 - كىشى) مۇھاكىمە يىغىنىدا سۆز قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ماۋزۇ خەۋەرلەر

☆ لى پېڭ نامبىيىنىڭ زۇڭتۇڭى نۇجوما بىلەن كۆرۈشتى

☆ لى پېڭ بۇلغارىيە ۋە قازاقىستاننىڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىرى بىلەن ئايرىم - ئايرىم كۆرۈشتى

☆ جۇرۇڭجى نېپاللىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

☆ لى لەنچىڭ ياۋروپادىكى ئۈچ دۆلەتتە زىيارەتتە بولىدۇ

☆ جاڭ چۇنيۈن جۇڭگو - ئامېرىكا يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسى ۋە تەرەققىيات بويىچە مۇھاكىمە يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

بېيجىڭدا ب د ت كۈنىنى خاتىرىلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 24 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى لى جاۋشىڭ بۈگۈن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: ب د ت نىڭ نورمال خىزمەت تەرتىپىنى ساقلاش ئۈچۈن ب د ت نى ئەقىلگە مۇۋاپىق ئىسلاھ قىلىش زۆرۈر، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ب د ت غا ئەزا دۆلەتلەر نىزامنامىدە بەلگىلەنگەن مالىيە مەجبۇرىيىتى ۋە باشقا مەجبۇرىيەتلىرىنى ھەقىقىي ئادا قىلىشى كېرەك.

لى جاۋشىڭ ب د ت كۈنىنى خاتىرىلەش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: ب د ت نى ئىسلاھ قىلىشتا ئىگىلىك ھوقۇقلۇق دۆلەتلەر باراۋەر بولۇش پرىنسىپىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، دېموكراتىك ئاساستا كېڭىشىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ب دت غا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئۈچتىن ئىككى قىسمىنى ئىگىلەيدىغان تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئارزۇسى ۋە تەلىپىنى تولۇق ئەكس ئەتتۈرۈش كېرەك.

مۇشۇ ئاينىڭ 24 - كۈنى ب د ت كۈنى بولۇپ، 1947 - يىلى 2 - نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنىدا بەلگىلەنگەن. مۇشۇ ئاينىڭ 25 - كۈنى جۇڭگونىڭ ب د ت دىكى قانۇنىي ھوقۇقىنىڭ ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەنلىكىنىڭ 25 يىللىق خاتىرە كۈنى.

لى جاۋشىڭ مۇنداق دېدى: 25 يىلدىن بۇيان، جۇڭگو ئۆزىنىڭ ب د ت نىڭ ئەزاسلىق ۋە خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ دائىمىي ئەزاسلىق بۇرچىنى ئەستايىدىل ئادا قىلىپ كەلدى. جۇڭگو ب د ت نىڭ سىياسىي، ئىقتىساد، ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش، كىشىلىك ھوقۇق، قانۇن قاتارلىق ساھەلەردىكى خىزمەتلىرىگە «ئاكتىپ، ئەمەلىيەتچىل بولۇش، ئەستايىدىل، مەسئۇلىيەتچان بولۇش» پوزىتسىيىسى بىلەن قاتناشتى ھەم ئۆزىنىڭ ئۈنۈملۈك خىزمەتلىرى ئارقىلىق ب د ت نىڭ ئىشلىرىغا ئىجابىي تۆھپە قوشتى.

لى جاۋشىڭ جۇڭگو ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن، ب د ت سىستېمىسىنىڭ جۇڭگودىكى ئورگانلىرى، ئىش بېجىرىش ئورۇنلىرىنىڭ ب د ت بىلەن جۇڭگونىڭ ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتتە كۆرسەتكەن «ماختاشقا ئەرزىيدىغان» تىرىشچانلىقلىرىغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى.

جۇڭگو ب د ت جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى شېي چىمپي خاتىرىلەش يىغىنىدا قىلغان سۆزىدە مۇنداق دېدى: ب د ت كۈنىنى خاتىرىلىشىمىز «ب د ت نىزامنامىسى» روھىنى جارى قىلدۇرۇش، جۇڭگو خەلقىغە ب د ت نى تېخىمۇ كۆپرەك چۈشەندۈرۈپ، ئۇلارنى ب د ت نىڭ ھەققانىي ئىشلىرىغا كۆڭۈل بۆلىدىغان ھەم ئۇنى قوللايدىغان قىلىشنى مەقسەت قىلىدۇ.

جۇڭگو ب د ت نىڭ گرۇزىيىدە تۇرۇشلۇق كۆزەتكۈچىلەر ئۆمىكى ئىچىدە كىشىلىك ھوقۇق ئىش بېجىرىش ئورنى تەسىس قىلىشقا نىسبەتەن ئۆز پىكرىنى ساقلاپ قالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 22 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. جۇڭگو مۇشۇ ئاينىڭ 22 - كۈنى ب د ت نىڭ گرۇزىيىدە تۇرۇشلۇق كۆزەتكۈچىلەر ئۆمىكى ئىچىدە كىشىلىك ھوقۇق ئىش بېجىرىش ئورنى تەسىس قىلىشقا نىسبەتەن ئۆز پىكرىنى ساقلاپ قالدى.

ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى شۇ كۈنى رەسمىي يىغىن چاقىرىپ، گرۇزىيە مەسىلىسىگە ئالاقىدار قارار ماقۇللىدى. بىراق جۇڭگو قارار لايىھىسىدىكى بىر قىسىم مەزمۇنلارغا نىسبەتەن ئۆز پىكرىدە قالغانلىقى ئۈچۈن ئاۋاز بېرىش ھوقۇقىدىن ۋاز كەچتى.

قارار لايىھىسىدە گرۇزىيىنىڭ ئابغازىيە رايونىدىكى كىشىلىك ھوقۇق ئىش بېجىرىش ئورنى كۆزەتكۈچىلەر ئۆمىكىنىڭ بىر قىسمى بولۇشى، كۆزەتكۈچىلەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقىنىڭ باشقۇرۇشىنى قوبۇل قىلىشى كېرەك، دېيىلگەنىدى.

جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق مۇئاۋىن ۋەكىلى ۋاڭ شۆشيەن خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە ئاۋازغا قويۇلۇشتىن ئىلگىرى ئىزاھلاش خاراكتېرىدە سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: گرۇزىيىدىكى ئىككى تەرەپ ھاسىل قىلغان كېلىشىمگە ئاساسەن، بۇ كىشىلىك ھوقۇق ئىش بېجىرىش ئورنىنى ياۋروپا خەۋپسىزلىك - ھەمكارلىق تەشكىلاتى ھەم ب د ت كاتىبات باشقارمىسىنىڭ كىشىلىك ھوقۇققا مەسئۇل يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرى بىرلىشىپ گرۇزىيىنىڭ ئابغازىيە رايونىدا تەسىس قىلىشى كېرەك ئىدى. ھازىر خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ كۆزەتكۈچىلەر ئۆمىكىگە ئىش بېجىرىش ئورنى قۇرۇشنى كەتتى. شۇڭا جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكى قارار لايىھىسىگە ئاۋاز بېرىش ھوقۇقىدىن ۋاز كېچىشكە مەجبۇر بولدى.

ۋاڭ شۆشيەن يەنە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ب د ت كۆزەتكۈچىلەر ئۆمىكى ئاساسلىقى خەۋپسىزلىك كېڭىشى ھوقۇق بەرگەن تىنچلىق ساقلاش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىدۇ، تىنچلىق ساقلاش ھەرىكىتى ئېنىق دائىرىگە ئىگە بولۇشى، ھەممىنى ئۆز ئىچىگە ئالماسلىقى، غەيرىي ئىشلارغا تېخىمۇ چات كىرىۋالماسلىقى، باشقا ئورگانلارنىڭ ھوقۇق دائىرىسىدىكى ئىشلارنى چاڭگىلىغا ئېلىۋالماسلىقى كېرەك.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكى ئالاقىدار قارار لايىھىسىگە تۈزىتىش كىرگۈزۈش پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويغانىدى، بىراق كىشىنى ئەپسۇسلاندۇرىدىغىنى شۇكى، بۇ پىكىرلەر قوبۇل قىلىنمىدى. ۋاڭ شۆشيەن مۇنۇلارنى بىلدۈردى: بۇ قارار لايىھىسى ماقۇللانغان تەقدىردىمۇ، ب د ت نىڭ تىنچلىق ساقلاش ھەرىكىتىنىڭ

* * * * * * * * * * * * * *

مەنپەئىتىنى قوغدايدىغان، دۆلىتىمىزنىڭ ئومۇمىي دىپلوماتىيە كۇرسىغا ماسلىشىدىغان مۇھىم بازا.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا ۋە ئۇنىۋېرسال دۆلەت كۈچىنىڭ كۈچىيىشىگە ئەگىشىپ ب د ت ئىشلىرىدا جەزمەن تېخىمۇ زور رول ئوينايدۇ، جۇڭگونىڭ ب

چىن خۇاسۇن جۇڭگونىڭ ب د ت دىكى رولى ئۈستىدە توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 23 - ئۆكتەبر خەۋىرى. جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى چىن خۇاسۇن مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ ب د ت دىكى قانۇنىي ئورنى ئەسلىگە

خەلقئارا مەسىلىلەر ۋە رايون مەسىلىلىرىنى ئادىل، مۇۋاپىق ھەل قىلىش يولىدا تىرىشىپ ئىزدىنىپ كەلدى. بولۇپمۇ سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشى ئاياغلاشقاندىن كېيىن، دۇنيا كۆپ قۇتۇپلىشىش

قالماستىن، جۇڭگونىڭ ھەرقايسى ئەللەر بىلەن بولغان بېرىش - كېلىشىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان خەلقئارا سورۇن. جۇڭگونىڭ دىپلوماتىيە سىياسىتىنى ئىزچىللاشتۇرىدىغان ۋە

ئۆكتەبر خەۋىرى. جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى چىن خۋاسۇن مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ ب د ت دىكى قانۇنىي ئورنى ئەسلىگە كەلگەندىن بۇيان، جۇڭگو «ب د ت نىزامنامىسى» نىڭ مەقسىتى ۋە پرىنسىپلىرىغا باشتىن - ئاخىر قەتئىي ئەمەل قىلىپ، زومىگەرلىككە ۋە زوراۋانلىققا بايرىقى روشەن ھالدا قارشى تۇرۇپ، ھەققانىيەتتە چىڭ تۇرۇپ، ئادالەتنى ياقلاپ، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ مەنپەئىتىنى تىرىشىپ قوغداپ، ب د ت دا ئۆزگىچە رول ئوينىدى، دۇنيانىڭ تىنچلىقىنى قوغداش، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن غايەت زور تۆھپە قوشتى.

چىن خۋاسۇن بۇ سۆزنى جۇڭگونىڭ ب د ت دىكى قانۇنىي ئورنىنىڭ ئەسلىگە كەلگەنلىكىنىڭ 25 يىللىقى ھارپىسىدا جۇڭگو مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا قىلدى.

چىن خۋاسۇن جۇڭگونىڭ خەۋپسىزلىك كېڭەشىدىكى رولى ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: جۇڭگو خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە دائىمىي ئەزا دۆلەت بولۇش سۈپىتى بىلەن ئاسىيا، ئافرىقا، لاتىن ئامېرىكىسى خەلقلىرىنىڭ مىللىي مۇستەقىللىكىنى قولغا كەلتۈرۈش يولىدىكى ھەققانىي كۈرىشىنى قوللاپ، چوڭ - چوڭ مۇۋاپىق ھەل قىلىش يولىدا تىرىشىپ ئىزدىنىپ كەلدى. بولۇپمۇ سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشى ئاياغلاشقاندىن كېيىن، دۇنيا كۆپ قۇتۇپلىشىش يۆنىلىشىگە قاراپ راۋاجلاندى، ب د ت ۋە خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە جۇڭگو ئۆزگىچە تەڭپۇڭلاشتۇرۇش رولىنى ئوينىدى، ئۇنىڭ بۇ رولى كۆپ قۇتۇپلىشىشنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشكە، دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداشقا پايدىلىق.

بىر مۇخبىر جۇڭگونىڭ ب د ت نىڭ خىزمىتىگە قاتنىشىش ئۇسۇلى ۋە ئالاھىدىلىكى توغرىسىدا سوئال سورىغاندا، چىن خۋاسۇن: جۇڭگونىڭ ب د ت دىكى خىزمىتى كەڭ دائىرىلىك، پرىنسىپاللىق، قەتئىيلىك ۋە ئەمەلىي ئىشلەش روھىدىن ئىبارەت تۆت چوڭ ئالاھىدىلىككە ئىگە، دېدى.

چىن خۋاسۇن جۇڭگونىڭ كۆپ تەرەپلىك دىپلوماتىيە خىزمىتىنىڭ ب د ت بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: ب د ت جۇڭگونىڭ سىرتقا قارىتا ئۆزىنىڭ فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى شەرھلەيدىغان، خەلقئارا تەسىرىنى كېڭەيتىدىغان مۇھىم مۇنبەر بولۇپلا بولغان بېرىش - كېلىشنى ئىلگىرى سۈرىدىغان خەلقئارا سورۇن. جۇڭگونىڭ دىپلوماتىيە سىياسىتىنى ئىزچىللاشتۇرىدىغان ۋە گەۋدىلەندۈرىدىغان مۇھىم خەلقئارا سەھنە بولۇپلا قالماستىن، ئېلىمىزنىڭ ھوقۇق- ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا ۋە ئۇنىۋېرسال دۆلەت كۈچىنىڭ كۈچىيىشىگە ئەگىشىپ ب د ت ئىشلىرىدا جەزمەن تېخىمۇ زور رول ئوينايدۇ، جۇڭگونىڭ ب د ت بىلەن بولغان ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى يەنىمۇ چوڭقۇرلىشىدۇ.

ئەمەلدارلىرى بىرلىشىپ گرۇزىيىنىڭ ئابغازىيە رايونىدا تەسىس قىلىشى كېرەك ئىدى. ھازىر خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ كۆزەتكۈچىلەر ئۆمىكىگە ئىش بېجىرىش ئورنى قۇرۇشقا ھوقۇق بېرىشكە ئۆزگەرتىلدى، بۇ «ھەم گرۇزىيىدىكى ئىككى تەرەپ ھاسىل قىلغان كېلىشىمگە ئۇيغۇن ئەمەس، ھەم خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ھوقۇقى دائىرىسىدىن ھالقىپ شۇكى، بۇ پىكىرلەر قوبۇل قىلىنمىدى. ۋاڭ شۆشيەن مۇنۇلارنى بىلدۈردى: بۇ قارار لايىھىسى ماقۇللانغان تەقدىردىمۇ، ب د ت نىڭ تىنچلىق ساقلاش ھەرىكىتىنىڭ نەمۇنىسى بولالمايدۇ. جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكى ئۆزىنىڭ بۇ پىكىرىنى رەسمىي خاتىرىگە پۈتۈپ قويۇشنى تەلەپ قىلىدۇ.

چاۋشيەن گېزىتى ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ سايلام ئەھدىنامىسىگە رەددىيە بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پيوڭياڭ خەۋىرى. چاۋشيەن «ئەمگەك خەۋەرلىرى» گېزىتى ئوبزور ئېلان قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ يېقىندا باش ۋەزىر ۋە ئىچكى كابىنېت ئەزالىرىنىڭ «جىنگو» ئىبادەتخانىسىنى رەسمىي تاۋاپ قىلىشى قاتارلىقلارنى سايلام ئەھدىنامىسىگە كىرگۈزگەنلىكى بۇ پارتىيىنىڭ «تارىختىكى جىنايەتنى يوشۇرۇپ، مىلىتارىزمنىڭ ئەرۋاھىنى چاقىرىپ، شەرقىي ئاسىيا ئورتاق گۈللىنىش چەمبىرىكى كونا چۈشىنى تەكرارلاشقا ئۇرۇنۇۋاتقان»لىقىنى چۈشەندۈرىدۇ.

ئوبزوردا مۇنداق دېيىلدۇ: تارىخ - ئەينەك. ياپونىيىنىڭ تاجاۋۇزچىلىقى ۋە جىنايەتلىك تارىخىنى يوققا چىقىرىشقا بولمايدۇ. لېكىن، ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسى «دەرسلىك كىتاب مەسىلىسى» ۋە «جىنگو ئىبادەتخانىسىغا تاۋاپ قىلىش مەسىلىسى» دىن پايدىلىنىپ ياپونىيىدىكى ئۆسۈپ يېتىلىۋاتقان ئەۋلادلارغا مىلىتارىزم ئىدىيىسىنى سىڭدۈرۈپ، ياپونىيە جەمئىيىتىگە مىلىتارىزمنىڭ ئەرۋاھىنى تارقىتىپ، ياپونىيىنى يەنە بىر قېتىم چەت ئەلگە تاجاۋۇز قىلىش يولىغا باشلاشقا ئۇرۇنماقتا.

ئوبزوردا تەكىتلەپ مۇنداق دېيىلدى: ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ ئومۇمىي سايلام ئەھدىنامىسىدە ئېيتىلغان نازۇك سىياسىي مەسىلىلەر ئاسىيا خەلقى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ قىلمىشى، ئەمەلىيەتتە ئاسىيا خەلقىنىڭ ھوشيارلىقىنى يەنىمۇ قوزغايدۇ ۋە ئۇلارنى يەنىمۇ بىزار قىلىدۇ. ئاقىۋەتتە ياپونىيىنىڭ خەلقئارادىكى ئوبرازىغا تەسىر يەتكۈزىدۇ.

ئوبزوردا ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسىدىن تاجاۋۇزچىلىق تارىخىنى پەردازلاش، مىلىتارىزم ئىدىيىسىنى تەرغىب قىلىشتەك سۇيىقەستلىك ھەرىكەتلەردىن دەرھال ۋاز كېچىشى تەلەپ قىلىندى.

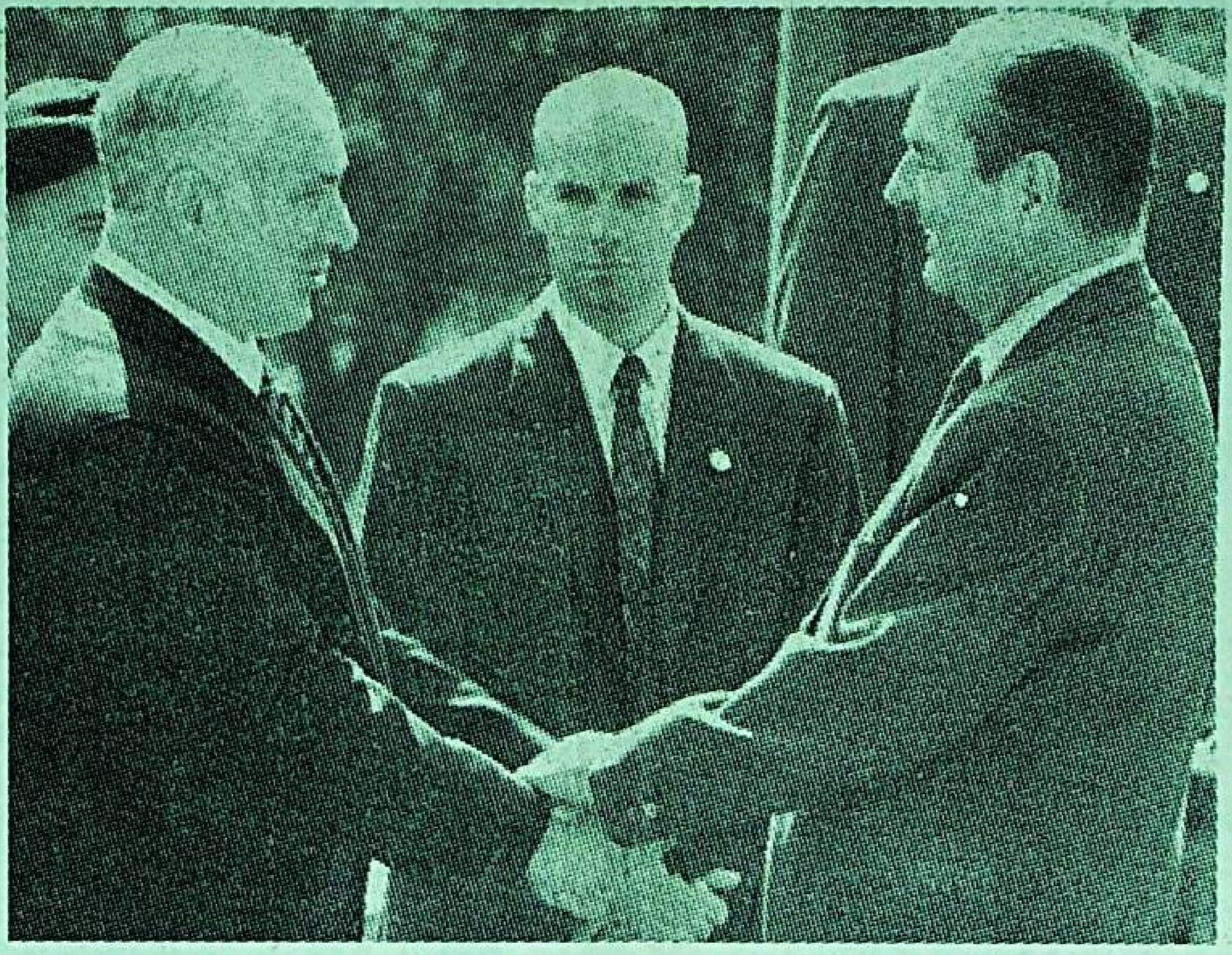

ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانيياخۇ مۇشۇ ئاينىڭ 22- كۈنى يېرۇسالېمدا زىيارەتكە كەلگەن فرانسىيە زۇڭتۇڭى شىراكنى كۈتۈۋالدى. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

يېلتسىن لېبېدنى نېمە ئۈچۈن ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلىدى؟

ئومۇمىي بايان

روسىيە زۇڭتۇڭى يېلتسىن مۇشۇ ئاينىڭ 17- كۈنى تېلېۋىزور نۇتقى سۆزلەپ، لېبېدنى فېدېراتسىيە خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ كاتىپلىقىدىن ۋە زۇڭتۇڭنىڭ دۆلەت خەۋپسىزلىك ئىشلىرى بويىچە ياردەمچىسلىك ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلىغانلىقىنى جاكارلىدى. بۇ قارار دەرھال موسكۋادىكى جامائەتچىلىكنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى.

يېلتسىن لېبېدنى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلىغانلىقىنىڭ سەۋەبلىرى ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: يېقىندا لېبېد بىلەن كۆرۈشكەن ۋاقتىمدا ئۇنىڭغا «دۆلەتنىڭ باشقا ئورگانلىرىدىكى خادىملار بىلەن بىرلىكتە ئىشلەشنى ئۆگىنىۋېلىش»لازىملىقىنى ئېيتقانىدىم، ۋەھالەنكى لېبېد بۇنىڭدىن ئىبرەت ئالمىدى، كېيىن يەنە «كەچۈرگۈسىز خاتالىقلارنى ئۆتكۈزدى»، «مەن بىلەن كېڭەشمەي بىر قاتار ھەرىكەتلەرنى قىلدى».

بۇ يەردىكى بەزى ئەربابلار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: يېلتسىننىڭ يۇقىرىدىكى قارارنى چىقىرىشىغا روسىيە ئىچكى ئىشلار مىنىستىرى كولىكوۋ بىلەن لېبېدنىڭ يېقىندا جېدەللىشىپ قالغانلىقى بىۋاسىتە سەۋەب بولدى. كولىكوۋ مۇشۇ ئاينىڭ 16 - كۈنى لېبېدنى «ھەربىي ئۆزگىرىش» قوزغاشقا ئۇرۇندى، «ئاساسىي قانۇنغا زىت يول»ئارقىلىق ھاكىمىيەتنى تارتىۋالماقچى بولدى، دەپ ئەيىبلىدى. ئۇنىڭدىن سەل ئىلگىرى لېبېد كولىكوۋنى چېچېنىيە مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتا كۈچلۈك ھەرىكەت قوللانمىدى، دەپ ئەيىبلىگەن ھەم كولىكوۋنىڭ ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بېرىشىنى تەلەپ قىلغانىدى.

لېبېدنىڭ ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلىنىشىدا بۇنىڭدىنمۇ چوڭقۇر سەۋەب بولۇشى مۇمكىن. مۇشۇ ئاينىڭ 14 - كۈنى موسكۋاغا يېقىن تۇلا شەھەر ئاھالىسى تەبرىكلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، تۇلا شەھىرى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 850 يىللىقىنى خاتىرىلىگەنىدى. لېبېد يىغىندا تۇلا ئاھالىسىنى زۇڭتۇڭ خەۋپسىزلىك ئىدارىسىنىڭ سابىق باشلىقى كورژاكوۋنىڭ دۆلەت دۇماسىنىڭ تۇلا ئوبلاستى كۆرسەتكەن ئەزالىقىغا سايلىنىشىنى قوللاشقا چاقىرغانىدى. خەۋەرگە قارىغاندا، كورژاكوۋ ئۇزاق مۇددەت يېلتسىننىڭ يېنىدا ئىشلىگەچكە ئۇنىڭ قولىدا «يۇقىرى دەرىجىلىك رەھبەرلەرگە ئالاقىدار نۇرغۇن مەخپىي ماتېرىياللار» بار ئىكەن ھەم مەلۇم سىياسىي تەسىرگە ئىگە ئىكەن. شۇڭا لېبېدنىڭ زۇڭتۇڭ تەرىپىدىن ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلانغان كورژاكوۋ بىلەن ئاشكارا ئىتتىپاق تۈزۈشى زۇڭتۇڭنىڭ ھەم ئۇنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ياردەمچىلىرىنىڭ ھوشيارلىقى ۋە نارازىلىقىنى قوزغىغان.

يېلتسىن يېقىندا يۈرەك كېسىلى بىلەن دوختۇرخانىدا يېتىپ قالدى، ئوپېراتسىيە تەييارلىقى ئىشلىنىۋاتىدۇ. مۇشۇنداق ئەھۋالدا، لېبېد «زۇڭتۇڭنىڭ سالامەتلىكىنىڭ ياخشى بولماسلىقى سەۋەبلىك بىر مۇنچە نازۇك مەسىلىلەرنىڭ ھەل قىلىنىشى كېچىكىپ كەتتى»، «زۇڭتۇڭ كېسەل بولغاندىن كېيىن ھوقۇقنى تاپشۇرۇشى كېرەك ئىدى» دېگەندەك سۆزلەرنى قىلغانىدى. لېبېد يەنە ئۆزىنى كېلەر نۆۋەتلىك زۇڭتۇڭنىڭ «ئەڭ ياخشى نامزاتى»دەپ جاكارلىغانىدى. شۇڭا يېلتسىن لېبېد «روسىيىنىڭ زۇڭتۇڭى بىلەن پۈت تېپىشتى»دېگەن گەپنى قىلدى.

لېبېد بۇ يىل 46 ياش، كەسپىي ھەربىي، ئۇ 6 - ئايدا ئۆتكۈزۈلگەن تۇنجى قېتىملىق روسىيە زۇڭتۇڭ سايلىمىدا 11 مىليونغا يېقىن ئاۋازغا ئىگە بولغان، 2 - قېتىملىق سايلامدا ئۇ ئۆزىنى سايلىغانلارنىڭ يېلتسىننى قوللىشىنى مۇراجىئەت قىلىپ، يېلتسىننى يەنە زۇڭتۇڭلۇققا سايلىغۇچىلارنى كۆپەيتكەن، كېيىن يېلتسىن ئۇنى يۇقىرى دەرىجىلىك رەھبەر قىلىپ ئۆستۈرگەنىدى. ھازىر يېلتسىننىڭ لېبېدنى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلىغانلىقى ئىككىيلەننىڭ پىكىر ئىختىلاپىنىڭ كەسكىنلىشىپ كەتكەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

خەۋپسىزلىك كېڭىشى ئافغانىستاندىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ قوراللىق توقۇنۇشنى دەرھال توختىتىشنى مۇراجىئەت قىلدى

ئافغانىستان ۋەزىيىتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب دت ، 22- ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى مۇشۇ ئاينىڭ 22 - كۈنى ئافغانىستان مەسىلىسى توغرىسىدىكى 1076 - نومۇرلۇق قارارنى بىردەك ماقۇللاپ، ئافغانىستاندىكى ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ قوراللىق توقۇنۇشنى دەرھال توختىتىپ، ئىختىلاپلارنى سىياسىي سۆھبەت ئارقىلىق ھەل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

خەۋەرگە قارىغاندا، خەۋپسىزلىك كېڭىشى قارار ماقۇللىغان چاغدا مەسئۇد باشچىلىقىدىكى ھۆكۈمەت قوشۇنلىرى بىلەن پايتەخت كابۇلنى كونترول قىلىپ تۇرۇۋاتقان ئافغانىستان قوراللىق گورۇھى «تالىبان» ئوتتۇرىسىدا پايتەختنىڭ شىمالىدا ئۇرۇش بولغان.

خەۋپسىزلىك كېڭىشى ئالاقىدار دۆلەتلەردىن ئافغانىستاندىكى ھەرقايسى تەرەپلەرنى قورال - ياراغ، ئوق - دورا بىلەن تەمىنلەشنى توختىتىشنى تەلەپ قىلدى. خەۋپسىزلىك كېڭىشى يەنە ب د ت نىڭ باش كاتىپى ھەم پەۋقۇلئاددە ئەلچىسىدىن قىزىققۇچى دۆلەتلەر بىلەن بىرلىكتە ئافغانىستان توقۇنۇشىنى سىياسىي يول بىلەن ھەل قىلىش ئۈستىدە ئىزدىنىشنى تەلەپ قىلدى.

قاراردا يەنە ئافغانىستاندىكى قىزلار - ئاياللارنى كەمسىتىش ئەيىبلىنىپ مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: بۇ ئەھۋال خەلقئارانىڭ قۇتقۇزۇشى ۋە ئافغانىستاننى قايتىدىن قۇرۇش لايىھىسىگە تەسىر يەتكۈزۈشى مۇمكىن.

ئافغانىستان قوراللىق گورۇھى «تالىبان» مۇشۇ ئاينىڭ 22 - كۈنى ئافغانىستان ھۆكۈمەت قوشۇنلىرى بىلەن پايتەخت كابۇلنىڭ 12 كىلومېتىر شىمالىدىكى كەرنا يەر ئاستى يولىدا كەسكىن جەڭ قىلىپ، ستراتېگىيىلىك مۇھىم جايىنى ئالالماي، ئۇرۇش توختىتىش تەكلىپى ئەمەلگە ئاشمىدى. سۈرەتتە: «تالىبان»نىڭ ئىككى ئەسكىرى تاڭغا زەمبىرەك ئوقىنى توشۇماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783. تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z

新疆日报
（维文）

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلىدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى (سەيشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرايلى ۋە ئەمەلىيلەشتۈرەيلى

ئاپتونوم رايون مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنى ئاچتى

ۋاڭ لېچۈەن مۇھىم سۆز قىلدى، ئابلەت ئابدۇرېشىت يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلدى

يىغىندا «ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرى» مۇزاكىرە قىلىندى

هامدىن نىياز، جانابىل، جاڭ ۋېنيۈ، جوشېڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي، ۋاڭ چۈەنيۇ، لى فېڭزې، جاڭ يۈنچۈەن، ۋۇدۈنفۇ قاتارلىقلار يىغىنغا قاتناشتى

ئۈرۈمچى مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون ئاچقان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 26-كۈنىدىن 28-كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى.

يىغىندا پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىدا ماقۇللانغان «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى

كۈچەيتىپ، ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسىنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسىنى ئۆستۈرۈش لازىم. 3) مەدەنىيەت ئىشلىرىنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى شەھەر-يېزىلارنىڭ مەدەنىيەت بازىلىرىنى سوتسىيالىستىك ئىدىيە ئارقىلىق پۇختا ئىگىلەش لازىم. 4) پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ ۋە ياخشىلاپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ رەھبەرلىك تۈزۈلمىسى ۋە خىزمەت مېخانىزمىنى بەرپا قىلىش لازىم. (تولۇق تېكىستى ئايرىم بېرىلدى)

يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن «پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرەيلى» دېگەن تېمىدا سۆز قىلدى. ۋاڭ لېچۈەننىڭ سۆزى جەمئىي بەش قىسىمغا بۆلۈنگەن: 1) يېڭى ۋەزىيەتتە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكىنى تولۇق تونۇش كېرەك. 2) غايە، ئېتىقادنى چىڭىتىپ، ئالىيجاناب دەۋر روھىنى يېتىلدۈرۈش لازىم. 3) ئىلغار بولۇش تەلپىنى بىلەن كەڭ دائىرىلىك بولۇش تەلپىنى بىرلەشتۈرۈپ، ئىدىيە، ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىش لازىم. 4) «ئىككى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش» يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئوبدان ئېلىپ بېرىش كېرەك. 5)

رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، خىزمەتلەرنى ئىجادىي قانات يايدۇرۇش كېرەك: (تولۇق تېكىستى ئايرىم بېرىلدى)

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلدى. هامدىن نىياز، جانابىل، جاڭ ۋېنيۈ، جوشېڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي، ۋاڭ چۈەنيۇ، لى فېڭزې، جاڭ يۈنچۈەن، ۋۇدۈنفۇ قاتارلىقلار يىغىنغا قاتناشتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جوشېڭتاۋ يىغىندا سۆز قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئالدى بىلەن پارتىيە قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاپ، 6-ئومۇمىي يىغىن روھىنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ قىلىپ، چىرىكلىشىشكە قارشى كۈرەشنى چوڭقۇر، ئىزاقچە ئېلىپ بېرىپ، ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش تارماقلىرىنىڭ فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارارى» ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ «ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرى»نىڭ ئەمەلىيلىشىشكە نازارەتچىلىك قىلىش، كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئىلگىرى سۈرۈشنى تەكىتلىدى.

يىغىندا يىغىنغا قاتناشقان يولداشلار 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارارى»نى ۋە باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى، «ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ پارتىيە

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايون ئاچقان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىدا «بەش بىر قۇرۇلۇشى» مۇكاپاتىغا ئېرىشكەنلەرگە مۇكاپات تارقىتىپ بېرىلدى

ئۈرۈمچى مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل خەۋەر قىلىدۇ: 10-ئاينىڭ 28-كۈنى چۈشتىن كېيىن، ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى ئۈرۈمچى «كۇئىنلۇن» مېھمانخانىسىدا ئاپتونوم رايونىمىزدىن 1994 —، 1995-يىللىق مەملىكەت بويىچە «بەش بىر قۇرۇلۇشى» مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن ئورۇنلارنىڭ ۋەكىللىرىگە مۇكاپات ۋە گۇۋاھنامە تارقىتىپ بەردى.

«بەش بىر قۇرۇلۇشى»نى ج ك پ مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى 1991-يىلى تەسىس قىلغان. ئۇنىڭ مەزمۇنى ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايونلار ھەر يىلى بىر ياخشى كىنو، بىر ياخشى تېلېۋىزىيە تىياتىرى، بىر ياخشى تىياتىر، بىر ياخشى كىتاب، بىر ياخشى ماقالە ئىجاد قىلىش ئىدى. 1995-يىلى بۇنىڭغا يەنە بىر ياخشى رادىئو دراممىسى، بىر ياخشى ناخشا قوشۇلغان. بۇ ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى مۇھىم تەدبىر. بۇ مۇكاپات نۆۋەتتە ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئالىي مۇكاپات بولۇپ قالدى.

ئاپتونوم رايونىمىز بەش يىلدىن بۇيان بۇ پائالىيەتكە ئاكتىپ قاتناشتى. «تەڭرىتاغ» كىنو ستودىيىسى بىلەن تيەنجىن كىنو ستودىيىسى 1993-يىلى ھەمكارلىشىپ ئىشلىگەن رەڭلىك ھېكايە فىلىم «ئامانىساخان»، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى تۈزگەن، شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى 1994-يىلى نەشر قىلغان «ماركسىزملىق دىن قارىشى ھەققىدە قىسقىچە ئوقۇشلۇق»، شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت-فوتو سۈرەت نەشرىياتى تەھرىرلىگەن، شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت-فوتو سۈرەت نەشرىياتى ۋە تيەنجىن، لياۋنىڭ گۈزەل سەنئەت نەشرىياتى بىرلىكتە 1995-يىلى نەشر قىلغان «جۇڭگو شىنجاڭ تام رەسىملىرى توپلىمى»، جاۋسىشن شېئىرىنى يازغان، ئوبۇل توختى مۇزىكىسىنى ئىشلىگەن، باھارگۈل ئورۇندىغان، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى سۈرەتكە ئالغان ناخشا «ئەڭ گۈزەل جاي يەنىلا بىزنىڭ شىنجاڭ» قاتارلىقلار «بەش بىر قۇرۇلۇشى» مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ئۇنىڭدىن باشقا، 1993-يىلدىن بۇيان يەنە كۆپ قىسىملىق تېلېۋىزىيە تىياتىرى «چېن تيەنچۇ»، «تىمتاس گۈگۈم»، چوڭ تىپتىكى ناخشا - ئۇسسۇل «تەڭرىتاغدىكى ھەسەن - ھۈسەن» قاتارلىق تۆت ئەسەر «بەش بىر قۇرۇلۇشى» بويىچە كۆرسىتىش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

28-ئۆكتەبر چۈشتىن كېيىن ئۆتكۈزۈلگەن مۇكاپاتلاش يىغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن ئاپتونوم رايونىمىزدىن مەملىكەت بويىچە «بەش بىر قۇرۇلۇشى مۇكاپاتى»غا ئېرىشكەن ئورۇن ۋە شەخسلەرنى قىزغىن تەبرىكلىدى ھەم ئۇلارنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا قوشقان تۆھپىسىگە چوڭقۇر رەھمەت ئېيتتى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، هامدىن نىياز، جانابىل، جاڭ ۋېنيۈ، جوشېڭتاۋ، ئەسقەت كېرىمباي، ۋاڭ چۈەنيۇ، لى فېڭزې، جاڭ يۈنچۈەن، ۋۇدۈنفۇ قاتارلىقلار مۇكاپاتقا ئېرىشكەن ئورۇنلارنىڭ ۋەكىللىرىگە مۇكاپات تارقىتىپ بەردى.

سۈرەتتە: ئاپتونوم رايونىمىز رەھبەرلىرى مۇكاپاتقا ئېرىشكەن ئورۇنلارنىڭ ۋەكىللىرىگە مۇكاپات ۋە گۇۋاھنامە تارقىتىپ بەرمەكتە. ئۈرۈمچى مۇخبىرىمىز ۋاڭ ۋېيجۈن فوتوسى

قۇتۇبى 2 - نومۇرلۇق قۇدۇقدىن يۇقىرى مەھسۇلاتلىق

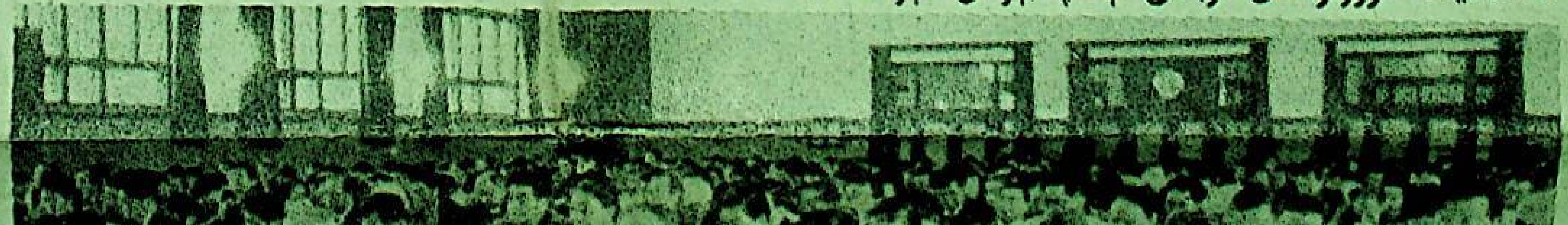

ئۈنكۈزۈلدى.

يىغىندا پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىدا ماقۇللانغان «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى» ۋە باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ ئومۇمىي يىغىندا قىلغان مۇھىم سۆزى ئۆگىنىلدى ۋە ئىزچىللاشتۇرۇلدى. «ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرى» مۇزاكىرە قىلىندى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش خىزمىتى ئورۇنلاشتۇرۇلدى. «ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكىر» مۇنداق تۆت قىسىمغا بۆلۈنگەن: 1) 6-ئومۇمىي يىغىننىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئىدىيىسىنى 6-ئومۇمىي يىغىن روھى ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈش كېرەك. 2) ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي

ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىغا قاتناشقان ھەر مىللەت كادىرلار يولداش ۋاڭ لېچۈەننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئاڭلىماقتا. ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ ۋېيجۈن فوتوسى

قۇتۇبى 2 - نومۇرلۇق قۇدۇقتىن يۇقىرى مەھسۇلاتلىق گاز ئېتىلىپ چىقتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئېلى ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: قۇتۇبى ناھىيە بازىرىغا ئون كىلومېتىر كېلىدىغان جايدىكى قۇتۇبى 2 - نومۇرلۇق قۇدۇقتىن يېقىندا يۇقىرى مەھسۇلاتلىق گاز ئېتىلىپ چىقتى. بۇ شىنجاڭ نېفىت گېئولوگىيىلىك چارلاش باشقارمىسىنىڭ نېفىت چارلاش - تەكشۈرۈش خىزمىتىدە مايتاغ - چىگۇ نېفىتلىكىنى بايقىغاندىن كېيىن، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ قۇتۇبى گىرۋىكىدە ئېرىشكەن يەنە بىر قېتىملىق نەتىجىسى.

بۇ گاز ئېقىمىغا تۇيۇنغان قۇرشالمىنىڭ تېپىلىشى جۇڭغار ئويمانلىقىدىكى نېفىت - گاز چارلاشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

ساغان يېزىسىدىن نېفىت چىقتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ھوشۇر ئىدرىس خەۋەر قىلىدۇ: يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ ساغان يېزىسىدا ئېلىپ بېرىلغان تۆت يىللىق قېدىرىپ تەكشۈرۈشنىڭ نەتىجىسى كۆرۈلدى. 1996 - يىل 9 - ئاينىڭ 20 - كۈنى زاپىسى كۆپ، سۈپىتى ياخشى نېفىت تېپىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرەيلى

باش ماقالە

مەملىكەت بويىچە پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ئىزچىللاشتۇرۇۋاتقان پەيتتە، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنى ئېچىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى. يىغىندا يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ «ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرى» نى ئەستايىدىل مۇزاكىرە قىلدى، بۇ قېتىمقى يىغىن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش، سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ماس راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، گۈللەنگەن، باي، مەدەنىيەتلىك شىنجاڭنى 21-ئەسىرگە باشلاپ كىرىشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى-مۇشەققەتلىك ھەم مۇرەككەپ سىستېما قۇرۇلۇشى، بۇ قۇرۇلۇشنى ياخشى ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن، پۈتۈن پارتىيىنىڭ سەپەرۋەرلىككە كېلىشىگە، ئومۇمىي خەلقنىڭ قاتنىشىشىغا ھەم ئۇنى ئۇزاق ۋاقىت بوشاشماي تۇتۇشقا توغرا كېلىدۇ. بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىل ئاپتونوم رايونىمىز ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا ئۆتكەنكىگە ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىگە يول ئاچىدىغان مۇھىم مەزگىل بولىدۇ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش-بارماسلىق، شىنجاڭنى 21-ئەسىرگە قانداق ھالەتتە باشلاپ كىرىشكە مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش. 9-بەش يىللىق پىلان ۋە 2010-يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان پروگراممىسىدا گۈللەنگەن، باي، مەدەنىيەتلىك شىنجاڭ قۇرۇشنىڭ رامكىسى بەلگىلەندى. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى-ھەم زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم نىشانى، ھەم ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئوڭۇشلۇق ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى، پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار ۋەزىيەتنى چوقۇم ئېنىق تونۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكىگە بولغان تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، ئىدىيىسىنى پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھى ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تېخىمۇ ئۈنۈملۈك ئېلىپ بېرىشتا چىڭ تۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تىرىشىپ تېخىمۇ ياخشى ئېلىپ بېرىشى لازىم.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن غايە، ئېتىقادنى مۇستەھكەملەپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسىنى ئۆستۈرۈش لازىم. غايە، ئېتىقاد كىشىلەرنىڭ سۆز، ھەرىكىتىگە قوماندانلىق قىلىدۇ، سوتسىيالىستىك ئىدىيە، ئەخلاق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ خاراكتېرى ۋە يۆنىلىشىنى مەركەزلىك نامايان قىلىدۇ. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى بۇ توپ ئاساسنى چىڭ تۇتۇپ، ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىغا سوتسىيالىزم، كوممۇنىزمنىڭ ئىنسانىيەت تەرەققىياتىنىڭ مۇقەررەر يۈزلىنىشى ئىكەنلىكىنى يەنىمۇ ئېنىق تونۇش، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئورتاق غايىسىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇش، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئېتىقادىنى مۇستەھكەملەش؛ شەخسىي مەنپەئەتنى دۆلەتنىڭ تەقدىرى ۋە ئىستىقبالى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشى قاتارلىق مەسىلىلەردىكى خاتا كۆز قاراش ۋە مۇجمەل تونۇشلارنى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

قەشقەر ۋىلايىتىدە مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىندى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرېشىت خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر ۋىلايىتىدە ئۆتكەن يىلدىن بۇيان مەدەنىيەت بازارلىرىغا بولغان نازارەتچىلىك كۈچەيتىلىپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىندى.

قەشقەر ۋىلايىتى مەدەنىيەت بازارلىرىنى يېتىلدۈرۈش، نازارەت قىلىش، باشقۇرۇشنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈپ چىڭ تۇتۇپ، دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشنى بېيىتىشقا ياخشى مۇھىت ياراتتى. ئۆتكەن يىلدىن بۇيان، ئۇلار تۆت قېتىم تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، سېرىق مەزمۇندىكى نەرسىلەرنىڭ يامراپ كېتىشىنى قاتتىق چەكلىدى، بۇ جەرياندا سىملىق رادىئو، تەشۋىقات ماشىنىسى، دوسكا قاتارلىق تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى» نى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىپ، ئاممىنىڭ قانۇن - تۈزۈم ئېڭىنى ئۆستۈردى.

بۇ ۋىلايەت بۇ يىل يازدا ئاخبارات -نەشرىيات تارماقلىرىنىڭ تەستىقىنى ئالماي تۇرۇپ، ئۈن-سىن بۇيۇملىرىنى نەشر قىلغان، كۆپەيتىپ ئىشلىگەن ۋە ساتقان ئورۇن، شەخسلەرنى، سېرىق مەزمۇندىكى كىتاب - ژۇرناللارنى نەشر قىلىپ ساتقانلارنى نۇقتىلىق تەكشۈردى، ۋىلايەت بويىچە ھازىرغا قەدەر 600 ئادەم، 86 ماشىنا (قېتىم) ئاجرىتىلىپ، مەدەنىيەت بازارلىرى ئومۇميۈزلۈك تەرتىپكە سېلىندى. بۇ جەرياندا 36 مىڭ 560 قاپ قانۇنسىز نەشر قىلىنغان ئۈنئالغۇ لېنتىسى، 7105 قاپ سىنئالغۇ لېنتىسى، 4557 پارچە سېرىق مەزمۇندىكى كىتاب - ژۇرنال قاتارلىقلار يىغىۋېلىندى. شەھۋانىيلىق سورۇنى ئاچقان مېھمانخانا، ناخشا - ئۇسسۇل زالى، كوفىخانا، ھۆسن تۈزەش ئورنى ۋە قانۇنسىز تىجارەت ئېگىلىرىنى تەكشۈرۈپ تىجارىتىنى توختىتىپ ھەم جەرىمانە قويدى. بۇنىڭ بىلەن ۋىلايەتنىڭ مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇشى كۈچەيتىلىپ، ياخشى مۇھىت يارىتىلدى.

شىنجاڭ مائارىپ نەشرىياتى ئۈرۈمچى تەجرىبە ئوتتۇرا مەكتىپكە 121 مىڭ يۈەن قىممەتتىكى مەتبەئە ئۈسكۈنىسى ئىئانە قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىگۈل تۇردى خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ مائارىپ نەشرىياتى 10-ئاينىڭ 7 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، ئۈرۈمچى تەجرىبە ئوتتۇرا مەكتىپكە قوغۇشۇن مەتبە باسما ماشىنىسى، قەغەز كېسىش ماشىنىسى، كىتاب تۈپلەش ماشىنىسى، ھەرپ قۇيۇش ماشىنىسى، قوغۇشۇن ئېرىتىش قازىنى قاتارلىق 121 مىڭ 176 يۈەن قىممەتتىكى مەتبەئە ئۈسكۈنىسى ئىئانە قىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مائارىپ ساھەسىدىن 22 كىشى ھۆكۈمەت خىراجىتى بىلەن چەت ئەلگە چىقىپ ئوقۇش پۇرسىتىگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇنەۋۋەر ئابدۇرېشىت خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى 10- ئاينىڭ 18- كۈنى يىغىن ئېچىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مائارىپ ساھەسىدىن بۇ يىل ھۆكۈمەت خىراجىتى بىلەن چەت ئەلگە ئوقۇشقا چىقىدىغانلارنىڭ ئىسىملىكىنى ئېلان قىلدى.

دەسلەپكى قەدەمدە تاللاش، مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشى، بېكىتىشى ئارقىلىق مەملىكەت بويىچە 1493 خادىم چەت ئەلگە ئوقۇشقا چىقىدىغان بولدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مائارىپ ساھەسىدىن 14 ئۇيغۇر، بىر قازاق، يەتتە خەنزۇ بولۇپ جەمئىي 22 كىشى تاللاندى. ئۇلار ئاۋستىرالىيە، ئامېرىكا، ياپونىيە، فرانسىيە، ئىتالىيە، گېرمانىيە قاتارلىق دۆلەتلەرگە ئوقۇشقا چىقىدۇ.

شىنجاڭ «سىيۈن» گۇرۇھى شىركىتى توققۇز ئايدا 7 مىليون يۈەندىن ئارتۇق پايدا ياراتتى

جۇڭخې لوگۇسى
شىنجاڭ جۇڭخې پايچېكلىك شىركىتى مەكارلاشتى
مۇدىر يەت باشلىقى، باش جىڭلى: جاڭ يىڭچېن
مۇدىر يەت ئەزاسى، پارتكوم مۇئاۋىن شۇجىسى: ئابدۇرېھىم قۇربان
ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى شەرقىي قوشقىز يولى 18 - نومۇر
تېلېفون: 2918 — 3835306 (0991)

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئابىت خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ «سىيۈن» گۇرۇھى شىركىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، دادىل ئىزدىنىپ، جانلىق تەدبىر قوللىنىپ، ئاساسىي كەسىپ ۋە كۆپ خىل ئىگىلىك تەرەققىياتىدا ياخشى ئايلىنىش ھاسىل قىلدى، 1 - ئايدىن 9 - ئايغىچە ئومۇمىي كىرىمى 95 مىليون 560 مىڭ يۈەنگە، پايدىسى 7 مىليون 160 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى. بۇنىڭ ئىچىدە، ترانسپورت ئومۇمىي كىرىمى 52 مىليون 60 مىڭ يۈەنگە، پايدا 3 مىليون 570 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىللىق پايدا پىلانى % 27.21 ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. كۆپ خىل ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 43 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە، پايدا 3 مىليون 580 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 62.92 ۋە % 72.57 ئېشىپ، ئاساسىي كەسىپنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى بىلەن ئاساسەن تەڭلەشتى. بۇ شىركەت ئالدىنقى توققۇز ئايدا ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى مۇقىم ئاشۇرۇشتا تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى: 1) كۆز قاراشنى يېڭىلاپ، تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈردى. پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ جاپالىق كۈرەش قىلدى. 2) بازارغا يۈزلىنىپ، دادىل ئىزدىنىپ، يېڭى مېخانىزم بەرپا قىلدى. قانداق ئىگىلىك باشقۇرۇش شەكلى ئۈنۈم بەرسە شۇنى قوللىنىپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇردى. 3) ئىدىيىۋى-سىياسىي خىزمەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ مەسئۇلىيەت تۇيغۇسى ۋە ئاكتىپلىقىنى پائال قوزغىدى. 4) ئىقتىسادچىل بولۇپ، چىقىمنى تېجەپ، كىرىمنى ئاشۇرۇشتا چىڭ تۇردى. 5) رەھبەرلىك ۋە باشقۇرغۇچى خادىملارنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئېنىق بېكىتىپ، پىلان، ۋەزىپە ئورۇنداش جەريانىدا مەسىلە كۆرۈلسە، مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىش، مۇكاپاتلاش بىلەن جازالاشنى ئەمەلدە كۆرسىتىش قاتارلىق ئەمەلىي ئۈنۈم بېرىدىغان چارە-تەدبىرلەرنى يولغا قويدى.

پىچان ناھىيىلىك سېمونت زاۋۇتى مەھسۇلات سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش ئارقىلىق، كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز كېرەم روزى خەۋەر قىلىدۇ: پىچان ناھىيىلىك سېمونت زاۋۇتى كارخانىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىپ، مەھسۇلات سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ زاۋۇت بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، كارخانىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، باشقۇرۇش تۈزۈملىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش بىلەن بىرگە، ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، مۇكاپاتلاش-جازالاشنى ئەمەلدە كۆرسىتىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى تولۇق قوزغىدى. ئىشلەپچىقىرىش ھالقىلىرىدا سۈپەت باشقۇرۇشنى داۋاملىق كۈچەيتتى. «خېرىدارلار بىرىنچى، ئىناۋەت بىرىنچى» دېگەندە چىڭ تۇرۇپ، «سۈپىتى ياخشى بولۇش، باھاسى مۇۋاپىق بولۇش، مالنى ئىشىك ئالدىغىچە يەتكۈزۈپ بېرىش» تەك ئەلا مۇلازىمەتنى يولغا قويدى. ئىشلەپچىقىرىش بىلەن تىجارەتنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈپ، سېتىش يوللىرىنى كېڭەيتتى. نەتىجىدە، بۇ زاۋۇتنىڭ ئىناۋىتىمۇ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمىمۇ ئاشتى. بۇ زاۋۇت بۇ يىل 1 - ئايدىن 9 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 51 مىڭ 200 توننا سۈپەتلىك سېمونت ئىشلەپچىقىرىپ، يىللىق پىلانىنىڭ 85.33 پىرسەنتىنى ئورۇنداپ بولدى. 11 مىليون 700 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىپ، پايدا- باجنى ئۆتكەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 35 ۋە % 16.5 ئاشۇردى.

قاراقاش ناھىيىسىدە يېزا-بازار كارخانىلىرى كۆپەيدى، كىرىممۇ ئاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز جاپپار يۇنۇس خەۋەر قىلىدۇ: قاراقاش ناھىيىسىدە يېزا-بازار كارخانىلىرى تېز كۆپىيىپ، بۇ يىل 10 - ئايغىچە 5411 گە يەتتى، توققۇز ئايلىق ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 7 مىليون 340 مىڭ يۈەنگە، سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليون 719 مىڭ يۈەنگە، پايدا 2 مىليون 250 مىڭ يۈەنگە ... قوردى. سايىغ، ياۋا يېزىلىرى باغۋەنچىلىكنى راۋاجلاندۇردى. يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ناھىيىلىك يېزا-بازار كارخانىلىرى ئىدارىسىنىڭ مەسئۇللىرى ھەرقايسى زاۋۇتلارنىڭ ئىقتىسادىي ئەمەلىي كۈچىنى ئىنچىكە تەھلىل قىلىپ، كارخانىلارنى 650 ...

قومۇل ۋىلايىتىدە چارۋىچىلىقنى كەسپلەشتۈرۈش سۈرئىتى تېزلەشمەكتە

ۋىلايەتتىكى سادىسى ئاملىق مۇكاپاتلىق ماقالە
چارۋىچىلىق نازارىتى ھەمكارلاشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىئاي ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: قومۇل ۋىلايىتى چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىغا يۇقىرى دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇنىڭغا سېلىنىدىغان مەبلەغنى كۆپەيتىش بىلەن بىرگە تۈرلۈك ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويۇپ چارۋىچىلىقنى كەسپلەشتۈرۈش سۈرئىتىنى تېزلەتمەكتە.

بۇ ۋىلايەت دېھقان، چارۋىچىلارنى تۈرلۈك يوللار ئارقىلىق مەبلەغ توپلاپ چارۋىچىلىق سېلىنمىسىنى كۆپەيتىشكە ئىلھاملاندۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ۋىلايەت مالىيىسىدىن سېلىنىدىغان سېلىنمىمۇ كۆپەيتتى. ھەر يىلى بۇ ۋىلايەت مالىيىدىن 500 مىڭ يۈەن قەرز پۇل ئاجرىتىپ، ئۇنى چارۋا ماللارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش، ئوتلاقچىلىق ۋە يەم-خەشەك بازىسى قۇرۇلۇشىغا سەرپ قىلدى. بۇنىڭ بىلەن چارۋىچىلىقنى كەسپلەشتۈرۈش بىر قەدەر ياخشى ئىقتىسادىي ئاساسقا ئىگە بولدى. بۇ ۋىلايەت يەنە چارۋىچىلىقنى كەسپلەشتۈرۈش سۈرئىتىنى تېزلىتىشنىڭ تۈرلۈك يېڭى تەدبىرلىرى ۋە پىلان - كۆرسەتكۈچلىرىنى تۈزۈپ چىقتى. بۇ تەدبىر ۋە پىلان-كۆرسەتكۈچلەر مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە قومۇل شەھىرى، بارىكۆل ناھىيىسىنى 10 مىڭ توننا گۆش ئىشلەپ چىقىرالايدىغان شەھەر، ناھىيە قىلىپ قۇرۇپ چىقىش، ۋىلايەت بويىچە يەنە ئالتىدىن سەككىزگىچە يېزىنى 1000 توننا گۆش ئىشلەپ چىقىرالايدىغان يېزا، بىر تۈركۈم كەنتلەرنى يۈز توننا گۆش ئىشلەپ چىقىرالايدىغان كەنت قىلىپ قۇرۇپ چىقىش، 10 توننا گۆش ئىشلەپ چىقىرالايدىغان ئائىلىلەرنى بارلىققا كەلتۈرۈش؛ چارۋىچىلىقنىڭ ئىجتىمائىي مۇلازىمەت سىستېمىسىنى تۇرغۇزۇپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىچكى قىسمىدىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مۇلازىمەت سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش، دېھقان، چارۋىچىلارنى بىرلىشىپ باشقۇرغان مۇلازىمەت تەشكىلاتلىرىنى قۇرۇشقا ئىلھاملاندۇرۇش، ئوتلاقلارنى ھۆددىگە بېرىش تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش؛ چارۋا مەھسۇلاتلىرى بازىرىنى ئېچىۋېتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئۆزى ئىشلەپ چىقارغان چارۋا مەھسۇلاتلىرىنى ئۆزى سېتىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ۋە تۈرلۈك باجلارنى ئازايتىش ۋە بىكار قىلىش؛ چارۋىچىلارنى يولتۇراقلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئۇلارنى تۇرمۇشتا خاتىرجەم قىلىش، دۆلەت ئىلكىدىكى چارۋىچىلىق مەيدانلىرىنىڭ ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت. بۇ تەدبىرلەر ئوتتۇرىغا قويۇلغاندىن كېيىن، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى تېزلەشتى. چارۋىچىلىقنىڭ كەسپلىشىشى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرۈلدى.

شايار ناھىيىسى كالا نەسلىنى ياخشىلاشقا ئەھمىيەت بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز نۇردۇن تۇردى خەۋەر قىلىدۇ: شايار ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، كالا نەسلىنى ياخشىلاشنى دېھقان، چارۋىچىلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشنىڭ مۇھىم تەدبىرى دەپ قاراپ، كالا نەسلىنى ياخشىلاشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. 18 ئورۇندا ئۇرۇقلاندۇرۇش پونكىتى قۇرۇپ، ئەلا نەسىللىك بۇقا كىرگۈزۈپ، يەرلىك بۇقىلارنى پىچىۋەتتى. ئۇرۇقلاندۇرغان ئىنەكلەرگە ئارخىپ تۇرغۇزۇپ، ئىنەكلەرنىڭ بوغاز بولۇش نىسبىتىنى ئۆستۈردى. نەتىجىدە، 9 - ئاينىڭ بېشىغىچە 3680 تۇياق كالىنىڭ نەسلى ياخشىلىنىپ بولدى.

مارالبېشى ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى پاختا سېتىۋېلىش مەبلىغىنى ئالدىن تەييارلاپ، پاختىكارلارغا نەق پۇل بېرىشكە كاپالەتلىك قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز يۈسۈپ مەمتىلى خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، قەرز مەبلىغىگە كاپالەتلىك قىلىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ راۋاجلىنىشى، دېھقانلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشىگە مەدەت بېرىپ كېلىۋاتقان مارالبېشى ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى بۇ يىللىق پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتىنىڭ ياخشى ئىشلىنىشى ئۈچۈن ئالدىن مەبلەغ تەييارلىدى.

بۇ يىل مارالبېشى ناھىيىسىدە 380 مىڭ مو كېۋەز تېرىلىپ، 800 مىڭ دەن پاختا ئېلىش پىلانلانغانىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ پىلاننى تولۇق ئورۇنداشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، تۈرلۈك خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەش ئاساسىدا، پاختا سېتىۋېلىش مەبلىغىنى ... ئەۋەتىپ، ئاساسىي قاتلام ئامانەت-قەرز كوپىراتىپى ۋە پاختا سېتىۋېلىش ئورۇنلىرىنىڭ تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلىرىنى تەكشۈرۈپ، پاختا سېتىۋېلىش مەبلەغ پىلانىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى. ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئارىسىدا سۈپەتلىك مۇلازىمەت قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئىشىك ئالدىغىچە بېرىپ مۇلازىمەت قىلىشنى يولغا قويۇپ، ئامانەت قويغۇچىلارنى كۆپلەپ جەلپ قىلىپ، مەبلەغ مەنبەسىنى كۆپەيتتى. بۇ بانكا 9 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئۆزلىرى 46 مىليون 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلىغاندىن باشقا مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار بىلەن ئالاقىلىشىپ، 30 مىليون يۈەن مەبلەغ ھەل قىلىپ، پاختا سېتىۋېلىش ...

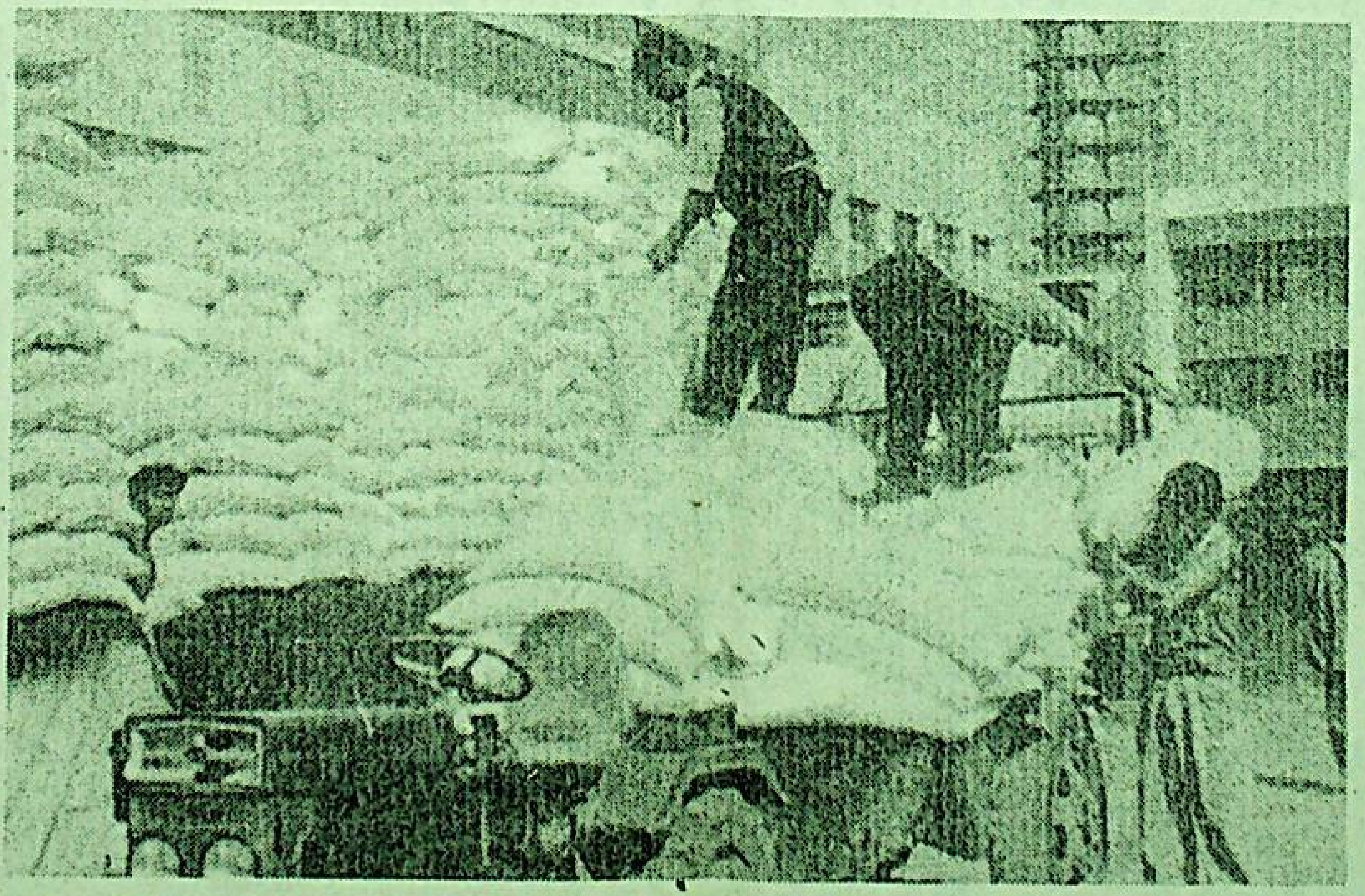

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ شېكەر ئىشلەپچىقىرىشى تېز تەرەققىي قىلدى. ھازىر بۇ ئوبلاستتا ئالتە چوڭ شېكەر زاۋۇتى بار بولۇپ، يىللىق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 340 مىڭ تونناغا يېتىدۇ. بۇ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىشلەپ چىقىرىلغان ئومۇمىي شېكەرنىڭ يېرىمىنى ئىگىلەيدۇ.

سۈرەتتە: يۆتكىلىش ئالدىدا تۇرغان شېكەرلەر.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

×× ×× ×× ××

مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليون 719 مىڭ يۈەنگە، پايدا 2 مىليون 250 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1995-يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن ئايرىم-ئايرىم ھالدا % 58.4، % 53.3 ۋە % 66.9 ئاشتى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ناھىيە ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا يېزا-بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. جاھانباغ، كۆيا، زاۋا يېزىلىرى ئۆزلىرىدىكى مول سېغىز توپا زاپىسىدىن پايدىلىنىپ، يەتتە ئورۇندا خىش زاۋۇتى

ئىنچىكە تەھلىل قىلىپ، كارخانىلارنى 650 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ بىلەن تەمىنلىدى. زاۋۇت - كارخانىلاردىكى 1300 دىن كۆپرەك تېخنىكىنى مەشغۇلات تېخنىكىسى بويىچە مەخسۇس تەربىيىلىدى، يېزا-بازار كارخانىلىرىدا سۈپەتنى تۇتۇش گۇرۇپپىلىرىنى قۇرۇپ، مەھسۇلات سۈپىتى ئۆلچىمىنى بېكىتتى. شۇڭا نۇرغۇن كارخانىلاردا ئىقتىسادىي ئۈنۈم ئۆستى. ئامما ئارقا-ئارقىدىن مەبلەغ سېلىپ، بىر يىلدا 109 كارخانىنى يېڭىدىن قۇردى.

نورسۇنموھەممەت تۇسمان فوتوسى

×× ×× ×× ××

كۇچا ناھىيىسى دۇنيا بانكا قەرز پۇلىنى دەل جايىغا ئىشلەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇردى تاھىر خەۋەر قىلىدۇ: كۇچا ناھىيىسى يىل بېشىدىن 8-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە دۇنيا بانكا قەرز پۇلىدىن 42 مىليون يۈەن چىقىرىپ 4.5 كىلومېتىر سۇسىڭمەس ئۆستەڭ ياسىدى، 55 كىلومېتىر زەيكەش چاپتى، يېڭىدىن 10 مىڭ مو بوز يەر ئاچتى، 33 مىڭ مو تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى ئۆزگەرتتى، 6500 تونىنا سېمونت، 700 تونىنا پولات ماتېرىيال، 700 تونىنا سۇلياۋ يوپۇق سېتىۋالدى. يەنە دېھقانچىلىق مەيدانىنى كېڭەيتتى، كالا بېقىش ئۇمۇملاشقان كەنتتىن ئۇنى بارلىققا كەلتۈردى.

كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، تۆرلۈك خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەش ئاساسىدا، پاختا سېتىۋېلىش مەبلىغىنى بالدۇر ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، پاختىكارلارغا نەق پۇل بېرىشكە ئەترابلىق تەييارلىق كۆردى. بۇ بانكا ناھىيىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاكتىپ ماسلىشىپ، 11 كىشىدىن تەركىب تاپقان بانكا باشلىقى مەسئۇللۇقىدىكى قەرز پۇل تارقىتىشقا نازارەتچىلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى. ئامانەت توپلاش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، ۋاقتى توشقان ۋە غەيرىي قەرز پۇللارنى يىغىۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، قەرز پۇل مەبلىغىنى كۆپەيتتى. 126 نەپەر كەسپىي خادىمنى ئاساسىي قاتلامغا

ئورۇنلار بىلەن ئالاقىلىشىپ، 30 مىليون يۈەن مەبلەغ ھەل قىلىپ، پاختا سېتىۋېلىش ئورۇنلىرىغا ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن پاختىكارلار خاتىرجەم بولۇپ، پاختىلىرىنى دۆلەتكە بەس-بەستە سېتىپ بەرمەكتە.

«مەدەت تۈۋرۈكى»
ئاملىق مۇكاپاتلىق ماقالە
ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى مەدەتكارلىقىدا

مارالبېشى ناھىيىسىدە يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىك تېز تەرەققىي قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز يۇسۇپ مەمتىلى خەۋەر قىلىدۇ: ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە بازار ئىگىلىكى جەريانىدا مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكى كۈنسايىن جانلىنىپ، خۇشاللىنارلىق ۋەزىيەت يارىتىلدى.

بۇ ناھىيە ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش، بازارلارنى ئاۋاتلاشتۇرۇشنى ناھىيە ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى مۇھىم ئىش سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بەردى. ناھىيىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى گوۋۇيۈەن، ئاپتونوم رايوننىڭ يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش توغرىسىدىكى بەلگىلىمە ۋە يوليورۇقلىرىغا ئاساسەن، ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىپ، يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇشقا دائىر 15 تۈرلۈك قوللاش تەدبىرى، 18 تۈرلۈك ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى يولغا قويۇپ، يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىك بىلەن

شۇغۇللانغۇچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى. ناھىيە تەۋەسىدىكى يېزا-بازارلارنىڭ مارالبېشى-يەكەن تاشيولى بويىغا جايلىشىشتەك ئالاھىدىلىكىدىن پايدىلىنىپ، ناھىيە دائىرىسىدىكى چوڭ-كىچىك بازارنى 28 گە، بازار كۆلىمىنى 1300 موغا يەتكۈزۈپ، بازار شارائىتىنى ياخشىلاپ، ئاممىنىڭ سودا-تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىشىغا قولايلىق يارىتىپ بەردى. سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىستېمىسىدىكى خادىملار يەككە-خۇسۇسىي ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنىڭ ئىشىك ئالدىغىچە بېرىپ ئىش بېجىرىپ، ئۇلارغا قولايلىق

يارىتىپ بەردى، مالىيە، سودا - سانائەت، بانكا قاتارلىق تارماقلار يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنىڭ راۋاجلىنىشىغا ھەر جەھەتتىن يار - يۆلەك بولدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يىل 10-ئاينىڭ بېشىغىچە ناھىيە بويىچە يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان ئائىلە 6713 كە يېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن 206 ئائىلە كۆپەيدى. ئۇلارنىڭ تىزىمغا ئالدۇرغان مەبلىغى 35 مىليون 920 مىڭ 500 يۈەنگە يەتتى. 10-ئايغىچە يەككە، خۇسۇسىي كارخانا ۋە تىجارەتچىلەرنىڭ ساپ پايدىسى 8 مىليون 292 مىڭ يۈەنگە، دۆلەتكە تاپشۇرغان بېجى 5 مىليون يۈەنگە يەتتى.

قاغىلىق ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى پائال مەبلەغ توپلاپ، ناھىيە ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىغا تېگىشلىك ھەسسە قوشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مۇختار ئابدۇللا خەۋەر قىلىدۇ: قاغىلىق ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مەبلەغ توپلاشقا ئەھمىيەت بېرىپ، كرېدىتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى يېزا ئىگىلىككە قارىتىپ، ناھىيە ئىقتىسادىنىڭ يۈكسىلىشىگە، دېھقانلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشىگە كۈچلۈك مەدەت بەردى.

بۇ بانكا بۇ يىللىق يېزا ئىگىلىكنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، مەبلەغنى دەل جايىغا ئىشلىتىشكە كاپالەتلىك قىلدى. يىل بېشىدىلا پىلان-كرېدىت تارماقلىرىدىكى خادىملارنى ئاجرىتىپ، ئۇلارنى ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بىلەن تەمىنلەش تارماقلىرىنىڭ مال كەلتۈرۈش ئەھۋالىنى، ئېھتىياجلىق قەرز پۇل ئەھۋالىنى ئىگىلەشكە ئۇيۇشتۇردى. يېزىلارغا بېرىپ بۇ يىللىق يېزا ئىگىلىككە يېتەرلىك مەبلەغ ئېھتىياجىنى ئالدىن ئىگىلەپ، شۇ ئاساستا مەبلەغ تەييارلىدى، ئامانەت پۇل توپلاش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، مەبلەغ مەنبەسىنى كېڭەيتتى. ئۇلار بۇ يىلنىڭ بېشىدىلا ئۆتكەن يىلدىكى تەجرىبە-ساۋاقلارنى يەكۈنلەش بىلەن بىللە، بۇ يىللىق ئامانەت پۇل توپلاش ۋەزىپىسىنى كىشى بېشىغىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. ئەلا مۇلازىملىق قىلىشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇپ، ئىش ھەققىنى ۋەزىپىگە

چېتىپ خادىملارنىڭ ئامانەت پۇل توپلاش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. 10-ئاينىڭ 9-كۈنىگىچە 115 مىليون يۈەن ئامانەت پۇل توپلاپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 23 مىليون يۈەن ئاشۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە بۇ بانكا دۆلەتنىڭ كرېدىت سىياسىتىنى قاتتىق ئىجرا قىلىش ئۈچۈن، پۇل مۇئامىلە ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، قەرز پۇللارنى ئۆز قەرەلىدە يىغىۋېلىشقا كاپالەتلىك قىلدى. قەرز پۇل بېرىشتە «ئۈچتە تەكشۈرۈش» تۈزۈمىنى قاتتىق ئىجرا قىلدى. قەرز پۇللارغا نىسبەتەن كېپىللىك تۈزۈمى، رەنگە قويۇش تۈزۈمى، قەرز پۇللارنى ئۆز قەرەلىدە قايتۇرۇش تۈزۈمى قاتارلىق تۈزۈملەرنى ئورنىتىپ، قەرز پۇللارنىڭ بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلدى. ئۇلار يۇقىرىقىدەك بىر قاتار خىزمەتلەرنى ئەترابلىق ياخشى ئىشلەش ئارقىلىق 10-ئاينىڭ 9-كۈنىگىچە ناھىيىلىك ئىشلەپچىقىرىش

ۋاستىلىرى شىركىتىنىڭ خىمىيىۋى ئوغۇت، سۇلياۋ يوپۇق قاتارلىق ماددىي بۇيۇملارنى ئۆز ۋاقتىدا كەلتۈرۈپ، دېھقانلارنى تەمىنلىشى ئۈچۈن 46 مىليون يۈەن، دېھقانلارنىڭ ئاشلىق، پاختا ئىشلەپچىقىرىشىغا كېتەرلىك خىمىيىۋى ئوغۇت، سۇلياۋ يوپۇق، ئورۇقلۇق ۋە باشقا يېزا ئىگىلىك ماشىنا-سايمانلىرىنى سېتىۋېلىشى ئۈچۈن 18 مىليون 610 مىڭ يۈەن قەرز پۇل بەردى. يېزا-بازار كارخانىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇپ، ياڭاق، ماش قاتارلىق يەرلىك مەھسۇلاتلارنى ئۆز ۋاقتىدا سېتىۋېلىشقا 16 مىليون يۈەن، دېھقانلارنىڭ قوشۇمچە كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئىگىلىكنى يۈكسەلدۈرۈشىگە 6 مىليون 260 مىڭ يۈەن، دېھقانلارنىڭ ئېچىش خاراكتېرىدىكى ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىپ، بوز يەر ئېچىشىغا 3 مىليون يۈەن، جەمئىي 96 مىليون 300 مىڭ يۈەن قەرز پۇل بېرىپ، ناھىيە ئىقتىسادىنىڭ تېز تەرەققىي قىلىشىغا زور كۈچ بىلەن مەدەت بەردى.

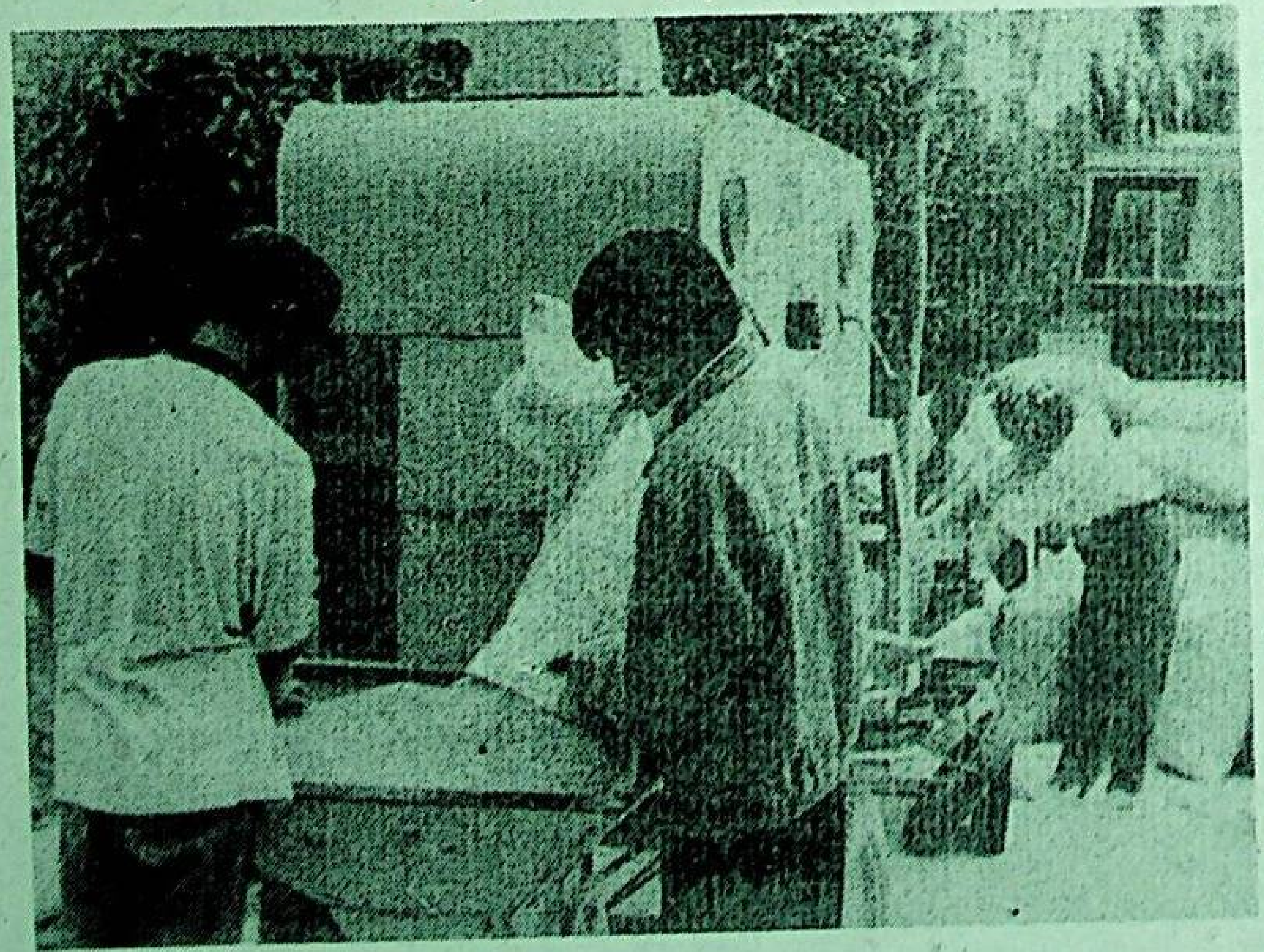

ئاقسۇ شەھىرى توپلۇق يېزىلىق دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش پونكىتى بۇ يىلقى كۈزگى بۇغداي تېرىلغۇ مەزگىلىدە دېھقانلارنى ئۆزلىرى ئىشلەپ چىقارغان 60 تونىنا ئەلا سورتلۇق ئورۇقلۇق بۇغداي بىلەن تەمىنلىدى.

سۈرەتتە: تېخنىكلار بۇغداي ئورۇقلۇقنى ماشىنا ئارقىلىق تاللىماقتا.

ئابدۇرېھىم كېرەم فوتوسى

ئىشنىڭ يولىنى بىلىدىغان ئادەم

سۈرەتلىك خەۋەر

ئاتۇش شەھىرى ئازاق يېزا تۆۋەن ئىشتاچى كەنتىدىكى يەككە تىجارەتچى كېرىم ھاجى سودا بىلەن بېيىغاندىن كېيىن دېھقانچىلىققا 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 300 مودىن ئارتۇق بوز يەر ئېچىپ دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك، باقمىچىلىق بىر گەۋدىلەشتۈرۈلگەن كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللاندى. بۇ يىل ئۇ 45 مىڭ كىلوگرام بۇغداي ئالغاندىن باشقا، ئۈزۈم قاتارلىق مېۋىلەردىن 30 مىڭ يۈەن، پاختا، كۆممىقوناق ۋە كۆكتاتتىن 20 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى. ھەر يىلى 100 تۇياق چارۋامال بورداپ ساتتى، 15 مىڭ تۈپ تېرەك كۆچىتى ئۆستۈردى، 3000 تۈپتىن ئارتۇق ئالما، ئانىرى مېۋىگە كىردى.

سۈرەتتە: كېرىم ھاجى ئانارلىق بېغىدا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نىجات سابىت** فوتوسى، خەۋىرى

يوپۇرغا ناھىيىسىدە تولۇق ۋە تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرگەنلەر 3 - كەسىپ بىلەن پائال شۇغۇللانماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئوبۇل سابىر** خەۋەر قىلىدۇ: يوپۇرغا ناھىيىسىدە تولۇق ۋە تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرگەن 2000 دىن ئارتۇق ياش يېزا - بازارلاردا ھەرخىل كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللىنىپ، ناھىيە ئىقتىسادىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى باشلامچىلاردىن بولۇپ قالدى.

تولۇق ۋە تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرۈپ يېزىلارغا قايتقان ياشلارغا چىقىش يولى تېپىپ بېرىش ئۈچۈن، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى 1993 - يىلى «ئۈچ دەرىجىلىك كادىرلار» يىغىنى ئېچىپ، بۇ ياشلارنى 2 -، 3 - كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىشقا رىغبەتلەندۈردى ھەمدە ئۇلارنى سانائەت، قاتناش- ترانسپورت كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان ئۇ ئىلغارياشنىڭ تەجرىبىسىنى ئۆگىنىشكە، ئېكسكۇرسىيە قىلىشقا ئۇيۇشتۇردى. ئاپتونوم رايونلۇق ۋە ناھىيىلىك يېزا- بازار كارخانىلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى 1993 - يىلدىن بۇيان ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ 35 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، ناھىيىدە تۆت قارار ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، 110 كىشىنى ھەر خىل كەسىپلەر بويىچە تەربىيىلىدى.

بۇ ناھىيىنىڭ يەكشەنبە بازار، تېرىم، ئاچچىق- يېزىلىرىدا 160 نەپەر ياش 500 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ، 132 چوڭ - كىچىك ئاپتوبۇس سېتىۋېلىپ، مەخسۇس قاتناش - ترانسپورت كەسپى بىلەن شۇغۇللاندى. 1100 نەپەر ياش ئۇن- ياغ تارتىش ماشىنىسى قاتارلىق ماشىنىلارنى سېتىۋېلىپ كىچىك تىپتىكى زاۋۇتلارنى قۇردى، بەزى ياشلار گىلەم توقۇش، كۆن- خۇرۇم ئىشلەش، قۇيمىچىلىق، ئۆي جابدۇقلىرى ياساش كارخانىلىرىنى قۇردى. ئۇلار ئىشلەپچىقىرىش جەريانىدا مەھسۇلات سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، مەھسۇلاتلارنى ئاقسۇ، خوتەن، قەشقەر قاتارلىق جايلارغا ئاپىرىپ ساتتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ ياشلار بۇلتۇر بىر يىل ئىچىدە ئومۇمىي كىرىمى 21 مىليون 740 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى. بۇ يىل ئۇلار يەنە قوشنا ناھىيە(شەھەر)لەر بىلەن ئۇن خىل مەھسۇلاتنى ئىشلەپچىقىرىش،سېتىش، سېتىۋېلىش بويىچە توختام ئىمزالاپ، ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت يوللىرىنى تېخىمۇ كېڭەيتتى.

تىنىم تاپماس ئوقۇتقۇچى

سۈرەتلىك خەۋەر

تۇرپان شەھىرىدىكى ئۈزۈمچىلىك بىزا بىگسار تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ فىزىكا ئوقۇتقۇچىسى زىيايىدىن سەيپۇل خىزمەتكە قاتناشقان 20 يىلدىن بۇيان ئوقۇغۇچىلارنىڭ دەرس ئۆزلەشتۈرۈش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن قېتىرقىنىپ ئىزدەندى.

ئۇ يېتەكلىگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ فىزىكا نەتىجىسى ئون يىلدىن بۇيان ئوتتۇرا تېخنىكوم ئىمتىھانىدا شەھەر بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇرۇپ كەلدى. ئۇ خىزمەتتىن سىرتقى ۋاقىتلىرىدا مەكتەپنىڭ ھەر خىل ئېلېكتر سايمانلىرىنى رېمونت قىلىپ بېرىپ 11 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق چىقىمنى تېجەپ بەردى، دېھقانلارنىڭ 3000 دىن ئارتۇق ئائىلە ئېلېكتر سايمىنىنى ھەقسىز رېمونت قىلىپ بەردى.

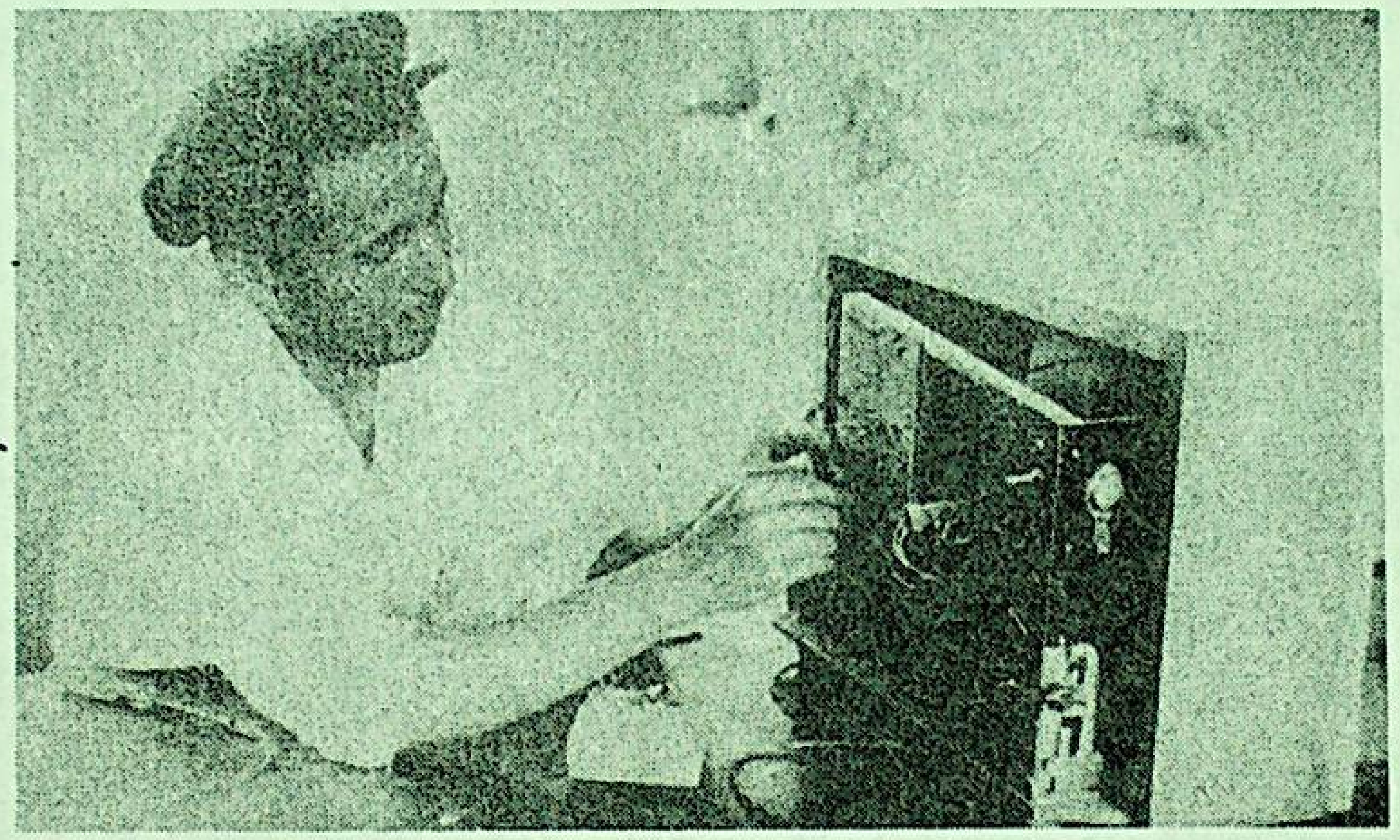

سۈرەتتە: ئۇ تېلېۋىزور رېمونت قىلماقتا.

ئابدۇغېنى غوپۇر فوتوسى ۋە خەۋىرى

قۇمۇل شەھىرى «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىمەكتە

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان قۇمۇل شەھىرى ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىنى ھەقىقىي ئىشلەپ ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى.

بۇ شەھەر «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەت، ھەربىيلەر بىلەن خەلق ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، قۇمۇلنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە قىسىمنىڭ جەڭگىۋارلىقىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن تۆھپە قوشتى. 1989 - يىلىلا «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ھەربىيلەر بىلەن خەلق ئىتتىپاقلىقى»دىكى قوش نەمۇنە شەھەر بەرپا قىلغان قۇمۇل شەھىرى ئاسىيا - ياۋروپا نۇر كابېل ئالاقىلىشىش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش مەزگىلىدە قىسىملاردىن ھال سورىدى ۋە قىسىم قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن قوللىدى. قۇمۇل شەھەرلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىلنىڭ بېشىدا ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىككىنى ھىمايە قىلىش»تىكى نەمۇنە شەھەر قۇرۇش نىشانىنى ئوتتۇرىغا قويدى ھەمدە بۇ نىشانغا يېتىش ئۈچۈن، «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنى تەڭشىدى. مەخسۇس ئىش بېجىرىش ئاپپاراتى تەسىس قىلدى. «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» ھەققىدىكى بىر قاتار بەلگىلىمىلەرنى تۈزۈپ چىقىپ، بۇ خىزمەتنى ياخشى تۇتۇشتىكى ئالتە تۈرلۈك قۇرۇلۇشنى بېكىتتى. «ھەمنەپەس، تەقدىرداش، قەلبداش» بولۇشتەك يېڭى تىپتىكى ھەربىيلەر بىلەن خەلق مۇناسىۋىتىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىپ، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەت، ھەربىيلەر بىلەن خەلقنىڭ مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ قويۇقلاشتۇرۇپ، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈردى. شەھەر مالىيىسىدىن 400 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك پۇل چىقىرىپ، قىسىم ئۆل ئەسلىھە قۇرۇلۇشىغا ياردەم بەردى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە قىسىمغا، ھەربىيلەرگە ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىش يېتەكچى ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، 1100 دىن ئارتۇق كەسىپ ئالماشتۇرغان ھەربىينى يەرلىككە ئورۇنلاشتۇردى. 244 ھەربىيلەر ئائىلىسىنىڭ نوپۇس مەسىلىسىنى، 120 ھەربىيلەر ئائىلىسىنىڭ پەرزەنتلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قىيىنچىلىقىنى، 16 ئائىلىلىك ھەربىينىڭ تۇرالغۇ ئۆي قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەردى. 800 نەپەر ھەربىي پەرزەنتىنىڭ مەكتەپكە ۋە يەسلىگە كىرىشىگە قولايلىق يارىتىپ بەردى.

قېيۇم باياغۇن

زېمىن مۇھەببىتى

ھەسەن ئابدۇۋەلى

«پەر - دۆلەتنىڭ بايلىقى، بىز يەر باشقۇرغۇچىلار پاك - دىيانەتلىك بولۇپ، قانۇن بويىچە ئىش كۆرۈپ، يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشىمىز لازىم.» بۇ باي ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، كومپارتىيە ئەزاسى ئادىل ساۋۇتنىڭ ئېغىزىدىن چوشۇرمەيدىغان سۆزى. ئۇ بۇ سۆزىگە ئەمەل قىلىپ خىزمەتنى ياخشى ئىشلەپ، باشقىلارغا ئۈلگە بولدى.

1993 - يىلى ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ رەھبەرلىكىگە تەيىنلەنگەن ئادىل ساۋۇت ئىشنى ئالدى بىلەن يەر باشقۇرۇش قوشۇنىنى تەرتىپكە سېلىشتىن باشلاپ، كەسپىي سەۋىيىسى يۇقىرى، ئىقتىدارلىق، قانۇن كۆز قارىشى كۈچلۈك بولغان خادىملارنى ئاساسىي قاتلام يەر باشقۇرۇش پونكىتلىرىغا سەپلىدى، يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى ئۈگۈشلۈق قانات يايدۇرۇش ئۈچۈن، ئۇ يەر باشقۇرۇشقا ئائىت قانۇن - بەلگىلىمىلەرنى تەشۋىق قىلىشنى نۇقتىلىق چىڭ تۇتتى. ناھىيە رەھبەرلىرىنىڭ قوللىشى، ئەدلىيە، تەشۋىقات تارماقلىرى ھەمدە 150 مىڭ ئادەم (قېتىم)دىن ئارتۇق كىشىنى «يەر باشقۇرۇش قانۇنى»دىن خەۋەردار قىلدى. تۆت قېتىم «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» بىلىملىرىدىن زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى، يىل بېشىدا ھەرقايسى يېزا - بازار، مەيدان يەر باشقۇرۇش پونكىتلىرى بىلەن يەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش ۋە «ئۆچ بولمىغان يېزا - بازار بولۇش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش بويىچە ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، يىل ئاخىرىدا خۇلاسىلەپ، مۇكاپاتلاش - جازالاشنى ئەمەلدە كۆرسەتتى.

ئادىل ساۋۇت يەر تەكشۈرۈش، نازارەت قىلىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، ئاساسىي قاتلاملارغا چوڭقۇر چۆكۈپ، قانۇنسىز يەر ئىگىلەش، ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىپ يەر تەستىقلاش، تېرىلغۇ يەرلەرنى ئىگىلىۋېلىش قىلمىشلىرىنى تەكشۈرۈپ قاتتىق بىر تەرەپ قىلدى، يەر ماجىرا دېلولىرىدىن 67 نى ھەل قىلدى، شۇنىڭ بىلەن بىرگە يەر ھەققى يىغىش ۋە باشقۇرۇشنى قانۇن ئىزىغا سېلىپ، قالايمىقان يەر ھەققى قاتتىق رىئايە قىلىپ، ئادىل، پاك - دىيانەتلىك بىلەن ئىش بېجىرىپ، خىزمەتداشلىرىغا ئۈلگە تىكلەپ بەردى ۋە ئامما ھۆرمىتىگە ئېرىشتى. ئۇ بۇ بىر قانچە يىل ئىچىدە 2800 يۈەن قىممىتىدىكى سوۋغا - سالامنى رەت قىلدى، ئىدارىنىڭ ساھەدىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزەش خىزمىتىدە، ئىشنى ئۆزىدىن باشلاپ خادىملارنى ھەر ۋاقىت پاك - دىيانەتلىك بولۇشقا يېتەكلەپ، زېمىنغا بولغان چوڭقۇر مۇھەببىتىنى ئىپادىلىدى.

ئادىل ساۋۇتنىڭ يېتەكچىلىكىدە باي ناھىيىسىنىڭ يەر باشقۇرۇش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى، بۇ يىل ئەتىيازدا ئاپتونوم رايونلۇق يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى باي ناھىيىسىنىڭ يەر تېزىملاش نەتىجىلىرىنى تەكشۈرۈپ ياخشى باھا بەردى ۋە ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىگە «يەر تەۋەلىكى نەتىجىلىرىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش لاياقەتلىك گۇۋاھنامىسى» تارقىتىپ بەردى. ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى ئۇدا ئۈچ قېتىم ناھىيە ۋە ۋىلايەتنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى، ئادىل ساۋۇتنىڭ ئۆزىمۇ يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلار

دۆڭمازار بازىرى جەمئىيەت ئامانلىقنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ياسىن قاسىم، ئەيساجان ئابدۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون بويىچە جەمئىيەت ئامانلىقنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن غۇلجا ناھىيىسىنىڭ دۆڭمازار بازىرى جەمئىيەت ئامانلىقنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىنى تېخىمۇ چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى.

دۆڭمازار بازىرى ئىلى ۋىلايىتىدىكى شەرقىي بەش ناھىيىنىڭ قاتناش تۈگۈنىگە جايلاشقان بولۇپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ بۇ ناھىيىنىڭ ئىقتىسادى تېز راۋاجلاندى ھەمدە سودا - سېتىق ئىشلىرى جانلىنىپ، سىرتقى جايلاردىن بۇ بازارغا كېلىپ تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلارمۇ كۆپەيدى. بۇ خىل ئەھۋالغا ئاساسەن دۆڭمازار بازارلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە بازارلىق پەيچۇسو جەمئىيەت ئامانلىقنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش ئىشخانىسى تەسىس قىلدى. 39 ئومۇملاشتۇرۇپ تۈزەش گۇرۇپپىسى، ئۈچ ئامانلىق ساقلاش ئىشخانىسى قۇردى ھەمدە ھەر مىللەت ئاممىسىغا بولغان قانۇن - تۈزۈم تەشۋىقاتىنى كۈچەيتتى. بۇنىڭدىن باشقا، قانۇن-تۈزۈم كۆز قارىشى تۆۋەن ياشلارنى باشقۇرۇش ۋە تەربىيىلەشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. ئەمگەك بىلەن ئۆزگەرتىلگەن ۋە جازا مۇددىتى توشۇپ قويۇپ بېرىلگەنلەرنى باشقۇرۇش،نازارەت قىلىشنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ قايتا جىنايەت سادىر قىلىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى.

بۇ بازارنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىدىكى نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغانلىقى ئۈچۈن 1992 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە جەمئىيەت ئامانلىقنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش

ئۇنىڭ بىلەن توختام تۈزۈش كېرەكمۇ؟

مەلۇم ئىدارىنىڭ بىر خىزمەتچىسى زەھەرلىك چېكىملىك چەككەنلىكى، شەخس ۋە دۆلەتنىڭ مال - مۈلكىنى ئوغرىلىغانلىقى ئۈچۈن 1994 - يىلى 4 - ئايدا خىلاپلىق قىلغان خىزمەتچىلەرنى خىزمەتتىن چېكىندۈرۈش ۋاقىتلىق بەلگىلىمىسى» بويىچە خىزمەتتىن ھەيدەش، رويخەتتىن ئۆچۈرۈش ۋە چېكىندۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش

چېكىملىك چەككەنلىكى، شەخس ۋە دۆلەتنىڭ مال - مۈلكىنى ئوغرىلىغانلىقى ئۈچۈن 1994 - يىلى 4 - ئايدا زاۋۇت تەرىپىدىن خىزمەتتىن ھەيدەش ۋە زاۋۇتتا قالدۇرۇپ بىر يىل سىناش جازاسى بېرىلگەن. جازا مۇددىتى ئىچىدە مەزكۇر خىزمەتچى يەنە زاۋۇت تەرىپىدىن جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگانلىرىغا تاپشۇرۇپ بېرىلىپ، ھالدا زەھەرلىك چېكىملىك چېكىش تاشلاتقۇزۇلغان. مۇشۇ مەزگىلدە ئۇ ئادەم ئوغرىلىق قاتناشقانلىقتىن، 1994 - يىلى 8 - ئايدا قولغا ئېلىنغان، كېيىن تەپتىش تارماقلىرى تەرىپىدىن ئەيىبلەشتىن كەچۈرۈم قىلىنغان. 1995 - يىلى 12 - ئايدا مەزكۇر ئورۇندا ئەمگەك توختامى تۈزۈمى يولغا قويۇلغان بولسىمۇ، مەزكۇر خىزمەتچى بىلەن ئەمگەك توختامى تۈزۈلمىگەن. مەزكۇر خىزمەتچى ئەيىبلەش بىكار قىلىنغان ۋاقىت 1994 - يىلى 8 - ئاي، ئەمگەك توختامى تۈزۈمى يولغا قويۇلغان ۋاقىت 1995 - يىلى 12 - ئاي، شۇڭا زاۋۇت ئۇنىڭ بىلەن ئەمگەك توختامى تۈزۈشى كېرەك، دەپ قارىغان. «كارخانا خىزمەتچىلىرىنى مۇكاپاتلاش، جازالاش نىزامى»نىڭ 14 - ماددىسىدا «قالدۇرۇپ سىناش مۇددىتى تۈگىگەندىن كېيىن ئىپادىسى ياخشى بولغانلارنىڭ ئەسلىدىكى خىزمەتچىلىك ئورنى ئەسلىگە كەلتۈرۈلۈپ، مائاشى باشقىدىن بېكىتىلىدۇ. ئىپادىسى ياخشى بولمىغانلار خىزمەتتىن ھەيدىلىدۇ» دېيىلگەن. ئەمگەك مىنىستىرلىكى يەنە: ئەگەر خىزمەتچى قالدۇرۇپ سىناش مەزگىلىدە خاتالىق سادىر قىلسا، كارخانا سىناش مەزگىلى توشقاندىن كېيىن بىر تەرەپ قىلسا بولىدۇ. لېكىن خىزمەتچى خادىم قالدۇرۇپ سىناش مەزگىلىدە ئەمگەك ئىنتىزامىغا ئېغىر خىلاپلىق قىلسا، «كارخانا خىزمەتچىلىرىنى مۇكاپاتلاش، جازالاش نىزامى» ۋە «دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كارخانىلاردىكى ئىنتىزامغا

ۋاقىتلىق بەلگىلىمە»دىكى بويىچە خىزمەتتىن ھەيدەش، رويخەتتىن ئۆچۈرۈش ۋە چېكىندۈرۈش بىر تەرەپ قىلىش بەلگىلىمىسىگە ئۇيغۇن كەلسە، كارخانا مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمە ئاساسەن بىر تەرەپ قىلسا بولىدۇ، دەپ بەلگىلەنگەن.

يۇقىرىدىكى بەلگىلىمە ئاساسەن بۇ ئورۇن مەزكۇر خىزمەتچىگە خىزمەتتىن ھەيدەش جازاسى كۆرسە بولىدۇ.

بىراق بۇ ئورۇن ئۆز ۋاقتىدا مەزكۇر خىزمەتچىگە قارىتا خىزمەتتىن ھەيدەش ياكى خىزمەتتىن چېكىندۈرۈش جازاسى بەرمىگەن، ئەمگەك توختامى تۈزۈمىنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويغان ۋاقىتتىلا مەزكۇر خىزمەتچى بىلەن ئەمگەك توختامى تۈزۈش كېرەكمۇ - يوق؟ دېگەن مەسىلىگە دۇچ كەلگەن. «ئەمگەك قانۇنى»غا ئاساسلانغاندا «ئەمگەك توختامىنى تۈزۈش ۋە ئۆزگەرتىشتە باراۋەرلىك، ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن بىرلىككە كېلىش پرىنسىپىغا ئاساسەن ئەمگەك مۇناسىۋىتىنى ئورنىتىش كېرەك.» ئەگەر بۇ ئورۇن مەزكۇر خىزمەتچىنى كۆپ قېتىم ئەمگەك ئىنتىزامىغا ئېغىر خىلاپلىق قىلغان ۋە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغان دەپ قارىسا، ئۇنىڭ بىلەن ئەمگەك توختامى تۈزمەي، ئەمگەك مۇناسىۋىتىنى بىكار قىلسا تامامەن بولىدۇ. مەزكۇر خىزمەتچى ئاساسلانغان سەۋەب پۇت تىرەپ تۇرالمايدۇ.

ئەمگەك توختامى

مۇلازىملىق لىنىيىسى

ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نازارىتى مەسلىھەتچىلىك

ئالاقىلىشىش تېلېفونى: 2301138

بولغانلىقى ئۈچۈن 1992 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىدىكى «ئىلغار ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشكەندى. 1993، 1994، 1995 - يىللىرى ناھىيە بويىچە جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىدىكى «A دەرىجىلىك ئورۇن» بولۇپ تەقدىرلەندى.

بەلگىلىمىلەرنى تەشۋىق قىلىشنى نۇقتىلىق چىڭ تۇتتى. ناھىيە رەھبەرلىرىنىڭ قوللىشى، ئەدلىيە، تەشۋىقات تارماقلىرى ھەمدە ھەرقايسى يېزا - بازار، مەيدانلارنىڭ كۈچلۈك ماسلىشىشى ئارقىسىدا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» تەشۋىقات پائالىيىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، يېتەكچىلىكنى قانات قاتلام كۈچەيتتى. ئۇنىڭ باشلامچىلىقىدا بۇ پونكىت يېقىنقى تۆت يىلدىن بۇيان 187 قېتىم تەشۋىقات ئېلىپ بېرىپ، 1 مىليون

67 نى ھەل قىلدى، شۇنىڭ بىلەن بىرگە يەر ھەققى يىغىش ۋە باشقۇرۇشنى قانۇن ئىزىغا سېلىپ، قالايمىقان يەر ھەققى ئېلىشنى قاتتىق تىزگىنلەپ، بەلگىلىمىگە خىلاپ يىغىۋالغان 2280 يۈەن يەر ھەققى پۇلىنى دېھقان، چارۋىچىلارغا ۋاقتىدا قايتۇرۇپ بەردى.

ئادىل ساۋۇت يەر باشقۇرۇش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان بىر قانچە يىلدىن بۇيان كەسىپ ئەخلاقىغا ۋە قانۇن - ئىنتىزامغا

كۆۋاھنامىسى» تارقىتىپ بەردى. ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى ئۇندا ئۈچ قېتىم ناھىيە ۋە ۋىلايەتنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى، ئادىل ساۋۇتنىڭ ئۆزىمۇ يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلار تەرىپىدىن بەش قېتىم «ئىلغار خىزمەتچى»، «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» بولۇپ باھالاندى.

يەر ۋە تەرەققىيات

ئۇنىڭ بارلىقى باشلانغۇچ مائارىپقا بېغىشلانغان

— مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى، كېرىيە ناھىيىلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئىلمىي مۇدىرى مەتتوختى كېرەم توغرىسىدا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم مەتنىياز

ئۇ مەرىپەت گۈلشىنىدە 39 يىللىق ھاياتىنى ئۆتكۈزدى. گەرچە ھازىر ئۇنىڭ يېشى چوڭىيىپ قالغان بولسىمۇ، يۈرىكى ھېلىھەم ياش ئەۋلادلارغا مەرىپەت نۇرىنى چېچىشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار، خاسىيەتلىك ئىش ئۈچۈن سوقماقتا، ئالتۇن مېدال ئۇنىڭ كۆكسىدە نۇر چاچماقتا. ئۇنداقتا بۇ شان - شەرەپ ئىگىسى كىم؟ ئۇ — مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى، كېرىيە ناھىيىلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئىلمىي مۇدىرى مەتتوختى كېرەم.

مەتتوختى كېرەم 1957 - يىلى خوتەن سىفەن مەكتىپىنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن، ئۆزىنىڭ ئانا يۇرتى كېرىيە ناھىيىسىنىڭ كۆكيار يېزىلىق باشلانغۇچ مەكتىپىگە خىزمەتكە تەقسىم قىلىندى، مەكتەپ رەھبەرلىكى ئۇنى 1 - يىللىق سىنىپنىڭ مەسئۇللۇقىغا بەلگىلىدى. ئۇ ئۆزىنىڭ مەسئۇلىيىتى ۋە بۇرچىنى ياخشى ئادا قىلىش ئۈچۈن، ئۇزۇن يول يۈرۈشتىن، جاپادىن، ھېرىپ - چارچاشتىن قورقماي، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئائىلىلىرىگە بېرىپ، ئاتا - ئانىلىرىغا سەۋرچانلىق بىلەن خىزمەت ئىشلىدى. مائارىپقا ئەھمىيەت بېرىش، بالىلارنى ئوقۇتۇپ بىلىملىك قىلىشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى ھارماي - تالماي چۈشەندۈرۈپ، ئاتا - ئانىلارنىڭ مائارىپ خىزمىتىنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. ئوقۇغۇچىلارغا ئەجدادلارنىڭ كونا جەمئىيەتتە ساۋاتسىزلىقنىڭ دەردىنى تارتقان ئېچىنىشلىق كۆلپەتلىرىنى سۆزلەپ، بىلىم ئىگىلەشنىڭ شەرەپلىكلىكىنى، ئىلىم - پەن بىلەن قوراللىنىپ، ۋەتەن، خەلق ئۈچۈن ياراملىق كىشىلەردىن بولۇشنىڭ مۇھىملىقىنى چۈشەندۈرۈش ئارقىلىق ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئۇرغۇتتى.

ئۇ ناھىيىلىك مائارىپ ئىدارىسىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە 1980 - يىلدىن 1985 - يىلغىچە كۆكيار مەركىزىي باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ مەسئۇلى بولۇپ ئىشلىدى، ئۇ بۇ جەرياندا بىر تەرەپتىن، مەكتەپنىڭ ئومۇمىي خىزمەتلىرىگە يېتەكچىلىك قىلسا، يەنە بىر تەرەپتىن، مەكتەپ بويىچە ئەڭ ئارقىدا قالغان 5 - يىللىق 1 - سىنىپقا مەسئۇل بولدى. ئۇ ھەر كۈنى باشقىلاردىن بىر سائەت ئىلگىرى مەكتەپكە كېلىپ، كەچتە ھەممىدىن كېيىن قايتىپ، بۇ سىنىپنىڭ خىزمىتىنى ئەستايىدىل ئىشلىدى. ئۇ ئاشۇنداق جاپالىق ئىشلەش ئارقىلىق بۇ سىنىپنى تېزلا مەكتەپ بويىچە ئەڭ ئالدىنقى قاتارغا ئۆتكۈزدى. ئۇ ئۇ ۋاقىتتا ئارقىلىق ئومۇمىي دائىرىنىڭ خىزمەتلىرىگە يېتەكچىلىك قىلىش ئارقىلىق ئۈچ يىل جاپالىق ئىشلەپ بۇ مەكتەپنىڭ قىياپىتىنى ئۆزگەرتىپ، ناھىيىلىك مائارىپ ئىدارىسىنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى. ئۇنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇش جەريانىدا ياراتقان بىر قاتار تەجرىبىلىرى ناھىيە بويىچە كېڭەيتىلدى.

ناھىيىلىك مائارىپ ئىدارىسى مەتتوختى كېرەمنىڭ ئەمەلىي ئىقتىدارىغا ئاساسەن، 1991 - يىلى ئۇنى ناھىيىلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئىلمىي مۇدىرلىقىغا يۆتكىدى. ئۇ بۇ مەكتەپتىكى ئوقۇتقۇچىلار ئارىسىدا ساقلىنىۋاتقان چېچىلاڭغۇلۇق، بوشاڭلىق كەيپىياتىنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، ئوقۇش - ئوقۇتۇشنىڭ 1 - سېپىگە بېرىپ، ئەمەلىيەتكە چوڭقۇر چۆكۈپ، مەسىلىلەرنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى، مەتتوختى كېرەم ئوقۇغۇچىلارنىڭ مەكتەپكە كېلىش قىزغىنلىقىنى ئۇرغۇتۇش ئۈچۈن، ئۇلارغا ئىنقىلابىي قەھرىمانلار توغرىسىدىكى تەسىرلىك ھېكايىلەرنى سۆزلەپ بەردى. ۋەتەنپەرۋەرلىك ۋە كوللېكتىپىزملىق تەربىيىسى بەردى. ئوقۇغۇچىلارنى مەزمۇنى ساغلام، شەكلى خىلمۇ خىل پائالىيەتلەرگە تەشكىللىدى. بىرەر ئوقۇغۇچى ئاغرىپ قالسا، دەرھال ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارنى تەشكىللەپ، دوختۇرخانىغا ئاپىرىپ داۋالاتتى، ھال - ئەھۋال سوراپ ئىللىقلىق يەتكۈزدى، كېسەل بولۇپ يېتىپ قالغان ئوقۇغۇچىلارغا دەرسلەرنى تولۇقلاپ ئۆتۈپ بەردى.

بىر قېتىم بۇ مەكتەپنىڭ 1 - يىللىق 2 - سىنىپ ئوقۇغۇچىسى ئەخمەتجان ئائىلىسىدىن مەكتەپكە كېلىۋېتىپ، قاتناش ھادىسىسىگە ئۇچراپ، ئېغىر زەخىملىنىپ، ھاياتى جىددىي خەۋپ ئىچىدە قالدى. مەتتوختى كېرەم بۇ ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، ئەخمەتجاننى يۆلەپ ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسىغا ئاپىرىپ داۋالاتتى. ئەخمەتجان يىغلاپ تۇرۇپ:

— مەتتوختى مۇئەللىم مېنىڭ دادام، مەن مۇشۇنداق بىر ئۇستازىم ۋە دادامنىڭ بولغانلىقى ئۈچۈن ۋاقتىدا داۋالىنىش پۇرسىتىگە ئېرىشتىم، ساقايغاندا مەن چوقۇم ياخشى ئوقۇپ، مۇئەللىمنىڭ ئەجرىگە جاۋاب قايتۇرىمەن، — دېدى.

مەتتوختى كېرەم بۇ مەكتەپنىڭ ئىلمىي مۇدىرلىق خىزمىتىنى ئىشلىگەندىن بۇيان ھەر ۋاقىت ئۆزىگە يۇقىرى تەلەپ قويۇپ، ھەممە ئىشتا ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارغا ئۈلگە بولدى.

كېسەللىك سەۋەبىدىن دەرس قالدۇرغان بىر قانچە نەپەر ئوقۇتقۇچىنىڭ 170 سائەت دەرسىنى ئۆتۈپ قويدى، ھەق ئېلىش دەۋاسى قىلمىدى.

مەتتوختى كېرەم بوش ۋاقىت تاپسىلا يېڭىدىن خىزمەتكە چىققان ياش ئوقۇتقۇچىلار بىلەن سىردىشىپ، ئۇلارغا ئۆزىنىڭ ئۇزۇن يىللىق خىزمەت داۋامىدا ھاسىل قىلغان مول تەجرىبىلىرىنى سۆزلەپ بېرىپ، ئۇلارنى كەسپىي جەھەتتىن ئالغا ئىلگىرىلەشكە يېتەكلىدى. ئۇ مائارىپ تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، بۇ مەكتەپتە خېلىدىن بۇيان ساقلىنىپ كېلىۋاتقان ئىمتىھان ئېلىش داۋامىدىكى ناچار ئىستىللارنى تۈزەتتى، ئىمتىھانغا سوئال چىقىرىش، ئىمتىھان ئېلىش، ئىمتىھان قەغىزىنى تەكشۈرۈش، خۇلاسە قىلىش قاتارلىق بارلىق خىزمەت ھالقىلىرىغا قارىتا مۇكەممەل بولغان بىر يۈرۈش قائىدە - تۈزۈم بېكىتىپ يولغا قويدى، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا كەسكىن بىر تەرەپ قىلدى، بۇنىڭ بىلەن ئىمتىھان قەغىزىگە يۇقىرى نومۇر قويۇش، ئەمەلىيەتتە ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىگىلىگەن بىلىمى تۆۋەن بولۇشتەك ناچار ھالەت ئۆزگەردى. بۇ مەكتەپتىكى 21 سىنىپ، 980 ئوقۇغۇچىنىڭ دەرس ئۆزلەشتۈرۈش نىسبىتى بۇلتۇر ئالدىنقى يىلدىكى 63% تىن 87% كە كۆتۈرۈلدى.

مەتتوختى كېرەم ئوقۇش - ئوقۇتۇش خىزمىتى داۋامىدا، ئىككى باشنى تۇتۇشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، بىر تەرەپتىن، دەرستە ئەلاچى ئوقۇغۇچىلارنى مۇددەت - تۈركۈملەرگە بۆلۈپ يېتەكلىسە، يەنە بىر تەرەپتىن، ئارقىدا قالغان ئوقۇغۇچىلارنى ئايرىپ چىقىپ، ئايرىم - ئايرىم گۇرۇپپىلارغا بۆلۈپ يېتەكلەش ئۇسۇلىنى قوللاندى، نەتىجىدە دەرستە ئارقىدا قالغان 132 نەپەر ئوقۇغۇچى تەدرىجىي ئالغا ئىلگىرىلەپ، ئەلاچى ئوقۇغۇچىلار سېپىگە قېتىلدى. ئۇ يەنە ھەرقايسى پەنلەردىن يىللىقلار بويىچە زېھىن سىناش مۇسابىقىلىرىنى ئۇيۇشتۇرۇپ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگىنىش قىزغىنلىقىنى يۇقىرى كۆتۈردى. ئۇنىڭدىن باشقا، مەكتەپ، ئائىلە، جەمئىيەتتىن ئىبارەت ئۈچ تەرەپنىڭ تەربىيىسىنى ئۆزئارا زىچ ماسلاشتۇرۇش ئارقىلىق ئوقۇغۇچىلارنى ساغلام، ئەتراپلىق تەربىيىگە ئىگە قىلدى. ھەر يىلنىڭ ئاخىرىدا بىر نۆۋەت ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىلمىي نەتىجىسىدىن كۆرسەتكۈچ جەدۋىلى تارقىتىپ، ئاتا-ئانىلارنى پەرزەنتلىرىنىڭ ئىلمىي نەتىجىسىدىن خەۋەردار قىلىپ تۇردى، بۇ ئارقىلىق ئاتا-ئانىلارنىڭ قوللىشىنى قولغا كەلتۈردى.

رەھبەرلىك نەگە ئەۋەتسە، ئۇ دەرھال شۇ يەرگە بېرىپ، ھەقىقىي بىر مائارىپچى ۋە كومپارتىيە ئەزاسىدا بولۇشقا تېگىشلىك ئالىيجاناب پەزىلەتنى ئىپادىلەپ، ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنىڭ قەلبىدىن چوڭقۇر ئورۇن ئالدى، ئۇ مائارىپ باغچىسىدا 39 يىل ئۇنۇن-تىنىمسىز ئىشلەپ، بۇ ناھىيىنىڭ نامرات قىياپىتىنى ئۆزگەرتىش، ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئۈچۈن زور تۆھپىلەرنى قوشتى.

مەتتوختى كېرەم قولغا كەلتۈرگەن ئەمەلىي نەتىجىلىرىگە ئاساسەن، كۆپ قېتىم ناھىيە، ۋىلايەت بويىچە ئىلغار ئوقۇتقۇچى، ئۈلگىلىك ئىلمىي مۇدىر بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى . 1988-يىلى ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى تەرىپىدىن «مۇنەۋۋەر پەن- تېخنىكا خادىمى» دېگەن نامغا، بۇلتۇر 9-ئايدا مەملىكەت بويىچە «مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

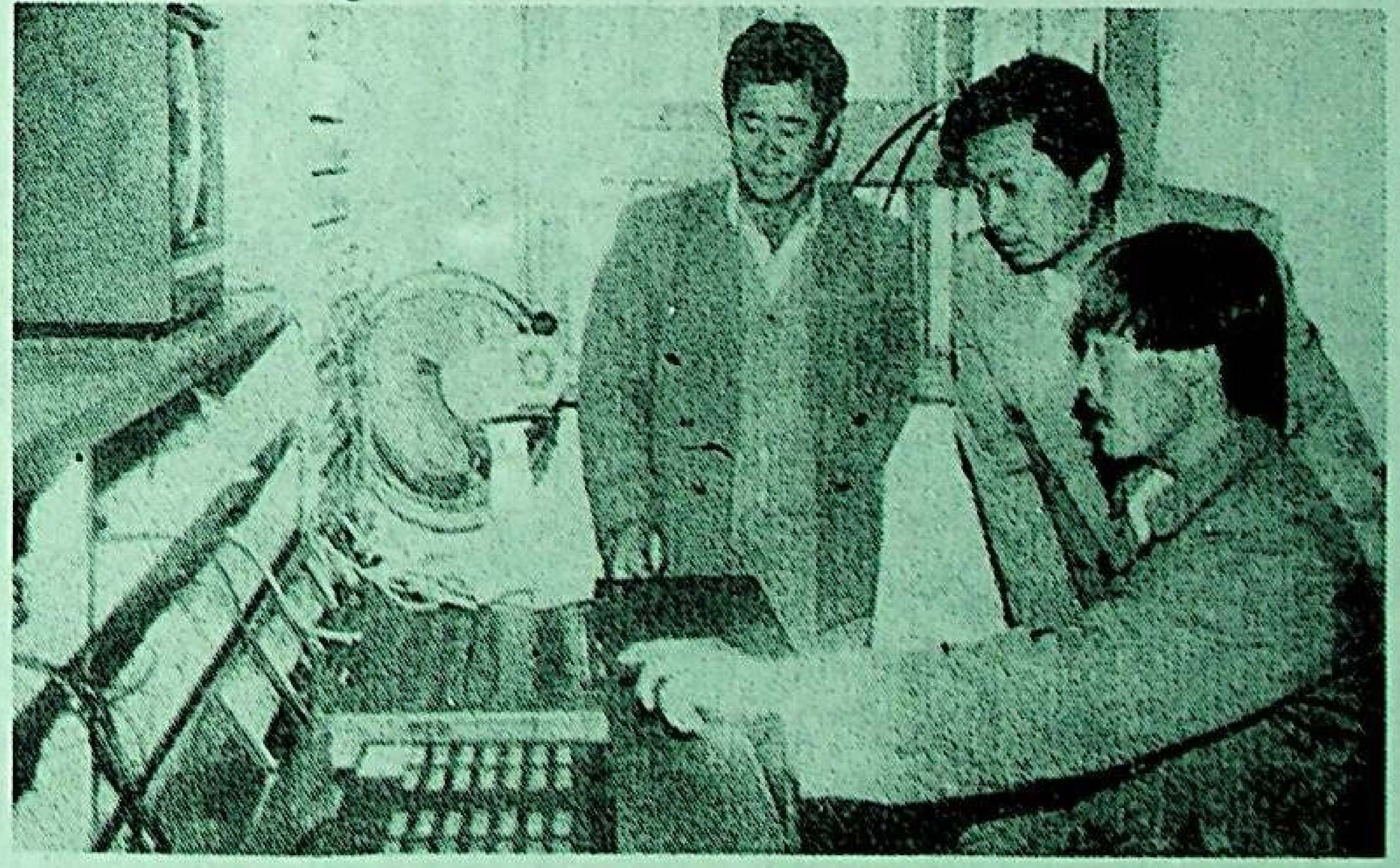

نىلقا ناھىيىسىگە قاراشلىق بال فېرمىسى يېقىندا 680 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ يېپىق يوللۇق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى قۇرۇپ، تاغلىق رايوندىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مەدەنىي تۇرمۇشىنى بېيىتتى.

سۈرەتتە: فېرما رەھبەرلىرى تارقىتىش ئۈسكۈنىلىرىنى كۆزدىن كەچۈرمەكتە.

ئەنۋەر تۇرسۇن، ئابدۇمۇتەللىپ ئارۇپ فوتوسى

8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 22 - سانلىق يىغىنى ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 26 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 22 - سانلىق يىغىنى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزۈپ، ئالاقىدار دوكلاتلارنى ئاڭلىدى ۋە قاراپ چىقتى.

يىغىنغا چياۋشى ۋېيىۋەنجاڭ قاتناشتى، مۇئاۋىن ۋېيىۋەنجاڭ ۋاڭ خەنبىن رىياسەتچىلىك قىلدى.

لى پېڭ زۇڭلىنىڭ تاپشۇرۇقىغا بىنائەن، مۇئاۋىن زۇڭلى جياڭ چۈنيۈن گوۋۇيۈەنگە ۋەكالىتەن يىغىنغا دېھقانلارنىڭ سېلىقنى يەڭگىللىتىش توغرىسىدا دوكلات بەردى.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى پىقىندا قانۇننىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ ئەمگەك قانۇنى ۋە مائارىپ قانۇنىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرگەنىدى، بۈگۈنكى ئومۇمىي يىغىندا مۇئاۋىن ۋېيىۋەنجاڭلاردىن نى جىفۇ، فېي شياۋتۇڭلار بۇ ئىككى قانۇننىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈش ئەھۋالىدىن دوكلات بەردى.

يىغىندا يەنە مىڭ لىيەنكۈن، زىڭ شيەنلىن، جاۋدۇڭۋەن، لىن لېيىۋنلەرنىڭ مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ئىچكى ئەدلىيە كومىتېتى، مالىيە كومىتېتى، مائارىپ، پەن - مەدەنىيەت، سەھىيە كومىتېتى، مۇھاجىرلار كومىتېتىدىن ئىبارەت تۆت مەخسۇس كومىتېتقا ۋەكالىتەن 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنى ھەيئەت رىياسەتى قاراپ چىقىشقا تاپشۇرغان ۋەكىللەرنىڭ تەكلىپلىرىنى قاراپ چىقىش نەتىجىسى توغرىسىدا بەرگەن دوكلاتلار ئاڭلاپ ئۆتۈلدى؛ دۆلىتىمىزنىڭ ھەرقايسى دۆلەتلەر پارلامېنتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ 96 - نۆۋەتلىك يىغىنىنى ئۆتكۈزۈش ۋە جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ قاتنىشىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى يازما دوكلات ۋە مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ مولداۋىيە، يۇگوسلاۋىيىدە زىيارەتتە بولۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى يازما دوكلات، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ ۋېنېسۇئېلا، كولۇمبىيە، پېرۇ ۋە ئېكۋادوردىن ئىبارەت تۆت دۆلەتتە زىيارەتتە بولۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى يازما دوكلات قاراپ چىقىلدى.

بىر جۈملىلىك خەۋەرلەر

● باش شۇجى جياڭ زېمىن 10 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ئارمىيىنىڭ مەشىقتە ئىشلىتىلىدىغان تەقلىدىي ئەسۋاب نەتىجىلىرى كۆرگەزمىسىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

● گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جياڭ چۈنيۈن 10 - ئاينىڭ 24 - كۈنى جۇڭنەنخەيدە جۇڭگودىكى ئون مەشھۇر ياش دېھقان بىلەن كۆرۈشتى.

● دۆلەت كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈپ، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش باش قوماندانلىق شتابى چاڭجياڭ كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش باش قوماندانلىق شتابى قۇرۇشنى رەسمىي تەستىقلىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئايدىڭلاشتۇرۇپ، توغرا دۇنيا قاراش، تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشى تۇرغۇزۇش

ئۇزۇن سەپەر روھى مەڭگۈ نۇرچاچىدۇ

كىرىش سۆز

بۇ يىل 10 - ئايدا جۇڭگو ئىشچى، دېھقان قىزىل ئارمىيىسى ئۇزۇن سەپىرى غەلىبە قىلغانلىقىغا 60 يىل بولدى. بۇنىڭدىن 60 يىل بۇرۇن جۇڭگو ئىشچى، دېھقان قىزىل ئارمىيىسى نەچچە يۈز مىڭ كىشىلىك گومىنداڭ قوشۇنىنىڭ قورشاش، قوغلاش، توسۇشلىرىنى تار - مار قىلىپ، 25 مىڭ چاقىرىم يول يۈرۈپ، ئۇلۇغ ستراتېگىيىلىك يۆتكىلىشنى ئورۇنداپ، ئىنسانىيەتنىڭ ئۇرۇش تارىخىدا مۆجىزە ياراتتى.

↑ قىزىل ئارمىيە ئۇزۇن سەپەر قىلىپ شىمالىي شەنشىگە باردى. سۈرەتتە: يولداش جۇئېنلەي.

↑ 1935 - يىلى 6 - ئايدا قىزىل ئارمىيە جياجىڭشەن تېغىدىن ئۆتتى. بۇ تاغ دېڭىز يۈزىدىن 4000 مېتىردىن كۆپرەك ئېگىز بولۇپ، يىل بويى قار كەتمەيدۇ، ھاۋاسى شالاڭ ۋە ئۆزگىرىشچان.

↑ قىزىل ئارمىيە ئۇزۇن سەپەر قىلىپ شىمالىي شەنشىگە يېتىپ باردى. سۈرەتتە: يولداش ماۋزېدۇڭ بىلەن جۇدې.

↑ يولداش ۋاڭ جېن (ئالدىنقى رەت سولدىن 1 - كىشى) ئۇزۇن سەپەردە مياۋزۇلار بىلەن بىللە.

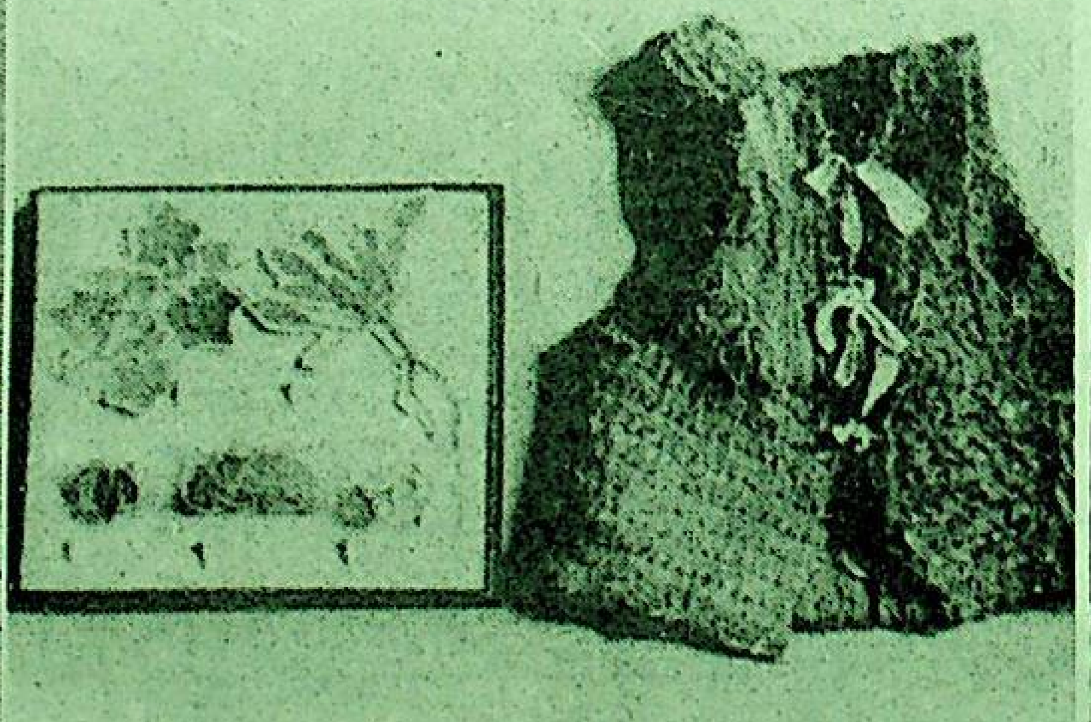

↑ قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرى ئۇزۇن سەپەردە يېگەن ياۋايى كۆكتات ۋە كەيگەن چىغ چىلىتكە.

↑ قىزىل ئارمىيە ئۇزۇن سەپەر قىلىپ شىمالىي شەنشىگە بارغاندىن كېيىن ئارمىيىنىڭ بىر قىسىم رەھبىرىي كادىرلىرى بىلەن بىللە سۈرەتكە چۈشتى.

سۈرەتلەرنى شىنخۇا ئاگېنتلىقى تارقاتقان

كىشى) ئۇزۇن سەپەردە مىاۋزۇلار بىلەن بىللە.

سۈرەتلەرنى شىنخۇا ئاگېنتلىقى تارقاتقان

كۆكتات ۋە كەيگەن چىخ جىلىتكە.

بارغاندىن كېيىن ئارمىيىنىڭ بىر قىسىم رەھبىرىي كادىرلىرى بىلەن بىللە سۈرەتكە چۈشتى.

(بېشى 1 - بەتتە)

ئايدىڭلاشتۇرۇپ، توغرا دۇنيا قاراش، تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشى تۇرغۇزۇش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش ۋە ئۇلارنى شۇنداق قىلىشقا يېتەكلەش لازىم. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى بوشاشماي قانات يايدۇرۇپ، مىللەتلەر بۈيۈك ئىتتىپاقلىقى بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈش؛ جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك يارىتىش توغرىسىدا كەڭ دائىرىدە چوڭقۇر تەربىيە ئېلىپ بېرىپ، ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىنى ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش، شىنجاڭنىڭ قىياپىتىنى تىرىشىپ ئۆزگەرتىپ، دۆلەتكە كۆپلەپ تۆھپە قوشۇشقا سەپەرۋەر قىلىش ۋە ئىلھاملاندۇرۇش، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى يادرو قىلغان، كوللېكتىۋىزىملىقنى پرىنسىپ قىلغان ئەخلاق تەربىيىسىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە ئېلىپ بېرىپ، چىرىكلىشىشكە قەتئىي قارشى تۇرۇپ، كەسىپ - ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىپ، ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇش لازىم.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، مەدەنىيەت ئىشلىرىنى نۇقتىلىق راۋاجلاندۇرۇپ، سوتسىيالىزم ئىدىيىسى ئارقىلىق ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ شەھەر، بازار مەدەنىيەت بازىلىرىنى مۇستەھكەم ئىگىلەش لازىم. «بەش بىر قۇرۇلۇشى»نى باشلامچى قىلىپ، ئەدەبىيات- سەنئەتنى زور كۈچ بىلەن گۈللەندۇرۇپ، مەنىۋى مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىشنى ياخشى تۇتۇپ، خەلق ئاممىسىنىڭ كۈندىن - كۈنگە ئېشىۋاتقان مەنىۋى مەدەنىيەت ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش؛ ئاخبارات - نەشرىيات خىزمىتىنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىنى ئىگىلەپ، ئاخبارات ۋاستىلىرىنىڭ ئۇستۇنلۇكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، تەشۋىقات سۈپىتىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈش؛ مەدەنىيەت بازارلىرىنى پائال يېتىلدۈرۈش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش، بىر قولدا گۈللەندۈرۈشنى، بىر قولدا باشقۇرۇشنى تۇتۇپ، ساغلام مەدەنىيەت مەھسۇلاتلىرىغا زور كۈچ بىلەن مەدەت بېرىپ، «مەنىۋى ئەخلەتلەرگە زەربە بېرىپ، قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرىنى تازىلاش»تا بوشاشماي چىڭ تۇرۇپ، خەلق ئاممىسىنىڭ ئىستېمال سەۋىيىسىگە مۇۋاپىق كېلىدىغان پايدىلىق مەدەنىيەت، كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىنى تەشەببۇس قىلىش لازىم.

ماددىي مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پارتىيىگە باغلىق، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشمۇ پارتىيىگە باغلىق، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» تا باشتىن ئاخىرى چىڭ تۇرۇپ، ئىككى مەدەنىيەتنى بىرلىككە كەلگەن كۈرەش نىشانى قىلىپ تەڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى، تەڭ ئەمەلىيلەشتۈرۈشى، تەڭ تەكشۈرۈشى لازىم. بىرىنچى قول باشلىقلار بىۋاسىتە تۇتۇشى، پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىك بەنزىلىرى ۋە ئاساسلىق رەھبىرىي كادىرلار بىرلىكتە تۇتۇشى لازىم. پارتكوم بىر تۇتاش رەھبەرلىك قىلىش، پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى بىۋاسىتە تۇتۇش، ھەر قايسى تەرەپلەر ئىش تەقسىملىۋېلىپ مەسئۇل بولۇشتەك رەھبەرلىك تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىپ، ئاپپارات، خادىم، مەسئۇلىيەت، راسخودنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش؛ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا دائىر باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەتنى قانۇن- تۈزۈملىشىش، قېلىپلىشىش ئاساسىدىكى باشقۇرۇش يولى بىلەن ئۈنۈملۈك داۋاملاشتۇرۇش؛ تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ ئومۇمىي سېلىنمىسى ئازراق، نىسبىتى تۆۋەنرەك بولۇۋاتقانلىقىدەك مەسىلىسىنى ھەقىقىي ھەل قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى سېلىنمىسىنى ئۈزلۈكسىز كۆپەيتىش لازىم.

نىشان ئايدىڭلاشتى، گەپ تىرىشىشتا قالدى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى، كادىرلار ۋە ئامما پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى 6- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارارى»نى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ «ئىزچىللاشتۇرۇش پىكرى» نى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇشى، ئەمەلىيلەشتۈرۈشى ۋە خىزمەتلەرنى ئىجادىي ئىشلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈش لازىم.

ئاپتونوم رايون مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنى ئاچتى

(بېشى 1 - بەتتە)

14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرى» ۋە يولداش ۋاڭ لېچۈەننىڭ سۆزىنى ئەستايىدىل مۇزاكىرە قىلدى.

سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش مۇھىملىقىغا نىسبەتەن ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، تونۇشنى ئۆستۈردى، نىشانىنى ئايدىڭلاشتۇردى. يىغىنغا قاتناشقان يولداشلار بىردەك مۇنداق ھېسابلىدى: پارتىيە 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنى پارتىيىمىز تارىخىدىكى بىر قېتىملىق مۇھىم يىغىن، يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، تۆرلۈك ئىشلىرىمىزنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە زور رېئال ئەھمىيەتكە ۋە چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە. كۆپچىلىك مۇنداق دېيىشتى: ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن 18 يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىز پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ توغرا رەھبەرلىكىدە، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىپ كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى، لېكىن بىر قىسىم جايلار ۋە تارماقلار رەھبەرلىك خىزمىتىدە ئىدىيىۋى تەربىيىگە سەل قارايدىغان، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىگە سەل قارايدىغان، «بىر قول قاتتىق، بىر قول بىر ئاز بوش» بولىدىغان مەسىلىلەر ساقلاندى. شۇڭا بىز چوقۇم ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ۋە ئاپتونوم رايون ئاچقان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزۈپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارارى» ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پاتكومنىڭ «ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرى» دە ئوتتۇرىغا قويۇلغان ئىدىيە، ئەخلاق ۋە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى تۆرلۈك ۋەزىپىلەرنى ھەقىقىي ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن تىرىشىشىمىز لازىم. يىغىنغا قاتناشقان يولداشلار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، تونۇش بىلەن ئەمەلىي خىزمەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى بىر تەرەپ قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى رولىنى تولۇق تونۇش كېرەك. چوڭ مۇھىت بىلەن كىچىك مۇھىتنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ئېچىلىشى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا چوڭ ياخشى مۇھىت يارىتىپ بەردى. ھەرقايسى جايلار ۋە ھەرقايسى ئورۇنلار ئۆزلىرىنىڭ كىچىك مۇھىتىنى تىرىشىپ ياخشىلاپ، چوڭ مۇھىت بىلەن كىچىك مۇھىتنى ئۆزئارا ئىلگىرى سۈرۈشنى ئىشقا ئاشۇرۇش كېرەك. پارتىيە ئىشلىرى بىلەن جەمئىيەت كەيپىياتىنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى بىر تەرەپ قىلىپ، پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشىنى تىرىشىپ ياخشىلاپ، جەمئىيەت كەيپىياتىنىڭ ياخشىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم.

يولداش ۋاڭ لېچۈەن يىغىن ئاخىرلىشىش ئالدىدا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش بىر تۈرلۈك ئۇزاق مۇددەتلىك ستراتېگىيىلىك ۋەزىپە، شۇڭا ھەم ئۇزاق مۇددەتلىك خىزمەتنى ئۆتىشىمىز، ھەم كۆز ئالدىمىزدىكى خىزمەتنى چىڭ تۇتىشىمىز، ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كۈچ سەرپ قىلىپ، ھەقىقىي ئۈنۈمنى قولغا كەلتۈرۈشىمىز لازىم. ئالدى بىلەن ئۆگىنىش قىزغىنلىقىنى بارلىققا كەلتۈرۈشىمىز، بولۇپمۇ، ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار باشلامچىلىق بىلەن ئۆگىنىشىمىز، ئۆگىنىش ئارقىلىق ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈشىمىز لازىم. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر خەلق ئاممىسى كۆڭۈل بۆلىدىغان مەسىلىلەرنى، نازۇك مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنى چىڭ تۇتۇشى، مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۇرۇشى، ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇرۇشى، ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئەستايىدىل بىر تەرەپ قىلىشى لازىم. 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، تېز ئۈنۈمگە ئېرىشىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تەڭ قەدەمدە تەرەققىي قىلدۇرۇشىمىز لازىم.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، خەلق ھۆكۈمىتى، سىياسىي كېڭەش، يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى، يۇقىرى خەلق تەپتىش مەھكىمىسى، قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ رەھبەرلىرى، ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلىك پارتكوملارنىڭ شۇجىلىرى، ۋالىي، ئوبلاست باشلىقى، شەھەر باشلىقلىرى، ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى تۇتىدىغان ئاساسلىق رەھبەرلىرى، تەشۋىقات بۆلۈم باشلىقلىرى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ھەرقايسى كومىتېت، بۆلۈملىرىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى؛ ئاپتونوم رايوننىڭ ھەرقايسى كومىتېت، ئىشخانا، نازارەت، ئىدارە، ئالىي مەكتەپ، خەلق تەشكىلاتلىرىنىڭ رەھبەرلىرى، بىڭتۇەننىڭ ھەرقايسى شى، ئىدارىلىرىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىلىرى، بىڭتۇەن ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىلىرى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دەم ئېلىشقا پېنسىيىگە چىققان مۇئاۋىن ئۆلكە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلار بولۇپ 400 گە يېقىن كىشى يىغىنغا قاتناشتى.

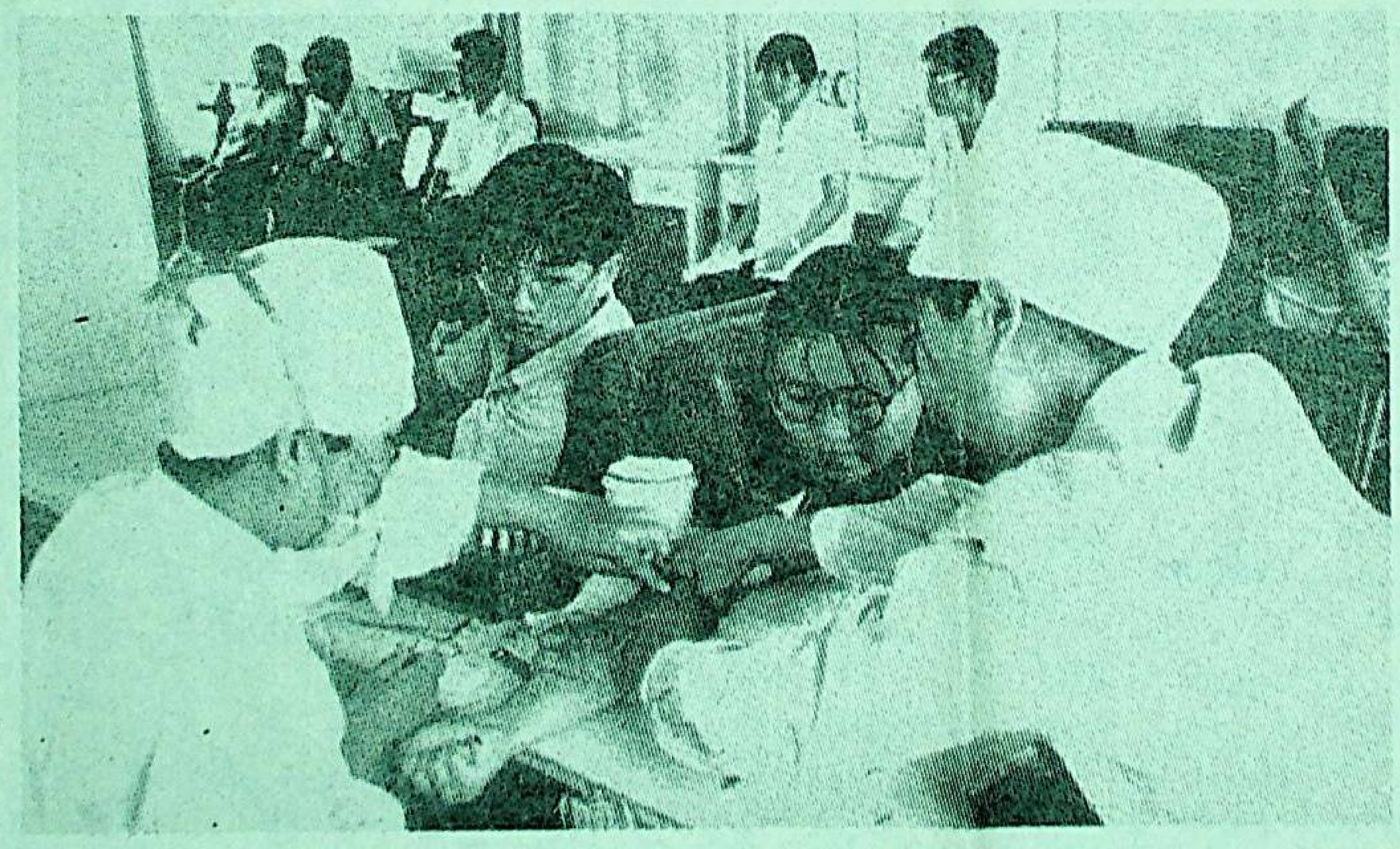

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، جىنەندىكى ئالىي مەكتەپلەر ۋە تېخنىكۇملاردا ھەقسىز قان تەقدىم قىلىدىغان پىدائىي ئوقۇغۇچىلار يىلدىن يىلغا كۆپەيمەكتە.

سۈرەتتە: شەندۇڭ سىفەن داشۆسىنىڭ 110 دىن ئارتۇق ئوقۇغۇچىسى يېقىندا شەندۇڭ ئۆلكىلىك قان مەركىزىنىڭ قان ئېلىش بۆلۈمىگە كېلىپ ھەقسىز قان بەرمەكتە. ۋاڭ شياۋخۇا فوتوسى

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ئازراق يامغۇر يېغىپ كېيىن بۇلۇتلىنىدۇ. تېمپېراتۇرا 0 °C - 9 °C بولىدۇ، تۆت بال شامال چىقىدۇ.

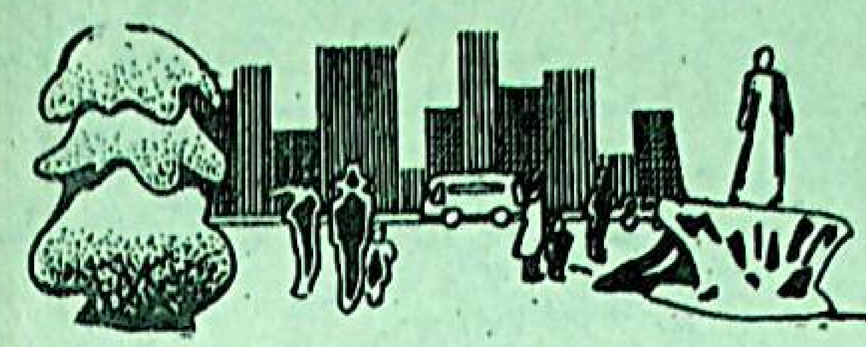

بوگۈنكى بېيگو

– خەلق گېزىتى مۇخبىرى مى خۇگرۇ، دۇڭ شياۋجۈن

مەشھۇر جايلار

بەيگۇ تىلغا ئېلىنسا بەزىلەر: ئۇ يەردە يەنىلا قورال- ياراغ، ساختا، ناچار تاۋارلار سېتىلامدۇ؟ شەھۋانىي سىنئالغۇ لېنتىلىرى سودىسى قىلىنامدۇ؟ دەپ سورىشى مۇمكىن. بەيگۇنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى زادى قانداق؟ بىز بۇنى ئېنىقلاش ئۈچۈن بەيگۇ بازىرىنى زىيارەت قىلدۇق. بەيگۇ بازىرىنىڭ بىزدە قالدۇرغان تەسىرى شۇكى، ئۇنىڭ قىياپىتى تۈپتىن ئۆزگىرىپتۇ.

قورال-ياراغ، شەھۋانىي سىنئالغۇ لېنتىسى، رەزىللىكلەر غايىب بوپتۇ

بەيگۇ ئوتتۇرا خېبېي تۈزلەڭلىكىدىكى ئادەتتىكى بىر بازار بولۇپ، بېيجىڭ، تيەنجىن، شىجياجۇاڭ قاتارلىق چوڭ شەھەرلەرگە يېقىن. 1992-يىلىدىن كېيىنكى ئېلىمىزدە سوتسيالىستىك بازار ئىگىلىكى يېڭى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىنغان ياخشى ۋەزىيەتتە، بەيگۇ ناھايىتى تېزلا مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ سومكا، چامادان بازىرىغا ۋە داڭلىق ئۇششاق تاۋارلارنى توپ تارقىتىش ئورنىغا ئايلاندى. سودا ئەڭ قىزىغان چاغلاردا كۈنلۈك خېرىدار 100 مىڭدىن 150 مىڭ كىشىگە، يىللىق سودىدا پۇتۇشۇش سوممىسى 2 مىليارد يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ بىلەن بەيگۇنىڭ نامى مەملىكەتنىڭ ئىچى- سىرتىغا تارقالدى. لېكىن باشقۇرۇشقا سەل قارالغانلىقتىن، بەيگۇ بازىرىدا قانۇنغا خىلاپ تىجارەت ۋە جىنايەت ھەرىكەتلىرى پەيدىنپەي ئەۋج ئېلىشقا باشلىدى. ئايرىم سودىگەرلەر باشقا جايلاردىكى سودىگەرلەر بىلەن تىل بىرىكتۈرۈپ قانۇنسىز قورال-ياراغ سودىسى قىلدى، شەھۋانىي سىنئالغۇ

قايناپ كەتتى. قاتناش، خەۋەرلىشىش، پۇل مۇئامىلە ئەسلىھەلىرىمۇ مۇكەممەللىشىپ، مەملىكەتنىڭ ئىچى- سىرتىدىكى مەبلەغ سالغۇچىلار يېڭىباشتىن قايتىپ كېلىشكە باشلىدى.

بەيگۇ ئۆزىگە ئابدە تىكلىدى

شەرقىي شىماللىق بىر سودىگەر بىزگە: مەن دائىم بەيگۇغا مال ئالغىلى كېلەتتىم، لېكىن ساختا ماللار كۆپ بولغاچقا، مال ئېلىشقا پېتىنالمايتتىم، ھازىر ساختا ماللار يوقىلىپتۇ، خاتىرجەم مال ئالالايدىغان بولدۇم، دېدى. بۇ سودىگەرنىڭ سۆزى بەيگۇ بازىرى رەھبەرلىرىنىڭ تونۇشتۇرۇشى بىلەن بىر يەردىن چىقتى.

بەيگۇ ئەرزانچىلىقتا داڭق چىقارغان، بازار تاپقان بولسىمۇ، باھانىڭ ئەرزان بولۇشى، مالنىڭ كەڭ - كۇشادە سېتىلىشى بازار سەۋىيىسىنىڭ تۆۋەنلىكىنى، تىجارەتنىڭ قېلىپلاشمىغانلىقىنى يوشۇرۇپ كەلگەنىدى. بەيگۇنىڭ سومكا، چامادانلىرىنىڭ سۈپىتى ياخشى بولسىمۇ، ئۆز ماركىسى بولمىغاچقا ساختا ماركىلار قوللىنىلغان ھەمدە بۇ سومكا، چامادانلار باشقا جايلاردا سېتىلىپ، بەيگۇنىڭ نامىنى بۇلغىغانىدى. بۇ بەيگۇلۇقلارنى ئۆزىگە ئابىدە تىكلەش ئېڭىنى تۇرغۇزۇشقا دالالەت قىلدى. بازارلىق پارتكومىنىڭ شۇجىسى ياڭ ۋېيپەن ئۆتكەن يىلى ۋەزىپىگە تەيىنلىنىپلا بۇ ئىشقا تۇتۇش قىلىپ، ياخشى نەتىجە ياراتتى. ھازىر بەيگۇلۇقلارنىڭ ماركىسى بارلىققا كېلىپ، ئىناۋىتى تىكلەندى. بەيگۇ بازىرىمۇ قېلىپلىشىش، قانۇن- تۈزۈم ئىزىغا چۈشۈشكە باشلىدى.

بەيگۇلۇقلارنىڭ كۆزقارىشى ئۆزگەردى

1992-يىلىدىن ھازىرغىچە بەيگۇ بازىرى تەرەققىي قىلىش - چۈشكۈنلە

كەتكەنىدى. بەيگۇ بازىرى رەھبەرلىرى ئۇششاق ئىشلەپ چىقارغۇچىلارغا خاس بۇنداق ئۇسۇلنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، دېھقانلارنى كونا قاراشنى ئۆزگەرتىشكە يېتەكلەش كېرەك، دەپ قاراپ، مەركەز ئوتتۇرىغا قويغان ئىككى جەھەتتە بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىش فاڭجېنىغا ئاساسەن كۆلەملەشتۈرۈش، تۈجۈپلەش يولىغا قاراپ مېڭىشنى قارار قىلدى. ئۇلار بەيگۇنىڭ ئۈستۈنلۈككە ئىگە كەسىپى - سومكا، چامادان ئىشلەپچىقىرىشنى بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ، بىر تۈركۈم نۇقتىلىق دېھقانلار ۋە سودا- سانائەتچىلەرگە يار- يۆلەك بولۇپ، ئىجتىمائىيلاشقان يىرىك ئىشلەپچىقىرىشنى، چوڭ ئوبوروتنى راۋاجلاندۇرۇپ، كرېدىت مەبلىغى، ئۇچۇر، ئەمگەك مۇلازىمىتى قاتارلىق جەھەتلەردە ئۇلارغا ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى قوللاندى. ھازىر سومكا، چامادان، ئىشلەپچىقىرىش گۇرۇھى سۈپىتى ئىشەنچلىك، تىجارەت يولى راۋان، خام ئەشياسى تولۇق باشلامچى كارخانىغا ئايلاندى.

ھازىر بەيگۇدا سومكا، چامادان ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى 73 كە، يەككە تىجارەتچى 4800 گە يېتىپ، مەھسۇلاتى پۈتۈن مەملىكەتنىڭ سومكا، چامادان ئومۇمىي مەھسۇلات مىقدارىنىڭ ئوندىن بىر قىسمىنى ئىگىلىدى. بۇ مەھسۇلاتلار بېيجىڭ، تيەنجىن، شاڭخەي قاتارلىق شەھەرلەرنىڭ چوڭ سودا سارايلىرىدا سېتىلىپلا قالماي ياپونىيە، كورىيە، ئامېرىكا، روسىيە قاتارلىق دۆلەتلەرگىمۇ چىقىرىلماقتا.

ياپونلار غەربنىڭ مەدەنىيىتىنى قانداق قوبۇل قىلغان؟

خې نەيىڭ

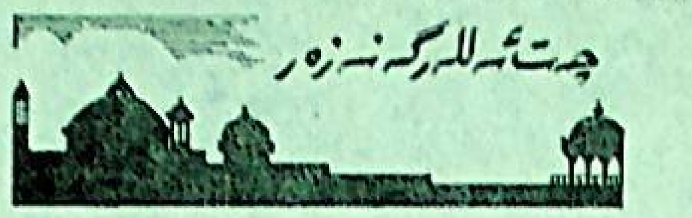

ھەممىگە ئايانكى، ياپونىيە شەرقتىكى دۆلەت، ئۇنىڭ شەرق مەدەنىيىتىگە خاس تارىخىي ئەنئەنىسى بار. لېكىن 1868- يىلىدىكى مېيجى يېڭىلىق يارىتىش مەزگىلىدىن كېيىن ئۇلارنىڭ مەدەنىيىتى غەرب مەدەنىيىتىنىڭ كۈچلۈك خىرىس قىلىشىغا دۇچ كەلدى. 100 يىلغىچە داۋاملاشقان زامانىۋىلاشتۇرۇش جەريانىدا ياپونىيىلىكلەر مىللىي ئەنئەنىۋى مەدەنىيەت بىلەن غەرب مەدەنىيىتىنىڭ مۇناسىۋىتىنى بىر تەرەپ قىلىش مەسىلىسى ئۈستىدە ئۈزلۈكسىز ئىزدەندى. بۇنداق مەسىلىگە دۇچ كەلگەندە كىشىلەر مۇنداق ئۈچ يولنى تاللىۋېلىشى مۇمكىن: بىرىنچىسى، مىللىي ئەنئەنىۋى مەدەنىيەتنى تولۇق ساقلاپ قېلىپ، غەرب مەدەنىيىتىنى قەتئىي چەكلەش؛ ئىككىنچىسى، مىللىي ئەنئەنىۋى مەدەنىيەتتىن ئۈزۈل- كېسىل قول ئۈزۈپ، غەرب مەدەنىيىتىنى ئۆز پېتىچە قوبۇل قىلىش؛ ئۈچىنچىسى، مىللىي ئەنئەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ ئېسىل قىسمىغا ۋارىسلىق قىلىپ، غەرب مەدەنىيىتىنىڭ جەۋھىرىنى قوبۇل قىلىش، ئاندىن مۇشۇ ئاساستا ھەم روشەن مىللىيلىككە، ھەم دەۋر ئالغارلىقىغا ئىگە يېڭىچە مەدەنىيەتنى بەرپا قىلىش. بۇ ئۈچ يولنىڭ ئالدىنقى ئىككىسى ئىشەنچلىك ئەمەس، ئۈچىنچىسى بولسا ئەڭ ياخشى يول ھېسابلىنىدۇ. لېكىن ئىلگىرى ياپونىيىدە ئالدىنقى ئىككىسىنى ياقلايدىغانلار بار ئىدى، ئۇنداقلار ھازىرمۇ بار. گەرچە ئۇلار ئەينى چاغدا بىر مەزگىل ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلىگەن بولسىمۇ، ئۈچىنچى خىل ئۇسۇل يەنىلا ئاساسىي ئېقىم بولۇپ كەلدى. شۇنداق مۇئەييەنلەشتۈرۈشكە بولىدۇكى، ياپونلار بارلىق مەدەنىيەت ساھەلىرىدە مىللىي ئەنئەنىۋى مەدەنىيەتكە ۋارىسلىق قىلىشتا ھەرقانداق بىر مىللەتكە قارىغاندا تېخىمۇ ئەستايىدىل، تېخىمۇ ئىلغار، تېخىمۇ قەتئىي بولدى، غەرب مەدەنىيىتىنى قوبۇل قىلىشتىمۇ باشقا مىللەتلەرگە قارىغاندا تېخىمۇ ئاكتىپ، تېخىمۇ ئادىل، تېخىمۇ قىزغىن بولدى. مانا بۇ ياپونىيىنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش يولىدا تېز ئىلگىرىلىيەلىگەنلىكىنىڭ مۇھىم سەۋەبلىرىنىڭ بىرى.

مىللىي ئەنئەنىۋى مەدەنىيەت بىلەن غەرب مەدەنىيىتىنىڭ خاراكتېرى ئوخشىمايدۇ، شۇڭا زىددىيەت ۋە توقۇنۇشلارنىڭ كېلىپ چىقىشى تەبىئىي. ئۇنداقتا ياپونلار بۇ ئىككىسىنىڭ مۇناسىۋىتىنى قانداق ھەل قىلغاندۇ؟ ياپونىيىدىكى كۆپلىگەن مەدەنىيەت ساھەلىرىنىڭ ئەھۋالىنى كۆزىتىش نەتىجىسىدىن قارىغاندا، ئۇلار ئاۋۋال غەرب مەدەنىيىتىنى مىللىيلاشتۇرغان، يەنى ياپونلاشتۇرغان، ئاندىن غەرب مەدەنىيىتىنى ئۆزگەرتىپ ئۆزلەشتۈرۈپ، ئۇنى ئۆز مىللىتىنىڭ ئادىتىگە لايىقلاشتۇرۇپ، مىللىتى ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرغان. بۇ مەقسەتكە يېتىش ئۈچۈن، ئۇلار ئەزەلدىن سىرتتىن كەلگەن مەدەنىيەتنىڭ مۇكەممەل- مۇكەممەل ئەمەسلىكىگە ئانچە قىزىقىپ كەتمىگەن، ئەكسىچە سىرتتىن كەلگەن مەدەنىيەتنىڭ ئۇلارغا مەنسۇپ بولىدىغان- بولمايدىغانلىقىغا ئەھمىيەت بەرگەن. بەزىلەر ياپونلارنىڭ باشقا مىللەت مەدەنىيىتىگە تۇتقان بۇنداق پوزىتسىيىسىنى «باشقىلارنى دورايمەن دەپ ئەلنىڭ كۈلكىسىگە قېلىش»تىن باشقا نەرسە ئەمەس؛ ئۇلار باشقىلارنىڭ مەدەنىيىتىنى چىن دىلىدىن قوبۇل قىلمىغان، پەقەت شەكىلۋازلىق قىلىپ مېخانىكىلىق ھالدا دورىغان؛ باشقا مەدەنىيەتنىڭ ماھىيىتىنى تۇتماي، ئۇششاق- چۈششەك نەرسىلىرىنىلا دورىۋالغان، دېيىشىدۇ. بۇ گۇمانلار تامامەن ئورۇنسىز. ياپونلار سىرتتىن كەلگەن مەدەنىيەتنىڭ ماھىيىتىنى بىلمەيدۇ ئەمەس، تازا ئوبدان بىلىدۇ. لېكىن ئۇلار ماھىيىتىنى بىلىشنى، تۇتۇشنى خالىمىغان، خالاس. ئۇلار پەقەت ئۆزلىرىنىڭ قىزىقىشى بىلەن خالىغانچە دورىغان، ئومۇمىيۈزلۈك، ئۈزۈل- كېسىل ئۆگىنىۋېلىش نىيىتىدە بولمىغان. شۇڭا چەت ئەل مەدەنىيىتى ياپونىيىنى چەت ئەللەشتۈرۈۋېتەلمىگەن. ئەمەلىيەتتە، چەت

ئەرلەر كاستۇم- بۇرۇلكا، ئاياللار كاستۇم- يوپكا كىيىدىغان بولدى، ۋافۇكۇنى كىيىدىغانلار ئازلاپ كەتتى. ئەمما ياپونلار ئىشقا كاستۇم - بۇرۇلكا، يوپكىلارنى كىيىپ بارغان بىلەن ئۆيگە كەلگەندە يەنىلا قولايلىق ، كەڭ- كۇشادە بولغان ۋافۇكۇنى كىيىۋالىدۇ؛ ئۆلۈم- يېتىم، توي- تۆكۈن ئىشلىرىدا ۋە ھېيت- بايراملاردىمۇ ياپونلار رەختى ئۆزگىچە، قىممەت باھالىق ۋافۇكۇلارنى كىيىۋالىدۇ. دېمەك، ۋافۇكۇ بىلەن كاستۇم- بۇرۇلكا، يوپكىلارنىڭ ياپونىيە جەمئىيىتىدە ئىشلىنىدىغان سورۇنى، رولى بار. بۇ ئەنئەنىۋى كىيىم ياپونلارنىڭ مىللەت ئېڭى، تۇرمۇش ئادىتى ۋە گۈزەللىكتىن ھوزۇرلىنىش ھەۋىسى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك بولۇپ، ئۇلار ئۇنى ھەرگىزمۇ تاشلىۋەتمەيدۇ.

ياپونلارنىڭ ئەنئەنىۋى يېمەكلىكلىرى ئاساسەن ئاشلىق يېمەكلىكلىرى بولۇپ گۈرۈچ، پۇرچاق، ياڭيۇ قاتارلىقلاردىن ئىشلەنگەن يېمەكلىكلەر مۇھىم ئورۇندا تۇرىدۇ. گاڭپەن، شورپا ۋە چىلانغان تۇزلۇق كۆكتاتلار ئۇلارنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشىدا كەم بولسا بولمايدۇ. يېقىنقى يىللاردا ياپونلارنىڭ يېمەكلىكلەر قۇرۇلمىسىدا ئۆزگىرىش بولدى. ياپونىيىنىڭ چوڭ- چوڭ شەھەرلىرىدىكى كوچىلاردا جۇڭگوچە تائاملار ئاشخانىسى، غەربچە تائاملار ئاشخانىسى پەيدا بولدى. بۇ ئاشخانىلاردا جۇڭگوچە، غەربچە قورۇملار، تائاملار چىقىرىلىدىغان بولدى. لېكىن ياپونلار كۈندىلىك تۇرمۇشىدا يەنىلا تېجەشلىك كۈن ئۆتكۈزۈش ۋە ئەنئەنىۋى ئۇزۇقلىنىش ئادەتلىرىنى ساقلاپ قالغان بولۇپ گۆش، ياغ ئىستېمال قىلىشقا قۇدرىتى يەتسىمۇ، يەنىلا ئاشۇ ئاشلىق يېمەكلىكلىرىنى يەيدۇ. گاھىدا باشقىچە تەمدىكى تائاملارنى يېيىش ئۈچۈن ئاشپۇزۇللارغىمۇ بېرىپ تۇرىدۇ.

ياپونلارنىڭ ئەنئەنىۋى تۇرالغۇسىنىڭ ياسىلىشىمۇ ياپون تاقىم ئاراللىرىنىڭ كىلىماتى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. سىرتتىن قارىسىڭىز، ئۇلارنىڭ ئۆلىنىڭ ئېگىز، پېشايۋىنىنىڭ كەڭ ئىكەنلىكىنى كۆرىسىز. بۇ ئۆيلەرنىڭ سىرتىنى كۆرگىلى بولىدىغان قىسمى كۆپرەك بولۇپ، ئىچكى قىسمىدا تاتامى (ئۈسسۈملۈك غوللىرىدىن ياسالغان پالاس)غا ئوخشاش ئۆي بۇيۇملىرى بولغاندىن سىرت، تارتما دېرىزە، تارتما ئىشىك،

جايلاردىكى سودىگەرلەر بىلەن

بىرىكتۈرۈپ قانۇنسىز قورال-ياراغ سودىسى قىلدى، شەھۋانىي سىنئالغۇ لېنتىلىرىنى ساتتى. ئېپەت- نومۇسنى سېتىش، ئوغرۇشۇش، مۇشتلىشىش، قىمار ئويناش قاتارلىق رەزىللىكلەرمۇ بارغانسېرى ئېغىرلاشتى. باشقا جايدىكى كىشىلەر غۇلغۇلا ۋە ئەندىشىگە چۈشۈپ، مال ئالاي دېسىمۇ بېرىشقا پېتىنالمايدىغان بولۇپ قالدى. مەبلەغ سالغۇچىلار مەبلەغلىرىنى ئارقا-ئارقىدىن ئېلىپ كەتتى.

بەيگۇنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقى ۋە بازار تەرتىپى مەركەز، ئۆلكە، شەھەر رەھبەرلىرىنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى. بەيگۇدا 1994-يىلىدىن باشلاپ قانۇنسىز تىجارەتنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش، جىنايەتچىلەرگە زەربە بېرىش بويىچە داغدۇغىلىق ھەرىكەت قانات يايدۇرۇلدى. 1994-يىلىنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىن بۇيان ج خ تارماقلىرى ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ بەش قېتىم ھەرىكەت ئېلىپ بېرىپ، 185 مىلتىق، 2000 پايدىن ئارتۇق ئوق، 177 شەھۋانىي سىنئالغۇ لېنتىسى، 128 پارچە شەھۋانىي كىتاب-ژۇرنالنى يىغىۋالدى، 97 جىنايەتچىنى قولغا چۈشۈردى. ئۇلار قانۇنغا خىلاپ جىنايى ھەرىكەتلەرگە زەربە بېرىش ئاساسىدا جەمئىيەت ئامانلىقى ۋە بازار باشقۇرۇش ئاساس قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، مېھمانخانا، ساتىراشخانا، ئىجارە ئۆيلىرىنى تەرتىپكە سېلىپ، ۋاقىتلىق نوپۇسنى ئېنىقلاپ، نۇقتىلىق نوپۇسنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى ھەمدە ئاممىۋى بىرلەشمە تەشكىلاتلارنى قۇردى. بۇنىڭ بىلەن جىنايەتچىلەر يوشۇرۇنالمايدىغان، چەكلەنگەن تاۋارلار بازارغا كىرەلمەيدىغان ۋە بازاردا سېتىلمايدىغان بولدى.

ھازىرقى بەيگۇدا قورال-ياراغ، شەھۋانىي سىنئالغۇ لېنتىلىرى ۋە رەزىللىكلەر تامامەن يوقالدى. جەمئىيەت ئامانلىقى ياخشىلاندى. سودىگەرلەر قانۇنلۇق، مەدەنىيەتلىك تىجارەت قىلىدىغان بولدى. شەھەر قىياپىتىمۇ تۈپتىن ئۆزگەردى، بازارنىڭ چاڭ-توزان كۆتۈرۈلۈپ تۇرىدىغان ئۆيلىرى ئاسفالت يولغا ئۆزگەرتىلدى. كوچىلار ئاۋاتلىشىپ، بازارلاردا سودا - سېتىق

1992-يىلىدىن ھازىرغىچە بەيگۇ بازىرى تەرەققىي قىلىش – چوڭقۇرلىشىش- تەرەققىي قىلىش جەريانىنى باشتىن كەچۈردى. بۇ جەرياندا بەيگۇ رەھبەرلىرى بازار قۇرۇشتا ئىككى قولدا تۇتۇش، يەنى بىر قولدا ئىشىكنى ئېچىۋېتىش، ئىگىلىكنى جانلاندۇرۇشنى؛ يەنە بىر قولدا باشقۇرۇشنى تۇتۇشنى تونۇپ يەتتى.

بەيگۇ بازارلىق پارتكومىنىڭ شۇجىسى ياڭ ۋېنيۈەن خىزمەتكە تەيىنلەنگەن بىر يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان كادىرلار ۋە ئاممىغا باشلامچىلىق قىلىپ، ئۈچ قېتىملىق جەڭ ئويۇشتۇردى. بۇنىڭ بىرىنچىسى، قورال-ياراغ سودىسىغا، شەھۋانىي سىنئالغۇ لېنتىلىرى سودىسىغا ۋە رەزىللىكلەرگە زەربە بېرىش جېڭى؛ ئىككىنچىسى، يالغان، ساختا تاۋارلارنى ئىشلەپچىقىرىش، سېتىشقا قارشى تۇرۇش جېڭى؛ ئۈچىنچىسى، ئۆز ماركىسىنى بارلىققا كەلتۈرۈش، داڭلىق مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىش، ئۆزىگە ئابىدە تىكلەش جېڭى. بۇ ئۈچ جەڭ قالايمىقانلىشىپ كەتكەن بازارنى توغرا يولغا سېلىپ، ئاۋات، مەدەنىيەتلىك، گۈزەل، زامانىۋى بازارنى بارلىققا كەلتۈردى.

بەيگۇدىكى سودا- سانائەتچىلەرنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك دېھقانلار بولۇپ، ئۇلار يايما يېيىپ سودا قىلىش، دۇكان ئېچىپ قول - ھۈنەرۋەنچىلىك قىلىشقا ئادەتلىنىپ

جاھاننامە

654 - سان

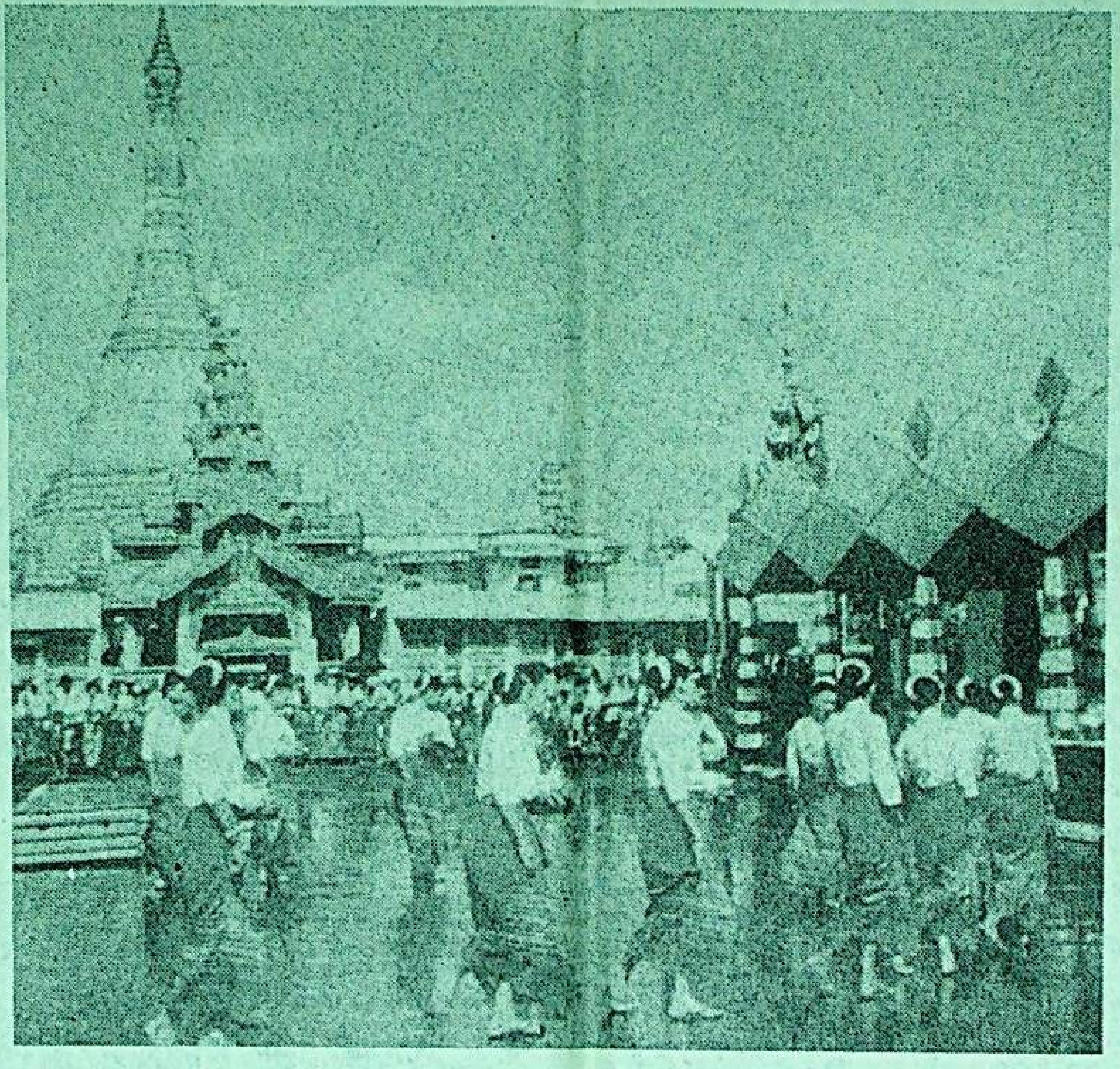

سۈرەتتە: سۇ چېچىش بايرىمىغا قاتنىشىۋاتقان بىرمىلىق قىزلار

ئەل مەدەنىيىتى ياپونىيىنى چەت ئەللەشتۈرۈۋېتەلمىگەن. ئەمەلىيەتتە، چەت ئەل مەدەنىيىتىنىڭ ياپونلىشىش جەريانى دەل ياپونلارنىڭ ئىجادىيەت جەريانى، شۇنداقلا ئۇلارنىڭ ئەقلىلىق، دانىشمەن ئىكەنلىكىنىڭ نامايەندىسى. بۇ ياپونلارنىڭ دۇنيادىكى بارلىق مىللەتلەرگە قارىغاندا بەكرەك مۇستەقىل تۇرۇش ئىقتىدارىنىڭ بارلىقىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ. غەربنىڭ مەدەنىيىتىنى قوبۇل قىلىدىغان بولغاندىكىن، مىللىي ئەنئەنىۋى مەدەنىيەتنىمۇ ياخشىلاش، ئۆزگەرتىش كېرەك، ئەلۋەتتە. بۇ، ئورنىنى چەت ئەل مەدەنىيىتى ئالالىغاچان ئىگىلىگەن، ئۆزىنىڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇش قىممىتىنى يوقاتقان بىر قىسىم نەرسىلەرنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ياپونلار مۇشۇنداق ئىككى تەرەپتە تىرىشچانلىق كۆرسەتكەچكە، ياپونىيىدە مىللىي ئەنئەنىۋى مەدەنىيەت بىلەن غەرب مەدەنىيىتى بىللە مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدىغان، ئۆزئارا بىر- بىرىنى تولۇقلاپ تۇرىدىغان ۋەزىيەت شەكىللەندى. بۇنىڭ بىلەن ياپونىيە مەدەنىيىتىنىڭ مەزمۇنى خىللاشتى، ساپاسى ئۆستى.

ياپونلارنىڭ كىيىنىشىنى مىسالغا ئالساق، ئۇلارنىڭ ۋافۇكۇ دەپ ئاتىلىدىغان ئەنئەنىۋى كىيىمى بار. لېكىن 100 يىل مابەينىدە ئۇلارنىڭ كىيىنىشىدە زور ئۆزگىرىش بولدى. ھازىر ياپونىيىنىڭ شەھەرلىرىدە ياكى يېزا- قىشلاقلىرىدا بولسۇن، ئاممىۋى سورۇنلاردا ياسالغان پالاس)غا ئوخشاش ئۆي بۇيۇملىرى بولغاندىن سىرت، تارتما دېرىزە، تارتما ئىشىك، دەرپەردە، ياپونچە ئوچاقلار بار. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ياپونىيە جەمئىيىتىنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئەگىشىپ، كونا تۇرالغۇ ۋە ئۆي جاھازلىرىنىڭ ئورنىنى يېڭى تۇرالغۇ ۋە ئۆي جاھازلىرى ئىگىلىدى. لېكىن ئېگىز-ئېگىز بىنالاردا بولسۇن ياكى ئىككى قەۋەتلىك بىنالاردا بولسۇن مۇتلەق كۆپ ساندىكى ئۆيلەردە يەنىلا شۇ ئەنئەنىۋى ئۆيلەرنىڭ ئالاھىدىلىكى ساقلىنىپ قالغان. بۇ تۇرالغۇلاردا ياپونچە ھەم غەربچە ئۆيلەر بار. ياپونچە ياسالغان ۋە بېزەلگەن ئۆيلەردە تارتما ئىشىك، دەرپەردە ۋە ئوچاقلار بار، غەربچە سەرەمجانلاشتۇرۇلغان ئۆيلەردە سافا، گىلەم، پۇررژىنلىق كارىۋاتلار بار. كۆزىتىشىمچە، ھوجرا ئۆيلەرنىڭ كۆپ قىسمى ياپونچە سەرەمجانلاشتۇرۇلغان بولۇپ، ئۇلار ئەنئەنىۋى ئۇسلۇبتىكى ئۆيلەرگە ئوخشاش كەڭ، ئازادە كۆرۈنىدۇ. ياپونىيىلىكلەر كىتاب كۆرۈش ئۆيى، ساراي ئۆي ۋە تاماق يەيدىغان ئۆيلىرىنىمۇ ئاشۇنداق ئىككى خىل ئۇسۇلدا سەرەمجانلاشتۇرىدۇ. ئۇلار ئەنئەنىۋى ئۇسلۇبتىكى ئۆيلەرنىڭ قولايلىقلىقى ۋە كەڭ، ئازادىلىكىنى ياقتۇرسا، غەربچە ئۇسلۇبتىكى ئۆيلەرنىڭ كۆركەم، گۈزەللىكىنى ياقتۇرىدۇ. شۇڭا مۇشۇنداق ئىككى خىل ئۆي ياساش ئۇسۇلى ھازىر ياپونىيىدە بىللە مەۋجۇت بولۇپ تۇرماقتا.

بەزى ياپونىيىلىك ئالىملار ياپونىيە مەدەنىيىتىنى «شالغۇت مەدەنىيەت» دەيدۇ. مەن دەسلەپتە بۇ گەپنى ئاڭلاپ ھەيران قالغانىدىم. كېيىنچە كۆزىتىپ باقسام، بۇنداق ئاتاشنىڭ ھەقىقەتەنمۇ ئاساسى بار ئىكەن. ئەگەر ياپونىيە مەدەنىيىتىنىڭ شەكىل جەھەتتە ئالاھىدىلىكى بار دېيىلسە، ئۇلارنىڭ مىللىي ئەنئەنىۋى مەدەنىيەتكە ئەستايىدىل ۋارىسلىق قىلغاندىن باشقا، چەت ئەل مەدەنىيىتىنىمۇ دادىللىق ۋە ماھىرلىق بىلەن (قەدىمكى زاماندا ئاساسلىقى جۇڭگو مەدەنىيىتىنى، ھازىر غەرب مەدەنىيىتىنى) قوبۇل قىلغانلىقى ئۇنىڭ مۇھىم ئالاھىدىلىكلىرىنىڭ بىرى ھېسابلىنىدىكەن.

مۇشۇ مەنىدىن ئېيتقاندا، ياپونىيە مەدەنىيىتى مىللىي ئەنئەنىۋى مەدەنىيەت بىلەن غەرب مەدەنىيىتىنىڭ شالغۇتلاشقاندىن كېيىنكى مەھسۇلى ئىكەن. ھازىر دۇنيادا پەقەت ياپونىيە مەدەنىيىتىلا مۇشۇنداق بولۇپ قالماستىن، ھەرقايسى دۆلەت ۋە ۋە مىللەتلەرمۇ سىرتتىن كەلگەن مەدەنىيەتلەرنى ئۈزلۈكسىز قوبۇل قىلماقتا.

مىركامىل ئابلىمىت (ت)

مۇنارلار دۆلىتى بىرما

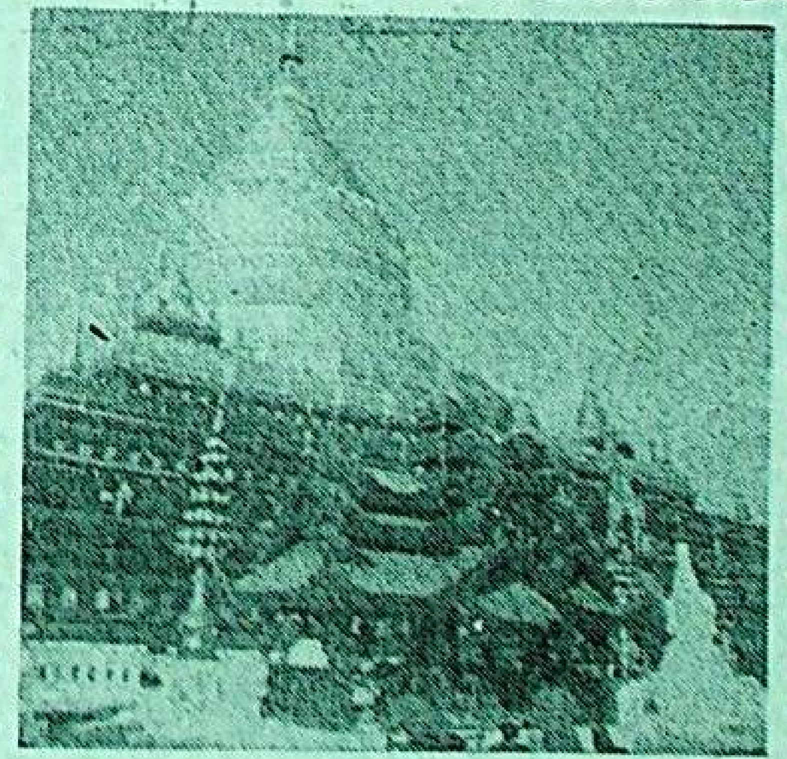

سۈرەتتە: پۇگەندىكى چوڭ ئالتۇن مۇنار

بىرمىنىڭ يەر مەيدانى 670 مىڭ كۋادرات كىلومېتر بولۇپ، شىمالى ۋە شەرقىي شىمالىي لائوس، تايلاند بىلەن، غەربىي ۋە غەربىي شىمالىي بېنگال، ھىندىستان بىلەن تۇتىشىدۇ. ئىقلىمى ئىسسىق بەلباغ پەسىللىك شامال ئىقلىمىغا تەۋە بولۇپ، دېڭىز بويى رايونلىرى پەسىللىك شامال تىپىدىكى ئىسسىق بەلباغ يامغۇرلۇق ئورمان ئىقلىمىغا كىرىدۇ. بىر يىلى ئۈچ پەسىلگە بۆلۈنىدۇ: 11-ئايدىن كېلەر يىلى 2-ئايغىچە بولغان ۋاقىت سالقىن پەسىل بولۇپ، ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرىسى 20 – 25 سېلسىيە گرادۇسقىچە بولىدۇ. بۇ ساياھەتچىلىكنىڭ ئالتۇن پەسلى ھېسابلىنىدۇ. 3- ئايدىن 5- ئايغىچە ياز پەسلى بولۇپ، تېمپېراتۇرا يۇقىرى، ھۆل- يېغىن ئاز بولىدۇ. 6- ئايدىن 10- ئايغىچە يامغۇر پەسلى بولۇپ، پۈتۈن يىللىق ھۆل- يېغىن مىقدارىنىڭ 90 پىرسەنتى بۇ مەزگىلگە مەركەزلەشكەن.

بىرما ئۇزاق تارىخقا ئىگە مەدەنىيەتلىك قەدىمكى دۆلەت. 1044- يىلى ئانولوتو بىرمىنى بىرلىككە كەلتۈرگەندىن كېيىن، پۇگەن، دوڭگۇ ۋە كوڭباۋدىن ئىبارەت ئۈچ فېئودال پادىشاھلىق ئۆتكەن. 19- ئەسىردە ئەنگلىيە بىرمىغا مۇستەملىكىچىلىك ئۇرۇشى قوزغاپ، بىرمىنى ئۆزىنىڭ مۇستەملىكىسىگە ئايلاندۇرۇۋالغان. 1942- يىلى ياپونىيە بىرمىنى بېسىۋالغان. 1945- يىلى ياپونىيە تەسلىم بولغاندىن كېيىن ئەنگلىيە ئارمىيىسى بىرمىنى قايتا ئىگىلىۋالغان. 1948- يىلى 1- ئاينىڭ 4- كۈنى بىرما ئەنگلىيە بىرلەشمىسىدىن ئايرىلىپ مۇستەقىل بولغانلىقىنى جاكارلاپ، دۆلەت نامىنى «بىرما ئىتتىپاقى» دەپ ئاتىغان.

سۈرەتتە: ئىراۋادى دەريا ۋادىسىنىڭ مەنزىرىسى

بىرمىلىقلار بۇددا دىنىغا ئېتىقاد قىلىدۇ، بۇددا دىنى بىرمىدا 2500 يىلدىن ئارتۇق تارىخقا ئىگە. بىرمىلىقلار مۇنار ياساشنى ياخشى كۆرىدۇ. دۆلەتنىڭ ھەممىلا يېرىدە مۇنارلار قەد كۆتۈرۈپ تۇرغاچقا، «مۇنارلار دۆلىتى» دېگەن نامىمۇ بار. بىرما يېزا ئىگىلىك دۆلىتى بولۇپ، ھەر يىلى 1 مىليون توننىدىن ئارتۇق گۈرۈچ ئېكسپورت قىلىدۇ. بىرمىنىڭ ئورمان بايلىقى ناھايىتى مول بولۇپ، پۈتۈن دۆلەت تۇپرىقىنىڭ 57 پىرسەنتىنى ئورمان قاپلاپ تۇرىدۇ.

«دۇنيا بىلىملىرى رەسىملىك ژۇرنىلى»دىن ئېلىندى

جۇڭگو ۋەكىلى ب د ت يىغىنى 2 - كومىتېتىدا سۆزگە چىقىپ
خەلقئارا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، ئاشلىق بىخەتەرلىكى مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 25 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ ئەزاسى يۈي چېڭتەي مۇشۇ ئاينىڭ 25 - كۈنى ب د ت يىغىنى 2 - كومىتېتى (ئىقتىساد ۋە مالىيە) دا سۆزگە چىقىپ خەلقئارا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، دۇنيا ئاشلىق بىخەتەرلىكى مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: دۇنيا ئاشلىق بىخەتەرلىك ئەھۋالىنىڭ يامانلىشىپ بېرىشى خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئالدىدا تۇرۇۋاتقان ئېغىر مەسىلە. ھازىر دۇنيادا كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئاشلىق 80 - يىللاردىكى ئوتتۇرىچە سەۋىيىدىن چۈشۈپ كەتتى. ئاشلىق ياردىمى بېرىشمۇ تۆۋەنلەپ، 70 - يىللاردىن بۇيانقى ئەڭ تۆۋەن نۇقتىغا چۈشۈپ قالدى. دۇنيا ئاشلىق بازارلىرىدا باھا ئۆرلەپ، كىرىمى تۆۋەن، ئاشلىقى يېتىشمەيدىغان نۇرغۇن دۆلەتلەر تېخىمۇ پايدىسىز ئورۇنغا چۈشۈپ قېلىپ، ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىغا ۋە ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى قوغداش تىرىشچانلىقىغا ئېغىر تەسىر يەتمەكتە

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاشلىق بىخەتەرلىكى مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتا ھەرقايسى ئەل خەلقلىرىنىڭ تىرىشچانلىقىغا تايىنىشقا توغرا كېلىدۇ. بىراق، خەلقئارا ھەمكارلىقمۇ مۇھىم، تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر ئاشلىق ياردىمى بېرىشنىڭ تۆۋەنلەپ كېتىشىدەك ئەھۋالنى ئۆزگەرتىپ، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئاشلىق بىخەتەرلىكى نىشانىغا يېتىشنى زۆرۈر مەبلەغ، تېخنىكا بىلەن تەمىن ئېتىشى كېرەك. خەلقئارا جەمئىيەتمۇ ئورۇگۋاي ئۇچرىشىشىنىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئاشلىق بىخەتەرلىكىگە، بولۇپمۇ كىرىمى تۆۋەن، ئاشلىقى يېتىشمەيدىغان دۆلەتلەرگە كەلتۈرىدىغان پاسسىپ تەسىرىنى ئەستايىدىل ئويلىشىپ كۆرۈشى ھەم تېزلىك بىلەن ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىشى كېرەك.

خۇجىنتاۋ تۈركمەنىستان مۇستەقىللىقىنىڭ بەش يىللىقىنى تەبرىكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 25 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ مۇشۇ ئاينىڭ 22 - كۈنى تەكلىپكە بىنائەن تۈركمەنىستان تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ دۆلەت مۇستەقىللىقىنىڭ بەش يىللىقىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن تەييارلاۋاتقان مەخسۇس پروگراممىسىدا سۆز قىلىپ، تۈركمەنىستان مۇستەقىللىقىنىڭ بەش يىللىقىنى تەبرىكلىدى.

خۇ جىنتاۋ مۇنداق دېدى: تۈركمەنىستان مۇستەقىل بولغان بەش يىلدىن بۇيان، نىيازوۋ زۇڭتۇڭنىڭ رەھبەرلىكىدە، ئۆز دۆلىتىنىڭ ئەمەلىيىتىگە ۋە ئالاھىدىلىكىگە بىرلەشتۈرۈپ، دۆلەتنىڭ مۇستەقىللىكىنى مۇستەھكەملەش، مىللىي ئىگىلىكنى جانلاندۇرۇش، دۆلەتنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە خەلققە بەخت يارىتىش يولىدا زور تەدبىر قوللاندى، ئۆز دۆلىتىگە خاس تەرەققىيات يولىدا قەتئىي ماڭدى. بىز تۈركمەنىستاننىڭ بىتەرەپ دۆلەتلىك ئورۇنغا ئىگە بولۇش ئارزۇسىنى چۈشىنىمىز، تۈركمەنىستان يولغا قويغان ئىچكى-تاشقى سىياسەتكە ھۆرمەت قىلىمىز، تۈركمەنىستاننىڭ رايون تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش يولىدىكى تىرىشچانلىقىنى قوللايمىز.

خۇ جىنتاۋ جۇڭگو بىلەن تۈركمەنىستاننىڭ تىرىشىشى ئارقىسىدا، ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ جەزمەن يېڭىمۇ تەرەققىي قىلىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

مۇشۇ ئاينىڭ 22 - كۈنى سۇن جۇڭشەن ئەپەندى تۇغۇلغانلىقىنىڭ 130 يىللىقىنى خاتىرىلەش ئۈچۈن، جۇڭگونىڭ ئەنگلىيىدىكى ئەلچىخانىسى لوندوندا سۇن جۇڭشەن ئەپەندىنىڭ ھاياتى ۋە ئىشلىرىغا دائىر سۈرەتلەر كۆرگەزمىسى ۋە كىنو قويۇپ بېرىپ كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى. باش ئەلچى جاڭ ئېنجۇ (سولدىن 1 - كىشى) بىلەن سۇن جۇڭشەن ئەپەندىنىڭ ئەينى ۋاقىتتىكى لوندوندىكى دوستى دوختۇر لوكۇندىنىڭ نەۋرىلىرى سۈرەتلەر كۆرگەزمىسىنى كۆردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتو تېلېگرافى

نيۇ - يوركتىكى جۇڭگولۇقلار ئىجتىمائىي تەشكىلاتلىرى ھاراق زىياپىتى ئۆتكۈزۈپ،
جۇڭگونىڭ ب د ت دىكى ئورنىنىڭ ئەسلىگە كەلگەنلىكىنىڭ 25 يىللىقىنى تەبرىكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نيۇ - يورك، 24 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. نيۇ- يوركنىڭ ھەرقايسى ساھەسىدىكى جۇڭگولۇقلار ۋە جۇڭگو مۇھاجىرلىرىدىن 500 گە يېقىن كىشى مۇشۇ ئاينىڭ 24 - كۈنى چۈشتىن كېيىن تاگرېن كوچىدىكى چىنفېڭ مەيخانىسىدا ھاراق زىياپىتى ئۆتكۈزۈپ، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ب د ت دىكى قانۇنىي ئورنى ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەنلىكىنىڭ 25 يىللىقىنى قىزغىن تەبرىكلىدى.

ھاراق زىياپىتىگە جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى چىن خۇاسۇن، جۇڭگونىڭ نيۇ - يوركتىكى باش كونسۇلخانىسىنىڭ باش كونسۇلى چيۇ شىگيۇەن ۋە نيۇ- يوركتىكى جۇڭگولۇقلار ئىجتىمائىي تەشكىلاتلىرى بىرلەشمىسى باش جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى خۇاڭ چىفېڭ سۆزىدە ئاتالمىش «جۇڭگو تەھدىتى» دېگەن نېمىنى سۆكتى. ئۇ مۇنداق دېدى: 1971 - يىل 10 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ب د ت يىغىنى مۇتلەق كۆپ ئاۋاز بىلەن 2758 - نومۇرلۇق قارار ماقۇللاپ، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ب د ت دىكى قانۇنىي ئورنىنى ئەسلىگە كەلتۈردى. «25 يىلدىن بۇيان، جۇڭگو خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە دائىمىي ئەزا دۆلەت بولۇش سۈپىتى بىلەن مۇستەقىل، ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش ئاساسىدىكى تىنچلىق دىپلوماتىيە سىياسىتىنى يۈرگۈزۈپ، ئادالەتنى ياقلاپ، زومىگەرلىككە ۋە زوراۋانلىق سىياسىتىگە قەتئىي قارشى تۇرۇپ، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ مەنپەئىتىنى پۈتۈن كۈچى بىلەن قوغداپ، دۇنيا تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداپ، ... بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقانلىقىنى سۆكتى.

نيۇ - يوركتىكى جۇڭگولۇقلار ئىجتىمائىي تەشكىلاتلىرى بىرلەشمىسى باش جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى خۇاڭ چىفېڭ سۆزىدە ئاتالمىش «جۇڭگو تەھدىتى» دېگەن نېمىنى سۆكتى. ئۇ مۇنداق دېدى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئىنتايىن ئاز ساندىكى سىياسىي سۇيىقەستچىلەر جۇڭگونىڭ قۇدرەت تېپىۋاتقانلىقىدىن خاتىرجەم بولالماي، «جۇڭگو تەھدىتى» دېگەن نېمىنى تەرغىب قىلىپ، جۇڭگونى ئۆكتەملىك بىلەن ئەيىبلەپ، كىشىلەرگە دېگىلى بولمايدىغان مەقسەتكە يەتمەكچى بولۇشتى، تېخىمۇ ئاز ساندىكى دۆلەتلەر تەيۋەن مۇستەقىللىكى كۈچلىرىگە ماسلىشىپ، تەيۋەننىڭ ب د ت غا كىرىشى ئۈچۈن دۇمباق چېلىشتى، بولارغا

غالى خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئاچارچىلىقنى يېڭىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 25 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ب د تنىڭ باش كاتىپى غالى مۇشۇ ئاينىڭ 25 - كۈنى ب د ت باش شتابىدا ئۆتكۈزۈلگەن «دۇنيا ئاشلىق كۈنى» نى خاتىرىلەش يىغىنىدا خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ھەر خىل تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئاچارچىلىق ۋە ئوزۇقلۇق يېتىشمەسلىك خەۋپى بومۇمىيۈزلۈك مىليونغىچە ئادەم يود يېتىشمەسلىك كېسەللىكىگە گىرىپتار بولدى، تەخمىنەن 200 مىليون بالىغا ئاقسىل ۋە ئېنېرگىيە ئېغىر دەرىجىدە يېتىشمەيدۇ». ئۇ نامراتلىق - ئاچارچىلىق ۋە ئوزۇقلۇق يېتىشمەسلىكنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان تۈپ ئامىل، دەپ ھېسابلىدى.

قىلىشنى نامراتلىقنى تۈگىتىشنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى قىلىش كېرەك؛ يېزا ئىگىلىكى ۋە ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنىڭ سىجىل داۋاملىشىشىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك؛ ئاياللارنىڭ ئىقتىسادىي ئورنى ۋە سالامەتلىك سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش كېرەك؛ ئاچارچىلىق ۋە ئوزۇقلۇق يېتىشمەسلىك خەۋپى بومۇمىيۈزلۈك

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ لى پېڭ فىلىپپىن، ئورۇگۋاي ۋە بىرمىلىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

△ لى لەنچىڭ مىسىرلىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

△ چيەن چىچېن چەت ئەللىك سودىگەرلەر بىلەن كۆرۈشتى

△ چى خاۋتيەن نامىبىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى بىلەن كۆرۈشتى

△ چاۋشيەندە جۇڭگو خەلق پىدائىي قىسىملىرىنىڭ چاۋشيەنگە بېرىپ ئۇرۇشقا قاتناشقانلىقىنىڭ 46 يىللىقى خاتىرىلەندى

△ موڭغۇلىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى خەلقئارا بۆلۈمىنىڭ باشلىقى ج ك پ دوستلۇق ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

«يادرو خەۋپسىزلىكى ئەھدىنامىسى» رەسمىي كۈچكە ئىگە بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋېنا خەۋىرى. خەلقئارا ئاتوم ئېنېرگىيىسى ئورگىنى مۇشۇ ئاينىڭ 24 - كۈنى «يادرو خەۋپسىزلىكى ئەھدىنامىسى» نىڭ بۈگۈندىن باشلاپ رەسمىي كۈچكە ئىگە بولغانلىقىنى جاكارلىدى.

«يادرو خەۋپسىزلىكى ئەھدىنامىسى» 1994 - يىلى 6 - ئايدا ۋېنا خەلقئارا ئاتوم ئېنېرگىيىسى ئورگىنى باش شتابىنىڭ خەلقئارا يادرو خەۋپسىزلىكى ئەھدىنامىسى بويىچە دىپلوماتىيە يىغىنىدا ماقۇللانغان، شۇ

باش كونسۇلى چيۇ شىيۇەن ۋە نيۇ يوركتىكى جۇڭگولۇقلار ئىجتىمائىي تەشكىلاتلىرى بىرلەشمىسى باش جەمئىيىتىنىڭ باش مەسلىھەتچىسى يىڭ شىگجيۇ، رەئىسى خۋاڭ چىچېڭ قاتارلىق كىشىلەر قاتناشتى.

چىن خۋاسۇن سۆز قىلىپ مۇنداق

يەر شارىدىكىلەرنىڭ بىرلىكتە راۋاجلىنىشنى ئىلگىرى سۈردى.»

چىن خۋاسۇن تەيۋەن دائىرىلىرىنىڭ «ب د ت غا يېڭىباشتىن قايتىپ كىرىش»، «يالغاندىن بىرلىككە كىرىش، راستىن مۇستەقىل بولۇش»

ماسلىشىپ، تەيۋەننىڭ ب د ت غا كىرىشى ئۈچۈن دۈمباق چېلىشتى، بۇلارغا تەيۋەنلىك قېرىنداشلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بارلىق جۇڭگو خەلقى ھەم چەت ئەللەردىكى جۇڭگولۇقلار قەتئىي قارشى تۇرىدۇ.

قوللىنىپ، ئاچارچىلىق ۋە ئۇزۇقلۇق يېتىشمەسلىكنى تۈگىتىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

غالى مۇنداق دېدى: «ھازىر دۇنيادا 800 مىليون ئادەم ئاچارچىلىقتا ئۆتۈۋاتىدۇ، 200 مىليوندىن 300

ئامىل، دەپ ھېسابلىدى.

غالى ئاچارچىلىق مەسىلىسىنى تۈپ جەھەتتىن ھەل قىلىش توغرىسىدا تەكلىپ بەردى: ئاشلىقتا كاپالەتلىك يېتىشمەسلىك خەۋپى ئومۇميۈزلۈك مەۋجۇت رايونلار مەسىلىسىنى، بولۇپمۇ ئافرىقا مەسىلىسىنى نۇقتىلىق ھەل قىلىش كېرەك.

دىپلوماتىيە يىغىنىدا ماقۇللانغان، شۇ يىلى 9 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن باشلاپ ئىمزا قويۇشقا تارقىتىلغان. ئەھدىنامىدە مەزكۇر ئەھدىنامە 22- پارچە تەستىقنامە تاپشۇرۇۋېلىنغان كۈندىن باشلاپ ھېسابلىغاندا 90 كۈندىن كېيىن كۈچكە ئىگە بولىدۇ، دەپ بەلگىلەنگەن. ھازىرغىچە 27 دۆلەت ئەھدىنامىنى تەستىقلىدى، ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى 19 دۆلەتتە يادرو ئېلېكتر ئىستانسىسى بار، جۇڭگو 1994- يىل 9 - ئاينىڭ 20- كۈنى بۇ ئەھدىنامىنى ئىمزالىغان، بۇ يىل 4- ئاينىڭ 10 - كۈنى بۇ ئورگاننىڭ باش ئىش بېجىرگۈچىسى ھانىس بۆركسقا تەستىقنامە تاپشۇرغانىدى.

تۇنجى نۆۋەتلىك دۇنيا تەبىئىي مۇھىتنى قوغداش يىغىنى يېپىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مونترېئال خەۋىرى. تۇنجى نۆۋەتلىك دۇنيا تەبىئىي مۇھىتنى قوغداش يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 23 - كۈنى كانادانىڭ مونترېئال شەھىرىدە ئاياغلاشتى.

ئون كۈندىن بۇيان يىغىنغا قاتناشقان 3000 دىن ئارتۇق كىشى ئىقتىساد ۋە مۇھىت ئاسراش، سودىنىڭ تەبىئەتنى ئاسراشتىكى رولى، كېلىمات ئۆزگىرىشىنىڭ ئېكولوگىيىلىك سىستېمىغا بولغان تەسىرى ھەم مۇھىت بىخەتەرلىكى قاتارلىق مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى. يىغىندا دۇنيا تەبىئىي مۇھىتنى قوغداشقا دائىر 120 تەكلىپ لايىھىسى مۇزاكىرە قىلىندى ھەم ماقۇللاندى، بۇ تەكلىپ لايىھىلىرى قانۇنىي چەكلەش كۈچىگە ئىگە بولمىسىمۇ، لېكىن خەلقئارا تەبىئەت ھەم تەبىئىي بايلىقلارنى مۇھاپىزەت قىلىش ئىتتىپاقىنىڭ قىبلىنامىسى قىلىنىدۇ.

يىغىندا يەنە تەبىئىي مۇھىتنى قوغداشنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن يېڭى يەر شارى خاراكتېرلىك جانلىقلار ئۇچۇر سىستېمىسى بەرپا قىلىش قارار قىلىندى. بۇ سىستېما پۈتكەندىن كېيىن، دۇنيادىكى ئەڭ مۇكەممەل تۈرلەر ۋە ئېكولوگىيىلىك سىستېمىغا دائىر سانلىق مەلۇماتلار ئامبىرى بولۇپ قالىدۇ.

ئېكۋادورلۇق كاكاباشى خانىم يىغىندا خەلقئارا تەبىئەت ۋە تەبىئىي بايلىقنى مۇھاپىزەت قىلىش ئىتتىپاقىنىڭ يېڭى نۆۋەتلىك رەئىسلىكىگە سايلاندى.

بۇ قېتىمقى يىغىننى خەلقئارا تەبىئەت ھەم تەبىئىي بايلىقلارنى مۇھاپىزەت قىلىش ئىتتىپاقى ئويۇشتۇرغان. جۇڭگو يىغىن ئېچىش ھارپىسىدا بۇ تەشكىلاتقا ئەزا بولدى.

يىغىن ئوماننىڭ دۆلەت باشلىقى قابۇس بىن سەئىدنىڭ ئۆز دۆلىتىنىڭ تەبىئىي مۇھىتنى قوغداشقا قوشقان تۆھپىسىنى ۋە دۇنيانىڭ تەبىئىي مۇھىتنى قوغداشنى زور كۈچ بىلەن قوللىغانلىقىنى تەقدىرلەش ئۈچۈن، ئۇنىڭغا خەلقئارا تەبىئەت ھەم تەبىئىي بايلىقلارنى مۇھاپىزەت قىلىش ئىتتىپاقىنىڭ ئالىي مۇكاپاتى - پىل پۈس مېدالىنى بەردى.

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ ب د ت نىڭ باش كاتىپى غالى مۇشۇ ئاينىڭ 24 - كۈنى «ب د ت كۈنى»نى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن يىغىندا سۆز قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ب د ت بۈگۈندىن كېيىن خەلقئارا ۋەزىيەتنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئۇيغۇنلىشىدۇ، ئىنسانىيەتنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تۆھپە قوشىدۇ، دەۋرنىڭ خىرىسىنى، 21- ئەسىرنى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن ياخشى تەييارلىق قىلىدۇ.

△ مېكسىكا زۇڭتۇڭى سېدىللو مۇشۇ ئاينىڭ 24 - كۈنى دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا سۆز قىلىپ، ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ نامراتلىققا قارشى كۈرەش قىلىشىنى مۇراجىئەت قىلدى، ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش، ئىجتىمائىي ئادىللىقنى يولغا قويۇش، خەلقئارا مۇناسىۋەتنى دېموكراتىيىلەشتۈرۈش ۋە ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا ھۆرمەت قىلىشنىڭ دۇنيا تىنچلىقىنىڭ ئاساسىي ئىكەنلىكىنى تەكىتلىدى.

△ روسىيە زۇڭتۇڭى يېلتسىن مۇشۇ ئاينىڭ 25 - كۈنى رادىئودا نۇتۇق سۆزلەپ، روسىيە خەلقىنىڭ بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، ئىناق ئۆتۈشنى مۇراجىئەت قىلدى.

△ ئىسرائىلىيە ۋە پەلەستىن بىرلەشمە بىتەرەپلىك كومىتېتىنىڭ بىخەتەرلىك گۇرۇپپىسى كومىتېتى مۇشۇ ئاينىڭ 24 - كۈنى كېچىدىن 25- كۈنى سەھەرگىچە ئىسرائىلىيە ھېبروندىن قىسمەن قوشۇن چېكىندۈرگەندىن كېيىنكى 450 يەھۇدىي ئولتۇراقلاشقۇچىنىڭ بىخەتەرلىكىنى ئورۇنلاشتۇرۇش مەسىلىسى توغرىسىدا سۆھبەتلەشتى.

△ خەۋەرگە قارىغاندا، ئافغانىستان قوراللىق گۇرۇھى تالىبان مۇشۇ ئاينىڭ 26 - كۈنى دوستۇم رەھبەرلىكىدىكى ئۆزبېك خەلق ئەسكەرلىرى كونتروللۇقىدىكى بادگىس ئۆلكىسىگە ھۇجۇم قىلغان ھەم بۇ ئۆلكىنى ئىشغال قىلغان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

دۇنيادىكى شەھەرلەرنىڭ قاتناش ئەھۋالى

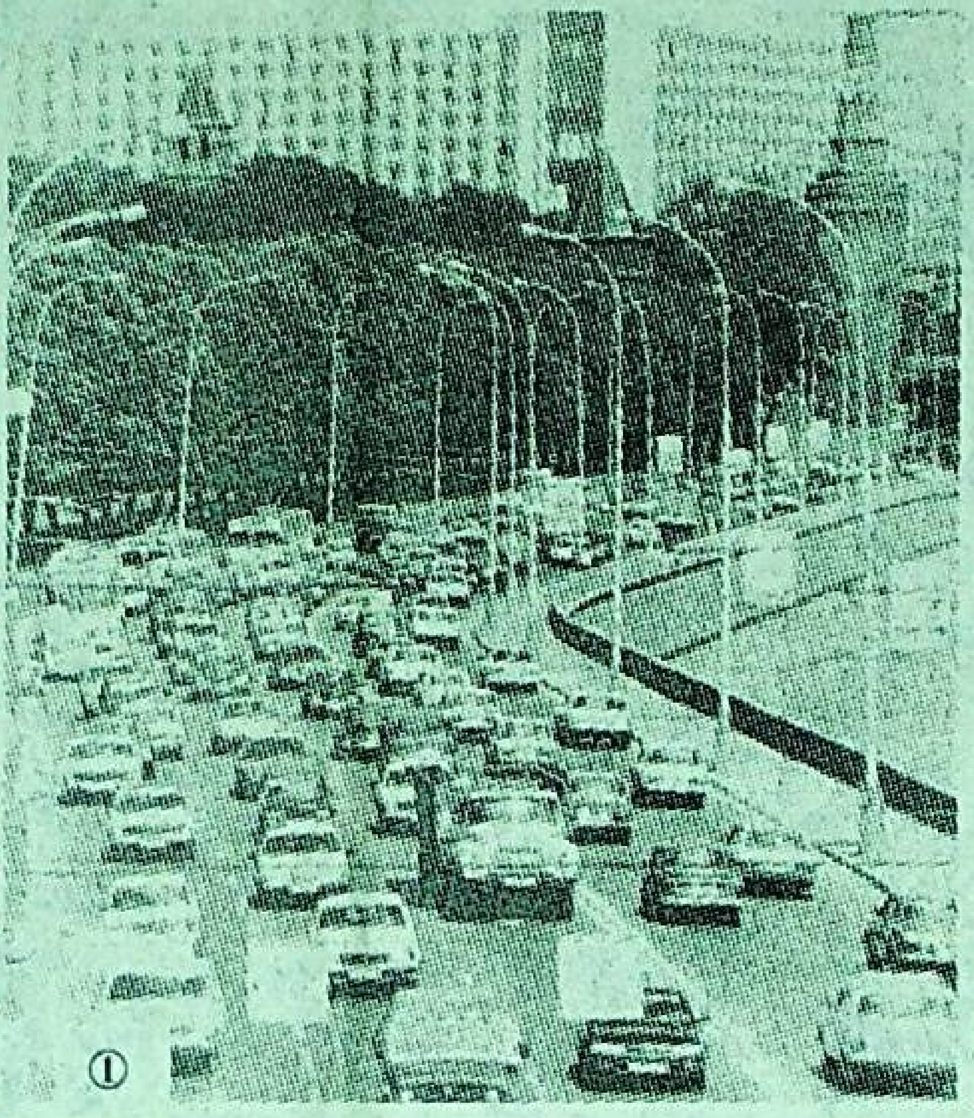

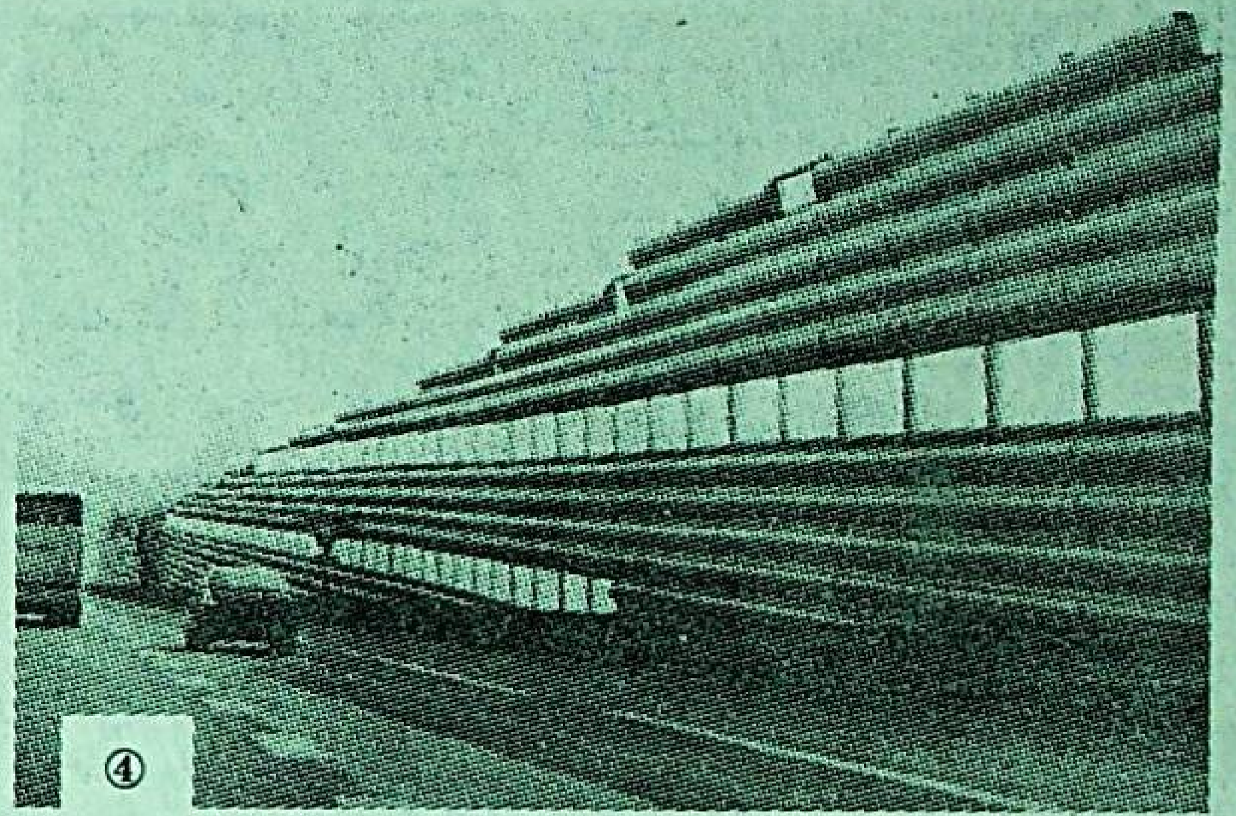

(1) روسىيىدىكى نۇرغۇن شەھەرلەردە قاتناش توسۇلۇپ قېلىش ئېغىر بولماقتا. پايتەخت موسكۋادىكى كرېمل سارىيىغا يېقىن چوڭ كوچىدا ئاپتوموبىللار ئۆچرەت بىلەن «ئۆمىلەپ» ماڭماقتا.

(2) شياڭگاڭ دۇنيا بويىچە يول زىچلىقى ئەڭ يۇقىرى رايونلارنىڭ بىرى. ھازىر ئاھالىلەر رايونىنىڭ تەخمىنەن 200 كۋادرات كىلومېتر دائىرىسىدە ستېرېئولۇق زامانىۋى يول تورى شەكىللەندى.

(3) سىنگاپوردا يوللار كەڭ، تەكشى، راۋان. شەھەر بىلەن شەھەر ئەتراپىنى تۇتاشتۇرىدىغان يەر ئاستى پويىزى شەھەر خەلقىنىڭ ئاساسلىق قاتناش قوراللىرىنىڭ بىرى بولۇپ قالدى. سۈرەتتە: ئاسما كۆۋرۈكتىكى پويىز سىنگاپورنىڭ يۇلاڭ سانائەت رايونىدىكى ئاھالىلەر رايونىدىن ئۆتمەكتە.

(4) فرانسىيىنىڭ پايتەختى پارىژدىكى تېز سۈرئەتلىك تاشيولدا ئاۋاز توسىدىغان تام بار، ئۇ ئاپتوموبىل شاۋقۇنىنىڭ تارقىلىشىنى ئۈنۈملۈك توسىدۇ.

(5) تراللېبۇس ئامېرىكىنىڭ چىكاگو شەھىرىدىكى ئاۋات رايونلارنى كېسىپ ئۆتىدۇ. تراللېبۇس ترانسپورت ئىقتىدارى يۇقىرى بولۇش، سۈرئىتى تېز بولۇش، يەرنى ئاز ئىگىلەش، ئېنېرگىيە سەرپىياتى ئاز بولۇش، بۇلغىنىش تۆۋەن بولۇشتەك ئالاھىدىلىككە ئىگە بولغانلىقتىن، 100 يىلغا يېقىن ۋاقىتتىن بۇيان چىكاگو شەھىرىنىڭ مۇھىم قاتناش قوراللىرىنىڭ بىرى بولۇپ كەلمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

[illegible] ئالغىنچاق كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102)

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z

新疆日报
（维文）

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 ـ يىل 10 ـ ئاينىڭ 30 ـ كۈنى (چارشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

جياڭ زېمىن قاتارلىق رەھبەرلەر دۆلەت مەمۇرىي ئىشلىرى شۆبىۋەنگە بېغىشلىما يېزىپ بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 ـ ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ئېلىمىزدە ئالىي، ئوتتۇرا دەرىجىلىك دۆلەت خىزمەتچىلىرىنى يېتىشتۈرىدىغان يېڭى تىپتىكى بىلىم يۇرتى دۆلەت مەمۇرىي ئىشلىرى شۆبىۋەنى بۈگۈن داغدۇغىلىق ھالدا مەكتەپ قۇرۇلۇش ۋە ئوقۇش باشلاش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى. جياڭ زېمىن قاتارلىق پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى شۆبىۋەنگە بېغىشلىما يېزىپ بەردى. جياڭ زېمىننىڭ بېغىشلىمىسى: «مەڭگۈ خەلقنىڭ چاكىرى بولايلى»؛ لى پېڭنىڭ بېغىشلىمىسى: «خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى ئاساسىي مەقسەت قىلىدىغان، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تەلىپىگە لايىقلىشالايدىغان قابىل، يۇقىرى ئۈنۈملۈك دۆلەت خىزمەتچىلىرى قوشۇنىنى يېتىشتۈرەيلى»؛ چياۋشىنىڭ بېغىشلىمىسى: «دۆلەت ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ، ئەمەلىيەتكە يۈزلىنىپ، دۇنياغا نەزەر سېلىپ، مەكتەپنى ئىشكىنى ئېچىۋېتىپ باشقۇرۇپ، دۆلەت مەمۇرىي ئىشلىرى شۆبىۋەنىنى جۇڭگوچە ئالاھىدىلىككە ئىگە دۆلەت خىزمەتچىلىرىنى تەربىيىلەش بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقايلى»؛ لى رۈيخۇەننىڭ بېغىشلىمىسى: «خەلقنىڭ چاكارلىرىنى، ئىختىساسلىق باشقۇرغۇچىلارنى يېتىشتۈرەيلى»؛ ليۇخۇا چىڭنىڭ بېغىشلىمىسى: «سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرى ئۈچۈن مۇنەۋۋەر ئىختىساسلىق باشقۇرغۇچىلارنى يېتىشتۈرەيلى»؛ جۇرۇڭجى، خۇجىنتاۋ شۆبىۋەنىڭ ئوقۇش باشلىغانلىقىنى تەبرىكلەپ خەت ئەۋەتتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ئىشخانىسى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملاردىن «شىنجاڭ گېزىتى»نى تارقىتىش خىزمىتىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ئىشخانىسى يېقىندا جايلارغا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملاردىن «شىنجاڭ گېزىتى» نى تارقىتىش خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى.

«ئۇقتۇرۇش» تا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: «شىنجاڭ گېزىتى» ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئورگان گېزىتى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خىزمەتلىرىگە يېتەكچىلىك قىلىشىدىكى مۇھىم جامائەت پىكرى قورالى بولۇپ، ماركسىزم، لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى، پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى تەشۋىق قىلىش، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىپ، تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلىشتىن ئىبارەت مۇھىم ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئالغان. سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشلىرىدا جامائەتچىلىكنى يېتەكلەش ۋە تەربىيىلەشتە مۇھىم رول ئويناۋاتىدۇ. «شىنجاڭ گېزىتى» نى تارقىتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئادەتتىكى كەسپىي خىزمەت بولماستىن، بەلكى جىددىي سىياسىي ۋەزىپە. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار پارتىيە گېزىتىنى تارقىتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى تولۇق تونۇپ، ئۇنى داۋاملىق مۇھىم خىزمەت سۈپىتىدە تۇتۇشى كېرەك.

«ئۇقتۇرۇش» تا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: گېزىت ـ ژۇرنال تارقىتىش خىزمىتىدە ئالدى بىلەن «شىنجاڭ گېزىتى» نى تارقىتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرى «شىنجاڭ گېزىتى» نى تارقىتىش خىزمىتىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، مەسئۇل شۇجىلار كونكرېت تۇتۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇشى؛

(ئاخىرى 4 ـ بەتتە)

ئاپتونوم رايون چاقىرغان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتى يىغىنى مۇنداق چاقىرىق قىلدى:

بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلايلى

يىغىندا ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت سۆز قىلدى

جانابىل، جاڭ ۋېنيۈ، جوشېڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي، ۋاڭ چۈەنيۇ، لى فېڭزې، جاڭ يۈنچۈەن، ۋۇدۇنفۇ قاتارلىقلار يىغىنغا قاتناشتى

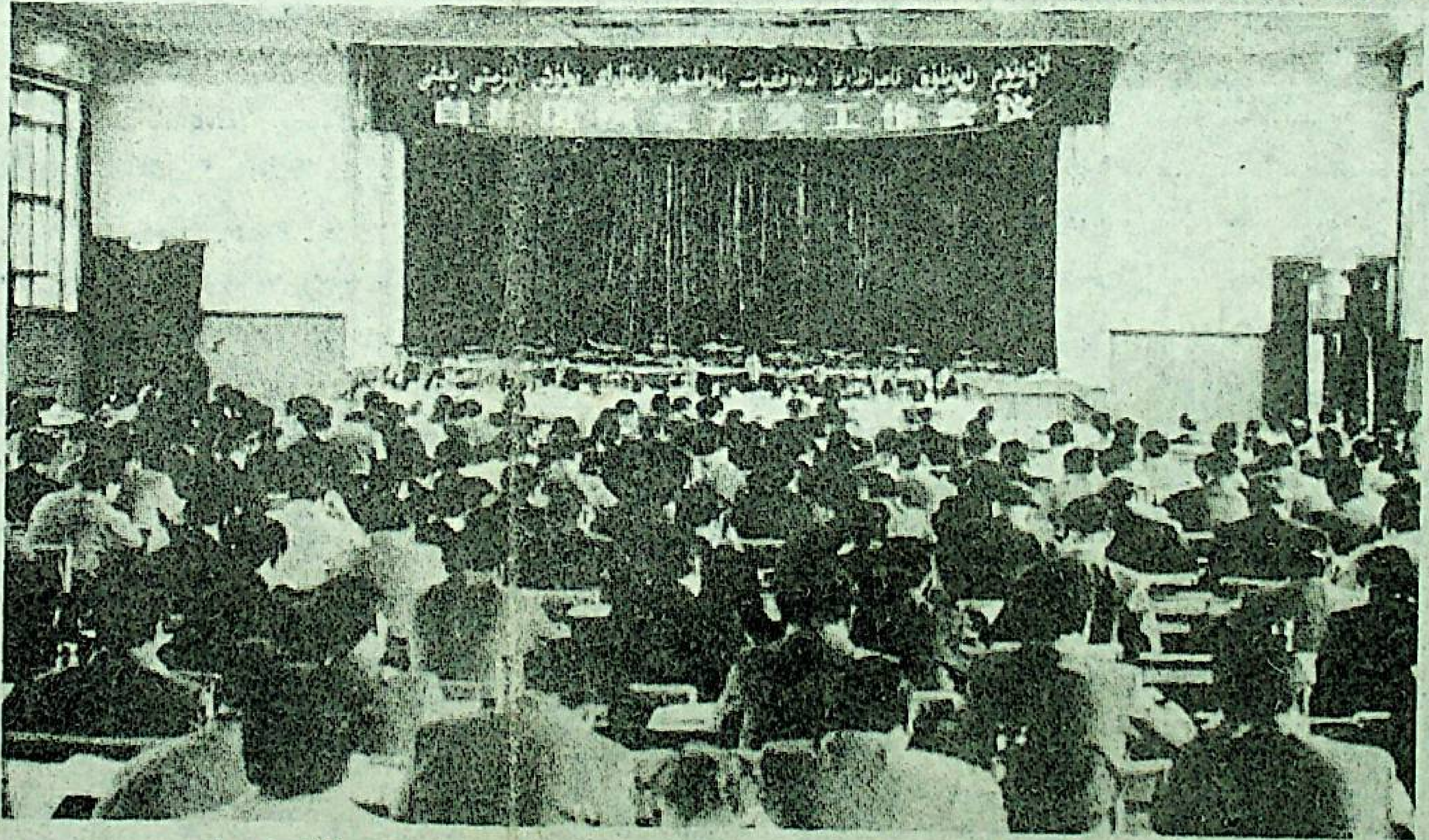

سۈرەتتە: يىغىن مەيدانىدىن كۆرۈنۈش. ئۆز مۇخبىرىمىز **ۋاڭ ۋېيجۈن** فوتوسى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتئىمىن ئۇبۇل** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون چاقىرغان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتى يىغىنى 10-ئاينىڭ 29-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن باشلاندى. يىغىن ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى، تارماقلار، ساھەلەرنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى تۈزگەن نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش پىلانىغا ئاساسەن، ئۆزلىرىنىڭ ئۈستۈنلۈكى ۋە خىزمەت ئالاھىدىلىكىگە بىرلەشتۈرۈپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش ۋەزىپىسى ۋە تەدبىرلىرىنى ئېنىق بېكىتىپ، بىرنىيەتتە ھەمكارلىشىپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىشقا چاقىردى.

يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت مۇھىم سۆز قىلدى (تولۇق تېكىستى ئايرىم بېرىلىدۇ). يىغىنغا ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىدىن جانابىل، جاڭ ۋېنيۈ، جوشېڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي، ۋاڭ چۈەنيۇ، لى فېڭزې، جاڭ يۈنچۈەن، ۋۇدۇنفۇ قاتارلىقلار قاتناشتى.

بۇ قېتىمقى يىغىندا مەركەز ئاچقان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ

* * * * *

قىلىندى. لېكىن، نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە يەنە 30 نامرات ناھىيە بار، بۇنىڭ ئىچىدىكى 25 ناھىيە «دۆلەتنىڭ يەتتە يىلدا 80 مىليون ئاھالىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش پىلانى»غا كىرگۈزۈلگەن،

* * * * *

قىسمى جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئىككى ۋىلايەت، بىر ئوبلاست ۋە شىمالىي شىنجاڭدىكى چارۋىچىلىق رايونلىرىغا تارقالغان.

يىغىن مۇنداق دەپ ھېسابلىدى:

تۇرپان ـ ئۈرۈمچى ـ داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنىڭ

10 ـ توختام تۈرىگە خېرىدار چاقىرىش باشلاندى

ئۆگىنىپ، ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، كېيىنكى باسقۇچلۇق نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىش ۋە ئۇنى ئورۇنلاشتۇرۇش، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە يېزا-قىشلاق ئاھالىسىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇشنى ھەل قىلىش مەسىلىسى مۇھاكىمە قىلىندۇ.

1986 - يىلدىن 1995-يىلغىچە، ئاپتونوم رايون بويىچە 1 مىليون 500 مىڭدىن كۆپرەك كىشىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسى دەسلەپكى قەدەمدە ھەل قىلىنىپ، مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش پىلانى»غا كىرگۈزۈلگەن، نۇقتىلىق يار-يۆلەك بولۇنىدىغان ناھىيە، قالغان بەش ناھىيە ئاپتونوم رايون نۇقتىلىق يار-يۆلەك بولىدىغان ناھىيە. بۇنىڭدىن باشقا، نامرات ھېسابلانمايدىغان ناھىيىلەردە يەنە 19 نامرات يېزا بار. دۆلەتنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ساپ كىرىمى 530 يۈەن بولۇش دېگەن ئۆلچىمى بويىچە ئۆلچىگەندە، 1995-يىلىنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايون بويىچە 310 مىڭ دېھقان، چارۋىچى ئائىلىسى، 1 مىليون 430 مىڭ كىشى بۇ ئۆلچەمگە يەتمىدى. دېمەك ئاپتونوم رايونىمىز نوپۇسىنىڭ 12 دىن بىر قىسمىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسى تېخى ھەل بولمىدى. بۇ نامرات ئاھالىلەرنىڭ كۆپ

6 - ئومۇمىي يىغىننىڭ ھۆججەتلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنەيلى، ئىزچىللاشتۇرايلى

قىزىلسۇ ئوبلاستىنىڭ رەھبەرلىرى ج ك پ 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل** خەۋەر قىلىدۇ: «ج ك پ 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش ئارقىلىق ئوبلاستىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا زور تەرەققىياتلارنى قولغا كەلتۈرۈشكە تىرىشىمىز...» بۇ قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ بەش يۈرۈش رەھبەرلىك يەنى سەدىكى رەھبەرلەرنىڭ ۋە «ئىككى مەھكىمە» رەھبەرلىرىنىڭ پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش يىغىنىدا بىلدۈرگەن ئىپادىسى.

ئوبلاست رەھبەرلىرى بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ قارارى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىدىغان پروگرامما خاراكتېرلىك ھۆججەت. ئۇ پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى تېخىمۇ ئوبدان ئېلىپ بېرىش بىلەن بىللە، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېڭى ۋەزىيىتىنى يارىتىشقا ئىلھاملاندۇردى.

ئوبلاستلىق پارتكوم ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىدىن تېزدىن ھەرىكەتكە كېلىپ، پارتىيە ئەزالىرى ۋە ھەر مىللەت كادىر، ئاممىسىنى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە تەشكىللەپ، كۆپچىلىكنىڭ تونۇشى، ئىدىيىسىنى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھى ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

ئاقسۇ ۋىلايىتى پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىشنى ئورۇنلاشتۇردى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ھىدايەت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ ۋىلايىتى پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىشنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇشنى ئورۇنلاشتۇردى.

پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنى ئاياغلاشقىنى بىلەن تەڭ ۋىلايەتلىك پارتكوم، خەلق قۇرۇلتىيى خىزمەت كومىتېتى، مەمۇرىي مەھكىمە، سىياسىي مەسلىھەت كېڭىشى خىزمەت كومىتېتى ۋە پارتكومنىڭ ھەرقايسى تارماقلىرىدىكى رەھبەرلەر ئومۇمىي يىغىننىڭ ئاخباراتىنى ۋە «خەلق گېزىتى»نىڭ باش ماقالىسىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى ھەم ۋىلايەتنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، مۇھاكىمىنى قانات يايدۇردى. 6-ئومۇمىي يىغىن روھىنى تەشۋىق قىلىش، ئۆگىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتىكى تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى:

- ۋىلايەتتىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرى 6-ئومۇمىي يىغىن روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىشنى نۆۋەتتىكى مەركىزىي ۋەزىپە قاتارىدا تۇتۇپ، تەشۋىقات پائالىيىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش؛ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار باشلامچىلىق بىلەن ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش، ئۆگىنىش كۇرسلىرى ئېچىش، دوكلات يىغىنلىرى ئويۇشتۇرۇش، لېكسىيە سۆزلەش ئارقىلىق ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىشنى چوڭقۇرلۇققا يېتەكلەش؛ ۋىلايەت، ناھىيە، شەھەرلىك تەشۋىقات تارماقلىرى يېتەكلەش، ھەيدەكچىلىك قىلىش، تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىش.

- ئومۇمىي يىغىن روھىنى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى يۈكسەلدۈرۈش؛ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭ ئۇدۇلىنى ساقلاش ۋە چوڭقۇر، ئىنچىكە تەكشۈرۈپ - تەتقىق قىلىش ئاساسىدا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پىلانىنى تۈزۈپ چىقىش ۋە باسقۇچلۇق خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش.

- ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىش، مۇقىملىقنى مۇستەھكەملەشنى زىچ چۆرىدىگەن ھالدا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيەتلىرىنى، مەسىلەن: جاڭجياگاڭنىڭ تەجرىبىسىنى ئۆگىنىش پائالىيىتى، مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتى، «ئون يۇلتۇزلۇق» مەدەنىيەتلىك ئائىلىلەرنى باھالاپ سېلىشتۇرۇش پائالىيىتى، «قوش نەمۇنىچى» ناھىيە- شەھەر بەرپا قىلىش پائالىيىتى، مەدەنىيەتلىك شەھەر قۇرۇش پائالىيىتى «چېگرا رايون مەدەنىيەت كارىدورى» قۇرۇلۇشى پائالىيىتى قاتارلىقلارنى تەڭ قانات يايدۇرۇش.

- ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى 6-ئومۇمىي يىغىن روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىشتا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ۋىلايەتنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ پۇختا، ئۈنۈملۈك ئېلىپ بېرىلىشىغا تۈرتكە بولۇش.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇكېرىم سىيتنىياز**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **جۇخۇاڭ** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان - ئۈرۈمچى- داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنىڭ 10 - توختام تۈرى خەۋەرلىشىش، يورۇتۇش قۇرۇلۇشىغا خېرىدار چاقىرىش تەكلىپنامىسىنىڭ 1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 3 - كۈنى «خەلق گېزىتى»، «جۇڭگو گېزىتى» (ئىنگلىزچە نەشرى)دە ئېلان قىلىنىشى بىلەن، تۇرپان - ئۈرۈمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنىڭ 10 - توختام تۈرىگە خېرىدار چاقىرىش رەسمىي باشلاندى.

جۇڭگو ماشىنىسازلىق ئىمپورت - ئېكسپورت شىركىتىنىڭ خەلقئارا خېرىدار چاقىرىش شىركىتى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشى قوماندانلىق شتابى قۇرۇلۇش ئورۇنلىرىنى ئىجرا قىلىش ئىشخانىسى بەرگەن ھوقۇققا ئاساسەن، دۇنيا بانكىسى ھازىر يولغا قويۇۋاتقان «مال سېتىۋېلىش كۆرسەتكۈچى»گە بەلگىلەنگەن لاياقەتلىك مال مەنبەسىگە ئىگە دۆلەتلەردىكى خېرىدار بولغۇچىلارنى تۇرپان - ئۈرۈمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشىنىڭ 10 - توختام تۈرى يەنى خەۋەرلىشىش، ھەق يىغىش، ستېرېئولۇق كۆۋرۈك رايونلىرىنىڭ يورۇتۇش سىستېمىسى قاتارلىقلارنىڭ لايىھىسى، ئۈسكۈنىلەرنى ياساش، مال بىلەن تەمىنلەش ۋە قۇراشتۇرۇش، تەڭشەش، تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش قاتارلىقلار ئۈستىدە خەلقئارا رىقابەت خاراكتېرلىك يوشۇرۇن خېرىدار چاقىرىش ئۇسۇلى ئارقىلىق خېرىدارلىققا چاقىرىدۇ.

ھازىر بۇ تۈرگە خېرىدار چاقىرىش خىزمىتى داۋاملىشىۋاتىدۇ.

يىغىن مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە يېزا، قىشلاق ئاھالىسىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىشتا ۋاقىت ئىنتايىن قىس، ۋەزىپە ئىنتايىن مۇشكۇل؛ ھازىر نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتى مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش باسقۇچىغا كىردى. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى، ساھەلەر، كەسپلەر، تارماقلار ۋە پۈتكۈل جەمئىيەت تونۇشىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈپ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىش تەخىرسىزلىكى ۋە مەسئۇلىيەتچانلىقىنى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

تۇرپان ۋىلايىتىدە ئۆز مەنپەئىتىنى دەپ كارخانىنى زىيانغا ئۇچراتقانلار تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ساتتار رېقىپ** خەۋەر قىلىدۇ. تۇرپان ۋىلايىتى كۈچ تەشكىللەپ، ئاممىنىڭ ئىنكاسىغا ئاساسەن بىر قىسىم كارخانىلارنى تەكشۈرۈپ، ئۆز مەنپەئىتىنى دەپ كارخانىنى زىيانغا ئۇچراتقان زاۋۇت باشلىقى (دىرېكتور) لارغا قانۇن بويىچە تېگىشلىك جازا بەردى.

كارخانا ئىسلاھاتى چوڭقۇرلىشىپ، زاۋۇت، كارخانىلاردا زاۋۇت باشلىقى (دىرېكتور) مەسئۇل بولۇش تۈزۈمى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، كارخانىلار تېز روناق تاپتى. كۆپ ساندىكى كارخانىچىلار سىياسەت يول قويغان دائىرىدە ئەتراپلىق ئىزدىنىپ ۋە توغرا يولدا مېڭىپ ئىشلەپچىقىرىشنى يۈكسەلدۈردى. ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ھىمايىسىگە ئېرىشتى. ئەمما بىر قىسىم زاۋۇت باشلىقى ۋە دىرېكتورلار پارتىيە، خەلق بەرگەن ھوقۇقتىن قالايمىقان پايدىلىنىپ، قانۇن- ئىنتىزامنى كۆزگە ئىلماي، ئومۇمنى زىيانغا ئۇچرىتىش بەدىلىگە ئۆزىنى سەمرىتىش كويىدا بولدى. خىزمەت قولايلىقىدىن پايدىلىنىپ، خۇسۇسىي تىجارەت بىلەن شۇغۇللاندى. شېرىنكانە ئېلىپ كارخانىنى زىيانغا ئۇچراتتى. ئومۇمنىڭ پۇلىغا يەپ، ئىچىپ، سەيلە- ساياھەت قىلدى ۋە كارخانىنىڭ مال - مۈلكىنى ئىگىلىۋالدى. مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىپ، دۆلەت مال - مۈلكى ۋە مەبلىغىنىڭ ئۆز جايىغا ئىشلىتىلمەي، ئېقىپ كېتىشىگە سەۋەبچى بولدى. مۇھىمى ئۇلار شەخسىي مەنپەئەتكە بېرىلىپ كارخانىلارنى زىيان تارتىش ۋە تاقىلىپ قېلىش گىردابىغا ئېلىپ باردى. ۋىلايەتتىكى تەپتىش تارماقلىرى ئاممىنىڭ ئىنكاسى كۈچلۈك بولغان بۇ خىل ئەھۋاللارنى تۈزىتىش ئۈچۈن، ئۆتكەن يىلدىن باشلاپ كۈچ تەشكىللەپ، كارخانىلارنى نۇقتىلىق تەكشۈردى. تەكشۈرۈش گورۇپپىسىدىكى خادىملار «يولۋاسنىڭ ساغرىسىنى سىلاش»قا جۈرئەت قىلىپ، ۋىلايەت بويىچە 25 كارخانىدىكى 30 نەپەر مەسئۇل خادىمنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاپ، پارتىيە ئىنتىزامى ۋە قانۇن - نىزاملار بويىچە تېگىشلىك بىر تەرەپ قىلدى. تۇرپان شەھەرلىك سىمونت زاۋۇتىدىكى ئۈچ مەسئۇل خادىمنىڭ يېڭى ئۈسكۈنە سېتىۋېلىش جەريانىدا قارشى تەرەپتىن 30 مىڭ يۈەن شېرىنكانە ئېلىش بەدىلىگە، زاۋۇتقا 300 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي زىيان كەلتۈرگەنلىك مەسىلىسى، مەلۇم بىر شىركەت دىرېكتورىنىڭ 1 مىليون يۈەندىن ئارتۇق بانكا قەرز پۇلىنى كارخانىغا ئىشلەتمەي، يېقىنلىرىغا بېرىۋېتىپ، ۋاقتىدا قايتۇرمىغانلىق مەسىلىسى ۋە داخىيەن بازىرىدىكى مەلۇم زاۋۇتنىڭ 780 مىڭ يۈەنگە لاياقەتسىز ئۈسكۈنە كىرگۈزۈپ، زاۋۇتنى ۋەيران قىلغانلىقىدەك مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا تەكشۈرۈپ، بىر تەرەپ قىلىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

خوتەن ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياساشنى يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشتىكى مۇھىم ئىش سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى.

شياۋ جيافاڭ فوتوسى

جايلاردا پاختىكارلار دۆلەتكە بەس-بەستە پاختا سېتىپ بەرمەكتە

كۇچا ناھىيىسىدە: ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇردى تاھىر** خەۋەر قىلىدۇ: كۇچا ناھىيىسىدە بۇ يىل 370 مىڭ مو كېۋەز تېرىلغانىدى. تۆۋەن تېمپېراتۇرا تۇپەيلىدىن كېۋەز يىلدىكىدىن ئون كۈن كېچىكىپ تېرىلغان بولسىمۇ، دېھقانلار كېۋەز پەرۋىشىنى كۈچەيتكەنلىكتىن، كېۋەز ياخشى ئۆسۈپ، بالدۇر ئېچىلدى. ناھىيە بويىچە ئومۇمىي كېۋەز ھوسۇلى 630 مىڭ دەنگە، بىرلىك ھوسۇلى 85.7 كىلوگىرامغا يېتىپ، ناھىيە تارىخىدا ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى. پاختا سېتىۋېلىش تارماقلىرى تەييارلىق خىزمەتلىرىنى پۇختا قىلىپ، پاختا سېتىۋېلىش سۈرئىتىنى تېزلەتتى. مول ھوسۇل شادلىقىغا چۆمگەن دېھقانلار 10-ئاينىڭ 10-كۈنىگىچە 1000 توننا ساپ پاختا سېتىپ بەردى.

ئاقتۇ ناھىيىسىدە: بۇ ناھىيىدە پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتى باشلىنىشى بىلەنلا ناھىيە، يېزا رەھبەرلىرى تېز ھەرىكەتكە كېلىپ، پاختا سېتىۋېلىشنىڭ سۈرئىتىنى تېزلەتتى. يېزا ئىگىلىك بانكىسى پاختا سېتىۋېلىش مەبلىغىنى ۋاقتىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، پۇختا تەييارلىق قىلدى. پاختا-چىگە شىركەتلىرىگە قاراشلىق ھەرقايسى پونكىتلار پاختا سېتىۋېلىشتىن ئىلگىرى ناھىيىلىك، يېزىلىق رادىئو ئۇزېلى ۋە مەخسۇس تەشۋىقات ماشىنىلىرىدا دۆلەتنىڭ بۇ يىلقى پاختا سېتىۋېلىش باھاسى، ئۆلچىمى، پاختا تېرىش، قاچىلاش قائىدىلىرى ۋە ئۇتتىن مۇداپىئە كۆرۈش تەدبىرلىرىنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، پاختىكارلارنىڭ دۆلەتكە پاختا سېتىپ بېرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. ناھىيىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى ۋە مال باھا، ئۆلچەم، سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىدىن تەشكىللەنگەن خادىملار پاختا سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىغا بېرىپ، پاختا پىرىيوم قىلىش، تالون كېسىش، جىڭلاشقا يېتەكچىلىك قىلدى، سېتىۋالغان پاختىنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈردى، پاختا ھايانكەشلىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى. نەتىجىدە 10-ئاينىڭ 4-كۈنىگىچە بۇ ناھىيىنىڭ سېتىۋېلىنغان پاختىسى 1100 دەندىن ئېشىپ، پاختا سېتىۋېلىش پىلانىنىڭ 12 پىرسەنتى ئورۇندىلىپ بولدى.

ئابلەت ھۈسەيىن

گۇما ناھىيىسىدە: گۇما ناھىيىسى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايون نۇقتىلىق يار-يۆلەك بولىدىغان نامرات ناھىيىلەرنىڭ بىرى بولۇپ، بۇ ناھىيە پاختىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشنى دېھقانلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشتىكى مۇھىم بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ، بۇنىڭغا بولغان يېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. ناھىيە مەسئۇللىرى ھەرقايسى يېزا-بازارلارنى ھۆددىگە ئېلىپ مەسئۇل بولغاندىن باشقا، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلاردىن بىر قىسىم كادىر ۋە تېخنىك ئاجرىتىپ كېۋەز تېرىلىدىغان ئون يېزا-بازار، مەيدانغا ئەۋەتتى. بۇ يىل بۇ ناھىيىدە كېۋەز مايسىلىرىدا ئېغىر كۆك پىت ئاپىتى يۈز بەرگەن بولسىمۇ، دېھقانلار تېخنىكلارنىڭ يېتەكچىلىكىدە ئالدىنى ئېلىش، يوقىتىش تەدبىرلىرىنى ۋاقتىدا قوللانغانلىقتىن، بۇ يىل ناھىيە بويىچە تېرىلغان 87 مىڭ مو كېۋەز ئوبدان ئۆسكەن. ناھىيىلىك پاختا-چىگە شىركىتى بالدۇر ھەرىكەتكە كېلىپ پاختا سېتىۋېلىشنىڭ تۈرلۈك تەييارلىقلىرىنى ياخشى ئىشلىدى. ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى 24 مىڭ يۈەن پاختا سېتىۋېلىش مەبلىغىنى بالدۇر ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، دېھقانلارغا نەق پۇل بېرىشكە كاپالەتلىك قىلدى. نەتىجىدە، 10-ئاينىڭ باشلىرىدىلا 882 ...

بۇنىڭ ئىچىدە 1 - دەرىجىلىك پاختا% 97 نى ئىگىلىدى.

مۇھەممەت ھېيىت

يېڭىئاۋات يېزىسىدا: خوتەن ناھىيىسىنىڭ يېڭىئاۋات يېزىسىدا بۇ يىل 3400 مو كېۋەز تېرىلغانىدى، دېھقانلار ئارقا-ئارقىدىن يۈز بەرگەن ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، كېۋەزنىڭ تۈرلۈك پەرۋىشلىرىنى پەن- تېخنىكا تەلىپى بويىچە ئېلىپ بېرىپ، زىياننى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۈشۈردى ھەمدە ئۇدۇللۇق ئېچىلغان پاختىنى ئۇدۇللۇق تېرىپ، 10-ئاينىڭ 9-كۈنىگىچە دۆلەتكە 210 توننا پاختا سېتىپ بەردى.

مۇھەممەت ئۆمەر ئابدىن

ئىلى ۋىلايىتىدىكى مال باھا تارماقلىرى يېقىندا باھا تەكشۈرۈش، مال-مۈلۈك ۋە باھانى نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ياخشىلاشقا ئائىت ئون تۈرلۈك ۋەدىسىنى جەمئىيەتكە ئاشكارا ئېلان قىلدى.

سۈرەتتە: ۋىلايەتلىك مال باھا باشقارمىسىنىڭ مەسئۇلى (ئوڭدىكى كىشى) مۇخبىرلارغا ئەھۋال تونۇشتۇرماقتا.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مىرزەخمەت مەھەممەت** فوتوسى

چاقىلىق ناھىيىلىك مال باھا ئىدارىسى

مال باھاسىنى تەكشۈرۈش، نازارەت قىلىشنى كۈچەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇردى ھاشىم** خەۋەر قىلىدۇ: چاقىلىق ناھىيىلىك مال باھا ئىدارىسى دۆلەتنىڭ مال باھاسىغا ئائىت سىياسەت- بەلگىلىمىلىرىنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، مال باھاسىنىڭ مۇقىم بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ناھىيىنىڭ كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىك بازىرىدا مال قىس بولۇش، باھا بەك ئۆسۈپ كېتىشتەك ئەھۋال كۆرۈلدى. بۇنى پۇرسەت دەپ بىلگەن ئىنتايىن ئاز ساندىكى تىجارەتچىلەر كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەرنىڭ باھاسىنى ئۆستۈرۈپ، ئىستېمالچىلارنى زىيانغا ئۇچراتتى. بۇ ئىدارە بۇ خىل ئەھۋالغا ئاساسەن، ناھىيىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، رېۋىزىيە ئىدارىسى، تېخنىكا نازارەتچىلىك ئىدارىسى قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار بىلەن بىرلىكتە بازارلاردىكى كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر باھاسىنى تەكشۈرۈشنى نۇقتا قىلغان ھالدا مال باھاسىنى بىر قېتىم ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈردى ھەم بازارلاردىكى كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەرنىڭ ئەڭ يۇقىرى باھاسىنى بېكىتىپ، ئۇنى ئاشكارا ئېلان قىلدى. بۇ ئىدارە يەنە مال باھاسىنىڭ ئىجرا قىلىنىشىغا بولغان نازارەتچىلىكنى كۈچەيتتى. مال باھاسى ئىنتىزامىغا خىلاپلىق قىلىپ، قالايمىقان باھا ئۆستۈرۈپ، بازار تەرتىپىنىڭ نورماللىقىغا تەسىر يەتكۈزگەن ۋە كەم جىڭلاپ بېرىپ، كۆز بوياماچىلىق قىلىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزگەن قىلمىشلاردىن 49 نى تەكشۈرۈپ چىقىپ، ئۇلارنىڭ 7300 يۈەن قانۇنسىز تاپاۋىتىنى مۇسادىرە قىلدى ۋە ئۇلارغا جەرىمانە قويدى، بىر قىسمىلىرىغا تەنقىدىي-تەربىيە بېرىپ، كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىك تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان تىجارەتچىلەرنى بىر قېتىم تەربىيىگە ئىگە قىلىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنلۇق ھوقۇق-مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى بۇ يىل شالدىن يەنە مول ھوسۇل ئالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: گۈرۈچ ماكانى — ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى بۇ يىل 80 مىڭ مو شالىنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى 550 كىلوگىرامغا، ئومۇمىي ھوسۇلىنى 44 مىليون كىلوگىرامغا يەتكۈزۈپ، بۇلتۇرقىدىن بىرلىك ھوسۇلنى 33.7 كىلوگىرام، ئومۇمىي ھوسۇلنى 4 مىليون 656 مىڭ كىلوگىرام ئاشۇردى.

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى ئۇدا بىر نەچچە يىل بوشاشماي تىرىشىپ، شىنجاڭدىكى ئەڭ چوڭ شالچىلىق ناھىيىسىگە ئايلاندى. بۇ جەھەتتىكى ئۈستۈنلۈكنى تېخىمۇ تولۇق نامايان قىلىش ئۈچۈن ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل شالچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ئۇزاق مەزگىللىك پىلانىنى تۈزۈپ، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ئومۇمىي شاللىق كۆلىمىنى 120 مىڭ موغا، شالىنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى 600 كىلوگىرامغا، ئومۇمىي ھوسۇلىنى 72 مىليون كىلوگىرامغا يەتكۈزۈش نىشانىنى ئوتتۇرىغا قويدى. يۇقىرىقى نىشانغا ئاساسەن بۇ ناھىيە دەرھال ھەرىكەتكە كېلىپ 100 مىڭ مولۇق يۇقىرى ھوسۇللۇق، ئەلا سۈپەتلىك شالچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلاپ، بۇنىڭدىن دەسلەپكى قەدەمدە 34 مىڭ مو يەرنى ئېچىپ بولدى. شۇ ئاساستا ئۇلار بۇ يىل شال مايسىلىرىنى بالدۇر تېرىپ، شالاڭ كۆچۈرۈش، پەتنۇستا مايسا ئۆستۈرۈپ ماشىنىدا كۆچۈرۈش قاتارلىق ئەسقاتىدىغان پەن-تېخنىكا تەدبىرلىرىنى چىڭ تۇتۇپ، شالىنىڭ بىرلىك ھوسۇلى بىلەن ئومۇمىي ھوسۇلدا يەنە بىر قېتىم ناھىيە تارىخىدا ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە ياراتتى. ناھىيە بويىچە بۇ يىل شالىنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى بۇلتۇرقىدىن بىراقلا 11.8% ئېشىپ، شالچىلىقنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىياتى ئۈچۈن پۇختا ئاساس سېلىندى.

ماناس ناھىيىسى ئامېرىكىدىن پاختا يىغىش ماشىنىسى كىرگۈزدى

سۈرەتلىك خەۋەر

ماناس ناھىيىسىدە بۇ يىل نەچچە ئون مىڭ مو يەرگە كېۋەز تېرىلغان بولۇپ، تۈرلۈك تەبىئىي ئاپەت يۈز بەرگەن ئەھۋال ئاستىدىمۇ، دېھقانلار پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ، سېلىنمىنى ئاشۇرۇپ، كېۋەزنىڭ مايسا مەزگىلىدىكى پەرۋىشىنى كۈچەيتكەنلىكتىن، كېۋەز ياخشى ئۆسۈپ، بالدۇر ئېچىلىشقا باشلىدى. ناھىيە مول ھوسۇلنى ۋاقتىدا يىغىۋېلىش ئۈچۈن ئامېرىكىدىن پاختا يىغىش ماشىنىسىدىن ئىككىنى كىرگۈزدى. بۇ ماشىنىنىڭ ھەر بىرى كۈنىگە 50 — 60 مو كېۋەزنىڭ پاختىسىنى يىغىپ بولالايدۇ. ھەر بىر ماشىنىدا شوپۇر بىلەن ئىككىلا ئادەم ئىشلەيدۇ.

سۈرەتتە: سىناق نۇقتىسى قىلىنغان لوتويى يېزىسى ئېچىلغان پاختىلارنى ماشىنا بىلەن يىغماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ...** فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ يېڭىسار ناھىيىسىدە 10-ئاينىڭ 10-كۈنىگىچە 6 مىليون 500 مىڭ باغ ئوت-چۆپ توپلىنىپ، 1100 توننا سىلوس تەييارلاندى.

ۋاھاپ ناسىر

△ قاغىلىق ناھىيىلىك ئورمانچىلىق مەيدانى بۇ يىل ...

يېزا ئىگىلىك خەۋەرلىرى

غولتوغراق يېزىسى قوي نەسلىنى ياخشىلاشنى چىڭ تۇتۇپ، كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ساۋۇت** خەۋەر قىلىدۇ: غولتوغراق يېزىسى قوي نەسلىنى ياخشىلاپ، چارۋىچىلىقنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ...

چارۋىچىلىقنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى.

بۇ يېزا دېھقانلارنى سەپەرۋەر قىلىپ، مەكىت چوڭ قۇيرۇقلۇق قوچقىرىدىن 750 نى، ساغلىقىدىن 360 نى سېتىۋېلىپ، بۇ يىل 9-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە يېزا بويىچە نەسىللىك قوچقارنى 1300 گە يەتكۈزدى. ساغلىقلارنىڭ نەسلىنىڭ شالغۇتلىشىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، ئايرىم قوتاندا، ئايرىم يايلاقتا بېقىش، ئەركەكلىرىنى بورداپ سېتىش ئۇسۇلىنى قوللاندى. قوي نەسلىنىڭ ياخشىلىنىشى بىلەن دېھقانلارنىڭ بورداقچىلىق كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىش قىزغىنلىقى ئاشتى. ھازىر يېزا بويىچە بورداقچىلىق كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئائىلە 7800 گە يېتىپ، ئۇلار بۇ يىل مارالبېشى، شېكەركۆل بازىرىنى 14 مىڭ 400 توننا گۆش بىلەن تەمىنلەپ، 2 مىليون 880 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى.

گازىر - پۇرچاق سېتىشتىن باشلانغان تىجارەت

پېيزىۋات ناھىيە توپلۇق يېزا كەلپۈچۈن كەنت 3 - مەھەللىدىكى بەيىنخان 1986-يىلى ئون يۈەن دەسمايە سېلىپ، گازىر-پۇرچاق سېتىش بىلەن شۇغۇللانغانىدى. كېيىن گازىر- پۇرچاقتىن ئالغان پايدىغا يەنە ئازراق پۇل قوشۇپ، بازار ئۇچۇرىغا ئاساسەن، قەشقەر، ئاتۇش قاتارلىق جايلاردىن ئاما ئېھتىياجلىق رەختلەرنى يۆتكەپ كېلىپ ساتتى. ئۇ سودىدا ئادىل، مۇئامىلىدە ئىللىق بولغاچقا، خېرىدارلىرى بارغانسېرى كۆپەيدى، تىجارىتى روناق تاپتى. بۇ يىل 9-ئايغا قەدەر دەسمايىسىنى 40 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى. ئۇ كۆپ قېتىم مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار تەرىپىدىن «مۇنەۋۋەر يەككە تىجارەتچى»، «8-مارت قىزىل بايراقدارى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشىپ تەقدىرلەندى.

ئابدۇراخمان ساۋۇت
ئابدۇۋاستى ئەخمەت
ئەمەتجان مۇھەممەت

قىلدى. نەتىجىدە، 10-ئاينىڭ باشلىرىدىلا 882 مىڭ كىلوگرام پاختا سېتىۋېلىنىپ،

سۈرەتتە: سىناق ئۈچۈن قىلىنغان لوتويى يېزىسى تېرىلغان پاختىلارنى ماشىنا بىلەن يىغماقتا.
ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت نىياز خەۋىرى، فوتوسى

بۇنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىياتى ئۈچۈن پۇختا ئاساس سېلىندى.

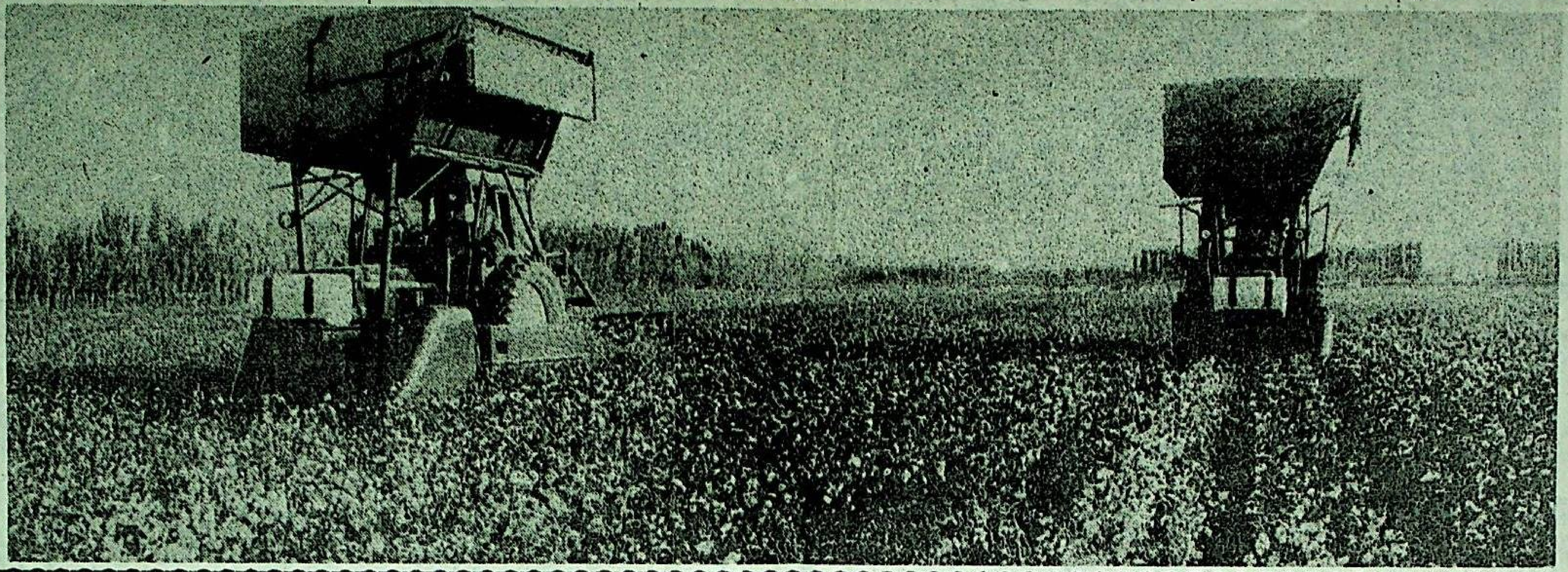

خۇش پۇراق چاچتى «يەتتە رەڭ گۈل»

— شىنجاڭ ئۇرگانىڭ خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىنىڭ تەرەققىياتى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز مەدەنىيەت مۇھەممەتىيېم

شىنجاڭ ئۇرگانىڭ خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى قۇرۇلغان 25 يىلدىن بۇيان ئەگرى-توقاي يوللارنى بېسىپ ئۆتۈپ 1995-يىلى زاۋۇت تارىخىدا ئەڭ يۇقىرى ئىقتىسادىي ئۈنۈم ياراتتى. سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 44 مىليون 540 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1994-يىلدىكىدىن 8 مىليون 690 مىڭ يۈەن، پايدا-باج 3 مىليون 80 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1 مىليون 754 مىڭ يۈەن ئاشتى. 41 مىليون 780 مىڭ يۈەنلىك «يەتتە رەڭ گۈل» ماركىلىق سىر سېتىپ، 1994-يىلدىكىدىن % 27 ئاشۇردى. بۇنىڭ بىلەن بۇ زاۋۇت 1995-يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە زىياننى پايدىغا ئۆزگەرتكەن 28 كارخانا قاتارىدىن ئورۇن ئېلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇكاپاتلىشىغا ئېرىشتى.

بۇ زاۋۇت قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلۇپ يۇقىرىقى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشتە، ئاساسلىقى، تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى چىڭ تۇتتى:

— بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى چىڭ تۇتتى. بۇ زاۋۇت يۇقىرى سۈپەتلىك بېنزىننى ئىشلىتىدىغان بولغاچقا، ئوت ئاپىتى يۈز بېرىپ تۇراتتى. بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشقا دائىر قائىدە- تۈزۈملەرنى بېكىتتى ھەمدە بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ھەر پەيشەنبە كۈنى قەرەللىك، باشقا كۈنلەردە قەرەلسىز تەكشۈرۈپ، مەسىلە سېزىلگەن ھامان ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى. ئىشلەپچىقىرىش رايونلىرىدا تاماكا چېكىشنى قەتئىي چەكلەپ، يوشۇرۇن ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئالدى.

— سۈپەتنى چىڭ تۇتتى. بۇ زاۋۇت ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى «سۈپەت قانۇنى»نى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۇلاردا «سۈپەت بىرىنچى» دېيىدىغان قاراشنى يېتىلدۈردى، سۈپەت تەكشۈرۈش بۆلۈمى قۇرۇپ، سۈپەتسىز مەھسۇلاتلارنى زاۋۇتتىن چىقارمىدى. 1996-يىلنى «سۈپەت يىلى» قىلىپ بېكىتتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ زاۋۇت ئىشلەپ چىقارغان مەھسۇلاتلاردىن ھازىرغىچە سۈپەتتىن مەسىلە كۆرۈلمىدى.

— مالىيە باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. زاۋۇتتا «بىر قەلەم» بولۇشنى يولغا قويۇپ، مەبلەغنى تەڭشەش، مەبلەغنى ئىشلىتىشكە كاپالەتلىك قىلدى، ئومۇمنىڭ پۇلىغا داۋالىنىش توغرىسىدا بەلگىلىمە چىقىرىپ، بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغۇچىلارنى قاتتىق بىر تەرەپ قىلدى.

— ئىچكى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇردى. بۇ زاۋۇتنىڭ مەھسۇلاتلىرى سوغۇق ئىچىملىكلەرگە ئوخشاش يازدا بازار تېپىپ، قىشتا كاساتلىشاتتى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، ئۇلار ئىچكى قىسىمدا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، ئەسلىدىكى ماشىنا ئەترىتىنى ترانسپورت ئەترىتىگە، مېتال پىششىقلاش سېخىنى ئۇسكۈنە شۆبە زاۋۇتىغا، 3- سېخنى خىمىيىلىك بۇيۇملار شۆبە زاۋۇتىغا ئۆزگەرتىپ مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان ئورۇنغا ئايلاندۇردى، مۇستەقىل ھېسابات بىرلىكى بولغان يەتتە تارماق بىلەن بۇلتۇر سېتىش ھۆددىگەرلىك توختامى تۈزۈپ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. بۇ يەتتە تارماقنىڭ بىر يىللىق ۋەزىپىسى 108 تونىنا بولۇپ، زاۋۇت بويىچە ئومۇمىي سېتىلغان سىرنىڭ 15 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. زاۋۇت بۇلتۇر مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە 1200 توننىدىن ئارتۇق سىر، 100 تونىنا ئاپتوموبىلنىڭ ماتورىغا ئىشلىتىدىغان توڭلاشنىڭ ئالدىنى ئېلىش سۇيۇقلۇقىنى ئېكسپورت قىلدى. ئېكسپورت قىلىنغان مەھسۇلاتلارنىڭ كۆپ قىسمى نەق پۇل بىلەن سودا قىلىنىپ، مەبلەغنىڭ بانكىغا قايتۇرۇلۇشى تېزلىشىلگەچكە، ئوبوروت قېتىمى كۆپەيدى.

— بازار ئۇچۇرىنى ئىگىلەشكە ئەھمىيەت بەردى. بۇ زاۋۇت بازارنىڭ ئىستېمال ئېھتىياجىنى تەتقىق قىلىپ، بازار قايسى خىل رەڭدىكى، قانداق ئېغىرلىقتىكى سىرغا ئېھتىياجلىق بولسا، شۇ خىلدىكى سىرنى ئىشلەپ چىقىرىپ، بازارغا سالدى. بۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئىشلەپ چىقارغان «يەتتە رەڭ گۈل» ناملىق سىر بازىرى ئىتتىك مەھسۇلاتقا ئايلاندى. بۇرۇن ھەر ئايدا 300 تونىنا سىر ئىشلەپ چىقىرىلغان بولسا، ئەمدى 1100 تونىنا ئىشلەپ چىقىرىلىدىغان بولدى.

— ئىشچى- خىزمەتچى لەرنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلىدى. بۇ زاۋۇت رەھبەرلىرى كارخانىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىشچىلارغا باغلىق، ئىشچىلارنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلگەندىلا، ئۇلارنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرغىلى بولىدۇ، دەپ قاراپ ئىشچىلارغا يېڭىدىن ئولتۇراق ئۆي سېلىپ بەردى. 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ مۇنچا، ساتىراشخانا قاتارلىقلار ئاساس قىلىنغان ئۇنىۋېرسال مۇلازىملىق ئورنى قۇرۇلۇشىنى پىلانغا كىرگۈزدى. ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ مەدەنىي تۇرمۇشىنى جانلاندۇرۇش ئۈچۈن، 40 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، بەدەن چېنىقتۇرۇش ئۆيى سالدى. چىراغلىق ۋاسكېتبول مەيدانى، غالتەكلىك كانكى تېيىلىش مەيدانى، پۇتبول مەيدانى، ياشانغانلارنىڭ پائالىيەت ئۆيى قاتارلىقلارغا ئورۇن بېكىتتى. خىزمەت بىناسىنىڭ ئالدى تەرىپىنى گۈللۈك قىلىپ مۇھىتنى گۈزەللەشتۈردى.

كونا رەھبەرلىك بەنزىسىدىكىلەر بىلەن يېڭى رەھبەرلىك بەنزىسىدىكىلەرنىڭ تىرىشىشى، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ جاپالىق ئەجىر سىڭدۈرۈشى نەتىجىسىدە بۇ زاۋۇتنىڭ ئاساسلىق مەھسۇلاتى بولغان «يەتتە رەڭ گۈل» ئېچىلىپ خۇش پۇراق چاچتى. ئۇلار بۇ يىل 1-ئايدىن 9-ئايغىچە 7022 تونىنا مەھسۇلات ئىشلەپ چىقىرىپ، يىللىق ۋەزىپىنى 2522 تونىنا ئاشۇرۇۋەتتى. مەھسۇلاتنىڭ سېتىلىش نىسبىتى بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن % 48 ئاشتى، ئومۇمىي ئىشلەپ چىقىرىلغان مەھسۇلاتنىڭ 95 پىرسەنتى سېتىلىپ بولدى. ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 56 مىليون 240 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن % 29، ساپ پايدا 2 مىليون 200 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1 مىليون 123 مىڭ يۈەن ئاشتى.

جۇڭخې لوگوتىپى
شىنجاڭ جۇڭخې ... شىركىتى
(0991) 3835306 — 2918

ئۇرمانچىلىق مەيدانى بۇ يىل ياڭاق، نەشپۈت، شاپتۇل، بادام، ئالما كۆچىتى سېتىپ، 100 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى. بۇ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن % 30 كۆپ.

ئامىنەم توختى

△ گۇما ناھىيىسىنىڭ موجى يېزىسىدىكى پاختىكارلار 10-ئاينىڭ 2-كۈنىگىچە دۆلەتكە 255 مىڭ 101 كىلوگرام پاختا سېتىپ بەردى.

مىرەخمەت سەيدەخمەت

△ يەكەن ناھىيىسىنىڭ قاراسۇ يېزىسى ۋە ئېگەرچى بازىرىدىكى دېھقانلار دەسلەپ قېتىم دۆلەتكە 29 مىڭ 560 دىن پاختا سېتىپ بەردى.

تۇرسۇن مۇھەممەت

△ ھازىر كېرىيە ناھىيىسىنىڭ توغرىغاز يېزىسىدا نەسلى ياخشىلانغان كالا ۋە قوي 14 مىڭ 390 تۇياققا يېتىپ، ئومۇمىي چارۋىلارنىڭ 58.7 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى.

ئابدۇقادىر مەتىمىن
بۇمەرەمخان ئابدۇللا

△ يوپۇرغا ناھىيىسىنىڭ يوپۇرغا يېزىسىدىكى دېھقانلار چارۋىلىرىنى قىش ۋە ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتكۈزۈش ئۈچۈن 7 - ئاينىڭ ئاخىرىدىن 9 - ئاينىڭ 10-كۈنىگە قەدەر يېڭىدىن 345 ئېغىل - قوتان سالدى، 720 ئېغىل - قوتاننى ئوڭشىدى، 15 مىڭ 300 ھارۋا كۆك يانتاق، 945 مىڭ باغ قومۇش قۇرۇتىۋالدى، يەنە 720 مىڭ باغ بېدە ئورىۋالدى.

ھۆسەنجان پالتى

△ قەشقەر كونىشەھەر ناھىيە بەشكېرەم يېزا كۆكاڭ كەنتىدىكى 350 ئۆيلۈك دېھقان 10-ئاينىڭ 10-كۈنىگە قەدەر مېۋە-چېۋىدىن 625 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى.

ئابدۇغېنى ئابدۇراخمان

قۇمدا ئىز قالدۇرغان ئەزىمەت

— تۇرپان شەھەر ئاستانە ئۈزۈمچىلىك مەيدانىنىڭ باشلىقى رىشىت ئىبراھىم توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز ساتتار رېقىپ

— رىشىت، ساڭا نىمە سارائىلىق. بىر ئۇبدان خىزمەت ئورنىڭدىن ئايرىلىپ، بىر تۈپ گىياھى يوق قۇم-بورانلىقتا جاپا چەككىنىڭ نېمىسى، — دەيتتى ئۇنىڭ ئۇرۇق-تۇغقان، تونۇش-بىلىشلىرى.

— سەن ئاشۇ قۇملۇقتىن ئايرىلالمساڭ، مەن يا ئۆيىنىڭ، يا ئېتىزنىڭ ئىشىغا يېتىشىپ بولالمسام، — دەيتتى ئايالى ئۇنىڭدىن رەنجىگەن ھالدا، — يەر دېگەنمۇ قىلغان ئەجرىڭگە لايىق مەنپەئەت بېرىدۇ. ھۆددىگە ئالغان يېرىمىز ئاز ئەمەس. بىراق، ئالىدىغان ھوسۇلىمىز يىلدىن يىلغا ئازلاپ كېتىۋاتىدۇ. مۇشۇنداق بولۇۋەرسە، مېنىڭ ئۆي تۇتمىقىم، بالا باقمىقىم تەس ئوخشايدۇ...

— باشقىلارغۇ مېنى چۈشەنمىسۇن، سەنمۇ شۇنداق دېسەڭ قانداق بولىدۇ، — دەپ چۈشەندۈرەتتى رىشىت، — بۇرۇن نېمە كۈنلەرنى كۆرمىدۇق. بۇمۇ ۋاقىتلىق قىيىنچىلىققۇ.

— ئايدا ئالىدىغان 200 كوي مائاشىڭ بىلەن ئالتە-يەتتە جاننى باقماق ئاسانمۇ؟ مەنمۇ باشقىلاردەك ئېسىل كىيىنمىسەممۇ مەيلى. بىراق، باللار كۈندىن كۈنگە چوڭ بولۇۋاتسا...

80-يىللارنىڭ ئاخىرلىرى، 40 ياشنىڭ قارىسىنى ئالغان رىشىت ئىبراھىم جاپالىق ئەمگەكنىڭ ھارغىنلىقىنى ئاز دېگەندەك، تونۇش-بىلىشلىرى ۋە ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ تاپا-تەنىسىگە كۆپ ئۇچراپ، كۆڭلى بىر قىسما بولۇپ قالدى. ئۇ خوتۇن-باللىرىغا ئارتۇق گەپ-سۆز قىلمايلا چاپىنىنى دولىسىغا ئارتىپ، يېڭى ئۆزلەشتۈرۈلگەن يەرلەرنى ئايلىنىپ، تولۇق تۇتمىغان بولسىمۇ، ئۈتقانلىرى بىر ئۇبدان ئايىنىۋاتقان تۈرلۈك كۆچەتلەرگە، ھەر خىل زىرائەتلەرگە قاراپ زوقلانغىنىچە «مەن راستىنلا ئەخمەق، ساراڭ بولۇپ قالدىممۇ ياكى باشقىلار مېنى ئۇرۇنسىز ئەيىبلەۋاتامدۇ؟ ئۇلار بەلكىم كېيىن چۈشىنىپ قالار» دېگەنلەرنى خىيالىدىن ئۆتكۈزدى-دە، يەنە ئۆز ئىشىغا كىرىشىپ كەتتى.

1987-يىلى، ئاپتونوم رايونلۇق دېھقانچىلىق نازارىتى شىنجاڭدىكى بىر قىسىم جايلاردا، جۈملىدىن تۇرپان ۋىلايىتىدە سۇ قىس بولۇش

كېلىپ، كەچ قايتىپ ياكى ئىش ئورنىدا يېتىپ-قوپۇپ، تىنىم تاپماي ئىشلىدى. نەتىجىدە قىش كىرگىچە تۆت چوڭ قۇم دۆۋىسى تۈزلىنىپ، خېلى كۆپ يەر ئۆزلەشتۈرۈلدى. ئىككىنچى يىلى ئەتىيازدا رىشىتنىڭ پىلانلىشى ۋە قول سېلىپ ئىشلىشى بىلەن يىگىدىن ئېلىنغان ئېرىق، يول بويلىرىغا ھەر خىل كۆچەت، 50 مو يەرگە تەك تىكىلدى ھەم تەك ئېرىقلىرىغا تاۋۇز تېرىلدى. يەرلەر ئۈنۈمسىز، بوران ئاپىتى ئېغىر، ئۇنىڭ ئۈستىگە، قوشنا ئورۇنلارنىڭ سۇيىدىن پايدىلىنىدىغان بولغاچقا، سۇ جىددىيلىكى كۆرۈلۈپ، ئەجىر قىلىپ تىككەن دەل-دەرەخ ۋە تەك كۆچەتلىرى قۇرۇپ كەتتى. 50 مو يەردىكى تاۋۇزدىن ئاران تۆت تونىنا ھوسۇل ئېلىندى. رىشىت ئىبراھىم بىر تەرەپتىن، تارتقان جاپاسىغا ئېچىنسا، يەنە بىر تەرەپتىن، دۆلەت شۇنچە كۆپ مەبلەغ سالغان بۇ ئىشنىڭ ئۈنۈمسىنىڭ تۆۋەن بولۇپ قالغانلىقىنى ئويلاپ، كۆڭلى بىئارام بولدى. يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ ھەر جەھەتتىن قوللىشى بىلەن كېيىنچە قۇملۇقتا سەككىز سالا ئېتىزغا بۆلۈنگەن 1000 مو يەر ئۆزلەشتۈرۈلدى. مۇۋاپىق جايغا قۇدۇق قېزىلىپ ۋە 13 كىلومېتىر يىراقلىقتىن توك سىمى تارتىلىپ، سۇ مەسىلىسى ھەل قىلىندى. كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش، تەك ئۆستۈرۈش، ھەر خىل زىرائەت تېرىش ۋە تېمىتىپ سۇغىرىش سىناق خىزمىتى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلدى. قىشتىكى قاتتىق سوغۇق، يازنىڭ تومۇز ئىسسىقى، بوران-چاپقۇن ۋە جاپالىق ئەمگەك رىشىتنى ھالىدىن كەتكۈزدى. ھەتتا قاتتىق ئىسسىق دەستىدىن ئېتىزلىقتا ئايلىنىپ كەتتى. ھاشارات يوقىتىش دورىسى چېچىش جەريانىدا زەھەرلىنىپ ھوشىدىن كەتتى. توك ھەل قىلىش ئۈچۈن توك پۈنكىتى بىلەن قۇدۇق ئارىلىقىدا تولا قاتراپ، تاپانلىرى قاپاردى. ئەمما، ئۇ بۇنىڭغا پىسەنت قىلمىدى. ئۇنىڭ ئەجرىگە لايىق،

ئىشلەپچىقىرىش تەلىپىگە ئاساسەن، ئاشلىق، قوغۇن-تاۋۇز تېرىش، تەك ۋە ھەر خىل دەل-دەرەخ ئۆستۈرۈشنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىللە، سورتلۇق كېۋەز ئۇرۇقى يېتىشتۈرۈش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، ئاستانە يېزىسى ۋە باغۇەنچىلىك مەيدانىنى يىلىغا 17 مىڭ كىلوگرام ئەتراپىدا 1-ئەۋلاد كېۋەز ئۇرۇقى بىلەن تەمىنلەپ، يېزا بويىچە كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشكە ھەسسە قوشتى. بۇرۇن بۇ يېزىدا كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 60 كىلوگرام ئەتراپىدا بولغان بولسا، ئەلا سورت كېۋەز يېتىلگەندىن كېيىن 100 كىلوگرامغا يېتىپ، ھوسۇل ۋە كىرىم بىر ھەسسىگە يېقىن ئاشتى. بۇ ئۈنۈمسىز قۇملۇق يەرگە تېرىلغان تۈرلۈك زىرائەتلەرنىڭ بىرلىك ھوسۇلى يىلدىن يىلغا كۆپىيىپ، كېۋەزنىڭ 100 كىلوگرامدىن، ئۈزۈمنىڭ 2500 كىلوگرامدىن، تاۋۇزنىڭ 4000 كىلوگرامدىن ئاشتى. بىر نەچچە يىل ئىچىدە بۇ جايدىن 900 مىڭ يۈەن ساپ كىرىم قىلىنىپ، دۆلەت سالغان مەبلەغ تولۇق قايتۇرۇپ بولدى. رىشىت ئىبراھىم دېھقانچىلىق پەن-تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش ۋە قۇملۇقنى بوستانلىققا ئايلاندۇرۇش جەريانىدىكى جاپالىق ئەمگىكىنىڭ بەدىلىگە مۇناسىپ شان-شەرەپلەرگە ئېرىشتى. شەھەر، ۋىلايەت بويىچە كۆپ قېتىم ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ تەقدىرلەندى. يەنە ئومۇملاشتۇرۇش ۋە بىرلىك ھوسۇلنى ئاشۇرۇش جەھەتتە ئاپتونوم رايونلۇق پەن-تېخنىكا جەمئىيىتى، دېھقانچىلىق نازارىتىنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى. ئۇ تېرىغان «قىزىل ئەلا-6» تاۋۇز سورتى بىرلىك ھوسۇلىنىڭ

ئالاھىدە يۇقىرى بولۇشى بىلەن ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن مۇسابىقىدە 1-دەرىجىگە ئېرىشىپ 5000 يۈەن بىلەن مۇكاپاتلاندى.

1976-يىلى خىزمەتكە قاتناشقاندىن بۇيان دېھقانچىلىق پەن-تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق 1986-يىلى پارتىيىگە كىرگەن رىشىت ئىبراھىم ئۆزىنىڭ كەسپىي سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش، شۇنداقلا باغۇەنچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن، 1994-، 1995-يىللىرى شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك داشۆسىنىڭ باغۇەنچىلىك كەسپىدە ئوقۇپ قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، ئۆگەنگىنى بويىچە ئۈزۈمچىلىك بازىسىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ماس كېلىدىغان ئىقتىسادىي ئورمان بەرپا قىلىشقا تۇتۇش قىلدى. زىرائەتلەرنى تەكشى تېرىش ئارقىلىق بۇ يىل ئەتىيازدا تېرىلغان 40 مو تاۋۇز يېرىگە 1500 تۈپ نەشپۈت كۆچىتى تىكتى. ئۇ كېلەر يىلى يەنە 30 مو يەرگە چىلان كۆچىتى تىكىشنى، شۇ تەرىقىدە كۆچەت تىكىپ ئورمان بەرپا قىلىشنى يىلدىن يىلغا چىڭ تۇتۇپ، 2000-يىلغا بارغاندا، بۇ جايىنى تۈرلۈك مېۋىلەر كۆپلەپ چىقىدىغان، ياپيېشىل ئورمان بىلەن قاپلانغان باغۇەنچىلىك مەيدانى قىلىپ قۇرۇپ چىقىشقا بەل باغلىدى.

ئارىدىن ئون يىل ئۆتۈپ كەتتى. بۇ جەرياندا ئۇ قۇملۇق بىلەن كۆپ ھەمپىلەشتى ۋە قۇملۇقتا نۇرغۇن ئىزلارنى قالدۇردى. ئۇ قالدۇرغان ئىزلار بارغانسېرى روشەن كۆرۈنۈپ، ئامىنى، ئائىلىسىدىكىلەرنى، شۇنداقلا ئۇنى «ئەخمەق»، «ساراڭ» دېگۈچىلەرنى ھەيران قالدۇردى، بىز رىشىت ئىبراھىم ۋە ئۇ يەردىكى باشقا يولداشلارنىڭ ئىمتۇۋەت تېمى ئىستىكىدىكى ئەۋلادلارغا بەخت كەلتۈرىدىغان يېڭى بوستانلىقنى بەرپا قىلىش ئارزۇسىنىڭ تېزرەك ئەمەلگە ئېشىشىغا تىلەكداشمىز.

مايتاغ نېفىت-خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ئايال ئىشچى-خىزمەتچىلەر خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئۆركەش جاپپار** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان مايتاغ نېفىت-خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ئايال ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئومۇمىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇلارنىڭ پەن تەتقىقات، ئىشلەپچىقىرىش، ئارقا سەپ، تەمىنلەش قاتارلىق ئىش ھالقىلىرىدىكى رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى تەڭ ئالغا سۈردى.

باش زاۋۇت ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى زاۋۇتتىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئومۇمىي سانىنىڭ 44.16 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدىغان ئايال ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىپ، ئايال ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئارىسىدا كەسپكە بېرىلىش روھىنى، ئىگىلىك يارىتىش روھىنى كۈچەپ تەشەببۇس قىلدى؛ يېڭى ۋەزىيەتتىكى ئايال ئىشچى-خىزمەتچىلەر خىزمىتىگە ماسلىشىپ، ئايال ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئومۇمىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ھەر يىلى «ئايال ئىشچىلار خىزمىتى كادىرلىرىنى تەربىيىلەش كۇرسى» ئاچتى. يەنە ئايال ئىشچىلار خىزمىتى كادىرلىرىنى ئاپتونوم رايوندا ئېچىلغان كۇرسلارغا ۋە ئىچكى ئۆلكىلەردىكى كەسپىي كۇرسلارغا ئەۋەتىپ سىستېمىلىق تەربىيىلىدى؛ ھەر يىلقى «8-مارت» ئاياللار بايرىمى ھارپىسىدا «ئاياللار خىزمەت كۆرسىتىش بويىچە دوكلات يىغىنى»، «ئايال ئىشچى-خىزمەتچىلەر نۇتۇق سۆزلەش مۇسابىقىسى»، «ئايال ئىشچىلارنىڭ تېخنىكىدا ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسى» قاتارلىق مەزمۇنى مول، شەكلى ھەر خىل پائالىيەتلەرنى ئۆتكۈزۈپ، ئايال ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە ئۆز-ئۆزىنى تەربىيىلەش، ئۆز-ئۆزىنى يۈكسەلدۈرۈش پۇرسىتى يارىتىپ بەردى.

باش زاۋۇت ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى يەنە ئايال ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇنىي ھوقۇق-مەنپەئەتىنى قوغداش خىزمىتىگىمۇ ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. 1995-يىلى بەزى سېخلاردا «ئايال ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك مۇھاپىزىتى توغرىسىدا بەلگىلىمە»گە خىلاپلىق قىلىپ، ئايال ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ مۇكاپات پۇلىنى تۇتۇپ قالىدىغان ئەھۋاللار كۆرۈلگەندە، مەخسۇس تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، سېخلارغا ئەۋەتىپ، مەسىلىنىڭ ھەل قىلىنىشىغا ھەيدەكچىلىك قىلدى.

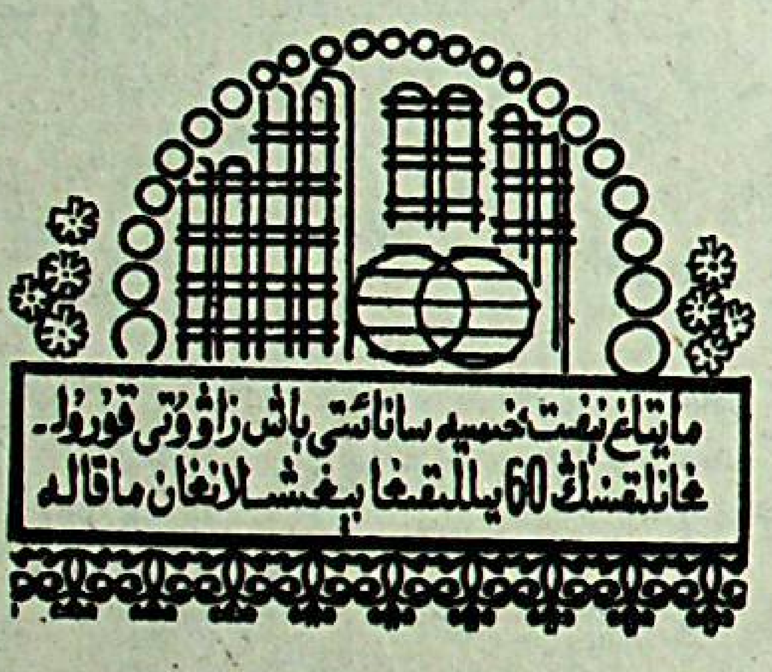

پوسكام ناھىيىسىدە ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

پوسكام ناھىيىسى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش توغرىسىدىكى ئورۇنلاشتۇرۇشىنى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىمەكتە.

بۇ ناھىيە يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ناھىيىگە بىۋاسىتە قاراشلىق كەسپىي ئورۇنلاردىن 90 دىن ئارتۇق كادىر ئاجرىتىپ، 13 يېزا-بازار، مەيدان ۋە نۇقتىلىق تەرتىپكە سېلىنىدىغان ئالتە كەنتكە ئەۋەتتى. ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىگە سەپەرۋەر قىلىش چوڭ يىغىنى ئېچىپ، نۇقتىلىق تەرتىپكە سېلىنىدىغان يېزا، كەنت ۋە تارماقلارنى بېكىتتى، بۇ يىل قىش، كېلەر يىل ئەتىيازدا يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش ۋە قۇرۇش خىزمىتىنىڭ چارە-تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ، قەدەم-باسقۇچلىرىنى ئورۇنلاشتۇردى. ئۈچ كۈنلۈك كۇرس ئېچىپ 90 دىن ئارتۇق تايانچ يېتىشتۈردى. ھازىر ناھىيە بويىچە ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى كەڭ قانات يايماقتا.

ياسىن ئوسمان

غۇنچىلار پەرۋىشكارى

سۈرەتلىك خەۋەر

قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىلىك 3-باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ مۇئاۋىن ئىلمىي مۇدىرى، 1-دەرىجىلىك ئوقۇتقۇچى، كومپارتىيە ئەزاسى گۈلباھار مۇھەممەت ئوقۇتقۇچىلىق خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان 16 يىلدىن بۇيان ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، تىرىشىپ ئىشلىدى. ئۇ ھەر ئوقۇش مەۋسۇمىنىڭ بېشىدا كۈندىلىك، ئايلىق، مەۋسۇملۇق پىلان تۈزۈپ، پىلان بويىچە دەرس تەييارلاپ، پىلاننىڭ تولۇق ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. يازلىق، قىشلىق تەتىل مەزگىللىرىدە ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئائىلىسىگە بېرىپ، ئۇلارنىڭ تەتىللىك تاپشۇرۇقلىرىنى ئىشلىشىگە ياردەم بېرىشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇردى. ئۇنىڭ خىزمەتتە نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغاچقا، 1991-يىلدىن بۇيان كۆپ قېتىم ناھىيە، ۋىلايەت تەرىپىدىن «ئىلغار ئوقۇتقۇچى»، «مۇنەۋۋەر سىنىپ تەربىيىچىسى»، «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى. ئۆتكەن يىلى ئۇ يەنە ئاپتونوم

ئەمگەك توختامى بىكار قىلىنغاندا قانداق تولۇقلىما بېرىلىدۇ؟

توختامى بىكار قىلىنغاندا، كارخانا شۇ كىشىنىڭ مەزكۇر كارخانىدا خىزمەت قىلغان يىلىغا ئاساسەن، ھەر بىر

ئەمگەك توختامى

1987-يىلى، ئاپتونوم رايونلۇق دېھقانچىلىق نازارىتى شىنجاڭدىكى بىر قىسىم جايلاردا، جۈملىدىن تۇرپان ۋىلايىتىدە سۇ قىس بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش، يېڭىچە سۇغىرىش ئۇسۇلىنى يولغا قويۇش ئۈچۈن، تۇرپان شەھىرىگە قاراشلىق ئاستانە يېزىسىنىڭ ئىدىقۇت تېغى ئېتىكىدىكى «2000 مو» دەپ ئاتىلىدىغان قۇملۇقنى تېمىتىپ سۇغىرىش سىناق نۇقتىسى قىلىپ بېكىتىپ، دەسلەپكى قەدەمدە 500 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ ئاجراتتى. تۇرپان شەھىرىدىكى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار بۇ ئىشقا كۆڭۈل بۆلۈپ، ئاستانە يېزىلىق دېھقانچىلىق تېخنىكا كېڭەيتىش پونكىتىنىڭ باشلىقى بولۇپ ئىشلەۋاتقان رېشىت ئىبراھىمنى يېڭىدىن ئېچىلىدىغان بۇ ئورۇنغا مەسئۇل قىلدى. ئەنە شۇنىڭدىن ئېتىبارەن ئۇنىڭ ئالدىراشلىق، جاپالىق كۈنلىرى باشلاندى. ئۇ بۇ يەرنىڭ بىردىنبىر قانۇنىي ۋەكىلى بولغاچقا، تۈزلىنىدىغان قۇملۇقنى پىلانلاش، يەرلەرنى سالالاشتۇرۇش، توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى ۋە ۋاقىتلىق ئەمگەكچىلەرنى باشقۇرۇش، ئۆز جايىدا ئىشلىتىش قاتارلىقلار ئۇنىڭغا قاراشلىق ئىدى. شۇڭا ئۇ 1987-يىلى كۈزدە قۇملۇقتا ئىش باشلانغاندىن بۇيان سەككىز كىلومېتىر يىراقلىقتىكى ئۆيىدىن ئىش ئورنىغا سەھەر پۇنكىتى بىلەن قۇدۇق ئارىلىقىدا تولا قاتراپ، تاپانلىرى قاپاردى. ئەمما، ئۇ بۇنىڭغا پەسەنت قىلمىدى. ئۇنىڭ ئەجرىگە لايىق، قۇملۇق تەدرىجىي ئۆزگىرىپ، 15 مىڭ تۈپتىن ئارتۇق مېۋىلىك، مېۋىسىز دەرەخلەر باراقسان ئۆسكەن، ھەر خىل زىرائەتلەر ئوخشىغان، يىلىغا 180 مىڭ يۈەن ئەتراپىدا كىرىم قىلىنىدىغان بىر بوستانلىق بەرپا قىلىندى. بىراق، ئۇ بۇ يەر بىلەنلا بولۇپ كېتىپ، ئائىلە ئىشلىرى ۋە ھۆددە ئالغان يەرلىرىگە ئىشلەشكە ۋاقىت ئاجرىتالمىغاچقا، ئائىلە كىرىمى ئازىيىپ، تۇرمۇشى قىيىنچىلىققا ئۇچرىدى.

1991-يىلى يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلار بۇ جاينى تۇرپان شەھەرلىك ئۇرۇقچىلىق شىركىتىنىڭ ئۇرۇقچىلىق مەيدانى قىلىپ ئۆزگەرتتى. بۇنىڭ بىلەن رېشىتقا ئۆز ئالاھىدىلىكىنى جارى قىلدۇرىدىغان تېخىمۇ ياخشى شارائىت يارىتىلدى. 1- ئەۋلاد ئانا ئۇرۇق ئىشلەپچىقىرىش ئۈچۈن، سورتنى ياخشى تاللاش بىلەن بىللە، «ئۈچ ئېتىز» خىزمىتىنى زېرىكمەي، ئەستايىدىل ئىشلەشكە توغرا كەلدى. رېشىت يۇقىرىنىڭ نۇقتىلىق ھالدا «دەيزى - 60» ۋە «دەيزى-80» سورتلۇق كېۋەز ئۇرۇقى

خىزمەتتە ئەنجىسى كۆرۈنەرلىك بولغاچقا، 1991-يىلىدىن بۇيان كۆپ قېتىم ناھىيە، ۋىلايەت ئەرپىدىن «ئىلغار ئوقۇتقۇچى»، «مۇنەۋۋەر سىنىپ تەربىيىچىسى»، «مۇنەۋۋەر كوممۇنىست ئەزاسى» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى. ئۆتكەن يىلى ئۇ يەنە ئاپتونوم رايون بويىچە «مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشىپ مۇكاپاتلاندى.

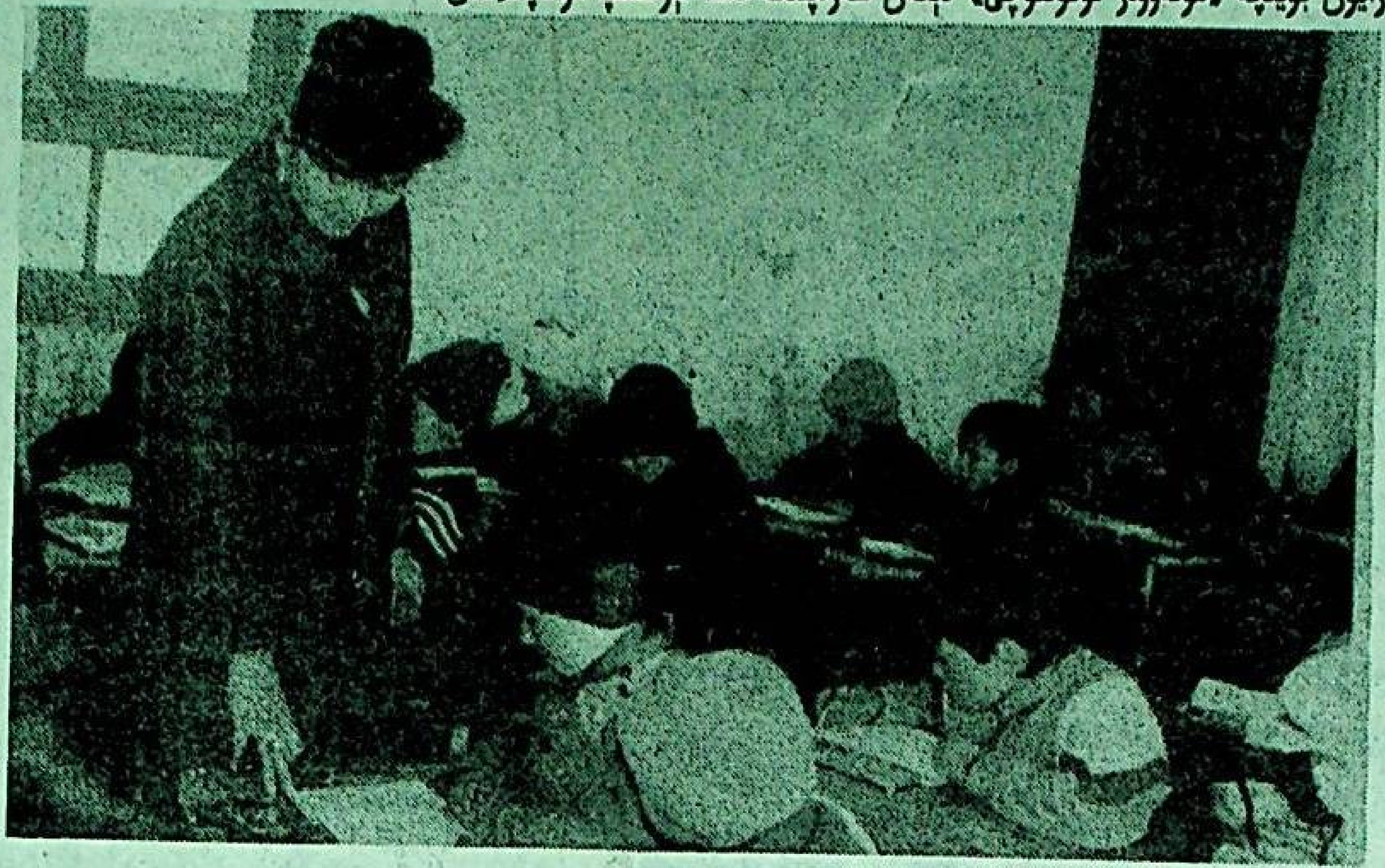

سۈرەتتە: گۈلباھار مۇھەممەت ئوقۇغۇچىلارغا دەرس چۈشەندۈرمەكتە.

ھاپىزجان مۇھەممەت فوتوسى ۋە خەۋىرى

ئەمگەك توختامى
مۇلازىملىق لىنىيىسى
ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نازارىتى ھەمكارلاشتى
ئالاقىلىشىش تېلېفونى: 2309138

ئەمگەك توختامى تۈزۈمىنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇۋاتقان دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىشچى-خىزمەتچىلىرى، جۈملىدىن ئەسلىدىكى مۇقىم ئىشچىلار، ئەمگەك توختامى تۈزۈمىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر، ۋاقىتلىق، پەسىل خاراكتېرلىك ئورۇنلاردا ئىشلەۋاتقان توختاملىق ئىشچىلار ۋە باشقا ئىشچى-خىزمەتچىلەر ھەممە دۆلەت كارخانىلىرى «ئومۇمىي خەلق مۈلۈكچىلىكىدىكى كارخانىلارنىڭ دېھقانلاردىن توختاملىق ئىشچى قوبۇل قىلىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى» (1993-يىلى گوۋۇيۈەننىڭ 87-نومۇرلۇق بۇيرۇقى)گە ئاساسەن، قوبۇل قىلىپ ئىشلەتكەن ئەمگەك توختامىدىكى دېھقان ئىشچىلارنىڭ ئەمگەك توختامى مۇددىتى توشۇپ، ئەمگەك توختامى بىكار قىلىنغاندا، كارخانا شۇ كىشىنىڭ مەزكۇر كارخانىدا خىزمەت قىلغان يىلىغا ئاساسەن، ھەر بىر يىلى ئۈچۈن بىر ئايلىق مائاشىغا تەڭ ئىقتىسادىي تولۇقلىما بېرىدۇ، بۇ ئەڭ كۆپ بولغاندا 12 ئايدىن ئاشمايدۇ. بۇنىڭ ئىچىدە ئىشلەپچىقىرىش، خىزمەت ئېھتىياجى بىلەن ئەمگەك توختامى تۈزگەن ئەسلىدىكى ۋاقىتلىق ئىشچىلارنىڭ خىزمەت ستاژى ئەمگەك توختامى تۈزۈمى يولغا قويۇلۇشتىن بۇرۇن، ئەڭ ئاخىرقى قېتىم مەزكۇر شىركەتتە ئىشلىگەن ۋاقىتتىن باشلاپ ھېسابلىنىدۇ. باشقا كارخانىلار، جۈملىدىن كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى كارخانىلار، تاشقى سودا كارخانىلىرى ۋە خۇسۇسىي ئىگىلىك كارخانىلىرى قاتارلىق كارخانىلار ھەممە يەككە ئىگىلىك تەشكىلاتلىرى ئەمگەكچىلەر بىلەن تۈزگەن توختامنى بىكار قىلغاندىن كېيىن، ئەمگەكچىگە ئىقتىسادىي تولۇقلىما بەرمىسىمۇ بولىدۇ. دۆلەت كېيىنچە يېڭى بەلگىلىمە چىقارسا شۇ بويىچە ئىش كۆرسە بولىدۇ.

خۇالىق يۈي

* * * * * * * * * * * * * * *

يەر بايلىقىنى ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش توغرىسىدا ئىككى ئېغىز سۆز

مۇنەۋۋەر نىياز

يەر ۋە تەرەققىيات

نوپۇسنىڭ ئۈزلۈكسىز كۆپىيىشى، تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ كۈنسېرى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشى ۋە زامانىۋىلىشىش قۇرۇلۇشىنىڭ تېز سۈرئەتتە تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، تۇرالغۇ ئۆي، سانائەت، كان-كارخانا، قاتناش، سۇ ئىشلىرى قۇرۇلۇشى قاتارلىقلار ئۈچۈن يەر ئىگىلەپ ئىشلىتىش ئەھۋالى كۆپىيىپ، تېرىلغۇ يەر بارغانسېرى ئازىيىپ بارماقتا. تۇرلۇك قۇرۇلۇشلار ئۈچۈن يەر ئىشلىتىش جەمئىيەت تەرەققىياتى باسقۇچىدىكى بىر مۇقەررەر يۈزلىنىش. لېكىن يەرنىڭ، بولۇپمۇ تېرىلغۇ يەرنىڭ ئازلاپ بېرىشى بىلەن نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى ئوتتۇرىسىدىكى جىددىي زىددىيەتنى پەسەيتىش ئۈچۈن، يەر قوغداش، ئالقانچىلىك يەرنىمۇ ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش ھەر بىر ئادەم سەل قارىسا بولمايدىغان مۇھىم بىر ئىش. ئېكولوگىيىلىك مۇھىت نۇقتىسىدىن قارىغاندا، يەر ئېچىپ ۋە ئۇنىڭدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش خىزمىتىنى ئىلمىي ئىشلەش تېخىمۇ زۆرۈر.

دۇنيادىكى تەبىئىي بايلىقلارنىڭ بىرى بولغان يەر بايلىقى پۈتكۈل بايلىقنىڭ بىر قىسمى بولسىمۇ، ھەر خىل ئېكولوگىيىلىك سىستېما ۋە تەبىئىي بايلىقلار يەردىن ئىبارەت بۇ ئاساسىي ئۇلدا بولىدۇ. شۇڭلاشقا يەر بايلىقىدىن قانداق پايدىلىنىش مەسىلىسى ئېكولوگىيىلىك سىستېمىغا ۋە بايلىق سىستېمىسىغا بەلگىلىك تەسىر كۆرسىتىدۇ. يەر بايلىقىنى ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىشتا ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى تەڭپۇڭ ھالەتتە ساقلاشنى ئاساس قىلىش، ئۆز يېرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى چىقىش قىلىش كېرەك، يەردىن مۇۋاپىق پايدىلانمىغاندا، ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمدارلىقىغا تەسىر يېتىپلا قالماستىن ئېكولوگىيىلىك مۇھىتقا تەسىر يېتىدۇ. شۇڭا يەر بايلىقىنى ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش بىلەن بىللە، مۇھاپىزەت قىلىش خىزمىتىنىمۇ ياخشى ئىشلەش كېرەك.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھازىرقى ئەمەلىي ئەھۋالىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، يەر بايلىقلىرى بۇزغۇنچىلىققا ئۇچراش، تېرىلغۇ يەر كېمىيىپ كېتىش ئەھۋاللىرى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا ئېغىر تەسىر يەتكۈزمەكتە. بۇ ھالەتنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن مۇنداق تەدبىرلەرنى قوللىنىش كېرەك:

1. پايدىلىنىشقا، ئېچىشقا بولىدىغانلىكى يەر بولسا ئېچىپ پايدىلىنىش كېرەك. مەسىلەن، كان- زاۋۇتلاردىكى تاشلاندۇق يەرلەرنى تەدبىر قوللىنىپ ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، تېرىقچىلىق قىلىشقا بولىدۇ. تۇپراقنىڭ سۈپىتى ئېغىر دەرىجىدە بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغان يەر بولسا، مۇنداق يەرلەرنى كان- كارخانا ئورۇنلىرىنىڭ ئىسكىلات ئورنى ۋە زاۋۇت قورۇشى ئۈچۈن كۆرسىتىپ بېرىپ، ئۈنۈمدارلىقى بولغان تېرىلغۇ يەرنىڭ ئىگىلىنىپ كېتىلىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك. بۇنىڭدىن باشقا، ئاممىۋى قاتناش، سۇ ئىشلىرى، شەھەر، بازار قۇرۇلۇشلىرى ۋە تۇرمۇش مۇلازىملىق ئەسلىھەلىرىگە ئىلاج بار تېرىقچىلىق قىلىشقا بولىدىغان يەرنى ئىشلەتمەسلىك لازىم.

2. تېرىلغۇ يەرنى باشقۇرۇش ۋە مۇھاپىزەت قىلىش بىلەن بىللە، تېرىلغۇ يەرنىڭ ئۈنۈمدارلىقىنى زور كۈچ بىلەن يۇقىرى كۆتۈرۈش كېرەك. بۇ تېرىلغۇ يەرنىڭ كېمىيىشى بىلەن نوپۇسنىڭ ئېشىپ بېرىشىدىكى زىددىيەتنى پەسەيتىشنىڭ بىر يولى. ئېلىمىزدە، بولۇپمۇ ئاپتونوم رايونىمىزدا تۆۋەن ھوسۇللۇق تېرىلغۇ يەرلەر ئاساسلىق سالماقنى ئىگىلەيدۇ. ئەگەر ئىلغار پەن-تېخنىكىدىن پايدىلانغاندا بۇ يەرلەرنىڭ ئۈنۈمدارلىقىنى ئاشۇرۇشقا بولىدۇ.

3. تۇپراقنىڭ ئېقىپ كېتىشى ۋە يەرنىڭ قۇملىشىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك. تېرىلغۇ يەرنىڭ، شۇنداقلا ئېچىپ پايدىلىنىشقا بولىدىغانلىكى يەرنىڭ ھەر خىل شەكىلدىكى بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك. تۇپراقنىڭ تەبىئىي بىپىنچىسى بولغان ئۆسۈملۈكلەرنى ياخشى ئاسراش بىلەن ئىھاتە ئورمان بەلباغلىرىنى بەرپا قىلىپ، تۇپراقنىڭ ئېقىپ كېتىشى ۋە قۇم- بورانىنىڭ تېرىلغۇ يەرگە ئېلىپ كېلىدىغان تەھدىتىنى ئازايتىش كېرەك.

4. يەر ئېچىپ پايدىلىنىشتا يىراق مەزگىللىك پىلان تۈزۈش ۋە ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىش كېرەك. نوپۇسنىڭ ئېشىپ بېرىشى، ھەرقايسى تۈر- كەسىپلەرنىڭ يەر ئىشلىتىشكە بولغان ئېھتىياجىنىڭ ئۈزلۈكسىز ئېشىپ بېرىشىنى كۆزدە تۇتۇپ، ھازىرقى پىلاننى كەلگۈسى پىلان بىلەن بىر گەۋدە تۈزۈش، بۇگۈننى ئەتە ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇش كېرەك. يەر ئىشلىتىش پىلانىدا يەر تەستىقلاپ بەرگۈچى ۋە يەر ئىشلەتكۈچى ئورۇنلار مەيلى قايسى خىل تۈر ئۈچۈن يەر ئىشلىتىشتە بولسۇن، يىراق كەلگۈسىدىكى ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقنى بىر گەۋدە قىلغان ھالدا ئەتراپلىق پىلان تۈزۈپ، ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىشى كېرەك.

يەر ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش خىزمىتىنى سىياسەت ۋە قانۇنغا تايىنىپ ئېلىپ بېرىش بىلەن ئىلىم-پەنگە تايىنىپ ئىلمىي ئېلىپ بېرىشنى تەڭ تۇتۇپ، ئۇنى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە تەرەققىيات ئۈچۈن ئۈنۈملۈك خىزمەت قىلدۇرۇش كېرەك.

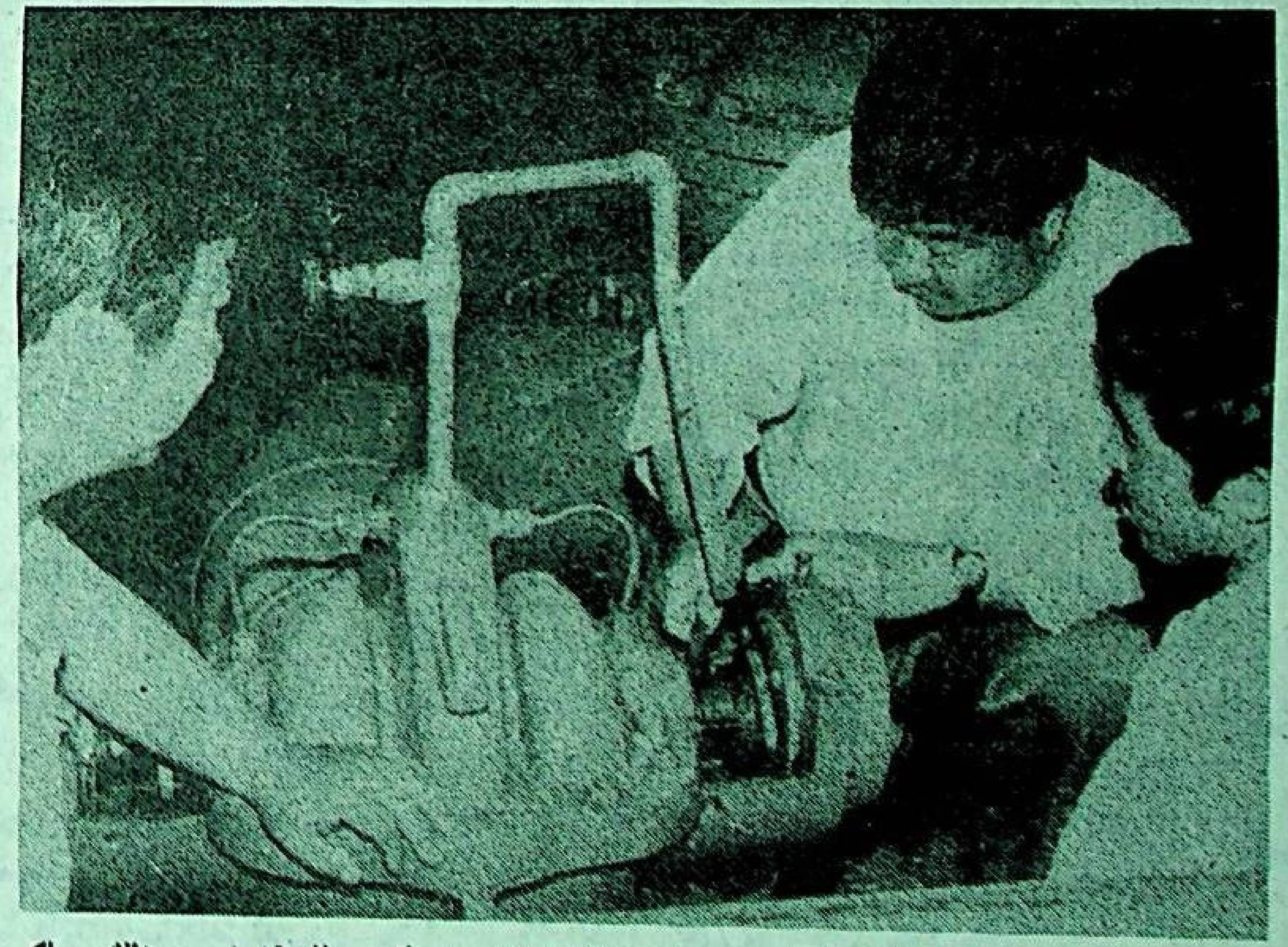

شىنجاڭ نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسى نېفت ئاققۇزۇش شىركىتىنىڭ ئۇرۇمچى ۋاڭ جياگو نېفت ئاققۇزۇش تارماق شىركىتىنىڭ ئالدىنقى سەپ نېفت ئىسكىلاتى 1990- يىلىدىن بۇيان بىخەتەرلىك خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ ھادىسە كۆرۈلۈشىنىڭ ئالدىنى ئالدى. بۇ ئىسكىلاتنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى ھەر ھەپتىنىڭ 5-كۈنى بىخەتەرلىك خىزمىتىنى مەخسۇس تەكشۈرۈشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرغانلىقتىن، ھازىرغىچە بۇ ئىسكىلاتتا ئادەم ئۆلۈش، يارىلىنىش ھادىسىسى يۈز بەرمىدى.

سۈرەتتە: ئىسكىلات مەسئۇللىرى نېفت ئاققۇزۇش ناسوسىنىڭ بىخەتەرلىكىنى تەكشۈرمەكتە.

لىگەم گۈلۈغ فوتوسى

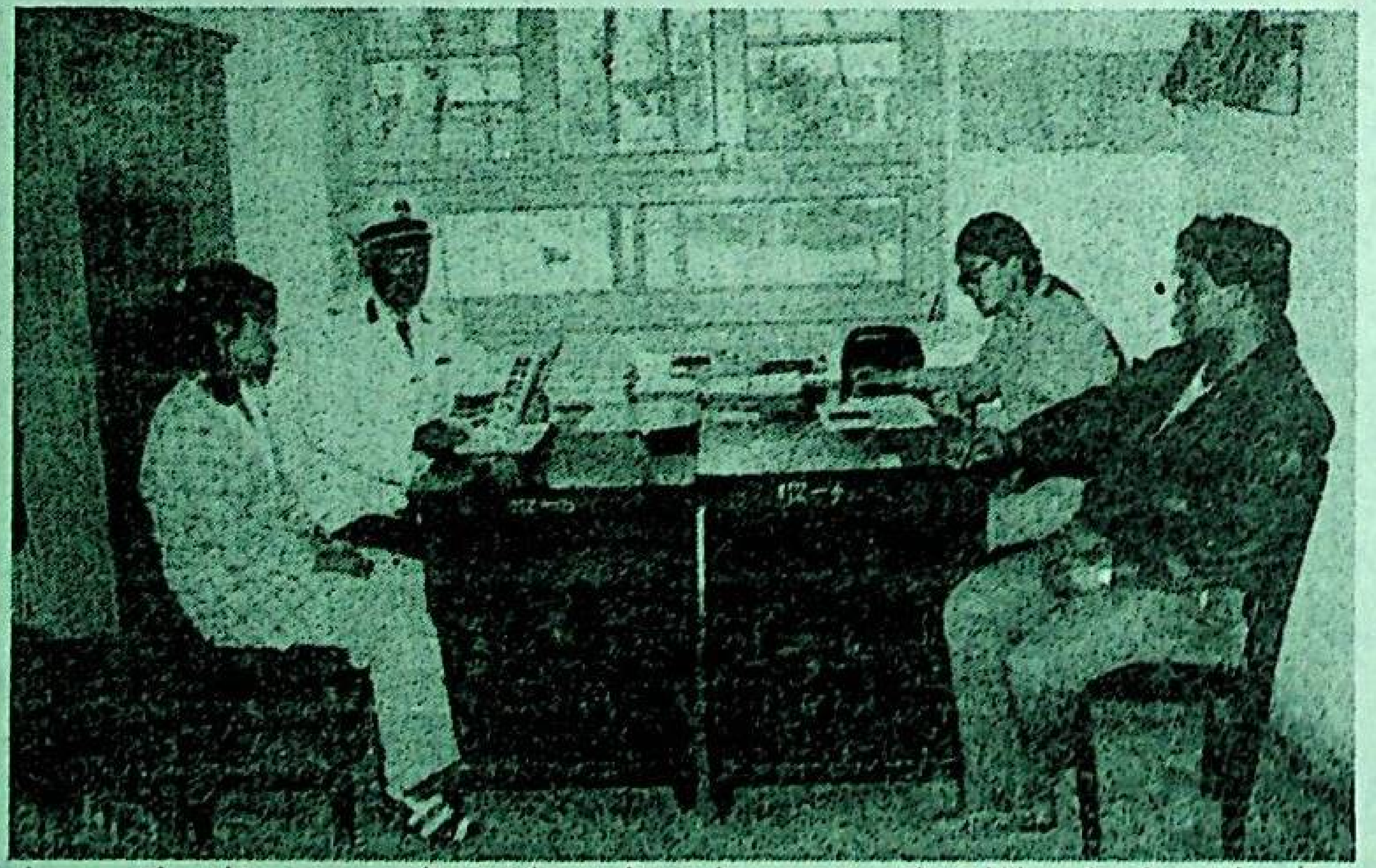

تېكەس ناھىيىسىدىكى تېكەس بازارلىق ھۆكۈمەت بىر نەچچە يىلدىن بۇيان «يەر باشقۇرۇش قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىشنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە، يەرنى قانۇن بويىچە قوغداش ۋە ئۇنىڭدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، تېرىلغۇ يەرلەرنىڭ ئىسراپ بولۇپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى.

سۈرەتتە: بازارلىق يەر باشقۇرۇش پونكىتىدىكى خادىملار يەر باشقۇرۇشقا ئائىت ماتېرىياللارنى ئۆگەنمەكتە.

تۇرسۇن ھېكىم فوتوسى

دۆلەت مەمۇرىي ئىشلىرى شۆبىۋەنىنىڭ پۈتۈش ۋە ئوقۇش باشلاش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى

لى پېڭ زۇڭلى شۆبىۋەنىنىڭ پۈتكەنلىكى مۇناسىۋىتى بىلەن لېنتا كەستى ھەم دەرس ئۆتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ئېلىمىزنىڭ ئالىي، ئوتتۇرا دەرىجىلىك دۆلەت خىزمەتچىلىرىنى يېتىشتۈرىدىغان يېڭى بىلىم يۇرتى - دۆلەت مەمۇرىي ئىشلىرى شۆبىۋەنىنىڭ پۈتۈش ۋە ئوقۇش باشلاش مۇراسىمى بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى داغدۇغىلىق ئۆتكۈزۈلدى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ شۆبىۋەنىنىڭ پۈتكەنلىكى مۇناسىۋىتى بىلەن لېنتا كەستى ھەم «جۇڭگونىڭ ياخشى تەرەققىيات يۈزلىنىشى ئۈزاقچە داۋاملىشىدۇ» دېگەن تېمىدا 1- دەرسنى ئۆتتى.

چۈشتىن ئىلگىرى سائەت توققۇزدا لى پېڭ زۇڭلى ۋە لى لەنچىڭ، ۋۇباڭگو، لى تېيىڭ، لى گۈيشيەن، لو گەن قاتارلىق رەھبىرىي يولداشلار يېڭىلا پۈتكەن ئوقۇتۇش بىناسى، ئىشخانا بىناسى ، كۇتۇپخانىلارنى خۇشاللىق بىلەن ئېكسكۇرسىيە قىلدى، دۆلەت مەمۇرىي ئىشلىرى شۆبىۋەنىنىڭ پۈتكەنلىكىنى قىزغىن تەبرىكلىدى ھەم شۆبىۋەنىنىڭ قۇرۇلۇش خىزمىتىگە قاتناشقان ئوقۇتقۇچى، ئىشچى-خىزمەتچىلەردىن سەممىي ھال سورىدى.

لى پېڭ زۇڭلىنىڭ ئىلمىي دوكلات زالىدا سۆزلىگەن لېكسىيىسى كۇرسانتلارنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ يىل 3 - ئايدا ئۆتكۈزۈلگەن 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 4 - يىغىنى «9 - بەش يىللىق پىلان ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان پروگراممىسى»نى ماقۇللىدى. بۇ دەۋر بۆلگۈچ ھۆججەت، ئۇلۇغۋار پىلان بولۇپ ئۇنىڭدا جۇڭگونى قانداق ھالەتتە 21 - ئەسىرگە ئېلىپ كىرىش مەسىلىسىگە جاۋاب بېرىلدى. كەلگۈسىدىكى 15 يىلدا جۇڭگونىڭ ياخشى تەرەققىيات يۈزلىنىشىنى داۋاملىق ساقلاپ، پروگراممىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا تولۇق ئاساسىمىز بار.

ئوقۇش باشلاش مۇراسىمىغا دۆلەت مەمۇرىي ئىشلىرى شۆبىۋەنىنىڭ كۈندىلىك ئىشلىرىغا مەسئۇل مۇئاۋىن مۇدىرى گۈي شيوۇڭ رىياسەتچىلىك قىلدى

دۆلەت ئورگانلىرىدىكى كادىرلار ئۆگىنىشكە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك

«دۆلەت ئورگانلىرىدىكى كادىرلارنىڭ بىلىم خەزىنىسى»گە كىرىش سۆز

لى پېڭ

دۆلىتىمىز ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئۇلۇغ تارىخىي مەزگىلىدە تۇرماقتا. ئالدىمىزدا جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ۋە دۆلەتنى زامانىۋىلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت شەرەپلىك ئەمما مۇشكۈل ۋەزىپە تۇرۇپتۇ. ھازىر ئېلىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى داۋاملىق، تېز، ساغلام يۈكسەلمەكتە، ئىسلاھات سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش نىشانى بويىچە ئىلگىرىلىمەكتە. 20 - ئەسىرنىڭ ئۆتۈپ كېتىشىگە يەنە بەش يىلدىن كۆپرەك ۋاقىت قالدى. 21 - ئەسىر ھەش - پەش دېگۈچىلا يېتىپ كېلىدۇ. بىز ئىككىنچى قەدەمدىكى ستراتېگىيىلىك نىشانغا يېتىمىز ھەم مۇشۇ ئاساستا 3 - قەدەمدىكى ستراتېگىيىلىك نىشانغا قاراپ يۈرۈش قىلىمىز.

ئىچكى - تاشقى ۋەزىيەتنى ئومۇملاشتۇرۇپ تەھلىل قىلىدىغان بولساق پۇرسەت بىلەن خىرىس تەڭ مەۋجۇت. بىر تەرەپتىن ئىلگىرىكى نەچچە ئون يىلدىن بۇيان ياراتقان خېلى مۇستەھكەم ماددىي تېخنىكا ئاساسىمىز، كۈچلۈك تەلەپ، كەڭ ئىچكى بازار، خېلى كۆپ جۇغلانما، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش نەتىجىسىدە بارلىققا كەلگەن ئىقتىسادىي يۈكسىلىش ھاياتىي كۈچى ۋە خەلقئارا تىنچ مۇھىتقا ئىگىمىز، بۇلار تەرەققىياتىمىزنى يەنىمۇ يۈكسەلدۈرۈش ئۈچۈن پايدىلىق شارائىتلاردۇر. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئېلىمىزنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى چەكلەپ تۇرىدىغان ئامىللارمۇ، ھەل قىلىشقا تېگىشلىك زىددىيەت ۋە مەسىلىلەرمۇ مەۋجۇت، دۇنيا مىقياسىدا كۈندىن - كۈنگە كەسكىنلىشىۋاتقان، پەن - تېخنىكا سەۋىيىسى ۋە ئىقتىسادىي كۈچنى ئاساس قىلغان ئۇنىۋېرسال دۆلەت كۈچى رىقابىتىدە ئېلىمىزنىڭ ئىقتىساد - تېخنىكا سەۋىيىسى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭكىدىن تۆۋەن بولۇش سەۋەبىدىن ئېلىمىز بازار رىقابىتىنىڭ بېسىمىغا ئۇچرىماقتا. ئومۇمىي جەھەتتىن قارىغاندا، ئېلىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ۋەزىيەت خېلى پايدىلىق، بۇنىڭدىن كېيىنكى خېلى ئۇزاق ۋاقىت يەنىلا ئېلىمىز ئىقتىسادى تېز يۈكسىلىدىغان مەزگىل بولىدۇ. بىز داۋاملىق پۇرسەتنى غەنىيمەت بىلىپ، كۈچىمىزنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىپ، ئۆزىمىزنى راۋاجلاندۇرۇشىمىز ۋە زورايتىشىمىز كېرەك.

ھەر دەرىجىلىك كادىرلار مۇھىم مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالغان. ھەر دەرىجىلىك كادىرلىرىمىز ئومۇمەن ياخشى، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسى بار، ئەمما بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى قويۇق، مەلۇم كەسپىي بىلىم ۋە خىزمەت تەجرىبىسىگە ئىگە. لېكىن ھەر دەرىجىلىك كادىرلىرىمىزنىڭ ئىقتىدارى ۋە بىلىم سەۋىيىسى خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئۈزلۈكسىز راۋاجلىنىش ئېھتىياجىغا ماسلىشالامدۇ - يوق؟ كۈندىن - كۈنگە يېڭىلىنىۋاتقان پەن - تېخنىكا ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ تەلىپىگە ماسلىشالامدۇ - يوق؟ مېنىڭچە توغرا جاۋاب شۇكى، تېخى تولۇق لايىقلىشالمايدۇ. شۇڭا تىرىشىپ ئۆگىنىشى كېرەك. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى، ئىقتىساد ئىلمىنى، پەن - تېخنىكىنى، ئىگىلىك باشقۇرۇشنى ئۆگىنىشى، ئۆزى ئۈستىگە ئالغان خىزمەتكە ئالاقىدار كەسپىي بىلىملەرنى ئۆگىنىشى كېرەك. ياخشى ئۆگەنگەندىلا ياخشى ئىشلىگىلى بولىدۇ. تىرىشىپ ئۆگەنمىگەندە، ئارزۇسى ھەرقانچە ياخشى بولسىمۇ خىزمەتنىڭ ھۆددىسىدىن چىققىلى بولمايدۇ. ئۆگىنىش جاپالىق ئىش. بۇ نۇرغۇن كۈندىلىك خىزمەت ۋەزىپىسىنى زىممىسىگە ئالغان ھەر دەرىجىلىك كادىرلار ئۈچۈن ئېيتقاندىمۇ ئۇنچىۋالا ئاسان ئىش ئەمەس. ھەممىدىن ئاۋۋال قەتئىي نىيەتكە كېلىش، ئىرادە چىڭ بولۇش كېرەك. قەتئىي نىيەتكە كەلگەندىلا، ئۆگىنىشكە ۋاقىت چىقارغىلى، ھەر خىل ئىشلارنىڭ توسالغۇسىدىن ساقلانغىلى بولىدۇ. ئىرادە چىڭ بولغاندىلا، ئۆگىنىشنى قەتئىي داۋاملاشتۇرغىلى بولىدۇ. ياخشى ئۆگەنگەن نۇرغۇن يولداشلارنىڭ تەجرىبىسى شۇنى ئىسپاتلىدىكى، قەتئىي نىيەتكە كەلگەندىلا، ئىرادە چىڭ بولغاندىلا، خىزمەت ھەرقانچە ئالدىراش بولغان تەقدىردىمۇ ئۆگىنىشكە ۋاقىت چىقارغىلى بولىدۇ. ئۆششاق-چۈششەك قائىدە - يوسۇن خاراكتېرىدىكى ئىشلارغا ئازراق ئارىلىشىش، شەكلىۋازلىققا ياتىدىغان ئىشلارنى قىلماسلىق، ساغلام بولمىغان كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىگە قاتناشماسلىق كېرەك، شۇنداق قىلغاندا ۋاقىت چىقارغىلى بولىدۇ، قويۇق ئۆگىنىش كەيپىياتىنى شەكىللەندۈرۈش شەخسنىڭ ئۈزلۈكسىز ئالغا بېسىشىنىڭ شەرتى. شۇنداقلا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، چىرىك ئىدىيىلەرنىڭ چىرىتىشىنى چەكلەشنىڭ تەلىپى، ئۆگىنىشتە جۇڭگونىڭ دۆلەت ئەھۋالى ۋە ئۆزىنىڭ خىزمەت ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈش كېرەك. ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، مەيلى ئىنقىلابىي ئۇرۇش يىللىرىدا بولسۇن، ياكى ھازىرقىدەك بېرىلىۋاتقان زامانىۋى قۇرۇلۇش ئەمەلىيىتىدە بولسۇن، نېمە بولسا ئۆز پېتىچە كۆتۈرۈپ كېلىدىغان دوگماتىزملىق ئۆگىنىش ئۇسۇلىنى قوللانغاندا جەزمەن مۇۋەپپەقىيەت قازانغىلى بولمايدۇ.

«دۆلەت ئورگانلىرىدىكى كادىرلارنىڭ بىلىم خەزىنىسى» دېگەن كىتابنىڭ نەشر قىلىنغانلىقىدىن پايدىلىنىپ يۇقىرىقىلارنى يازدىم. بۇ ئۈمىدىم بولۇپ قالسۇن، كۆپچىلىك بىلەن ئورتاقلىششنى خالايمەن.

1995 - يىل 5 - ئاينىڭ 25 - كۈنى

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 -

تيەنجىن شەھىرىنىڭ خېدۇڭ رايونى يېقىندا 112 مۇنەۋۋەر «مەدەنىيەتلىك ئائىلە»نى تەقدىرلىدى. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان خېدۇڭ رايونىدا «مەدەنىيەتلىك ئائىلە» ئۈزلۈكسىز كۆپىيىپ بۇ رايوننىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى. سۈرەتتە: تەقدىرلەنگەن بىر قىسىم «مەدەنىيەتلىك ئائىلە» ۋەكىللىرى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئۆي سېتىۋالغۇچىلارنى خاتىرجەم قىلىشنىڭ ياخشى چارىسى: ئاۋۋال ئىجارىگە بېرىش، كېيىن سېتىپ بېرىش

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. كىيىم - كېچەك ياكى سائەت سېتىۋالغاندا، سۈپىتىدە مەسىلە بولسا قايتۇرۇشقا، ئالماشتۇرۇشقا بولىدۇ، لېكىن ناھايىتى كۆپ پۇل خەجلەپ بىر يۈرۈش ئۆينى سېتىۋالغاندىن كېيىن كۆڭۈلگە ياقمىسا، ئۇنى قايتۇرۇۋېتىش-ئالماشتۇرۇش ناھايىتى قىيىنغا چۈشىدۇ. ھازىر بەزى شەھەرلەر «ئاۋۋال ئىجارىگە بېرىش، كېيىن سېتىپ بېرىش» چارىسىنى يولغا قويۇپ، ئۆي سېتىۋالغۇچىلارنىڭ بۇ جەھەتتىكى غەم - ئەندىشىسىنى تۈگەتتى.

كېيىن ئۆينى سېتىۋالماقچى بولسا قالغان ئۆي پۇلىنى تولۇقلاپ بېرىدۇ (ئىجارە پۇلىنى ئۆي سېتىۋېلىش پۇلىغا ھېسابلىسا بولىدۇ). ئۆي سېتىۋېلىش رەسمىيىتىنى ئۆتىسە بولىدۇ. ئەگەر كۆڭلىگە ياقمىسا، ئىجارە ھەققىنى تۆلەپ ئۆينى قايتۇرۇپ بەرسە بولىدۇ.

جۇڭگو پۇقرالىرى ئۈچۈن ئېيتقاندا، ئۇزۇن يىل پۇل يىغىپ بىر يۈرۈش ئۆي سېتىۋېلىش ئاسان ئەمەس، ئۆينى ئاۋۋال ئىجارىگە ئولتۇرۇپ كېيىن سېتىۋالغاندا، ئىستېمالچىلار ئۆي

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى)

ۋەكىللىرى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

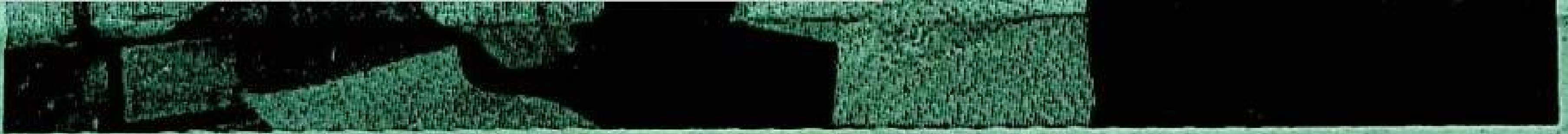

ئەندىشىسىنى تۈگەتتى.

يېقىندا گۇاڭجۇ، شېنجېن، تيەنجىن قاتارلىق جايلاردىكى بەزى ئۆي - جاي مۈلۈك كارخانىلىرى ئوتتۇرىغا قويغان ئاۋۋال ئىجارىگە بېرىش، كېيىن سېتىپ بېرىش چارىسى كۆپلىگەن ئىستېمالچىلارنى جەلپ قىلدى، ئۇلارنىڭ چارىسى مۇنداق: ئىستېمالچىلار بىلەن ئۆي - جاي مۈلۈك كارخانىسى توختام تۈزۈپ، سېتىۋالماقچى بولغان تاۋار ئۆيدە ئاۋۋال ئىجارىگە ئولتۇرىدۇ، بەلگىلەنگەن ۋاقىت ئىچىدە (ئادەتتە ئۈچ ئايدىن بىر يىلغىچە) ئاي بويىچە ئۆي ئىجارىسى تۆلەيدۇ، ئەگەر ئۆيدە ئولتۇرغاندىن

كېيىن سېتىۋالغاندا، ئىستېمالچىلار ئۆي سېتىۋېلىشتىن ئىلگىرى ۋە كېيىن ئۆيىنىڭ سۈپىتى، ئىقتىدارى ۋە ئۆيدىكى نەرسىلەرنى، بىر يۈرۈش ئەسلىھەلەر، كىچىك رايون مۇھىتىنىڭ كۆڭۈلگە ياقىدىغان - ياقمايدىغانلىقىنى بىلىۋېلىپ، ئۆي سېتىۋېلىشتا قارىغۇلارچە ھەرىكەت قىلىشتىن ساقلىنىپ قالىدۇ، خېيىم - خەتەر ئاز بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئۆينى ئىجارىگە ئېلىپ ئولتۇرۇپ كېيىن سېتىۋالغاندا، ئىستېمالچىلار ئۆي سېتىۋېلىش مەبلىغىدىن قىينىلىپ كەتمەيدۇ.

(بېشى 1 - بەتتە)

پارتكوملارنىڭ تەشۋىقات تارمىقى بىر نەپەر رەھبىرىي يولداشنى بۇ خىزمەتكە كونكرېت مەسئۇل قىلىشى، «شىنجاڭ گېزىتى» نى تارقىتىش خىزمىتىدىكى قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى ھەققىي يوسۇندا ھەل قىلىشى كېرەك.

«ئۇقتۇرۇش» تا مۇنۇلار تەكىتلەندى: «شىنجاڭ گېزىتى» نىڭ تارقىتىلىشىنى كېڭەيتىش ۋە كۈچەيتىشتە كادىرلار ۋە ئاممىنى مۇشتەرى بولۇشقا سەپەرۋەر قىلىش خىزمىتىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈپ ياخشى ئىشلىگەندىن سىرت، پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك ئورگانلىرى، شەھەر، بازارلاردىكى پارتىيە ياچېيكىلىرى، يېزىلاردىكى يېزىلىق پارتكوملار، ھۆكۈمەتنىڭ ھەر دەرىجىلىك ئورگانلىرى، خەلق تەشكىلاتلىرىدا باشقارمىدىن يۇقىرى ئورۇنلار، قىسىم (بىڭتۇەن) دە لىيەنلەر ۋە لىيەن بىلەن تەڭ ئورۇنلار، ئىدارىلەردە بۆلۈم، ئىشخانىلار، ئالىي مەكتەپ، تېخنىكۇملاردا سىنىپلار، يېزىلاردا كەنت ئاھالە گۇرۇپپىلىرى، زاۋۇتلاردا سېخلار «شىنجاڭ گېزىتى» گە مۇشتەرى بولۇشى كېرەك. يېزىلاردىكى كەسپىي ئائىلىلەر، شەھەر-بازارلاردىكى يەككە تىجارەتچىلەرنىڭ «شىنجاڭ گېزىتى» گە مۇشتەرى بولۇشىنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىش كېرەك. مېھمانخانا، يولۇچىلار ترانسپورت ئۆچاستكىلىرى، خەلق ئاۋىئاتسىيە ئايروپىلانلىرى «شىنجاڭ گېزىتى» گە مۇشتەرى بولۇپ، يولۇچىلارنى «شىنجاڭ گېزىتى» نى كۆرۈپ پارتىيىنىڭ فاڭجېن، سىياسەتلىرىدىن، مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى چوڭ ئىشلاردىن ۋاقتىدا خەۋەردار بولۇپ تۇرۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشى كېرەك.

«ئۇقتۇرۇش» تا مۇنۇلار تەكىتلەندى:

ھەرقايسى ئورۇنلار «شىنجاڭ گېزىتى» گە مۇشتەرى بولۇش خىراجىتىگە كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيە بەدەل پۇلىنىڭ بىر قىسمىنى قالدۇرۇپ ئۇنىڭغا «شىنجاڭ گېزىتى» گە مۇشتەرى بولسا بولىدۇ. ھۆكۈمەت پۇلىغا مۇشتەرى بولىدىغان گېزىت - ژۇرناللار ئاساسەن «شىنجاڭ گېزىتى» قاتارلىق نۇقتىلىق پارتىيە گېزىتى ۋە ژۇرنىلى بىلەن چەكلىنىدۇ، جايلار، ئورۇنلار مۇشتەرى توپلاش داۋامىدا مۇشتەرى بولۇپ ئوقۇيدىغانلار دائىرىسىدىكىلەرنىڭ مۇشتەرى بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك ئومۇمەن بەلگىلەنگەن دائىرىدە «شىنجاڭ گېزىتى» قاتارلىق مۇھىم پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى بولمىغان ھەر قانداق ئورۇننىڭ ھۆكۈمەت پۇلىغا باشقا گېزىت-ژۇرناللارغا مۇشتەرى بولۇشىغا يول قويماي، «شىنجاڭ گېزىتى» قاتارلىق نۇقتىلىق پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

«ئۇقتۇرۇش» تا مۇنۇلار ئۈمىد قىلىندى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوملارنىڭ تەشۋىقات تارماقلىرى، پوچتا - تېلېگراف تارماقلىرى زىچ ھەمكارلىشىپ، گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتەرى توپلاش خىزمىتى داۋامىدا تەشۋىقاتنى كۈچەيتىپ «شىنجاڭ گېزىتى» گە مۇشتەرى توپلاش خىزمىتىنى بىرلىكتە ياخشى ئىشلىشى لازىم. چەت رايونلار ۋە يەتكۈزۈش قىيىنراق ئورۇنلارغا قارىتا خىزمەتنى تېخىمۇ ئىنچىكە ئىشلەپ، خىزمەت سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، «شىنجاڭ گېزىتى» نىڭ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى جايلار، ئورۇنلارنىڭ ھەممىسىگە تارقىتىلىشىغا ھەققىي كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلايلى

(بېشى 1 - بەتتە)

كۈچەيتىشى لازىم. نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىش پارتىيىنىڭ مەقسىتى ۋە سوتسىيالىزم ماھىيىتىنىڭ تەلىپى. 2-قەدەملىك ستراتېگىيىلىك نىشاننى ئومۇميۈزلۈك ئىشقا ئاشۇرۇشتىكى چوڭ ستراتېگىيە. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقتىن ئىبارەت ئومۇمىيلىقنى قوغداشنىڭ رېئال ئېھتىياجى.

يىغىندا مۇنۇلار ئوتتۇرىغا قويۇلدى: بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىلدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار-يۆلەك بولۇشتىكى يېتەكچى ئىدىيىسى — ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، بايلىق ئۈستۈنلۈكىگە تايىنىپ، مەۋقەنى يىرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشقا قويۇپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، بېيىپ، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى داۋاملىق ياخشىلاپ، يېزا ئىگىلىكىنى پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، يۇقىرى ھوسۇل ئېلىشنى زور كۈچ بىلەن يولغا قويۇپ، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى چىڭ تۇتۇش، ئۆز جايىنىڭ شارائىتىغا يارىشا ئىش قىلىپ، تېرىقچىلىق،باقمىچىلىق ۋە كۆپ خىل ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇپ، پىششىقلاپ ئىشلەش كەسپلىرىنى سالماق، ئېھتىياتچانلىق بىلەن راۋاجلاندۇرۇش، پۈتۈن پارتىيىنى سەپەرۋەر قىلىش، جەمئىيەت ياردەم بېرىش ئارقىلىق مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە يېزا، قىشلاقلاردىكى نامرات ئاھالىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش ئۈچۈن ياخشى ئاساس سېلىش؛ مەركىزىي ۋەزىپىسى مەركەزنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 310 مىڭ ئائىلە، 1 مىليون 430 مىڭ نامرات دېھقان، چارۋىچىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتىن ئىبارەت.

يىغىن مۇنداق تەكىتلىدى: نامرات رايونلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ۋە ئېكولوگىيىلىك شارائىتىنىڭ ياخشىلىنىشىنى زور كۈچ بىلەن چىڭ تۇتۇش، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى قاتتىق تۇتۇپ، مەۋقەنى ئۆز كۈچىگە قويۇپ، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، يېزىلاردىكى نامرات ئاھالىنىڭ تاماق مەسىلىسىنى ھەل قىلىش، يىرىك يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى چۆرىدەپ نامراتلارغا كۆپ خىل شەكىللەر بىلەن يار- يۆلەك بولۇپ، يېزىلاردىكى نامرات ئاھالىلەرنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇشىمىز كېرەك. قورغانغا ھۇجۇم قىلىش ئوبيېكتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، نامرات كەنتلەرگە، نامرات ئائىلىلەرگە ھەقىقىي يار -يۆلەك بولۇش، دېھقان، چارۋىچىلارغا پەن ئۆگىنىش، پەن - تېخنىكىنى قوللىنىش تەربىيىسىنى كۈچەيتىش، قوناقنى سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ ئۆستۈرۈش، يۇقىرى ھوسۇللۇق كېۋەز يېتىشتۈرۈش ئۈتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش، كونا باغلارنى ئۆزگەرتىش، كالا، قويلارنى تېز بورداش، شاخ - شۇمبىلارنى پىششىقلاپ ئىشلەش قاتارلىق ئەسقاتىدىغان تېخنىكىلارنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىش، بولۇپمۇ پەن-تېخنىكا ئارقىلىق ئۈلگە كۆرسىتىدىغان ئائىلىلەرنىڭ رولىغا ئەھمىيەت بېرىش، ھازىرقى يەر، سۇدىن تولۇق پايدىلىنىش، ئىشلەپچىقىرىش جەھەتتىكى يوشۇرۇن ئىمكانىيەتلەردىن ئوبدان پايدىلىنىش كېرەك. نامراتلارغا ساھەلەر بويىچە يار-يۆلەك بولۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، جەمئىيەتتىكى كۈچلەرنى نامرات رايونلاردىكى ئاممىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىش كېرەك، بۇ خىزمەتنى ئاخىرىغىچە داۋاملاشتۇرۇش بىر بېكىتكەنچە بەش يىل ئۆزگەرتمەسلىك، نامراتلىقتىن قۇتۇلمىغىچە، مۇناسىۋەتنى ئۈزمەسلىك، ھەم پەيدىنپەي ئۇنى تۈزۈملەشتۈرۈش، قېلىپلاشتۇرۇش كېرەك. جايلار، تارماقلار ئومۇمىيلىققا بويسۇنۇپ، ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى كەم - كۈتىسىز ئىزچىللاشتۇرۇشى، ئىجرا قىلىشى لازىم. نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش مەبلىغىنى باشقۇرۇش ۋە نازارەت قىلىشنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش مەبلىغىنى چوقۇم نامرات كەنت ۋە نامرات ئائىلىلەرگە مەركەزلەشتۈرۈپ ئىشلىتىش، چەكلىك مىقداردىكى نامراتلارغايار-يۆلەك بولۇش مەبلىغىنى ياخشى ئىشلىتىپ، ياخشى باشقۇرۇپ، ئۇنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم. نامراتلىقنى تۈگىتىشتە ئاۋۋال نادانلىقنى تۈگىتىش، نامرات رايونلاردىكى كادىرلار ۋە ئامما ئىدىيىنى يەنىمۇ ئازاد قىلىشى، كۆزقارىشىنى ئۆزگەرتىشى، جاپالىق شاپاشلاپ يۈرۈشنى جاپالىق ئىشلەشكە ئۆزگەرتىشى لازىم. نامرات رايونلاردىكى ئاھالىلەرنىڭ مەدەنىيەت ساپاسىنى چوقۇم پەيدىنپەي ئۆستۈرۈش، پەن-تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش يولىغا ئېغىشماي مېڭىشى لازىم. نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار-يۆلەك بولۇش بىلەن پىلانلىق تۇغۇتنى بىرلەشتۈرۈپ، بۇ ئىككى خىزمەتنى تەڭ ئورۇنلاشتۇرۇش، تەڭ تەكشۈرۈش، تەڭ باھالاشتا چىڭ تۇرۇش لازىم.

يىغىن مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىش پارتىيە رەھبەرلىكىگە باغلىق. ھەر دەرىجىلىك، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىنىڭ بىرىنچى قول رەھبەرلىرى ئۆزلىرىنىڭ سىياسىي مەسئۇلىيىتىنى ھەقىقىي ئادا قىلىپ، نامرات ئاھالىلەرنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ھەممىدىن مۇھىم بولغان مەركىزىي ۋەزىپە سۈپىتىدە يۈكسەك مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن ئورۇنلىشى لازىم. نامرات رايونلاردا سىياسىنى تەكىتلىگەندە، ئالدى بىلەن ئاممىنىڭ دەرد - ئەھۋالىغا يېتىشنى، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشنى تەكىتلىگەندە ئالدى بىلەن كىيىم پۈتۈن، قورساق توق بولۇشنى مەركەز قىلىشنى تەكىتلەش كېرەك. پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى نامرات يېزا، كەنتلەرگە چوڭقۇر چۆكۈپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشى، بىۋاسىتە ئورۇنلاشتۇرۇشى، ھەيدەكچىلىك قىلىشى، تەكشۈرۈشى، دەرىجىمۇ دەرىجە تۇتۇپ قاتلاممۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈرۈشى لازىم. ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش پرىنسىپىدا قەتئىي چىڭ تۇرۇش، يالغانچىلىق قىلىپ، كىرىمنى يالغان مەلۇم قىلىپ، نامراتلىق قالپىقىنى تاشلىشىدىغان ناچار كەيپىياتقىمۇ، ياخشى ئىشنى مەلۇم قىلىپ قىيىنچىلىقنى يوشۇرىدىغان، نەتىجىنى كۆپتۈرىدىغان مۇبالىغىچىلىككىمۇ قارشى تۇرۇش كېرەك. رەھبىرىي كادىرلار ھەر مىللەت ئاممىسىنى يېتەكلەپ يىلمۇ يىل جاپالىق ئەمەلىي ئىشلەپ، يېڭى نەتىجىلەرنى يارىتىشى لازىم.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، خەلق ھۆكۈمىتى، سىياسىي كېڭەشنىڭ رەھبەرلىرى، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلىك پارتكوملارنىڭ شۇجىلىرى، ۋالىيلىرى، ئوبلاست باشلىقلىرى، شەھەر باشلىقلىرى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ھۆكۈمەتنىڭ بۆلۈم، كومىتېتلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى، ئاپتونوم رايوننىڭ كومىتېت، ئىشخانىلىرى، نازارەت، ئىدارىلىرى، ئالىي مەكتەپ، خەلق تەشكىلاتلىرىنىڭ مەسئۇللىرى، بىڭتۇەننىڭ شى، ئىدارىلىرىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىساد سىستېمىلىرىنىڭ مەسئۇللىرى ۋە نامرات ناھىيىلەرنىڭ مەسئۇللىرى بولۇپ 400 گە يېقىن كىشى قاتناشتى.

****

تۈزىتىش

گېزىتىمىزنىڭ 26 - ئۆكتەبىر سانى 1 - بەتتىكى «يۇقىرى پەللىگە ئۆرلەش» دېگەن ماقالىنىڭ 4 - بەتكە ئاشقان قىسمىنىڭ ئاخىرقى ستون باشتىن 9 - قۇردىكى «200 مىڭ» نى «2 مىليون» دەپ، شۇ كۈنى 6 - بەتتىكى «چىن خۇاسۇن (سولدىكى 2 - كىشى)» دېگەننى «1 - كىشى» دەپ تۈزىتىپ ئوقۇشىڭىزلارنى سورايمىز

تەھرىر بۆلۈمى

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋا رايى: كۈندۈزى ئازراق يامغۇر يېغىپ كېيىن بۇلۇتلىنىدۇ، كېچىسى ھاۋا بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 1 ℃ – 10 ℃ بولىدۇ. ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

مەركىزىي دۆلەت ئورگانلىرىنىڭ رەھبەرلىرى سوۋغا - سالامنى تىزىملاش تۈزۈمىنى باشلامچىلىق بىلەن ئىجرا قىلدى

«جۇڭگو ئىنتىزام تەكشۈرۈش - رېۋىزىيە گېزىتى»نىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، بۇلتۇر «سوۋغا - سالامنى تىزىملاش تۈزۈمى» ئوتتۇرىغا چىققاندىن كېيىن، رەھبەرلەرنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى بىلەن دۆلەت پىلان كومىتېتى، خىمىيە سانائىتى مىنىستىرلىكى، ماشىنسازلىق مىنىستىرلىكى، مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى، دۆلەت باج باش ئىدارىسى، جۇڭگوچە داۋلاش - دورىگەرلىك ئىدارىسى، شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشخانىسى قاتارلىق ئورۇنلار ئۆز تارماقلىرىنىڭ ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈپ، «تۈزۈم»نى يولغا قويۇشنىڭ كونكرېت چارىسى ياكى تەپسىلىي پرىنسىپىنى تۈزدى. سەھىيە مىنىستىرلىكى، دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتى، ئاۋىئاتسىيە باش ئىدارىسى، قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى، قاتناش مىنىستىرلىكى، توقۇمىچىلىق باش جەمئىيىتى قاتارلىق ئورۇنلار يەنە قەرەللىك تەكشۈرۈش، ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش قىلىش قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق بۇ تۈزۈمنىڭ ئەمەلىيلىشىشىنى ئىلگىرى سۈردى. بەزى مىنىستىرلىك، كومىتېتلارنىڭ رەھبەرلىرى ئالاقىدار ئىشلارنى بىۋاسىتە سۈرۈشتۈردى، يولداش چېن جىنخۇا دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكىلەرگە يەرلىك پىلان، مال باھاسى تارماقلىرىنىڭ رەھبەرلىرىگە مۇنۇلارنى ئۇقتۇرۇپ قويۇشنى، يەنى يەرلىك پىلان، مال باھاسى تارماقلىرىدىن دۆلەت پىلان كومىتېتىغا ئىش بېجىرگىلى كەلگەندە رەھبەرلەرنىڭ ئۆيىگە بارماسلىق، يەرلىك، ئالاھىدە مەھسۇلات ئېلىپ كەلمەسلىكنى ئۇقتۇرۇپ قويۇشنى تاپىلىدى.

بەزى مىنىستىرلىك، كومىتېتلارنىڭ رەھبەرلىرى قوبۇل قىلغان سوۋغا - سالاملارنى باشلامچىلىق بىلەن يۇقىرىغا ئەنگە ئالدۇردى ھەم تاپشۇردى. ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى شى داجېن ئۆزىگە قاراشلىق ئورۇن سوۋغا قىلغان ئالتۇن تەركىبلىك يېڭى يىل ئاتكىرىتكىسىنى يۇقىرىغا ئەنگە ئالدۇرۇپ تاپشۇردى؛ ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى لۇيەنچاڭ تۇرلۇك يىغىنلاردا سوۋغا قىلىنغان سومكا قاتارلىق نەرسىلەرنى يۇقىرىغا ئەنگە ئالدۇرۇپ تاپشۇردى. دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋۇشاۋزۇ ۋە مۇئاۋىن مۇدىرلاردىن يۈەن ۋېيمىن، شۇي يىڭشېڭ، سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ئەن چېڭشىن قاتارلىق رەھبەرلەر سوۋغا - سالاملارنى ئېلىشنى رەت قىلدى ياكى يۇقىرىغا ئەنگە ئالدۇرۇپ تاپشۇردى. ئەدلىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى جاڭ فۇسېن شىنجاڭدىن يۆتكىلىدىغان چاغدا بىر شىركەتنىڭ جىڭلىسى ئۇنىڭغا 6950 يۈەن قىممىتىدىكى شۆبىتسارىيە سائىتى سوۋغا قىلغان، جاڭ فۇسېن بۇ يىل 1 - ئايدا سائەتنى ئەدلىيە مىنىستىرلىكى ئورگان ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىغا تاپشۇردى.

مىنىستىرلىك، كومىتېتلارنىڭ رەھبەرلىرىنىڭ قولىشى ۋە باشلامچىلىقىدا «سوۋغا - سالامنى تىزىملاش تۈزۈمى» مەركىزىي دۆلەت ئورگانلىرىدا ئوڭۇشلۇق يولغا قويۇلدى ھەم ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى. 56 مىنىستىرلىك، كومىتېتنىڭ تولۇقسىز ستاتىستىكىسىغا قارىغاندا؛ يۇقىرىغا ئەنگە ئالدۇرۇپ تاپشۇرۇلغان كومپيۇتېر، تېلېكامېرا، ئالتۇن زىبۇ زىننەت بۇيۇملىرى 700 دىن ئاشقان.

(«گېزىت - ژۇرناللاردىن تەرمىلەر گېزىتى»دىن)

«قاتتىق زەربە بېرىش» كۈرىشىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە قانات يايدۇرۇشتا «مۇھاپىزەت كونلۇكلىرى» نى ئېنىقلاشنى مۇھىم نۇقتا قىلىش كېرەك

ئۇدا ئىككى قېتىم ئېلىپ بېرىلغان «قاتتىق زەربە بېرىش» كۈرىشى ئېلىمىزنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقىنى كۆرۈنەرلىك ياخشىلىدى. مەركىزىي كومىتېت سىياسىي - قانۇن كومىتېتى بۇنىڭدىن كېيىن «قاتتىق زەربە بېرىش، كۈرىشىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە قانات يايدۇرۇپ، بېيجىڭ قاتارلىق جايلاردا «قاتتىق زەربە بېرىش» كۈرىشىنىڭ ئۈچىنچى جېڭىنى ئورۇنلاشتۇرۇشنى قارار قىلدى.

ئالدىنقى مەزگىللىك «قاتتىق زەربە بېرىش» كۈرىشىدە بەزى چوڭقۇر يوشۇرۇنغان، بولۇپمۇ ئىچكى قىسمىمىز بىلەن چېتىشلىق جىنايەت شايكىلىرى، قەبىھ لۈكچەكلەر گۇرۇھلىرى تېخى پاش قىلىنمىدى، بۇنىڭدىكى سەۋەب ئۇلارنى بەزى نوپۇزلۇق «مۇھاپىزەت كونلۇكلىرى» قانات ئاستىغا ئېلىۋالدى. بۇلتۇر تەپتىش ئورگانلىرى خۇنەن ئۆلكىسىنىڭ لەنشەن ناھىيىسى زاۋخې يېزىسى بەنۇۋ كەنتىدە «يەر ئاستى خەزىنىسى» ئالدامچىلىق ئەنزىسىنى پاش قىلدى. قانۇنسىز ئۇنسۇرلار ئامېرىكا دوللىرى، فوند ستېرلىڭ، مارك قاتارلىقلارنى بېسىپ ئالدامچىلىق قىلغان. كېيىن ئۇلار ساقچى بۆلۈمچىسىنىڭ كادىر - ساقچىلىرى بىلەن تىل بىرىكتۈرۈۋالغان، ھەتتا بەزى قانۇنسىز ئۇنسۇرلار ساقچى بۆلۈمچىسى بەرگەن ساقچى كىيىملىرىنى كىيىپ، ساقچى قوراللىرىنى تۇتۇپ ئالدامچىلىق قىلغان. بۇ، «مۇھاپىزەت كونلۇكلىرى» بولغانلىقىنىڭ نەتىجىسى.

دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي - قانۇن كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى لوگەن 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنىدىكى بىر قېتىملىق يىغىندا: «ھازىر بەزى جايلاردا جەمئىيەت ئامانلىقى مەسىلىسى ئېغىر، جىنايەت شايكىلىرى خالىغانچە زورلۇق - زومبۇلۇق قىلماقتا، لېكىن بۇلار ئۇزاقتىن بۇيان ھەل قىلىنمايۋاتىدۇ. بۇنداق بولۇشى سىياسىي - قانۇن تارماقلىرىدىكى بەزى كىشىلەر بىلەن چېتىشلىق» دەپ كۆرسەتتى، شۇنداقلا «قاتتىق زەربە بېرىش» كۈرىشىدە جىنايەتچىلەرنى قاتتىق جازالاپلا قالماي، «مۇھاپىزەت كونلۇكلىرى»نىمۇ قاتتىق جازالاشنى تەلەپ قىلدى.

(گېزىت - ژۇرناللاردىن تەرمىلەر گېزىتى»دىن)

دۆلىتىمىزدە 18 يىلدا 300 قانۇن چىقىرىلدى

سانلىق مەلۇماتقا قارىغاندا، 1979 - يىلىدىن ھازىرغىچە مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋە دائىمىي كومىتېتى قاراپ چىقىپ ماقۇللىغان قانۇن 300 گە يەتكەن، بۇنىڭ ئىچىدە بىر يېڭى ئاساسىي قانۇن، ئىككى ئاساسىي قانۇنغا تۈزىتىش كىرگۈزۈش لايىھىسى، 214 قانۇن، قانۇن مەسىلىسىگە ئالاقىدار 83 قارار بار ئىكەن، بۇلار ئاساسىي قانۇننى مەركەز قىلغان، ھەق تەلەپ ئىشلىرى، جىنايى ئىشلار، دۆلەت ئاپپاراتلىرى، ئىقتىسادىي، مەمۇرىي دەۋا ئىشلىرى قاتارلىق ساھەلەردىكى قانۇنلاردىن تەركىب تاپقان جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق سىستېمىسىنىڭ ئاساسىي جەھەتتىن بەرپا قىلىنغانلىقىنى چۈشەندۈردى.

قانۇن لايىھىسىنى يېزىش ۋە ئۇنىڭغا تۈزىتىش كىرگۈزۈش خىزمىتى بىلەن ئۇزاق مۇددەت شۇغۇللانغان مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى مائارىپ - پەن - مەدەنىيەت - سەھىيە كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ۋۇخەن ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ پروفېسسورى چى مىنيو ئۆز تەسىراتىنى سۆزلەپ: «دۆلىتىمىزدە تۈزۈلگەن قانۇنلار بارغانسېرى كەسپىلىشىۋاتىدۇ، كونكرېتلىشىۋاتىدۇ، يولغا قويۇشقىمۇ لايىقلىشىۋاتىدۇ، قانۇنلار دۆلىتىمىزنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تۇرمۇش ساھەلىرىنى ۋە ھەر خىل ھەرىكەتلەرنى قاپلاۋاتىدۇ. دۆلىتىمىزدە تايىنىدىغان قانۇن بولماسلىق ۋەزىيىتى ئۆزۈل - كېسىل ئۆزگەرتىلدى، لېكىن قانۇنلارنىڭ ئىجرا قىلىنىشى ياخشى بولمايۋاتىدۇ، ئۈنۈمى كىشىلەرنى قانائەتلەندۈرەلمەيۋاتىدۇ» دەيدۇ.

ھازىر دۆلەت قانۇن - تۈزۈم تەشۋىقات تەربىيىسىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش ئارقىلىق ئومۇمىي خەلقنىڭ قانۇن - تۈزۈم ئېڭىنى ئۆستۈرۈش ۋە قانۇن - تۈزۈم مۇھىتىنى ياخشىلاشقا تىرىشماقتا.

(«جۇڭگو ئىسلاھات گېزىتى» دىن)

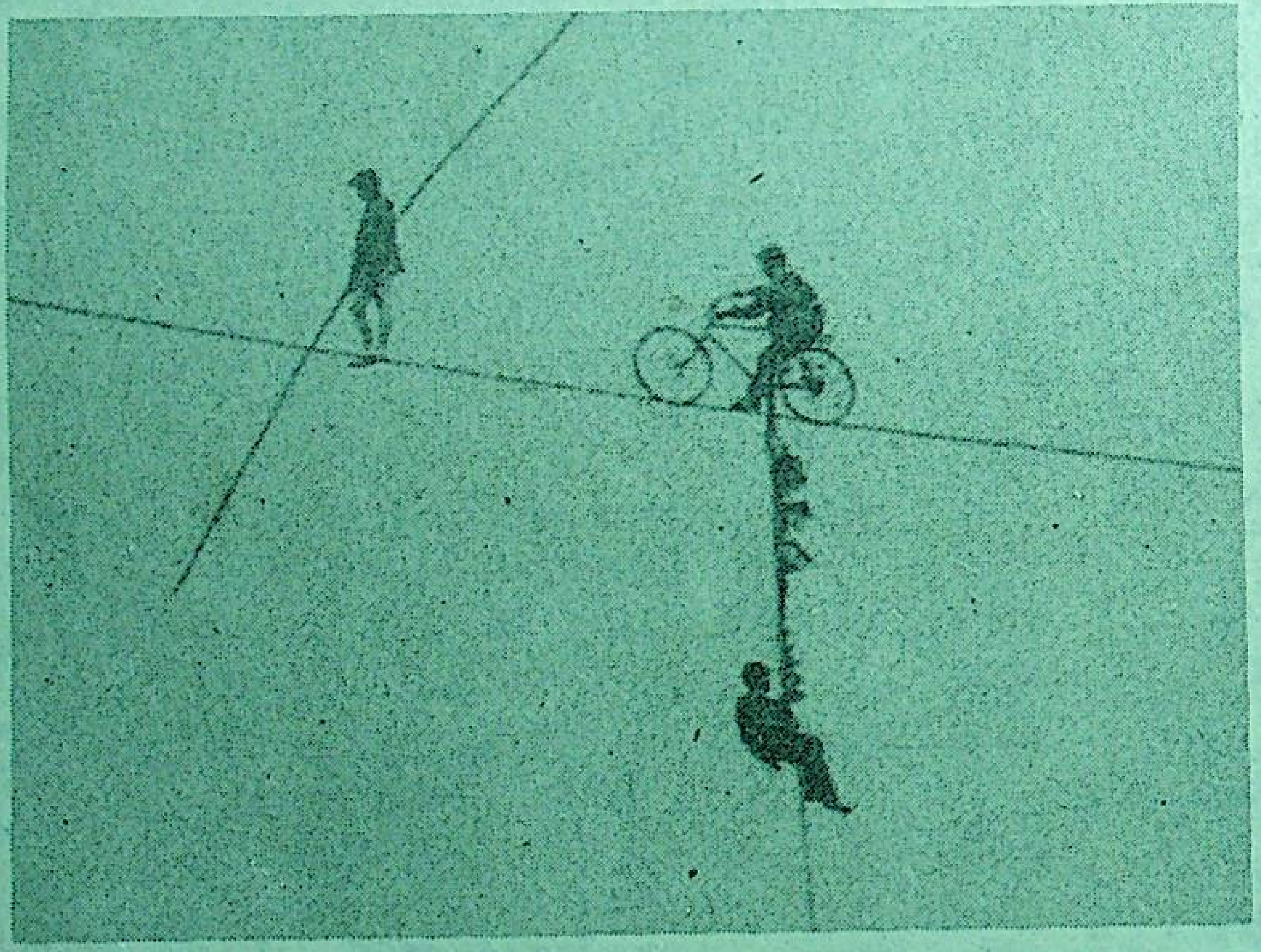

خېنەندىن كەلگەن 23 ياشلىق سېرىك ئارتىسى فېڭ شيۆ خۇاڭخې دەرياسىنىڭ سەنشىدىكى خۇكو شارقىراتمىسى ئۈستىدىن تارتىلغان پولات ئارغامچىدا مېڭىپ ماھارەت كۆرسەتتى. ئارغامچىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 730 مېتىر، يەردىكى سۇ يۈزىدىن ئېگىزلىكى 154 مېتىر، دىئامېتىرى 2.5 سانتىمېتىر كېلىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

غەلىتە ئىش: ماليە ئورنى لۈكچەكلەرنى باجگىرلىككە تەكلىپ قىلغان

جياڭشى ئۆلكىسى جاڭشۇ شەھىرىدىكى ئىككى مەھەللە باشقارمىسىنىڭ ماليە ئورنى جەمئىيەتتىكى لۈكچەكلەرنى ئۈچ چاقلىق ۋېلسىپىت ئىگىلىرىدىن زورلۇق - زومبۇلۇق قىلىپ باج يىغىشقا تەكلىپ قىلغان. ئۇلار تەكلىپ قىلىنغاندىن كېيىن ھۆكۈمەتنىڭ باجگىرى نامى بىلەن ئۈچ چاقلىق ۋەلسىپىتلەرنى خالىغانچە توسۇپ، تۇتۇپ قېلىپ، ياۋايىلارچە ئۇسۇل قوللىنىپ باج يىغىپ، ھۆكۈمەتنىڭ ئوبرازىغا ئېغىر داغ چۈشۈرگەن.

ھازىر جاڭشۇ شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى بۇ مەسىلىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاپ، لۈكچەكلەرنى تەكلىپ قىلغان ماليە ئورنىنى ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، تەنقىد قىلدى، ماليە ئورنىنى باشقۇرغۇچى ئىككى مەھەللە

دۆلەت پىلان كومىتېتى قاتارلىق تارماقلار تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان» نى تۈزەشنىڭ يېڭى تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويدى

ھازىر ئېلىمىزدە يول ئىشلىتىش ھەققىنى يول ئىشلىتىش ھەققى ئالغۇچى ئاپپاراتلار ئاپتوموبىلى بار ئورۇن ۋە شەخسلەردىن بىۋاسىتە ئالغاچقا، مەركەزدىن يەرلىككىچە ھەق ئېلىش ئاپپاراتى قاتلاممۇ قاتلام قۇرۇلۇپ، ھەق ئېلىشتا نۇرغۇن قالايمىقانچىلىق كۆرۈلمەكتە، ھەتتا قانۇنغا خىلاپ ئەھۋاللارمۇ يۈز بەرمەكتە. ئېلىمىز تاشيوللىرىدا جاي - جايلاردا چازا قۇرۇلۇپ، ناتوغرا ئىستىللار يامرىماقتا. بۇنىڭدىن باشقا، ئېلىمىزدىكى يوللار تاشيول، شەھەر كوچىلىرىدىن ئىبارەت ئىككى قىسىمغا

قاتارلىق ئالاقىدار تارماقلار يول ئىشلىتىش ھەققىنى يېقىلغۇ ماي بېجىغا ئۆزگەرتىش - تاشيول ئىشلىرى تەرەققىياتىنىڭ يۆنىلىشى، بۇ، خەلقئارا قاتناش قائىدىسىگە ئۇيغۇن، دەپ ھېسابلىدى.

بۇنىڭدىن ئىككى يىل ئىلگىرى خەينەن ئۆلكىسى ئالدى بىلەن يول ئىشلىتىش ھەققى، يولدىن ئۆتۈش ھەققى، كۆۋرۈكتىن ئۆتۈش ھەققى، ترانسپورت باشقۇرۇش ھەققى قاتارلىقلارنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، ماي باھاسىنىڭ 60 پىرسەنتىگە تەڭ يېقىلغۇ ماي قوشۇمچە ھەققى ئېلىشنى، بۇنى يېقىلغۇ ماي

دۆلەت پىلان كومىتېتى شىنجاڭنىڭ تەييار يېقىلغۇ ماي باھاسىغا ئالاقىدار مەسىلىلەرنى مۇئەييەنلەشتۈردى

دۆلەت پىلان كومىتېتى 1996 - يىلى 69 - نومۇرلۇق ھۆججەت چۈشۈرۈپ، ئىككى خىل يېقىلغۇ مايىنىڭ باھاسىنى ئالاھىدە باھا قاتارىدا بىر تەرەپ قىلىشنى، 90 - نومۇرلۇق بېنزىن ۋە (35 -) نومۇرلۇق سالياركىنى 1994 - يىلىدىكى باھا بويىچە، يەنى 90 - نومۇرلۇق ئاپتوموبىل بېنزىنىنىڭ ھەر توننىسىنى 2170

جەڭگىلەردا دائىم كۆرۈلىدىغان ئون خىل خاتالىق

ۋە (35 -) نومۇرلۇق سالىياركىنى 1994 - يىلىدىكى باھا بويىچە، يەنى 90 - نومۇرلۇق ئاپتوموبىل بېنزىنىنىڭ ھەر توننىسى 2170 يۈەندىن، 90 - نومۇرلۇق قوغۇشۇنسىز مايىنى 2260 يۈەندىن، 35 - نومۇرلۇق مايىنى 2015 يۈەندىن بىر تەرەپ قىلىشنى؛ باشقا نومۇرلۇق بېنزىن، سالىياركىنى 1996 - يىللىق 1541 - نومۇرلۇق ھۆججەت بويىچە بىر تەرەپ قىلىشنى؛ 20 - نومۇرلۇق سالىياركىنىڭ ھەر توننىسىنىڭ باھاسىنى 1725 يۈەنگە ئۆزگەرتىشنى بەلگىلىدى.

(«شىنجاڭ گېزىتى»نىڭ خەنزۇچىسىدىن)

ناتوغرا ئىستىللار يامراپ كەتتى. بۇنىڭدىن باشقا، بەلگىلىمىزدىكى يوللار تاشيول، شەھەر كوچىلىرىدىن ئىبارەت ئىككى قىسىمغا بۆلۈنگەچكە، ئېلىنغان خىراجەت ۋە يول ئاسراش ھەققى تاشيول قۇرۇش ۋە ئاسراشقىلا ئىشلىتىلىپ، شەھەر كوچىلىرىنى قۇرۇش ۋە ئاسراشقا ئىشلىتىلمەي، شەھەر كوچىلىرى قۇرۇلۇشى ئارقىدا قېلىپ، ئىقتىسادنىڭ تەرەققىياتىنى چەكلەپ قويۇۋاتىدۇ. شۇڭا دۆلەت پىلان كومىتېتى، مالىيە مىنىستىرلىكى، قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى، ماشىنىسازلىق مىنىستىرلىكى

قاتناش ئۈسكۈنىلىرىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، ماي باھاسىنىڭ 60 پىرسەنتىگە تەڭ يېقىلغۇ ماي قوشۇمچە ھەققى ئېلىشنى، بۇنى يېقىلغۇ ماي ساتقۇچى تارماقلار ماي ساتقاندا ئېلىشنى يولغا قويىدۇ. دۆلەت پىلان كومىتېتى قاتارلىق تارماقلار بۇ چارىنى مۇئەييەنلەشتۈرۈپ، ئۇنى تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزەشنىڭ تۈپ يولى قىلىش كېرەك، دەپ ھېسابلىدى.

(«نەزەر» ژۇرنىلىدىن)

لۈكچەكلەرنى تەكلىپ قىلغان مالىيە ئورنى، ئومۇمىي ئوقۇتقۇچىلار سانى ... تەنقىد قىلدى، مالىيە ئورنىنى باشقۇرغۇچى ئىككى مەھەللە باشقارمىسىغا 2500 - 5000 يۈەن مەمۇرىي جەرىمانە قويدى، تەكلىپ قىلىنغان ئالتە لۈكچەكنى ج خ ئورگىنىنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا تاپشۇردى.

(«گېزىت - ژۇرناللاردىن تەرمىلەر گېزىتى»دىن)

ئاپتوموبىل ئىجارىكەشلىكى يېڭى ساھەگە ئايلىنىدۇ

ئاپتوموبىل ئىجارىكەشلىكى كەسپىنىڭ قەد كۆتۈرۈشى جۇڭگونىڭ ئاپتوموبىل ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرى بىلەن ئاپتوموبىل تىجارىتى كارخانىلىرىغا بازار تېپىپ بەردى.

جۇڭگونىڭ ئاپتوموبىل ئىجارىكەشلىكى كەسپى ھازىرقى ۋەزىيەتكە ماسلىشىپ، ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلاتلىرىغا بازار تېپىپ بېرىپلا قالماي، مەبلىغى كەمچىل خېرىدارلارنىڭ ئاپتوموبىل ئىشلىتىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇشىغىمۇ يول ئېچىپ قىزغىن ئالقىشقا ئېرىشتى. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، ھازىر مەملىكەت بويىچە كەسپىي ئىجارىكەشلىك شىركىتى 300 گە يەتكەن.

ئالاقىدار خادىملار مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگونىڭ ئاپتوموبىل ئىجارىكەشلىكى كەسپىنى يەنىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ، ھازىر تېخى باشقۇرۇش نىزامى قاتارلىقلار تۈزۈپ چىقىلمىدى، مالىيە، باج، بانكا ئىناۋەتلىك قەرزى، سۇغۇرتا، ئاپتوموبىل باشقۇرۇش چارىسى قاتارلىقلار بىر ئىزغا چۈشمىدى. بۇلارنى ھەل قىلىش بىلەن بىللە، ساھە باشقۇرۇش ئاپپاراتى قۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ. خەۋەرگە قارىغاندا، ئىچكى سودا مىنىستىرلىكى مەملىكەت بويىچە ئاپتوموبىل ئىجارىكەشلىكى بازىرى، ئاپتوموبىل ئىجارىكەشلىكى جەمئىيىتى قۇرماقچى بولۇۋېتىپتۇ.

(«خەلق گېزىتى»دىن)

دۆلەت قۇرۇش مۇراسىمىنىڭ ھۆججەتلىك فىلىمى نەگە كەتتى؟

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى دۇنياغا كەلگەنگە يېرىم ئەسىر بولۇپ قالدى. لېكىن بىز ھازىرغىچە دۆلەت قۇرۇش مۇراسىمىنىڭ مۇكەممەل ھۆججەتلىك فىلىمىنى كۆرۈپ باقمىدۇق. بۇ قانداق ئىش؟

1949 - يىلى دۆلەت قۇرۇش مۇراسىمىدىن كېيىن بىر نەچچە كۈن ئۆتكەندە بىر نەچچە سوۋېت ئىتتىپاقلىق كىشى بېيجىڭ شەھىرىدىكى شەرقىي خۇابېن كوچىسىدا قاتتىق ئېچىنىش ئىلكىدە ئەپسۇسلانماقتا ئىدى. ئۇلارنىڭ ئالدىدا قويۇق ئاق ئىس كۆتۈرۈلۈپ، ئەتراپنى سېسىق رېزىنكە پۇرىقى قاپلىغانىدى.

تارىخىي ماتېرىياللاردا تونۇشتۇرۇلۇشىچە، 1949- يىلى دۆلەت قۇرۇش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلگەندە بۇ قىممەتلىك تارىخىي كۆرۈنۈشنى ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن موسكۋادىكى بىر كىنو ئىشلەش گۇرۇپپىسى مەخسۇس جۇڭگوغا كېلىپ بۇ تەنتەنىلىك مۇراسىمنى لېنتىغا ئېلىشقا ياردەملەشكەن. شۇ كۈنى ئۇلار مۇراسىمنىڭ پۈتكۈل جەريانىنى باشتىن - ئاخىر لېنتىغا ئالغان، ئاندىن تولىمۇ خۇشال ھالدا قىممەتلىك كۆرۈنۈشلەر بار نەچچە ئون تەخسە لېنتىنى ئېلىپ مېھمانخانىغا قايتقان. ئەپسۇسلىنارلىقى شۇكى، نەچچە كۈن ئۆتكەندىن كېيىن بۇ لېنتىلار قويۇلغان جايغا ئېھتىمال سەۋەپسىزلىكتىن تۇيۇقسىز ئوت كەتكەن، گەرچە كىشىلەر ئوتنى پۈتۈن كۈچى بىلەن ئۆچۈرگەن بولسىمۇ، لېنتىلارنىڭ ئىنتايىن ئاز بىر قىسمىنىلا قۇتقۇزۇپ قالالىغان. شۇنداق قىلىپ بۇ قىممەتلىك ماتېرىيالنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى مەڭگۈلۈك يوقالغان، پەقەت بىز كىنو، تېلېۋىزورلاردا غىل - پال كۆرۈپ قالىدىغان، - تولىمۇ قىسقا كۆرۈنۈشلەر ساقلىنىپ قالغان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

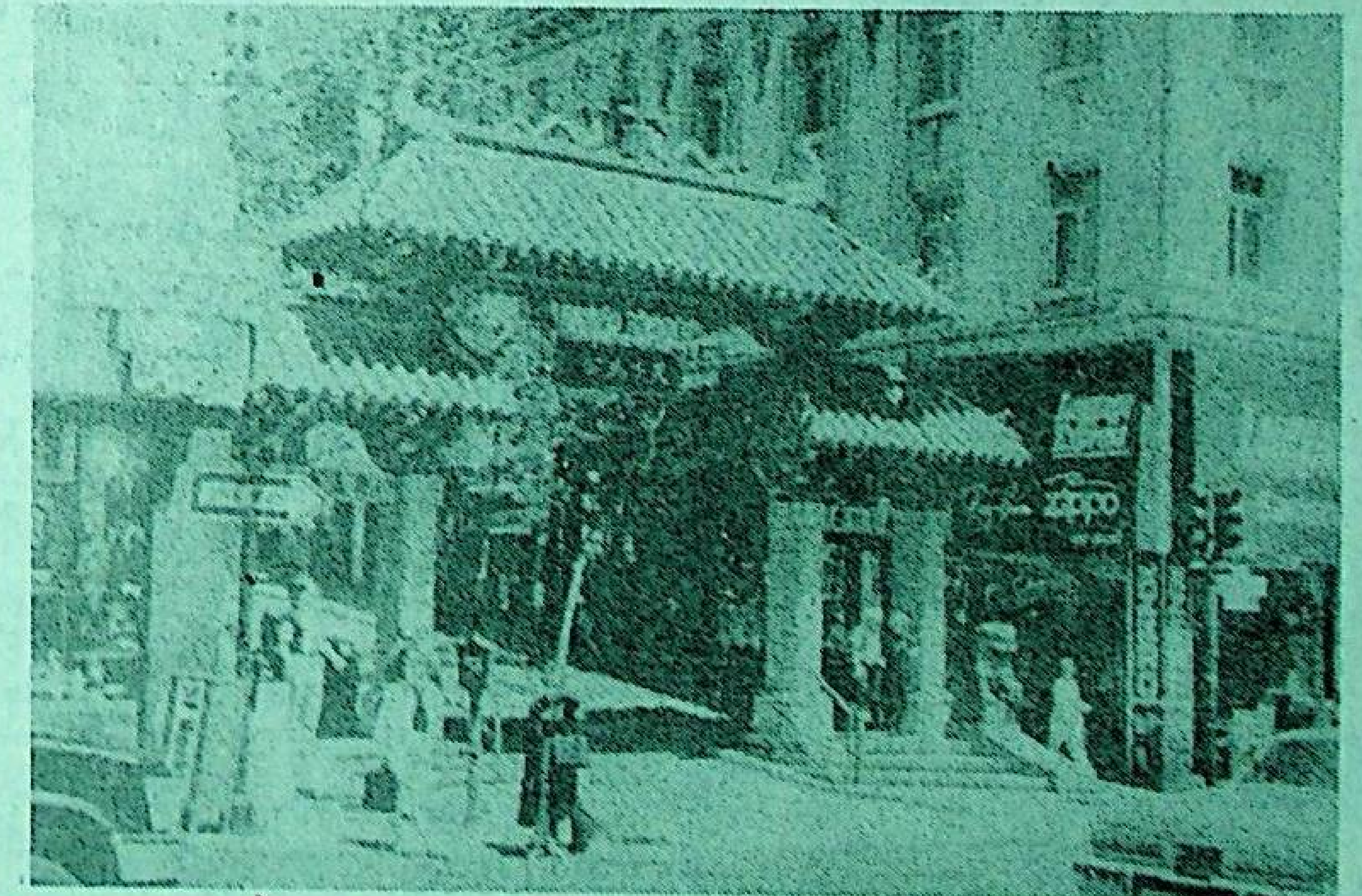

ئامېرىكىنىڭ تىنچ ئوكيان قىرغىقىدىكى دېڭىز شەھىرى سان - فرانسىسكو شەھىرىدە 600 مىڭ جۇڭگولۇق ئولتۇراقلاشقان بىر جۇڭگولۇقلار كوچىسى بار، جۇڭگولۇقلار سان - فرانسىسكودا 19 - ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن باشلاپ ئولتۇراقلاشقان، ئۇلارنىڭ كۆپى بۇ شەھەرگە ئالتۇن قېزىش، تۆمۈر يول ياساشقا كېلىپ ئولتۇراقلىشىپ قالغان.

سۈرەتتە: سان - فرانسىسكو شەھىرىدىكى جۇڭگولۇقلار كوچىسى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جەڭچىلەردا دائىم كۆرۈلىدىغان ئون خىل خاتالىق

ئامېرىكا مالىيە چولپىنى مەسلىھەتچىلەر گۇرۇھىنىڭ باش مۇدىرى جونتۇن بۇران ئۆزىنىڭ تەجرىبە - ساۋاقلىرىغا ئاساسەن جەڭچىلاردا دائىم كۆرۈلىدىغان ئون خىل خاتالىقنى يەكۈنلىدى. ئۇلار تۆۋەندىكىچە:

1. مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىشنى رەت قىلىش. بۇران: «باشقۇرغۇچىلار باشقۇرۇش ئۈنۈمىنى جارى قىلدۇرىمەن دېسە، مەسئۇلىيەتنى دادىل ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك» دەپ ھېسابلىدى.

2. ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىلدۈرەلمەسلىك. مۇنەۋۋەر جەڭچىلار ئۆزىنى ئىش ئۈستىدە بولمىغان شارائىتتىمۇ كەسىپنى ئۈنۈملۈك يولغا قويالايدىغان ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىلدۈرۈشكە ماھىر بولۇشى كېرەك.

3. خىزمەت نەتىجىسىنى ئىگىلەش بىلەنلا بولۇپ كېتىش. جەڭچىلار خىزمەت نەتىجىسىنى ئىگىلەش بىلەنلا بولۇپ كېتىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئىدىيىۋى تەسىر كۆرسىتىش بىلەن كارى بولمىسا، باشقۇرۇش جەھەتتە خاتالىق ئۆتكۈزمەي قالمايدۇ.

4. خاتا پىكىردىكىلەرگە يانتاياق بولۇش. جەڭچىلار خاتا پىكىردىكىلەرگە يانتاياق بولۇشتىن ساقلىنىشى، باشقۇرۇش قاتلىمىنىڭ رولى ۋە مەسئۇلىيىتىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى كېرەك.

5. ھەممىسنى بىر قىلىپتا باشقۇرۇش. ھەممە ئىشچى - خىزمەتچىنى ئوخشاش باشقۇرۇش ئۇسۇلى بويىچە باشقۇرىمەن دېگەن جەڭچى نەتىجە قازىنالمايدۇ.

6. پايدىنىڭ مۇھىملىقىنى ئۇنتۇش. جەڭچىلار پايدىنىڭ تۆۋەنلەپ كېتىشىدىن پۈتۈن كۈچى بىلەن ساقلىنىشى كېرەك. جەڭچىلار ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ شەخسىي پائالىيىتى بىلەن شىركەتنىڭ مەنپەئىتىنىڭ زىچ مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىنى دائىم ئەسكەرتىپ تۇرغاندىلا، شىركەت پايدىسىنىڭ تۆۋەنلەپ كېتىشىدىن ساقلانغىلى بولىدۇ.

7. كەسىپ بىلەنلا بولۇپ كېتىش. بۇمۇ باشقۇرۇش جەھەتتىكى خاتالىق، ياخشى باشقۇرغۇچى ئۆزى ۋە باشقىلار مەسىلىگە دۇچ كەلگەندە ئۆزىنىڭ ئاساسىي نىشانىنى ھەرگىز ئۇنتۇمايدۇ.

8. جەڭچىلارنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە شېرىك بولۇۋېلىشى. جەڭچىلار ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ شېرىكى بولۇۋالسا، بۇ، ئۇلارنىڭ باشقۇرۇشنى بىلمەيدىغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ.

9. خىزمەت ئۆلچىمى تۈزمەسلىك. جەڭچىلار مۇۋاپىق خىزمەت ئۆلچىمى تۈزمىسە، ئىشچى - خىزمەتچىلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى سەممىي راۋانلاشتۇرمىسا، خاتالىقتىن خالىي بولالمايدۇ.

10. نەتىجىسى ئەڭ ياخشى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىلا ماختاش. جەڭچىلار يۇقىرى نەتىجە ياراتقانلارنىلا ماختاۋەرمەي، خىزمەت ئۆلچىمىگە يەتكەن ھەممە ئىشچى - خىزمەتچىنى ماختاپ تۇرۇشى كېرەك.

(«جوخېي ئالاھىدە رايون گېزىتى»دىن)

دەۋرىمىزدىكى ياشلار سەگەك بولۇشقا تېگىشلىك ئەھۋال: ئۇلارنىڭ ئەخلاق تونۇشى بىلەن ھەرىكىتى بىر - بىرىگە زىت

يېقىنقى يىللاردىن بۇيانقى ھەر خىل تەكشۈرۈشلەرگە قارىغاندا، دەۋرىمىزدىكى ياشلارنىڭ ئەخلاق تونۇشى بىلەن ئەخلاق ھەرىكىتى بىر - بىرىدىن خېلىلا چەتنەپ كەتكەن. ئەگەر سىز ئەخلاق تونۇشى سەۋىيىسىنى باھالاش يۈزىسىدىنلا ئۇلارغا باھا بەرسىڭىز، ئۇلاردىن ھېچقانداق قۇسۇر تاپالمايسىز، لېكىن ئۇلارنىڭ ئەخلاق ھەرىكىتىگە باھا بەرسىڭىز، قاراش بىلەن ھەرىكەت ئوتتۇرىسىدىكى پەرق سىزنى چۆچۈتىدۇ. مەسىلەن: تەكشۈرۈشتە ياشلاردىن «نېمىدىن بەك يىرگىنىسىز؟» دەپ سورالغاندا، «چىرىكلىكتىن يىرگىنىمەن» دەيدىغانلار ئەڭ كۆپ بولۇپ، % 38.55 نى ئىگىلىگەن. «جىددىي ئىشنى ھەل قىلىشقا توغرا كەلسە، پارا بېرەمسىز؟» دەپ سورالغاندا، «ياق» دېگەنلەر % 24.79 نى، «بېرىمەن» دەيدىغانلار % 18.82 نى، «ئەھۋالغا قارايمەن» دەيدىغانلار % 34.79 نى، «بىر نېمە دېيەلمەيمەن» دەيدىغانلار % 21.2 نى ئىگىلىگەن؛ «ئاممىۋى سورۇندا جىنايەت يۈز بەرسە قانداق قىلىسىز؟» دېگەن سوئالغا «توسىمەن» دەپ جاۋاب بەرگەنلەر % 17.1 نى، «دەرھال ئۆزۈمنى چەتكە ئالىمەن» دەپ جاۋاب بەرگەنلەر % 17.1 نى، «تاماشا كۆرۈمەن» دەپ جاۋاب بەرگەنلەر % 1.3 نى، «باشقىلارنىڭ توسۇشىنى كۈتىمەن» دەپ جاۋاب بەرگەنلەر 64.4 نى ئىگىلىگەن. بۇنداق تونۇش بىلەن ھەرىكەت ئوتتۇرىسىدىكى پەرق دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك غەلىتە ئۆزگىرىشنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ.

(«گېزىت - ژۇرناللاردىن تەرمىلەر گېزىتى»دىن)

يالغان پۇلنى بانكا مۇسادىرە قىلسا قانداق قىلىش كېرەك؟

كىشىلەر بانكىغا پۇل قويغاندا بانكا خادىملىرى يالغان پۇلنى بايقىسا، بۇنداق پۇلنى مۇسادىرە قىلىۋالىدۇ، بۇ چاغدا ئادەم نېمە قىلىشنى بىلمەي قالىدۇ. ئادەتتە بۇنداق ئەھۋالغا ئۇچرىغاندا پۇل ئامانەت قويغۇچى تۆۋەندىكىدەك تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويسا بولىدۇ:

1. بانكىدىن يالغان پۇلنى پەرقلەندۈرۈش ئەسۋابىدا بۇ پۇلنى قايتا پەرقلەندۈرۈشنى شۇنىڭ بىلەن بىر چاغدا پۇل ئامانەت قويغۇچى ئۆزىمۇ بۇ ئەسۋابتا پەرقلەندۈرۈپ بېقىشنى تەلەپ قىلسا بولىدۇ؛ 2. پۇلنىڭ يالغانلىقى ئېنىق بولغاندىن كېيىن، بۇنداق پۇلنىڭ يەنە قايتا ئوبوروت قىلىنىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن بانكا شۇ كىشىنىڭ كۆز ئالدىدا يالغان پۇلغا «يالغان پۇل» ياكى «ئىناۋەتسىز» دېگەن تامغىنى بېسىشى كېرەك؛ 3. بانكا بىر تۇتاش بېسىلغان نومۇرى بار، قوش ۋاراقلىق يالغان پۇلنى مۇسادىرە قىلىش دوكۇمېنتىغا مۇسادىرە قىلىنغان يالغان پۇلنىڭ باسما پەرقى، ۋاراق سانى، نومۇرى، مۇسادىرە قىلىنغان ۋاقىت ۋە بانكا نامى قاتارلىق مەزمۇنلارنى ئەسكەرتىشى كېرەك؛ 4. بانكا بۇنداق دوكۇمېنتقا ھۆكۈمەت تامغىسى ۋە بېجىرگۈچى خادىمنىڭ تامغىسىنى بېسىشى، شۇنداقلا يەنە دوكۇمېنتنىڭ بىر ۋارىقىنى پۇل ئامانەت قويغۇچىغا بېرىشى كېرەك.

بانكا يۇقىرىدىكى تەلەپلەرنىڭ بىرىنى ئورۇندىمىسا، پۇل قويغۇچى ئىمزا قويۇشنى، دوكۇمېنتنى ئېلىشنى رەت قىلىشقا ياكى يالغان پۇلنى قايتۇرۇۋېلىشقا ھوقۇقلۇق.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

لى پېڭ گېرمانىيە سانائەت بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن جۇڭنەنخەيدە گېرمانىيە سانائەت بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى ھانىس ئوراۋ ھېنكىل بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو - گېرمانىيە كارخانا ساھەسىدىكىلەر ياخشى ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ساقلىشى كېرەك، بۇ ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا پايدىلىق.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن گېرمانىيىنىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقىنىڭ تەرەققىياتى كىشىنى مەمنۇن قىلىدۇ، ئىككى تەرەپ كارخانىلىرى ئوتتۇرىسىدىمۇ ناھايىتى ئوبدان ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى بار. ئۇ مۇنداق دېدى: ياخشى سىياسىي مۇناسىۋەت ئىككى تەرەپنىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىشنى پايدىلىق شارائىت بىلەن تەمىنلەيدۇ.

گېرمانىيە سانائەت بىرلەشمىسى گېرمانىيىدىكى 35 سانائەت، كەسپىي جەمئىيەت ۋە سانائەت بىرلەشمىسى تەشكىلاتلىرىنىڭ ئالىي تەشكىلاتى، ئۇنىڭ 10 مىليوندىن كۆپرەك ئىشچى - خىزمەتچىسى بولۇپ، 80 مىڭ خۇسۇسىي سانائەت كارخانىسىغا ۋەكىللىك قىلىدۇ.

ھېنكېل مۇنداق دېدى: جۇڭگودا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيانقى غايەت زور ئۆزگىرىشلەر جۇڭگو رەھبەرلىرى بىلەن خەلقىنىڭ دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش جەريانىدا كۆرسەتكەن ئەقىل - پاراسىتى، ھەم جۇڭگو بېكىتكەن ئىقتىسادىي تەرەققىياتتا ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدىغان ساھەلەر مەندە چوڭقۇر تەسىر قالدۇردى.

ئۇ مۇنداق دېدى: گېرمانىيە جۇڭگوغا موھتاج، گېرمانىيىنىڭ كارخانا ساھەسىدىكى زاتلار جۇڭگودىكى كەسپداشلىرى بىلەن ھەمكارلاشقانلىقىدىن ئىپتىخارلىنىدۇ، ئۇلار جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا تېخىمۇ كۆپ قاتنىشىشنى خالايدۇ.

چياۋشى كرودىيە پارلامېنت ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋېيۈەنجاڭى چياۋشى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا پارلامېنت باشلىقى فراتكو پاۋلەيتىچ باشچىلىقىدىكى كرودىيە پارلامېنت ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى.

چياۋشى پاۋلەيتىچ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قىزغىن قارشى ئالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو جۇڭگو بىلەن كرودىيىنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ تىنچلىقتا بىللە تۇرۇشنىڭ بەش پرىنسىپى ئاساسىدا ئۈزلۈكسىز مۇستەھكەملىنىشى ۋە كۈچىيىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ. جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى بىلەن كرودىيە پارلامېنتىنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭمۇ ئۈزلۈكسىز كۈچىيىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

چياۋشى سابىق يۇگوسلاۋىيە رايونىنىڭ تىنچلىق تەرەققىياتىدا ئىلگىرىلەش بولغانلىقىدىن خۇشال بولدى. ئۇ سابىق يۇگوسلاۋىيە رايونىنىڭ تىنچلىق ۋەزىيىتىنى مۇستەھكەملەش ۋە ساقلاپ قېلىشنىڭ كرودىيىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا ئىنتايىن پايدىلىق ئىكەنلىكىگە ئىشەنگەنلىكىنى بىلدۈردى.

پاۋلەيتىچ جۇڭگونىڭ كرودىيىنى قوللىغانلىقىغا ۋە ئۇنىڭغا ياردەم بەرگەنلىكىگە يۇقىرى باھا بەردى. كرودىيە - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق راۋاجلانغانلىقىدىن خۇشال بولدى. ئۇ مۇنداق دېدى: كرودىيە جۇڭگو بىلەن ھەر جەھەتتىكى دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ھازىرقى ئاساستا يەنىمۇ راۋاجلاندۇرۇشنى خالايدۇ.

پاۋلەيتىچ كرودىيە ھۆكۈمىتىنىڭ «بىر جۇڭگو» مەيدانىدا چىڭ تۇرىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى. چياۋشى بۇنى مەدھىيىلىدى.

ئىسرائىلىيە پەلەستىن ئاپتونوم رايونىنى يەنە «تامامەن قامال قىلدى»

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم خەۋىرى. ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 24 - كۈنى ئەتىگەندىن باشلاپ ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقى ... بارىدىغان تاشيولدا توساق قۇرۇپ، ئۆتۈۋاتقان گۇمانلىق ئاپتوموبىللارنى تەكشۈردى، ئالاقىدار تەرەپلەر يەنە شەھەر ئاھالىلىرىدىن گۇمانلىق ئادەم ...

دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى سۇڭ جيەن ئامېرىكىدا نۇتۇق سۆزلەپ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقى نەتىجىلىك بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون خەۋىرى. دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇدىرى سۇڭ جيەن مۇشۇ ئاينىڭ 24 - كۈنى ئامېرىكا - جۇڭگو سودىسى مەملىكەتلىك كومىتېتى ئۆتكۈزگەن چۈشلۈك زىياپەتتە نۇتۇق سۆزلەپ، جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ پەن - تېخنىكا ساھەسىدىكى ھەمكارلىق ئەھۋالىنى نوقتىلىق شەرھلىدى، ئامېرىكا سودا - سانائەت ساھەسىدىكى ئەربابلارنىڭ جۇڭگو بىلەن بولغان پەن - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرلىرىگە ئاكتىپ قاتنىشىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

سۇڭ جيەن مۇنداق دېدى: 1979 - يىلى 1 - ئايدا يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولغاندا ئامېرىكىنىڭ سابىق زۇڭتۇڭى كارتېر بىلەن بىرلىكتە جۇڭگو - ئامېرىكا پەن - تېخنىكا ھەمكارلىق كېلىشىمى ئىمزالىغانىدى. مۇشۇ كېلىشىم ۋە ئىككى دۆلەتنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى شۇنىڭدىن كېيىن ئىمزالىغان بىر قاتار كېلىشىمنامە ھەم ئەسلەتمىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، جۇڭگو - ئامېرىكا ئالىملىرى ۋە قۇرۇلۇش تېخنىك خادىملىرى بىرلىكتە ئۈنۈملۈك خىزمەتلەرنى ئىشلىدى، ئۆتكەن بىر يىلدىلا ئىككى تەرەپ پەن - تېخنىكا ساھەسىدىن 20 مىڭدىن ئارتۇق كىشى ۋە 5700 تۈردە ئالماشتۇرۇش ئېلىپ باردى.

سۇڭ جيەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگونىڭ پەن - تېخنىكا ئىشلىرى ھەم تاشقى دۇنيا بىلەن بولغان پەن - تېخنىكا ئالماشتۇرۇش ھەمكارلىقى جۇڭگونىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتى بىلەن ئوخشاش قەدەمدە راۋاجلاندى. ئۆتكەن 15 يىلدا جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ئېشىش نىسبىتى ئون پىرسەنتتىن يۇقىرى بولدى، مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى تۆت ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشتى، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى كۆرۈنەرلىك ئۆستى. جۇڭگونىڭ تاشقى پىرېۋوت زاپىسى پۇختا قەدەم بىلەن ئاشتى، خەلق پۇلىنىڭ دوللارغا ئايرىۋاشلىنىش نىسبىتى ئۇزاق مۇددەت مۇقىم بولدى. چەت ئەل شىركەتلىرىنىڭ جۇڭگوغا بىۋاستە سالغان مەبلىغى 160 مىليارد دوللارغا يەتتى، چەت ئەل شىركەتلىرى جۇڭگودا شېرىكلىشىپ ياكى مۇستەقىل قۇرغان كارخانا 260 مىڭغا يەتتى.

سۇڭ جيەن مۇنداق دېدى: تەجرىبىلەر خەلقئارا پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقىنىڭ ھازىرقى زامان مەدەنىيەت تارقىتىش، جەمئىيەت تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشنىڭ ئەڭ ئۈنۈملۈك يولى ئىكەنلىكىنى كۆرسەتتى. جۇڭگو - ئامېرىكا پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقى ئىككى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يۇكسەك دەرىجىدە مۇئەييەنلەشتۈرۈشىگە ۋە قوللىشىغا ئېرىشتى، ئىككى تەرەپ بۇ كېلىشىمنىڭ ۋاقتىنى يەنە بەش يىل ئۇزارتىشنى قارار قىلدى.

سۇڭ جيەن مۇنداق دېدى: ئامېرىكا دۇنيادا ئەڭ تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ بىرى، جۇڭگو دۇنيادا تەرەققىي قىلىۋاتقان ئەڭ چوڭ دۆلەت. جۇڭگو ئامېرىكا بىلەن «ئىشەنچنى ئاشۇرۇش، ئاۋارىچىلىكلەرنى ئازايتىش، ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇش، قارشىلاشماسلىق»نى خالايدۇ. جۇڭگو خەلقى ۋە جۇڭگونىڭ پەن - تېخنىكا ساھەسىدىكىلەر ئۆزلىرى تاللىغان تەرەققىيات يولىنىڭ توغرا ئىكەنلىكىگە قەتئىي ئىشىنىدۇ.

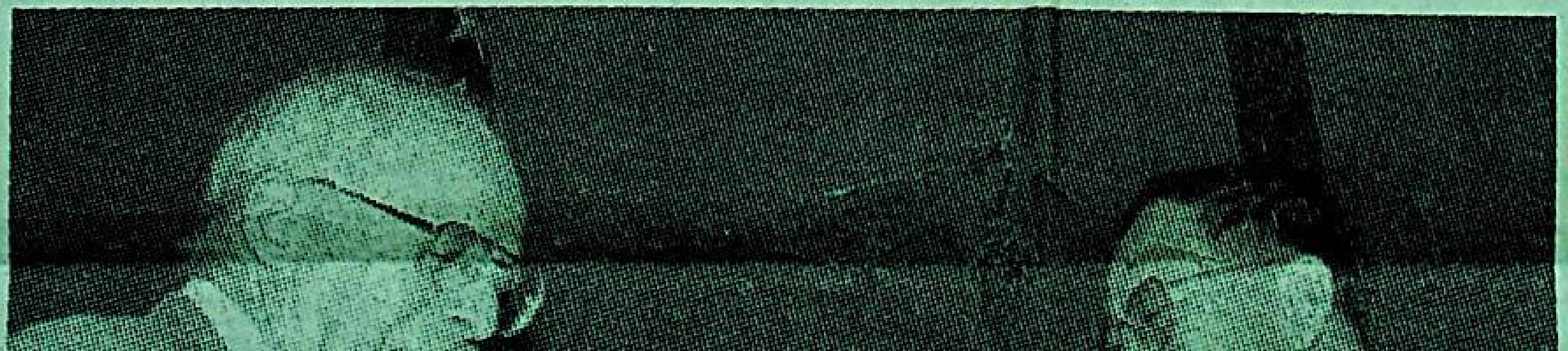

*****

جۇڭگو، ئامېرىكا 7 - قېتىملىق پەن - تېخنىكا ھەمكارلىق بىرلەش...

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ لى پېڭ مىسىرنىڭ تەمىنات - ئىچكى سودا مىنىستىرى بىلەن كۆرۈشتى

△ لى پېڭ فرانسىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ باشلىقى بىلەن كۆرۈشتى

△ چى خاۋتيەن فرانسىيە دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ سەنمۇجاڭى بىلەن كۆرۈشتى

△ ۋېيتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبىرى ج ك پ كادىرلار ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى

△ لى لەنچىڭ رېيتېر ئاگېنتلىقىنىڭ باش تەھرىرى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق مۇئاۋىن ۋەكىلى ۋاڭ شۆشيەن مۇنبەرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى: ب د ت ھەرقايسى ئەللەر پارلامېنتلىرى ئىتتىپاقى بىلەن بولغان ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشى كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 25 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق مۇئاۋىن ۋەكىلى ۋاڭ شۆشيەن مۇشۇ ئاينىڭ 25 - كۈنى ب د ت يىغىنىدا مۇنبەرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى: ھەرقايسى ئەللەر خەلقلىرىنىڭ ئارزۇسىنى تېخىمۇ ئومۇميۈزلۈك ئەكس ئەتتۈرۈش ئۈچۈن، ب د ت ھەرقايسى ئەللەر پارلامېنتلىرى ئىتتىپاقى بىلەن بولغان ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشى كېرەك.

بۇ يىل 7 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ب د ت ھەرقايسى ئەللەر پارلامېنتلىرى ئىتتىپاقى بىلەن ھەمكارلىق كېلىشىمى ئىمزالىدى، بۇ كېلىشىم ئىككى خەلقئارا تەشكىلات ئوتتۇرىسىدىكى ھەمكارلىقنىڭ يېڭى باشلىنىش نۇقتىسى بولۇپ قالدى.

ۋاڭ شۆشيەن مۇنداق دېدى: ھەمكارلىق كېلىشىمى ئاساسىدا، ئىككى خەلقئارا تەشكىلاتنىڭ ئورتاق تىرىشىپ ب د ت ۋە ئۇنىڭغا ئەزا دۆلەتلەر ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ساداسىغا تېخىمۇ كۆپرەك قۇلاق سېلىشىنى، ھەرقايسى ئەللەر خەلقلىرىنىڭ ئارزۇسىنى تېخىمۇ ئومۇميۈزلۈك ئەكس ئەتتۈرۈشىنى، ئۆزىنىڭ تەسىرى ۋە رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇپ، تېخىمۇ كۆپ تەلەپ ۋە ئارزۇنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

چاۋشيەن گېزىتى ئادىل خەلقئارا مۇناسىۋەت ئورنىتىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پىخەنيىاڭ، 24 - ...

ۋە ئادىللىق پرىنسىپىنى كاپالەتلەندۈ...

مۇشۇ ئاينىڭ 24 - كۈنى ئەتىگەندىن باشلاپ ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقى بىلەن گازا رايونىنى يەنە «تامامەن قامال قىلدى»، ئىسرائىلىيە خەۋپسىزلىك قىسىملىرىمۇ بىر ۋاقىتتا پەۋقۇلئاددە ھەربىي ھالەتكە كىردى.

قامال قىلىش مەزگىلىدە پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمىتىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرى، شەرقىي يېرۇسالېمدا خىزمەت قىلىۋاتقان پەلەستىنلىك 270 تىببىي خادىم ھەم ئىنسانپەرۋەرلىكنى ئاساس قىلىپ قاتنىشىشقا چەك قويۇلمايدىغان خادىملاردىن باشقا بارلىق پەلەستىنلىكلەرنىڭ ئىسرائىلىيىگە كىرىشى مەنئى قىلىندۇ. ئىسرائىلىيە ساقچى دائىرىلىرى يېرۇسالېمدىن تېل ئاۋىۋغا

تەكشۈردى، ئالاقىدار تارەپلەر يەنە شەھەر ئاھالىلىرىدىن گۇمانلىق ئادەم ۋە ئىشلاردىن ھوشيار بولۇشنى تەلەپ قىلدى.

ئىسرائىلىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكى باياناتچىسى ئىشخانىسىنىڭ بىر باياناتىدا مۇنداق دېيىلدى: يۇقىرىدىكى تەدبىرلەر ئىسلام غازاتچىلىرى تەشكىلاتىنىڭ ئۆز رەھبىرى ساكاكى ئۆلتۈرۈلگەنلىكىگە بىر يىل بولغان پەيتتە پارتلىتىش ھۇجۇمى قىلىش ئۇرۇنۇشىنى مەغلۇپ قىلىش ئۈچۈن قوللىنىلدى. بۇ قېتىمقى ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقى بىلەن گازا رايونىنى قامال قىلىش مۇشۇ ئاينىڭ 26 - كۈنىدىن كېيىنمۇ داۋام قىلىدۇ.

پەن - تېخنىكا ھەمكارلىق بىرلەشمە كومىتېتى مۇشۇ ئاينىڭ 25 - كۈنى ۋاشىنگتوندا بىر كۈن يىغىن ئاچتى ھەم يەتتە ھەمكارلىق كېلىشىمنامىسى ئىمزالىدى. سۈرەتتە: جۇڭگو دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇدىرى سۇڭ جيەن (ئوڭدا) بىلەن ئامېرىكا زۇڭتۇڭىنىڭ ئىلىم - پەن مەسلىھەتچىسى، پەن - تېخنىكا سىياسىتى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى جىبننس (سولدا) يىغىن يېپىلغاندىن كېيىن ئۆز ئارا سوۋغات تەقدىم قىلىشماقتا.

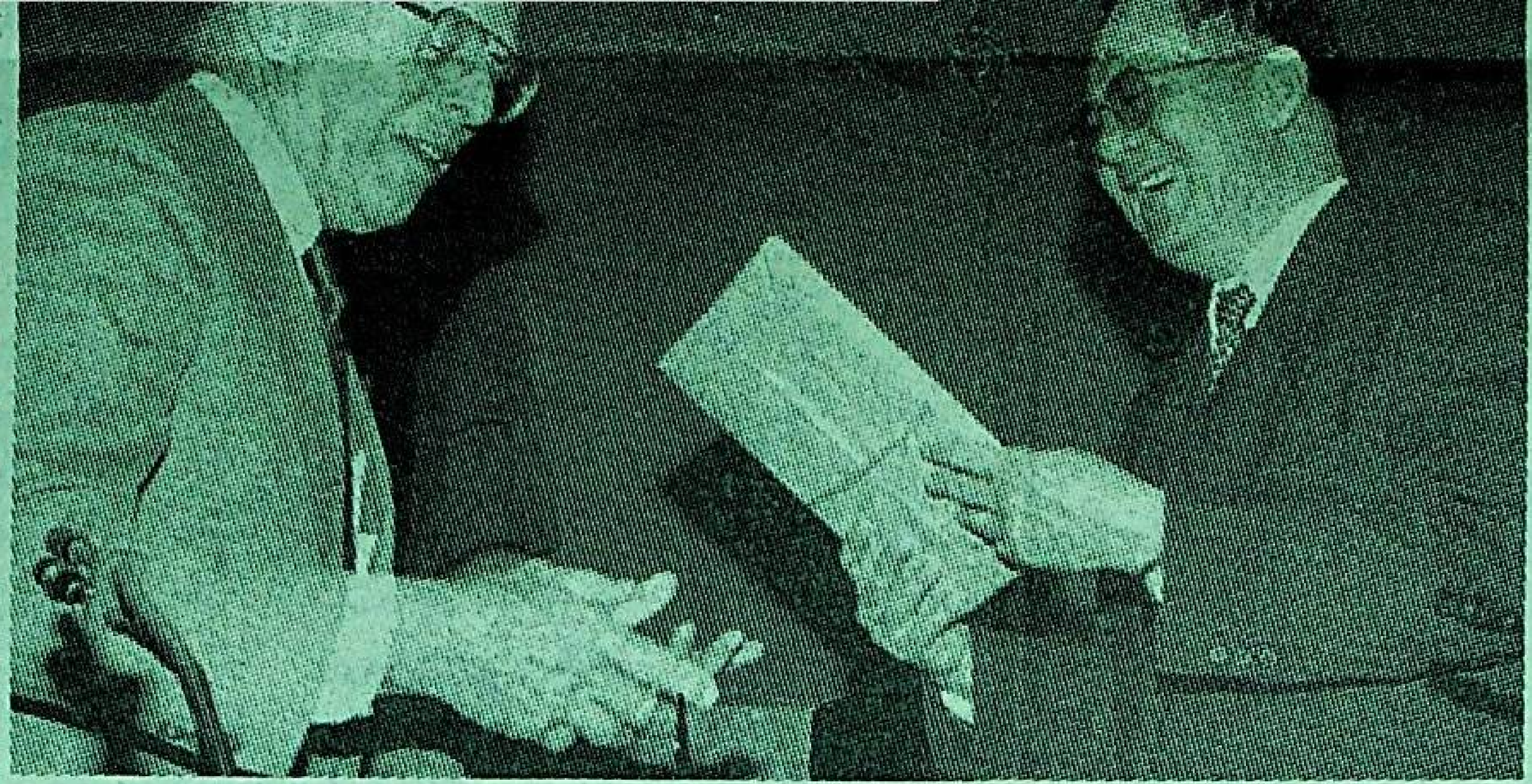

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پىنگراڭ، 24 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. «دېموكراتىك چاۋشيەن» گېزىتى بۈگۈن «ب د ت كۈنى» مۇناسىۋىتى بىلەن ماقالە بېسىپ، ئادىل خەلقئارا مۇناسىۋەت ئورنىتىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

«ئادىل خەلقئارا مۇناسىۋەت ئورنىتىش ئۈچۈن» سەرلەۋھىلىك بۇ ماقالىدە مۇنداق دېيىلدى: ب دت دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش، دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى دوستلۇق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇش، خەلقئارا ئىقتىساد، ئىجتىمائىي، مەدەنىيەت ۋە ئىنسانپەرۋەرلىككە دائىر مەسىلىلەرنىڭ ئادىل ھەل قىلىنىشى ھەم خەلقئارا ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈشنى ئۆز ۋەزىپىسى قىلغان. ب د ت ئۆزىنىڭ ۋەزىپىسى ۋە رولىنى تولۇق يۈرگۈزۈش ئۈچۈن، ب د ت نىڭ پائالىيەتلىرىدە خەلقئارا ھەققانىيەت ۋە ئادىللىق پرىنسىپىنى كاپالەتلەندۈرۈشى لازىم.

ماقالىدە مۇنداق دېيىلدى: بىدت بەزى دۆلەتلەر ۋە رايونلار ئوتتۇرىسىدىكى ئىختىلاپ مەسىلىسىنى توغرا ھەل قىلىش، دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە بىخەتەرلىكىنى كاپالەتلەندۈرۈش، دۇنيادىكى نامراتلىق پەرقىنى ئازايتىش، دۆلەتلەر ئارىسىدىكى تەكشۈك تەرەققىياتنى كاپالەتلەندۈرۈش قاتارلىق بىرمۇنچە مۇشكۈل ۋەزىپىگە دۇچ كېلىۋاتىدۇ. ماقالىدە مۇنداق كۆرسىتىلدى: ب د ت نى ئىسلاھ قىلىپ ئادىل ھەم دېموكراتىك ئاپپاراتقا ئايلاندۇرغاندىلا، بۇ ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا ئىمكانىيەت تۇغۇلىدۇ.

ماقالىدە يەنە ب د ت نىڭ چاۋشيەن يېرىم ئارىلىنىڭ تىنچلىقى ۋە بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىشقا پايدىلىق بەزى ئىشلارنى قىلىشى مۇراجىئەت قىلىندى.

ئىران زۇڭتۇڭى ئافغانىستان كرىزىسىنى قورال كۈچى بىلەن ھەل قىلىش مۇمكىن ئەمەس، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تېھران خەۋىرى. ئىران زۇڭتۇڭى رافسانجانى مۇشۇ ئاينىڭ 22- كۈنى بۇ يەردە ئافغانىستان كرىزىسىنى قورال كۈچى بىلەن ھەل قىلىش ھەرگىز مۇمكىن ئەمەس، دەپ تەكىتلىدى.

رافسانجانى پاكىستان زۇڭلىسى ب. بۇتتونىڭ پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى زەپەر ھىلال بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: بارلىق ئىرق ۋە قوراللىق گۇرۇھ قاتناشقان تىنچلىق سۆھبىتى ئارقىلىقلا ئافغانىستاندا تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولىدۇ. ئۇ ئافغانىستاندىكى توقۇنۇشنىڭ ئۈزلۈكسىز كۈچىيىۋاتقانلىقىدىن ئەپسۇسلاندى. بىراق ئۇ ئىراننىڭ ئافغانىستاننىڭ ئىچكى ئۇرۇشنى توختىتىش يولىنى تېپىشقا ياردەم بېرىشكە تەييار ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى.

ھىلال پاكىستان ئافغانىستاندىكى ھەرقانداق گۇرۇھنى قوللىمايدۇ، دېدى. ئۇ، ئىران ئافغانىستان كرىزىسىنى چەكلەش توغرىسىدا ئىبرەت تەكلىپ بەرسە، پاكىستان ئۇنى قوللايدۇ، دېدى.

ۋيېتنام جامائەتچىلىكى ئامېرىكىنىڭ «ئەركىن ئاسىيا ئاۋازى» رادىئو ئىستانسىسى قۇرغانلىقىنى سۆكتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېنېي، 27- ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ۋيېتنام گېزىتلىرى يېقىندا ئوبزورلار ئېلان قىلىپ، ئامېرىكىنىڭ «ئەركىن ئاسىيا ئاۋازى» رادىئو ئىستانسىسى قۇرۇپ، ئاسىيادىكى دۆلەتلەرنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشقانلىقىنى قاتتىق سۆكتى.

«خەلق ئارمىيىسى» گېزىتىنىڭ ئىمزالىق ئوبزورىدا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: «ئەركىن ئاسىيا ئاۋازى» رادىئو ئىستانسىسى قۇرۇش ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتوننىڭ «يېڭى تىنچ ئوكيان ئورتاق گەۋدىسى» قۇرۇش پىلانىنىڭ بىر قىسمى بولۇپ، ئامېرىكىنىڭ «تىنچ ئۆزگەرتىۋېتىش» ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇشنى مەقسەت قىلىدۇ.

ئوبزوردا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: ئاسىيا ۋە دۇنيا ئەللىرى جامائەتچىلىكى ئامېرىكىنىڭ «ئەركىن ئاسىيا ئاۋازى» رادىئو ئىستانسىسى قۇرغانلىقىنى قاتتىق تەنقىد قىلدى ۋە بۇنى «ئاسىيا ئەللىرىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا قوپاللىق بىلەن ئارىلاشقانلىق»، ئامېرىكا «ئۆزىنىڭ رادىئو دولقۇنىدىكى سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشى سىياسىتىنى توختاتمىدى» دەپ ھېسابلىدى.

«شىگوك ئازاد» گېزىتى يېقىندا ماقالە بېسىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئامېرىكا «ئەركىن ئاسىيا ئاۋازى» رادىئو ئىستانسىسىدىن پايدىلىنىپ ئامېرىكىچە «كىشىلىك ھوقۇق» ۋە «دېموكراتىيە»نى تەشۋىق قىلماقتا. مۇستەقىللىككە ۋە ئەركىنلىك ھوقۇقىغا ئىگە ۋيېتنام«ئەركىن ئاسىيا ئاۋازى» رادىئو ئىستانسىسىغا موھتاج ئەمەس.

نورۋېگىيىدە يېڭى ئىچكى كابىنېت تەشكىل قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ستوكھولىم، 25 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. نورۋېگىيە باش ۋەزىر مەھكىمىسى ئېلان قىلغان ئاخباراتقا قارىغاندا، توربيو ئېن ياگران باش ۋەزىرلىكىدىكى نورۋېگىيە يېڭى ئىچكى كابىنېتى مۇشۇ ئاينىڭ 25 - كۈنى تەشكىل قىلىنغان.

برۇندتلان خانىم باش ۋەزىرلىكتىكى نورۋېگىيە ھۆكۈمىتى مۇشۇ ئاينىڭ 25 - كۈنى چۈشتىن كېيىن پادىشاھ ئوردىسىدا ئۆتكۈزۈلگەن دۆلەت ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ يىغىنىدا ئىستېپا سورىغان. ئىستېپا تەستىقلانغاندىن كېيىن، نورۋېگىيە پادىشاھى خالار V دەرھال ياگراننى باش ۋەزىرلىككە تەيىنلىگەن.

* * * *

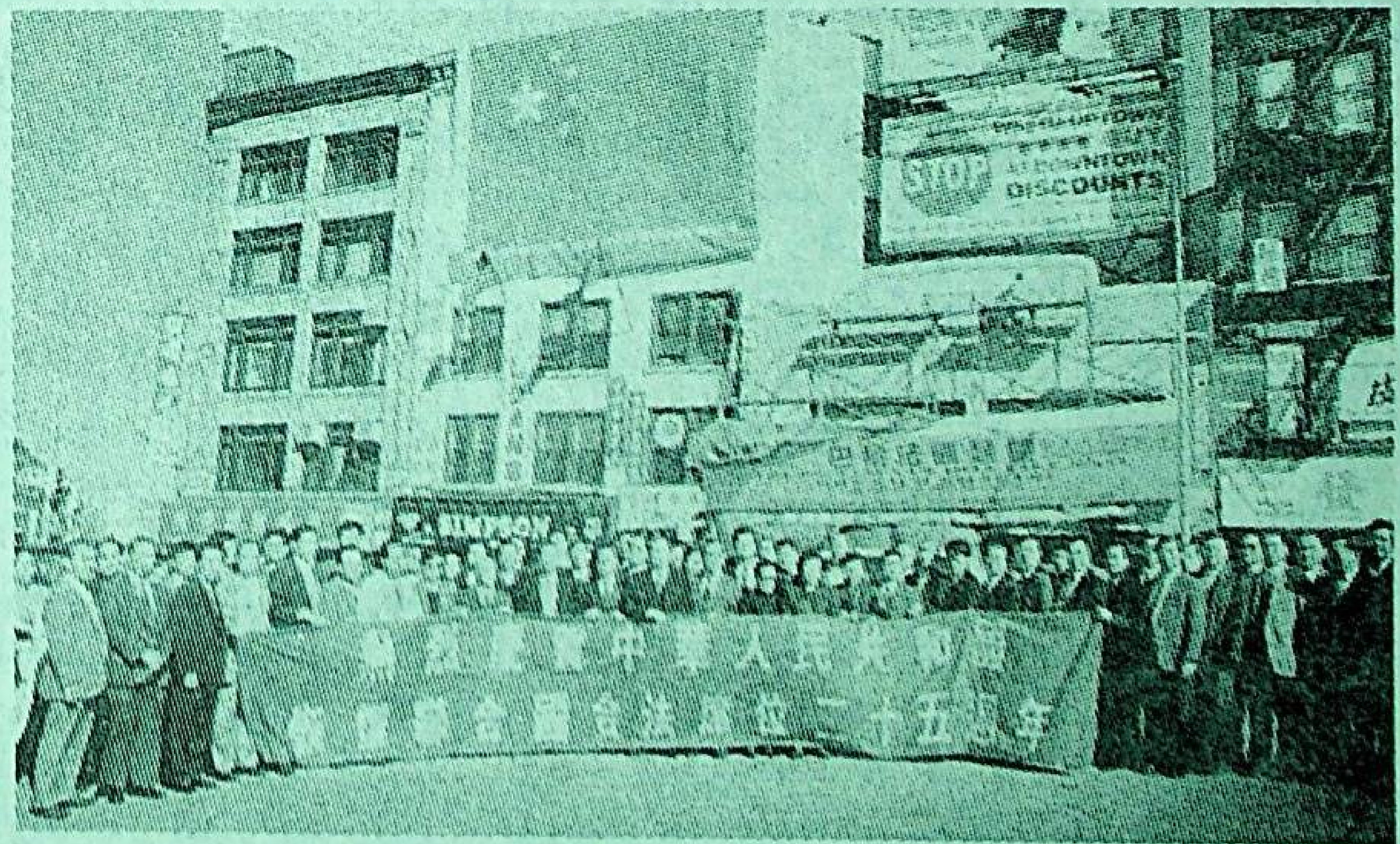

نيۇ-يوركتىكى جۇڭگولۇقلار ئىجتىمائىي تەشكىلاتلىرى بىرلەشمىسى باش جەمئىيىتى ئىشخانا بىناسىغا مۇشۇ ئاينىڭ 24- كۈنى بەش يۇلتۇزلۇق قىزىل بايراق ئېسىپ، جۇڭگونىڭ ب دت دىكى قانۇنىي ئورنىنىڭ ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەنلىكىنىڭ 25 - يىللىقىنى تەبرىكلىدى.

سۈرەتتە: ھەر ساھەدىكى جۇڭگو مۇھاجىرلىرى ۋەكىللىرى ۋە جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى چىڭ خۇاسۇن، جۇڭگونىڭ نيۇ - يوركتا تۇرۇشلۇق باش كونسۇلى چيۇشېڭيۇن بايراق ئالدىدا خاتىرە ئۈچۈن سۈرەتكە چۈشمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

* * * *

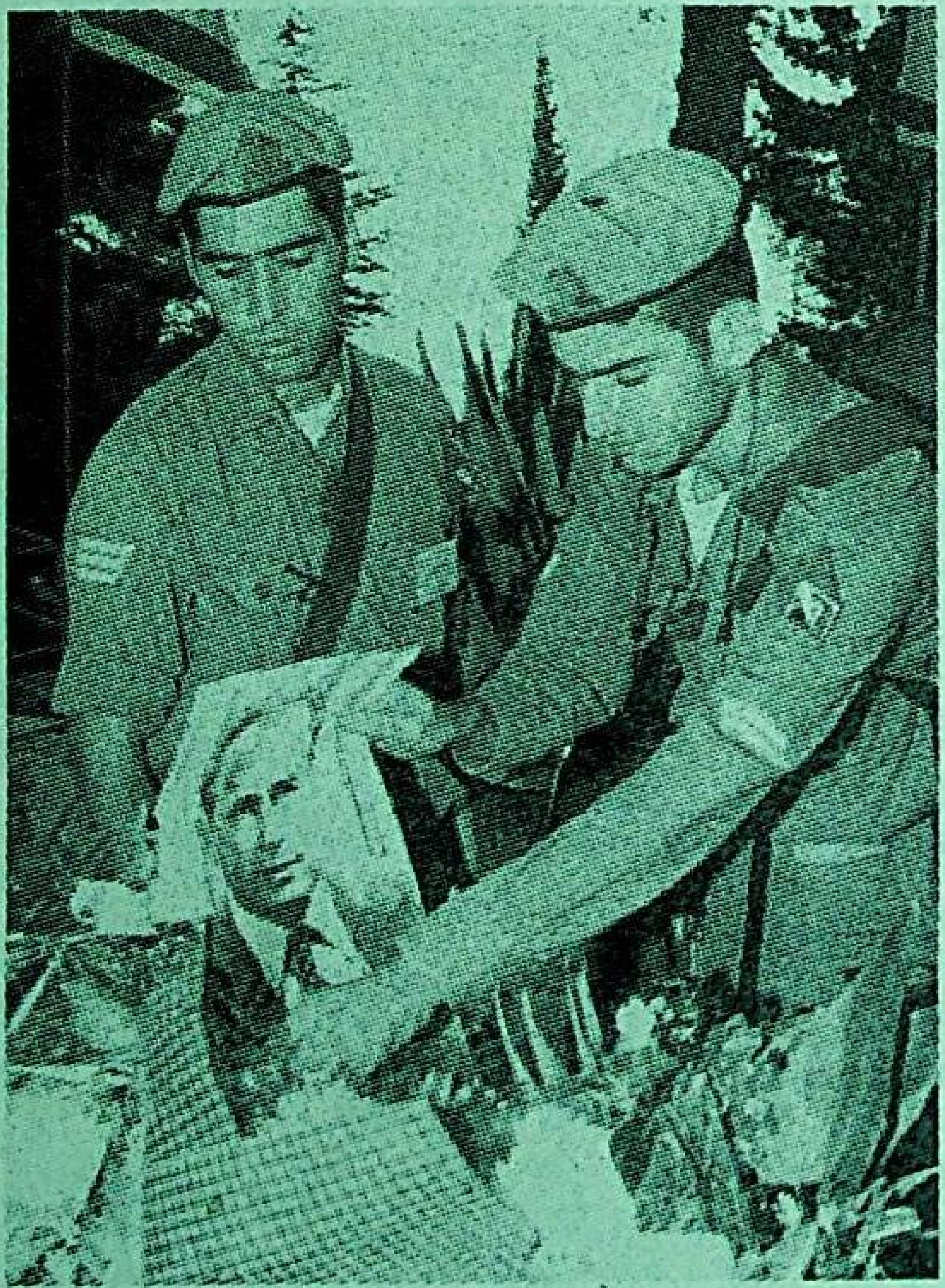

يېرۇسالېمدا مۇشۇ ئاينىڭ 24 - كۈنى ئۆتكۈزۈلگەن رابىن قەستكە ئۇچرىغانلىقىنىڭ بىر يىللىقىنى خاتىرىلەش پائالىيىتىدە ئىسرائىلىيىلىك ئىككى ئەسكەر رابىننىڭ سۈرىتىنى گۈل بىلەن تولغان قەبرە ئۈستىگە قويدى. ئۆتكەن يىل 11 - ئاينىڭ 4- كۈنى ئىسرائىلىيىنىڭ سابىق زۇڭلىسى رابىن سۇيىقەستكە ئۇچرىغانىدى. يەھۇدىيلار كالېندارى بويىچە بۇ يىل 10 - ئاينىڭ 24 - كۈنى رابىننىڭ سۇيىقەستكە ئۇچرىغانلىقىنىڭ بىر يىللىقى، ئىسرائىلىيىنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا خاتىرىلەش پائالىيەتلىرى ئۆتكۈزۈلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

1996 - يىل
ئۆكتەبىر
31
پەيشەنبە

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

新疆日报
（维文）

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

جوڭگو بىلەن ئىتالىيە بىرلىكتە جەنۇبىي تارىمدا نېفىت چارلاشنى ئومۇميۈزلۈك باشلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ليۇفېڭ خەۋەر قىلىدۇ: دۆلەت ھالقىغان خەلقئارالىق نېفىت شىركىتى - ئاجىپنىڭ نېفىت چارلاش قوشۇنى، قورال - جابدۇقلىرى ۋە تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىپ، بىرلىكتە تارىم ئويمانلىقىنىڭ جەنۇبىدا نېفىت چارلاش مەشغۇلاتى 10 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا ئومۇميۈزلۈك باشلاندى.

ئاجىپ شىركىتى باش شتابى ئىتالىيىنىڭ مىلان شەھىرىدە تەسىس قىلىنغان خەلقئارادا داڭلىق، دۆلەت ھالقىغان نېفىت شىركىتى. تارىم ئويمانلىقىنىڭ جەنۇبىدىكى 6-، 7- توختام رايونى نىيە، كېرىيە، چىرا ناھىيىلىرىگە تۇتاشقان بولۇپ، كۆلىمى 30 مىڭ كۋادرات كىلومېتىرغا يېقىنلىشىدۇ، بۇ يەردە ئىتالىيىنىڭ ئاجىپ شىركىتى بىلەن ئامېرىكىنىڭ دىسكو شىركىتى بىرلىكتە مەبلەغ سېلىپ نېفىت چارلايدۇ، مەشغۇلات قىلىشنى ئاجىپ شىركىتى ئۈستىگە ئالىدۇ.

بۇ توختام 5 - ئاينىڭ 1 - كۈنى كۈچكە ئىگە بولغاندىن كېيىن، چەت ئەل شىركەتلىرى بىلەن جوڭگو نېفىت-تەبىئىي گاز باش شىركىتى بىرلەشمە باشقۇرۇش كومىتېتى قۇردى ۋە جىددىي خىزمەتكە كىرىشىپ كەتتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرى

(1996 - يىل 10-ئاينىڭ 28 - كۈنى)

جوڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنى ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى تەرەققىياتىنىڭ مۇھىم مەزگىلىدە چاقىرىلغان بىر قېتىملىق مۇھىم يىغىن. ئومۇمىي يىغىندا «جوڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى» قاراپ چىقىپ ماقۇللاندى ۋە يولداش جياڭ زېمىن مۇھىم سۆز قىلدى. بۇ يىغىن سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش، جوڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغۋار ئىشىنى ئومۇميۈزلۈك ئالغا سىلجىتىشتا زور رېئال ئەھمىيەتكە ۋە چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە. ئومۇمىي يىغىننىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش ئۈچۈن شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرگەن ھالدا تۆۋەندىكى پىكىرنى ئوتتۇرىغا قويدۇق.

1. ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئىدىيىسىنى 6-ئومۇمىي يىغىننىڭ روھى ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈش كېرەك

«قارار»دا ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جوڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى يېتەكچى قىلىنىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇلۇپ، 9-بەش يىللىق پىلان ۋە 2010-يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانىنى ئومۇميۈزلۈك ئىشقا ئاشۇرۇش تەلىپىگە ئاساسەن، ۋەزىيەت ئەستايىدىل تەھلىل قىلىنىپ، تەجرىبىلەر يەكۈنلىنىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى، نىشانى، ۋەزىپىسى، خىزمەت فاڭجېنى ۋە مۇھىم تەدبىرلىرى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويۇلدى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بولۇپمۇ ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى ۋە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئومۇميۈزلۈك ئورۇنلاشتۇرۇلدى. «قارار» تارىخىي تەجرىبىلەرنىڭ ئىلمىي يەكۈنى، پارتىيە ۋە خەلقنىڭ كوللېكتىپ ئەقىل-پاراسىتىنىڭ قىممەتلىك جەۋھىرى، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى 3 - ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ دۆلەتنى ئوبدان ئىدارە قىلىپ گۈللەندۈرۈش جەھەتتە قوللانغان مۇھىم ستراتېگىيىلىك تەدبىرى، بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى

كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى ھاسىل قىلدى، بۇنىڭ بىلەن ئاكتىپ، ساغلام بولغان، ئالغا ئىنتىلىدىغان ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى. دېڭ شياۋپىڭنىڭ جوڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن بارلىق پارتىيە ئەزالىرىنى قوراللاندۇرۇش، كادىرلار ۋە ئاممىنى تەربىيىلەش ۋەزىپىسى تەدرىجىي ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى، كادىرلارنى نەزەرىيە جەھەتتىن تەربىيىلەش خىزمىتى تەدرىجىي تۈزۈملەشتۈرۈلدى، نەزەرىيە تەشۋىقاتىنىڭ سالمىقى ئۈزلۈكسىز ئاشۇرۇلۇپ، نەزەرىيە تەتقىقاتى خىزمىتى يىلدىن- يىلغا جانلاندى، ھەر مىللەت كادىرلىرىنىڭ نەزەرىيە سەۋىيىسى ئۆستى؛ ئاخبارات، جامائەت پىكرى خىزمىتى ئىتتىپاقلىق، مۇقىملىق، غەيرەتنى ئاشۇرۇش ۋە ئىجابىي تەشۋىقاتنى ئاساس قىلىش فاڭجېنىدا باشتىن ئاخىر چىڭ تۇرۇپ، توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، پۈتۈن ئاپتونوم رايوننىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ۋە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ياخشى جامائەت پىكرى مۇھىتى يارىتىپ بەردى؛ تاشقى تەشۋىقات خىزمىتى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىلىپ، تاشقى مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇش يوللىرى ئۈزلۈكسىز كېڭەيتىلدى؛ «غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان» پۇقرالارنى تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈش نىشان، ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىپىزم، سوتسىيالىزم، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ماركسىزملىق دۆلەت قارىشى، مىللەت قارىشى، دىن قارىشى ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان ئىدىيە، ئەخلاق تەربىيىسى خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى؛ قانۇن-تۈزۈم تەربىيىسى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇلدى؛ ئاممىۋى خاراكتېرلىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلدى؛ رادىئو-تېلېۋىزىيە، ئاخبارات-نەشرىيات، ئەدەبىيات-سەنئەت، ئىجتىمائىي پەن، تىل-يېزىق قاتارلىق تۈرلۈك مەدەنىيەت ئىشلىرىدا يېڭى ئىلگىرىلەشلەر بارلىققا كەلدى، مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىلدى؛ پەن-تېخنىكا، مائارىپ، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى ساغلام تەرەققىي قىلدى؛ جەمئىيەتتىكى رەزىللىكلەرنى تۈگىتىش ۋە جىنايى ئىشلار جىنايى ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرىش كۈرىشىنىڭ سالمىقى ئۈزلۈكسىز ئاشۇرۇلۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقى تەرتىپى ياخشىلاندى؛ چېگرىلىكتىكە قارشى تۇرۇش خىزمىتىدە زور ئىلگىرىلەش ھاسىل قىلىنىپ، بىر تۈركۈم چوڭ، مۇھىم دېلولار تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، ئۇمۇمەنىڭ يۈلىغا

ئىدىيىۋى-سىياسىي خىزمەت بىر قەدەر ئاجىزلاشتۇرۇپ قويۇلدى، ئىدىيە، ئەخلاق تەربىيىسى دېگەندەك كۈچلۈك بولمىدى، بىر قىسىم كىشىلەر سوتسىيالىزمنىڭ ئىستىقبالىدىن گۇمانلىنىۋاتىدۇ ۋە تەۋرىنىۋاتىدۇ، بەزىلەر جۈملىدىن بەزى پارتىيىلىك كادىرلارنىڭ غايىسى، ئېتىقادى سۇسلىشىپ كەتتى، كوللېكتىۋىزم قارىشى ئاجىزلىشىپ كەتتى؛ بەزى ساھەلەردە ئەخلاق بۇزۇلدى، كەسىپ ناتوغرا ئىستىلى يامراپ كەتتى، پۇلپەرەسلىك، راھەتپەرەسلىك، شەخسىيەتچىلىك ئەۋج ئېلىپ كەتتى؛ مەنىۋى مەھسۇلاتلار ئىچىدە ئاساسىي مېلودىيىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان نادىر ئەسەرلەر كۆپ ئەمەس، مەدەنىيەت بازارلىرىدا مەسىلە بىر قەدەر گەۋدىلىك بولۇۋاتىدۇ. شەھۋانىي نەرسىلەر، قىمار ئويناش، زەھەرلىك چېكىملىك چېكىش، سېتىش قاتارلىق رەزىللىكلەر قايتا - قايتا چەكلەنسىمۇ تۈگىمەيۋاتىدۇ؛ قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەر ھېلىھەم مەۋجۇت، ئايرىم جايلاردا غالجىرلىشىپ كېتىۋاتىدۇ؛ چىرىكلىك ئەھۋاللىرى بەزى جايلاردا يەنىلا بىر قەدەر ئېغىر، پارتىيە ئىستىلى، ھۆكۈمەت ئىستىلى ۋە ئىجتىمائىي كەيپىيات ناھايىتى بۇزۇلۇپ كەتتى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى، خەلق ھۆكۈمەتلىرى، ھەر بىر پارتىيە ئەزاسى ۋە كادىر ئومۇميۈزلۈك تارىخىي تەرەققىيات نۇقتىسىنەزەرىدە چىڭ تۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى پۈتكۈل جوڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشى ئومۇمىيلىقىدا، پۈتكۈل دۇنيا ئومۇمىيلىقىدا تۇرۇپ كۆزىتىشى ھەم مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي ئېقىمىنى، نەتىجىلىرىنى كۆرۈپ، ھەم ساقلىنىۋاتقان مەسىلەر ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىملىقى، ئۇزاق مۇددەتلىكلىكى، مۇرەككەپلىكىنى كۆرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشقا بولغان تەخىرسىزلىك، مەسئۇلىيەت ۋە بۇرچ تۇيغۇسىنى ئاشۇرۇشى لازىم. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ياخشى ئېلىپ بېرىش بىللە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇپ، ئۇنى ھەقىقىي تۇردە كۈچەيتىش لازىم.

نۆۋەتتە، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ئالدىغا قويۇلغان مۇھىم ۋەزىپە ھەر مىللەت كادىرلىرى، ئاممىسىنى تەشكىللەپ، 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى

كادىرلار ھۆججەتنى باشلامچىلىق بىلەن ياخشى ئۆگىنىشى، ھۆججەتنى ياخشى تەشۋىق قىلىشى لازىم، ھاكىم ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ ئۆگىنىشنى نۇقتىلىق ھالدا ياخشى تۇتۇش لازىم. ھەر دەرىجىلىك كادىرلار تىرىشىپ نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرۈش ئاساسىدا ھۆججەتنىڭ روھى ماھىيىتىنى بىلىۋېلىشى لازىم. ئاساسىي قاتلامغا، ئامما ئارىسىغا چوڭقۇر چۆكۈپ، ھۆججەتنىڭ روھىنى ياخشى يەتكۈزۈپ، ياخشى تەشۋىق قىلىپ، ئومۇمىي يىغىننىڭ روھىنى كەڭ پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار، ئاممىغا چۈشەندۈرۈش ۋە ئىگىلىتىشى لازىم. پارتىيە كومىتېتى مەركىزىي ئۆگىنىش گۇرۇپپىسىدا ئۆگىنىش، يىغىپ نۆۋەت بىلەن تەربىيىلەش، مۇھاكىمە كۇرسى تەشكىللەش، دوكلات يىغىنى ئۇيۇشتۇرۇش قاتارلىق شەكىللەرنى قوللىنىپ، ئۆگىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشى كېرەك. ئۆگىنىشنى ئىدىيە ئەمەلىيىتى ۋە خىزمەت ئەمەلىيىتى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ، شۇ جاينىڭ ئەمەلىيىتىنى چىقىش قىلىپ، نۆۋەتتە كادىرلار، ئامما ئەڭ كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان جىددىي مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل ھەل قىلىپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى دەل جايىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، كۆپچىلىكنى ئومۇمىي يىغىننىڭ روھىنى يەتكۈزۈش، ئىزچىللاشتۇرۇش ئارقىلىق ئەمەلىي ئۈنۈمنى كۆرۈش، ئىشەنچنى ئاشۇرۇش، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ماس راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش لازىم.

2. ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، ھەر مىللەت كادىرلىرى، ئاممىسىنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسىنى ئۆستۈرۈش لازىم

سوتسىيالىستىك ئىدىيە، ئەخلاق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ خاراكتېرى ۋە يۆنىلىشىنى مەركەزلىك گەۋدىلەندۈرۈپ، جەمئىيەتنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا غايەت زور تۈرتكىلىك رول ئوينايدۇ. ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزم، سوتسىيالىزم تەربىيىسىدە چىڭ تۇرۇپ، ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسپ ئەخلاقى، ئائىلە ئەخلاقى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، كىشىلەرنى جوڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئورتاق غايىسى ۋە توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى ۋە قىممەت قارىشى تۇرغۇزۇشقا يېتەكلەش كېرەك. جوڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ۋە ئۇنى

ئەقىل-پاراسىتىنىڭ قىممەتلىك جەۋھىرى، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى 3 - ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ دۆلەتنى ئوبدان ئىدارە قىلىپ گۈللەندۈرۈش جەھەتتە قوللانغان مۇھىم ستراتېگىيىلىك تەدبىرى، بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىدىغان پروگراممىا خاراكتېرلىك ھۆججەت.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان، بولۇپمۇ پارتىيە 13-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ توغرا رەھبەرلىكىدە، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىپ، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى قىلىنىما قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ئىلمىي نەزەرىيە ئارقىلىق كىشىلەرنى قوراللاندۇرۇپ، توغرا جامائەت پىكرى ئارقىلىق كىشىلەرنى يېتەكلەپ، ئالىيجاناب روھ ئارقىلىق كىشىلەرنى تەربىيىلەپ، نادىر ئەسەرلەر ئارقىلىق كىشىلەرنى ئىلھاملاندۇرۇپ، بىر قەدەر زور ئىلگىرىلەش ۋە ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرىش كۈرىشىنىڭ سالمىقى ئۈزلۈكسىز ئاشۇرۇلۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقى تەرتىپى ياخشىلاندى؛ چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش خىزمىتىدە زور ئىلگىرىلەش ھاسىل قىلىنىپ، بىر تۈركۈم چوڭ، مۇھىم دېلولار تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، ئومۇمنىڭ پۇلىغا يەپ-ئىچىشتەك چىرىك ھادىسىلەر توسۇلدى. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئاپتونوم رايونىمىزدا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنىڭ بەرپا قىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، پارتىيە ئىستىلى، ئىجتىمائىي كەيپىياتنى ياخشىلاش ۋە پۈتكۈل جەمئىيەتنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا ئومۇملۇق ئەھمىيەتكە ئىگە بولۇپ، مۇھىم رول ئوينىدى.

شۇنىڭ بىلەن بىللە شۇنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، بەزى جايلار ۋە تارماقلارنىڭ رەھبەرلىك خىزمىتىدە ئىدىيىۋى تەربىيىگە، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا سەل قاراش، «بىر قول قاتتىق، بىر قول يۇمشاق بولۇش» مەسىلىسى تېخى ھەل قىلىنمىدى.

نۇردە كۈچەيتىش لازىم.

نۇۋەتتە، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ئالدىغا قويۇلغان مۇھىم ۋەزىپە ھەر مىللەت كادىرلىرى، ئاممىسى تەشكىللەپ، 6-ئومۇمىي يىغىننىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئۆزلەشتۈرۈپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈش، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش؛ ئۇنىڭ روھىي ماھىيىتىنى توغرا، ئومۇميۈزلۈك ئىگىلەپ، ئاساسىي نۇقتىسىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش، بولۇپمۇ «قارار»دىكى يېڭى ئىدىيە، يېڭى تەجرىبە، يېڭى نەزەرىيىلەرنى ئىگىلەشكە دىققەت قىلىش، ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا تونۇشتىن ئىبارەت. ئومۇمىي يىغىننىڭ روھىنى ئۆگىنىش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى بولۇپمۇ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى ئىدىيىسىنى ئۆگىنىش بىلەن بىرلەشتۈرۈش، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى بىر قاتار مۇھىم يوليورۇقلىرىنى ئۆگىنىش بىلەن بىرلەشتۈرۈش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كۈچەيتىپ، كىشىلەرنى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئورتاق غايىسى ۋە توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قاراشى ۋە قىممەت قاراشى تۇرغۇزۇشقا يېتەكلەش كېرەك. جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرۇشتا، كوممۇنىزمنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئالىي ئاخىرقى نىشان، پۈتكۈل جەمئىيەتتە سوتسىيالىستىك ئىدىيە، كوممۇنىستىك ئىدىيە، ئەخلاقنى ئەستايىدىل تەشەببۇس قىلىشىمىز كېرەك. ئىلغار تەلەپلەر بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، پۈتكۈل مىللەتنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈش كېرەك.

1. ماركسىزم-لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىدە چىڭ تۇرۇپ، بولۇپمۇ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ئارقىلىق پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكى پارتىيە ئەزالىرىنى قوراللاندۇرۇپ، كادىرلار ۋە خەلقنى تەربىيىلەپ، غايە ۋە ئېتىقاد مەسىلىسىنى ئۇنۇملۇك ھەل قىلىش كېرەك.

ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتىن

(ئاخىرى 2 - بەتتە)

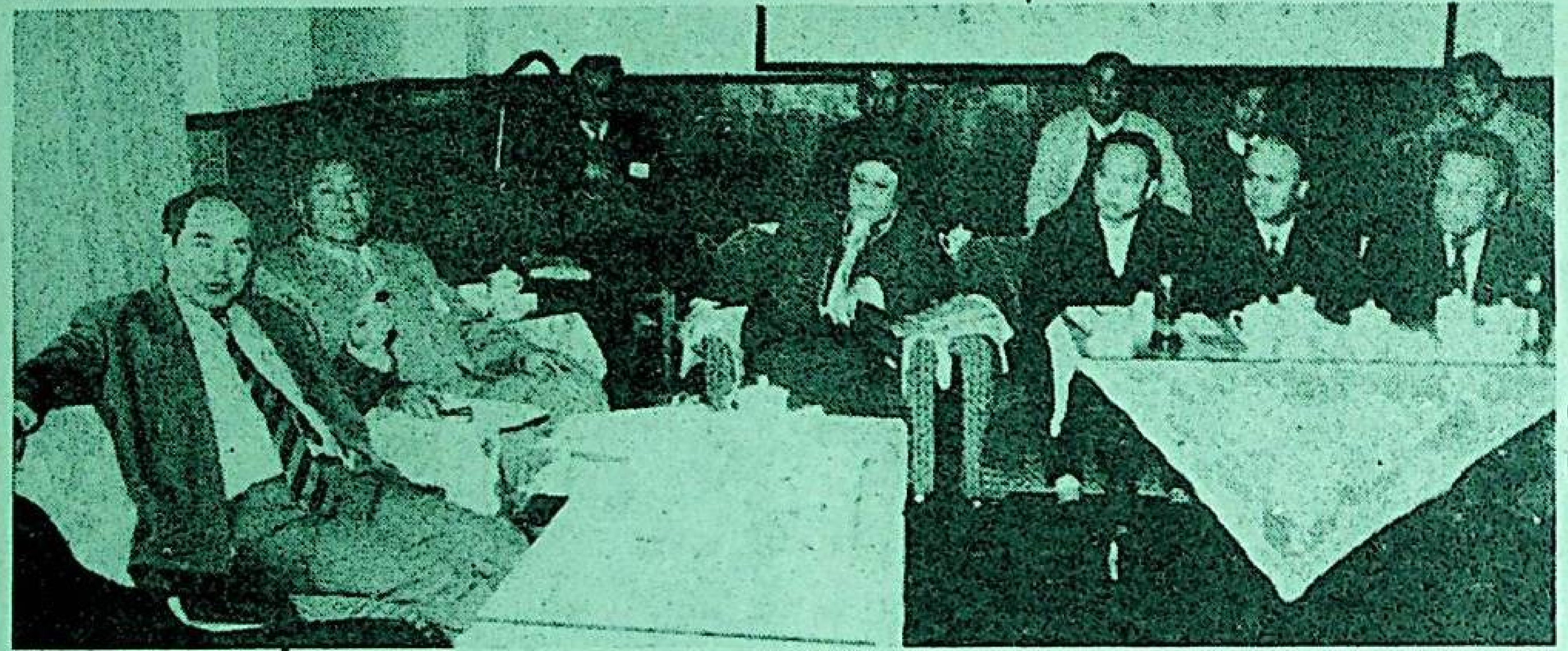

سۈرەتتە: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن (ئوڭدىن 2-كىشى) خوتەن ۋىلايىتىنىڭ ھەر مىللەت كادىرلىرى بىلەن نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش پىلانى ئۈستىدە مەسلىھەتلەشمەكتە. ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ ۋېيجۈن فوتوسى

سۈرەتتە: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت (سولدىن 1-كىشى) قەشقەر ۋىلايىتىدىكى ھەر مىللەت كادىرلىرى بىلەن نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتى ئۈستىدە مۇزاكىرىلەشمەكتە.
ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ ۋېيجۈن فوتوسى

ۋاڭ لېچۈەن ۋە ئابلەت ئابدۇرېشىت تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يىغىنىنىڭ گۇرۇپپا مۇزاكىرىسىگە قاتناشقاندا، مۇنداق دەپ تەكىتلىدى:

تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشتا ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ ئىش كۆرۈش، ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىش لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئۇبۇل خەۋەر قىلىدۇ: 10 - ئاينىڭ 30 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت ئاپتونوم رايون ئاچقان تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يىغىنىنىڭ گۇرۇپپا مۇزاكىرىسىگە قاتناشقاندا، مۇنداق دېدى: مەۋقەنى يىرىك يېزا ئىگىلىكى بەرپا قىلىشقا قويۇپ؛ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش - بىزنىڭ قەتئىي تەۋرەنمەس فاڭجېنىمىز، جايلار بۇنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش پىلانىنى تۈزگەندە، نەزەرىنى يىراققا تاشلاپ، مەۋقەنى ھازىرغا قويۇپ، يىراقنى كۆزدە تۇتۇپ، ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ، ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىپ، نامرات رايونلاردىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىپلا قالماستىن، بەلكى ئۇلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشى بېيىتىشى لازىم.

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى نامرات ئاھالىلەر ئاساسلىقى جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئىككى ۋىلايەت، بىر ئوبلاستقا تارقالغان. خوتەن ۋىلايىتىدىكى نامرات ئاھالە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى جىددىي ھەل قىلىشقا تېگىشلىك ئاھالىنىڭ 46 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ؛ قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى 420 مىڭ ئاھالىنىڭ 80 مىڭى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ئوبيېكتى؛ قەشقەر ۋىلايىتىدىكى 12 ناھىيە، شەھەرنىڭ يەتتىسى دۆلەت ياكى ئاپتونوم رايون نۇقتىلىق يار - يۆلەك بولىدىغان نامرات ناھىيە؛ دېمەك بۇ ئىككى ۋىلايەت، بىر ئوبلاستنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىلدا نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش ۋەزىپىسى ناھايىتى مۇشەققەتلىك، بۇلار دۆلەتمۇ، ئاپتونوم رايونمۇ نۇقتىلىق يار - يۆلەك بولىدىغان رايونلار.

ۋاڭ لېچۈەن ۋە ئابلەت ئابدۇرېشىت يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر بىلەن بىرلىكتە مۇزاكىرە قىلغاندا، بۇ رايونلاردىكى نامرات ئاھالىلەرنىڭ تۇرمۇش ئەھۋالى، ئۇ جايلارنىڭ سۇ، تۇپراق، نۇر، ئىسسىقلىق بايلىق ئۈستۈنلۈكى ۋە ھازىرقى يەر ۋە سۇنى ئېچىش جەريانى، ۋە ئۇنىڭ ئۈنۈمىنى تەپسىلىي سورىدى.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: ئۆتكەنكى ئون يىللىق خىزمەت ئەھۋالىدىن قارىغاندا، تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى ناھايىتى ئۈنۈملۈك ئىشلەندى. ھازىرقى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونىمىزدا 9 - ئايدا مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتى مۇقىملىشىشقا يۈزلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز مەۋلان سابىت خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدا 9 - ئايدا ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھا ئومۇمىي سەۋىيىسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتى % 8.5 بولۇپ، بۇلتۇرقىدىن % 8.2 تۆۋەنلىدى. ئاھالىلەرنىڭ ئىستېمال ئومۇمىي سەۋىيىسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتى % 10.5 بولۇپ، بۇلتۇرقىدىن % 9.2 تۆۋەنلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق شەھەرلەرنى ئايرىلاپ تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ مەلۇماتىغا قارىغاندا، شەھەرلەردە ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھا ئومۇمىي سەۋىيىسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتى % 8.4، يېزىلاردا % 9.3 بولۇپ، بۇلتۇرقىدىن ئون پىرسەنت ۋە % 13.2 تۆۋەنلىگەن. بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىز مال باھاسىنى ماكرولۇق تىزگىنلەشنى چىڭ تۇتقاچقا، 8 -، 9 - ئايلاردا مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتى كۆرۈنەرلىك تۆۋەنلىدى. ئۆتكەن ئايدىكى ئەھۋالدىن قارىغاندا، يېمەكلىك تۈرىدىكى تاۋارلار باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتى ئاشقان؛ كۈندىلىك سانائەت بۇيۇملىرىنىڭ باھاسى مۇقىم بولغان. باھانىڭ ئۆرلىشىگە تەسىر كۆرسەتكەن ئاساسلىق ئامىللار كۆكتات ۋە ئاشلىقتىن ئىبارەت. مەلۇماتقا قارىغاندا، ئايرىلاپ تەكشۈرۈلگەن 18 ناھىيە (شەھەر) ئىچىدە 9 - ئايدا ئۈرۈمچى، قەشقەر شەھىرى، كۇچا ناھىيىسى، سانجى، كورلا ۋە ئاقسۇ شەھەرلىرى قاتارلىق ئون ناھىيە (شەھەر)دىلا يېڭى كۆكتاتنىڭ باھاسى ئوخشىمىغان دەرىجىدە قايتا ئۆرلىگەن.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئىبارەت بۇ جەۋھەرنى چىڭ تۇتۇپ، سوتسىيالىزم دېگەن نېمە، سوتسىيالىزمنى قانداق قۇرۇش كېرەك دېگەن بۇ تۈپ مەسىلىنى دەۋر قىلىپ، بۇ نەزەرىيىنىڭ ئىلمىي سىستېمىسى ۋە روھىي ماھىيىتىنى ئىگىلەش جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلىش كېرەك. ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسىنى جەمئىيەت تەرەققىياتى قانۇنىيىتىنى توغرا تونۇشقا، سوتسىيالىزم، كوممۇنىزمنىڭ ئىنسانىيەت تەرەققىياتىنىڭ مۇقەررەر يۈزلىنىشى ئىكەنلىكىنى يەنىمۇ ئېنىق تونۇشقا، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئورتاق غايىسىنى مۇستەھكەم تىكلەشكە، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئېتىقادىنى چىڭىتىشقا يېتەكلەش كېرەك، كادىرلار ۋە ئاممىنى ئۆزىنىڭ تەرەققىياتى ۋە ئىستىقبالىنى دۆلەتنىڭ تەقدىرى ۋە ئىستىقبالى بىلەن بىرلەشتۈرۈشكە، كىشىلىك تۇرمۇشتىكى كۆرەش، قىممەت تاللىشى قاتارلىق مەسىلىلەردىكى خاتا قاراش ۋە مۇجمەل تونۇشلارنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىشقا، توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشىنى تىكلەشكە يېتەكلىشىمىز كېرەك. كادىرلار ۋە ئاممىنى ھازىرقى زامان جۇڭگونىڭ تەرەققىيات ئومۇمىيلىقىنى تونۇپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئىجرا قىلىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈپ، ئۆز خىزمىتىنى ئىجادىي يوسۇندا ياخشى ئىشلەشكە يېتەكلەش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار بۇ نەزەرىيىنى باشلامچىلىق بىلەن ياخشى ئۆگىنىشى، نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇشى، ماركسىزملىق مەيدان، نۇقتىئىنەزەر ۋە ئۇسۇل ئارقىلىق يېڭى ئەھۋاللارنى تەھلىل قىلىشى، يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشى، دىئالېكتىك ماتېرىيالىزم ۋە تارىخىي ماتېرىيالىزمدا چىڭ تۇرۇشى، ئىدىيىۋى-سىياسىي ساپاسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشى، ئومۇملۇقنى ئىگىلەش ۋە ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىرگە، پەلسەپە، ئىجتىمائىي پەننى تەتقىق قىلىش، تەشۋىق قىلىش ۋە پىلانلاش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلەش كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتى ۋە مىللەت، دىن مەسىلىلىرى ئۈستىدىكى تەتقىقاتىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ ۋە كۈچەيتىپ، ئۇنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەدبىر بەلگىلىشى ئۈچۈن، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇشى كېرەك.

2. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى قەتئىي بوشاشماي قانات يايدۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تۇغىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش ۋە مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش ئاڭلىقلىقىنى ئاشۇرۇش كېرەك. مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقىنىڭ روھىنى چوڭقۇر ئىزچىللاشتۇرۇپ، ماركسىزملىق دۆلەت قارىشى، مىللەت قارىشى، دىن قارىشى تەربىيىسىنى كەڭ قانات يايدۇرۇش، ئاتېئىزم تەربىيىسىنى كۈچەيتىش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئاساسىي مەزمۇن قىلغان ۋەتەننى سۆيۈش، شىنجاڭنى سۆيۈش، يۇرتنى سۆيۈش تەربىيىسىنى چوڭقۇر ئېلىپ بېرىپ، كىشىلەرنىڭ

ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچ بىلەن تەمىن ئېتىش كېرەك. ئۇلۇغ ئىشلىك پارتىيە ئەمەلىيىتى ئۇلۇغ ئىشلىك پارتىيە روھىغا موھتاج. جاپا-مۇشەققەتتە چىداپ ئىشلىك پارتىيە روھى تەربىيىسى كەڭ چوڭقۇر ئېلىپ بېرىپ، ھەرمىللەت كادىرلىرى، ئاممىسى دۆلەت ئەھۋالى ۋە ئاپتونوم رايون ئەھۋالىنى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىكلىكى ۋە جاپالىقلىقىنى توغرا تونۇشقا، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا-مۇشەققەتتە چىداپ كۈرەش قىلىش، ئىقتىسادچىللىق بىلەن دۆلەت قۇرۇش، بارلىق ئىشلارنى ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئىشلەش ئىدىيىسى تۇرغۇزۇشقا يېتەكلەش كېرەك. جاڭجياگاڭنىڭ ئۆز-ئۆزىگە بەسىم قىلىپ بىرىنچىلىكنى قولغا كەلتۈرۈش تەجرىبىلىرىنى چوڭقۇر ئۆگىنىپ، ۋەتەننى سۆيۈش، ئىتتىپاقلىشىش، جاپا-مۇشەققەتتە چىداپ ئىشلىك پارتىيە، ئۆزۈپ چىقىش روھىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇش كېرەك. رەھبىرىي كادىرلار جاپا-مۇشەققەتتە چىداپ كۈرەش قىلىش ئىبىل ئەنئەنىسىنى باشلامچىلىق بىلەن جارى قىلدۇرۇشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، بارلىق كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار تېجەشلىك، ئىقتىسادچىل بولۇشى، ئىسراپچىلىققا قارشى تۇرۇشى، ھەشەمەتچىلىكنى، ئومۇمنىڭ پۇلىنى بۇزۇپ-چېچىشنى قەتئىي چەكلىشى كېرەك. دەۋر ئالاھىدىلىكىگە ئىگە بولغان جاپا-مۇشەققەتتە چىداپ ئىشلىك پارتىشتىكى ئىلغار تىپلارنى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىپ، ھەر مىللەت كادىرلىرى، ئاممىسىنى ئىدىيىسىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، شىنجاڭنى قىزغىن سۆيۈپ، شىنجاڭغا يىلتىز تارتىپ شىنجاڭنىڭ قىياپىتىنى تېرىشىپ ئۆزگەرتىش، دۆلەت ئۈچۈن كۆيۈنۈپ تۆھپە قوشۇشقا سەپەرۋەر قىلىش ۋە ئىلھاملاندۇرۇش كېرەك.

4. خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش يادرو، كوللېكتىۋىزم پرىنسىپ قىلىنغان ئەخلاق تەربىيىسىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە ئېلىپ بېرىپ، ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىنى پۇختا تۇرغۇزۇش كېرەك. ۋەتەننى سۆيۈش، خەلقنى سۆيۈش، ئەمگەكنى سۆيۈش، ئىلىم-پەننى سۆيۈش، سوتسىيالىزمنى سۆيۈشنى ئاساسىي تەلەپ قىلىپ، سوتسىيالىستىك ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۈزلۈك كۈچەيتىش كېرەك. جەمئىيەتتە مەدەنىيەتلىك، ئەدەپلىك بولۇش، باشقىلارغا ياردەم بېرىشنى خۇشاللىق دەپ بىلىش، ئومۇمنىڭ مال-مۈلكىنى ئاسراش، مۇھىتنى ئاسراش، قانۇن-ئىنتىزامغا رىئايە قىلىشتىن ئىبارەت ئىجتىمائىي ئەخلاقنى، ئىش ئورنىنى سۆيۈش، كەسپىنى قەدىرلەش، سەممىي بولۇش، ئادىل ئىش قىلىش، ئامما ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، جەمئىيەتكە تۆھپە قوشۇشتىن ئىبارەت كەسپ ئەخلاقىنى، چوڭلارنى ھۆرمەتلەپ، كىچىكلەرنى ئىززەتلەش، ئەر-ئايال باراۋەر بولۇش، ئەر-خوتۇن ئىناق ئۆتۈش، ئىقتىسادچىل بولۇش، ئائىلە باشقۇرۇش، قولۇم-قوشنىلار ئىتتىپاق ئۆتۈشتىن ئىبارەت ئائىلە گۈزەل ئەخلاقىنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىش كېرەك. نۆۋەتتە، كەسپ ئەخلاقى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، كەسىپ ناتوغرا ئىستىلنى تۈزىتىشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، ئوخشاش بولمىغان ئوبيېكتلارغا ئوخشاش بولمىغان تەلەپ قويۇش كېرەك. پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى دۆلەت خىزمەتچىلىرى جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن

توسۇپ، ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا مەكتەپ ۋە باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئارىسىدا پارتىيىنى، دۆلەتنى سۆيىدىغان، كوللېكتىپقا كۆڭۈل بۆلىدىغان، تىرىشىپ ئۆگىنىدىغان، ئىتتىپاق ئۆتىدىغان، ئۆزئارا ياردەم بېرىدىغان، قانۇن-ئىنتىزامغا رىئايە قىلىدىغان كەيپىياتنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك. ياش-ئۆسمۈر ئوقۇغۇچىلارنى ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكى ۋە ئىجتىمائىي ئەمەلىيەتكە قاتنىشىشقا قەرەللىك تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ جەمئىيەتنى تونۇشى، دۆلەت ئەھۋالىنى ئىگىلىشىگە ياردەم بېرىپ، مەسئۇلىيەتچانلىقى ۋە بۇرچ تۇيغۇسىنى ئاشۇرۇش لازىم. كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، پىئونېرلار ئەترىتىنىڭ كەڭ ياشلار-ئۆسمۈرلەرنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇش ۋە ئالغا بېسىشقا يېتەكلەشتىكى مۇھىم رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، «ئۈمىد قۇرۇلۇشى»، «ياش پىدائىيلار»، «قولنى-قولغا تۇتۇش» قاتارلىق پائالىيەتلەرنى ئۈزلۈكسىز ئىلگىرى سۈرۈش ۋە چوڭقۇرلاشتۇرۇش لازىم. ياشلار-ئۆسمۈرلەرنىڭ پائالىيەت بازىسى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ پەن-تېخنىكا، مەدەنىيەت-مائارىپ پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرۇشىغا شارائىت يارىتىپ بېرىش كېرەك. پېشقەدەم يولداشلارنىڭ ياشلار-ئۆسمۈرلەرنى تەربىيىلەشتىكى ئاكتىپ رولىغا ئەھمىيەت بېرىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى تەرەپلەر ياشلار-ئۆسمۈرلەرنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىشى، مەكتەپ، ئائىلە، جەمئىيەت زىچ ماسلىشىپ، ئۇلارنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشى ئۈچۈن ياخشى مۇھىت يارىتىپ بېرىشى كېرەك.

6. ئاممىۋى خاراكتېرلىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، خەلق ئاممىسى ئومۇميۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مۇھىم مەسىلىلەرنى تىرىشىپ ھەل قىلىش كېرەك. تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، مەدەنىيەتلىك شەھەر، مەدەنىيەتلىك كەنت-بازار، مەدەنىيەتلىك كەسپ، مەدەنىيەتلىك ئورۇن، مەدەنىيەتلىك ئائىلە، يېزىدىكى ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە ۋە ئارمىيە بىلەن خەلق، ساقچى بىلەن خەلق، بىڭتۇەن بىلەن يەرلىك بىرلىكتە قۇرۇش پائالىيەتلىرىنى داۋاملىق كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ئاممىۋى خاراكتېرلىك مەدەنىيەتلىك، سەھىيە، تەنتەربىيە ۋە ئىلىم-پەننى ئومۇملاشتۇرۇش پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرۇپ، پائال تۈردە رايون مەدەنىيىتى، كەنت-بازار مەدەنىيىتى، كارخانا مەدەنىيىتى، مەكتەپ مەدەنىيىتى بەرپا قىلىش كېرەك. ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش ۋە ئۇلارنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش، ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشتا چىڭ تۇرۇش كېرەك. ھەر ساھە، ھەر كەسپ بىر تۈركۈم ئىلغار تىپلارنى تۇرغۇزۇپ ۋە تەشۋىق قىلىپ، تىپلارنى تۇتۇپ، ئۈلگە تىكلەپ، ئۆگىنىدىغان ئۈلگە بولۇش، يېتىدىغان نىشان بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، پۈتۈن جەمئىيەتتە ئىلغارلارنى ھۆرمەتلەش، ئىلغارلاردىن ئۆگىنىش، بەسلىشىش،ئۆگىنىش، يېتىشىۋېلىش، ياردەم بېرىش، ئېشىپ كېتىش كەيپىياتىنى بارلىققا كەلتۈرۈش كېرەك. خەلق ئاممىسى ئومۇميۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مۇھىم مەسىلىلەرنى زور كۈچ بىلەن ھەل قىلىش لازىم. زەھەرلىك

چىڭ تۇرۇپ، سۈپەتكە ئەھمىيەت بېرىپ، نادىر ئەسەرلەرنى كۆپرەك يارىتىش لازىم. «بەش بىر قۇرۇلۇشى»نى باشلامچى قىلىپ، دەۋر ئالاھىدىلىكىنى، مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزالىرى، ئەمگەكچىلەر، ئىگىلىك تىكلىگۈچىلەرنىڭ روھىي قىياپىتىنى ئەكس ئەتتۈرۈشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، يەرلىك ئالاھىدىلىك، مىللىي ئالاھىدىلىكنى گەۋدىلەندۈرۈش لازىم، رومان، كىنو-تېلېۋىزىيە، ئەدەبىيات - سەنئەت ئىجادىيىتىنى كۈچ سەرپ قىلىپ ياخشى تۇتۇپ، دەۋرنىڭ ئاساسىي مېلودىيىسى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن، ئىدىيىۋىلىك بىلەن بەدىئىيلىك بىرلەشتۈرۈلگەن بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر ئەسەرلەرنى يارىتىش كېرەك. كەڭ ئەدەبىيات-سەنئەت خىزمەتچىلىرى ئامما ئارىسىغا، ئەمەلىيەتكە چوڭقۇر چۆكۈپ، ئۇزۇق ئېلىپ ئۆز بىلىمىنى بېيىتىپ، توغرا ئىجادىيەت ئىدىيىسى تۇرغۇزۇپ، خەلققە ئەڭ ياخشى مەنىۋى ئوزۇق تەقدىم قىلىشى كېرەك. «ئىككى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش» يۆنىلىشىنى سۇسلاشتۇرىدىغان، ئىجتىمائىي تۇرمۇشتىن چەتنەپ كېتىدىغان، ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى نەزەرگە ئالمايدىغان ناچار خاھىشلارنى قەتئىي تۈگىتىش كېرەك. ئەدەبىيات-سەنئەت خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، ھەم قالايمىقان ئارىلىشىشتىن ساقلىنىش، ھەم ياخشى يېتەكلىمەسلىكتىن ساقلىنىش لازىم؛ ھەم ئەدەبىيات-سەنئەت ئىجادىيىتى قانۇنىيىتىگە ھۆرمەت قىلىش، ھەم ساغلام بولغان ئەدەبىيات-سەنئەت ئوبزورچىلىقىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، مەنىۋى مەھسۇلاتلارنىڭ ئىجتىمائىي تۇرمۇشتىكى ئاساسىي ئېقىمنى ۋە دەۋر روھىنى تېخىمۇ ياخشى ئەكس ئەتتۈرۈشىگە تۈرتكە بولۇش لازىم. ئاز ھەم ساز بولۇش پرىنسىپى بويىچە، باھالاش، مۇكاپاتلاش پائالىيىتىنى ئىلمىي قانات يايدۇرۇپ، ئەدەبىيات-سەنئەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاش لازىم. ئەدەبىيات-سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى قاتارلىق ئاممىۋى تەشكىلاتلارنىڭ ئاكتىپ رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىش لازىم.

2. ئاخبارات، نەشرىياتچىلىق خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىنى ئىگىلەش لازىم. ئاخبارات - تەشۋىقات خىزمىتىدە پارتىيىۋىلىك پرىنسىپىدا، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە، ئىتتىپاقلىق، مۇقىملىق، غەيرەتنى ئاشۇرۇش، ئىجابىي تەشۋىقاتنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىنى چىڭ ئىگىلەش لازىم. قىزىق نۇقتا مەسىلىلەردە يېتەكلەش ۋە جامائەت پىكرى نازارەتچىلىكىنى كۈچەيتىپ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ خىزمىتىنى ياخشىلىشىغا ياردەم بېرىش، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ خەلق ئاممىسى بىلەن بولغان ئالاقىسىنى قويۇقلاشتۇرۇش، خەلق ئاممىسىنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ بېرىش ئىشەنچىسى ۋە قىزغىنلىقىنى ئاشۇرۇش لازىم. ئاخبارات ۋاستىلىرىنىڭ ئۈستۈنلۈكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئۇسۇلنى ياخشىلاپ، ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىپ، تەشۋىقات سۈپىتىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈش لازىم. ئاخبارات -جامائەت پىكرى خىزمىتىگە بولغان ماكرولۇق باشقۇرۇشنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، كۆرۈپ چىقىش، باھالاش، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش، خەۋەرلەندۈرۈش، سۆھبەتلىشىش تۈزۈملىرىدە چىڭ تۇرۇپ ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئاخبارات خىزمەتچىلىرىگە بولغان كەسپ ئەخلاقى تەربىيىسىنى ۋە ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، «ھەقلىق

ئاساسىي مەزمۇن قىلغان ۋەتەننى سۆيۈش، شىنجاڭنى سۆيۈش، يۇرتنى سۆيۈش تەربىيىسىنى چوڭقۇر ئېلىپ بېرىپ، كىشىلەرنىڭ «سوتسىيالىزملا جۇڭگونى قۇتقۇزالايدۇ، سوتسىيالىزملا جۇڭگونى تەرەققىي قىلدۇرالايدۇ» دېگەن بۇ ھەقىقەتنى بىلىۋېلىشىغا، ئۆز-ئۆزىنى قەدىرلەش، ئۆز-ئۆزىگە ئىشىنىش، ئۆز-ئۆزىنى قۇدرەت تاپقۇزۇشتەك، مىللىي روھنى تىكلىشىگە، شىنجاڭنىڭ ئۇلۇغ ۋەتىنىمىزنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى ئىكەنلىكى، شىنجاڭنىڭ سوتسىيالىستىك ۋەتىنىمىز چوڭ ئائىلىسىدىلا ئورتاق گۈللىنىش يولىدا ماڭالايدىغانلىقىنى تونۇۋېلىشىغا، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئاساسىي خەۋپ ئىكەنلىكىنى تونۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈشىگە ياردەم بېرىش كېرەك. «ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى يولغا قويۇش پروگراممىسى»نى داۋاملىق چوڭقۇر ئىزچىللاشتۇرۇپ، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئۇلۇغ مۇۋەپپەقىيەتلىرى ۋە ئۇلۇغۋار نىشانى، جۇڭگونىڭ يېقىنقى زامان تارىخى، ھازىرقى زامان تارىخى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ تارىخى ۋە ئاساسىي دۆلەت ئەھۋالى ھەمدە شىنجاڭنىڭ ئەھۋالى، دۆلەت مۇداپىئەسى ۋە دۆلەتنىڭ بىخەتەرلىكى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكى، پارتىيىنىڭ مىللەتلەر سىياسىتى ۋە دىن سىياسىتى قاتارلىقلارنى ئاپتونوم رايونىمىزدا ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنىڭ ئاساسلىق مەزمۇنى قىلىش كېرەك. تەربىيىدە ئاممىۋى تارقىتىش ۋاستىلىرى، ئەدەبىي ئىجادىيەت، كىنو-تېلېۋىزىيە ئەسەرلىرى، سەنئەت نومۇرلىرى ۋە دەرسخانا تەربىيىسى، مۇھىم خاتىرە كۈنلىرى، چوڭ-چوڭ تارىخىي ۋەقەلەر ۋە چوڭ-چوڭ ئىجتىمائىي پائالىيەتلەردىن، دۆلەت بايرىقى چىقىرىش، دۆلەت شېئىرى ئوقۇش قاتارلىقلاردىن پايدىلىنىپ ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى زور كۈچ بىلەن ئەۋج ئالدۇرۇش كېرەك. ھەر يىلى ئېلىپ بېرىلىدىغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى داۋاملىق ياخشى تۇتۇش، يېڭى ۋەزىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، يېڭى تەلەپلەرنى قويۇش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى-تەرەققىياتى بويىچە ئۈلگىلىك ئورۇن بەرپا قىلىش ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخسلەرنى باھالاش پائالىيىتىنى يەنىمۇ قانات يايدۇرۇپ، تىپلارنى تۇرغۇزۇپ، توغرا كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇش؛ ۋەتەنپەرۋەرلىكنى ئاساسىي تېما قىلغان كۆپ خىل شەكىلدىكى مىللەتلەر بىرلەشمە دوستلۇق پائالىيىتىنى داۋاملىق قانات يايدۇرۇش، مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى چۈشىنىش ۋە ئىتتىپاقلىقنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىش؛ ھەر مىللەت كادىرلىرى، ئاممىسى ئارىسىدا ئۆزئارا تىل-يېزىق ئۆگىنىش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ئالماشتۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ھېسسىياتنى قويۇقلاشتۇرۇپ، خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. دىنىي ساھەدە ۋەتەننى سۆيۈش، قانۇنغا رىئايە قىلىشنى ئاساسىي مەزمۇن قىلغان «بەشتە ياخشى دىنىي زات»، «بەشتە ياخشى مەسچىت»لەرنى باھالاپ تەقدىرلەش پائالىيىتىنى داۋاملىق قانات يايدۇرۇش، ۋەتەنپەرۋەر دىنىي زاتلارنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداشتىكى رولىنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بازىسى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش لازىم. ئاپتونوم رايون بىر تۈركۈم نۇقتىلىق بازىلارنى بېكىتىدۇ.

3. جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك يارىتىش روھى تەربىيىسىنى كەڭ، چوڭقۇر ئېلىپ بېرىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى كۈچلۈك مەنىۋى

ئوخشاش بولمىغان تەلەپ قويۇش كېرەك. پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى دۆلەت خىزمەتچىلىرى جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىدە چىڭ تۇرۇپ، پارتىيە ۋە خەلق بەرگەن ھوقۇقنى توغرا ئىشلىتىپ، خەلقنى قىزغىن سۆيۈپ، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ، پاك-دىيانەتلىك بولۇپ، بيوروكراتلىق ۋە شەكىلۋازلىققا قارشى تۇرۇپ، خىزمەت ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشى، كارخانا باشقۇرغۇچىلار قانۇنلۇق تىجارەت قىلىپ، جەمئىيەت، خەلق ئالدىدا جاۋابكار بولۇپ، دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخسنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، كىچىك گۇرۇھۋازلىق، تار مەھكىمىچىلىككە قارشى تۇرۇپ، ئومۇمنىڭ، باشقىلارنىڭ زىيانغا ئۇچرىتىش بەدىلىگە ئۆزىنى سەمرىتىشتىن، مەنپەئەتنى دەپ ۋىجداننى ساتىدىغان ئەخلاقسىز قىلمىشلارغا قارشى تۇرۇشى، كارخانىلاردىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر خوجايىنلىق ئېڭىنى تۇرغۇزۇپ، زاۋۇتنى ئۆز ئائىلىسىدەك كۆرۈپ ۋە سۆيۈپ، ئىشلەپچىقىرىشنى تىرىشىپ ياخشىلاپ، ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشى، بولۇپمۇ قىيىنچىلىق بار كارخانىلاردىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر روھىنى ئۇرغۇتۇپ، قىيىنچىلىقنى يېڭىپ، قىيىن ئۆتكەلدىن ئورتاق ئۆتۈپ، زاۋۇتنىڭ قىياپىتىنى ئۆزگەرتىشى كېرەك. دېھقان، چارۋىچىلار كوللېكتىپنى قىزغىن سۆيۈپ، تىرىشىپ دۆلەت ئۈچۈن كۆپرەك تۆھپە قوشۇشى، ئىلىم-پەننى ئۆگىنىپ ۋە ئىشلىتىپ، كونا، قالاق ئۆرپ-ئادەتنى بۇزۇپ تاشلاپ، ئىلىم-پەن ئارقىلىق نادانلىق، نامراتلىق ۋە خۇراپاتلىق ئۈستىدىن غەلىبە قىلىپ، تەدرىجىي ھالدا ئىلمىي، ساغلام، مەدەنىيەتلىك تۇرمۇش ئۇسۇلىنى يېتىلدۈرۈشى كېرەك. مەكتەپلەردىكى ئوقۇتقۇچىلار پارتىيىنىڭ مائارىپ ئىشلىرىغا سادىق بولۇپ، ئوقۇغۇچىلارغا كۆڭۈل بۆلۈپ ۋە ئۇلارنى ئاسراپ، باشلامچىلىق بىلەن ئۈلگە كۆرسىتىپ، ئوقۇتۇپ، ئادەم تەربىيىلەپ، باشقىلارغا ئۈلگە بولۇشى كېرەك. بولۇپمۇ ئاممىنىڭ تۇرمۇشى بىلەن مۇناسىۋىتى قويۇق بولغان كۆزنەك كەسپلەر كوچىلار مۇلازىمەت ئېڭى تۇرغۇزۇپ، كەسپ ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇپ، كەسپ يېڭى ئۇسلۇبىنى تىكلەپ، «ئىش ئورنىدا تۆھپە قوشۇپ، ھەققىي مۇھەببىتىنى باشقىلارغا بېغىشلاش»نى ئىشقا ئاشۇرۇپ، پوزىتسىيىسى قوپال بولۇش، ئىناۋەتكە ئەھمىيەت بەرمەسلىك، ساختا، ناچار مەھسۇلاتلارنى ئىشلەش، ئاممىغا زىيان سېلىشتەك ناچار ئەھۋاللارغا قارشى تۇرۇشى كېرەك.

سوتسىيالىستىك ئەخلاق، پەزىلەتنى شەكىللەندۈرۈش، مۇستەھكەملەش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشتا ھەم تەربىيىگە ھەم قانۇن-تۈزۈمگە تايىنىش كېرەك. ئومۇمىي خەلق ئارىسىدا قانۇن-ئىنتىزامغا رىئايە قىلىش تەربىيىسى ۋە قانۇن تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ دېموكراتىيە-قانۇنچىلىق قارىشىنى كۈچەيتىپ، مەدەنىيەتسىز قىلمىشلارنى چەكلەپ ۋە توسۇپ، ياخشىلىقلارغا يار-يۆلەك بولۇپ، يامانلىرىنى تۈگىتىش، ياخشىلىرىنى جارى قىلدۇرۇپ، يامانلارنى جازالاشتەك ئىجتىمائىي كەيپىياتنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك.

5. سوتسىيالىستىك ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى ياش-ئۆسمۈرلەردىن باشلاپ تۇتۇش كېرەك. ياش-ئۆسمۈرلەر ۋەتەننىڭ كەلگۈسى، مىللەتنىڭ ئۈمىدى، ھەر دەرىجىلىك، تۈرلۈك مەكتەپلەر سوتسىيالىستىك مەكتەپ باشقۇرۇش يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، ئەخلاق تەربىيىسى خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، پارتىيىنىڭ مائارىپ فاڭجېنىنى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇشى كېرەك. ئىدىيە-ئەخلاق دەرسى ۋە سىياسىي نەزەرىيە دەرسىنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ ۋە ياخشىلاپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش تەربىيىسىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، دىنىي پائالىيەتلەرنىڭ مەكتەپلەرگە سىڭىپ كىرىشىنى قەتئىي

كەلتۈرۈش كېرەك. خەلق ئاممىسى ئومۇميۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مۇھىم مەسىلىلەرنى زور كۈچ بىلەن ھەل قىلىش لازىم. زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش كۈرىشىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى تېرىش، سېتىش، چېكىشنى قەتئىي چەكلەپ، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغان جىنايەتچىلەرنى قاتتىق جازالاش لازىم؛ ئېپپەت-نومۇسنى سېتىش، پاھىشىۋازلىق قىلىشنى قەتئىي تۈگىتىش، قىمارۋازلىقنى قەتئىي چەكلەش كېرەك؛ بۇزۇپ-چېچىپ ئىسراپ قىلىشقا قارشى تۇرۇپ، توي-تۆكۈننى يىغىنچاق، نەزىر-چىراغنى ئاددىي ئۆتكۈزۈشنى تەشەببۇس قىلىش، كونا ئۆرپ-ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىش كېرەك. جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەشنى كۈچەيتىش كېرەك. مۇھتى مەينەت، قالايمىقان، ناچار بولۇش ئەھۋالىنى ئۆزگەرتىش كېرەك. بۇ خىزمەتلەر خېلى مۇرەككەپ، مۈشكۈل. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى، خەلق ھۆكۈمەتلىرى ۋە مۇناسىۋەتلىك قانۇن ئىجرا قىلىش تارماقلىرى، ئومۇمىيلىقنى نەزەردە تۇتۇپ، مەيدانى مۇستەھكەم، پوزىتسىيىسى ئېنىق بولۇپ، قانۇن ۋە سىياسەتلەرنى توغرا ئىجرا قىلىپ، جەزمەن ئەمەلىي نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرىنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشى لازىم. مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيەتلىرىدە شەكىلۋازلىققا قارشى تۇرۇپ، ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

3. مەدەنىيەت ئىشلىرىنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى شەھەر-يېزىلارنىڭ مەدەنىيەت بازىلىرىنى سوتسىيالىستىك ئىدىيە ئارقىلىق پۇختا ئىگىلەش لازىم

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئۇلۇغ ئەمەلىيىتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا يېڭى ھاياتىي كۈچ بەخش ئەتتى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەدەنىيەت ئىشلىرىنى زور دەرىجىدە يۈكسەلدۈرۈش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشقا جىددىي تەلەپ قويدى. مەدەنىيەت تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى مەدەنىيەت ئىشلىرىنى گۈللەندۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇشنىڭ تۈپ چىقىش يولى. مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى خەلقنىڭ ئىجتىمائىي ئەمەلىيىتىگە چوڭقۇر سىڭدۈرۈپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىكى ئوتتەك قىزغىن تۇرمۇشنى تولۇق ئەكس ئەتتۈرۈپ، خەلقنىڭ كۈنسايىن ئېشىپ بېرىۋاتقان مەنىۋى مەدەنىيەت ئېھتىياجىنى قاندۇرۇپ، مىللەتلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ۋە جەمئىيەتنىڭ ئومۇميۈزلۈك ئالغا بېسىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

1. ئەدەبىيات-سەنئەتنى گۈللەندۈرۈپ، مەنىۋى مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىشنى ياخشى تۇتۇش كېرەك. ئەدەبىيات - سەنئەت ئىشلىرىدا خەلق ئۈچۈن، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىش يۆنىلىشىدە ۋە بارچە گۈللەر تەكشى ئېچىلىش، ھەممە ئېقىملار بەس-بەستە سايراش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئاساسىي مېلودىيىنى ياڭرىتىپ، كۆپ خىل بولۇشنى تەشەببۇس قىلىپ، مىللىتىمىزنىڭ مۇنەۋۋەر مەدەنىيەت مىراسلىرىنى يەنىمۇ قېزىش، مىللىتىمىزنىڭ مۇنەۋۋەر مەدەنىيەت ئەنئەنىلىرىگە ۋارىسلىق قىلىش ۋە ئۇلارنى جارى قىلدۇرۇش، دۇنيادىكى ئىلغار مەدەنىيەت مېۋىلىرىنى قوبۇل قىلىش لازىم. ئەدەبىيات-سەنئەت ئىجادىيىتىدە بەدىئىيلىكى يۇقىرى، ژانىرى ياخشى بولۇشتا

ئاخبارات خىزمەتچىلىرىگە بولغان كەسپ ئەخلاقى تەربىيىسىنى ۋە ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، «ھەقلىق خەۋەر»نى قاتتىق چەكلەش لازىم. ئازسانلىق مىللەتلەر تىلىدىكى رادىئو-تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى ياخشى ئىشلەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، پروگراممىلارنى ئىشلەش، تەرجىمە قىلىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش، ئۇنۇملۇك قاپلاش نىسبىتىنى كېڭەيتىش لازىم.

نەشرىياتچىلىق خىزمىتىنى يەنىمۇ ياخشى ئىشلەش لازىم. مەركەزنىڭ نەشرىياتچىلىق خىزمىتىنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش توغرىسىدىكى يوليورۇقىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، توغرا نەشرىياتچىلىق يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، ماكرولۇق باشقۇرۇش مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، نەشر قىلىش، تارقىتىش جەھەتتىكى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ناچار كىتابلارنى نەشر قىلماي، ياخشى كىتابلارنى كۆپرەك نەشر قىلىپ، نەشر بۇيۇملىرىنىڭ سۈپىتىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈش لازىم. مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە نەشر بۇيۇملىرىنىڭ سانىنى مۇۋاپىق ئاشۇرۇش لازىم. ئازسانلىق مىللەتلەر تىل-يېزىقىدىكى نەشر بۇيۇملىرىنى نەشر قىلىش خىزمىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، سۈپىتىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈش لازىم. تىل-يېزىق قائىدىسىگە قاتتىق ئەمەل قىلىپ، ۋەتىنىمىزنىڭ تىل-يېزىقىنى توغرا قوللىنىش لازىم. پۈتۈن ئاپتونوم رايوندا «مۇنەۋۋەرلىرىنى باھالاش، ياخشىلىرىنى تاللاش» پائالىيىتىنى داۋاملىق قانات يايدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نەشرىياتچىلىق خىزمىتى سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈش لازىم.

مەركەزنىڭ تەلىپى بويىچە، ئاخبارات، نەشرىياتچىلىق كەسپىدىكى چېچىلاڭغۇ، ناچار بولۇش مەسىلىسىنى ئەستايىدىل ھەل قىلىپ، كۆلەم، سانىنى كۆپەيتىشنى ئاساس قىلىشتىن سۈپەت، ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشنى ئاساس قىلىشقا تەدرىجىي ئۆتۈش لازىم.

3. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ مەدەنىيەت ئىشلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئىدىيە، مەدەنىيەت بازىسىنى مۇستەھكەم ئىگىلەش لازىم. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ مەدەنىيەت ئىشلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋە گۈللەندۈرۈش كەڭ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ جىددىي ئارزۇسى، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ماس ھالدا تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئىچكى تەلىپى. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ مەكتەپ ۋە مەدەنىيەت مۇئەسسەسلىرى قۇرۇلۇشىنى، چېگرا رايونلارنىڭ مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇلۇشى، «ھەممە كەنتتە قىرائەتخانا بولۇش» قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا ئۈچ دەرىجىلىك مەدەنىيەت تورلىرىنى بەرپا قىلىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ھەممە ناھىيىدە كۇتۇپخانا، مەدەنىيەت سارىيى ۋە كىنوخانا بولۇشنى، ھەممە يېزىدا مەدەنىيەت پونكىتى، ھەممە كەنتتە مەدەنىيەت ئۆيى بولۇشنى تىرىشىپ ئىشقا ئاشۇرۇپ، ھەر مىللەت دېھقان، چارۋىچىلار كىنو كۆرەلەيدىغان بولۇش، دائىملىق مەدەنىيەت، كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرىدىغان سورۇن بولۇش نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش لازىم. ئاپتونوم رايوننىڭ رادىئو-تېلېۋىزىيە تورى قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىپ، رادىئو-تېلېۋىزىيىنىڭ قاپلاش كۆلىمىنى داۋاملىق كېڭەيتىش لازىم. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ كىنو قويغۇچىلار قوشۇنىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋە مۇستەھكەملەش، كىنو قويۇش نۇقتىلىرىنى كۆپەيتىش لازىم. مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى پائال قانات يايدۇرۇش لازىم. كىتاب - ژۇرناللارنى تارقىتىش،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

بۈگۈر ناھىيىسى مائارىپ سېلىنمىسىنى كۆپەيتىپ، مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلىدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۈمەرجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: بۈگۈر ناھىيىسى پەن-تېخنىكا ئارقىلىق مەدەنىيەتنى، مەدەنىيەت ئارقىلىق مائارىپنى يۈكسەلدۈرگەندىلا، «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ناھىيىنىڭ قىياپىتىدە تۈپتىن ئۆزگىرىش ھاسىل قىلغىلى بولىدىغانلىقىنى چوڭقۇر تونۇپ يېتىپ، مائارىپ سېلىنمىسىنى يىلمۇيىل كۆپەيتىپ، مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ئىزچىل ياخشىلىدى.

بۈگۈر ناھىيىسى ئاپتونوم رايون بويىچە نامرات ناھىيىلەرنىڭ بىرى. بۇ ناھىيە دۆلەت مائارىپ كومىتېتى تەرىپىدىن «مەملىكەت بويىچە يېزا مائارىپىنى ئۇنىۋېرسال ئىسلاھ قىلىش تەجرىبىسىنى يولغا قويىدىغان 100 ناھىيىنىڭ بىرى» قاتارىغا كىرگۈزۈلگەندىن بۇيان، ناھىيىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك «پۈتكۈل جەمئىيەت مائارىپقا ئەھمىيەت بېرەيلى»، «نامرات بولساقمۇ مائارىپنى نامراتلاشتۇرمايلى، قىيىنچىلىق تارتساقمۇ ئەۋلادلارنى نادانلىقتا قالدۇرمايلى» دېگەن شۇئارنى ئوتتۇرىغا قويۇپ ۋە ئۇنى يېتەكچى ئىدىيە قىلىپ، مائارىپ ئىشلىرىغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بەردى. ناھىيە مالىيىسىدە ئېغىر قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋالدىمۇ، مائارىپ سېلىنمىسىنى يىلمۇيىل كۆپەيتتى. 1985-يىلدىن 1995-يىلغىچە بولغان 11 يىل ئىچىدە بۇ ناھىيىنىڭ مائارىپقا سالغان سېلىنمىسى 62 مىليون 170 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇ يىل 1-ئايدىن 9-ئايغىچە ناھىيە بويىچە مائارىپ خىراجىتى چىقىمى مالىيە ئومۇمىي چىقىمىنىڭ % 31.8 نى ئىگىلەپ، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن % 21.4 لىك سۈرئەت بىلەن كۆپەيدى. بۇ ناھىيە توققۇز يىللىق مەجبۇرىي مائارىپنى ئاساسەن ئومۇملاشتۇرۇش، ياش ۋە ئوتتۇرا ياش ساۋاتسىزلارنى ئاساسەن تۈگىتىشتىن ئىبارەت «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتىنى ئىشقا ئاشۇرۇشنى باشتىن ئاخىر «مۇھىمنىڭ مۇھىمى قىلىش» ئۈچۈن، ئىشنى مائارىپ

ئېغىزى قىلىپ تۇتۇپ، مائارىپ تەرەققىياتى ئۈچۈن پۇختا ئاساس ياراتتى.

ئوقۇتۇش ئەسلىھەلىرى ۋە ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، تۈرلۈك ئاماللار بىلەن مەبلەغ توپلاپ، 64 ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ خەتەرلىك ئۆيىنى يېڭىلاش قۇرۇلۇشىنىڭ سۈرئىتىنى تېزلەتتى. 1989-يىلى 1 مىليون 500 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، يېزا - قىشلاقلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ خەتەرلىك ئۆيلىرىنى يېڭىلاش قۇرۇلۇشىغا سەرپ قىلىپ، ئاپتونوم رايون، بايىنغولىن ئوبلاستى بويىچە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ خەتەرلىك ئۆيلىرىنى ئەڭ بۇرۇن يېڭىلىغان ناھىيە بولۇپ قالدى. 1987-يىلدىن ھازىرغا قەدەر ناھىيە بويىچە ئىلگىرى ئاخىر بولۇپ 6000 كۋادرات مېتىردىن ئارتۇق كۆلەمدە

ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ، كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىناسى، 50 ئېغىزلىق ئوقۇغۇچىلار ياتىقى سېلىندى. بۇلتۇر يەنە ناھىيە، يېزىلارنىڭ مەبلەغ سېلىشى ئارقىسىدا 9270 كۋادرات مېتىر كۆلەمدە «سەككىزنى يۈرۈشلەشتۈرۈش» قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىلىپ، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش، تەجرىبىخانا، كۇتۇپخانا، ئىشخانا قاتارلىق قۇرۇلۇشلىرىنى يېڭىلاش، رېمونت قىلىش ۋەزىپىسى مۇددەتتىن بۇرۇن % 100 ئورۇندىلىپ،ناھىيە بويىچە 20 مىڭدىن ئارتۇق ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسىنىڭ خاتىرجەم ئوقۇشى ئۈچۈن ياخشى مۇھىت ھازىرلاپ بېرىلدى.

بۇ يىل 10-ئاينىڭ 12-كۈنى بۇ ناھىيىنىڭ «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى ئاپتونوم رايونلۇق «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتىنى باھالاپ ئۆتكۈزۈۋېلىش ئۆمىكى تەرىپىدىن باھالاپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى.

ئۈرۈمچى رايونى بويىچە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ شاھمات مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى

ئۈرۈمچى شەھەرلىك مائارىپ كومىتېتى، سايباغ رايونلۇق مائارىپ ئىدارىسى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق «غۇنچە مۇكاپاتى» ئىلمىي تەتقىقات جەمئىيىتى بىرلىكتە يېقىندا ئۈرۈمچىدە ئۈرۈمچى رايونى بويىچە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ 5-نۆۋەتلىك «غۇنچە مۇكاپاتى» شاھمات مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى.

بۇ قېتىمقى مۇسابىقىگە ئۈرۈمچىدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردىن 15 كوماندا، 53 كىچىك ماھىر قاتناشتى. مۇسابىقە باشلانغۇچ، تولۇقسىز ۋە تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپتىن ئىبارەت ئۈچ گۇرۇپپا بويىچە ئېلىپ بېرىلدى. مۇسابىقە جەريانىدا كىچىك ماھىرلار ھەربىر مەيدان مۇسابىقىگە ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىپ، ئۆگەنگەنلىرىنى تولۇق ئىشقا سېلىپ، قاتتىق ئېلىشتى. ئۈچ كۈن جىددىي ئېلىشىش ئارقىلىق كوللېكتىپ ئومۇمىي نومۇردا سېمونت زاۋۇتى پەرزەنتلەر باشلانغۇچ مەكتىپى، 14-ئوتتۇرا مەكتەپ تولۇقسىز ۋە تولۇق يىللىقلار كوماندىسى ئۆز گۇرۇپپىلىرى بويىچە 1-لىككە ئېرىشتى. شەخسلەردىن سېمونت زاۋۇتى پەرزەنتلەر باشلانغۇچ مەكتىپىدىن ئەكرەم باشلانغۇچ مەكتەپلەر گۇرۇپپىسى بويىچە 1-لىككە، 14-ئوتتۇرا مەكتەپتىن قەيسەر مۇرات تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپلەر گۇرۇپپىسى بويىچە 1-لىككە، 14-ئوتتۇرا مەكتەپتىن ئابدۇۋەلى ئابدۇراخمان تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپلەر گۇرۇپپىسى بويىچە 1-لىككە ئېرىشتى.

قۇربان ئېلى

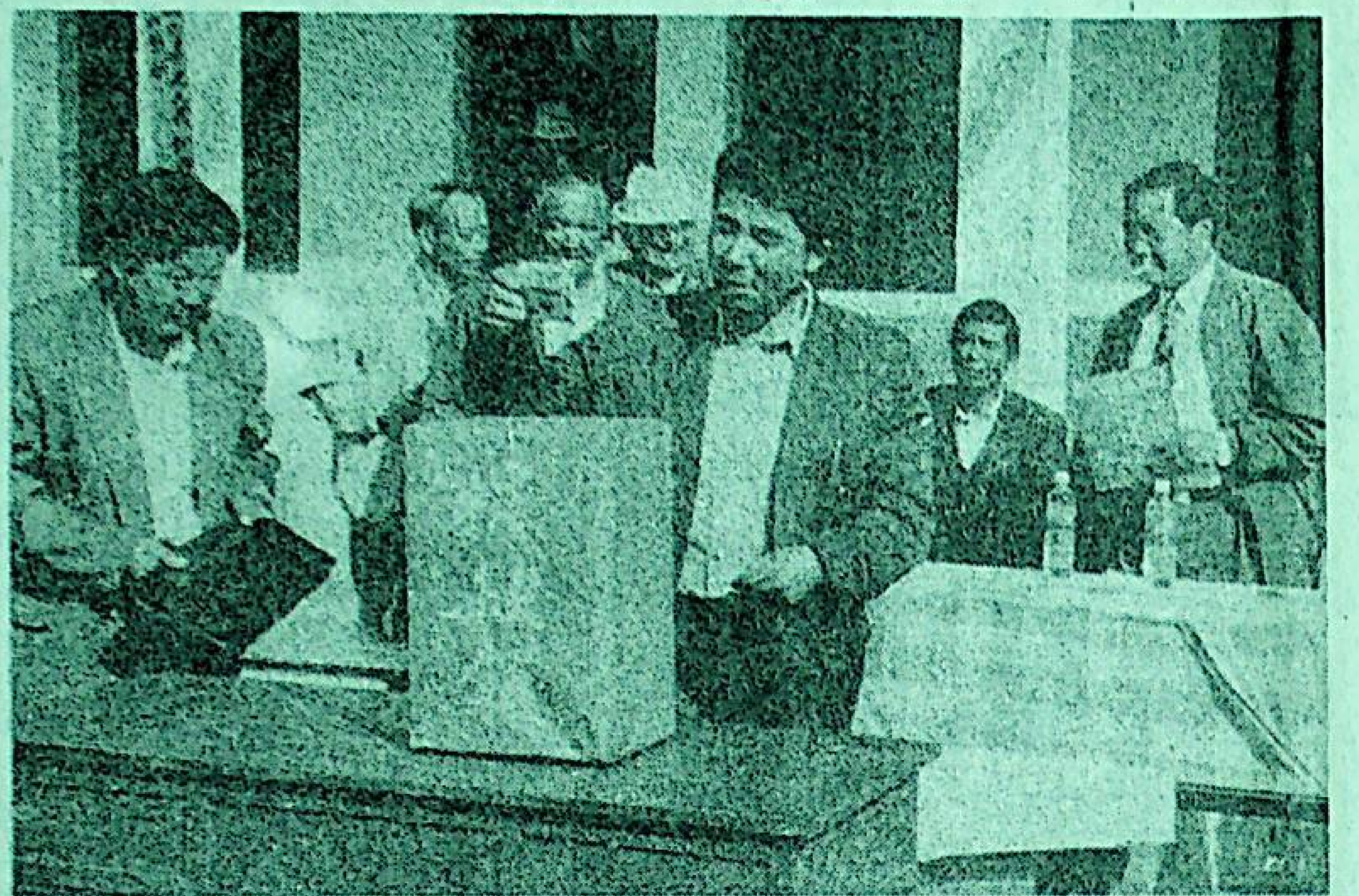

كۈنەس ناھىيىسىنىڭ بەشتۆپە يېزىسى بۇ يىل 350 مىڭ يۈەن پۇل، ئۇن مو يەر ئاجرىتىپ، كۆلىمى 475 كۋادرات مېتىرلىق، ئەسلىھەلىرى يۈرۈشلەشكەن قېرىلار ساناتورىيىسى قۇردى.

سۈرەتتە: ساناتورىيىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشقان كادىرلار ساناتورىيىگە پۇل ئىئانە قىلماقتا.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مىرزەخمەت مەھەممەت** فوتوسى

ۋېيخۇلياڭ كۆمۈر كېنى ئىشچى-خىزمەتچىلىرىنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سىراجىدىن ساتتار** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسىگە قاراشلىق ۋېيخۇلياڭ كۆمۈر كېنى ئىشچى-خىزمەتچىلىرىنىڭ قىشلىق تۇرمۇشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، بالدۇر تۇتۇش قىلىپ، پار يوللىرىنى تەكشۈرۈپ رېمونت قىلىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى غەم-ئەندىشىدىن خالاس قىلدى.

بۇ كۆمۈر كاندا بىرقانچە يىلدىن بۇيان پار يوللىرىنىڭ رېمونت قىلىنماسلىقى، كونىراپ داتلىشىپ كېتىشى، پار قېچىش ھادىسىسىنىڭ ئېغىر بولۇشى سەۋەبىدىن ئائىلىلەر ئىسسىمايدىغان ئەھۋال داۋاملىشىپ كەلگەنىدى. بۇ ئەھۋالنى ئۆزگەرتىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە خاتىرجەم تۇرمۇش مۇھىتى يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن كان رەھبەرلىرى بۇ يىلنىڭ بېشىدا قايتا-قايتا يىغىن چاقىرىپ، كاننىڭ ئىقتىسادىي قىيىنچىلىقى ئېغىر بولغان شارائىتتىمۇ 140 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، ئاساسلىق پار يوللىرىنى ئۆزگەرتىش، تۇرۇبا يوللىرىنى ئالماشتۇرۇشنى قارار قىلغانىدى. پار قازان

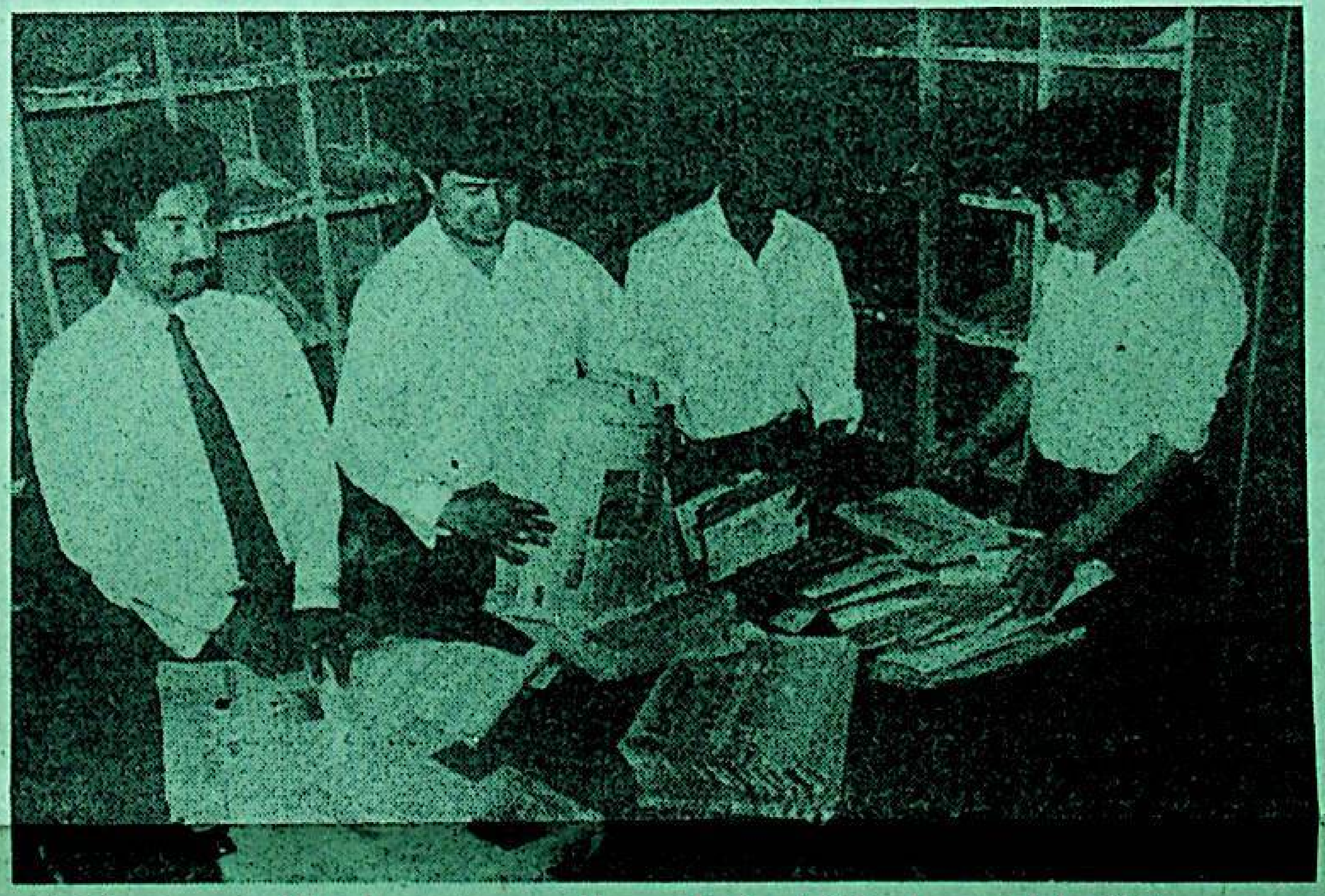

«سائادەت يولى» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى يەنە ئېلىپ بېرىلىدۇ

جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىي تەرەققىياتى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك بولغان پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى پارتىيىنىڭ تۈپ سىياسىتى. پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى توغرىسىدىكى تەشۋىقاتنى داۋاملىق تېخىمۇ كەڭ، تېخىمۇ چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى تېخىمۇ ئىلگىرى سۈرۈشكە، ئىسلاھات، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا زور تەسىر كۆرسىتىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن گېزىتىمىزنىڭ مەخسۇس بەتلەر بۆلۈمى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى بۇ يىل 10-ئايدىن كېلەر يىل 10-ئايغىچە گېزىتىمىزنىڭ 3-بېتىدە «سائادەت يولى» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە ئىلغار كوللېكتىپ، شەخسلەر ۋە بۇ خىزمەتنى ئىشلىگۈچى خادىملارنىڭ ئىش-پائالىيەتلىرىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان خەۋەر - ماقالىلەرنى يېزىشقىمۇ ئەھمىيەت بېرىش لازىم. ئەۋەتىلىدىغان ماقالىلەر خەۋەر، تەپسىلىي خەۋەر، مۇھاكىمە، تەكشۈرۈش دوكلاتى، زىيارەت خاتىرىسى، نەزەرىيىۋى ماقالە قاتارلىق ژانىرلاردا يېزىلسا بولىدۇ، ئاخبارات سۈرەتلىرى، تەشۋىقات رەسىمى، ھەجۋى رەسىملەرمۇ قوبۇل قىلىنىدۇ.

ئەۋەتىلىدىغان ئاخبارات ئەسەرلىرىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى روشەن، ئىخچام، قۇرۇلمىسى پۇختا، تىلى راۋان، پاكىتلىرى چىن بولۇشى، مۇناسىۋەتلىك ئورۇننىڭ تامغىسى بېسىلىشى، كونۋېرتقا «سائادەت يولى» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە، دەپ يېزىپ

10-ئايغىچە گېزىتىمىزنىڭ 3-بېتىدە «سائادەت يولى» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتىنى يەنە ئېلىپ بېرىشنى قارار قىلدى.

بۇ قېتىمقى ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتىدە ئاز تۇغۇش، سۈپەتلىك تەربىيىلەپ بېيىش يولىغا مېڭىش يەنىلا ئاساسىي نۇقتا قىلىنىدۇ. ئەۋەتىلىدىغان ماقالىلەردە مانا مۇشۇ نۇقتا ئاساسىي مەزمۇن قىلىنىشى لازىم. يەنە پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدىكى ئىلغار تەجرىبىلەر، ئۇچۇرلار، ئىلمىي ماقالىلەر مەملىكەت ئىچى، سىرتىدىكى بۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك تەرجىمە ماقالىلەر، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدىكى تامغىسى بېسىلىشى، كونۋېرتقا «سائادەت يولى» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە، دەپ يېزىپ قويۇلۇشى لازىم.

ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى ئاخىرلاشقاندا گېزىتتە ئېلان قىلىنغان ماقالىلەر باھالاش ھەيئىتى تەرىپىدىن ئۈچ دەرىجە بويىچە باھالىنىپ گېزىتتە ئېلان قىلىنىدۇ. مۇكاپاتقا ئېرىشكۈچىلەرگە مۇكاپات سوممىسى ۋە شەرەپ گۇۋاھنامىسى ئەۋەتىپ بېرىلىدۇ.

«شىنجاڭ گېزىتى» مەخسۇس بەتلەر بۆلۈمى

ئاپتونوم رايونلۇق پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى

تاجرەتتىپ، ئاساسلىق پار يوللىرىنى تۈزگەرتىش، تۈرۈپا يوللىرىنى ئالماشتۇرۇشنى قارار قىلغانىدى. پار قازان بۆلۈمىدىكى خىزمەتچى-خادىملار بالدۇر ھەرىكەتكە كېلىپ، جاپالىق ئىشلەپ، كان ئاچرىتقان 140 مىڭ يۈەننى تېجەشلىك بىلەن ئىشلىتىپ، ئاساسلىق پار تۇرۇبىلىرىنى ئالماشتۇردى ھەم ئىقتىساد قىلغان 30 مىڭ يۈەن بىلەن ئىككى بىنانىڭ پار تۇرۇبىلىرىنى قايتىدىن ئۆزگەرتىپ قۇراشتۇرۇپ چىقتى. 9-ئاينىڭ 26-كۈنى پار يوللىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك سىناق قىلىپ، كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى تۈگىتىپ، قىشلىق پار بىلەن تەمىنلەش خىزمىتىنىڭ بارلىق تەييارلىقىنى پۇختا ئىشلىدى.

خوتەن ۋىلايەتلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ شەھەر پوچتا يوللانمىسىنى يەتكۈزۈش گۇرۇپپىسىدىكى پوچتالىيونلار ۋىلايەت، شەھەر، ناھىيىگە قاراشلىق 400 دىن ئارتۇق ئورۇنغا گېزىت، ژۇرناللارنى تېز، خاتاسىز يەتكۈزۈپ، ئاممىنىڭ پارتىيە گېزىت-ژۇرناللىرىنى ۋاقتىدا كۆرۈشىگە قولايلىق يارىتىپ بەردى.

سۈرەتتە: پوچتالىيونلار پارتىيە گېزىتىنى ئىدارە، ئورگانلارغا يەتكۈزۈشكە تەييارلىق قىلماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

ئىشۇرۇشنى باشتىن ئاخىر «مۇھىمنىڭ مۇھىمى قىلىش» ئۈچۈن، ئىشنى مائارىپ قانۇنىنى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇشتىن باشلاپ، مەبلەغ سېلىش سالمىقىنى زورايتىپ، ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاپ، ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنى تۇراقلاشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنى بۆسۈش

يېزا ئاياللىرىنىڭ ياخشى باشلامچىسى

— ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى، پوسكام ناھىيە سەيلى يېزىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ئارزۇگۈل مۇسا توغرىسىدا

ئادىل نۇرمۇھەممەت، ئابدۇشۈكۈر راشىدىن

ئايال تۆھپىكارلار

«ئاچا-سىڭىللار سىلەرنىڭ يارىدىمىڭلار كۈتۈپ تۇرىدۇ، ئائىلىلەر سىلەرنىڭ كۆڭۈل بۆلۈشۈڭلارغا موھتاج». بۇ، ئارزۇگۈل مۇسانىڭ ئون نەچچە يىلدىن بېرى ئۆز-ئۆزىگە دەپ كېلىۋاتقان سۆزى.

ئارزۇگۈل مۇسا ئون يىلدىن بۇيان سەيلى يېزىلىق ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ مۇدىرلىقىنى ئۈستىگە ئېلىپ، ئاساسىي قاتلامدىكى يېزا ئاياللىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق-مەنپەئىتىنى قوغداش، ئۇلارنىڭ «يېرىم دۇنيا»لىق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىشكە يېتەكلەش قاتارلىق جەھەتلەردە نۇرغۇن ئەمەلىي خىزمەت ئىشلەپ، يېزا ئاياللىرىنىڭ ياخشى باشلامچىسىغا ئايلاندى.

ئۇ 1993-يىلى شەرەپ بىلەن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە ئەزا بولۇپ كىردى. شۇنىڭدىن بۇيان ئۇ ئۆزىگە تېخىمۇ قاتتىق تەلەپ قويۇپ، خىزمەتنى تېخىمۇ جان پىدالىق بىلەن ئىشلىدى. چامغۇرچى كەنتى 86 مىڭ يۈەن قەرزگە بوغۇلۇپ قالغان بولۇپ، يېزىدىكى كادىرلار بۇ كەنتكە نۇقتىدا تۇرۇشتىن ئۆزىنى قاچۇراتتى. يېزىلىق پارتكوم ئارزۇگۈل مۇسانىڭ تەلىپى بويىچە ئۇنى شۇ كەنتتە نۇقتىدا تۇرۇشقا بەلگىلىدى. ئارزۇگۈل مۇسا بۇ كەنتكە كەلگەندىن كېيىن، ئۆيمۇئۆي يۈرۈپ ئەھۋال ئىگىلەپ كەنتنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى بىلەن تونۇشتى، كادىرلار ۋە ئاممىنى قوشۇمچە ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىشقا سەپەرۋەر قىلدى. ئۇ كەنتتە ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش ۋە كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، بىرنەچچە يىل ئىچىدىلا كەنتنىڭ قىياپىتىدە ئۆزگىرىش ھاسىل قىلدى. بۇلتۇر بۇ كەنت بارلىق قەرزلىرىنى قايتۇرغاندىن سىرت، كوللېكتىپ جۇغلانمىسىنى 15 مىڭ يۈەنگە، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە كىرىمنى 1100 يۈەنگە يەتكۈزدى ھەمدە ئۇدا ئىككى يىل يېزا تەرىپىدىن ئىلغار كەنت بولۇپ باھالاندى.

ئارزۇگۈل مۇسا چامغۇرچى كەنتىدە نۇقتىدا تۇرغاندا ئاياللار خىزمىتىگىمۇ يېتەكچىلىك قىلدى. ئۇ ئون نەچچە يىلدىن بۇيان يېزا تەۋەسىدىكى قايسى كەنت، قايسى ئائىلىدە كۆڭۈلسىزلىك يۈز بەرسە، دەرھال شۇ يەردە پەيدا بولىدى. گۈلباغ يېزا كەنتىدىكى سايىمخان داۋۇتنىڭ پالەچ بولۇپ قالغىنىغا سەككىز يىلدىن ئاشقان بولۇپ، بىرنەچچە يىلنىڭ ئالدىدا ئېرى ئۇنىڭدىن ئاجرىشىپ كەتكەنىدى. سايىمخان تۇرمۇشتا قىينىلىپ ئۈمىدسىزلىككە پاتقانىدى. ئارزۇگۈل مۇسا بۇ ئەھۋالنى ئۇققاندىن كېيىن، ئۇنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئىزدەپ بېرىپ، ئۇنىڭغا خىزمەت ئىشلەپ، ئۇنىڭ ياشاش ئىرادىسىنى مۇستەھكەملەش بىلەن بىللە مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار بىلەن ئالاقىلىشىپ تۇرمۇش لازىمەتلىكلىرىنى ھەل قىلىپ بەردى. ئۇنىڭغا ئۇن، گۈرۈچ، كىيىم-كېچەك قاتارلىق نەرسىلەرنى ئەكىلىپ بەردى. ئارزۇگۈلنىڭ گۈ بۇ ئىشى كۆپچىلىكنى تەسىرلەندۈردى. كۆپچىلىك سايىمخانغا بەس-بەس بىلەن ياردەم قولىنى سۇنۇپ، ئۇنى قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلدۇردى.

ئارزۇگۈل مۇسا سەيلى يېزا بازار كەنتىدە ئادەم كۆپ، يەر ئاز بولۇشتەك ئەھۋالغا ئاساسەن، بازار كەنتىدىكى ئاياللارنى كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىشقا سەپەرۋەر قىلدى. بۇ كەنتتە ئايتۇخان ئىسىملىك بىر نامرات ئايال بار ئىدى. ئارزۇگۈل مۇسا ئۇنىڭغا كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ بېيىش ھەققىدە يول كۆرسەتتى ۋە ئۇنىڭغا كاپالەتچى بولۇپ بانكىدىن قەرز ئېلىپ بەردى. ئايتۇخان قەرز مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ تۆت پۇڭ يەرگە كۆكتات تېرىدى. ئۇن تۇياق قوي، ئىككى تۇياق كالا، نەچچە ئون توخۇ سېتىۋالدى. ئايتۇخان ئارزۇگۈل تەمىنلىگەن بازار ئۇچۇرىدىن پايدىلىنىپ تىجارەت قىلىپ، شۇ يىللىق كىرىمنى نەچچە مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى. بىر نەچچە يىل تىرىشىش ئارقىلىق بۇلتۇر ئايتۇخاننىڭ قويى 25 تۇياققا، كالىسى ئالتە تۇياققا يەتتى. بەش پۇڭ يەردە مېۋىلىك كۆچەت يېتىشتۈردى. كۆكتات كۆلىمى ئىككى يېرىم موغا يەتتى. يىللىق كىرىمى 10 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ، بانكىغا قويغان ئامانەت پۇلى 25 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ئارزۇگۈل مۇسا ئايتۇخاننى ئۈلگە قىلىپ تىكلەپ بازار كەنتىدىكى ئاياللارنى كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ بېيىشقا يېتەكلىدى. ھازىر بۇ كەنتتىكى ئاياللارنىڭ يېرىمى بازار ئىگىلىكىگە يۈزلىنىپ ئائىلە ئىقتىسادىنى ياخشىلىدى. ئارزۇگۈل يېزىدىكى ئاياللارنى «ئۆچتىن ئۆگىنىش، ئۈچتە بەسلىشىش» پائالىيىتىگە تەشكىللىدى. بۇلتۇر بۇ پائالىيەتكە قاتناشقان ئايال 1731 گە يەتتى. 861 ئايال 2 ـ، 3 ـ كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىشقا باشلىدى. 570 ئايال يېزىلاردا ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئىگىلىۋالدى.

ئارزۇگۈل مۇسا يېقىنقىدەك نەتىجىلىرى بىلەن بۇ يىل 1 - ئايدا يېزا (بازار)لارنىڭ نۆۋەت ئالماشتۇرۇش سايلىمىدا سەيلى يېزىسىنىڭ مۇئاۋىن يېزا باشلىقلىقىغا سايلاندى. 6 - ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» بولۇپ باھالىنىپ مۇكاپاتلاندى.

قاراتال يېزىسى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، دېھقانلارنىڭ ئىشتىن سىرتقى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى

سۈرەتلىك خەۋەر

ئاقسۇ شەھىرىگە قاراشلىق قاراتال يېزىسى ئاقسۇ ۋىلايىتى بويىچە ئالدىن بېيىغان ئۈلگىلىك يېزىلارنىڭ بىرى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى يىلدىن-يىلغا كۆپەيتتى، كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى ئۈزلۈكسىز زورايتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغىمۇ يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بەردى. يېزىدا دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت پائالىيەت مەركىزى، زال ئىچى كىنو - تىياتىرخانىسى، ئۆستى ئوچۇق تەنتەربىيە مەيدانى، تېلېۋىزىيە ئۇلاپ تارقىتىش ئىستانسىسى، چاستوتىسى تىزگىنلىنىدىغان رادىئو ئۈزېلى، ئىشتىن سىرتقى سەنئەت ئەترىتى، تەنتەربىيە كوماندىسى، كەنتلەردە دېھقانلار مەدەنىيەت مەكتىپى قۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

بۇ يىل «1-ئۆكتەبىر» ھارپىسىدا قاراتال يېزىسى مول مەزمۇنلۇق ئەدەبىيات - سەنئەت، ئەلنەغمە، تەنتەربىيە پائالىيىتى ئۇيۇشتۇرۇپ، دۆلەت بايرىمىنى قىزغىن كۈتۈۋالدى.

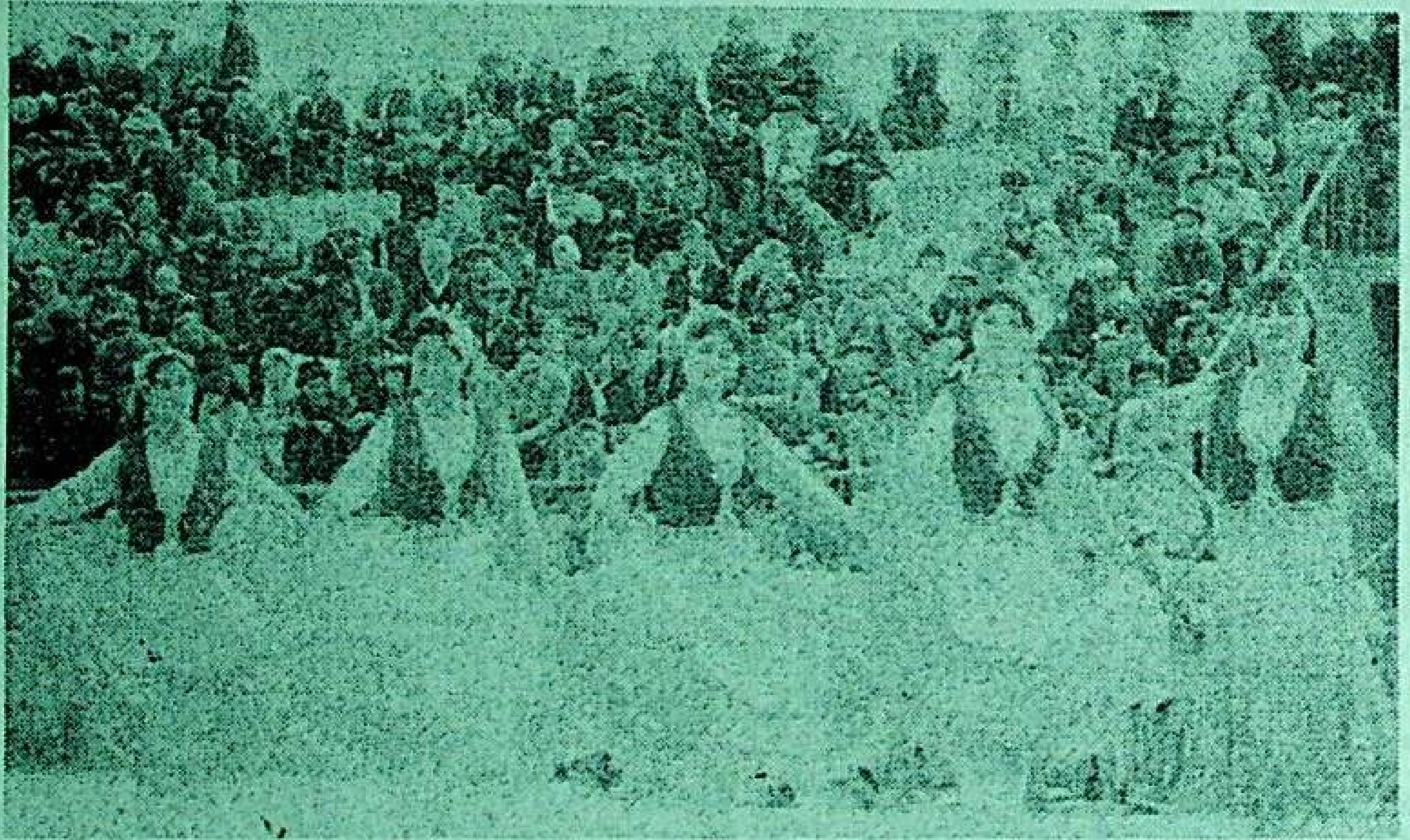

سۈرەتتە: قىزلار كوللېكتىپ ئۇسسۇلى «مول ھوسۇل شادلىقى».

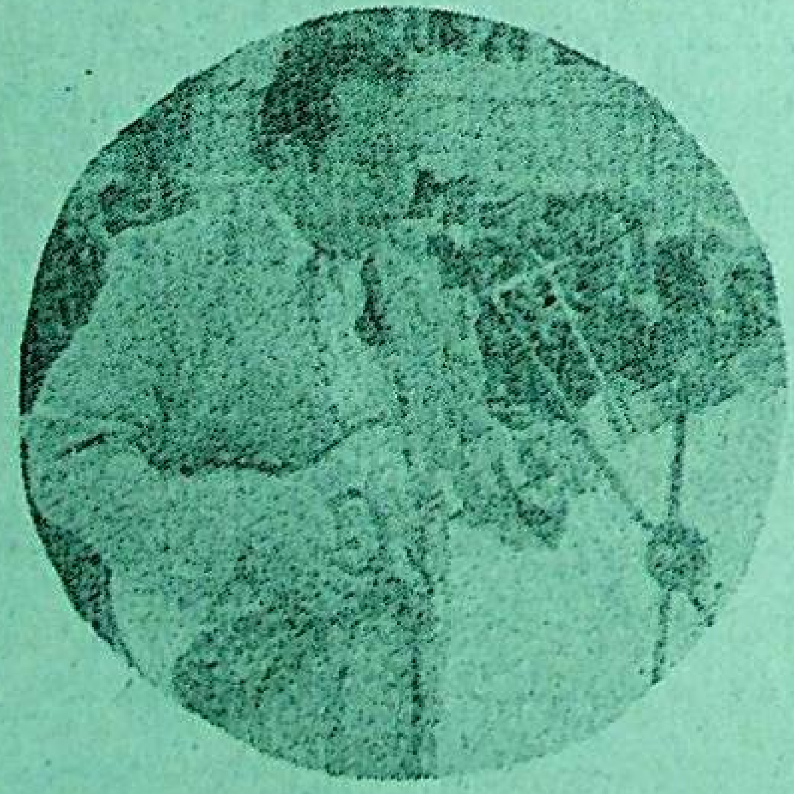

سۈرەتتە: ناخشىچى ئابدۇرېھىم ئابدۇراخمان گىتار بىلەن ناخشا ئېيتماقتا.

سۈرەتتە: نەغمىچىلەر

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** فوتوسى ۋە خەۋىرى

8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 22 - سانلىق يىغىنى يېپىلدى

يىغىندا «يېزا - بازار كارخانىلىرى» قانۇنى»قاتارلىق تۆت قانۇن ماقۇللاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 22 - سانلىق يىغىنى قارالمىلىرىنى تولۇق ئورۇنداپ بولغاندىن كېيىن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا يېپىلدى.

يىغىندا چياۋشى ۋېيپۇەنجاڭنىڭ رىياسەتچىلىكىدە «يېزا- بازار كارخانىلىرى قانۇنى»، «مۇھىتنىڭ شاۋقۇندىن بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش قانۇنى»، «خەلق ھاۋا مۇداپىئە قانۇنى» ۋە «جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىدىن مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىغا ۋە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىغا ۋەكىل سايلاش چارىسى» ئاۋازغا قويۇش ئارقىلىق ماقۇللاندى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن 76 - ، 77- ، 78- ۋە 79- نومۇرلۇق رەئىس پەرمانلىرى ئارقىلىق بۇ تۆت قانۇننى ئېلان قىلدى.

بۈگۈنكى يىغىندا يەنە جۇڭگو بىلەن گرۇزىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ كونسۇل شەرتنامىسى، جۇڭگو بىلەن ئەرمېنىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ كونسۇلشەرتنامىسى تەستىقلاندى.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ئىچكى ئەدلىيە كومىتېتى، مالىيە- ئىقتىساد كومىتېتى، مائارىپ - ئىلىم - پەن - مەدەنىيەت - سەھىيە كومىتېتى، جۇڭگو مۇھاجىرلار كومىتېتى بۇ قېتىمقى دائىمىي كومىتېت يىغىنىدا 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىنىڭ ھەيئەت رىياسىتى قاراپ چىقىشقا سۇنغان؛ ۋەكىللەر ئوتتۇرىغا قويغان تەكلىپلەرنى قاراپ چىقىش نەتىجىسى توغرىسىدا ئايرىم - ئايرىم دوكلات بەرگەندى. بۈگۈنكى يىغىندا بۇ تۆت مەخسۇس كومىتېتنىڭ دوكلاتلىرى ئاۋازغا قويۇش ئارقىلىق ماقۇللاندى.

يىغىندا يەنە ۋەزىپىگە تەيىنلەنگەن ۋە ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇلغانلارنىڭ ئىسىملىكى ماقۇللاندى.

چياۋشى ۋېيپۇەنجاڭ يىغىن ئاياغلىشىش ئالدىدا سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى يىغىندا تۆت قانۇن ماقۇللاندى، ئىككى قانۇن لايىھىسى دەسلەپكى قەدەمدە قاراپ چىقىلدى، مۇئاۋىن زۇڭلى جياڭ چۇنيۈننىڭ دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش مەسىلىسى توغرىسىدىكى دوكلاتى، مۇئاۋىن ۋېيپۇەنجاڭ نى جىفۇنىڭ ئەمگەك قانۇنىنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش توغرىسىدىكى دوكلاتى، مۇئاۋىن ۋېيپۇەنجاڭ فېي شياۋتۇڭنىڭ «مائارىپ قانۇنى»نىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش توغرىسىدىكى دوكلاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى. بۇ ئۈچ دوكلاتتا ئوتتۇرىغا قويۇلغان مەسىلىلەرگە چوقۇم ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىش ۋە ئۇلارنى ھەقىقىي ھەل قىلىش كېرەك. بۇ قېتىمقى مەملىكەت خاراكتېرلىك «مائارىپ قانۇنى»نىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈشتىن قارىغاندا، «مائارىپ قانۇنى» يولغا قويۇلۇپ، مائارىپنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىشتا ياخشى باشلىنىش بولغان. لېكىن يەنە ئۇنى يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ چىڭ تۇتۇپ، مائارىپ ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا قەتئىي بوشاشماي تۈرتكە بولۇشقا توغرا كېلىدۇ. پۈتۈن مىللەتنىڭ پەن - مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆزلۈكسىز ئۆستۈرگەندىلا ، قۇدرەتلىك، دېموكراتىك، مەدەنىيەتلىك، زامانىۋىلاشقان سوتسىيالىستىك دۆلەت قۇرغىلى، دۇنيانىڭ ئالدىدا ماڭغىلى بولىدۇ. شۇڭا مائارىپ، پەن- تېخنىكا، مەدەنىيەت قاتارلىق ئىشلارنىڭ تەرەققىياتىنى قانۇن ئىزىغا سېلىش كېرەك. بۇ قېتىمقى يىغىندىن ئىلگىرى ئۆتكۈزۈلگەن ۋېيپۇەنجاڭلار كېڭىشىدە مۇنداق دەپ ھېسابلاندى: بۇنىڭدىن كېيىن قانۇنلارنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش سالمىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش كېرەك. قانۇن ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن ئۇنى قەتئىي ئىجرا قىلىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك كادىرلار قانۇنلارنى باشلامچىلىق بىلەن ئۆگىنىشى، قانۇنلارغا ئەمەل قىلىشى، قانۇنلارنىڭ ئىززىتىنى ئاگاھلىق قوغدىشى، قەتئىي تۈردە قانۇن بويىچە ئىش قىلىشى كېرەك.

چياۋشى مۇنداق دېدى: ھازىر ھەر دەرىجىلىك دۆلەت ئورگانلىرى ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقى پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇۋاتىدۇ. «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى»نى، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى بايانلىرىنى ئەمەلىيەتكە زىچ بىرلەشتۈرۈپ چوڭقۇر ئۆگىنىپ، «ئىككى قولدا تۇتۇش، ھەر ئىككى قول قاتتىق بولۇش» فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزنى مەھكەم ئىگىلەپ، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش بىلەن بىللە، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي تۇتۇش كېرەك. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن دېموكراتىيە، قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى زىچ مۇناسىۋەتلىك بولۇپ، بىر - بىرىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. بىز ئاساسىي قانۇندا بەلگىلەنگەن بەلگىلىمىلەر ۋە 6 - ئومۇمىي يىغىننىڭ قارارىدىكى تەلەپلەر بويىچە قانۇن چىقىرىش خىزمىتى ۋە قانۇنلارنىڭ يولغا قويۇلۇشىنى تەكشۈرۈش ۋە نازارەت قىلىشنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، سوتسىيالىستىك ئەخلاق ۋە پەزىلەتنىڭ شەكىللىنىشى، مۇستەھكەملىنىشى ۋە راۋاجلىنىشىغا قانۇن - تۈزۈم ئارقىلىق كاپالەتلىك قىلىپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ گۈللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا تىرىشىپ يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشىمىز كېرەك.

تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشتا ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ ئىش كۆرۈش، ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىش لازىم

(بېشى 1 - بەتتە)

ئەھۋالدىن قارىغاندا، كۆپچىلىك ئىشلىگەنسىرى ئىشلەشنى بىلىدىغان، ئىشلىگەنسىرى ئىشلىگۈسى كېلىدىغان بولدى. مانا بۇلار بىزنىڭ بۇنىڭدىن كېيىن تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ئىشلىشىمىز ئۈچۈن مول تەجرىبە توپلاپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ھەم بىزنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىلدا نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش ئىشەنچىمىزنى ناھايىتى زور دەرىجىدە ئاشۇردى.

ۋاڭ لېچۇەن خوتەن ۋىلايىتىنىڭ سۇ، تۇپراق ئېچىش ئەھۋالىنى تەپسىلىي ئىگىلىگەندىن كېيىن مۇنداق دېدى: مەۋقەنى ھازىرقى تېرىلغۇ يەرلەرگە، ئاساسىي ھۇجۇمنى بىرلىك ھوسۇلغا قارىتىپ، ئومۇمىي مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇپ، كىشى بېشىغا ئوتتۇرىچە توغرا كېلىدىغان يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات مىقدارىنى ئاشۇرۇپ، يېزا، قىشلاقلاردىكى نامرات ئائىلىلەرنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسىلىسىنى ياخشى ھەل قىلىش لازىم. ھازىرقى يەر، سۇ بايلىقىنى ئېچىش، كىشى بېشىغا ئوتتۇرىچە توغرا كېلىدىغان تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنى كۆپەيتىشتە، ئاساسلىقى ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يۈرۈش قىلىش، بېيىش يولىغا مېڭىشقا ياخشى ئاساس سېلىش لازىم. بۇ ئىشلارنى ھوسۇللۇق، ئۈنۈملۈك، سۈپەتلىك يېزا ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش ئاساسىدا ئېلىپ بېرىش، يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكىسىغا سېلىنىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، سۇنى تېجەش، سۇنى كۆپەيتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش، يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ گۈللەندۈرۈش، يېزا ئىگىلىكىنىڭ يوشۇرۇن كۈچىنى قېزىش يولىغا مېڭىش لازىم.

ۋاڭ لېچۇەن تېرىلغۇ يەر ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش مەسىلىسى توغرىسىدا مۇنداق دېدى: چوقۇم ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ ئىش كۆرۈش، ئىلمىي پايدىلىنىش، ئاشلىق تېرىشقا باب كەلسە ئاشلىق تېرىش، پاختا تېرىشقا باب كەلسە پاختا تېرىش، باغۋەنچىلىككە باب كەلسە باغۋەنچىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش، چارۋىچىلىققا باب كەلسە چارۋىچىلىقنى چۆرىدەپ تېرىقچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش لازىم. قىسقىسى،ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىش، ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىش لازىم. بۇنىڭدىكى مەقسەت - دېھقان، چارۋىچىلارنى بېيىتىش، ئۇلارنى كۈندىن-كۈنگە ياخشى تۇرمۇش كەچۈرىدىغان قىلىش.

ۋاڭ لېچۇەن مۇنداق دەپ ئالاھىدە تەكىتلىدى؛ دۇنيادىكى ھەممە ئىشلارنى ئادەم ئىشلەپ ۋۇجۇدقا كەلتۈرگەن. تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش داۋامىدا ئادەم خىزمىتىنى چوقۇم ياخشى ئىشلەپ، ئادەملەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى 1-ئورۇنغا قويۇپ، نامراتلىقنى تۈگىتىشتە، ئالدى بىلەن نادانلىقنى تۈگىتىپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇشتا ئالدى بىلەن ئىرادىسىگە يار-يۆلەك بولۇپ، تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇشنى مائارىپ، پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى زىچ بىرلەشتۈرۈش لازىم.

ئابلەت ئابدۇرېشىت مۇنداق دېدى: تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتى داۋامىدا چوقۇم باشتىن-ئاخىر مەۋقەنى يېرىلىك يېزا ئىگىلىكى بەرپا قىلىش ئارقىلىق بېيىش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇشقا قارىتىپ، جايلارنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ يېزا ئىگىلىك قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنى تەڭ ئېلىپ بېرىش، چارۋىچىلىق بىلەن دېھقانچىلىقنى بىرلەشتۈرۈش يولىغا مېڭىش لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا- مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش روھىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇش لازىم. پەقەت ئاپتونوم رايون بويىچە يۇقىرىدىن-تۆۋەنگىچە ئىشەنچنى چىڭىتىپ، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، جاسارەت بىلەن ئىشلەيدىغانلا بولساق، تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇشتىن ئىبارەت بۇ ئۇلۇغ تارىخىي ۋەزىپىنى چوقۇم ئورۇندىغىلى بولىدۇ.

(بېشى 2 - بەتتە)

ئۇقۇش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىشنى ياخشى تەشكىللەپ، يېزا- بازارلاردىكى كىتاب-ژۇرنال تارقىتىش تورلىرى ۋە نۇقتىلىرىنى تەدرىجىي مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئارقىلىق، كەڭ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى زور دەرىجىدە بېيىتىپ، سوتسىيالىزم ئىدىيىسى ئارقىلىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ مەدەنىيەتبازىلىرىنى مۇستەھكەم ئىگىلەش لازىم.

قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىشتىكى ئەمەلىي نەتىجىسى ۋە ئىقتىدارىغا قاراپ تەكشۈرۈش، باھالاش لازىم. شۇنداقلا بۇنى كادىرلارنى ئىشلىتىش ۋە مۇكاپاتلاش-جازالاشنىڭ ئاساسىي ئۆلچىمى قىلىش لازىم.

مەركىزىي كومىتېتنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، ماسلاشتۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتىنى تەشكىلەش ۋە كۈچەيتىش كېرەك. ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە ناھىيىلەر (جۇملىدىن ناھىيە دەرىجىلىك شەھەر، رايونلار) مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى مۇناسىپ **ئۈنۈملۈك ئېلىپ بېرىش لازىم.** ئاخبارات، نەشرىيات، رادىئو-تېلېۋىزىيە، مەدەنىيەت تارماقلىرى ماكرولۇق باشقۇرۇش ۋە قانۇن-تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، سەۋىيىنى ئۆستۈرۈپ، خىزمەتنى ئىلگىرى سۈرۈشى لازىم. ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار، جامائەت پىكرى ئاپپاراتلىرى ۋە خەلق ئاممىسىنىڭ نازارەتچىلىك رولىغا ئەھمىيەت بېرىپ، كۆپ يول، كۆپ تەرەپتىن نازارەت قىلىش لازىم. قىزىق نۇقتا مەسىلىلىرى، سەزگۈر مەسىلىلەرنى بىرتەرەپ قىلىشتا سالماقلىق بىلەن ... ئىگىلەشكە ئالاھىدە دىققەت قىلىپ، ئورۇنلىرىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسى قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي تۈردە كۈچەيتىپ، پۈتۈن ئاپتونوم رايوننىڭ تەشۋىقات، ئىدىيە، مەدەنىيەت سېپى تەشكىلىي تورىنى مۇكەممەللەشتۈرۈشى كېرەك. كەلگۈسى 15 يىلدىكى تەرەققىيات ئېھتىياجىغا ماسلىشىش ئۈچۈن ئومۇمىي پىلان تۈزۈپ، زاپاس قوشۇن قۇرۇلۇشى ۋە مۇتەخەسسىس ئىگىلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش كېرەك.

6. پارتىيىنى قاتتىق باشقۇرۇپ، پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاپ، كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى

ئىدىيىسى ئارقىلىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ مەدەنىيەت بازىلىرىنى مۇستەھكەم ئىگىلەش لازىم.

4. بىر قولدا گۈللەندۈرۈشنى تۇتۇش، بىر قولدا باشقۇرۇشنى تۇتۇشتا چىڭ تۇرۇپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. مەدەنىيەت بازارلىرىنى پائال يېتىشتۈرۈش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش، ساغلام مەدەنىيەت مەھسۇلاتلىرىنى زور كۈچ بىلەن قوللاش، كەڭ ئاممىنىڭ ئىستېمال سەۋىيىسىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان پايدىلىق مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىنى تەشەببۇس قىلىش لازىم. قانۇنلۇق تىجارەتنى قوغداش، ئەقلىي مۈلۈك ھوقۇقىنى قوغداش، مەدەنىيەت مەھسۇلاتلىرىنى كىرگۈزۈشنى ياخشى باشقۇرۇش لازىم. مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىپ، ئىلتىماس قىلىش، تەكشۈرۈپ تەستىقلاش، زاۋۇت (مەيدان)دا تۇرۇپ نازارەت قىلىش، سەييارە تەكشۈرۈش، يىللىق تەكشۈرۈپ تىزىملاش قاتارلىق باشقۇرۇش تۈزۈملىرىنى ئورنىتىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. بازارنى كۆزىتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئاممىۋى نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، پاش قىلىش تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم، نەشر مەنبەسىنى ئىگىلەپ، بېسىش ھالقىلىرىنى تەرتىپكە سېلىپ، تارقىتىش يوللىرىنى ئىنقىلاپ، سېتىش ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش لازىم. «سېرىق مەزمۇندىكى نەشر بۇيۇملىرىنى تازىلاش، قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكىتىگە زەربە بېرىش» كۈرىشىنى قەتئىي بوشاشماي قانات يايدۇرۇپ، قانۇنسىز كۆپەيتىپ ئىشلەش، بېسىش نۇقتىلىرىنى ۋە ئېغىر سىياسىي خاتالىق بار، پارتىيىنىڭ مىللىي، دىنىي سىياسىتىگە خىلاپ بولغان، سېرىق مەزمۇندىكى، شەھۋانىي نەشر بۇيۇملىرىنى قەتئىي يوقىتىش لازىم. سېرىق مەزمۇندىكى نەشر بۇيۇملىرىنى ئىشلەش-سېتىش، ئەتكەسچىلىك قىلىش، ئوغرىلاپ نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىش لازىم.

4. پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ ۋە ياخشىلاپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ رەھبەرلىك تۈزۈلمىسى ۋە خىزمەت مېخانىزمىنى بەرپا قىلىش لازىم

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ــ ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ رەھبەرلىك يادروسى. ماددىي مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ ئاچقۇچى پارتىيىدە، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ ئاچقۇچىمۇ پارتىيىدە. يېڭى ۋەزىيەتتە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش پۈتۈن پارتىيە ئۈچۈن مۇھىم سىناق. بۇنىڭدىن كېيىنكى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ كۈرەش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئەمەلىي خىزمەت داۋامىدا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا سەل قاراش ئەھۋالىنى تۈگىتىش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈش ئۈچۈن، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشقا پايدىلىق بولغان، «ئىككى قولدا تۇتىدىغان، ئىككىلا قول قاتتىق بولغان» رەھبەرلىك تۈزۈلمىسى ۋە خىزمەت مېخانىزمىنى پەيدىنپەي بەرپا قىلىش لازىم.

1. پارتىيە كومىتېتى بىر تۇتاش رەھبەرلىك قىلىدىغان، پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى بىۋاسىتە تۇتىدىغان، ھەرقايسى تەرەپ ئىش تەقسىم قىلىۋېلىپ مەسئۇل بولىدىغان رەھبەرلىك تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇشتا باشتىن - ئاخىر چىڭ تۇرۇپ، ئىككى مەدەنىيەتنى بىرلىككە كەلگەن كۈرەش نىشانى قىلىپ، تەڭ ئورۇنلاشتۇرۇش، تەڭ ئەمەلىيلەشتۈرۈش، تەڭ تەكشۈرۈش لازىم. بىرىنچى قول رەھبەرلەر ئىككىلا قولدا تۇتۇشى لازىم. پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى ۋە ئاساسلىق رەھبىرىي كادىرلارنى ئىككى مەدەنىيەت

ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە ناھىيىلەر (جۇملىدىن ناھىيە دەرىجىلىك شەھەر، رايونلار) مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى مۇناسىپ ئاپپاراتلىرىنى يەنىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈپ ۋە تولۇقلاپ، شتات، خادىم، مەسئۇلىيەت ۋە خىراجەتنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتى تەشۋىقات بۆلۈملىرى تەڭ دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتىنىڭ ئىدېئولوگىيە خىزمىتىگە مەسئۇل ئۇنىۋېرسال فۇنكسىيىلىك تارمىقى بولۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا مۇھىم مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالغان، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى ئۇلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى لازىم.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا رەھبەر بىلەن ئامما بىرلىشىشتە چىڭ تۇرۇش، ئاممىنى تولۇق سەپەرۋەر قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت پائالىيىتىگە كەڭ كۆلەمدە قاتناشتۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇش لازىم. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرىگە سىڭگەن بولۇپ، ئۇ ئۇنىۋېرساللىقى، سىستېمىلىقى ناھايىتى كۈچلۈك خىزمەت، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ ئۇنىڭغا يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىشىگە توغرا كېلىدۇ. ئورگان، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار، يېزا، مەكتەپ، مەھەللىلەردىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرى ئىدېئولوگىيە-سىياسىي خىزمەتنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ تۈرلۈك ۋەزىپىلىرىنى ئاساسىي قاتلامغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈشى لازىم. پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ تەشۋىقات، مەدەنىيەت، جامائەت خەۋپسىزلىكى، ئەدلىيە، بىرلىك سەپ، مىللەتلەر ئىشلىرى، دىنىي ئىشلار، مائارىپ، تەنتەربىيە، سەھىيە قاتارلىق ئالاقىدار تارماقلىرى، شۇنىڭدەك ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، ئاياللار بىرلەشمىسى، پەن-تېخنىكا جەمئىيىتى قاتارلىق ئاممىۋى تەشكىلاتلار ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرىنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە ئۆزلىرىنىڭ ئۈستۈنلۈكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، خىزمەت سالمىقىنى ئاشۇرۇشى، تەڭ تۇتۇپ، ئورتاق باشقۇرۇپ، ئومۇمىي بىرىكمە كۈچ شەكىللەندۈرۈشى لازىم. دېموكراتىك پارتىيە-گۇرۇھلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى رولىغا ناھايىتى ئەھمىيەت بېرىش لازىم.

2. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تەرەققىيات پىلانىنى تۈزۈپ چىقىش لازىم. «قارار»نىڭ روھىغا ئاساسەن، ئەمەلىيەتكە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تەرەققىيات ئومۇمىي پىلانىنى تۈزۈپ چىقىش لازىم. جايلار، تارماقلار ئومۇمىي نىشان ۋە تەلەپنى چۆرىدىگەن ھالدا كونكرېت يولغا قويۇش پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويۇشى ۋە تەدبىرلەرنى تۈزۈپ چىقىشى لازىم. يىراق كەلگۈسى پىلان بىلەن باسقۇچ خاراكتېرلىك ۋەزىپىنى بىرلەشتۈرۈپ، بىر مەزگىللىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ كونكرېت نىشانى، ۋەزىپىسى، تۇتقۇسى، تەدبىرى، پرىنسىپى قاتارلىقلارنى ئايدىڭلاشتۇرۇش، قاتلاملارغا ئەھمىيەت بېرىپ، ئىقتىسادنىڭ تەرەققىيات سەۋىيىسى بىلەن ماسلاشتۇرۇش؛ ئومۇملۇقنى كۆزدە تۇتۇپ، نۇقتىلىق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا كادىرلار ۋە ئامما ئومۇميۈزلۈك كۆڭۈل بۆلىدىغان مۇھىم مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل ھەل قىلىش لازىم.

3. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى قانۇنلاشتۇرۇپ، قېلىپلاشتۇرۇپ باشقۇرۇش قاتارلىق

تەرەپتىن نازارەت قىلىش لازىم. قىزىق نۇقتا مەسىلىلىرى، سەزگۈر مەسىلىلەرنى يېتەكلەشتە سالماقنى ئىگىلەشكە ئالاھىدە دىققەت قىلىپ، سەلبىي تەسىرنىڭ ئالدىنى ئېلىش لازىم. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەتكە زىت بولغان سۆز-ھەرىكەتلەرنى ۋاقتىدا تەنقىدلەش ۋە توسۇش لازىم.

4. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى سېلىنمىسىنى ئۈزلۈكسىز ئاشۇرۇش كېرەك. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنى ماددىي كاپالەتكە ئىگە قىلىش كېرەك. زۆرۈر ماددىي كاپالەت بولمىسا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى نۇرغۇن ۋەزىپىلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش تەس بولىدۇ. ئاپتونوم رايون ۋە جايلار ئىقتىسادنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى سېلىنمىسىنى تەدرىجىي كۆپەيتىشى كېرەك، كۆپەيتىش ھەجمى مالىيە كىرىمىنىڭ ئېشىش ھەجمىدىن تۆۋەن بولۇپ قالماسلىقى، نۇۋەتتىكى تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرى ئومۇمىي سېلىنمىسى ئاز بولۇش، نىسبىتى تۆۋەن بولۇش مەسىلىسىنى ھەقىقىي تۈردە ھەل قىلىش كېرەك. گوۋۇيۈەننىڭ «مەدەنىيەت ئىقتىسادىي سىياسەتلىرىنى يەنىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈشكە دائىر بىر نەچچە بەلگىلىمە»سىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرىغا مالىيە، باج جەھەتتىن ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تېخىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈپ، باج، قەرز پۇل، باھا قاتارلىق ئىقتىسادىي ۋاستىلەردىن پايدىلىنىپ تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرىنى قوللاپ، پاراۋانلىق خاراكتېرىدىكى مەدەنىيەت كەسپىي ئورۇنلىرىغا خىراجەت جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىش، نۇقتىلىق مەنىۋى مەھسۇلات، سەنئەت، ئويۇن قويۇش تەشكىلاتلىرى ۋە مەدەنىي يادىكارلىقلارنى قوغداش ئورۇنلىرىنى قوللاش سالمىقىنى ئاشۇرۇش كېرەك. مەدەنىيەت ئىشلىرىنى ئىقتىسادچىللىق بىلەن باشقۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، مەبلەغدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈش كېرەك. ئۈنۈملۈك بولغان، كۆپ خىل يول بىلەن مەبلەغ توپلاش مېخانىزمىنى بەرپا قىلىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ تەشۋىقات، مەدەنىيەت تەرەققىياتى مەخسۇس مەبلىغىنى ئوبدان باشقۇرۇپ ۋە ئوبدان ئىشلىتىپ، دۆلەت مۇھىم نۇقتىلارغا كاپالەتلىك قىلىش، جەمئىيەتنىڭ مەدەنىيەت ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىنىشىغا ئىلھام بېرىشتەك تەرەققىيات ۋەزىيىتىنى تەدرىجىي شەكىللەندۈرۈش كېرەك.

ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى فوندى تەسىس قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىدە گەۋدىلىك نەتىجە ياراتقان ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلەش، مۇكاپاتلاش كېرەك.

5. سىياسىي جەھەتتە كۈچلۈك بولۇش، كەسپتە پىششىق بولۇش، ئىستىلى دۇرۇس بولۇش تەلىپى بويىچە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان يۇقىرى ساپالىق زور قوشۇن قۇرۇپ چىقىش كېرەك. تەشۋىقات خىزمىتى، ئىدېيىۋى-سىياسىي خىزمەت، مائارىپ خىزمىتى، مەدەنىيەت - سەنئەت خىزمىتى، ئاخبارات-نەشرىيات خىزمىتى، پەلسەپە، ئىجتىمائىي پەن خىزمىتى ۋە پەن-تېخنىكا خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىملار مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ تايانچ كۈچى، ئۇلار مۇھىم بۇرچنى زىممىسىگە ئالغان، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى ئۇلارنى تەربىيىلەش ۋە يېتىشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىشى، ئۇلارغا كۆيۈنۈشى ۋە ئۇلارنىڭ خىزمىتىنى قوللىشى، ئۇلارنىڭ سىياسىي ساپاسى ۋە كەسپىي ساپاسىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى تەشۋىقات، ئىدىيە، مەدەنىيەت خىزمىتى تارماقلىرى ۋە

6. پارتىينى قاتتىق باشقۇرۇپ، پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاپ، كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى نەمۇنىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك. «قارار»نى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە ئالدى بىلەن ئىشنى پارتىيىدىن باشلاپ، پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاش ئارقىلىق ئىجتىمائىي كەيپىياتنىڭ ياخشىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىزدا ئۆگىنىشنى ئورۇنلاشتۇرۇش ئاساسىدا، «قارار» نىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلارغا ئۆگىنىشكە، سىياسىيغا، توغرا كەيپىياتقا ئەھمىيەت بېرىش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان پارتىيىۋىلىك، پارتىيە ئىستىلى توغرىسىدا بىر قېتىم تەربىيە بېرىپ، ئىدىيە ئەمەلىيىتى ۋە خىزمەت ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، غايە، ئېتىقاد ۋە ئىدىيە، ئىستىل جەھەتتە ساقلىنىۋاتقان گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى نۇقتىلىق ھالدا ھەل قىلىش، توغرا سىياسىي يۆنىلىشتە، سىياسىي مەيداندا چىڭ تۇرۇپ، توغرا سىياسىي قاراشنى تۇرغۇزۇپ، سىياسىي ئىنتىزامنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، سىياسىي پەرق ئېتىش كۈچى ۋە سەزگۈرلۈكنى ئاشۇرۇش لازىم.

پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى، ئاساسىي لۇشيەنى، ئاساسىي فاڭجېنىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ئاڭلىقلىقى ۋە قەتئىيلىكىنى ئاشۇرۇش كېرەك. كومپارتىيە ئەزالىرى كوممۇنىزمغا بولغان ئېتىقادنى چىڭ تۇتۇپ، كوممۇنىستىك ئەخلاقنى ئۆز ئەمەلىيىتىدە كۆرسىتىپ، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى كېرەك. ياش كادىرلار ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، تىرىشىپ ئۆگىنىشى، تىرىشىپ خىزمەت قىلىشى، باتۇرلۇق بىلەن ئىجاد قىلىشى، ئاڭلىق تۆھپە قوشۇشى لازىم. رەھبىرىي كادىرلار ئۆزىنى ئۆزى قەدىرلىشى، ئۆزى ئۈستىدە ئويلىنىشى، ئۆزىنى ئۆزى ئاگاھلاندۇرۇشى، ئۆزىگە ئۆزى ئىلھام بېرىشى، باشقىلارنىڭ قىلىشىنى تەلەپ قىلغان ئىشلارنى ئۆزى ئاۋۋال قىلىشى، باشقىلارنىڭ قىلىشىنى مەنئى قىلغان ئىشلارنى ئۆزى قەتئىي قىلماسلىقى، ئاڭلىق ھالدا خەلق ئاممىسىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلىشى، ئۆز ئەمەلىيىتى ئارقىلىق ئۈلگە بولۇشى، سۆز - ھەرىكەتتە بىردەك بولۇشى كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىزدا جاپا-مۇشەققەتتىن قورقماسلىق، جاپا چېكىشكە رازى بولۇش، قىيىنچىلىقنى يېڭىش، ئاڭلىق تۆھپە قوشۇش روھىنى ئالاھىدە تەكىتلەپ، خىزمەتتە ئەستايىدىل بولماسلىق، قۇرۇق گەپ سېتىش، ساختىپەزلىك قىلىش، يۇقىرىنى ئالداش، تۆۋەندىن يوشۇرۇشتەك ناتوغرا ئىستىللارغا قەتئىي قارشى تۇرۇش كېرەك. چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى بوشاشماي قانات يايدۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، پاك-دىيانەتلىك بولۇش نەتىجىلىرىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش لازىم.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى، كەڭ پارتىيە ئەزالىرى، ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسى ئومۇمىي يىغىننىڭ چاقىرىقىغا قەتئىي ئاۋاز قوشۇپ، دەرھال ھەرىكەتكە كېلىپ، «قارار»نى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، «قارار»نى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، «قارار»نى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، خىزمەتنى ئىجادىي يوسۇندا قانات يايدۇرۇپ، ھەقىقىي تۇتۇپ ئەمەلىي ئىشلەپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى قاتتىق تۇتۇپ، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا زىچ ئۇيۇشۇپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتىنىڭ توغرا رەھبەرلىكىدە ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، گۈللەنگەن، باي، مەدەنىيەتلىك سوتسىيالىستىك شىنجاڭ قۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىپ كۈرەش قىلىشلىرى لازىم.

سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ زۆرۈرلۈكى توغرىسىدا

جۇماق مەگلىك

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىدا ماقۇللانغان «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارار» - ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىدىغان، جەمئىيەتنىڭ ئومۇميۈزلۈك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان پروگراممىلىق خاراكتېرلىك ھۆججەت. «قارار»دا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى، كۈرەش نىشانى، توپ فاڭجېنى ۋە مۇھىم تەدبىرى ئېنىق كۆرسىتىلدى، ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى ۋە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئومۇميۈزلۈك ئورۇنلاشتۇرۇلدى. بىر مۇنچە يېڭى ئىدىيە، يېڭى نەزەرىيىلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى. كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ «قارار»نىڭ روھىي ماھىيىتىنى ئىگىلىشى، ئاساسىي كۆز قاراشلارنى ئېنىقلىۋېلىشى ئۈچۈن گېزىتىمىزدە «قارار» نى ئۆگىنىش تەسراتى ماقالىلىرى سىتونى ئاچتۇق، ئاپتونوم رايونىمىز ئىچى - سىرتىدىكى ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەر، ئالىملار، ئىجتىمائىي پەن خادىملىرىنىڭ «قارار» نى ئۆگىنىش داۋامىدا مۇھىم مەسىلىلەر توغرىسىدا نەزەرىيىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ ماقالە يېزىشىنى، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ھۆججەتنى ياخشى ئۆگىنىپ، نەزەرىيىنى ئىگىلىشىگە ياردەم بېرىشىنى، «قارار» نى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە ياخشى ئىدىيىۋى، نەزەرىيىۋى ئاساس سېلىشىنى ئۈمىد قىلىمىز. كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئۆز تارمىقى، ئۆز ساھەسىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، پائال تۈردە تەسرات ماقالىسى يېزىشىنى قارشى ئالىمىز. مۇشتىرىلارنىڭمۇ قارارنى ئۆگىنىش، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش داۋامىدا دۇچ كەلگەن قىيىن مەسىلىلەرنى توپلاپ، رەتلەپ بىزگە ئەۋەتىپ بېرىشىنى ئۈمىد قىلىمىز، بىز بۇنىڭغا مۇشۇ سىتوندا ئىمكانىيەت بارىچە جاۋاب بېرىمىز.

تەھرىردىن

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ قارارىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئۇنى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈش ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىلىرى، رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئىدىيىسى ۋە تونۇشىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ناتوغرا تونۇشلارنى تۈزىتىشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

مەدەنىيەت بىر پۈتۈن گەۋدە بولۇپ، ئۇ ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەتنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئۇلارنى بىر - بىرىدىن ئايرىۋەتكىلى ۋە بىر - بىرىگە قارىمۇ قارشى قىلىپ قويغىلى بولمايدۇ. خۇددى «قارار»دا كۆرسىتىلگىنىدەك: «ماددىي مەدەنىيەت ئاساس، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى خېلىغىچە بوشاشماي مەھكەم ئىگىلەش كېرەك، لېكىن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ياخشى ئېلىپ بېرىلمىسا، ماددىي مەدەنىيەتمۇ بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرايدۇ، ھەتتا جەمئىيەتنىڭ سۈپىتىمۇ ئۆزگىرىپ كېتىدۇ». يولداش دېڭ شياۋپىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «بىز ھازىر ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ بېرىۋاتىمىز، ئۇنىڭ بىرى، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، يەنە بىرى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى»، «دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشى خېلى نەتىجىلىك تۇتۇلدى، ۋەزىيەت كىشىنى خۇشال قىلىدۇ. بۇ - دۆلىتىمىزنىڭ مۇۋەپپەقىيىتى. لېكىن كەيپىيات يامانلىشىپ كېتىۋەرسە، ئىقتىسادىي جەھەتتە مۇۋەپپەقىيەت قازانغاننىڭ نېمە ئەھمىيىتى قالىدۇ؟ ئۇنداقتا باشقا بىر تەرەپتىن ئاينىش يۈز بېرىدۇ - دە، ئۇ ئۆز نۆۋىتىدە پۈتكۈل ئىقتىسادقا تەسىر يەتكۈزۈپ، ئۇنىڭدىمۇ ئايىنىش پەيدا قىلىدۇ...». «قارار»ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ سۆزىدە ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇناسىۋىتى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتى ستراتېگىيىلىك نۇقتىدىن چوڭقۇر شەرھلەنگەن. ئېلىمىزنىڭ ھازىرقى تەرەققىيات باسقۇچىدا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركىزىي ۋەزىپە قىلىش شۈبھىسىزكى، ئىنتايىن توغرا، ئۇنىڭدىن ھەر قانداق ئەھۋال ئاستىدىمۇ قىلچە تەۋرىنىشكە بولمايدۇ. لېكىن بۇ ھەرگىزمۇ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىلمىسىمۇ ياكى ئۇ ئىككىنچى ئورۇنغا قويۇلسىمۇ بولىدۇ، دېگەنلىك ئەمەس، ھەتتا مەنىۋى مەدەنىيەتنى قۇربان قىلىش بەدىلىگە ئىقتىسادنىڭ بىر مەزگىللىك راۋاجلىنىشىنى قولغا كەلتۈرۈشكە بولىدۇ، دېگەنلىكمۇ ئەمەس. شۇنى ئېنىق تونۇش كېرەككى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ياخشى بەرپا قىلىنماي، جەمئىيەتنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسى تۆۋەنلەپ، ئىجتىمائىي كەيپىيات يامانلىشىپ كەتسە، بىر قاتار يامان ئىجتىمائىي مەسىلىلەر يۈز بېرىپ قالىدۇ، بەلكى ئەڭ ئاخىرىدا ماددىي مەدەنىيەتنىڭ نەتىجىسىمۇ ئېغىر زىيانغا ئۇچرايدۇ. شۇڭا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى قانچىكى تەكىتلىسەك، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغىمۇ شۇنچە ئەھمىيەت بېرىپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تەڭ تۇتۇشىمىز لازىم. چۈنكى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت سوتسىيالىزمنىڭ مۇھىم ئالاھىدىلىكى، سوتسىيالىزم تۈزۈمىنىڭ ئىدېئولوگىيە جەھەتتە مۇھىم گەۋدىلىنىشى بولۇپ، سوتسىيالىزمنىڭ ماھىيەتلىك خۇسۇسىيىتى بىلەن زىچ باغلانغان. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىنمىسا، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرغىلى بولمايدۇ. ئۇ مەملىكىتىمىزنىڭ ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئەقلىي كۈچ ۋە مەنىۋى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ بىلەن تەمىن ئېتىپلا قالماي، بەلكى تېخىمۇ مۇھىمى ئۇنىڭ سوتسىيالىزم يۆنىلىشىنى بويلاپ توغرا راۋاجلىنىشىغا مۇھىم كاپالەتلىك قىلىش رولىنى ئوينايدۇ.

«ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» ئىدىيىسىنى پۇختا تۇرغۇزۇش لازىم. ئالدى بىلەن ماددىي مەدەنىيەتنى راۋاجلاندۇرۇپ مەلۇم ئىقتىسادىي ئاساسقا ئىگە بولغاندىن كېيىن، ئاندىن مەنىۋى مەدەنىيەتنى تۇتۇش قارىشى نەزەرىيە جەھەتتىلا خاتا بولۇپ قالماستىن، بەلكى ئەمەلىي خىزمەتتە «بىر قول قاتتىق، بىر قول يۇمشاق بولۇش»نى پەيدا قىلىدىغان ئاساسىي ئىدىيىۋى توسالغۇدۇر. ئېلىمىزنىڭ يېقىنقى يىللاردىن بۇيانقى تەرەققىيات ئەھۋالىدىن قارىغاندا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تۇتماي تۇرۇپ ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ساغلام راۋاجلاندۇرۇش مۇمكىن ئەمەس. مەنىۋى مەدەنىيەتنى تۇتماي، ماددىي مەدەنىيەتتە ۋاقىتلىق تەرەققىياتنى قولغا كەلتۈرگەن تەقدىردىمۇ ئۇ ئۇزاققىچە مۇستەھكەم ئاساسقا ئىگە بولالمايدۇ. پەقەت ئىككى قولدا تۇتۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرغاندىلا، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ماسلاشقان ھالدا ساغلام راۋاجلىنىشىغا تولۇق كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ.

ۋاقىتلىق ماددىي مەنپەئەتنى كۆزلەپ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى زىيانغا ئۇچرىتىشتىن ساقلىنىش لازىم. مەنىۋى مەدەنىيەتنى قۇربان قىلىش بەدىلىگە ئىقتىسادنىڭ ۋاقىتلىق راۋاجلىنىشىنى قولغا كەلتۈرۈشنىڭ زىيىنى ئىنتايىن چوڭ. ئەمەلىي تۇرمۇشتا بەزى كىشىلەر مەنپەئەتپەرەسلىكنى ۋاقىتلىق ماددىي مەنپەئەتكە ئىگە بولۇشنىڭ مەنىۋى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچى ۋە ئىدىيىۋى ۋاستىسى قىلىشنى تەشەببۇس قىلىدۇ. بەزى ئورۇنلار ھەتتا قىمار ئويناش، نومۇسنى سېتىش ۋە سېرىق نەرسىلەرنى ئېلىشى - سېتىشنى ماددىي مەنپەئەتنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ۋاستىسى قىلىدۇ. يولداش جياڭ زېمىن پارتىيىنىڭ 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5 - ئومۇمىي يىغىنىدا سۆزلىگەن سۆزىدە «ھەر قانداق ئەھۋالدا مەنىۋى مەدەنىيەتنى قۇربان قىلىش بەدىلىگە ئىقتىسادنىڭ بىردەملىك تەرەققىياتىنى قولغا كەلتۈرىدىغان ئىشنى قىلىشقا بولمايدۇ» دەپ ئېنىق كۆرسەتتى. جەمئىيىتىمىزنىڭ ئومۇميۈزلۈك راۋاجلىنىشى ئىلگىرى سۈرۈش ئېلىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ يۆنىلىشىگە مۇناسىۋەتلىك مەسىلە. غەرب دۈشمەن كۈچلىرى جۇڭگونىڭ قۇدرەت تېپىشىنى ھەرگىزمۇ خالىمايدۇ. جۇڭگونىڭ سوتسىيالىستىك كۈچلۈك دۆلەت سۈپىتىدە دۇنيانىڭ شەرقىدە قەد كۆتۈرۈپ تۇرۇشىنى تېخىمۇ خالىمايدۇ، مەنىۋى مەدەنىيەتنى قۇربان قىلىش بەدىلىگە ئىقتىسادنىڭ ۋاقىتلىق يۈكسىلىشىنى قولغا كەلتۈرۈش قارشى ئوبيېكتىپ جەھەتتە باشقىلارنىڭ مەنپەئەتىگە پايدىلىق. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك كادىرلار، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلار ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇشنى بىر خىزمەت ئۇسۇلى مەسىلىسى دەپ قارىماستىن، دۆلەتنىڭ تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك زور سىياسىي مەسىلە دەپ تونۇغاندىلا، ئېلىمىزنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە يېڭى تارىخىي دەۋردىكى ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار پىلانىنىڭ ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ.

«قارار» نى ئۆگىنىشتىن تەسرات

چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشنى ئۇزاققىچە ئېلىپ بېرىش — سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ كاپالىتى

نۇر مەھەممەت ئۆمەر

چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشى جەريانىدا ئاز ساندىكى ئورۇنلاردا ياكى ئۇنداق ياكى مۇنداق مەسىلىلەرنىڭ ساقلىنىشى شۇ ئورۇنلاردىكى رەھبىرىي كادىرلاردا بىرىنچىدىن، چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ مۇھىملىقىغا، ئۇزاق مۇددەتلىكلىكى، قىيىنلىقى ۋە تەخىرسىزلىكىگە بولغان تونۇشىنىڭ چوڭقۇر ئەمەسلىكى، ئىككىنچىدىن، قىسمەن ئورۇنلاردىكى رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ ئىدىيىسى، ئىستىلى

ئۇزاق مۇددەت مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدىغانلىقىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ. بىر قېتىملىق ياكى بىر قانچە قېتىملىق جەڭ بىلەنلا بولدى قىلساق بولمايدۇ. شۇڭا بىز چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىكلىكىنى كۆرۈش بىلەن بۇ كۈرەشنىڭ ھەم قىيىنلىقىنى، ھەم تەخىرسىزلىكىنى كۆرۈشىمىز كېرەك. يولداش جياڭ زېمىن مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي

دەپ قاراش؛ يەنە بىر خىل قاراش بولسا، پارتىيە ئىستىلى جەھەتتىكى مەسىلىلەرنى ھېچقانچە ئەمەس دەپ قاراش. لېكىن بۇ ئىككى خىل قاراشنىڭ ھەر ئىككىلىسى ئىلمىي قاراش ئەمەس، چۈنكى پارتىيە ئىستىلىنىڭ ئاساسىي تەرىپى ياخشى. نۆۋەتتىكى چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشى جەريانىدا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىمىزغا توسالغۇ بولۇۋاتقان تۈرلۈك چىرىكلىك زور دەرىجىدە تۈزىتىلدى ياكى ئازايتىلدى. بۇلار بىزنىڭ پارتىيە ئىستىلىمىزنىڭ

دېڭ شياۋپىڭنىڭ كادىرلارنى ئىنقىلابىيلاشتۇرۇش، ياشلاشتۇرۇش، بىلىم ئەھلىگە، كەسىپ ئەھلىگە ئايلاندۇرۇش ئىدىيىسىدە چىڭ تۇرايلى

ساۋۇت ناسىر

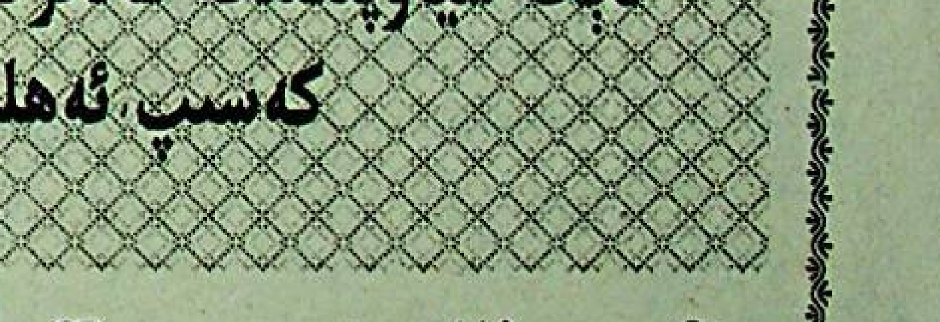

يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ 1992 - يىلى جەنۇبنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان سۆزىدە: «جاھانگىرلىك

ناھايىتى كۆپ ھەم ئېغىر. ئىقتىسادىي جەھەتتە زور ھاياتىي كۈچكە ئىگە جۇڭگونى 21 - ئەسىرگە باشلاپ كىرىش، ئېلىمىزنى 21 - ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىدا ئاساسىي جەھەتتىن زامانىۋىلاشتۇرۇپ بولۇش، ئۇنىڭ دۇنيادىكى قۇدرەتلىك سوتسىيالىستىك دۆلەتلىك ئورنىنى تىكلەش زور تۈركۈم ياش، قابىل كادىرلار قوشۇنىغا موھتاج. ياشلار غەيرەتلىك،

قويۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا دەخلى يەتكۈزۈپ قويۇشى، ھەتتا توسالغۇ بولۇپ قېلىشى مۇمكىن. شۇڭا كادىرلارنى بىلىم ئەھلىگە، كەسىپ ئەھلىگە ئايلاندۇرۇش سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مۇقەررەر تەلىپى.

كادىرلارنى ئىنقىلابىيلاشتۇرۇش، ياشلاشتۇرۇش،

يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ 1992 - يىلى جەنۇبنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان سۆزىدە: «جاھانگىرلىك تىنچ ئۆزگەرتىۋېتىش بىلەن شۇغۇللىنىشتا ئۈمىدىنى بىزدىن كېيىنكى بىر قانچە ئەۋلاد كىشىگە باغلاۋاتىدۇ»، «بىز پېشقەدەملەر تېخى ھايات بولغاچقا، ئابرويىمىز بولغاچقا، دۈشمەن كۈچلەر دۆلىتىمىزنى ئۆزگەرتىۋەتكىلى بولمايدىغانلىقىنى بىلىدۇ. لېكىن بىز پېشقەدەملەر ئالەمدىن ئۆتكەندىن كېيىن ئۇنىڭغا كىم كېپىللىك قىلالايدۇ؟». «جۇڭگودا مەسىلە كۆرۈلسە، يەنىلا كوممۇنىستىك پارتىيىنىڭ ئىچكى قىسمىدا كۆرۈلىدۇ، بۇ مەسىلىدە سەگەك بولۇشىمىز كېرەك؛ ئادەم تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئىنقىلابىيلاشتۇرۇش، ياشلاشتۇرۇش، بىلىم ئەھلىگە، كەسىپ ئەھلىگە ئايلاندۇرۇش ئۆلچىمى بويىچە ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك كىشىلەرنى تاللاپ، رەھبەرلىك قاتلىمىغا كىرگۈزۈش كېرەك» دەپ كۆرسەتتى. دېڭ شياۋپىڭنىڭ كادىرلارنى ئىنقىلابىيلاشتۇرۇش، ياشلاشتۇرۇش، بىلىم ئەھلىگە، كەسىپ ئەھلىگە ئايلاندۇرۇش توغرىسىدىكى ئىدىيىسى يېڭى دەۋردىكى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن ئوتتۇرىغا قويۇلغان بولۇپ، ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك كادىرلار قوشۇنى بەرپا قىلىش پرىنسىپىنىڭ يېڭى تارىخىي شارائىتتا كونكرېتلاشتۇرۇلۇشىدۇر.

ئىنقىلابىيلاشتۇرۇش — كادىرلارغا سىياسىي جەھەتتىن قويۇلغان تەلەپ. ئىنقىلابىيلاشتۇرۇش دېگەنلىك، كادىرلاردىن ئۇلۇغۋار كوممۇنىزم غايىسىگە ئىگە بولۇشنى، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىشتە، تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇشنى، ۋەتەننى قىزغىن سۆيۈشنى، ۋەتەن بىرلىكىنى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قەتئىي قوغداشنى، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى، پارتىيىۋىلىكى كۈچلۈك، ئىستىلى توغرا بولۇشنى، ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، بارلىق ئىشلاردا ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىشنى، دادىل يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، ماتېرىيالىستىك دىئالېكتىكىلىق ئىدىيىۋى لۇشيەن ۋە خىزمەت ئۇسۇلىغا ئىگە بولۇشنى، قانۇن - ئىنتىزامغا نەمۇنىلىك بىلەن بويسۇنۇپ پاك - دىيانەتلىك بولۇشنى، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇپ، ئاينىپ كېتىشتىن ساقلىنىشنى كۆرسىتىدۇ.

ياشلاشتۇرۇش — كادىرلارغا بەدەن ساغلاملىقى، زېھنىي كۈچ جەھەتتىن قويۇلغان تەلەپ. يولداش دېڭ شياۋپىڭ ياش كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈشنىڭ تەخىرسىزلىكىنى كۆپ قېتىم ئوتتۇرىغا قويدى. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش داۋامىدا ئىشلار ئېلىمىزنى 21 - ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىدا ئاساسىي جەھەتتىن زامانىۋىلاشتۇرۇپ بولۇش، ئۇنىڭ ئۈستىدىكى قۇدرەتلىك سوتسىيالىستىك دۆلەتلىك ئورنىنى تىكلەش زور تۈركۈم ياش، قابىل كادىرلار قوشۇنىنى موھتاج. ياشلار غەيرەتلىك، شىجائەتلىك كېلىدۇ، زېھنى ئۆتكۈر بولۇپ، يېڭى شەيئىلەرنى تېز قوبۇل قىلالايدۇ، تېز تەرەققىي قىلالايدۇ، دادىل يول ئېچىپ ئىلگىرىلىيەلەيدۇ، شۇڭا كادىرلار قوشۇنىمىزدا تېنى ساغلام، زېھنى ئۆتكۈر بىر تۈركۈم ياش كادىرلارنىڭ بولۇشى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىمىزنى ئۈگۈشلۈك ئېلىپ بېرىشىمىزنىڭ زۆرۈر ئېھتىياجى ھەم كاپالىتى.

بىلىم ئەھلىگە ئايلاندۇرۇش — كادىرلارغا مەدەنىيەت، ئىلىم - پەن جەھەتتىن قويۇلغان تەلەپ. زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىشتا مەدەنىيەت بىلىملىرى ۋە پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىشكە ۋە ئۇنى ئىشقا تەتبىقلاشتا، زامانىۋىلاشقان ئىلمىي باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى ئىگىلەشكە توغرا كېلىدۇ. بىر قەدەر يۇقىرى مەدەنىيەت ۋە ئىلىم - پەن بىلىملىرىگە ئىگە بولمىغان كىشىلەرنىڭ بۇ ئېغىر ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئېلىشى قىيىن. ئىنقىلابىي ئۇرۇش دەۋرىدە بۇ جەھەتتە قويۇلغان تەلەپ يۇقىرى ئەمەس ئىدى. ئېلېكترون دەۋرىدىن مىكرو ئېلېكترون دەۋرىگە قەدەم قويۇلۇۋاتقان، ئىلىم - پەندە تېز يېڭىلىنىش بولۇۋاتقان يېڭى تارىخىي دەۋردە پەن - مەدەنىيەت بىلىملىرىگە ئىگە بولمىغان ئادەم رەھبىرىي كادىر بولۇشنىڭ ئەقەللىي شەرتىنى ھازىرلىمىغان بولىدۇ. بىلىم ئىگىلەش ۋە ئەمەلىيەت جەريانىدا تەجرىبە توپلاش ئارقىلىق ئۆز خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش دەۋرىمىزنىڭ كادىرلارغا قويغان تەلىپى.

كەسىپ ئەھلىگە ئايلاندۇرۇش — كادىرلارغا كەسپىي بىلىم، كەسپىي ماھارەت جەھەتتىن قويۇلغان تەلەپ. يولداش دېڭ شياۋپىڭ 1980 - يىلىلا مۇنداق دەپ كۆرسەتكەنىدى: «بۇنىڭدىن كېيىن كادىرلارنى تاللاشتا كەسپىي بىلىمگە ئالاھىدە دىققەت قىلىش كېرەك»، «ھەقىقىي قابىلىيەتكە ۋە بىلىمگە ئىگە بولمايلا تۇرۇپ، سوتسىيالىزم يولىدا چىڭ تۇرۇش بىلەنلا ئۇنى زامانىۋىلاشتۇرۇش مۇمكىن ئەمەس، مەيلى قايسى خىزمەت ئورۇندىكىلەر بولسۇن، ئۇلارنىڭ ھەممىسى مەلۇم كەسپىي بىلىمگە ۋە كەسپىي قابىلىيەتكە ئىگە بولۇشى لازىم. ئىگە بولمىغانلىرى ئۆگىنىشى، ئىگە بولغانلىرى داۋاملىق ئۆگىنىشى لازىم. ھەقىقەتەن ئۆگىنەلمەيدىغانلىرىنىڭ، ئۆگىنىشنى خالىمايدىغانلارنىڭ خىزمىتىنى ئالماشتۇرۇۋېتىش كېرەك. بىز پۈتكۈل رەھبەرلىك بەنزىسىنى كەسپىيلىك تەلەپكە قاراپ ئىشلىتىلىشىمىز لازىم»، «كادىرلارنىڭ كەسپىي بىلىمى، كەسپىي قابىلىيىتى تۆۋەن بولۇشتەك ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش لازىم». ئەگەر بىر كادىر كەسپىي بىلىمگە، كەسپىي قابىلىيەتكە ئىگە بولمىسا، ئۇنىڭ سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشىغا، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا بولغان قىزغىنلىقى ناھايىتى يۇقىرى بولسىمۇ تېگىشلىك تۆھپە قوشالمايدۇ، بىلمىسە بولغانچە، ئۆزى باشقۇرۇۋاتقان كەسپىي ئىشتىن بىلمىگەچكە، قارىغۇلارچە قوماندانلىق قىلىپ، ئەخمىقانە ئىش قىلىپ مۇمكىن. شۇڭا كادىرلارنى بىلىم ئەھلىگە، كەسىپ ئەھلىگە ئايلاندۇرۇش سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مۇقەررەر تەلىپى.

كادىرلارنى ئىنقىلابىيلاشتۇرۇش، ياشلاشتۇرۇش، بىلىم ئەھلىگە، كەسىپ ئەھلىگە ئايلاندۇرۇش ئۆلچىمى بىر پۈتۈن ئورگانىك گەۋدە بولۇپ، ئەخلاق بىلەن قابىلىيەتنىڭ، سىياسىي بىلەن كەسىپنىڭ بىرلىكىدىن ئىبارەت. ئۇنىڭ بىر تەرىپىنىلا تەكىتلەپ، يەنە بىر تەرىپىگە سەل قارالسا، بىر تەرەپلىمىلىك قىلغانلىق بولۇپ، ئەمەلىيەت جەريانىدا جەزمەن خاتالىق يۈز بېرىدۇ. زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا كادىرلارغا بىلىم بىلەن قابىلىيەت جەھەتتىن قويۇلغان تەلەپ ئۇلارغا ئەخلاق جەھەتتىن قويۇلغان تەلەپنىڭ مۇھىم ئەمەسلىكىدىن دېرەك بەرمەيدۇ. يەنە بىر جەھەتتىن، ئەخلاق جەھەتتىكى تەلەپنىڭ مۇھىملىقىنى تەكىتلەپلا مەدەنىيەت سەۋىيىسى ۋە قابىلىيىتى تۆۋەن كىشىلەرنى رەھبەرلىك ئورنىغا قويۇشقىمۇ بولمايدۇ. ئەمەلىيەت داۋامىدا كادىرلارنى ئىنقىلابىيلاشتۇرۇشنى تەكىتلەش بىلەن بىللە قالغان ئۈچ ئۆلچەمدىمۇ چىڭ تۇرۇش لازىم. كادىرلارنى «تۆۋەنلەشتۈرۈش»تە ئىنقىلابىيلاشتۇرۇشنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇشىمىز كېرەك. ئىنقىلابىيلاشتۇرۇشنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇش قالغان ئۈچ ئۆلچەمنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ ئالدىنقى شەرتى. ئىنقىلابىيلاشمىغان كادىرلارنىڭ پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنى ئومۇميۈزلۈك، ئىزچىل ئىجرا قىلىشى مۇمكىن ئەمەس. يولداش دېڭ شياۋپىڭ 1980 - يىلى: «بىز كادىر تاللاشتا ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك كىشىلەرنى تاللاشقا دىققەت قىلىشىمىز لازىم. ئەخلاقلىق بولۇش دېگەنلىك، ئەڭ ئاساسلىقى، سوتسىيالىزم يولىدا، پارتىيە رەھبەرلىكىدە چىڭ تۇرۇش دېگەن سۆز. مۇشۇ ئالدىنقى شەرت ئاستىدا كادىرلار قوشۇنىنى ياشلاشتۇرۇشىمىز، بىلىم ئەھلىگە، كەسىپ ئەھلىگە ئايلاندۇرۇشىمىز كېرەك. مۇشۇنداق كادىرلارنى ئۆستۈرۈش ۋە ئىشقا قويۇشنى تۈزۈمگە ئايلاندۇرۇشىمىز لازىم» دېگەنىدى. بۇ بىزنىڭ ئەخلاق بىلەن قابىلىيەتنىڭ، ئىنقىلابىيلاشتۇرۇش بىلەن قالغان ئۈچ ئۆلچەمنىڭ دىئالېكتىكىلىق مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشىمىزغا يول كۆرسىتىپ بەردى. شۇڭا بىز يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ كادىرلارنى ئىنقىلابىيلاشتۇرۇش، ياشلاشتۇرۇش، بىلىم ئەھلىگە، كەسىپ ئەھلىگە ئايلاندۇرۇش ئىدىيىسىدە داۋاملىق چىڭ تۇرۇپ، سىياسىي ساپاسى، ئىدىيىۋى ساپاسى، ئىنتىزام ساپاسى، ئىستىل ساپاسى، كەسىپ - بىلىم ساپاسى يۇقىرى كادىرلار قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقىشتا چىڭ تۇرۇشىمىز لازىم. مۇشۇنداق يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنىنى قۇرۇش ئىلىمىز خەلقىنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنى ئۈزلۈكسىز ئالغا ئىلگىرىلىتىشكە كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئېھتىياجى.

كۆرۈشنىڭ مۇھىملىقىغا، ئۇزاق مۇددەتلىكلىكى، قىيىنلىقى ۋە تەخىرسىزلىكىگە بولغان تونۇشنىڭ چوڭقۇر ئەمەسلىكىنى، ئىككىنچىدىن، قىسمەن ئورۇنلاردىكى رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ ئىدىيىسى، ئىستىلى تازا دېگەندەك ساپ ئەمەسلىكىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ.

چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى ياخشى ئېلىپ بارغاندىلا، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ئىشىنىڭ چوڭقۇرلىشىشىغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ. چىرىكلىككە قارشى كۈرەش قىلىش — پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىش بىلەن ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش بىر - بىرىگە باغلانغان. ئىسلاھات، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش جەريانىدا ئوتتۇرىغا چىققان چىرىكلىك ھادىسىلىرى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىشنىڭ پۈتۈن جەريانىدا چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى قەتئىي تەۋرەنمەي ئېلىپ بېرىشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى ئىسپاتلاپ بەردى. «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشقا دائىر بىر قانچە مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى»دا: «پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشنىڭ زۆرۈر شەرتى ۋە مۇھىم كاپالىتى» دەپ كۆرسىتىلگەن. شۇڭا بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ئۈچۈن ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەپ، ئاكتىپلىق بىلەن ئىزدىنىپ، باتۇرلۇق بىلەن سىناق قىلىپ، ئاممىنىڭ ئىجادكارلىق روھىغا ھۆرمەت قىلىپ، ئۇلارنىڭ جانجان مەنپەئەتىگە ئېتىبار بىلەن قاراش كېرەك.

چىرىكلىك بىر خىل ئىجتىمائىي ھادىسە، ئۇنى بىراقلا تۈگىتىۋېتىش مۇمكىن ئەمەس، چۈنكى بىرىنچىدىن، دۆلىتىمىزنىڭ فېئودالىزم جەمئىيىتى تارىخى ئۇزۇن بولۇپ، فېئودالىزم تۈزۈمىنى ئاغدۇرۇپ تاشلىۋەتكەن بولساقمۇ ئۇنىڭ قالدۇرۇپ كەتكەن ئىدېئولوگىيىسى ھېلىھەم مەۋجۇت، ئۇنى بىر يولىلا تازىلىۋېتىش مۇمكىن ئەمەس. ئىككىنچىدىن، ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش جەريانىدا كاپىتالىستىك دۆلەتلەرنىڭ بىزگە پايدىلىق زامانىۋى مەدەنىيەت نەتىجىلىرىنى كىرگۈزۈشىمىز بىلەن بىرگە كاپىتالىزمنىڭ چىرىك ھادىسىلىرىنىڭ كىرىشىدىن خالىي بولغىلى بولمايدۇ. ئۈچىنچىدىن، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى بەرپا قىلىش جەريانىدا قانۇن - تۈزۈملىرىمىزنىڭ دېگەندەك مۇكەممەل بولماسلىقى، پارتىيە ئەزالىرىغا بولغان تەربىيىنىڭ ئاجىزلاپ كېتىشىمۇ چىرىكلىكنى پەيدا قىلىش ئۈچۈن زېمىن ھازىرلاپ بېرىدۇ. تۆتىنچىدىن، پارتىيىنى قاتتىق باشقۇرماسلىق، ئىنتىزامنى ئىجرا قىلماسلىق، دۆلەت قانۇنىغا خىلاپلىق قىلغانلارغا دەل ۋاقتىدا زەربە بەرمەسلىكمۇ چىرىكلىك ھادىسىلىرىنىڭ پەيدا بولۇشى ئۈچۈن شارائىت يارىتىپ بېرىدۇ. يۇقىرىقى ئەھۋاللار چىرىكلىك ھادىسىلىرىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىكلىكىنى كۆرۈش بىلەن بىللە كۈرەشنىڭ ھەم قىيىنلىقىنى، ھەم تەخىرسىزلىكىنى كۆرۈشىمىز كېرەك. يولداش جياڭ زېمىن مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدا «ئاشكارىلانغان مەسىلىلەر كىشىنى چۆچۈتىدۇ. چىرىكلىشىش ھادىسىلىرى ئىجتىمائىي تۇرمۇشنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىگە سىڭىپ كەتتى. بولۇپمۇ ئېغىر دەرىجىدە پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىمىز ۋە كادىرلار قوشۇنىمىزنى چىرىتمەكتە» دەپ كۆرسەتتى. شۇڭا چىرىكلىك ھادىسىلىرىنى كۆرۈپ تۇرۇپ، ئۇنىڭغا قارشى كۈرەش قىلماي، ئۇنىڭ يامان تەرەپكە تەرەققىي قىلىشىغا يول قويىدىغان بولساق، خەلقنىڭ ئىشەنچىسىگە ئىگە بولمايلا قالماستىن، پرولېتارىيات دىكتاتۇرىلىقىدىكى سوتسىيالىستىك ھاكىمىيىتىمىزگە خەۋپ يېتىدۇ، دۆلىتىمىز ئىچىدە قالايمىقانچىلىق يۈز بېرىدۇ. ئۇ چاغدا سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش قۇرۇق شوئارغا ئايلىنىپ قالىدۇ.

يولداش ماۋزېدۇڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتكەنىدى: «ئىدىيىۋى تەربىيىنى چىڭ تۇتۇش - پۈتۈن پارتىيىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، ئۇلۇغ سىياسىي كۈرەش ئېلىپ بېرىشنىڭ مەركىزىي ھالقىسى، ئەگەر بۇ ۋەزىپە ھەل قىلىنمىسا، پارتىيىنىڭ بارلىق سىياسىي ۋەزىپىلىرىنى ئورۇندىغىلى بولمايدۇ.» چىرىكلىككە قارشى كۈرەشنى قانداق ئېلىپ بېرىش مەسىلىسىدە مەسىلىنى ئىدىيە جەھەتتىن ھەل قىلىش كادىرلار، پارتىيە ئەزالىرى، خەلق ئاممىسىنىڭ تونۇشىنى ئۆستۈرۈپ، ھەرىكەتنى بىرلىككە كەلتۈرۈشنىڭ ئالدىنقى شەرتى ۋە كاپالىتى. ئادەملەرنىڭ ھەرىكىتى ھامان مۇئەييەن ئىدىيە ۋە كۆز قاراشنىڭ يېتەكچىلىكىدە بولىدۇ. بىز ئىدىيىۋى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، پارتىيە ئىستىلى، خىزمەت ئىستىلى مەسىلىسىگىمۇ ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك. ھازىر پارتىيە ئىستىلىغا نىسبەتەن ئوخشىمىغان ئىككى خىل قاراش بار. بۇ يەنە بىر جەھەتتىن چىرىكلىك ھادىسىلىرىگە بېرىلگەن باھا بولۇپمۇ ئىپادىلىنىدۇ. بىر خىل قاراش — پارتىيە ئىستىلى جەھەتتىكى مەسىلەر ناھايىتى كۆپ، تەرەپپى ياخشى. نۆۋەتتىكى چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشى جەريانىدا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىمىزغا تۇسالغۇ بولۇۋاتقان تۈرلۈك چىرىكلىك زور دەرىجىدە تۈزىتىلدى ياكى ئازايتىلدى. بۇلار بىزنىڭ پارتىيە ئىستىلىمىزنىڭ ماھىيەتلىك تەرىپى. بىز بۇ ئاساسىي ئېقىمنى مۇئەييەنلەشتۈرۈش بىلەن بىللە شۇنىمۇ سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، قىسمەن پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە رەھبىرىي كادىرلار ئارىسىدا ھەقىقەتەن ناتوغرا ئىستىللار ساقلانماقتا. ئەگەر ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئىستىلى ياخشى بولمايدىكەن، ئۇ ھالدا چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى ئېلىپ بېرىش كاپالەتكە ئىگە بولماي قالىدۇ. يولداش ماۋزېدۇڭ «سىياسىي لۇشيەن بەلگىلەنگەندىن كېيىن كادىر ھەل قىلغۇچ ئامىل بولىدۇ» دېگەنىدى. مەركىزىي كومىتېت، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى ئېلىپ بېرىشقا دائىر بەلگىلىمىلەرنى تۈزدى. مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى چىرىكلىككە قارشى كۈرەشنىڭ كونكرېت ۋەزىپىلىرىنى ئورۇنلاشتۇردى. بۇنى ئىزچىللاشتۇرۇش ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىسىدىكى ئاساسلىق رەھبەرلەرنىڭ ئىدىيە، ئىستىلىغا باغلىق. شۇڭا چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى ئېلىپ بېرىشقا بىرلەشتۈرۈپ، ئىدىيىۋى تەربىيە، پارتىيە ئىستىلى توغرىسىدىكى تەربىيىنى ئېلىپ بېرىش بىلەن رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ ئىدىيە - ئىستىل قۇرۇلۇشىنى تەرتىپكە سېلىشنىمۇ تەڭ ئېلىپ بېرىش كېرەك. چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش — دۆلەتنىڭ ئۇزاق مۇددەت تىنچ - ئامان بولۇشىنىڭ تەدبىرى. چىرىكلىككە قارشى تۇرۇپ، پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىش بىلەن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش باشقا - باشقا كاتېگورىيىگە تەۋە بولسىمۇ، ئۇلار ئۆز ئارا باغلانغان بولۇپ، بىر - بىرىگە تەسىر كۆرسىتىدۇ، بىر - بىرىنى ئالغا سۈرىدۇ. بۇ ئارقىلىق سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. بىز دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتە، سىياسىي جەھەتتە ساغلام راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىمىز دەيدىكەنمىز، ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەتتىن ئىبارەت ئىككى تەرەپنى چىڭ تۇتۇشىمىز كېرەك.

لى پېڭ ئامېرىكىلىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن جۇڭنەنخەيدە ئامېرىكىنىڭ سابىق زۇڭتۇڭىنىڭ دۆلەت خەۋپسىزلىك ئىشلىرى بويىچە ياردەمچىسى، گېنېرال برۇنت سكوۋروفت ۋە ئامېرىكا چۇبو سۇغۇرتا گۇرۇھىنىڭ باش مۇدىرى دېبېن ئوخېل بىلەن كۆرۈشتى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: يېقىندا جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىدە ياخشىلىنىش ۋەزىيىتى بارلىققا كەلدى. بۇ كىشىنى خۇشال قىلىدىغان ئىش. ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىش، بىر - بىرىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق ۋە باراۋەر بولۇش، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش پرىنسىپى ئاساسىدا يەنىمۇ ياخشىلىنىشىنى ۋە راۋاجلىنىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ مەبلەغ سېلىش مۇھىتى ياخشى، ئامېرىكىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان چەت ئەل كارخانا ساھەسىدىكى زاتلارنىڭ جۇڭگوغا كېلىپ مەبلەغ سېلىشىنى قارشى ئالىمىز.

سكوۋروفت ئامېرىكا - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن داۋاملىق تىرىشىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

چيەن چىچېن كورىيىلىك ۋە سەئۇدى ئەرەبىستانلىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چيەن چىچېن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن جۇڭنەنخەيدە پارلامېنت باشلىقى فرادكو پاۋلېيتچ باشچىلىقىدىكى كرودىيە پارلامېنت ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى. چيەن چىچېن ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «جۇڭگو - كرودىيە دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقاندىن بۇيان ئىككى دۆلەتنىڭ سىياسىي قاتارلىق ساھەلەردىكى دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ناھايىتى ئوبدان راۋاجلاندى. ئىككى دۆلەت خەلقىنىڭ ئىشلاردىمۇ بىر - بىرىنى قوللاپ كەلدى، بىز ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىدىن مەمنۇن».

چيەن چىچېن كرودىيە بىلەن يۇگوسلاۋىيىنىڭ بىر - بىرىنى ئېتىراپ قىلغانلىقى ھەم دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقانلىقىدىن خۇشال بولدى.

ئۇ سابىق يۇگوسلاۋىيە رايونىنىڭ تىنچلىق ۋە مۇقىملىقنى ساقلىشى - سابىق يۇگوسلاۋىيە رايونىدىكى ئەللەرنىڭ قۇرۇلۇشى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈن ئىنتايىن پايدىلىق، دېدى.

پاۋلېيتچ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىم مەن باشلاپ كەلگەن ۋەكىللەر ئۆمىكى تەركىبىدە ئىككى مۇئاۋىن پارلامېنت باشلىقى بار، باشقا ئەزالارمۇ كرودىيىنىڭ سىياسىي ساھەسىدە تەسىرى بار پارلامېنت ئەزالىرى. بۇ كرودىيىنىڭ جۇڭگو بىلەن سىياسىي، ئىقتىساد، مەدەنىيەت، سەنئەت قاتارلىق جەھەتلەردىكى دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدىغانلىقىنى

پاۋلېيتچ جۇڭگونىڭ كرودىيىگە مۇستەقىل بولغاندىن كېيىنمۇ مەدەت ۋە ياردەم بەرگەنلىكىگە رەھمەت ئېيتتى. ئۇ: جۇڭگو كرودىيىنىڭ ھەقىقىي دوستى، دېدى.

پاۋلېيتچ كرودىيە ھۆكۈمىتىنىڭ «بىر جۇڭگو» مەيدانىدا چىڭ تۇرىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى، چيەن چىچېن بۇنىڭغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چيەن چىچېن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن جۇڭنەنخەيدە سەئۇدى ئەرەبىستاننىڭ مۇئاۋىن دىپلوماتىيە ۋەزىرى ئابدۇللا راھمان مەنسۇرى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى.

چيەن چىچېن جۇڭگو بىلەن سەئۇدى ئەرەبىستاننىڭ دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان ئالتە يىلدىن بۇيان ھەر ساھەدىكى مۇناسىۋىتىنىڭ ساغلام، ئوڭۇشلۇق راۋاجلانغانلىقىدىن مەمنۇن بولدى.

مەنسۇرى مۇنداق دېدى: سەئۇدى ئەرەبىستانى بىلەن جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ ئۆزئارا تولۇقلاشچانلىقى ناھايىتى كۈچلۈك، سەئۇدى ئەرەبىستانى ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش، تېز راۋاجلاندۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدۇ. ئۇ يەنە جۇڭگونىڭ ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسى بىلەن پارس قولتۇقى مەسىلىسىدە ئادىل مەيدان قوللانغانلىقىغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى كوتېدىۋا دېموكراتلار پارتىيىسى 10 - قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلغانلىقىنى تەبرىكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئابىجان، 28 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تاشقى ئالاقە بۆلۈمىنىڭ باشلىقى لى شۇجېڭ بۈگۈن كوتېدىۋا دېموكراتلار پارتىيىسى مەملىكەتلىك 10 - قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ قۇرۇلتايغا ئەۋەتكەن تەبرىك سۆزىنى ئوقۇدى، كوتېدىۋا دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ 10 - قۇرۇلتىيىنىڭ چاقىرىلغانلىقىنى قىزغىن تەبرىكلىدى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ تەبرىك سۆزىدە مۇنداق دېيىلدى: كوتېدىۋا دېموكراتلار پارتىيىسى كوتېدىۋانىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشىدىكى ئەڭ مۇھىم كۈچ، ئۇ 50 يىللىق مۇساپىسىدە مىللەتنىڭ مۇستەقىللىكىنى قولغا كەلتۈرۈش ۋە قوغداش، ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش، دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش ئىشلىرىدا ھارماي - تالماي تىرىشچانلىق كۆرسەتتى، كىشىنىڭ دىققىتىنى جەلپ قىلىدىغان نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

تەبرىك سۆزىدە مۇنداق دېيىلدى: يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان بېدىي زۇڭتۇڭنىڭ رەھبەرلىكىدە كوتېدىۋا خەلقى دۆلەتنىڭ ئىنتىپاقلىقى ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈن ئاكتىپ تىرىشچانلىق كۆرسەتتى، ئۆز دۆلىتىنىڭ ئەھۋالىغا ئۇيغۇن كېلىدىغان تەرەققىيات يولى ئۈستىدە ئىزدەندى، كوتېدىۋانىڭ ئۇلۇغۋار تەرەققىيات نىشانىنى بېكىتتى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى كوتېدىۋا خەلقىنىڭ كوتېدىۋا دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە بۇ نىشانغا جەزمەن يېتەلەيدىغانلىقىغا ئىشىنىدۇ.

لى شۇجېڭ بۈگۈن يەنە كوتېدىۋا دېموكراتلار پارتىيىسى 10 - قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن كوتېدىۋا ئۇزۇن مۇددەتلىك ئورتاق ئىشتا چوڭقۇر دوستلۇق ئورناتتى. ھازىرقى يېڭى ۋەزىيەتتە جۇڭگو كوتېدىۋا بىلەن بولغان دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋەتكە بۇرۇنقىدەكلا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ ھەم ئۇنى يەنىمۇ پائال راۋاجلاندۇرىدۇ.

لى شۇجېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو تىنچلىقتا بىللە تۇرۇش بەش پرىنسىپى ئاساسىدا كوتېدىۋا ھەم ئافرىقا ئەللىرى بىلەن 21 - ئەسىرگە يۈزلىنىدىغان، ئۇزاق مۇددەت مۇقىم بولغان، ئومۇميۈزلۈك ھەمكارلىشىدىغان، سەمىمىي دوست ئۆتىدىغان مۇناسىۋەتنى مۇستەھكەملەشنى ۋە راۋاجلاندۇرۇشنى خالايدۇ.

جۇڭگونىڭ نيۇ - يوركتا تۇرۇشلۇق باش كونسۇلى چيۇشېگيۇن (سولدىن 2 - كىشى) ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى مۇشۇ ئاينىڭ 25 - كۈنى ئامېرىكا كونېكتىكوت شتاتىدىكى قېرىلار سانائورىيىسىگە بېرىپ، جۇڭگو خەلقىنىڭ قەدىناس دوستى، 89 ياشلىق ھايلون سنو (ئوڭدىن 2 - كىشى)نى يوقلىدى. بۇ يىل 6 - ئاينىڭ 12 - كۈنى ھايلون سنو جۇڭگو خەلق تاشقى دوستلۇق جەمئىيىتى تارقاتقان «خەلقنىڭ دوستلۇق ئەلچىسى» دېگەن گۇۋاھنامە ۋە ئوردېنغا ئېرىشكەنىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

چياۋشى تۈركىيە قاتارلىق بەش دۆلەتتە زىيارەتتە بولىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتچىسى شېن گوفاڭ بۈگۈن بۇ يەردە مۇنۇلارنى جاكارلىدى: مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋېيۈەنجاڭى چياۋشى تۈركىيە بۈيۈك خەلق پارلامېنتىنىڭ باشلىقى كالەيمول، ئىئوردانىيە ئاۋام پالاتاسىنىڭ باشلىقى سۇلۇر، ئىران ئىسلام پارلامېنتىنىڭ باشلىقى نۇرى، ۋېيتنام دۆلەت مەجلىسىنىڭ رەئىسى نوڭدېبېڭ ۋە لائوس دۆلەت مەجلىسىنىڭ رەئىسى ۋېيياجىلارنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، 11 - ئاينىڭ 4 - كۈنىدىن باشلاپ يۇقىرىدىكى بەش دۆلەتتە رەسمىي دوستانە زىيارەتتە بولىدۇ.

ئاسىيا - تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي كومىتېتىنىڭ مىنىستىر دەرىجىلىكلەر يىغىنى يېڭى دېھلىدا ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېڭى دېھلى، 28 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى مەقسەت قىلغان ئاسىيا - تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي كومىتېتىنىڭ مىنىستىر دەرىجىلىكلەر يىغىنى بۈگۈن ھىندىستان پايتەختى يېڭى دېھلىدا ئېچىلدى، يىغىنغا جۇڭگونى ئۆز ئىچىگە ئالغان 40 دۆلەت ۋە رايوننىڭ ۋەكىللىرى قاتناشتى.

ھىندىستان زۇڭلىسى دېۋى گاۋدا ئېچىش نۇتقىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئۈچۈن ئىنتايىن مۇھىم. ئىقتىسادىي ئىسلاھات ئېلىپ بېرىۋاتقان ھىندىستان

ئوكيان رايونىنىڭ ئىقتىسادى غايەت زور تەرەققىياتلارغا ئېرىشتى، ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونى دۇنيا ئىقتىسادىنىڭ ئالدىدا ماڭماقتا.»

غالى مۇنداق دېدى: ئىقتىسادىي تەرەققىياتتا ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ساقلاش جەھەتتە بارغانسېرى زور رول ئويناۋاتىدۇ. بۈگۈنكى كۈندىكى خىرىس ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى تۈرلىرىنىڭ سانىنى ئاددىيلا ئاشۇرۇش بولۇپلا قالماستىن، بۇ تۈرلەرنىڭ يۇقىرى سۈپىتى ۋە ئۈنۈمىنى داۋاملىق ساقلاپ، ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىدىكى خەلققە بەخت يارىتىشتىن ئىبارەت.

ئىككى كۈن داۋام قىلىدىغان مىنىستىر

پەلەستىن ئەمەلدارى ئىسرائىلىيىنى ھېبرون سۆھبىتىگە توسالغۇ پەيدا قىلدى، دەپ ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تۇنىس، 26 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. تۇنىس «تاڭنۇرى» گېزىتىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 26 - كۈنىدىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمىتىنىڭ مەدەنىيەت ۋە ئاخبارات مىنىستىرى راب يېقىندا ئىسرائىلىيىنى ھېبرون مەسىلىسىنى ھەل قىلىشقا قاتنىمۇ

قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ ھېبرون توغرىسىدىكى سۆھبىتىدە ھەل قىلىشقا تېگىشلىك نۇرغۇن مۇھىم مەسىلە يەنىلا بار، ئىككى تەرەپ ئوتتۇرىسىدا بىرمۇنچە ئىختىلاپ مەۋجۇت. ئۇ مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە تەرەپ ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرىدا پەلەستىن ساقچىلىرى

دوستانە كۆرۈشۈش

جۇڭگو بىلەن سىياسىي، ئىقتىساد، مەدەنىيەت، سەنئەت قاتارلىق جەھەتلەردىكى دوستلۇق ـ ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدىغانلىقىنى كۆرسەتتى. قوللانغانلىقىغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى.

دوستانە كۆرۈشۈش

قارىغاندا، پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمىتىنىڭ مەدەنىيەت ۋە ئاخبارات مىنىستىرى راب يېقىندا ئىسرائىلىيىنى ھېبرون مەسىلىسىنى ھەل قىلىشقا قاتتىق قات تۇسالغۇ پەيدا قىلدى، دەپ ئەيىبلىدى ۋە ئىسرائىلىيە تەرەپنى پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ پەلەستىن ئاپتونومىيىسىنى كېڭەيتىش توغرىسىدىكى ۋاقىتلىق كېلىشىمىنىڭ ئالاقىدار مەزمۇنلىرىغا تۈزىتىش كىرگۈزۈشكە ئۇرۇندى، دەپ تەنقىد قىلدى.

راب «تاگنۇرى» گېزىتى مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى بار، ئىككى تەرەپ ئوتتۇرىسىدا بىرمۇنچە ئىختىلاپ مەۋجۇت. ئۇ مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە تەرەپ ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرىدا پەلەستىن ساقچىلىرى باشقۇرۇشىدىكى رايونلارغا يېقىنلىشىشىن كىرىپ تېررورچىلارنى تۇتۇش ھوقۇقى بولۇشىنى تەلەپ قىلدى، بىراق پەلەستىن تەرەپ بۇنىڭغا قەتئىي قارشى چىقتى. راب مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىش ھېبروننىڭ پۈتۈنلۈكىنى قوغداش ھەم پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورنىنىڭ ھوقۇقىنى ئاجىزلاشتۇرماسلىق ئاساسىدا ھەل قىلىنىشى كېرەك.

مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئۆل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئۈچۈن ئىنتايىن مۇھىم، ئىقتىسادىي ئىسلاھات ئېلىپ بېرىۋاتقان ھىندىستان ئىسلاھات غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن ھازىر بار ۋە يېڭىدىن ياسىلىدىغان ئۆل مۇئەسسەسەلەر قۇرۇلۇشى تۈرلىرىگە مەبلەغ سېلىشنى كۆچەيتىشكە موھتاج.

ب د ت نىڭ باش كاتىپى غالى يېقىندا تەبرىك تېلېگراممىسى ئەۋەتتى. ئۇنىڭ تەبرىك تېلېگراممىسىدا مۇنداق دېيىلىدۇ: «ئۆتكەن 20 يىلدا ئاسىيا ـ تىنچ بولۇپلا قالماستىن، بۇ تۈرلەرنىڭ يۇقىرى سۈپىتى ۋە ئۈنۈمىنى داۋاملىق ساقلاپ، ئاسىيا ـ تىنچ ئوكيان رايونىدىكى خەلققە بەخت يارىتىشىن ئىبارەت.

ئىككى كۈن داۋام قىلىدىغان مىنىستىر دەرىجىلىكلەر يىغىنىدا ئاسىيا ـ تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ئۆل مۇئەسسەسەلەر تەرەققىياتى بىلەن ئالاقىدار مەسىلىلەر مۇزاكىرە قىلىنىدۇ. يىغىندا ئاسىيا ـ تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ئۆل مۇئەسسەسەلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش توغرىسىدىكى يېڭى دېھلى خىتاپنامىسى ۋە يېڭى دېھلى ھەرىكەت پروگراممىسى ماقۇللىنىدۇ.

ج ك پ دوستلۇق ۋەكىللەر ئۆمىكى كۇبادىكى زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ھاۋانا، 27 ـ ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ج ك پ بېيجىڭ شەھەرلىك كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى لى جىجيەن باشچىلىقىدىكى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى دوستلۇق ۋەكىللەر ئۆمىكى كۇبادىكى بەش كۈنلۈك زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرغاندىن كېيىن، ۋېنېسۇئېلادا زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن مۇشۇ ئاينىڭ 27 ـ كۈنى بۇ يەردىن يولغا چىقتى.

كۇبا كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، ج ك پ دوستلۇق ۋەكىللەر ئۆمىكى زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن مۇشۇ ئاينىڭ 22 ـ كۈنى بۇ يەرگە كەلگەنىدى. كۇبادىكى مەزگىلىدە كۇبا كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېت خەلقئارا بۆلۈمىنىڭ باشلىقى باراگېر، مۇئاۋىن باشلىقى رودرىگېس ئارۇف ھەم كۇبا كوممۇنىستىك پارتىيىسى ھاۋانا شەھەرلىك كومىتېتىنىڭ 1 ـ شۇجىسى راسۇ قاتارلىق رەھبەرلەر لى جىجيەن بىلەن سۆھبەتلەشتى، كۆرۈشتى.

سۇرىيە زۇڭلىسى جۇڭگو بىلەن بولغان ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دەمەشق، 26 ـ ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. سۇرىيە زۇڭلىسى زۇئابى مۇشۇ ئاينىڭ 26 ـ كۈنى بۇ يەردە سۇرىيە جۇڭگو بىلەن بولغان دوستلۇق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىدۇ. سۇرىيە بىلەن جۇڭگو ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى يەنىمۇ كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلىدۇ، دېدى.

زۇئابى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، نىڭشيا خۇيزۇ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ شۇجىسى خۇاڭ خۇاڭ يېتەكچىلىكىدىكى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: سۇرىيە ئەرەب سوتسىيالىستىك گۈللەندۈرۈش پارتىيىسى بىلەن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتى ئىككى دۆلەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلەردىكى ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق.

زۇئابى يەنە جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ ئەرەب خەلقىنىڭ ھەققانىي ئىشلىرىنى ھەم سۇرىيىنىڭ تىنچلىقتا چىڭ تۇرۇش، ئىشغال قىلىۋېلىنغان زېمىنىنى تىرىشىپ قايتۇرۇۋېلىش يولىدىكى مەيدانىنى قوللاپ كەلگەنلىكىگە مىننەتدارلىقىنى بىلدۈردى.

خۇاڭ خۇاڭ جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ سۇرىيە خەلقىنىڭ قولدىن كەتكەن زېمىنلىرىنى قايتۇرۇۋېلىش يولىدىكى ھەققانىي كۈرىشىنى داۋاملىق قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

چاۋشيەن گېزىتى ئامېرىكا بىلەن كورېيىنىڭ بىرلەشمە ھەربىي مانېۋىر ئۆتكۈزگەنلىكىنى قاتتىق ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پىخيەن، 27 ـ ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. چاۋشيەن «ئەمگەك خەۋەرلىرى» گېزىتى بۈگۈن ئوبزور ئېلان قىلىپ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا بىلەن كورېيە يات ئارىدا ئۆتكۈزىدىغان «تازقارا» بىرلەشمە ھەربىي مانېۋىرى چاۋشيەن يېرىم ئارىلىدىكى شىمال بىلەن جەنۇب ئوتتۇرىسىدىكى تىركىشىش ۋە ھەربىي جىددىيلىكنى يەنىمۇ ئېغىرلاشتۇرۇشنى مەقسەت قىلغان «پىلانلىق ئېغۋاگەرچىلىك».

خەۋەرگە قارىغاندا، ئامېرىكا بىلەن كورېيە مۇشۇ ئاينىڭ 28 ـ كۈنىدىن 7 ـ نويابىرغىچە «تازقارا» ناملىق بىرلەشمە ھەربىي مانېۋىر ئۆتكۈزىدىكەن. مانېۋىرغا ئامېرىكا، كورېيە ھەربىيلىرىدىن 34 مىڭ كىشى ھەم ئامېرىكىنىڭ «مۇستەقىللىق» ناملىق ئاۋىئاماتكىسى قاتنىشىدىكەن.

ئوبزوردا مۇنداق دېيىلدى: بۇنداق ھەربىي مانېۋىر «بۇزغۇنچىلىق خاراكتېرىدىكى ھالەت پەيدا قىلىدۇ» ھەم چاۋشيەن بىلەن ئامېرىكىنىڭ يادرو قوراللىرى مەسىلىسى توغرىسىدىكى «رامكا كېلىشىمى»نىڭ يولغا قويۇلۇشىغا پاسسىپ تەسىر پەيدا قىلىدۇ.

* * * *

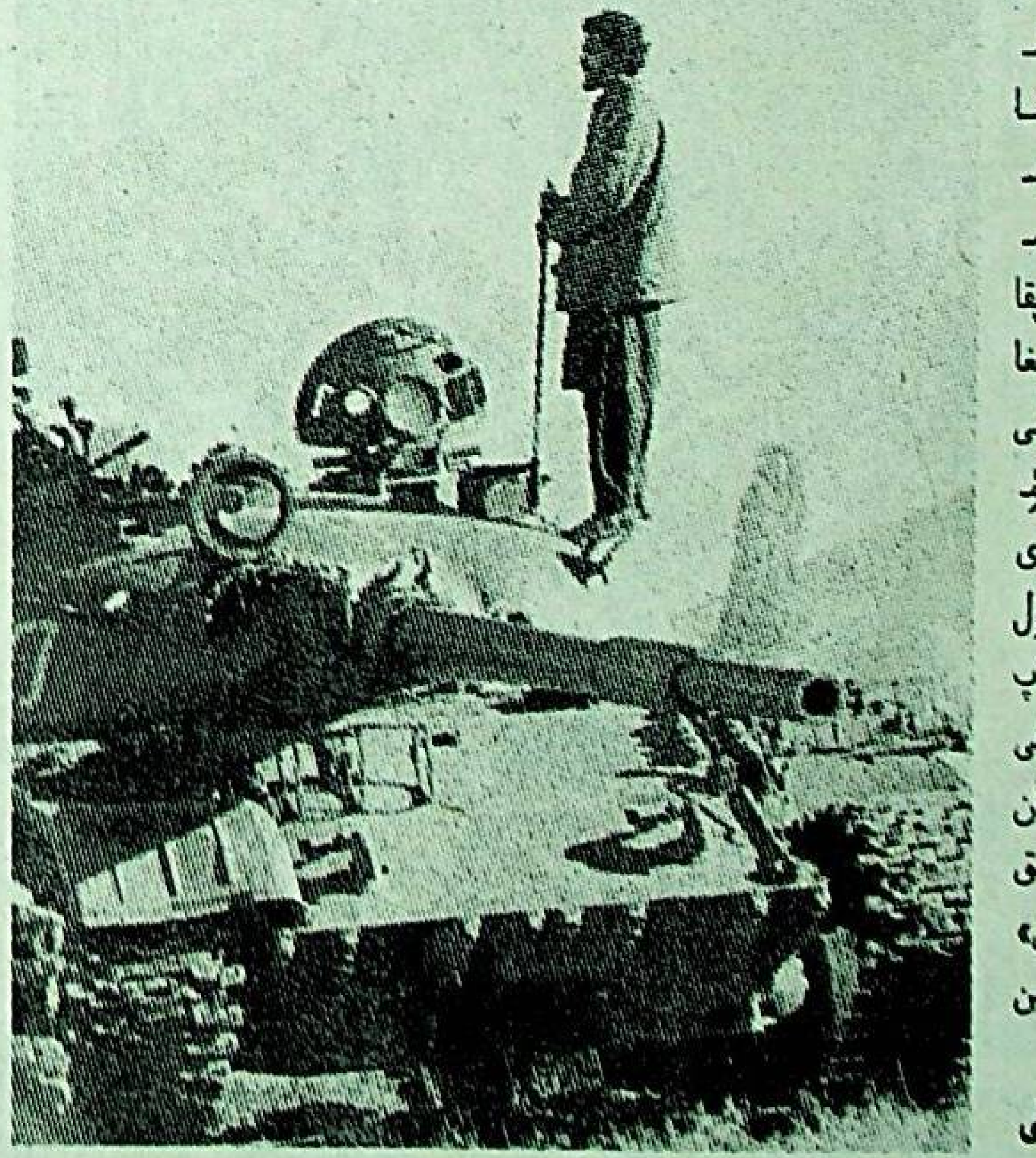

مۇشۇ ئاينىڭ 20 ـ كۈنى «تالىبان»نىڭ تانكا قىسمىنىڭ جەڭچىسى تانكىنىڭ ئۈستىدە تۇرۇپ توپقا تۇتۇلغان بازىغا قارىماقتا. شۇ كۈنى ئافغانىستان ھۆكۈمەت قوشۇنلىرى پايتەخت كابۇل ئەتراپىغا يېقىنلاپ كەلدى ھەم كابۇلنى ئىشغال قىلىۋالغان ئافغانىستان قوراللىق گۇرۇھى «تالىبان» بىلەن كەسكىن ئېلىشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

گۈزەل تۇرمۇش كارتىنىسى

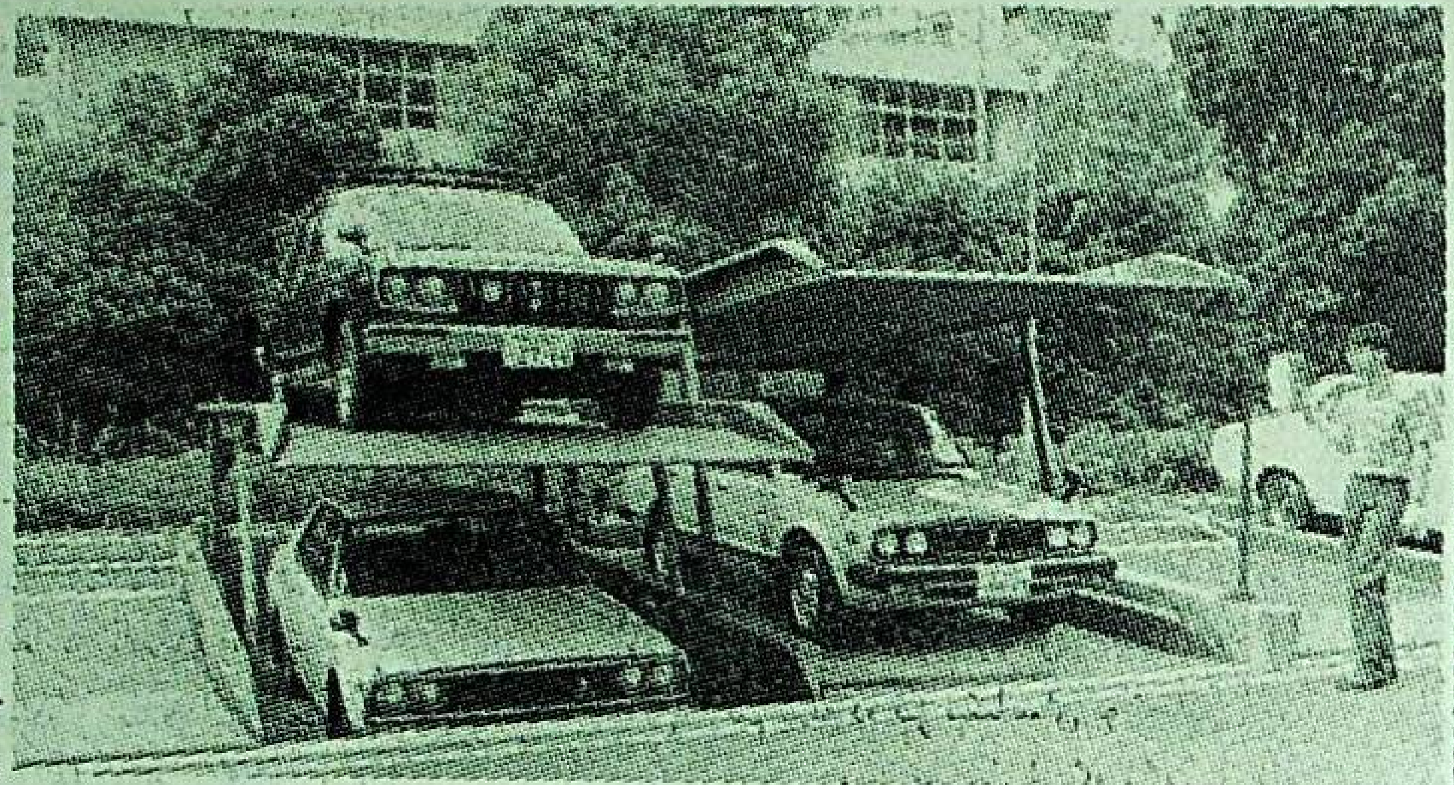

ياپونىيىنىڭ دۆڭجىڭ شەھىرىدىكى ئاھالىلەر رايونلىرىدا ئاپتوماتىك كونترول قىلىنىدىغان ـ پەسلەيدىغان ئىككى قەۋەتلىك ئاپتوموبىل توختىتىش مەيدانلىرى بار. ئىككى قەۋەتلىك ئاپتوموبىل توختىتىش مەيدانى ئىستېمالچىلارغا قولايلىق يارىتىپ بېرىدۇ، يەرنى تېجەپ قالغىلى بولىدۇ.

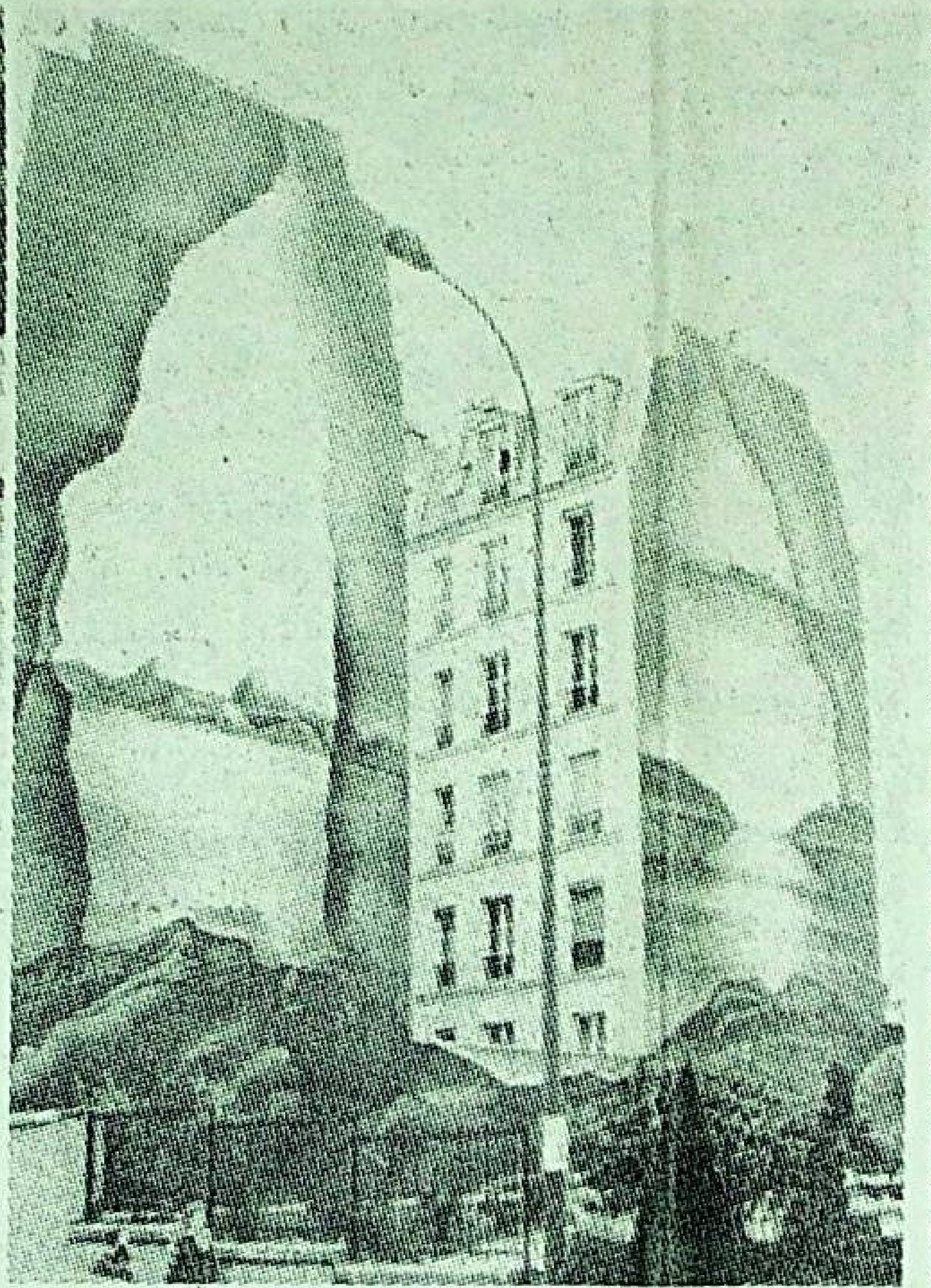

دۇنيا بويىچە مەشھۇر مەدەنىيەتلىك شەھەر ـ فرانسىيە پايتەختى پارىژ سەنئەت پۇرىقىغا باي. پارىژدىكى كونىشەھەر رايونىدا رەسساملار كونا بىنالارنىڭ تاملىرىغا گۈزەل مەنزىرە رەسىملىرىنى سىزىپ، كونىشەھەرنى يېڭى قىياپەتكە كىرگۈزدى.

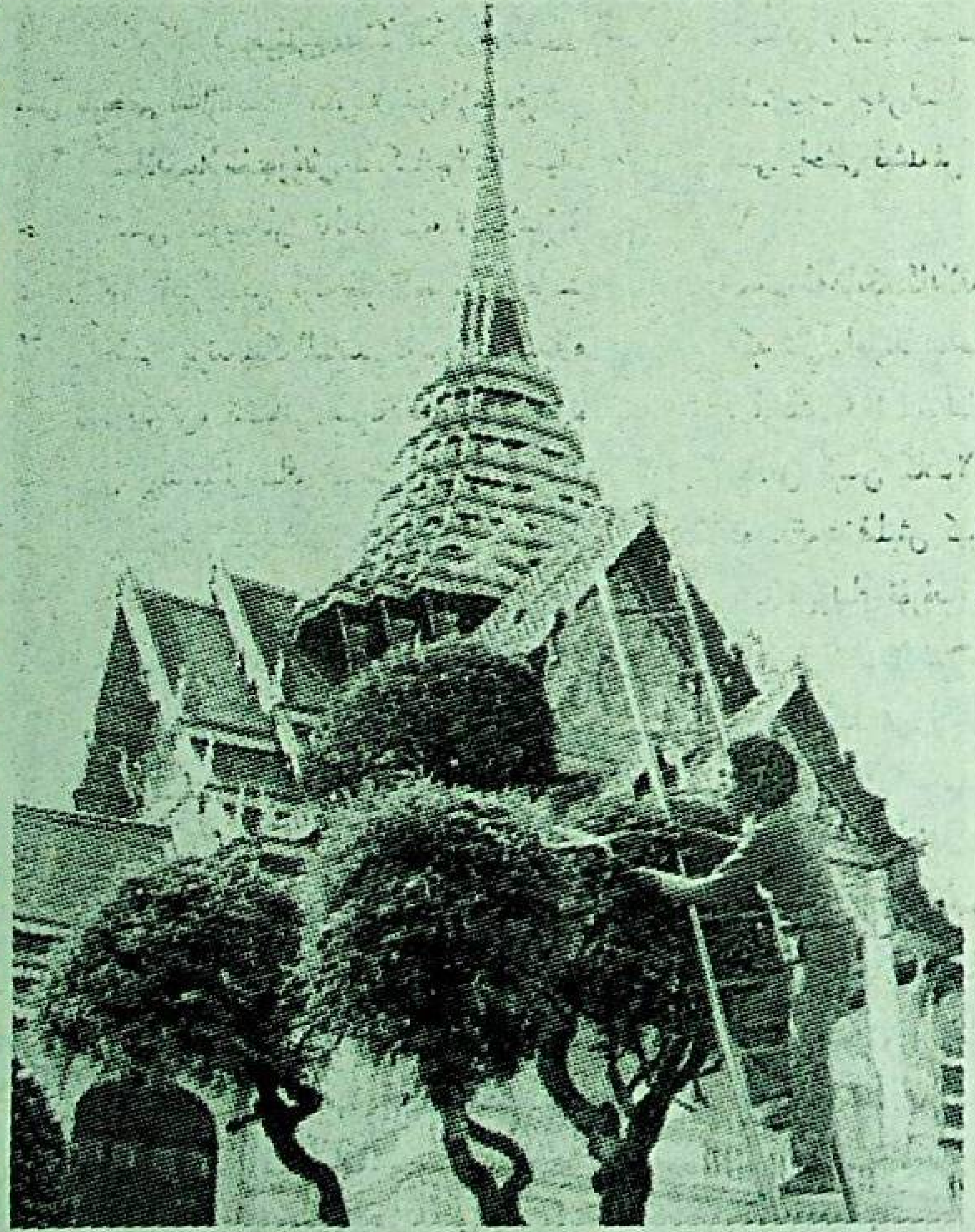

تايلاندىكى باغۋەنلەر بانكوك پادىشاھ ئوردىسىدىكى دەرەخلەرنى قىرقىماقتا. باغۋەنلەر گۈل ـ گىياھلارنى ئىخلاس بىلەن يېتىشتۈرۈپ، چاتاپ، سەنئەت بۇيۇمىغا ئايلاندۇرىدۇ.

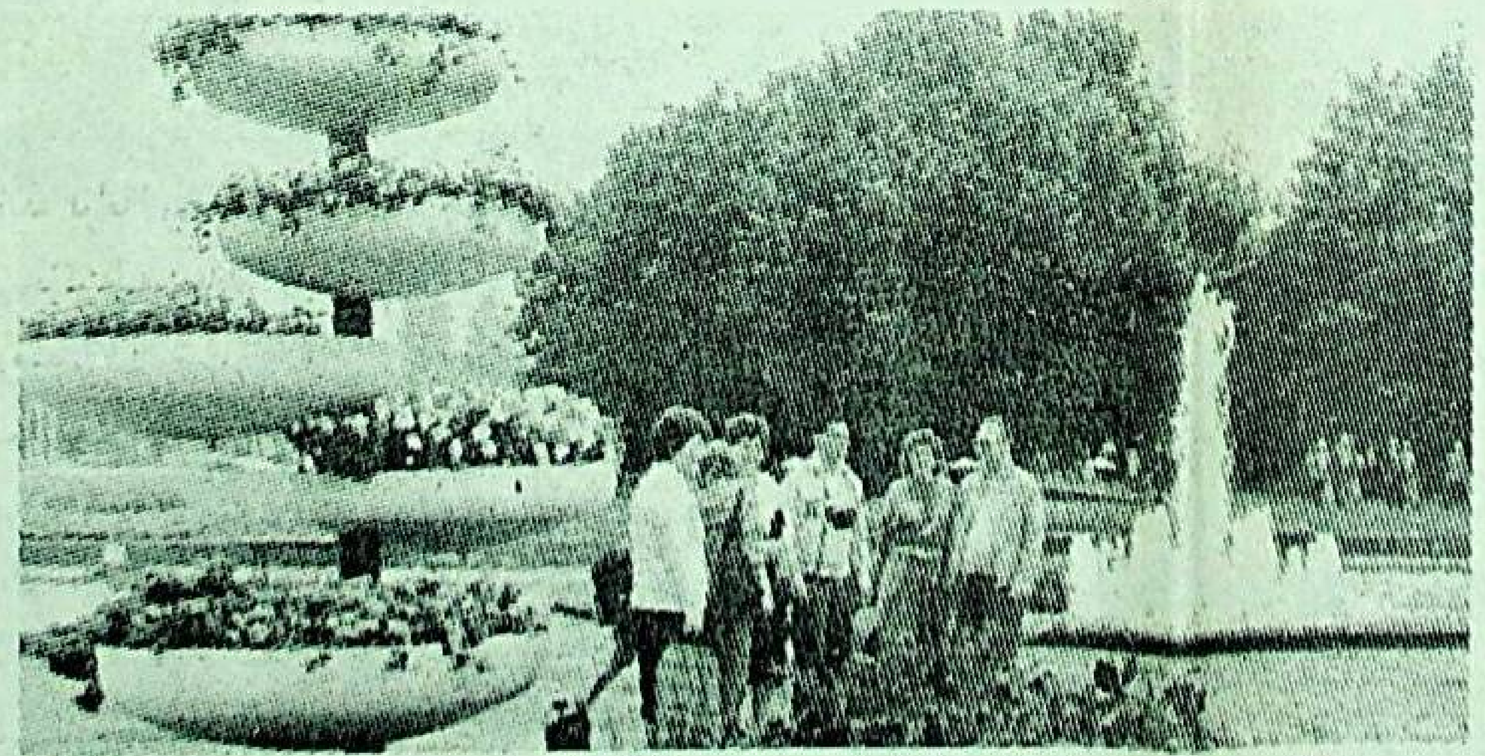

يېشىللىق، گۈل، فونتان گېرمانىيىنىڭ ئېفورت شەھىرىنىڭ كوچىلىرىغا زىننەت بېرىپ تۇرىدۇ، شەھەر ئاھالىلىرى بوش ۋاقىتلىرىدا كوچىلارغا چىقسا كۆڭلى يايراپ كېتىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 ـ نومۇر. تېلېفون باش ئايپارات: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783. تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769. تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)